لغت نعمة الله

حمد بی قیاس ۰ وشکر بی سپاس ۰ آن مالك بی همتا را که ملکش بی انبازست ۰ و در کاه
لطفش ۰ با بندکان مخلص ۰ بآمرزش الذنوب ۰ ذات پاك اوست ۰ ستار العیوب ۰ صفات
بی همتای او ۰ **نظم** ای بوصف بیان ما هیچ ۰ همه دان تو ای ماهیچ هیچ ۰ ما بکنه حقیقتت نرسیم
ای یقین وکمان وما همه هیچ ۰ **نثر** و درود بی غایت ۰ و صلوات بی نهایت ۰ بر روضه سید
کائنات ۰ و خلاصه موجودات ۰ شفیع المذنبین یوم العرصات ۰ **بیت** ای فخر رسل که خلعت قرب
بر قامت قدر او بریدند ۰ سلطان انبیاء ۰ و رهنمای اولیاء ۰ حبیب حق محمد مصطفی ۰ **نثر**
علیه من الرحمن فی کل لحظة ۰ هدایای تحیات ۰ و تشریف نعت ۰ **بیت** ای در یتیم بحر بهر ۰ ۰
سر خیل پیغمبران محمد ۰ ای قاضی شرع و مفتی دین ۰ توقیع تو خاتم النبیین ۰ **نثر** و درود نامحدود
بر آل کرام ۰ و اصحاب عظام ۰ باد خصوصا بر چهار یار خجسته نهاد که سروران ممالك دین
و رهبران مسالك یقین بوده اند ۰ رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ۰ ناگاه بر خاطر فاتر این
بنده بیچاره و بی مایه ۰ اعنی نعمت الله بن احمد بن مبارك الرومی را خطور کرده ۰ از کتابهای
لغات فارسی لغتها جمع کنم و کتابی سازم که این بیچاره یادکار ماند ۰ و باشد که کار کسی را شاید ۰
بیت از من بهتر چه باشد هیچ کاری ۰ که در عالم بماند یادکاری ۰ **دیکر** دستم بزیر خاك چو خواهد
شدن تباه ۰ باری بیادکار بماند خط سیاه ۰ **نثر** اکرچه این کار از این قلیل البضاعه نیست
اما بمقتضای ما لا یدرك کله لا یترك کله اتمام را اقدام نمود ۰ و از کریمان نظر کنندکان تضرع
و التماس آنست ۰ که این بنده محتاج را بدعای خیر یاد کنند و دانش یاد کنند **بیت** الهی بیامرز
آن بنده را ۰ که الحمد خواند نویسنده را ۰ **نثر** پس با بسیار کوشش از چندین لغات جمع کردم
همه اقسام عجم و قاسمیه لطف الله چلبی و وسیلة المقاصد و لغه قره حصاری و صحاح عجم دیرینه مختصر
و صحاح عجم جدید و جز اینها از بسیار کتب جیده ۰ و به سه قسم مرتب ساختم ۰ اول مصادر زبان دری
که اصل است ۰ بعد از آن قواعد این زبان درج ایراد کردم ۰ بعد از آن اسماء جامده و مشتقه آوردم ۰

وترتیب

۲

وترتیب حروف را باقسام عجم مرتب کردم ۰ اول باب مفتوحه و مکسوره ۰ و ثالثا مضمومه تا
یافتن لغت مطلوب آسان شود و حرکات اولش معلوم شود ۰ و در تفسیر معنای هر لغت علی حده
توضیح کردم قطعا لفظ معروف ننوشتم از بهر آنکه احتمالات لغتی نزد بعضی معلوم شود و نزد بعضی
مجهول باشند ۰ پس از بهتر است که لفظ معروف ننویسم بقدر طاقت تفسیر کنم برای آنکه فرهنگ
این جمع را برای عوام نامی کردم که خواص اینچنین را احتیاج نبیند ۰ و از خواص تضرع آنست که
اکر نظر شریف ایشان این بضاعت مزجات را افتد معذور فرمایند ۰ و هر عیبش را بدامن عفو ستر کنند ۰
۱ و با صلاح حسن اقدام نمایند و نامش را بنام خود اضافت کردم یعنی لغت نعمت الله نام نهادم و
بالله التوفیق و علیه التکلان ۰ **باب مصادر الف مفتوحه** **آبادن** علتی به سبب ... بیدلمك
یعنی هر صوار ایاغنه علت ظاهر اولمق **ابکیدن** طوار ایاغنه ایکی صوبجه حقرمق **آبستن** یوکلو اولمق
آجستن اغاج و طاش و دکمك **افسردن** بیچمك و قلیج چکمك و کوچ ایله ایلمك و تشمك و اوکرهلمك ۰
ادمانی ایلمك و اوکرهلمك **افانیدن** متعدی یعنی ارکو ... **آجیدن** کلنمك **آزمودن** مثله **آرکردن** مثله **آرامیدن** مثله
آرمیدن مثله و بالقصر لغت **ارستن** بزنمك **اراستن** مثله **ارایدن** مثله **ارایلیدن** متعدی **ارزیدن** بها سنه دکمك **ارزانی شدن**
لایق اولمق **ارزانیدن** مثله و اجرا و لمق **ارغیدن** ققشمق **ارغ کردن** مثله **ارغ کردن** بالمنع المقصر سیلمك ۰۰
اروندیدن کا هلنمك **آروندیدن** بالمد مثله **ازار کردن** انجتمك و صومك **ازردن** انجتمك **ازردن** ۰
مثله **ازار بردن** ازد رمق **آزیدن** بچاقی بر نسنه یه سنجمق و اکنه ایله بر نسنه یه صنجمق و برکتمك ۰
ازرم داشتن حرمت اتمك **ازمکردن** ابرتمق یعنی آزموق **ازمودن** صنامق **ازمون کردن** مثله **ازمان خوردن**
بر موت او لمق **ازمانیدن** ... ا ولمق **ازمانیدن** مثله و غصه لنمق **ازنده** اکنه ایله بر
دکمك و بکنده لمك و تللد بر نسنه بر کتمك و اکه لمك **ازنجیدن** مثل **ازنهیدن** **ازنانیدن** متعدی
آسودن دکلنمك و دکلند رمك لازم و متعدی کلور **اسایدن** مثله **اسایانیدن** متعدی
اشامیدن احمك **اشامانیدن** متعدی **اشردن** زبان اصفهانیان یعنی شستن و لحفی
سرشتن **اشفتن** دلو رماك و قار شمق **اشفتیدن** اولمق **اشفتانیدن** متعدی **اشوفتن** مثله
اغاریدن اصلنمق و اصلمق **اغاز کردن** یلتمك و قندمق و صحمق و ابتدا ایلمك **اغالشتن**
بر بر عاوزه انمق **اغازیدن** مثل اغاز کردن **اغازیدن** و **اغالیدن** مثل اغاز کردن **آغشتن**

باب المصادر الالف المفتوحه

آبستن
آخستن
ارزانی شدن
ارغ کردن
روغ کردن
ازمر کردن
آشوختن

طغرمق تقطيع معناسنه وكوده اوبشمق وم جكوب بيومشمق وتمكين اتمك وانمكي صويه ٥٥
طوغرمق اغشانيدن متعدى اغيشتن طغرمق وترب ايلمك آغندن بمعنى الندن يعنى طولديرمق
آغوشن كردن قوجقلمق اغوشتن مثله اغوشيدن مثله وبمعنى اغيشتن ومثله اغوش
كردن وقوجلمق وقوجوقلمق وقوجمق افواشتن بوجلتمك وبوجلمك ودخى كه افواختن
بوجلتمكدر افروختن يالكلندرمق ويالكلنمق وياشى جمق آفريده يرتمق خلق معناسنه افريدن
يرتمق تخليق معناسنه مستقبلاتنده خلاف قياس برنون زياده اولور افرنيد وافرنند
درلر اما قياس جودركه ياني حذف ايدوب افريد وافريند ديه لردي افزاييدن ارتمق زياده
اولمق معناسنه وارتمق افزوده مثله افزاشتن متعدى افزوليدن يلتمك وقنمق افزوديدن
متعدى افسانه كفتن حكايت ايلمك افسانيدن مثله افسانانيدن متعدى افسرده طوكموش وصوتمق
افسرانيدن متعدى افسوس داشتن اوركوتمك ومسخره المق افشاردن فخشمق ويلمك وصقمق
بمعنى افشردن افشاندن سلكمك وسيلمك افشانيدن متعدى افكندن برقمق افواختن بوجلمك
وبوجلتمك افزانيدن متعدى افراشتن مثل افراختن افروده برقمق افكندن معناسنه افروختن
يالكلنمق وياقمق ويقمق افروزانيدن متعدى آگاهيدن خبردار اولمق وطويرمق واويرمق
اكندن بالكاف العربي طقمق وطولديرمق اكنيده مثله اكوشيدن مثل اغوشيدن
الفندن قزانمق الفنجيدن مثله الودن بولشمق وصريصلو اولمق الاييدن قرشمق اليختن
اويكلنمك الوزخوردن قيه قيه يمك وبتون وبتون يوتمق اليدن سرجمق الفجدن قزنمق
الفقدن مثله الفنجيدن مثله الفنيدن مثله الميزيدن غصه لنمق وسكرمك اماده يرقلمق
اماسيدن شيشمك اماهيدن مثله اماختن مثل اموختن امدن كلمك امد شدكردن كلش كدش
اتمك آموزيدن رلغنمق واسركمك اموختن اوكرنمك واوكرتمك آمودن مثل امادن امنختن
قرشمق وقرشدرمق انبازيدن اورتق اولمق انباشتن سيلمك وطولديرمق انبارده مثله
انبوسيدن اويوشمق وجوريمك واعضادن بريا اويوشمق انبودن مثله ودخى وشوريدن
انبوبيدن بمعنى بوبيدن انجاليدن ديرمق برشنده ودلمق واقدام كثر كره
دونمق انجاميدن اخر اولمق اولمق ودخى وكمك انجانيدن مثله انجاييدن مثله انجختن بوغومق

انجكيدن

انجكيدن كرومك وكرومك وتمق انجوختن مثل انجستن انجوفتن مثله انجيدن پاره لمق و
سيمرو طوررك يمك وانجنمك اندختن تمق اندوختن قزانمق اندخوردن لايق اولمق اندغركردن اوصيت
ايلمك اندوده دريلمك وصوامق اندهيده غصه لنمق انديدن كاهل اولمق انديشيدن فكر اتمك و
تشويش لنمك اندنبانيدن متعدى انكاريدن صانمق ونقش ايلمك وصونمق انكاشتن مثله
انكنيدن اكمندن معناسنه صد انكيدن بمعنى اكندن انگيختن قوپرمق انكريدن مثله انكشت شكستن
برمق چتلتمق اواريدن سوز قوتلمق وبعرمق وپوتمق ويبانه اتمق اوكردن جفرمق اوازيدن
مثله اوبارئدن بودمومق اوباشتن مثله اوبانيدن امرغنمق اوردن كتورمك اورنديدن كاهل اولمق
اوريدن مثله اوارهيدن وييملك وكتورمك اوتروايدن مثل قتلمق اوشانيدن مثل افشاندن
اوكندن مثل فكندن اوميدن امرغنمق وامتمق اوبختن اصمق اويزانيدن متعدى اويدن بويرمق
اهنجيدن بوريمك وطارتمق جكمك وكذلك اهيختن اهنكيدن قصد ايلمك وبوغسلج معناسنه اهيختن
اهيختن قصد ايلمك وقلج وبچاق چكمك وطشره چقرمق واوطرمك خادن صكره يا ايله وياس
الف المكسورة
ايله لغنتدر الف المكسوره اسپري شدن تمام اولمق اولمق استادن درمق يعنى اوديرطورمق
استدن مثله وصتون المق معناسنه استانيدن المق استانيدن مثله استادانيدن متعدى استيدن مثل استادن
الف المضمومة
اسراكيدن طولشمق اشتافتن مثل شتافتن اشكوه صمق اشكستن مثله اشنيدن بمعنى شنيدن
استادن طورمق ايستيدن مثله انجيدن پارلمق الف المضمومة ازدودن بمعنى زدودن
الباب الباء المفتوحة
استردن بمعنى ستردن [struck-through] اشتلم كردن تحكم ايلمك افتاده دوشمك افيدن مثله اوبانشتن
قيا قيا يمك وبتون بتون يوتمق اوبارئدن يوتمق اوبانيدن مثله افتادن بمعنى افتادن افتادن
مثله افتن مثله افيانيدن متعدى اوتانيدن اوتانيدن ازغنمق باب الباء المفتوحة باجنك كرفتن
باجنگ كرفتن
جمد اتمك باجنك كرفتن مثله باختن اوينمق باروده نكرملك بارييدن يغمور يغمق باخود غريو
بازبانه كردن
تننه يغمق بازبانه كردن خطر اوبره طوقنمق وانلمق وغجز ايلمك ووسيله اولمق باريدن
بارغيدن
اوبنمق بازكشتن كرومك وكذلك بازرستن قورتلمق بازرهيدن قچمه اوينمق نكس معناسنه باليدن
قوپرمق وصقلمق حفظ معناسنه باليدن بالباء العجمي ساجمق باشيدن بالثاء العربي دوكمك
واولمق بافتن طوقمق باكداشتن غصه لنمق باليدن اوزامق وبلتمك وبيومك

بالودن بالباء العربي بولامق ويولمق بالودن سوزمك بالافتن مثله وصقمق بالستن صوكنى
خير اولسون دمك بالشتن مثله باوركردن اينانمق باوريدن مثله بانك كردن واز ايلمك باهنكيدن
اشكنجه ايتمك بام امدن اخشوب جنك ايتمك وغضبه كلمك بايستن بالباء العربي بايستن
بالباء العجمي كويمك بايكرفتن ايو كسقدر كيتمك وباغرلمق باييدن مثله وثابت قدم اولمق
وبرمك وبصمق ومحكم دوتمق بايدار كردن صبر ايلمك واينى محكم بصمق بيخ خاستن دك دورمق
فيل كبي وغيره بخچيدن بصلمق وطولشمق بخچيدن اغنمق واينشى اشتغه تكرلنمك بخسودن
ينجمك بخسانيدن رنجمك بخسيدن حملمك ويورك باتمق وطارلغنمق ومتغير اولمق وارمك
وصولمق بخستن ويقوده خورلمق بخسرامدن اقرار كلمك بخچكردن قسمت ايلمك بخشانيدن اسركمك
وعفو ايلمك بخشودن مثله بخشيدن بغشلمق وباسركمك بخشيدن بالباء العجمي پانمق واشيلمق
پخزيدن طلبمك وصلمجمك پذيره فتن قبول ايلمك پذيرفتن مثله پذيرفتارشدن بويننه المق پذيرفتار بدن پذيرفتاريدن
مثله پذيرفتاركردن صبر ايلمك وقاتلنمق پذيره شدن قرشولمق بدرود كردن اشمك
براغاليدن مثل اغاليدن برافروليدن مثل افروليدن براكنده طاغتمق براكنده كردن مثله برامدن يوقرو
كلمك وچيقه كلمك برامدن قالدرمق براوردن چقرمق وقالدرمق وخلاصي اصلاح ايلمك
براكندن طاغلمق وطاغتمق براهكردن يوله كوندرمك ويوله كونلمك براهيختن بمعنى بركشيدن
برافتن دوندرمك برتيدن بالباء العجمي ديسرمك ودوداق شيشمك وصيمركين اولمق
پرهيدن پرهيز اشغا ايقمق پرجستن اعضا قبره اولمق پرجيدن قاقمق پرجين كردن مثله
پرچلستن دو پرچ كلمك برخيدن دتمك وچالومق برداختن تمام ايتمك وايشنه صورت
ويرمك برداختن مثله برجيدن دورمك ودوشرمك برداكردن اصاقومق برداريدن
رفع معناسنه قالدرمق برداشتن مثله برديدن قيو طولدرمق وطاشيلدرمك
برزيدن تخم اكمك وياراشمق برسيدن طيمق بركاويدن قاوندق وقاريوزدن دلمكمك
وقفتان وكوكلكدن فوارده اولمق بركاشتن برفسنه تكرار اعز ايچون بلمك الله
اغزينه بين ميده صالمق وصنمق بركراييدن مثله واهستكي كردن معناسنه
بركاشتن دوندرمك بركرفتن كوترمك وكدرمك بركردن قوبمق بركندن مثله بركليدن

يوقوق

٤

يوقوق برچيدن قارشمق وتجربه ايچون ده وتمق تتكم سنه بلك ايچون قيونى دوتملر تكو
برمجوعه است بالاغرست برچيدن مثله برنشتن آنه وغيره نشنه يه بنمك برنهادن
جامع ايتمك عيبه وقمق برونه كردن يوشرونك طوتمق برومندن بالكمون بالكجون
برعودن بسلمك برنشيدن بزوكن طوتمق وبزم داخي دركر بروزيدن برونه كردن
برهختن ابلمك واوكرنمك برهودن وداستيندن بصرمق برهزيدن يغلنمق
برهيزكردن مثله برهيمشيدن ققت اولمق وقرشمق برهيدن اوجمق برهشتن اوچى دوكمق
برشيدن طاغلمق برهيزشدن مردار اولمق ونا خوشنا ولمق برنيدن بشومك برنيدن
اسكلنيدن صنلنه برشدن صولمق پژمريدن مثله برهان بردن اريولمق بستن
بغلمق بسنه كردن بي نياز ايلمك ومحتاجلقدن قورتمق بسيجيدن برقلنمق پشيزيدن صقمق
پشميدن ياتمق واشيلمق پتيلدن بوقمق پتيجيدن مايه چالمق وصوجالمق پالمليدن
جوديمك يعني صوقرمق وطارلغنمق پيافتن طولنمق پياقشيدن مثله پياصيدن
صغنمق پيخچيدن پارچه ايلمك پيچاندن كزلمك بيهم زده منقبض اولمق پيراستن صانمق
پيدار بيده مثله پيراييدن متقدر بسيدن بصمق بنيديدن بغلمق پيرهانيدن كزلمك و
كزلمك بكيدن بغكرمك واغزه نسنه المق بكنيدن مثله بموددن اولجمك وچيقمق
بيوستن اولشمق واولاشدرمق واميند وتمق بخچيدن يار يلمو ايتمك
الباء المكسورة
بيوسيدن اميند وتمق الباء المكسورة بسادادن برى يارمق بسنبيدن
ب
بكنمك بشكليدن قوچقلمق وطاغلمق وبرغله نشان ايلمك وكسلمك وقچلمق
بنكيدن صوقرمق وطارلغنمق بيناشتن صاغنمق بادنبرغلك بيجيدن بورمق و
صارمق ودورلمك وطولشمق وسوزده طقلمق وطلمق بنجيدن پارلمق
وقلقمق بنجيدن المك وعاجز كرفتار اولمق پيراستن سيلمك ولغاچي وباغي بداقمق
ونرا عنجون يير اصلاح ايتمك وبزمك ودوزمك قرقمق وقيوجي طاشيله
اورمك بيرون المك بيرون امدن طشره چقمق بيشي كرفتن اوكرتمك بيكمدن قورلمق
قودير صعيله بوتمق بيوسيدن جواب ويرمك بيوازيدن اجابت ايتمك بيوزش بمعنى شلتق

ب الباء المضمومة

بیهوده شدن انش دن صرهق بیهوده مثله الباء المضمومة بوشیدن بوشیدن اورتمك بخشش
بشمك وبشورمك بخشترا وبقوده خورلمق بخشکردن مثله بخیدن اوغلنمق مرع اولمق
بخوبدن عقل فاسد اولمق بخوابدن مثله بردن بوکن لفظندن مخففدر برازیدن بولجه
کتمك ویرشمق ویرشدرمق برانیدن اقرملك بردن التمك والمق بریدن صوریق
براهیدن تمام اولمق ویوغ ایلمك برسانیدن مثله بریدن کسمك برجیدن یلتمك واتر ایلمك
برالیدن مثله برهیدن ایرتمك وجتله برسنه صقرموق وارغمق برهانیدن کشولمك
بزیدن جمدلمك بسودن الیوتموق وقارومق وسورمك وبرقمق ویونمق وکدرملك
بستولیدن دبرنمك ودبرتمك وبلمك اسمك وطاغلمق بفشیدن ساجمق نفشرانیدن متعدی
بکشتن میل کردن بلنیدن یوجملك ویوجلتمك بودن اولمق بوجیدن عن ایلمك بوزیدن مثله
بوزیدن بشمك مثل بخلتن بوییدن اویمك بوشکردن انکی بلمنه صوقمق وجرات کسترمك وکچه دوده
واناملن اولمق بوسیدن جورملك بوشیدن اورتمك وا ورتمك وکیمك بوشانیدن متعدی
بوییدن قحولمق وقولمق دوتمق وکوزدا شتی بکاند بومیدن بالباء العجمی بیلمك بوییدن صنجمق صنجمق

ت باب التاء المفتوحة

وصنجی صنجمق بسیحیدن مثله بسوشانیدن مثله متعدی باب التاء المفتوحة تابیدن بویکمك وایلمك
اکرملك تابیدن بوکمك وبلاتمق وطاقت کتورملك وقرمق وطلاشمق وکوج یتمك
تاختن یا رتمق وقوشتق وقترا ومك وسکرتمك وایلمك قوغمق وبورمق وبرسنه
طوملوب حقمق تارندن مثله تافتن بمعنی تابیدن تالیدن جکرمق تاویدن مثل تابیدن
تابیدن بکرملك تباهیدن ازمق تبرکیدن طرنق دبی بالهو تبسیدن شبرملك تبیدن طلبمق
وبهابه تبیدن دترملك ترابیدن ضربطشره حقمق ترسیدن قورقمق ترکیدن جتلمق
ترمیدن اتمقا ارمق ترنجیدن قوشاغی وقولاغی محکم حکمك وبحوب صقمق وقصمق ترکیدن
ایرلمق تسبیدن بوغمق وقرمق ودپرملك وطونجمق وبوغلمق تسفیدن التون
یالدق تفسیدن مثل تافتن توزیدن قاره لمق تقیدن دبرملك وکندوبه بونمق وکوت
قرشو ورترمق وا وده اشمق تغیدن قزمق وقزدرمق وا وجعه ودبرملك
وکونه جونمق تکیدن یلوب یوبرمق ویوکرتمك تلابیدن دوکلمك وجکرمق

تمزید

ت التاء المكسورة

تمزیدن اسم اولمق تنالیدن دوکمك وسلکمك تنیدن ایب وایلك جزمك وتالمق
واورمجك اغ کرهك وبزدومقمق وصارلمق وصارمق وطولمق تنجیدن طارلغنمق وقوغمق
وقولاکی برنسه حکمك تنغیدن کورلمك واغو بیراق وچجك کنقورمك تنزیدن اسم اولمق
تنسیدن طونجقمق وبوغمق توانیدن اجمق واجمق التاء المکسورة زاهیدن ضعمق زاختن
تعجیلله کتمك زاشیدن یونمق وقازمق زاکیدن جتلمق وبطلمق ویارلمق زاویدن زاشتح بمعنی
قزمق زاهیدن لطالمق زقیدن جتلمق زکیدن بمعنی زاکیدن زنکیدن بایعویای کرشر

ت التاء المضمومة

اولدرمك زلاویدن بمعنی زاویدن زهیدن بوشالمق زهکیدن قاقمق وبولامق
زیزادن اوصرمق بیللك معناسنه زیزادادن صوغرت ویرماك زیزهیدن زیزلتمك ویبللك
بمعنی زیزدادن زیکردن زیزایلمك وکسکن ایلمك التاء المضمومة زهشیدن الکسمك تجیدن
قولاکی وقوشاغی محکم حکمك تنزیدن مطلقا برنسنه اولدورمك وغضبه وخشم ایتمك
توانستن کوج یتمك توانیدن مثله توختن اوده مك وقزمق واریمك توالیدن اقلمق

ج باب الجيم المفتوحة

وسنمق باب الجیم المفتوحة جابیدن اوشمك جابلوس کردن یالتقلنمق ودلکلك ایلمك جاجیدن
بورایلمك جاویدن سرجه برنسنه دن اورکوب بره ورلوا ونمك حقرشمق جاهیدن اوشمك
جاسیدن مثله جایرکیرشدن حرمتلو اولمق وعزتلو اولمق جپیدادن یاربه اتمق جپیرکشیدن قلنمق
ودرملك جمع اولمق معناسنه جخشیدن تاج بلکلنك جخیدن درشمك کوشیدن معناسنه
وطناب یوکلك دوتمق وبرنسنه طولمق وبکلم بکلم اولمق وکرشمه اولمق جرانیدن بالتشدید
والتخفیف طولاوترمق جرنداد رجحان ویرمك بمعنی زیاده لنجك ویرملك وغلبه معناسنه
جرکردن اهسته کردن درکار جرتیدن دبش فحردتمق جرویدن بمعنی جاره جستی
جریدن بالتخفیف والتشدید اوتلمق جرانیدن متعدی جسبیدن میل ایلمك واکی نسنه
بربرنه طوشمق ویبشمق واکلمك وقرشدرمق جستن سجرمق وقالغمق وبیل
اسمك واعضا سکرملك جسبیدن میل ایلمك جشیدن طتمق جشم زدن کوزله اشارت
ایتمك قلق دوتمق جغزیدن قورتغه اوتمك جغفتن میل ایلمك واکلمك واصبعه هرکت
ایلمك وبانه قامق جفتیدن میل ایلمك جفسیدن یا پشمق جقیدن بربرنه ٥٥ دوقشمق

وقوقشه ایتمك وقارق ومنج قاپقو چكیدن طامق چلیدن كرمك وجستلك ایتمك چمیدن
شراب ومیل ایتمك چمیدن بالجیم العجمي نازله صالنمق واقسر ركبجا ولمق ومیل ایلمك وتفرج
ایلمك جنیدن طاتمق چوبیدن بمعنی جفسدن جهیدن سیچرامق وقالغمق واوشمك
وتفرج لنمك ویل اسمك الجیم المكسورة جربت كردن دیشوره حیقرتمق جرستیدن مثله (باب الجیم المكسورة)
جرنكیدن اوازه ویرمك وچالمق جنیدن اوكرتلمك كربین معناسنه ونصیحت ایلمك
چیدن درمك ودوشرمك وكسمك بوغمق چیره شدن یوركلنمك وغالب ولمق
چیره كردن یوزسزلك ایلمك وانكولك ایلمك چین كردن درمك ودوشرمك وبورشدن
الجیم المضمومة جستن استمك وبربری اوستنه نسنه یغمق جنبیدن دپرنمك جنبانیدن (الجیم المضمومة)
متعدیدر وقالدرمق چوشیدن قاینمق چوییدن استمك طلب ایتمك معناسنه باب الخاء المفتوحة (باب الخاء المفتوحة)
خاریدن قاشمق وكیجمك خلیدن فالقمق واچری طورمق خاییدن یصمق خاموش كردن
ایسم اولمق ایلمك خاموشیدن ایسم اولمق خاموشیدن مثله وبرتمق خاییدن چینمك خباییدن
مثله خبیدن اصاغه بصمق وقارمق خبه كردن ایسم اولمق خبه كردن بوغمق وكزلمك خبیرشدن
یرقلمق بوقلمق ودیرلمك ختنه كردن سنت ایلمك خرچیدن كوزیاشرمق خرفستن خرلامق
كه حالت نزعده اولور خزیدن صاپون المق خرشیدن طرملمق ودشلمك وتیمق واصراق (?)
قوپرمق خزیدن ایمكلمك واهسته كتمك وسورنمك وقرنی اوزرنه سورنمك
وطاینمق وسورچمك ویسویه كروب كزلنمك خساییدن چینمك خسبیدن اپاغله
بصمق خستن یاره لنمك وینجمق وحمله ایلمك ویرحتلو اولمق واوشنمق خسیر مثله
خستن خسیدن اسكمك خشابیدن طرملمق وكشیله دتمك وچینمك خفیدن اوكسرمك
وبوغمق خفه كردن مثله خفیدن صولمق واكسرمك خكیدن بصمق خلیدن اكنه الدوكی
یتمق وینجمق واغرمق وبلاز وعقرب صوقمق وصرمق وینجمق خمانیدن اغرامك
ویاكصلمق وغیبت ایتمك خم دادن اكلمك خموشیدن ایسم اولمق خمیدن مثله خم دادن
خندیدن كولمك ضحك معناسنه خواباندن یاتورمق وچوكرمك ویوتمق خوابیدن مثله
خوابیدن یاتوب اویومق خوالیدن یتمك وییمك ومثل خوابیدن خواندن واعدیسله وقیمق وحی ایتمك (?)

خوه كردن مثل خبه كردن وخفه كردن خوییدن كوشمك خباییدن چینمك خاییدن معناسنه
الخاء المكسورة خجالیدن قوصقلمق خجالیدن مثله خراشیدن قاشمق وطرملمق وقازمق (الخاء المكسورة)
خرامیدن صالنمق خریدن صاتون المق خزیدن ایمكلمك خشاوه كردن باغه واكنه اوتن
ایرتلمق خلیدن سنكورمك خرشیدن كون قشمق وطوتمق خنیدن دتمك واكلمك خزیدن
ایاغ اوزرنه قالقمق وسلكمك وطاینمق خبیدن اصلمق وصینمك وچكنمك خیلانیدن سچمق
خیرشیدن طرملمق الخاء المضمومة خوسیدن متعفن اولمق خوشیدن حمله ایلمك وكورلمك (الخاء المضمومة)
وجوشه كلوب جیقرمق خزیدن اوغلاتماجغیل وجق دوغمق خسبیدن یاتوب اویومق
خشكماز كردن برسوزی بغایت جرله صورمق خفتن یاتوب اویومق واویومق
وهر اعضا كه حركتدن وحسدن قلا خفته درلر ویاشو وقتنه دخی وقت خفتن
درلر خفتیدن مثله واویمق واوپشمك خفیدن صولمق خواندن اوقومق واوكرسمك (?)
خوایدن مثله خوچیدن كوز ضعیف اولوب اوكت كورمك ویاشا قمق وقتی اولمق وقوهمق
واستمی اولمق خوجایدن صقلمق خوردن یمك خوریدن دكونه اورمق خواستن واوستمسه دلمك
خوسیدن قروچمق وبوزشمق خوكردن عادت ایدنمك خواهیدن بمعنی خواستن خواهانیدن متعدیدر خوشیدن
دوشرمك وبوزشمق ودیرسمك وانوق كتورمك وسورمك وایوز كتورمك
وخوش كلمك باب الدال المفتوحة دادن ویرمك داشتن دوتمق داشته كردن دیك دامیدن (باب الدال المفتوحة)
ساورمق دانستن بلمك داندن تكرلنمك داغوش كردن قوجمق وقجاغنه المق دامیدن ایچرو كلمك
دراوجین ایچه قوجمق ودراپشیدن اویمق درایدن اولاشمق وچنكره وسوزده وغیرده
طقلمق دراییده دیمق دردمیدن مثله [crossed out] مثل دمیدن درودن اغرمق دره ختن غم ایتمك
یعنی قوقولق دردوكردن مثله درنوداد ایته اكنه یعیرمك درشدن كیرمك دركشتن
بمعنی ایچخیس درنوشتن دزمك دریافتن اكلامق وارشمك دستكیر كردن اسیر ایلمك درماندن
عاجز قلمق دریافتن غالب ولمق وفرصت بولمق دغا نمودن الداتمق دركرفتن طعن ایتمك
درماورده انتقام المق وكنجه قرمق دم زدن صولومق وكنده ویر الوبه نسبت ایتمك دم كرفتن
بوست دباغت ایتمك ودباغنده هلاك اولمق دمیدن اوفورمك ویل اسمك واچلمق

وصباح وقتی بایغو نحسنه بلوریب ظاهر اولمق وکوده قیبرقیبر اولمق دنبیدن کمنهک
دنه کردن تیزلک ایتمک ویلمک وخالنه وفرصتنه مغرور اولمق وغیلت الندکنه دستلک دنیدن
بایغلهسونمک وکبر ایلمک وصالنمق وصالنمق نازله یوریمک دویدن بالک وسکرتمک واقمق تمک
دوانیدن متعدیدر الدال المکسورة درخشیدن یلدرمق ویلابق درفشیدن مثله وبمعنی تافتن
دریکردن الکلمک درنکیدن مثله درنکانیدن متعدی درومیدن ترکه عجمکدر روانیدن متعدی دریدن
یرتمق وبحمک دلکیر شدن نفرت ایتمک دیدن کورمک الدال المضمومة درودن ترکه عجمکدر دنیدن
اغرلمق دشنام دادن سوکمک دنبیدن ابسم اولمق وکرنمک دنوبیدن مصیبتلو اولمق دوچار زدن
قارشولشمق کلمک دوچار خوردن مثله دوختن قفتان دکمک دوختکردن کیمی ایلمک داشتن سوکمک
دوراردن بیجنت وسوم اولمق دوسیدن یشمق وصواشمق واشتغا ستلمک دوشیدن صغمق
باب الراء المفتوحة راندن سورمک رخشیدن پلدرامق رساندن ارشدرمک رسانیدن مثله
رستن قورتلمق وصالی ویرمک رسیدن ارشمک رفتن کیتمک ویورمک رفتن شکم ایچی کچمک
رقصیدن سماع اورمق رکزدن قادن المق رمیدن اورکمک رفوکردن کوزهمک واورمک رنجیدن
انجنمک رنجانیدن متعدی رندیدن قازمق ورندهلمک ویلله وکورکله یالمق صیدمق و
سورکولمک وکورمک رهاندن صالی ویرمک رهانیدن مثله رهاکردن مثله رهیدن قورتلمق
الراء المکسورة ریختن اکرمک وسکمک وترلمق ریستن مثله وبجیلمک وبمعنی ریدن
ریشتن الهوا یاغنه اورمق واکرلمک رویدن بمعنی رستن ریختر دو مکر ریدن تغایط
ایتمک ریزیدن کل اولمق اولمق ود وکلمک وجرومک وسکک وکزلمق وقزلمق قلیچ وبجاق
اغزی کبی وات طینغی کبی ریشتن بجیلمک واکرمک وسکلمک وترلمق وصالی ویرمک ریشیدن
دوکمک ریهیدن مثله ویوموشمق وتبراوه اشغه اقمق وبرنسنه تشنمق وجروهمک
جمع ریدن الراء المضمومة ربودن قپمق رستن بتمک رفتن سپرمک ربانیدن متعدی
رویدن بتمک روانیدن متعدی روده کردن خشلمق روبیدن صغمق رویدن بتمک رویانیدن
متعدی باب الزاء المفتوحة زادن طوغمق وطوغرمق زاییدن الکلمک زاریدن کوهکمک وایت
اولمق زایستن طغورمق زاییدن مثله زاییده مثل زاشیدن زدن اورمق ویلد

دِ الدال المکسورة
دُ الدال المضمومة
رَ باب الراء المفتوحة
رِ الراء المکسورة
ریزیدن
رُ الراء المضمومة
زَ باب الزاء المفتوحة

اغل

اتمک تکم سیاهی سبرج زنند رلر زنانیدن متعدی زوشدن بمعنی شغه بستن یعنی برهیع قاتمق
زغاریدن تیزهیه جغرمق زغنکیدن انجقرمق زرافیدن جوجه بمکرلیمک زرفیدن مثله زرفیدن
اغسر کبی اورمق زکیدن کنیمک کنده سویلشمک زلقیدن بیقراورمق وغیر بیرده طایمق
زرمیدن بمعنی زرفیدن زوریدن یوقه اولمق زهیدن وتمق الزاء المکسورة زدابیدن
پاس اچمق وصیقل اورمق زدودن مثله زدایانیدن متعدی زیستن دیرلمک زفودن حکلمک
واوغنمق معنانه زیانیدن متعدی زنویدن سزلمق زنوبیدن ات کشنمک وایت اولمق وکلمک
وحکلمک زبیدن پرشمق زبستن دیرلمک زنانیدن متعدی زبیدن اشغه اولمق الزاء المضمومة
زدودن پاس اچمق زرشتن صوبمق زکیدن بوشمق وکوسمک وقاقمق زنودن ایت وقرد
اولوبوب واوغنمق زنویدن ایت اولمق اولمق زوشیدن سزوبطشره جقمق وکسیه
طولاشمق ژولیدن ساچ قریش اولمق وبوزمق تکم ساجی قریشمق ریش
اولنه ژولیده موی دیرلر ویعنل اسمک معنانه وجیه دوشمک معنانه باب السین المفتوحة
ساویدن ازمک وسورمک ودرجهلمک وسورشدرمک سابیدن مثله ساختن دوزمک
ساده کردن خام ایلمک وابریبب پاک ایتمک سازیدن دوزمک ویقلمق سباریدن ریاریلمق
سپختن تراز یله طارتمق وقنجلمق سپری کردن بشنی کردن تیر وغیره یعنی اوق کبی واکنه
کبی نسنهلرلک اوجی ودبن برکا اتمک سرایدن ایرلمق سرنکیدن کورمک وکیکرایلمک
ویرجولشمق سریدن ایرلمق سریدن لایق اولمق سکالیدن یا قضوصانمق و
غیبت ایتمک وعیبا یتمک سکرفیدن طوارسرچمک سکلیدن انجقرمق سنجیدن طارتمق
سوکند خوردن اند اچمک سنجیدن طارتمق السین المکسورة ستاریدن اصرلمق وتمام
اولمق سکلیدن منت ایتمک سپردن ایالهغه بصمق سپرشدن تمام اولمق واخرنه یتمک
ستدن المق ستاندن مثله ستهیدن کوچ ایتمک ستیزیدن مثله ستیهیدن مثله سرانیدن قوش
اوتلک سرایدن المق سرشتن یوغرمق سرنکیدن یاپجولشمق معنانه سفلیدن سقلوج
ویرمک ودکمک سکرفیدن سرچمک سکنجیدن برمق وحیله دوقومق سکرنیدن سیجرمق
ویوکلومک وحالقمق سنابردن صودهیوزمک سیجیدن برقلمق السین المضمومة

زِ الزاء المکسورة
زُ الزاء المضمومة
ژَ باب الزاء الفارسیة المفتوحة
سَ
سِ السین المکسورة
سُ السین المضمومة

سرهدن اصلمق سپوختن صنجمق ودوڭمك وديواره نسنه قاقمق سپختن مثله سرهيدن
يلوملك وقازيمق ستودن اوكمك ستوده سرفيدن اوكسرمك سرودن ايرلمق سرودن كفتن مثله سكستن
قوپمق واوزلمك سفتن دلمك سنبيدن مثله وطايمق سفليدن اغسرمق واكيرمك سوختن
كويمك وكويندرمك سوزدن ازمك واليوقمق ودرتمك واشتمق وصواحق سفتيدن دلمك
معناسنه وازمك معناسنه وسوقشدرمق باب الشين المفتوحة شادشدن سونمك شاديدن

باب الشين المفتوحة — شَ

مثله شادكامه كردن يرزلغه سوغلمك شاريدن صواقوب جاغلمق شاشيدن ايشمك شافتن
ازملك وقفتان اسكمك شافيدن سرجمك شاندن طراتمق شانزدن مثله شاييدن مثله شاوردن
بمعنى شدن شايستن ياراشمق شايدن مثله شاشدن مثله ساشيدن شبيدن طاقنمق شجودن قتى
صوق اولمق شخيدن سملجمك وايغى نسنه طوقنمق ودوشرمكجى اولمق وبريده دوقنمق
شخودن طرملمق واجتمك شجيدن سرجمك وقت طايمق وكوزلمك بطشره چيقمق
شرهيدن وتنوق شرهيدن امرگمك شمغندن هلاك اولمق شميدن كفكف صولغمق وعزيله
اغلمق وبيهوش اولمق واورمك شجودن انجنمك وطرملمق شوبدن بمعنى شدن شجيدن
انجنمك وطمق وصيجرمق الشين المكسورة شبليدن سقلمق وبرملك ات صواركى

الشين المكسورة — شِ

شتاب كردن اوكمك شتابيدن مثله شتافتن مثله شخليدن نفس ايجرو جكمك وصقلمق
وبرملك شستن بمعنى نشستن شفليدن مثل شبليدن شفليدن مثله شكافتن يارمق ويارلمق
وبوزمق شكردن آولمق صيد معناسنه شكاردن مثله شكرفيدن قوي اولمق واولمق وعجلمك
ودرتمك اولمق عميق معناسنه شكستن صيمق وصنمق شكفتن عجلمق ويارلمق واچلمق
شكليدن يرتمق ويرتلمق شكنجيدن اشكنجه ويرمك شكيبيدن صبر ايلمك شكفتن مثله شناختن
اكلمق شناريدن صودده يوزمك شناييدن مثله شناوركردن مثله شنيدن اشتمك شنواييدن مثله
شنيدن بمعنى شنيدن شنيفتن متغير اولمق وقرشو رش اولمق شيفتيدن اشفته اولمق
الشين المضمومة شخودن سيجرمق وطرمنمق وطرملمق شخونيدن مثله شخوليدن جاغرمق

الشين المضمومة — شُ

وكورلمك وات كشنمك شدن اولمق وكتمك وانتقال ايتمك وزايل اولمق شتريدن شوبلدمق
شستن يومق غسل معناسنه شستكردن سقلمق ويرمك شغودن ال وايق قبرجب بوينكبى

اولمق

اولمق شغوبستن مثله شغيدن مثل شغودن شكردن هلاك ايلمك شكفتن اچلمق وعجلمك
شكفيدن اچلمق شكوفيدن مثله شكوخيدن سرجومك وشركجى اولمق وسملجك ونزاعده دورمق
سكوهيدن هيبتلو اولمق شماريدن صايمق شمردن مثله شنج كردن جفت زدن شنفتن اشتمك
شنودن مثله شوخودن يوزطرملمق شوخيدن بلنقلنمق وبتاطرلمق شودن اولمق بمعنى شدن
شوريدن قاريشمق وقارشدرمق وبولنمق واودا وكجمك ودلورمك ويومق شوبيده كردن
برنسنه قورقو ايلمك شوريدن مثله شوليدن دلودرلو اوتده وشوبانيشه لنمك ومتغير اولمق
وقرشو رش اولمق شويع كردن مثل شنج كردن شوخ كردن عورت ارو ودرموق باب الطاء المفتوحة

باب الطاء المفتوحة — طَ

طپيدن طلاءلمق ويورمك اوغمق طلبيدن استمك طنيدن قولق چكلمك الطاء المكسورة

الطاء المكسورة — طِ

طرازيدن نرد وشطرنج التونله دكمك ومطلقا دكمك وفغفتانه علم دكمك واموزايلمك و
درلودرلو براشقلرنسنه لره دكمك ومطلقا بزمك طرشيدن غضب ايتمك وبلوا اولمق
طرزيدن بمعنى تيزيدن يعنى يللنمك الطاء المضمومة طوريدن طورمق باب الغين المفتوحة غاتيدن

باب الغين المفتوحة — غَ

يكرلنمك وبغلمق غاتيدن مثله غاليدن كشنكرمك ويان اوزرنه يوالنمق ودوستك
ودوشمك جوررسنه طولنمق غرنيدن بربرجا وزيره نسنه يحمق غلتيدن يوالنمق و
طوارا غنمق غلطيدن مثله غلچ دادن قجقلمق غليدن اوغنمق وصوبه طالمق غنجاركردن
يوغرمق عجن معناسنه غنشيدن هرره سويلمك الغين المكسورة غواشيدن قاقمق غضب

الغين المكسورة — غِ

معناسنه غوييدن فريادايتمك غش كردن اسم صورتده مثلا لكيه پس پرده ملك كبى غنوبدن
ازغنمق غيزيدن غزغزمق وكوتك اوستنه سورتنمك غيشيدن ازمك الغين المضمومة

الغين المضمومة — غُ

غرميدن غضب قاقمق معناسنه غرنبيدن كورلمك غريدن اكرمق وكوتنه سوركمك غرخاليدن
بلتمك غژيدن سورتمك وايكلمك وطايمق غنجيدن نازلنمق غنودن اوغنمق وازغنمق
غوريدن كشكرمك غوليدن مثله وقجرمق وفنمق غوزه زدن يابوق يابمق باب الفاء المفتوحة

باب الفاء المفتوحة — فَ

فارشدن بمعنى فراترشدن فاخيدن دتمك ويامبوق ويوك اتمق والمك فاضرامدن
مثل فرا اخيتا مدن يعنى ايكلمكه بشلمق فارنجيدن قوپرمق وكورلمك فاريدن اسمك وكرنمك
فاسيوق فرنج يابقرمق تيريدن بريره التمك فراخيزيدن ايكلمكه بشلمق فراشيدن جقشمق فاكرفتن

قابدن

قبض اولمق فراموش کردن اونتمق فراموشیدن مثله فراهشت کردن مثله فراهم امدن جمع اولمق فرخیدن
یومشلمق فرخیدن رقص اولمق فرخیدن بسنق اتمق ودتمك فرسودن فرسوده نك مخففدر
فرسوده اشنمش واشنمش سوز وسوزمك وایاغله دپمك وسوزمك وصولمق ووددکمك
واوصنمق وبرنسنه اوزرنه کچمك واتوك اوزرنه مصرا اولمق فرغاریدن اصلمق فرکندن
خندق قازمق وبرکسه برخته اولاشدرمق که کورمش اولا وبولمق وقورمق
فرکندیدن مثله فرمودن بیورمق فرهمش تحرده شن فراموش کردن فرناهیدن دولتلو اولمق واوبلو
اولمق وقولو اشغه صاروق اولمق فرهختن ادبلمك وتوبه ولنلره اکرمك فرهیدن
مثله فسبانیدن بیعك والداتمك فسیدن مثله فلحیدن فحیدن فلحودن مثله فلحیدن مثله
فلنجیدن برقمق فنجاکردن کوزلنك فنجیدن مثله فهمیدن اکلمق الفاء المکسورة فتالیدن اوزنو
قورمق فتردن برتق فراختن یوجلتك فرازکردن اجمق قبوجی واکابکز نسنه یایمق فراشتن
مثل فراختن فراشیدن اعضا قشنمق فحشیمق فرستادن کوندرمك فرسیدن الدانمق فرهختن
ادبلو اولمق ویعونسنه دنلو اولمق فرهیختن مثل فرسیدن فشاردن مثل فشردن یعنی صقمق
فشاندن سلك وصاورمق وصاچمق نثار معناسنه فکندن برقمق فنجاکردن کمرهنك الفاء
المضمومة فتادن دشمك فروبردن یوتمق فروداشتن حفظ ایلمك فرونهادن مثله فروامدن اشغه
کلمك فروراندن یوتدرمق فروختن صاتمق فروخوردن صوچه یوتمق فروعیدن یوتمق
فرو فتن صوبه ویاغنه جنسنه بطلمق فروشیدن مثل فروختن فرواهیدن مثل فروبردن فروهشتن
صرقتمق فروکریدن مثل فروبردن فروهیختن مثل فرهختن فرودن ارتمق فروليدن بلتمرك وقنددرمك
فسردن طوكمق فشردن صقمق فنودن کدرمك وسعیلرکی توقف ایتمك ووولنمك و
غافل اولمق فنانیدن متعدی باب الکاف المفتوحة کادن کاف عجمیله جماع ایتمك کاریدن
کاف عربی ایله اکین اکمك کاستن کاف عربیله اکسمك واکسلمك وکچمك کاشتن مثل کاریدن
کاشتن بعجمیله یعنی شکافتن کالیدن طاغتمق وبصمق واوبرملك وجریجی صنوب قچمق
وساچ بوزنمق وقرشمق اولمق وقوکغلنمق کاویدن کاف عربیله قازمق کندن
معناسنه وجدله بحث ایتمك والملك وحقیر قیلمق وقندرمق وصواشمق کاهیدن اکسمك

کاهدن

کاهدن جماع ایلمك کاییدن مثل اکسی بله کاف عجمیله کردن کاف عربیله ایلمك کردانیدن
برحالدن برحاله دوندرمك صیرورت معناسنه ایلمك کردیدن مثله لازمنده استعمالی دارلر
مجازا متحول شدن معناسنه وکذلك طولنمق کرسیدن مجادله ایتمك ودرشمك کریدن نکشیدن
اعضا اکچمك کراییدن زیاده ارتشدرمك ونقصان کوستمك کزیدن اصرمق چکمك کاف عربیله کشتن
مطلقا دونمك وشدن معناسنه کفیدن کاف عربیله چاتلمق وکسوره کم کردن اکسمك کفتن
کاف عربیله شکافتن معناسنه لازم ومتعدی کلور کرمیدن اسنمك وغوم کم زاخور عیناندن خوتش شدن
کمیدن اکسمك کندیدن کاف عجمیله قرار قومق کندن کاف عربیله قازمق وقعربرمق وقوقمق
ودریعو نرملدن وبرنسنه چقرمق ویولمق کنده یعنی کندن کیبانیدن چراغ اوپارمق
الکاف المکسورة کراستن میل ایلمك وصنمق ظن معناسنه کراییدن یعنی اشغلتی وجاره سوق
اولمق کراییدن کرکت اولمق والدیجی اولمق کرانیدن یغمق کرانیدن اغرا اولمق واغرلغمق
بلکیمون صاللمق کراستن سیلمك ومیل ایلمك وصاللمق کراییدن کسر کاف عربیله تصحیح تمثیل
میل ایلمك ویورغلمك وتجربه ایلمك یعنی الله صاللمق واکسمك وبیچمك معناسنه واهتنك
کردن معناسنه ویناشتن معناسنه کرستن یعنی کریستن اغلمق کرفتن دوتمق اخذ اتمك
ماوراء النهر لغتیدر کرویدن انانمق تصدیق معناسنه وطیمق واومق تبعیت معناسنه کردکردن
دکرمی ایلمك ودوشرملك جیکت معناسنه کرهیدن میل ایلمك کرفتاریدن دوتمق ودوتسق ایلمك
کرکردن اوچ قومق وطوتوقومق کریختن قچمق کریزیدن مثله کریستن اغلمق کراییدن یعنی
کاشتن کیشتن بالکاف العربی اکمك زراعت معناسنه کیرانیدن دوتدرمق ودوتشمق
کیفتن میل ایلمك وعدل ایلمك کیفانیدن متعدی کیبایدن مثله الکاف المضمومة کداختن
اریمك واریمك کدازیدن ریمك کدشتن وازکلمك وبریدن بیره کچمك وصلیبو ریمك
کدشتن مثله کرازیدن نازله صالنمق وصالنی صالنی یورمك کرازیدن قمتوبار لمق کریختن
قاچمق کزاردن اودمك کراییدن زیاده ارتشدرمك کزیدن ارغندلمك کرایستن سیلمك وصاللمق
کرازیدن تمیز ایلمك کستردن دوشمك کستریدن مثله کرنجردن جار ایلمك کستن اوزمك واوزلمك
وصنمق کسیختن مثله کسانیدن متعدی کسیل کردن صالی ویرمك کشادن اچلمق واچمق کشایانیدن

متغیر کشتن دیمك کشتن اوزمك کشفتن طاغتمق کشوفتن
مثله کشتی کردن ارتحال لك ایلمك کشوده اچمق واچلمق کشوفتن پریشان
کفتن سویلمك کفتار ربیت مثله کلوده طولدرمق کماشتن حواله ایلمك و
قیوویرمك رها کردن معناسنه وطپشورمق واصمرلمق تفویض معناسنه کماریک
صرمق کمان زدن اتمك کمانیدن مثله کم شدن یاوبر قلمق کم کردن یاوبر قلمق
کمیزیدن ایشمك تبول اتمك معناسنه کنبد زدن اشغه اکلوب یوقرویه صچرمق برنجی
جانورلر صفتیدر کنجیدن کاف عجمیله صغمق ورجه انورمق کنده کردن
نقش ایلمك کوارییدن سکمك وسکرمق وقانمق کوارش زدن طویمق صویمق ویرده
رفدن تبشورمق کوارزدن طعن ایلمك کوارییدن وازکلمك کوالیدن قزانمق اندوختن
معناسنه وایکلمك کوبیدن دوکمك سحق وضرب معناسنه کوزدادن اوصرمق
بلمك معناسنه کوزیدن کواشتن مثل کوارییدن کوش داشتن دکلمك کوشیدن
بالکاف العربی دورشمك وچالشمق کوفتن بالکاف العجمی دوکمك ودکمك ضرب معناسنه
ودق معناسنه کولیدن ایت سکلك کوهیدن برهنه برهنه دده برلکه ایلمك کوبیدن
سویلمك مثل کوهیدن باب اللام المفتوحة لابیدن یلوارمق لابه کردن
مثله لاشیدن افشاندن معناسنه لاف زدن اوکونمك لافیدن مثله لاندن سکمك
ودپرمك لانیدن مثله لاییدن ایت اورمك واولمق وسزلمق لنزیدن دپرمك
لغزیدن طاینمق لکیدزده دپه اورمق لنجیدن سوکمك وقارشدرمق وصالنمق
لنذیدن اغشمق لنکیدن مثله اللام المكسورة لیجیدن چکوب چقرمق لیسیدن
یلامق اللام المضمومة لوغیدن صاغمق لوغانیدن متغیر باب المیم المفتوحة
مالیدن اوسمق وسرتمك ودرتمك مالیدن قالمق ویپرلمق وقچمق وبکزمك
مانستن بکزمك مایندن قالمق وبکزمك ویکلمق مجیدن چملمك ویمقمق وقلمق
مخیدن دبرنمك جنبیدن معناسنه وفترمك وقنق اوزرنه سونمك واوپیمك وقوپرمق
وبمعنی مخیدن مراغیدن اغنمق مرنیدن طتمق واغزله برهنه صورب امرلرمکیدن معناسنه

باب اللام المفتوحة ل
اللام المكسورة ل
باب الميم المفتوحة م

سرمك مثله مسرانیدن متغیر مسیدن بمعنی مجیدن یعنی ویمقمق مکیدن
اولمق ملمخودن یتیق اتمق منش زدن کوکلمك وغلمق غمیان معناسنه منش کشتن
مثله میزیدن بمعنی مزیدن المیم المكسورة میان بای زدن اغلاقچقلره سرشدرمك
العیاذ بالله میخودن قاوومق میرانیدن اولدرمك میرانیدن متغیر میزیدن
اوشیوب طوکمك واثمك شاشیدن معناسنه مسیدن یورتمق وصقمق المیم
المضمومة منکیدن صوقرنمق مردن اولمك مجیدن قازمق اوزرنه یاتمق مرکیدن
علاج ایلمك منکیدن بمعنی دندیدن یعنی کوکرنمك ویکرنمك معلیدن اکلنمك وطغلمق
موییدن صاغمق صاغمق باب النون المفتوحة نامروا شدن یعنی کاسد شدن
ناربیدن اولمق نازیدن نازلنمق وکوکنمك وکوکلنمك وخوشنمق وخوشنمق ایلمك
وفخر ایلمك ناسیدن خلقندن اکسلمك وناقص اولمق ولاغر اولمق ناکوالیدن
دیشمك واوت صرمق واکن کبی نالیدن اکلمك نامیدن ادورمك وادیمق
دیلمك ناویدن اغاجلر وطاشلر ایچن اوبمق نخشیدن قفا کموکن اووغمق وباش
یرمق نشلیدن برهنه دن اصلمق نبیره کردن نرتیضا ایلمك نفرین دادن التك
وقرشمق معکر واوپمك ویکرمك نند داشتن عارلمق نواشتن دمتمك نوردیدن
درمك نوشتن کسر اوله کلمك نوشتن فتح اوله ارامق وکتمك ودرمك نوفیدن
یکی اولمق جدید معناسنه ونوله ویرمك ویرنده طیب حرکت اتمك واعنمق ومطلقا
حرکت نهاییدن استاددن قورقمق نهاوییدن نهیدن خوف اتمك ویندرمك
نغزیدن کوکلمك اولمق نغزیدن التك وقارشمق ویکلمك النون المكسورة نثاریدن
ساجمق شاچمق نشاندن دکمك اغاچ کبی واکابکزرنه وارسه وامتورمق وتنه
برابمق اچون نصب ایتمك وسلمك نشاختن دکمك ویرکتمك نشاشتن
اوتورمق نشستن مثله سینکرفتح وکسر جایزدر نکاریدن نقش ایلمك وصورت
یازمق نکاشتن مثله نکاه داشتن صقلمق نکاه کردن بقمق نکرستن بقمق
نکریدن مثله نکرهیدن حورلمق نکهداشتن مثله نکه کردن بقمق نهادن قوقمق

الميم المكسورة م
باب النون المفتوحة ن
النون المكسورة ن

زنهاریدن قورقوق نیازیدن حاجت دلمک نبشتن یزمق کتابت معناسنه نبوشتیدن
دکلمک کوش داشتن معناسنه وشنوا اولمق واکل اکل ا غلمق ومعنی حروشیدن نیوندیدن
فریاد ایتمک ن
قیشقیرمق النون المضمومة نشتن یزمق کتابت معناسنه نکوهیدن خورلمق
نمودن کسترمک وکورنمک نواختن اوغشمق ونغمه ایله ساز چلمق ودوستی
النون المضمومة
قبنداشی دوتوتمق نواخیدن مثله نوازیدن مثله نوبیدن اوغنمق نوخیدن
اکلمک نوردیدن درمک نوبرن اوغتمق نوشتن درمک نوشتن یزمق
نوبشتن مثله نوبستن مثله نوشیدکردن یالتقلنمق ودلکی جکلک ایلمک جابلوسی
معناسنه نوشیدن ایچمک وسکرمک نوفیدن بانغرتمق نهفتن کزلمک وکزلنمک
نهنبیدن قیلنمق قیقلنمق وکزلمک واورتمک باب الواو المفتوحة وابس جستن
اورتشمق وابستن مثله وابس ماندن کروقالمق وابرود کردن قالدرمق واجیدن
باب الواو المفتوحة
درمک واخوردن قایرمق واخورانیدن متعدی واخیدن بنمق اتمق ودیرمک
واخانیدن متعدی واهنجامدن شرخوشلقدن ایلمک وایکبیدن اغزن اتمق واغز
اجمق وبفکرمک وا داشتن کرودوتمق وارادن سرمک وبراایلمک واریدن
بوتمق وجبلمک وازیدن حالی تکسیه دیمک واسرشدن خستهلنمک واسرنکیدن
طولشمق واشدن اچلمق واکردن اچمق وقیامق وخراب ایلمک واکردیدن
کحودهمک واکردانیدن وانکرستن کرویقمق واهم امدن دریلوب بربره کلمک
یعنی جمع اولمق وراستادن اویدی طورمق وریافتن دیمک ورخاستن اورمق
طورمق وریاشتن قالدرمق کوترمک ورزیدن اویکمک وبرشنه عادت ایتمک
واکین اکمک وکردن طایندرمق وقالدرمق وقیرمق واتمق وینمق ویاندرمق
ورکشتن یوغ اولمق ورنامه نهادن لقب قومق ورنشستن بنمک وزیدن اسمک
الواو المکسورة
وعیدن اوهلمک وابولمق وبافتن اکلمق ویکدن باوجی قلمق معناسنه الواو المکسورة
وزلیدن بیل اسمک وقندرمق وحنوساختن ابدستالمق نمازایچون باب الهاء
باب الهاء المفتوحة
المفتوحة هاجیدن قورومق هاجانیدن متعدی هجیدن انجمک وقیون یونکه

وکتمک

واسمک هشت کردن اغاوتدرتمق هشتیدن مثله هنکیدن بولنمق هنجیدن یعنی هیجیدن
الهاء المکسورة
وکرنمک وطوغرمق همرشدن بونزه بونزا ولمق ومعنی الحبل الذی طلع ثانیه یعنی صارنجه
الکهل هواسیدن دیسرمک هبالیدن قودرمق الهاء المکسورة هجا کردن هجو
نه هشتن صرفوس صح
اوقمق وهجو ایتمک هراسیدن قورقمق وقورومق هراشیدن قصمق وصالمق ودیکمک
الهاء المضمومة
هلیدن مثله هیشتن مثله الهاء المضمومة هوشانیدن طلا یمق وایلمق باب الیاء
باب الیاء المفتوحة
المفتوحة یابیدن بولمق یاد داشتن خاطرده دوتمق یعنی نافتن یارستن ادیلمک
یاریدادن یارم ویرمک ویاردم اتمک یاریدن مثله ویارا اولمق ویارایلمک واتنجی اتمن
اولمق یابه کردن یالورمق یازیدن اسنمک وکرنمک واله ورتمق ومیل ایلمک وقوجقلمق
یافتن بولمق یاوه کردن یاوه قلمق یاویدن مثله یله کردن طوارجی صالمه صالی ویرمک
یلی امدن یعنی امدن یخیدن کسمک ومعنی کوفتن ویاره لمک وازلمک فقلمق یخانیدن
الیاء المکسورة
متعدی یخودن یاره لمک ویخبرلمک وفاقلمق بواسندن یاوجی وارمق یخشودن
قشقولمق بعض لغتده یخشودن اولمش یخشانیدن متعدی یهیدن بونزمق و
یقوق الیاء المکسورة یکیدن براولمق یکسانیدن برابراولمق یکسونیدن دیدنر
اولمق یکسودن بربره کلمک الیاء المضمومة یوزیدن صچرمق وقویه ارتمق یوزاینزن
الیاء المضمومة
متعدی ومعنی جستن یوشیدن اشمک یوبیدن ازولمق یوغیدن بوینیدرق
اورمق قاعده زبان فارسی هر جا که غیر اول واقعست اکر ما قبل او حرف صحیح ساکن
باشد دال مهمل بود والا ذال معجمست چنانکه اعظم شعرای سلیمین بدر الدین محمود
بن یمین اسکنه الله فی غرف العلیین این قاعده را بنظم چون در نعتین بیان کرده
قطعه در زبان پارسی فرقی میان دال و ذال با تو کویم زانکه این نزد افاضل
مبهمست پیش ازو در لفظ مفرد کر صحیح ساکن است دال باشد ورنه ذال است
جمله ذال معجمست شرح همچنان والی ولایت این فن شریف وناظم جواهر این علم
ظریف فارسی میداد کمالات فارسی وعربی یعنی ظهیر فاریابی نیز درین قاعده
بلسان تازی قطعه فرموده است قطعه احفظوا الفرق بین دال وذال

فهو رکن فی الفارسیة معظم، کل ما قبله سکون بلا واو یا فهو دال فما سواه دال معجم
نثر و در نوع این رعایت این اصل را چنان واجب دانستند که در منقول از زبان دیگر
نیز مرعی داشتند ٥ چون نقط حنظت که عربی صحیح انست ٥ بدال مهمل انست ایشان بذال
معجم تلفظ کردند ٥ و این سخن بنا بر اصل اقلیمست ٥ و افصح انست که ذال معجم از زبان
ملاحت دور باشد والله الحافظ الشکور قاعده جمع فارسی بدو گونه میشود انانکه
جان و حیوة دارند ٥ بالف و نون جمع کرده میشود ٥ چون خوبان و جوانان ٥
و اسبان و مرغان ٥ و انچه دار اخرها علامت داشته باشد ٥ بکاف عجمی نقل میکنند
چون تشنگان ٥ و جویندگان و خواجگان ٥ و انها که جان و حیوة ندارند بلفظ ها
جمع کرده شود چون زمینها و باغها و سنگها و اما انها که بر نشو نمایند چون نباتات
و اعضای جانوران و یا بر تجدد و تقضی باشند ٥ چون اسمای اوقات و زمان بهر دو طریق
جمع میتوان کرد چون درختان و درختها و لبها و لبان و شبها و شبان و روزها
و روزان متقدمین این قاعده را بسط کردند لکن بعض جایها شعرای عجم جمع
اورند که نه جان دارد و نه نشو نما دارد بیت محمد سعد و آوای مشکران
همه بهر ان افسران گران نثر و گاه باشید که در زبان فارسی حرف ندا دو حرفست
یکی حرف ای و دیگر آو حرف تعجب و ندا نیز دو حرفست یکی آ با و دیگر ایا همزه مفتوحه
که در زبان تازی ایز ندا دات استفهامست و ادات ندا اتاد زبان شعرای فرس
در اول بعض ادوات ادخال میکنند گویا که نزد ایشان حرف تنبیهست بیت
بهم چون بود مهر و کین گاه جنگ ایا آبگینه سخت سنگ و الف ساکن اندر اخر
اسم علامت نداست بیت دلا را ماشکارا جوانا بهار زیبا و قیتم توانا نثر
و گاه از بهر استغاثه و ندبه می ارند بیت دردا و حسرتا که عنانم ز دست رفت
دستم نمیرسد بگیرم عنان دوست نثر و گاه میشود که از بهر مبالغه اتصافی ارند
مثل بینا و گویا و دانا قبل الف و نون رخشان و گریان و سوزان و نالان
و در میان بعض مرکبات بالف ساکن توسل میکنند سراسر و سراپا لا و مشنا سنگ

وبحست

و بشادست و بسادست و دستادست ٥ و گرد اگرد و گاه بر وجه زیاده می ارند بیت
گفتم که قدر تو سرو نازست ٥ گفتا سخن قدم در ادست نثر و الف ساکن را اطلاق ٥
اند قوافی اشعار شعرای عرب بسیارست بیت با آتش در دون بر خشاک سمندر همی دود
با با نرود چون نهنگان ٥ و هم فیلکش بیشه برگذاران قفس کرد کمندش دشت ٥
برکوزن خباکا چناکا ٥ ایا شاهی که ملک تو قدیم ٥ نیاکت برد باک از اژدها کا و کا
نثر و گاهی میشود که الف ممدوده در اول بعض مصادر و افعال شعرای عجم زیاده میکنند
چنانکه اگر ازو تجرید کرده باشی باصل معنی خلل نمیرسد این معنی ازد و خبر خالی نیست ٥
یا محض زایدکه برای تنبیه او برده باشد بیت چون بگذرد بپای او ز بابان ٥ ٥
استو خنده بمانند همعنان ٥ یا خود بی القلعه مرو بیست ٥ چنانکه و ابیدن و ماه ٥ ٥
وابردن ٥ و از صیغه امد از امر اشتقاق الف ممدوده است چنانکه بیت
باز که در فراق تو چشم امیدوار ٥ چون گوش روزه دار الله اکبرست ٥ و گاه میشود که
حرف زیاده میکنند چنانکه خدار و خدا در اصل معنی هم ازین قبیلست قاعده ایت
درین زبان که با اول صیغه امر با را زیاده میکنند ٥ چنانکه بیین و بنشین بده و با قول
کلمه ای حرف با زیاده میکنند ٥ باء شود و در همه زبانها کلمه او بسیار استعمال میکنند ٥
خصوصا که این لفظ ای پس بر زبانها بس گران اید حروف الف یا حرف با قلب مکان ٥
می کردند چنانکه چیغوت چیغوت چخماخ چخماخ بود بیابلند و احتمال دارد که لفظ ٥
بیا اسم فاعل باشد چنانکه بیا بمعنی بکند قاعده دیگر ٥ اگاه باشید که در زبان فارسی حرف
ندا دو حرفست یکی حرف ای چنانکه می گویند ای که شخص منتخم یعنی ای فلان و دیگر
محرف آو حرف تعجب نیز دو حرفست یکی آ با دیگر آ با و حرف با با ر مفتوحه در اول
کلمه ادخال میکنند ادات الصافست بیت عاشق شد که یار بحالش نظر نکرد ٥
ای خواجه درد نیست و گرنه طبیب هست ٥ و گاه از بهر مصاحبت می ارند همچون
با بمعنی مع بیت بهشت و نیست عز نجات ضمیر و خوش باش دل ٥ که نیستست سرانجام هر
کمال که هست ٥ بیالی و بر مرد ا رزه که تیر بر تابی تهور که رفت زمانی و لی بجاک نشست

وگاه از بهر قسم می آید بجدایی که داد جان وخرد بی تو دل خلیل را بجو نخرد وگاه از بهر
ظرفیت می آید بیت کس بعمر نگشت طرفی بنست از عافیت ٥ به که نفروشند
مستوری بمستان شما وگاه وجه زیاده می آرند بیت بطلب یافت نشان از لب ٥
شیرین فرهاد ٥ ره سوی لعل نبرد نه بجز کوه کنان ٥ گفته بدیاد رهنمائی بی شمار است
اگر خواهی سلامت برکنار است همراز بی قبیلست یاء مکسوره که اداتیست بعد فعل
میکنند ازرا وایل اشتقاقات پس علامت اشتقاق شد چون بدانست وبدانستند
وبدان وبدانند وتاء ساکن که باخر کلمه ملحق می شود ٥ وعلامت خطابست وافصح
آنست که ماقبل ویرا مفتوح خوانند وگاه از بهر ضرورت تسکین میکنند بیت
علت روز شب خور است یقین چون گذشتی نه انت ماند نه این ٥ ودر الف دو
وجه جائز است ساکن خوانند چنانکه بیت گر مکن چو گمان تات جنبه بی شترنند
چو تیر راست روی تاکه بالعزبانی ویا نیز زیاده کرده که چنانکه بیت ٥
چون باد کشته عصای پیران عاصی شود منه عصایت ٥ ودر هر یای از واو یا
وجه جائز است اول مفتوح خوانند چنانکه ٥ بیت کمان ابرویت پیوسته ما را
بتیر غمزه خویش خویش می نوازد بیت نگر که دوستیست را بها چه باشد خود ٥٥
چو دشمن ترا دشمنت بجان بخرد ٥ والف ساکن خوانند بیت گیسویت ٥
عنبرینه کردن تمام بوده ٥ معشوق خوب روی محتاج زیور است ٥ در رده نوکه ٥
هست بادل مجادله ٥ ترا سرگرده مانند سرگردان ٥ ویای زیاده کردن چنانکه
بیت کردم سودای سلامت بودی ٥ نشدی سلسله پرورد خم گیسویت ٥
دیگر راستیست را نباشد طعنه کردن شاخ سرو ٥ گاه گاهی از دم هر کج نفس
جنبان نه ٥ ودر ها علامت وقائم مقام او وافصح آنست که همزه مفتوحه زیاده ٥
میکنند بیت نیست بی روی تو بلبل گل و سرو گلشنم ٥ باشد بنده آزاد ز سرو ٥
چمنم ٥ وگاه از بهر ضرورت ازها را حذف میکنند بیت زهره یاقوت لعل اندر خنده
نه بیند روی کیسه نه تنگی ٥ واین تا را بالف ونون جمع میکنند ٥ بیت

طناب عمر جان اند سلامت ٥ بهم پیوسته باد اقامت وتاء خطاب را میم متکلم را
وشین غایب در اصطلاح شعرا حرف اضافت گویند وزاء مکسوره حرفست ٥
بمعنی من وعز یعنی بمعنی ظرفست ودر نظمها بسیار آید بشرط آنکه در پیش او حرف
صحیح باشد یا حرف علت متحرک باشد بیت اگر روزی ببانش در فروخی ٥٥
زنهار از تنگ روزی تر نبودی ٥ اگر حرف علت ساکن نباشد تابع حرف علت باشد
چنانکه اگر پیش وی الف باشد مفتوح میشود بیت زانکه که ترا بر مسکین نظر است
اثر م از آفتاب تر است اگر یا باشد مکسور میشود بیت نازنینان وزینی همه مردم
که خلوت ٥ با تو روی همه سخن بینم را ٥ واگر واو باشد مضموم میشود چنانکه بیت
از وفا بوی بنداره تو صورت کی ٥ که چرا ز و بهشتا ید نه ازو است وحرف
شین که باخر کلمه ملحق میشود بر دو گونه است از آن خالی نیست که یا باسم ملحق ٥
میشود ٥ ویا بفعل اگر باسم ملحق میشود ضمیر غایبست که افاده معنای مضاف الیه ٥
میکنند چون جانش ویا بفعل ملحق میشود افاده مفعولیت میکنند بیت
دو جادوی تو بر خواب بر ابر دوی بر از لاله رخساره مشکل بوی چنانکه دیدمش
وشنیدمش وکردمش وگفتمش واحکام اتصال وهمچو اتصال تا خطابست بتفصیل
ودوم علامت اسم مصدر است که باخر صیغه مجرد او ملحق میشود اسم مصدر میشود
چون دانش وپرسش وکشایش وبخشایش اما فرق در میان ضمیر وعلامت ضمیر
ماقبلش مفتوح میشود وگاه میشود از بهر ضرورت شعر ماقبل ضمیر ساکن میشود
چنانکه وقت رفتن خوشه باید چید گفت ودر علامت اسم مصدر ماقبلش
مکسور میشود البته وکاف عربی که باخر اسم ملحق میشود ادات تصغیر است چنانکه ٥
جانک ودلک وغیرها ومیم مفتوح که در اول کلمه داخل میشود علامت نهیست چون
مدان مران ومشناس واین نهی مخصوص بامر است خواه او حاضر خواه او غایب چنانکه
امثله انکه گذشت وحرف میم ساکن که باخر کلمه ملحق میشود ضمیر متکلمست چون جانستانم
ودلم ودانستم وبدانم ونون مفتوحه در اول کلمه داخل میشود حرف نفی است چون

ندانست وندانسته وغیر دانند وقس علی هذا واین نون عامست بجز از حاضر وحرف نون ساکن
که باخر کلمهٔ صیغهٔ ماضی ملحق میشود علامت مصدریست چون دانستن و شناختن
ولفظ تا اداة نفیست که بعد قصد توصیف میکنند چنانکه مثال گذشت وحرف واو
مفتوحه که در لغت تازی حرف عطفست در لغت فارسی نیز حرف عطفست اما در
لغت فارسی مضموم خوانند و واو در میانهٔ معطوف ومعطوف علیه است ودر لغت
دری افصح آنست در آخر معطوف علیه نویسند ونخوانند مگر که بعد از الف یا [illegible] باشد
در آن محل واو ملفوظ میشود بیت پارسا وصوفی و رند وظریف وصفها بر [illegible] شده
در وقتها وگاه از بهر ضرورت ضمهٔ آخر معطوف علیه را اشباع میکنند همام تبریزی
بهر و چشم من گذر کن تا [illegible] وگاه از بهر ضرورت واو را مفتوح
میخوانند بیت پر از رنج گردد سراسر زمین وگیتی شود پر ز شمشیر تیز [illegible]
[illegible] وتاوان دیگر واو ساکن که باخر
کلمه ملحق میشود وحرکهٔ ماقبل او جنس وی باشد در پیش خراسانیان ادات
تصغیرست چون پسرو دخترو شراب وکباب وگاه میشود از بهر اشباع آخر کلمه
بیت ملحق میشود با واو آخر ابیات چنانکه مولانا جلال الدین رومی فرموده است
[illegible] وحرف ها که باخر کلمه میشود معنی لیاقت ونسبت میکنند بیت
شاه فرزانه شیخ ابو اسحاق که همه کار اوست مردانه آنکه در کار ملک هر چه کند جمله باشد
ملکوت شاها وحرف ها گاه میشود که بکاف فارسی ابدال میکنند مثل دیوانگی و [illegible]
و [illegible] وگاه میشود که حرف ها باخر کلمه ملحق میشود افاده بیان مقدار زمانی
یا مقدار [illegible] وغیرها میکند مثل یکساله دو روزه یکروزه راهست و چند روزه
[illegible] وحرف یا ساکن باخر کلمه ملحق میشود وگاه از بهر مصدریت می آید
چون سروری و پادشهی وگاه از بهر خطاب می آید چون [illegible] بیت
چه کنم رحمت تو [illegible] چون یقین شد که من منم تو توئی وگاه بهر وحدت
می آید بیت پادشهی را شدم بنده کنون کاهل عالم طالع فرمان اوست وگاه از بهر

تنکیر

تنکیر کلمه در آخر اسما ملحق میشود و معنی یکی میدهد بیت الحق کشته در هر دیاری
ندیدم مثل خسرو شهریاری جمال الدین ابو اسحاق کاورا [illegible] دیاری
وگاه برای نسبت می آید مثل خوارزمی و تبریزی وکازرونی وگاه از بهر کیفیت حالت
آنان زبان سابق چنانکه در آخر ماضی حکایت حال ماضی مقصود میشود مصراع کی
پذیرفتی نگارا خویشتن قربان کردمی ودر آخر بعض ادات روابط حالت اتصال مقصود
بیت من زدست این [illegible] بیرون شدم [illegible] هر کرا که تو آن دیدی که او
[illegible] این مشت مقلد خم کردی در سجود ور بنده [illegible] امید قبله [illegible]
وگاه میشود که از بهر اشباع واطلاق آخر کلمهٔ بیت می آرند چون الف واو یا [illegible]
میانهٔ بهر زبان دری الف مخصوصست غیر الف ازین مستعمل نیست اما در زبان تازی کلمه
واو یا برای اطلاق استعمال میکنند قاعده در اشتقاق امثلهٔ مختلفه بدانکه اصل مشتق
منه درین زبان صیغهٔ ماضیست و آخر او یا تا ساکنست چنانکه دانست و آموخت
و یا دال چون خواند و رسید شود وقتی که باخر نون ساکن الحاق کنند مصدر
میشود چون دانستن و آموختن و بعد از نون مصدر یا زیاده کنی اسم زمان و
اسم مکان و مناط فعل میشود چون خواندنی وقت و [illegible] جای وصیغهٔ ماضی بالحاق
ها علامت مفعول میشود چون دانسته و آموخته وهمچنان مجهول هر صیغهٔ مفعول
اوست بتصرف لفظ شد چون دانسته شد و آموخته شد و مجهول فارسی عام متناولست
بر صیغهای اسم نیز و در اشتقاق غیر ازین صیغها تبدیل وتغییر لازمست بحذف وزیاده
وابدال وتحریک ساکن وهر صیغهٔ امر که اولش الف باشد چون [illegible] ایجاب
یا میم داخل میشود بیا مبدل شود مثلا در [illegible] بیا
و [illegible] میفکن بیارام میارام وقس علی هذا تصرفات آنست که حرف آخر
ماضی در بعض جایها می افتد و در بعض جایها مبدل بدال میشود واگر پیش از وی حرف
خا باشد بزا میشود چون آموختن آموزد و ارخاستن خیزد و ساختن سازد
وسازنده و آموزنده و خیزنده سین ساکن باشد بعد از حرف مکسوره ومعتمد بالف

سین را حذف میکنند و مکسور را مفتوح میکردانند چون دانست و داند و دان و
داننده و شایست شاید و شاینده و دال داند و شناسد او شاید احرف تعدیه نیز
کویند در اخر کلمات تعدیه دهد و اکر سین ساکن را الف اعتماد میکنند چون خواست
و خواهد و کاست و کاهد و اکر شین معجمه ساکن اید مقدم بر الف را میکنند چون داشت
و دارد و دار و دارنده و کاشت و کارد و کارنده و اکر فا ساکن اید معنی حرف [illegible] کنند
یا حرف یا ابدال کنند چون تافت تابد و تابنده و کوفت و کوید و کوبنده و اکر پیش
از دال ماضی یا اید حذف میکنند ما قبل او را مفتوح میکردانند چون رسید رسد و
رسنده و درخشید درخشد و درخشنده و اکر الف اید بعد از متعدد از ا نیز حذف میکنند
چون افتاد و افتد و افتنده و نهاد و نهد و نهنده و اکر واو اید با الف و یا تبدیل میکنند
چون نمود و نماید و نماینده و فرمود و فرماید و فرماینده و اکر ما قبل را ساکن یا بود ساکن
باید مفتوح باید کرد چون خورد و خورد و خورنده و اکر خواند و خواند و خواننده و غیر اینها سماعیست
چون کفت کوید و کوینده و کفت سنبد و سنبنده و رفت و رود و رونده و پذیرفت
و پذیرد و پذیرنده و دید و بیند و بیننده و شد و شود و شونده و زد
و زننده قاعدهٔ دیکر بدانکه در اول صیغه‌های لفظ می و لفظ همی زیاده اید و ضمیر متصل
او با خود در مفرد غایب دالست و در جمع او لفظ ند را علامت جمع غایب کاهی میشود دال
را حذف میکنند و طایفهٔ دال خوران هستند از عجمان هر کلمهٔ از مشتقات در اخر
او حرف دال فتحه باشد البته حذف میکنند مثلا میکنند و میکنی و میشناسد و میشناسی
و در مفرد مخاطب یا و در جمع مخاطب لفظ ید و در نفس متکلم واحد میم و در نفس ٥
متکلم مع الغیر یم چون می داند و می دانی و می دانید و می دانم و می دانیم و در اول
صیغهٔ مستقبل بای مکسوره می ارند و در بعض جاها مضموم نیز میکنند و ضمیر فاعل
همچنانکه در صیغه‌های کفته اید چون براند و براننده و براند و برانید و برانم و
برانیم کاه ازها تجرید میکنند و در مرکبات تجرید اکثر است و در صیغهٔ امر حاضر
اکثر است و تجرید شایع و در مرکبات همچون مستقبل و کاه بعلامت صیغه‌های نیز

بزاید

می اید و ضمیر فاعل او در مفرد مخاطب مستتر می اید همچون مستقبل چون براند و براید
و بشناس و بشناسید در صیغهٔ او غایب تجرید لازمست و بیشترند دال الف می اید چون
دانا و دانا اند شناسا و شناسانند کاه میشود که صیغهٔ مستقبل در موقع دعا واقع میشود
مثالش کفته شد در صیغهٔ اسم فاعل تجرید اکثر است و کاه بی نیز می اید و علامت صیغه‌های
ندارد و تصرفات او همچنین است داننده دانندهٔ کان داننده اید داننده ام داننده ایم و ٥
تصرفات عامهٔ اسما بضمیر مجرور اشارات همچنین است غلامش غلام او غلام و غلام شان
غلام ایشان غلام این غلام اینان غلام آن غلام انان این غلام انان غلامت ٥
غلام تو غلام شما غلامم غلام من غلام ما علامت نفی انست که در اول او نون ٥
مفتوحه می اید چون ندانست و نداند و ندانسته داند و علامت نهی انست که در اول صیغه
او میم مفتوحه ارند چون مدان و مخوان و مرو قاعدهٔ اخری بدانکه الحاق الف در اخر
صیغهٔ ماضی کاه از بهر نعت میشود چون خریدار و خواستار و نیز فتار و کاه از بهر [illegible]
اسم مصدر میشود چون رفتار و کاه فعل میشود چون دیدار و نمودار لفظ استرابط است
و فتحه که کلمه میشود که اخر ان کلمه مفتوح بود الف اثبات باید کرد در خط اما در لفظ
لازم نیست و اکر ساکن الاخر متصل شود حذف الف واجبست در خط و هم در لفظ و کاهی
میشود از اخر نااش را حذف کنند چه کوید کرا ما ننا را بجمن که کن برو ها را ما هم [illegible]
و کاهی میشود که بالکلیه حذف میکنند هر صیغهٔ امر مجرد بترکیب وصف میشود اینست
وصف ترکیبی کفته شد چون معنی شناس و خرده دان و صیغهٔ امر و صیغهٔ مبالغه میشود
بالحاق الف مفرد و یا چون دانا و کویا و یا الف و نون چون تابان و درخشان و روان
و بالحاق شین معجمه اسم مصدر میشود چون دانش و جنبش و خورشد و [illegible] و الحاق
الف لازمه لازم و متعدی مفعول دیکرا اقتضا میکند چون خوابانید و کاهانید و
رسانید و در هر صیغهٔ تعدیه جایزست که با را حذف کنند و نون را ساکن کرده اند
و این باعث ضرورت شعرست شعر سرکشته را رسند کار جهان تو توانی رها باد ز جهان
و کاه میشود از بهر تعدیهٔ الف و نون الحاق میکنند باخر کلمات لازمه تا معنی تعدیه افاده میکنند

باب الالف الممدوده

ا د

چون دهان ورسان ونبوبا ده بیت ای رسانا انچه بود شرط بیان وبو شنید انچه بود
شرط کلام تمت القواعد للغة الفارسية باب الالف الممدودة من الاسماء آ آمدن لفظندن
امردر کلمه مکرر آبا اش معناسنه وتعجب واشاید معناسنه آب صو وصو کشه بای انجی
آب پشت منی کرا دمک بلندر کلور چین جامعدر آبایا دم برطاغ ادیدر آب شانجی
ایچلک صو آباد معمور ولغیری کرکلمه تحسین در وتحیت معناسنه وصحرا مجهول فلان
آباد یعنی فلان فستان آبادان شیء اولین بیر معمور یعنی شنیلک آبادانی مثله آبار ایش
ونسون آب افسرده یخته آبتابه ابریق آبرز قلوج دوه آباهر برج حصار وکوکب برجی
کبی آبادان اورته کوز ایی ابو نصر فارابی فصله دخی تصحیح اولندیرو ایو کش اونچی کو ینی ه
اغابو معینده مدله نقل اولندی ابجامه ال وطون یوبجاق قاب ابخانه قدعکاه آبخوره ه
خوره ده آب معناسنه وصواد وقاووت وقاربوز آبخو عحذغالهادیعنی راسز مثله وحرباه
معناسنه وعرق آبخوره مثل ابخوس ابخوره یعنی صوایچلک بیر مثله ابخوست جزیره ادا معناسنه
دستعرست قافیه سنده مستعملدر ابجو قاووت وقاربوز ابدار ملسر انار وصولی عش
اباورده علتی بود درستم سنقر ابدان خوض وقاووت وقربوز ومشربه وحوقابه
ایچنه نسنه طوردر ابادان زبون وضعیف ابداستا وابدستدان بالمد والقصر ه
ابریوج ابده هرزه سوز سویلیجی وحکایت ویا غریب سوز ابدانی مثل آمد باد ابدانی ابدست وضو
وابریوج معناسنه دخی کلور آب روغن شوربا جوشر آبره قفتان یوزی اولدر دخی
درلر ابرنیز مستراح یعنی قدمکاه ابریزه مثله ابریونصوی ابزاره هاوج ابزار مثله ه
ابزاردن هاوج قویجوج ظرف ابزه سرزندر آبنه کانی ابحیات آبستا ابراهیم پیغمبر
نازل اولان صحف ابسانه بقرجولک ابسرختی یخته آبستنکا قدمکاه آبستن ه
حامله عورت وحیوانانه دخی شاملدر ابسرختی ابسرد مثله عرعجه قربیش درلر وصوق
صو معناسنه دخی کلور ابسرده صوقلوج که بیلدر ابزعجه زدیر درلر ابسردی مثله
تبوار ایریجک سدک بولندرکلور ابسیاه کوز یاشی ابستم کوکل که خام ابریشیم الله
اولور ابشتنکا مثل ابستنکا یعنی قدمکاه ابشخوره صو ایچلک بیر ابشخور مثله ابخوره

الکن

برتر قافیه سنده مستعملدر ابشخوره دن مثله ابخامه اولدکه اوتوز رطل بغداد اعنیز ویا اربع اونیز
بخشه جوغزه لرخیر سنور طوز مرزاندن صکرم بشوره لرقدر وده لرعکلا وتعز رطل قرده یکرمی
رطل طوز قتو بر یشیل صرچلو قاب ایچنه یوغزه لر بر بیع جور اشاد فی ایکی برج رازیانه قتلر
یایراشتر سندن ورق کون کونش قوبه لر هر کون اوجکز اورته واویله واخشم یغوره لراعنه
صو صحیله قرار جوع بر بینا ایچنه قویه لر اونهنه براولقدر دخی صو صجله ایکی هفته قویه لر صبح
واخشم قرشدره قیقعه بشلیجق طمغیه لر ساکن اولا ساکن اولدیجق سوزه لر تقلنز بر اولر
یشیل قاب ایچنه قویه صو صجله بر هفته معلمد کونده اوج کره قرشدره لر اندن سوکر
اوکنه قتلر تقلنز ایچلین ایده لر عجبه بوکه حزر دلر باکثر صودر کدار به اونندن ایدلر
سرکه کبیر وکوفلوا تمکدن ایدر لر هم اکثر اش انبر وبختیر وهاضوف نه لره صلوعه انبر صوبی
وترخانه انبر وبازرکان انبر ابکاه صواد وجشمه اخور یعنی ابکر آب صیر اولادق ابکم هم
ایچوج صو ابکش صفا ابکند سیل وغراعنکه سیل یوریش اولا ابکنده مثله واکراب ابکینه
معناسنه ابکون ماورنک وکوک رنکلو قلیج وبرده رلو یحق وصرحه ابکینه کولمک ابکینه
صرحه ابلوج سکر نبات ابله قرجوج وجهلم کرا دمک اعظمنده حقرایت دسکه دکلمیدر
علت ابله حشم کوزقیر وعنه حقی جهان کرایتدر سکه دخر دیلر ابلیسا کنجی الطیفی ه ه
کوین بیت چوا بن الوقت بنود ابلیسه ه بنیرای جنیدا و وقت هریه آب ماه باپوری
صوکی ایی آب نشاط منزد دکلدر صوکه شهوة بکر رحیم کرهیتده سرلی یولنردن ه
کلور اتما بشهور دکلدر ابوعات بشمان ابنبس معروف برقره اغاجدر ابو خلسا بنانتدن
بر نوعدر ابیار صوصوبر جابیش کوبکوکه کی ابتیم کوکل اباه صافی ابی ابوه و
آورده وصوبه منسوب دکلدر اتش اسمان شمشک اتش وداند از اوجی
واتش پرست اتش زن چقموق اتشکده مجوسیلر کلیسا سر اتش باره بلند قوید یری
قعلیجه ویلبه نسنه اتش افروز دو دوزق اتش انکیز مثله اتش بار چقموق اتش بار
ادیله اوینابجه ویلدیریم اتشتاب کلخن وکلخانه اتشتابه کلخن وکوملجن که اوده استعمله
بالله قوالسفله اولور اتش کاه کوسکو اتشو خانی ودا استیسر اتش نو مثله اتشپاره هر ه

وطتلوايوز آتش سم طورايا غي طاشه طوقنوب جقن اودر آتش سوعرشله اتشكاه يعني
اتشكده آتشي اوده منسوب وغضبناك اجلغي ضيافت علامه آجي ايلغوده اغاج آجار
هرشنه نكطراوتي وصوغان زشتر آجره كهت وتوغله اخار سقط اولوب يبانه اتلمش
نسنه اخاك مثله ويمكون سقط نسنه آختق برطنكه اوزرنه قلچ ويجوق حكك وسكوحواله
ايلماسي مصراع كشيده تيغ صف تيغ وخشت اختند آختق ايلچي وبرپادشاه احمد آخته
طشره چكلمش نسنه واكرختنات وانتمنات آختق ورنه وخضضا خرصتد اقلرما فضه سير
صحيح دركه تعريف مقامنده مستعملدر نته كم حضرت شيخ شريف ابن بيتده مصراع عشق بازيه نه
من آخرجهان اوردم يعني عشق بازي جهانه بن كتوردم ديكدر يعني دخي بلوبسنز شويله
درواسدلروارنخ كلاخي درس آخريان متاع خانه وقماش صوكنه وشولر يعني توشبلين
كنز آخته قيونكر الت اشكي آختق قيمت انش ونرشنه آخشيج ضد معناسنه وعناصر
چار طبيعي دخي بربرنكره ضدلر اولدوغي اعتبار ايله انلره دخي اطلاق اولنور آخشيجان مثله
وكشمو معناسنه دخي كلور مثله اولموع اصحه آخور طوارنيا غي طوارنيو بطور اجو
ييره درلرويم يجك يره عقره وحوض آخيرنبياد وديوار مهره سير بوقرولايده
مشهور روشولنسنه دركه بالجمله قالب قالب كسرلر وانكله ديوار بنا ايدرلرو يا خود قاليه
دوكرلر آكا كرپيچ درلر ولوكو معناسنه آخيزك بالجمله بالجقچي آخيسه ستور يعني وكرك
آدرخش صاعقه ادرنك دباره هلا كلك وغم مشكل مصيبت زنزلك آدم كستير
وابو البشر وانولك ذريتر اصلو ع بين ادمي بغداد اكلو وادمه منسوب آذر اوده
معناسنه وبرايولك اديدر روم ايلرنده ماريتبو ديكله مشهور در آذر معناسنه وايولك
طقوزنجي كوني آذربرداد كه حق تعالي نك جل ذكره اسمانده صاعقه وبرق اتش
اسماني وريستاكراخراجي وبعض لغتده خزانك اخراجي آذربزين بهلوه اتش كاهيدر
آذرفزا اتشي ياقجي آذرفراز مثله آذركشت اوده طيان كافرلر وزبانه آتش آذركون
صوركل ومرسمه دكلدي بيرقسما آذريون مثله وكل لعبه ومرسين وخطمي آذرم
برابردركه مكلفيي اكه باره الورونيرز هين معناسنه آذراه اوريته كوزايي آذرم اركث

قوملرچ

١٧

يعني اكره

قوملرچ كه ايكي باره اولور شمس فخري بيت زين اسبركيلجي شده راه ازمه وصهربسته آذرات
آذركشسب اوده طيان كافرلطيفي بيت اكرخ نمايبيني شيوة دوست شونداهل اسلام
آذركشسب آذرنيا قبه لردكه برنسنه اوزرنه بركيدرلر دخي شهرعيانكله برنزلر آذين اراسته
نوروز بركوننده يجمده شهرلرده ايدرلر وحكامدن بريرشهره كلسه انذكلرعي ارائش ريكو تنكلرده
ايدرلر اولكو شكلره آذين درلر بيت زمانه رابنوجيب بستهاند آذين زفرو دولت كيخسرو
ملك ايين ديكر بار عشك خم كرفته كلشن آذين بود خم كرفتي قامت عشاق را آذين بود
اذينه جمعه كوني آر يعني كتق ببار معناسنه آراك مسواك اغاجي آرام مطيع ومنقاد و
آرامبدن لفظندن اسم مصدر در قرار معناسنه دكلنجك بير آرامكار دولك اشلو كمه
تاثيلد اشليجي آرايش اسم مصدر در آرد اون دقيق معناسنه آرداوه بيرمي وجادو وغول
بيابانه روايت اولنور كه آرد آو برجانوردركه آدم صورتنده كورده بيرهب قيلدر بولنوب
ايقلري وارد ر هركشنك ادخي بلوب وسوز سويلر اما ابشر آدملر عكسيرا اوزرينه اشلرا مرقد
آلك آرده وه مثله آرفده مثله آرده دكرمن طاحون معناسنه آرده اله بولامج آرنه
اوندن اولان اش آرزو وحملك آرزومند مشتاق آرست مزاك اوجسبار ع
تكرحلاع آرس كري آرجح اغاجي آرغوه بازيلغش برنجي جانوردر آرث درسلك آرنج مثله
وبلك آرنك مثله آروغ مثل آرغ وسبير ويجيقي وا وكيه قنشير آري اوت بلي معناسنه و
استفهام اوردن لفظندن يا خبر در آري ديشي دبي والجي آره مثله آرنغ برشنك
سوزنده متغير اولموغ آريكد بحث آراسته آزحرص وطمع وآزند آزادرخت الاصل
ومعتوح وسرو اغاجنه دخي آزاد درلر روايت اولنور مجنون بركون برچاني كوردركه
برسروا غاجن كسمكدرلر قريجي باره بكرزبوي نكمه ديوب شفيع اولدي بهاسين ويروب
آزاد ايتدي خصوصيله برسرولك قدي غايت موزون اولسه اول سرو آزاد ديرلر او
اندن صكره شايع اولوب هرسروه اطلاق اولندي آزاده تمام معناسنه وفارغ معناسنه
آزاد درخت قيق اغاجي وامجد كه عيش اكره كبي اولور اق كلكري اولور اوزرنده قرمزي
نقطه لري اولور اكا هرجلك درلر آزاد ميوه حلويات دن در اصلي مغز پسته ومغز باد

امدی مقفش بخود در تخو ضربه دراز آر بی حرمت وجراحت ازغ مفتوح باغ بودندیسیر
ازغ قودق قوز ویدیك انی ازغ سکل که اعضاده یعنی جهه ظاهر اولور جیجه ثولول دیرلر
وحیوبیش اولان نسنه ازاده نعیبه ازده کوز طونوق اولمق وحلولت اولمش نسنه دو
التونلیز ولمش نسنه ازدق اج یمشر واغاجنده دخی ولار ازناود که بیقری سومکدر وارقه
قوت وبها ازیم حرمت واود واد بیچیل وبها باو اغزلو وبهانه ازغ شاخ درخت
وکف مثلا زوغ ازده ابخمش وصومش ازمایش تجربه ازهودی صیغه سندن اسم مصدر
درازهودن مثلا ازهودن مثلا ازمای صنمقلوق ازعده حریص وصالحمک ازهند حریص
وطمعکار ازند خلل کلمش نسنه صرموق وبکلم معناسنه وبالجوق اکه یچ ارسنده قالمش
اولا ومطلقا اوریچ بالجیغی ودیوار هلکی ازنده مثلا ازنک چین صوروچ وپیشانی یعنی
بوزده والنده اولن بورشوق یشمقدن اولا یا خود غضبدن اوله ازنه دشکی دشمه ازو
دندان بزرکین اده وچیل وترکیبده دخی استعمال اولنور ازو دیشر درلر ازوبز بزرلدر
کامل ازوغ بالزاء المعجمه کف ازه الجی ازنه خمیر اولش کج ازبیر زیرك ودانا وپرهیزکار
وجست بالمد حرویست ازیغ بالزاء المعجمه وبالمهمله لغتاست نفرتدر که کوکل یا فعلدن ویا
قولیدن وار قوملغی دیو روایتا ولنور بعض نسخه ده ازیج چیق که کوزلر چرکیدر ازینه
قتموق ودشکی وتوقوق اس یومسق وقاقمر دکلری چیوانجقدر ودرکرمن آسیا
معناسنه اس نته کم اسیا شکر دکرمنه خراش دیرلر عجیجه کرسین اغاجنه اس درلر یعنی
آساداد اوکنمه معناسنه واکثمك وهر نه قلیچ اسه معناسنه آسا اسنكدر ومانند معناسنه
فلان اسادرلر فلان مثللی معناسنه وبخوده اغزراجیق قالموق واساتی راحت معناسنه
نتکم ایدرلر جان آسا یعنی جان دکلندیجی تاقمرد دکلری جانوق جوق اسان کلمز قولاي
اسانی راحتلق اسای راحت وارام وکلمك ودیکمك اسایش مثلا اسایدن
لفظندن اسم مصدر آب طینوق طینوق وطرموق آب برهنه یان یلنز کالکدر استا تفسیر
زند انست زند وپازندکه کتاب ابراهیم پیغمبرك صحفندر استان ایکدر استانه
مثلا استر قفتان استر که عجیجه بطانه درلر استه چکردك استر استین معناسنه استی

ققنان

ققنان یکی اسفنده اکسر که بزه یا نمش اوله آسمان کوك فلك معناسنه اسمان فرس ایلرك
بکرمی بیدیجی کونی اسمانه سقف خانه اسمانکی وبوجه ده بریجی اسمه اسمه جیران آسوه
اوکدر وبر جانور قاقمر اسیا دکرمن اسیاب مثلا اسیابان بیلدکرمنجی اسیازن دکرمن
دشیجی وچقلدغی اسیانه حیدکسره وبلکلر اسیب زحمت وضرر واکثر ملاقات اتدکلرده
وقت کوکس کسر قوچ قلنه اسیب درلر اسن قومچه والنجی دخی درلر وسز معناسنه
اسه قلیوچ اسیمه مثلا اسمه جیز حیران متحیر وسرکردان اش شوربا اشا مانند یعنی اساه
اشام اشامیدن لفظندن امر وصیغه ترکیبده درواج معناسنه که صوده وشربته استعمال
اولنور اسکدم الخرنه لاحوق اولور اب اشاه درلر اشتر اش بشوریجی وصفت ترکیب درلر
اشغوك بو براوتی که مشهوردر بعض نسخه ده اشغو واقع اولمشدر اشب مثل ایب
رنج وزحمت اشبل خاویر اشکاه متوضا ومستراح که قدمکاه درلر اشتوم رحم
سرکیسر اشتوه براجا غاجدر اشنی صلح اشفته ولوو سراسمه وعقلی ضایع اولمش
اشکار بللو اشکاره مثلا اشکره مطلقا صید ایدر قوش بعض نسخه ده اشکره واقع
اولمشدر راء مهمله ایله اشکوب چار طاق وبوجه کوشك وقبه اشکه اشغرق اشکوچ
مثل اشکوب اشکونه زمسنه اولان نسنه اشنا بلمش وبوزمه وبوزکج اسم مصدر
اشناو مثلا اشنو دخمه مسترقد نوك اکنجی کونی اشناجی بلسقلك وبوزچلك اشوب
فتنه وقرشقلوق ودکزموجی واشفتی لفظندن صیغه امر ووصف ترکیب وکوسکی که
اودقر یشدرلر اشیا مانندمثل اشیانه اشوب انکیز فتان وحیله ایجی اشیان یووه
اشیانه مثلا اشیب زیان وزحمت ولرزه اشکاه یعنی قدمکاه اصیه حیره که
کرمایله بشمش اولا اغار اصلموق واصلموق اسم مصدر وصیغه امر وترکیبده صفت
استعمال اولنور وخلط ایدوب بریره یوغورموق اغاره نعلین صربجی واسترلوق مشین بولغه
هم راء مهمله هم زاء معجمه ایله روایت اولنمشدر اغاز ازا اوکچه اغاجچی واسترلوق مشین اغاز
اوالیته بشلموق وصیغه امر ووصف ترکیب اغاش تکه ترکیبه اکدرن کسرا اغالش
تضرب وتحریك معناسنه یعنی زیاده بر ناده تحریص ایدوب مراغ وباو نسنه اوکرتمکدر

امزه بریون یعنی قورلغی علتی که در نقده اولور حرنخ وبرکالك ایره سی اغنشته بر بریله
قرشمش ویا خود صوحدن غیری لسنه دن اصلنا دخشنه اغنده طولو بر معناسنه اغوش
بر قوج نسنه وبولشاربه وبغدار دسته سیر خرمه معناسنه اغیل کوز قوبوروغیله یمتوق اکا خشم
اغیل درلر افتاب کنشی افتاب پرست کونه طپچی وبجب کلر افتابکاه جوغلق افتابه ابریق
ومناره وقمه افتاده مثله افتا فیا قوز دکا کنده صقندسر بعض لغتده افافیا واقع
اولمشدر افت دیو وجوح افد خواهرزاده وبرادرزاده یکان دمکدر افدر مثله
افرید کاربراد جی افرینده مثله افرینش براد لشو افریده کاربرادلمشلر افرین دعا خیر
وتحسین ووصف ترکیبی استعمال اولنور جهان افرین کبی اقا در زبان خوزیمده مخدوم
وبرادر معناسنه نتکم ترکیده اغا درلر افشته کلار اقوش تبر ویا قبلان ویا خود ارسلان
اکار تنی طوملان منترعی اکا در سمارغ اکاه خبردار اگج بوز جیلر بوزجکاجك جنکا لکر
اولور که بر اغاج اوجنه بر کدیلر انکه صوا وزرنده بوزجکمکیمون وکیمجیلهرئ دخی اولور
اکشته بعکو بغلنمش دمکدر اولور اکنج موینز طولانه سیر اکنده صوجق واخور اصطبل
معناسنه اکوچ خیکال مثل کج اکوشی بر قوجوق نسنه یعنی اغوش وکنار اتمك اکه یعنی اکاه
اکلیون کلستانی کبخا البج عصب ووده معناسنه اکسین بیصق ایجی ال المعروف
بر نکدر وخیدان وحیلد وکالبدتن وجوجه بیر والغم صالغم وحبیله اورموق ودنك
یلا بوع وتیز بوبرك وجاعز ووح اوکلك ولغة خوزیمده نشان پادشاهی درلر اکبن پالکین
یصدق ایچی وحرف سنه نك که ایچی طولمش اوله ایجنده اولی نسنه درلر الا الوده
لفظندن صیغه امر ووصف ترکیب وبولشوق اسم مصدر در الاله بمعنی لا اله الاونه
طوغان بوواسیر هسایه وقیو حلقه سیر الا وبالمد والقصر اودیالکی ترکیده دخی
استعمال اولنور الایش بولشوق اسم مصدردر الوده لفظندن الا معناسنه البلغه
ترکانه پهلوانه پهلوان معناسنه التمغا زبان خوزیمده نشان پادشاهی وباج خراج
معناسنه الوا وجه سروت معناسنه بعض نسخه ده الرواقع اولمشدر الست قالله وینزاوجا
الفونه کلکونه که عورتلر یوزلرینه سوردکلری قرلزجه در فکر معناسنه الفت بلا معناسنه الفقه

الف وبکر اچنه افتاده وشکسته ودلو وحیران اولمش یکنه الفخت عوداغاجی الفونه مثله الفنج مثله الکونه فکر
یعنی عورتلر یوزنه سوردکلری قرلجه الره قبو سوه سر الکری مثله النی بالمد والقصر مثله الو
اهوالشا الوا صبد دکلیر دا هودرکه بر انکاجی اغاجك صقنده سیه الواه اکن الوجه
اروکه وقراموق واعاجوق صوجه اروك وکلم الوید شتر کوکم الوبالو کراشه وشنه
الی بالکی مثله الوده بوالشوق وقرشق ملوث وحریص وضعیف الوه طوشنجیل دکلیر
بوبکی قوشندر الدمثله اماج اوق نشانی وهرکز باغی جغن اکا بغلرلر اماده مهیا
وساخته اولمش اولحوده سازکار یعنی حاضرلنمش جه ودلمش وامده معناسنه وکلمش
ودوزلمش اماس برنسنه صوربتبع ایتمك ومثل آمارد واستقا یعنی طلب ایتدوه
اماموز شیشی ووم ومثل اماس جیبل طوتموق اماه مثله امانی صقنموق وخراج وه
یزجی کاملولرا زادی حاضر اولموق وکلمك امز دکاریرلغابجی واسرکیجی امرغ بر ادنمقدار
امغن شراب قدحی وبوبکی قدح امل برشهرادیدراملج اللج که ادویه دندر هندده کلور
امن جوره امنه بایرلمش وبغور بغیر ولمش صانوی دخی امود مثل امن ومحکم
برجات وسرجمات امو عیزت وشیشی وبرمقدر مشهور اب امودرلر اموغ
هیبت وقت قامت وحقد اموی بر شهر مشهور دخیحون کنارنده امیبر ویجی وکاهل
امیزا بیخته وامیزش وامیختن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی وقارشوق معناسنه
امیزش خراج واسم مصدر امیزه قرشمق امیغ مثله وجماع معناسنه ان اوله اسماءه
اشارتقند وعلامت معناسنه والفرسا کنیلد نون کلدا خرنده جمع معناسی افاده
طلیدر ادمیان وپریاد کبی وکاه اولور صفت معناسی افاده ایدر تفرح کنان وافتاده
وحیادن کبی انا ده انکیز دمکدراده باراوکره انجه اولنسنه ازرا اکاوانوارو
انی انا وه دیور صواحبه انکاه اولورفت واندن صکره انکاهی مثله انکه مثله بالمد والقصر
اندن صکره ان که اولکهم که بکسر الکاف انوش شادی عجبه طوبجه دیمکدر اواب
معناسنه اوا اواز وبانقوعهزار کستان اوازستم وظلم وله وادی بمعنی ابادان
اوازه سرکرداه وایشنز مکشیه وتفتاب یوزمیز ترکیده دخی مستعمل اواز اودن معناسنه

اوازه مثله وجاه وحضور وشهرت یعنی وحشت اوام یعنی وام اوان دیوان اوله یانقو
اورده بر علت در که در نقره اولور اوای اواز و یانقو اوره مثل ولوه یعنی قفتان بوزغی
اوریقین معناسنه که شبهه سز بلکه وفتیز نشت معناسنه اوردن لفظندن صیغه امردر
اوعز مشترک بلندیر اویزا بر معناسنه اویزا مرجح اغاجی اورجیر دفتا اورد
جنکره چالشموق واورده لفظندن صیغه ماضیدر اوردگاه حربگاه اورد که مثله
اورس امرجح ویا سرو اغاجی وصورت دهر [illegible] اورکوش صقلی ضلع کوید اواز مثل
ابرلن اغول کاریز که ایچندن صو اقار اوله اعضاده چقق چیلک ومثل ابله ولوه شنجل اوند
قب قیماق وصوقمان وخنک یر اونک ترکیبنه هو بیردر که واصلش نسنه اوه یعنی
واه اوینکو یعنی اولشغی کثیر اواها اشلر وبخته صرقش واصلمش اویرانا صاحب
وجنکال وهر نسنه اکر بچوره سیر اوینه اوبنه بوشش وکویکوا وتی اویزه قولوح صقلی
اه معروفدر ومشهوردر [illegible] وحالتله کلن نفسدر اها [illegible] وخشل وحرش که
جلاده لرانی قوسته ایدر ایلک وبر خاشل اهانه باشو دیر وطاق خانه وجار طاغ بلنی
ودیه جکر اهخت اهیختن لفظندن ماضیدر یعنی وکاره بر کشیدا اهن دیک دمور ایک
اهیانه اکثر چقور یر وقفا قحف معناسنه اهیخته چکلمش اهرمن دیو الفک مدیله
وهانک فتحه سیله وهانک سکونیله اهرن نفت اهسته زهر وارقوبی ودولک
طوار اهک اهجی وکرج وخرزه اهن دمور اهن زبولاد دمور اهسته یعنی قفلر
اهیخ فیل وچنبر ودیشو قور جلباجوح الت حلالدر [illegible] وقارینچق قبچ وقلج
وبچوق چکمک ومطلقا چکمک اهنج [illegible] وحلقه یعنی کنار کیره هتوت دخیدر
اهن سایر دمور اکرسه اهنک قصد وخوشنود اهنکی اهنک دمور اهن کن
مقناطیس طاشر که جکرا اهنجلوغ سقمق اهنیی دمورده اولش نسنه اهن ربا
مقناطیس اهو ربا اوزیه یاسر دخلفتدر اهو خوشته خرشته بیشه کاراب اهنود
خمه مسترقدنک [illegible] اهنه اهنجه معناسنه اهو کیک وعیب معناسنه اهوایر حیوان
کناریندر بر شهر اهو بره کیک بوزغوسر روایت اولنور که بر نوع کیک در که غزالدر [illegible]

خاصه

باب الف المقصوره

آقص

خاصه سنده در که هر جانوره کوره کنده [illegible] بلور خیردن وشردن اهو ومه
مثل اهو بره اهون مغاره ورخنه وحرز که دیوارده اولور [illegible] دلوک دخی
درلر صحاح عجمده اخ علامه در اهول روایت اهو آن مثله اهیانه باش چناغی
قفا معناسنه واکسیره [illegible] اهیخته چکلمش ای امدن لفظندن
صیغه امردر کل [illegible] یا کبی ایا عجبا وای فلان [illegible] ایار مثله وبهار [illegible]
ایی ابر قور داشی ددکلری علت ایرسا سوسن دی ایام [illegible] دین معناسنه
اینه [illegible] ایزه [illegible] ایزه اوه قونچه شر معناسنه والقصر [illegible]
مثله ایث جاسوس [illegible] کوزکی اینه مثله وبعضی ایین اینه دار اینه دو نجی
ایفت حاجت اینه بیهوده وسبکباری اینه کلجر یعنی مسافر ابر قوره داشی [illegible] معناسنه
ایزه مثل [illegible] ایین ترتیب [illegible] یعنی رسم وعادت ودستور [illegible] اینه اسکندر
برطاش که جمله عالم انوک ایچنده کورنور [illegible] دیرلر **باب الف المقصوره** اباد
خراب اوره ایجی وطاغ معناسنه اباغ یعنی طاغ اباده بالبائین مثل اباده ابدر وکلی
دهر معناسنه وهمیشه وخشم ووحشت ابر بلوت ابرش چیل ات ابرازاشه قوبجوق اوت
بام ابرازداده اتنه قوبجوق اوتلو قابی ابزن [illegible] اسمکر ابتره قولوم دوه که
یوک جکمکدن اوله ابرانه صو موتلی ابرو ابابیل قوشر ابرماهرادن برخلو ادید ابرساده
براونا دید ابر سیر بر مملکت ادید ابرث سونکر ابر کاکیا [illegible] اویر ابریخ
بلمزولد [illegible] ابر قاش ابریشم معروفدر والاجه بلوت ویغو بلود ابدا نزان
زبون وضعیف دیکدر ابلج اجی قشلی عبید البوج شکر نبات عبید ابله بولک ساده
دک معناسنه ابلیه ابنجی انجامه ترخانه شوربا ابناخون قلعه وحصار ابوباد
بنیان بعض نسخده ابوماه واقع اولشدر ابوالمکنجک طرفه دیکدر عبید ابیرفوغه
ات اداه خطاب بونک تفصیلی قواعد بابنده ذکر اولنمشدر اتالا بولایح اشر
اتوریانی صیاد معناسنه اتر ایزوالی وعقب معناسنه عبید اتل یلغون اغاجی
اج از معناسنه ویلغون اغاج اجار ریحل وسرکه صیغاده اجد اخردر اجل

اوله وقتی عبیدر اجلنی عاه قونقلق اخجه قپونك الت اشکی وارغوان ججکی اخترکوی
منجم ویوججی اخشیج ضدیعنی اخشیجان طبایع اربعه اخشی بالمد والقصر قیمت ه
اخکر دمور یوزات وغاینده یشیل ننه اصلده عنبیر اخکن اود کوزیکه قور ه
دخیدر لر اخکل یعنی اربثلو وازون باشلو عبیدر اخکلند وجفشیفی اخکم قضق
وچینه اخکنند وهشل اخکنند اخکوجه دوکمه اکلی اخکوزه مثله وجزا بغجسر اخکلود
چفله ودوکمه اکلی وجزما قورغی اخکوزنه دوکمه اکلی اخکوزه سلمن کده طلا هلدك
التلمننده وقدیغ بیزاکا صالور وبعضی اخکوزند اخکوك ضجعانك کوکره قورتجی رك
اخکوکتی مثله اخکوده دوکمه اکلی اخیه صنوبر طاشیر ادر هر برابر دکه تکلتسی پاره پاره
اولاد ادره نکه ریخ ورحت ادفر باد بزاده ادین متبوع ادیم سختیان آر آکرم
لفظندن تخفیف ولنشدر ارك مسواك اغاجی وبالمد مثله اربوت صالحی بازار الجیبر
اربیان احتیاط بالغی ارسنك قولغوج ارتنگ نگارهخانه مانی نقاش وانوشه
کتابیدر اکا دستوردر هر نقشی که خاطرینه کلسه و یا بر یرده بر غریب نقش کورسه
رسم اوکتابه نقش ایدردی وهر کتاب وقانون نامه که معتمد علیه اوله اکا ه
دستوردر لر ارج قیمت وزیبایی ودولت ومقدار فرح وسرج فاقیرسنده استعمال
اولنور ارجند قیمتلو وعزیز وزیرك قدر امند لفظی ادات نسبتدر دانشمند ه
وذرمند وجزدمند وارزومند وبونشر سنه وکجی بونیزی ججکی وجرمتلو ه
ارجن نام ولایت وبر طاغ ادیدر ارجند بر شهر ادیدر ارجی بیان ارجوان
دکوجه کیجی بونیزی وارغوان وادر معنانه وایوك اوکوکی ارد فرص انلنیك
یکرمی بشنجی کونی ارد بهشت جلالی تاریخنه اوردیه بای ادیدر وهو فرس ایلرنکر
اوچنجی کونی که بوایدن اوکونده بیراما ایدرلر عجمده ارد یونو فستقی رنکم اردشیر
نام بر پادشاهدر وسود لوبنج وبولاجج ارده طحن واون اتمکی ارد واد عجمده بر
پادشاه اسمدر ادزاریج معنانه ارزاك اوجز ارزیزده ماوراء النهرده ادیکه
ارزنش قیمت وارزیدن لفظندن اسم مصدر ارزانی مثله ارزه واوجز ولاتنع ارزن

طارم

طارم عوبر قابجی اولوا غاجدر ارزنك ارزنك معنانه وبر غبار ادیدر ارزیز قلایی
ارس فتحیله بار مقدر فرات قریب ارس رانوك سکونیله کوزیاشر ارس رانک کسریله وفتحیله
اردج اغاجی وچینار اغاجی ارسطو نام وزیر اسکندر ذو القرنینی ارسطالیس دخی درلر
ارسطونك معنانه کامل الفضل دیمکدر ارستو ترانج ارسطولوجیا قرغه دیلکی ارش ه
قصاص ودیت ارش رانوك کسریله ذراع معنانه وقول وبلك اوزونی وارژنج ه
ارژنگ براوتدر اوبقو اوقی درلر ارس بلوط دشت قبچاق لغتیدر ارغ ایچی طولی
قوز ارغند حریص ارغنده مثله وبونشر ریجی جانور ارغنج اوزون ایلك ارغنجر
اوزون اورغن ویکرم اشوده مقدار ایلك ارغنده مثل ارغمد ارغنون بر معروف
ساز در وقولتق سیسر ارغی بنت معنانه یعنی قزو دشت قبچاق لغتیدر ارغوان
معروف چچکدر وهدلوجه کیجی بونیزی ججکی ارفند دجله ایرماغنك اسمدر مثل روند
ارم شداد بن عاد بنا اتدکی باغدر که خوبلقده دنیاده نظیری یوغیدی ارمان پشیمان
ودریغ وارغوان چچکی ارمغان تبرك ارمن اکری دمکدر وخسرو شریکه
بیلاعیدر ارمنده ارام وبرجی ارمون سفته که اشلمزدن اول اجیر اولور کمسه
ویردلر وصاتلق نسنه قبض ایتمزدن اول مشتریه ویرلن نسنه یه درلر ارنج بلکل
اکی یانی مفصلی ودرسکه والده اولان مفصلدر ارنی مثله ارنیز ترخون اروغ
سپسیر وکلرملك اروند همدانده بر طاغدر ودجله ایرماغنه دخی درلر وتجربه معنانه
واکاهلق واحتیاط وبها ویراشقلق ویوجه لك ولغة تازیده اوروند کلور ه
اکنه بود که اورمان برله اتباع وفراوجه طریقله استعمال اولنور اسریج ه
بارمان وارند مردهنر فراز اوردکیج تذوکمه اروك صفراسیر غالب اولدی
امرویه بر طاغدر فرق بیله فرسنك یوجه لکی واردر اندهیکا رواید هر بکار یر
جیحون ایرماغی مقداری چار ردیو روایت اولنمبر العهدة علی الراوی ارزه یججی
رانکه تشدیدیله وتخفیفله لغتیدر اریکه تخت آراسته ازحرفدر که عن معنانه
ازاد اندن ازاده اوست اونوکمد ازاد نست سنکند ازاده منست بنمده ازاد

يعني آزاده الفكر مدبر وقصير ايكيسيده لغتدر آزاده تمام وفارغ معنالرينه آزاخلوه
تمام خلقت معناسنه آزخش يلديرم آزدر بيوك يلان كه مشهور اژدرها در حيوانيدر
اژدرها مثله اژدرها مثل اژدرها و اژدرها و اژدها و اجيله لغتدر اژدر ستمكار
چنين سزا تمامكه سابع اوزرنده بشر بعض يرلرده اشكوه وبعض يرلرده هلو
قلتو دللرا ژدف الچ يمشى وانجير شنبجيل اژدن مثله اژدهاك نام ضحاك
مارى اژدها فش مثله اژدها مراد طوش شنبجيل ازغ بودر كين دوش اصمه
چينى وكف ومغز سياه وبوشيده وشاخ درخت وكنمز مثل زوغ ازفنداك
قوس وقزح ازكاده غصه ازكين تجاهل وباغ چيني كه بودركين دوشر ازكين
مثله وكاهل وباطل وبيكار ركسه ازكيل دمنكل يشى بعض يرلرده مشمله درله
ازمان پشيمان ودريغ وحسرت ازمايش مثل ازمايش صيغه اسم مصدر در
ازمودن لفظندن ضيشه مكدر ازنج كوز چيني ودوعكى اژند مطلقا ديولره
بالجيني وملوك واجوج طاشيحو غزليسيدر بيجار الرنه دوكرلر اژنده مثله اژدنك
نام ديو اژنك يوزدوروب فاش حيتوق وكينه ويوشمق وياده وابكو اژنه دكرها
دشكى ازوغ كف اژه الچى ويو غرلش كرج ازهراكى مثل اژدرهاك نام ضحاك
مارى ازير زيرك ودانا بيت كجاست درهمه ايوان كنون تو چوش اهجى
كريم وفاضل ودانا وعالم وازير وجست وچ نياز وبعض لغتده ازير قران و
چوبلك قينمق وتبول شورلدير ازير برهنكار عبكر ازيرا يعنى فريبرا وبير ازنج
برقولدر ويافعلدر كوكلى كلى خاطره ازينه كوچك اعه وحب وطاشيده لجك كلنك
وكچي دمهر جكوح اسم قلجوح بالقصر اسم معنالنه اسب ات فرس معنالنه اسب خنك
بوزات وكوك رنكلوات اشيشب غايت بوركوكات اسير يس ميدان اسيرلش مثله
اسب خلعتي بيش كشي اتي اشنه طاي اسيجانه مثله اسب سرخ ييزه طورى ات اسب توفي
اوزرنه اتي كه برج كشي اشتراك وجهيله الورلر نوبتله بزلر اسبلاشه اول اتدركه
اما تاسير عربي اناسي برعجي اوله است ادات رابطه حكم وخبر معناسنه يعني الفدسين و

تاجر

٢٢

وتاخير معناسن افاده ايدر وصل حالنده الفي دوشرلر نته كم منست واوستدرلر
ماقبلنه بركلمه لاحق اولسه الفي ساقط اولور كتابتده وتلفظده مكر متصل ولان
كلمه نك اخرنده ها علامت اوله اولوقت الف ثابت اولور استا ستايش وتفسير
نديمكه اينعمبرك صحفسندر استرقت استرنك سبرچ الغنم دكلريا ونديكه كوكى
ادم صورتنده در بيوروايت اولنور سراج القلوب دخي دركلر استرنجوح رطل واله
درهم استيم استين معنالنه اسرنتى ميدان اسفره يابرو سريانمش اكسي بعض نسخه
اسفره واقع اولمشدر اسقف اون وبعوكرى عبيد اسل سازلوق اوقي اسمر كندم كون
عبيد اسير دوتسوق عبيد اشيل خوبركه بالوق بمرده سيدر اشتكاه قدمكاه
اشغول بوير اوقى كه صبو ندنر اشغول بوي وقي اشتوم بورجو سيركسي
اشتوه براغاجدر اشغون برسي ددكلري جانور حقدر بعضلر تعرتلق قوشيدر ديلر
اشقر يلسر وقونيرنجي قروانند عبيدر اشك كوزيا شي اشكل بوقعنوا شكوجي بوجه كوشلك
وجادوه وفتنه اشناد فرس ايلمرك يكرم التنجي كوني اصهب موي ميكون عبيدر
اطوا يي هندستانده برجزيره در انده جنيلر جوغ اولور افد عجيده بكدر وق
شكفت معنالنه افد خواهرزاده وبرادرزاده در افدستا بولفظ مركب در
افد لفظندن عجب معنالنه واستا الفظيله ستاينده در معنالر عجب ستايش دمك
اولور افام بوبرج دي معنالنه افرازسوبكه عجيب طولاي درز وبوجه فوقش
افرازغ بكافى بوره سي افراضيه يايي الوح التي يعني طبان افراسياب برپادشاهك
اسميدر افرخيه اولدركه شبله ايدلر كوزه قوبرلر واوغلانجقلر قورد جق نسبيه
دخي درلر افرنك يراشوق زيب وزيبا معنالنه افرنك مثل افرنك واولوق وبوجه لكد
افرد يارعجمده وهندده بركوچك ادبدر افرغانكي جلوا عجيب حبيص درلر جلوا
اديدر افروشته مثل افراز الت بيستكراده يعني اوستاد لرك الت لري افروك
ارتق افرونى ناده ايتمك حميدلمك افسار چولار افسانه بلكو وبلزك دن
معنالنه افسانه حكايت افسرده صولمش وطوكمش افتيني الطبا قسنده

(margin:) بتناهي شنلك ورغد شنلك ازلزلرغي
ازمنيده بسلج ووقطلب اجيا اوي

مشهور اولندر تجربلی درلر افسوس یا دیکدر پهلوی لغتنده بعض نسخه‌ده بیا واقع
اولمشدر یعنی کلدم کدر افسوس حیف اتمک ومسخره یه الموق افسون بوکی و حیله
ومکر افشا ر جلاه جقری افشر کر عصار افغان زاریلق بالترکی اکوا کمک افکار
بالکاف العجمی کوترم و بوکلو و بورلمش افکار بالکاف عربی فکرلر جمعیدر اما بعض
لغتکرد تصحیفدر اولکه لغت دخی کاف عجمی اولمق فهم اولنمغدر زیرا فکرلو معناسنه دخی کلور
دمشلر افلاطون اسکندر ذو القرنینک باش وزیری ایدی معناسنه صادق القول دیمکدر
الخه معروف درهم معناسنه شیخ سعدی مرد کانی که کل از غنچه برون می آید صد هزار الخه
بربندد زخان آکار بنی طوتلان ننترجی اکر حرف شرط در اکر ا برشته اشی اکنان
مغاره اکنون شمدی اکسون اطلس البان کبود سور قوه سکوة الفخت نسنه قرنق
الفنج مثله وغوده اغاجی الفقره یعنی اندوختنه الفقده مثله الفنجنه مثله الفنوده مجنوب
کوزل رنک والرفلر زنکی ورنک سرو خوبان لکن جمری النجیج عود اغاجی الوا صبر د کلمه بر
دارو دربکه برا اجا اغاجکی صقنسیر درر الوه اکر الیه عجمده بر طاغدر الوند بوبلک دره رون
وقوده ام ضمیر نفس متکلم وحده در کفتم وشنیدم کبی یعنی سویلو بسویلون وایشیدورم
امار خنلی و حرش جلا مل برعو استره انکلره حرشلرلر اماده زنهار یعنی مهلت امانی زینهاری
ونقاره معناسنه آمدانی شقصوکی آمرنوبی و عیبید امرد کوزلر اغلا دعبید امرود
معروف یمشدر عجبه کشرعیه رلر امروغ بوجه وهیستلو و ازاجوق نسنه امنه یار الحق
اودون که بو الله بو لاه یغزلر صتموق ایجون دهرلو که امنه درلر امیر بن عبید محففه
اییوب میده بحیدرلر اناغالش براوتدر سیرقلری او اجوق و مجملاری قزلند وصارو
دخی درلر انوک کوزینه کیسی اول اوتدن شفا بولور انبار ایچه غله قونه قلری او
درلر انبار زاورتوق انبا خون حصار و قلعه معناسنه بعضلر اوری دیه بودر
وزن قافیه سنده استعمال تدیلر اما فخری معیار جمالیده کردون قافیه سنده
کتوردی چوق بودرکه اکسی بله انبار زده مالیله وضمیله و قو میله فخر ایلین کمسنه
درلر انبان طغرجوق انباق کدیلر باشی انباشته صو غلمش قوچی انبالک ایاغوق انباغ

قوجه

قوجه قرشمش نسنه انبر کلبدان و قصاچ انبره مثله انبر ود امرود معناسنه انبر و مثله انبس
چاچ مبره معناسنه یعنی خرمنده بغدایر یا خوداره ایه یعنی انبسته صوق نسنه کد فتی ولد [ادرلتر]
وایوشه وطوکه وقرویه انبسته درلر انبسه مثله انبهار بهیس قاطون طوغلیغی انبوب
اوتکوکی انبوش مثله و تره کوکی انبوک بولعو کیلد و غلبه انبوه مثله وکوندیل الهه
غلبه انبوه هنالک کیکرلک انبوهی غلبه لوق و کود لک انبوعی بوعکرفته انبیس ابهدو
بغدایر یعنی انبس معناسنه انجام اخرکار انجدان قاضی انجاز بر مملکت ادیدر حسرو شیرین
انده اولوردی انجخت طمع انجکل سیاه دانه درلرکه مغز غیا ولور امرود کبی انجمن درلر
ربعی انجو جزیره انجوجه صولمش انجوغ رنک کرفته روحجتن و شکن بوست برمرد کیست
درو عی و یا در سوزه و دربجنی اورده است بوست لاغر است اما ظاهر انکه شکن بوست
برامجه کویند اکر درو عی اکر دربین انجوخه مثله انجوغ انجرق وا وجق و بکلم انجیر معروف
ساحل برارده اولور یبی معناسنه انجیره بسیج یعنی سفر لرانغی و مقعد لوکی اند ضمیر جمع
غایت یعنی است که رابطه در انلفظی انولک جمعی دیمکلو جزیز او ته وارغه عدد مجهولدر
انکاد دیبا ر صوا سی انداو بلسنجه دیمکدر انداو کجا ناو انا و فرد اشنه استعمال اولنور
وایجو معناسنه اندر ایله دربر حقیقت کلور قاعده اولدر که اندر لفظیله شول تحسین لفظ
ایجون زیاده اندکلرکه بایجی جمع اتسه لر بای نقیم ایدر لر برنج درست کبی و بیدر منافع
کبی و بشکر اندرش کبی متقدمین کتابلرنده هب یاز لمشدر نهایت اما متاخرین اکثرنک
جمع نوعلرنکلفدن خالی اولمدیغنه ترک اتمشلردر اندر خور لایق معناسنه اندر خورد
مثله اندروت ایچره اندرونه چارشب وایجور در اندرز وصیت وتصلیق اندرز فتح
دال وفتح را مهمله ایله مثله اندود صیوا اندوده مثله اندغد نقیم اندلکه از اندر اولد که
رنکستان ولایتده بر کلمی راغیه بر کسدر پادشاهلری اولر کلملک او وزیرنده او تقد بر دو
درت یا نندن کتورلر اندا و دیوار صوا سی اندام کودن زن کیدر عضو و نظام
ورستلق اندامدا نا خواص حمه ظاهر اندازه رسم و تضمیم وا ولجک و مشهور اغاجدر که
درز بلری و بازرکانلر قماشی انوک ایله اولجرلر اندوه غصه اندوه مثله اندوهکین غصه‌لو

اندوهناك مثلا اندوهگين مثلا اندله كجمش غمى الكمق اندوزه كوك بنفشه واندوغ ايلى
اندهه روكى ابحير ويرش وبعضى جارشب انديش يعنى خصوصا انديشه فكر انديشناك ه
انديشلو انديشه مند مثلا انزرج حلوا انزره مثلا انطاكى برداهدر كه سقمونيا خاقيسه
در انغوج بروشق انجوخ معناسنه انغده بيهوده كوى انغمت اندرخش ضيرباشد ه
انفست اوبجك اغز وصوهبتن اوتوعباش يوبجه كه بجرلر انغفده سم كراخته و
اوزدوخته انغج انفرد با اجرو انجغرق انقرطبا مثلا انقله مغرب ولايتنده بتون
جدوار دركه اطبا بيننده مشهور اوتدر كه ترياقيدر انكام اروكه باكا يدر بغل معناسنه
انكاره صافى صاف وخلعو حسابه فترى واف انه وسركذشت انكارش معنى عشق
ودفتر انكاره مثلا وحسابه دفترى وخزنه ومسوده انكاشته شانه كريابين بر
طراغى انكام يعنى هنكام اهنكام يعنى انكاه بالمد يعنى اندن صكره واول وقت
انكاهى مثلا انكبين بال انكبينه كسنلو اق حلوا انكرادن انجوان درلر اوتدر انكره وا
قيودن اغلر انكبير ترخون انكرد قصنى وشوار شنه كه اعجيددر اقرنجبين كبى
قاليدن ترنكبين درلر انكشون برطوبندر كه هردم بجرد تو رنكده رنك كوزر
بوقلمون كبى انكشته اولوادر ابو سرحايه انكشتان برمعضدر انكشت كسر كاف
عجميله وشينكه سكونيله كوم انكشت ضم كاف عجمى ايله وشينكه سكونيله برموح ه
انكشت تربيوك برموح انكشت ترك مثلا انكشتوانه درزيلر برنقلرينه كجورلر
انكله دكش دكاكد كلرى نسنه تركيبده دخى استعمال اولنور وزه كبد كبد انكله
كرش كجب طوتب يابيجكلر انكشت دشنام شهادت برموح انكشته يا
انكشترى يوزك وبعضى انكشتوانه وزه كيا انكله دوكمه والكر معناسنه
دخى كلور انكليون ترسا ابجته برمعتبر كتابدر وبرقمش دركه انده نقش درلو
رنكلو اولور وانجيل دخى ديرلر انكور اوزوم انكوفى باطل اهلى
انكبان كنكر وسرغله درلر اوتدر انكوزد قصنى انكيبون مثل بوقلمون ه
انكيان مثل انكيان وبراوتدركه سرغله درلر انكيشه اهسته اهسته اوز

بختلو

بختلو ومرادلو طولته لمعناسنه انوق لومى يعنى انبران ابوك اونوبجى كوكى انبسان
مسخرلق وپلان صيغنه وغيره دخى مخالفته وبيهوده انيسون مشهور اوتدر انيس بانجه ه
اينى اكلو وطاش بيوج وبيوج وبياق اواد ديواد حكمى اوپار پوكلو وطايع ابلك
اوبياشن امنجته باهر چيز وبعضى لوندى وبيكار اوج بوجه عجيبا اوخ اجواجه يكس
اوميد برادرزاده وخواهرزاده اورد جنكده وسرشمه اورنك تخت وتاج وعقل و
عزت وزيبايى وكوركلو وهنرلو وشوكتلو ونقاش كتابى عيرانشوق اورنك معيشت ه
وعزت وتاج وماهتاب وتخت وزيبايى هردم يعنى اورنكا وزار مثل بهار اورنده صفة
دركه بهاد برلرده اطلاق اولنور انكم مرد اوزبك درلر مرد معناسنه مرد افكن وشيرافكن
وشيراوزنده درلر اوز نديراق اوزنك مثله اوكارنك كلو ومستحب اوكرج نمايسنده ه
دزهشتمايف اولدجانوز وقبر جوكه اعضاده ظاهر اولور اولاغاز كاريبن اوبار
يانوع اويش مثل اويش يعنى يوش وكويكو اوتجا هوعه برشهر دركه انده بزدرب
كسننده حصاربرخسيس ولورهرمن ديوز يعنى اركاد ديو اهو ارنام شهراهنود
جمله مسترقه نلعه اولكى كوكى اهواد كيك بوزاغسير اهنريا بياب ا ويشى مثل اويش
آ حرف ندايدر فارسيده ايا برهارك اغرابجدر عجب معناسنه اباده ابراهيم بيغمبردر ه
صحفى تفسيرنكه نامى ايازارانج ددكلرجادره ايازقولراسمدر اباس دخى جدرلر اكسيى دخى
لغتدر ايلوكرخزانك اولكى ايبى بعضلر اخابيه درلر ايفت جفت وصبان دوري ايمند ه
حاجت ايد اكخا ايوان مصندره وجارطاق وطره ورواق كه اوا وكندنه سقفدر ه
الف المكسوره ايقاع غمازابها وازكلاح بكسه الف المكسوره اياجفتا يغانيجى يعنى مسترنجى ابرده صبان
صوغى ابريق اوزكلى برداق ايميد صبانده دمرى ايتميز مثلا اجاس فره اروك ودوك
وعنت ودخل اجا طونلو اجغيل ركلك دوه فوشراجل دركدر يعنى بوزغى ابسى
اجحاتمجه دوزيرادرا ربحي معيتى وظيفه وبرطوق نسنه ادند صاغنشكه بللو اولميه و
دنك معناسنه كه دكك برجانب دررد ايوك يكرمى بنجى كوكى اجرباغ جنت اريدد ه
ايج بمعنى واله طونشيل ازاريج طونجى عبيدر ازغار بخيل وخسيس ازكيل دومتكمن بمعنى

اسب اکوز غنه دن اشاغه بتق قیل ودبر معناسنه اسبنان اوزرلك تخمی اسبرك ضابری
اغلج اسپرود بغرتلو قوشی اسپریس میدان اسپرغم مثلا اسپرغام اسپرد تخمی اسپست
یونجه اسپغول بوز قطونا دد کلری تخم وبغه سپرتخی بعض لغتده اسپغول لام برینه نون
واقع اولمشدر اسپیوس مثله وتخمه اسپندان حب الرشاد اسپید یعنی سپید یعنی اغ
اسپید بابر نوع اتدر ادیدر اسپیوش بغه سپرتخی وبلد قطونا اسپنا جا لقوب یعنی ارقه اوزرنه
است دبر مثل اسب استاخ هو غه دلو معناسنه استبر یوغون وقالك یعنی ستبر استار جه التش
قطلم استرخاست استرا وقیه استرنك ادم صورتنده بر انددر یبروح الصنم دخی درلرکا
جین ولایتنده چوغ بتر بعضلر وقواق اغاجی بده دلرو عقیم عورته دخی درلرکا
تشبیه ایچون استروند قصر عورت واولدیخی که هرکز طغرمیه وکلنش بیچی استرباره
فرتجی اسغان جوجیدجه بر نوع تلجمه عورتلرکیرلر استغه کیوکیر استهر ونش لوکتب
قوشی یاخود قرتال استنبه کبه حامله عورت معناسنه وشیطان استیر التیجی درکهمر سیر
معناسنه استیم غلاف اسفت یاش بوخجه کمر اسفتان اصرغن دکنی اسرنج سلوکن
اسطر یعنی سطر استبر یعنی یغون اسفرود بغرتلو قوشی اسفره اکسی که اوددیه
اسفناخ اسپنوج اسفنج خمه سترقه بوکونجی اسفندنشله اسفند اهنگ هستانکا
ایدر اسفنط فارسی معربیدر یعنی الاشربه اشربه دن بر نوعدر اسفیوش بزرقطوناه
اسفستی یونجه لوح اسکتان وجلوکا یانی اسکنه که جایها راوبی اسکنه ران یعنی اویلوج
اسکه فرج کنار اشخون زیاس یعنی فرلاد وقصبوح وقرقولانی دکلری اکشیجه برانده
اشتلم جنك ایمک اشخوان شکوفه وفرات اشکل بقلبی بقلوا دخی درلر اشکم بوقعوا
اشکل یعنی شکم اشکنج ساعدوست اشکی اوججلشنه اشتالند انجلی اشنا دابوک
السنی کوفی اشنود خمه مسترقه نکا کبی کوفی اشنود مثله اشوجعنتره وخلوا اشکی سنه
افدستان زبان کشاده اقلیم مطلقا کلیدکه اعجمدن کرکه دم ددن اولسون معی مفتاح
معناسنه دخی کلور اقلیما النقون وکشتوبالکه بر طبراقس اقیانوس بر دکرذرکه دنیاری
احاطه ایتمشدر الغار تاراج ام بعنی این یعنی بود کلدر امسالی بوییل امروز بوکون امعان غایتیله

نظر ایتمك ابلیس حلع اننه ابجیرم اناغه دوه حکرمکا اناق ایمی معناسنه اصلی ترکیدر اکیبیا
اقاسوسن دخی اهرام مصرده بر رجه بنادر ادم پیغمبر بابرا ولمزدن اولریا یلمشدر بروجه بنادر
ایحرفنا دره صبت معناسنه ائینه نماینجیهو لدی یعنی معلوم دکل صغت ایاج یعنی هیج ایله
همت وبیاده وروزکار وشمدی یعنی ایمجا ایدن مثله وبویله وشویله وحضار ترهکی جزو
علا ایرمه دره دکه دونکره زیمایرا یعنی زیرا ایرا بیهره زنجی یافتی وه دوستیانقی
ایزانش یعنی بیزاکه ابرالک یعنی کرد ایرسیاکوك سوسی دخی ایرهان بنیان ایازو ایفاق بر
بر ده عاریت اقد هنکه ایره نکری تعالی اسمیدر ایزقوع قشر ایرنات ابولکا وبونه دخی کویی
ایسا شمدی ابشان انلرایش جانش مثل آنه ایغت دلك وحاجت ایغرم سنجلم کشی کربه هوده
لافا ورده ایقاق خوب درم لغتده عماره معناسنه دیابقاع حوق سویلر کسنه ایلخان فرمان
ده وبیره عبرهین معناسنه وسردار ایلیا بیت المقدس ونام حضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه وحضرت خضر پیغمبر علیه السلام ایشیم چاغشیر وشلوار کشی کیرلر اینان یلان سویلر
ایمن صبان دمرجی دور که جفت اولا ایمن قیغوسر یعنی اناق این بو دیمك اسما اشاره ادر
اینان بونلر اینا نوشته خود ایچا بونده ایجنبی بونجلاین ایچو خبر درم لغتده حاکم
پادشاه معناسنه بعض نسخه ده ایجو واقع اولمشدر اینك اکنته وبو حوغوز وشمدی اینکه
اشته بم اینکیم اوشته یوز اینکست اشته سز ایم یعنی این وعلامت متکلم مع الغیر یعنی الف
دیجا میم سکنه متکلم مع الغیر معناسنه افاده ایدر ایمجفت وکوزعی این بار بوکره ایینج جهول
صفت اسبانه معناسنه وبکوز یعنی جاذولوح فرباده بیان کی دمکلر ابیها بونلر
اباده طاغ ابهل دکیلی اربح اغاجی اجنب یعنی مطیع اخکوزه دوکه ادمه بغلر اکلو بریل
ادره دیه لکه اران اغاجی تابوت اربون بیع الجسیر یعنی ثمن اربان احتیاط بالبنی ارتاج زبان
خوشم بار نکارا کوینی وباانرکی شریك معناسنه اردو سفرچه پادشاهلر اوردوسی اریس
چنار اغاجی اورس معناسنه ارمغ چورك قوزقوقورغ قافیه سنده ستعالی والنوسا ارسان برنج ولك
امرود مشتری یلدزی ارهون سفته کم اقی صقم اتمکده ستعالی والنوسا اروغ کوك وکی اروید
بطاغده فرفح بیلدرنك بوجه لیکی واروا کشنده بیك بیکا روا ده بیکا بحیه اجاغنه بکر

ا

درل العهدة على الراوي اسپست بمعنى سبست اسپوست صوكك كوزلي اسپسبت است
اوجاباشي استا تفسير صفا ابراهيم عم استاخ بمعنى كستاخ استاد معلم وماهر وحاذق ٥
استار التيجي در هر استار معناسنه عبيد استام معتمد استخوان كموك وجكرده ستخوان
بهيمي در يعني تلفظ اولنا استخوان بند سيك يعني صنوق بغلنش لشنه استخوان رند قونل
دوكلري بيوك كوشنه استخوان خور اولور قوشي استرنك عقيم يعني اوغلان طغرمز خورتك
يا غيري حيوان ويروح الضم درلر براوتدر كوكجي ادم صورتنده در وقواغ اغاجي
استرن عقيم استره بولكي موروفدر استوان محكم استوار معناسنه واميين معناسنه
مقابل خانيدر استوتر يعني ستور استوي درلث ودكوردر استيزه بمعنى ستيزه اسركفت
وكرفتكي بولوعادت معناسنه كلور اسرب قورشون اسغره يوز صوجي جعو رسق ٥
دوكلري جانور اسقف قاضي ترسايان وجنيس ومجوسدر بيلد ونه وقولنجه نافعدر
اسكره معروف كوجك جنيغ اسكدار اولاق وپاي جست وسبك والجي اسوده بكن
نرم بكننه يعني اوزمش اشتره دوه اشتربان دوهجي اشتربان دوه بوكندي اولمش قفتان
اشترپاي كلكك اوني اشترغاز دوه طبني جيكي رامجدان خراساني ودكنه ردوه اني
بيراشتركاو پلنك زرنبا دوكلري جانور در كه زرافه دن غلط در اشتروار دوه يوكي
اشتروغ بمعنى اشترغاز يعني فالفن دكني دوه اني زياده ير اشتلم تحكم وجنغ وفرغ عقوانه
بوزلش اشتوه براجي اغجدر اشخوان خواجكي اشغار ربورسوح دوكلري جانور اشغر
مثلا اشغور مثله ويوز صوجي اوشوح براوتدر كه دارو قيمندن در اشكوفه بمعنى
شكوفه يعني جچك وقو صوم اشكونه ترس يعني منكوس اشكوهيد انجقروح اشكهيه
مثلا اشنان جغان دوكلري اوتدر كه كيجاك يورلر اشنوسه يعني عطسه يعني اغسروق
اشنه مطلقا اوسن كراك صوده كراك اغجده اولسون اصطميزان يعني تراز و
اصطوره مثلا اطره اشابجوم اوت پام اعجوبه يعني عجب اشي وعجب نسنه عربيدر ٥
اغره اوردرلر بر شيشدر كه ادمده وغيري حيواننده اولور وضيروح رنجي اغلمش
بر پادشاه اسميدر عجبه افتان وخيزان دوشه دوره اكرا ارشته اشبر اكسوت

باب الباء الفوقية
ب

اكلم بعض نسخه ده اكسوت واقع اولمش الام خون رزم لفتند بر بلرك اسمدر الغانش اكه بزلو
لكسنه وبغه دكني اميدن تشبيله وتثنيه سز لفتندر اوعوعا ارز وه معناسنه انفوج بروش
اقا ولد ديمكدر اسماء اشارتدر اوبار بو كلمي وبو جه مثل اوبار او در ظرف يعني سو ٥
اودركف ارغ معناسنه اوزا اكاواني وانولك اوبه وخوزرزم لفتنده دركاه پادشاهه ٥
درلر اوركانج خوارزم شهرنك اسمدر اورمان معروف اغاجلق كبي درلر عز جستنفتنه
معناسنه اوت اوترا معناسنه اولسند ياخود اوسكاد ديمكدر اوج لفظ عجميدر تركي معناسنه ٥
تركيده دخي فلان فلان لر اوج قودي درلر اوزن اوزان درلر بر طايفه اسمدر اغوز
نامه ايدرلر اوغوز نام شهردر مطلقا شهر دير ياخود اجي ياخود اولك افركوني
ومشتري يلدزي عيونشرواند براوغلي ديدر اوداغ اوتاغ يعني اوتاق كه يايلا اهلي
اولوبر اوديرغ قراغو اوزخوارزم دلنده كاركي ديمكدر تركيده دخي فلان كشنك
اوزا لي واوبه درلر اوستاخ بمعنى كستاخ اوستاد معتمد كسنه واعتاد معناسنه اوشان
اونيرونه يا بلش اووواسع معناسنه دخي كلور اوسو ياش وماتم معناسنه اوشتر بزده كه
ايلكي اولنج اوزم جوجو وفر جه قورق بعض نسخه ده اولج اولمش نوك سزاوله طوبجبل
وجانور اوماج اوت نشانه واوج اسمي وصيد منزل ايتدا وبنا صفندي وياكاهل ٥
وكيج تركيده فلان اويا كمنه دردر اويان طاغ وارونه كوزلي اهنوبر اوزم
جوجي ايا بمعنى وي يعني كاهل وكيج معناسنه باب الباء المفتوحة بااش معناسنه واكبي
نتكوردر لهاست وابعني بوغ تلواشي بمعنى مع نتكم ايدرلر باوررفتم يعني اتكله كتدم ب
بلا الف بمعنى اضافة وجهة معناسنه در نتكم باووبس والى معناسنه حاصل الكلام حرف
بلغة فرسده كاه اولور كه المصاحبة ايجون كلور مصراع عاشوح كه شد با دجالش نظر كرده
وكاه تعديه ايجون كلور بخانه نشستم يعني درخانه بد وكفتم كبي وكاه قسم ايجون كلور
بخدا كبي وكاه ظرفيت ايجون كلور بخانه نشستم يعني درخانه نشستم معناسنه وكاه مقابلت
ايجون كلور بغراف عمل كردم كبي با ايوح وايز وطبان وبهانه معناسنه با انكه بوندن بركه
وشول حالده كه با افراه كيا هيست كه خفقان را دفع كند يعني بر اوتدر كه بورك اوينامسي كه

پاپسرزبان پچلوپیه انتی معناسنه ویر معناسنه پاپا آتاکه ترکیده مشهوردر پاپات قوتلو پاپت لایق ٥
پارزن کبابه دریچی پابنات اپاغنه اورلن پاپسه عبرجوق وسکرم پاپراکش اغلان دماغی قالدرمی
پاپس مثل پاپیزو یعنی پامس یعنی اولدکه کندو به فایده سز یرده بر سبیدن اوتورمیا یعنی قیلو
اولمق وبیچاره وبیکار وسرکردان ومتحیر پاپایان دوه لر وقصد لسنه ونهایتلو سنه
پابوج پاپادیه جهکی عربیدر قاره سیر پابونه دربعضلر قیون کوزی عیدر پابونه دراوه ٥
پابوش پاپوج که ابوق قابجدر پابوک مثله پابونکر مثل پاپبوک مثل پابونه واجموع معناسنه
پاتابه برابر وبکدش پاتبه پشم اکنده یعنی بو کلد طولمش نسنه پاتابه طولوم که بعضیلر ده ٥
اپاغنه طولنلر جاغشر کبی پاتاوه مثله پاتت لایوق مثل پابت پاتخته مثل پای افشار یعنی ایی
طولغی پاتله تجره پاتنکاه یعنی پادنجان پاتوک مثل پاتاوه پاتوده نشانلو طغان پاتونه
مثل پاتیله مثل پاتله پاج معروفدر ترکیده دخی قلانکز پاجوش الدلدر پابکر پایچه شاه اصمه
ونصفنه پاپ یعنی بربرلش پایدر یعنی پاباجوق دمکدر پاتاب شبه وماننده وصاوق مقامه
معناسنه پاتنکاه پادنجان پاجال حلاوه چقرعه واشچی پاچنلک کوشلده پنجره سی وکوجک
پنجره که برکوزلو پاقلی پاچه معروفقیون اپاغنده بشر وقتان پاچه سر پاچیله برنوع ایو
قابچه رباچخ دیباتی ورباپی وکچرالتون وکمشدن دوت دهنی والجی پاخنر مغیه در ٥
دیبر اما صحیح نسخه قدر پاخسه مهره دیوار وپابونه لا برقورچی یعنی برصرمه سی بوبعض نسخه
پاختنه واقع اولمشدر پاخوست اولدر که ابوق التنده طپانلمش اولا پاخه مثل پاخسه ٥
پاضرزن مهره دیوار پایچی پاخیره زن مثل پادبیل والرسون دمکدر واپوپاسی یکمیجی
کونی ویکرمی اکیجی کونی پادا اولسون پاداباد نه اولورسه اولسون پاداش ثواب عوض ٥
عوض پاداشن اخیره نوبتله مثله پادافرا اجزاسی وعقوبت چنانکه پاداش خیر اجر
پادافرا مثله پادفراه مثله وبعنی نالش وبعضی لر که خفقانی دفع ایدر پادفره مثله پادافزاه
مثل پاداش پادام معروفیش برکوزه معناسنه وبعضی اولاین دمکدر پادام مصلی پادامنه
فلکن پادامنه برشم کوکلی پاداورده چقرد کبی پادپا بوکرکشات پاداورده بلکم بیروبلبیده
وبلاده وچقرد کبی پادباز بلیزه رود معناسنه پادبان نهنله ومیشر پادبان کمی یلکنی ٥

قفتان یقدسی وکوکلک وصغرتیم باد بر بوفقه وخفیف نسنه واول کسنه در که اشلی کجی نسنه ٥
سویلیه وبراوتن بو غنچه وتره بات بر و تمعناسنه بادبزنه باد صبا باد بروت اصل بر و تکبر ٥
واشمدوکی سویلین باد بره یونقه باد بره اورد جکشی که لاف وکزاف چوق ایدر واسرصاوالر
بادبیه معناسنه یعنی اغرشوق بادپیما هوا وهوس یولنده یلیلره درلر وبعضلر دبر باد بیز
صبایلی بادبیبن قوش صکره غی بادبیج صالنجق باد تربلغم بادتیره یلپره بادخانه دبه
خانه که قولج دخی درلر بادخور مثله وپنجره ومطلقا بقاجوق یره هوا قوشو بادخون وادیچ
درتن وبزن قافیه سنده یل کیرجک پنجره وکذا رکاه ابدو بعضلر تنده یلاق دروعشق وهما
قوشی باداهنج مثله باددرتیم برعلتدر که عربجه زبیبه درلر وحمره درلر بادرناه مثله ق
دکنک دیعنی قره اوت کتکی بادرفق ایولک یکرمی طقوزنجی کونی بادرتره است وصتلغجی
بادرج بهدح بالیا المعجمه المویه والمجی بمعنی باطل بادرام مثله بادرنک شیبن خیار ونخ بلد
بادرنگ بوا وغل اوتی بادرنجوبه مثله بادریز و بغلو تره بادرفنز بخشیش بادروفنز هم
کوده کیلیجک قفتان وپوستنه معناسنه بادروجه مثله بادروک بوبادن بالجه بنرلر بادرهی
عربیسی در بادرهنج طوند پاچه سی بادریه چقرد کبی واغرشوق بادریسه بادرنجه که قزقز
دونر بادرلیسه اغرشوق بادرنه یلپزه بادرنام قره او بادرو معرفوس بادرنیپه
قوان اروسیی واوجی بادزهر اکجی معناسنه کلور بر عیا ولدر که هرتریاق که زهری دفع ایده
وروحکه قوتی صقلر بادزهر دل وبردخی بر معینی طاشدرکه انی احجاری زهری دفع ایلیه
صفتی اولدر که رنکی صرو اولور بونده اولور صرو سی یکدار سطوایه معدن چیبن و
هند شرقی جنوبیده اولور اما پنجه طاش واردر که اکابکزر اما اولدکلدر قرقی اولدر که
بونشوق اولور رنکی کوک مایلی راکی اولور کونته قرشو دوتجق تزلر بلکه اراغولو طعامدن
اوزنه دوتسه تزرا کرزله معلوم اولور که بادزهر کلدر واپسه الوکه اغولو جانور
اصره ویغریره اوزرینه لر یستور اغو نی صورطو یتوق دوشر التنه صوقوق کرنه ناکه
طولجق صوینه دوشر اغو سیر صوینه ده وکله ینه اوزیره اور لرتا شوکا دکین که پشمزاله
بوطاشده حقینده چوق سوز نقل اولندی بعضلر مفید دورلر بعضلر یلان بوینز ید طاش

کبیر اما طاش دکلدر و بعضلر بویله افعیلرده بولنور دیرلر بویله دینلرکه دخی بعضی اودنده
بعض باشنده بولنور دیرلر و بعضلر کیک یورکنده بولنور دیرلر و بر نیجه درلو روایتلر واردر
بادزن صبالی بادستار و چارپرکبی پادشاهلر و امیرلر پادشاه مثله بادکنه مثله بادغرد
پنجره سی جودت او بادغر مثله و بازاوی بادشرطه موافق یل بادفر پرلغوج بادفره مثله
بادفروکین بادو دیور بادفره الذی ایش کملین و اسوب صاو ویکو کشی بادفره اغلاجقلر
اویونی کون پاره سندن دکرمی چه ایدیلر عایب کمیش چوهرلر باخوبه دیدوکی دوکنز
کسنه بادکیر قصرغه بادکر مثله بادکاه قرمکاه بادکنج قولنج مرضی بادکنه مثله ودبه بادنجان
مثله بادکیر بلیجه که بازاوی بادنجان بادلجان معروفدر بادلکان مثله فارسیدر بادنجان
عربیدر بادوا کی کمی ملکلنه مثل بادیا بادیز بلیزه باده سیجی و شراب و طوبی صغراق بادبار
اوکرتش طغان و ارزبانه بادبان بادبانه مثله و طورق اوقی بادیه یعنی ببیه
بادیر قتل ایچی یعنی اوکی بادیه بیابان یرعی صحرا البادیه یعنی بطیه که ایچنه شراب قویلر بادفت
اول اغیدر که پیل اسیجلك خوش قوقر بار برنج معنایه کلور کره معنالنه و پیش معنالنه و یولده
حمل معنالنه و حمل و دستور اجازه معنالنه و یولده و بزرك نتکم ایدیلر بار خدا یعنی اب خدا
بزرك باربدن لفظندن صیغه اوده و صفت کبی اشکباد و مشکباد کبی باردبلیدر یعنی
کجی یل بارایج قابلکه ترکیده نامی اورده دیرلر باران برفاید لوبیعز بادیا کره و پیش
و یولده و حیله و حصار و بارکیر و چقمز سوقق بار بیچار بیوکردکو تعبیر بجی باران یعنی
باران شتاب یغنقلی یغمور بارادن کریز الاجق و یغموردن قاجیجق اوه جومیر باراغوش
برقوجی مقدار باراند یعنی بادر والخشبة التی تقام ونعرض علیها الدعم لتجنح على الحوانی
ویقال الفارسیة بارنامه بادبر بولك جیکجی جوال معنالنه بارینه بیوك باب و اوده دو
بارخانه بیوك باب قوی جوق یبر و خیمه و چادر و پالان بارکیری بار خداکیر مولی دمکدر
بارحیمه عشر و باج الیجی باربد مطرب خسرو پرویز بارد صوقنه و کنه باریدان قتب جوال
و یولك یعنی بر بارده قشقون بارده و مثل باراین باربلد اوغلاجقلرك کوکش
باغی باربند قسمی بعضلر دنه جار درلر اولیراد و یدکه عجبه قنه درلر باربه و لایت عجم

پاریسا اولك ایش و مثله پارهنج پرهنل و یوکره طرنجی پارسنج مثله پارشك غرلو پارتجیه
و پاردن صکره پارله دخی لغتده پارکاه دوزیه دوزن و چادر و قبوا و کعبه و دیوان خانه
فقیر شویلدر ظن ایدرسن که دیوان خانه پارکاه دد کلمه جازنکاه اوله تیز اهلنیار پرهنی
اجازت دمکدر یعنی اولر مقامدر مقامه واریر اجازت سز اولمز پاردکی بولت و بوکره طواره یعنی
یکبار کی بارکیر یولك طواری و یولك طونجی یعنی یولك جمکی و مکدر پاردکین صوکرتجی
یعنی صو کلوی بیر و سرکین دان و قوزصو بارنکی قاتی که بیعش دخی دیرلر بارقوتجی
فلکن باریره مثل بارنکی باریره کجی مثله باهنک نارنج بارنکبوجیا یوه دند دکلدر
اوت بارنکبویه بادره معنالنه طیبلر بادروی درلر بارنامه کتاب کلستان و قانون و قاعده
بارنکا اوغلانجقلرین ببدنی بارو برج حصار معنالنه باروکوردکه بابار و مثله بارو بازیج
بارود باغ هرکی بارو جه بالجق و طراق طاشنجی نسنه باروزه هرکوده کیلی طون و
قفتان بارول پوتفه و لانجی و ایش بسترمزکه باره برکره و اسبکو و جانب حق و
دیوان شهر یعنی قلعه بیت هرکجا حبشی کندانکر چه کنا این حصن و زنباره و رشوه
و دستور و ابروزنبانه قیان و کلاج و دیکر باش غلامباره و زنباره که کوبن غالبا ازین
مشتق است بیت یکی باره بیشند بالای او کمند فروهشته تا باعراه انما بعضی کز
کلماتدن فهم اولنور که باره مولع یعنی حریص معنالنه اوله غلامباره و زنباره دکی اولر
معناییه کلور اولا باره رشوت و هدیه و کسلد بارخیام خدا تعالی و برکره یعنی با وحدت ایچون
اولجق و مقام غیبنده استعمالی اولنور بارجی بوله باری بوله و لهذا در خواجه سلمان
دل اکر بارکت دیار نکار عجب باری و رکسی بالکر نیند چو باری باری بارجی حاصل
باریز کوز کوجی باینز باریك اینجه و یوقه بازطغان و اپوت و کرو و ابریق و ذراع
و اجوق و روش و فرده و تمیز اتمك و بازی و قولانج و بازیدن لفظندن صیغه اول
و صفت کبی استعمالی اولنور شطرنج بازو لعبت بازکبی بازاغی جمیله باج معنالنه و
عشر و متغلب وضع اتدیکی نسنه بازار معروف و صاتونك اسمدر نسنه صاتیجی درلر که فلان
کسنی فلان کشیله بازار اتدی بازرکان تاجر بازار صالیجی که اغلنجقلر صالقور بازار

حارق وطولاق وشل بازار بازبرا غوطاشی بازدار طغانجی وبعضی باجلبه بازبازکل اولاد غلمانکد
سینه بندی بازبام طغانجی بازبان مثله بازخواست قیامتکونی بازخیز مثله بازبیچ صالنجق ه
بازیره پرسه بازنج اولان مثله وبعضی بازبیچ یعنی جواب بازداشت منع ایجی بازکنار موافق کنه
کلیجی بازکنار مثله بازوکوندیه کیلی قصاص بازکوب ترسند وباشه اشغه وکری عنده سکد
بازکی دلوجه طغان بازکوبه زین یعنی بازکون بارستان عشره وخراج الجی بازندا ابراهیم بدر
ع صحفه بازن کیجی بازگیر یعنی باجلبه بازگر آژدها قیروغی بازو قوجه وقوت وقولج
وقیو سوه سی وقول بازوبیر اقدرا سنوج کبی وقیو صوه سی بازوبند هیکل بازه طغان
یعنی بازپاره طوار سوه جلد اغاج وشغل بازهره تریاق بادزهر معناسنه ولاجوردی معناسنه
بازی اویون بازیوز نیشلو ونکرا معناسنه بازیچه خرده وناز کلک بازدار طغانجی بازیچ
صالنجق بازیره زرد دوست معناسنه بازیره مثله وساعت یعنی کیجه دن بر پاره و نخل
بازیره پرسه بازیره دلیجه بازیج بمعنی بازیره یعنی ساعت وپاسی ازشب واغلنجق
بنکنزه اصلی بوجوق بازیره کسیل یعنی کیجه له نوبت بکلمک ومطلقا حفظ ودون
یاسی کلبان بکجی باسامان صالح کشی وصابر باس قوهقوغ باساخت درلنوی حاضر
باسبک یعنی بنی ایقلو کشی ویرتاو اوقی باستاد بر عبارتی بر کشیه صان ادنوب جلد ویله
اوراعبارتدر وبعضی فلان وهمان مقابلیه باستان کذشتکان واسکی قدیم معناسنه باسیده
تاریخلو بلیجی کسنه واسکنلک باسنج جواب پاسدار بکجی باسره کشت زارکه تواریخ کدشته
سویلیجی کسنه باسقاق فوزیرم لغتنده شحنه ونایب معناسنه باسود کنک باسنج قولنوج
پاسی ترزو وبعض وبر نوبت بکلمک باشنیدن لفظندن صیغه امر در وصبرایت واوارد مکدر
باشا وزیر واتمجه ددکلری قوش باشام یعنی ایچ یاغی وسین مهمله ایله دخی رواتیدر
اولندی باشامه برنجاه باشترک مهاج یاغی وجوز یاغی وصحیلمش قسمنه باشانه صغرحی
وبعضی قولنوج دیدکلری وسین مهمله ایله الاجوح صغرجق معناسنه باشنا ولد مکدر تاکو
امرغایبدر اوله اول وطورد اولدی مکدر ومقامی تسلیه توسل والنور اولمدی طوت
دسلدی در باشکوک ثنا ایش باشارجه باشکون مثل بازکون یعنی ترسنه باشکونه مثله

واغلان

واغلان طوزکی اوکجه سی اکوردی کلمک باشنلک اورم صاغوکه اغاجدکنزن قربوش اوله
وتمرلو خیار وکجرک دولاب وقیوند باشو بدکلکی که جوباتلر وصافرلکی قوردر باشنه
اوکجه باشینه مثله بکانه اتمجه باشنه قیو قلاقی باشین تخته لرعی اغجدن قپو بر باشیده
قرقنوم اوزوم صلقمی وصاجملنی باطیه بریه وبادیه باطیه بادیه وجایر شراب یو اکینه افت عربیدر
باغ باغچه وتفرجکاه وصوا اوزره یوکسک جانوردر باغبان باغچی باغره اوردهرنسنه که
ادمک اعضاسنده بوموکی ظاهر اوله باغره مثله باغندا تمش ثنوج باغنده مثله وبقلمش پنبه
باغوجه کلبک وشنبه قیحی بوجلکی وکلبحک قورقوی باقدام اخر وانجام باقرجد ایو منکلی
بافنده جلانه باقرنام مرد بستابد وبدکوی باقی نام پهلوان ومرغ خزانده بر بیتدر
بر بلدر اسمیدر باک آرعی مسلمعیلی باکپا البج باک باکپا لعربی قورقو باک باز ابو نظرلو
باکابوری زهادن بری باک دامن مثله باکربار مثله یعنی زنان صقینق کسنه باکند باقوق
کم قیمتی طاشدر ودرشهر درختنه بقیص باکاه قیرمکاه وقیرمه طاشی وزرد بان ایلغی باکوب
رقاص وایونجی باکوره ترفنده باکیزه بمعنی باک باکلی استره باک یوجیجی بوسن وهوا اوبرجلد
وقنووصوا وادیمک قولنه وقوشلک قنادی حکلی که شهر درلری عجبه باکیور که صکر
وصاح معناسنه وکار معناسنه بولا وقع معناعسید بالا بوقر وبوی قامت معناسنه وبوجه
زیاد عالی ودیه فرق معناسنه بالا سوزکی بالا بال محکم وبرلر وبعضی ساکنماکی بالاپال
یلکن وغایتده سیاه بالاد بنجک طوار وپادشاه بر بیچ وپیشکش بالاد مثله وبوک
طوار دی بالار براغاجد کیرا وارک اوستنه قونلر بالادی اسب یلک انی بالاس ولدق
خرقه واسکی کوین بالای قالک اغاج ویزخانه بالار معناسنه بالاربنک هندیجه قلیچ ونولد
بالارخانه اوایمرتی بالان سمر بالان نیزخانه ودهلیز که ومثله بالاهنک حلبه دکل
سرافاد بالانی سمر جمعالات دوزنجی بالای بانش وریسی بالاهنگ کمند ذکنی وبعضی
بالاهنک بالاک درخت سطبه ونیزخانه بالار معناسنه بالدم فنسق وی بالان برواز ایجب
بالاچی یوبی ویوقری بالشت یصدق بالش مثله بالزین دنیکی بالای برلر انی یوقار بالنی
بالشت مینی سنیعیان یصدق بالشد مثل بالزین وتصغیر بالش بالنجه بر صیغه بالنغ

بونیزدن صوقق بالغانه مشبك پنجره پالكز بایچ پالمنك بای افزار زجیم كاو بالوادم كوپا بالوسكل
وقیرجی وبرص وتمرکی پالوسه تاسه وغصه بالوازه صالنجق بالوانه دار یغ قوشی یعنی سرچه
یاخود بربه وابیدلر برقوش درکه هرکز یره اینمز هواده اولوریره انسه طوپره مزودلر هواده
غداسی هوادر دایما بیل بودر بالوكراس بالواد بابیل قوشه پالوایه قرلغوج بالوبه بالود قوزی
در سنبل کوزکت بالود مثله پالوده معروف حلوادر وترو پاكت اولمش نسنه ومصنع اولمش
بالوش كافور مغشوش بالونزیت وحرکت بالونه مرغ بادخور یعنی بیل بودجی قوشی بالونه سوزلر
بالوبه قرلغوج باله خوش قوقولو نسنه نك طرفی بالود کجی سوزلر مثل بالونه پالك بالك مدام بالیز بستان
وبوستان قرغی بالیزبان بوستانجی باغچی بالیزن دنبکی پالبك پابوج وچارق بالین یصدق
بام صباح وطام اوستی فجر یعنی معناسنه کرسیاه بام وسرخ بام درلر یعنی قره یغز وقزل بکزلو بوغازلت
انکله فی الجمله موصوفا ولدوغنه دلالت ایدرلر اکثر بودرکه قابلیه استعمال ایدرلر وبالجمله اداتدر که
رنکلر اخرنه لاحق اولور وفوق معناسنه ودو ... دق معناسنه دخی کلور بامبره درجه
بامداد صباح وقتی وصباحه قریب بامهزد ایو درجه وکرچی بام ستون سقفی بوقجه دیرك
پامرا اولدرکه کندویه فایده سزیره ده یکسبید اوتره یغی بغلو اولمق وبیچاره وبیکاره
وشهربند بامگاه اراشه وقتی یعنی صباح بامو پختنه وهیزبان سوزقون ونهانه مانعه
راغاجلر فتوح کوکنه کیچی دانسی اولور تخوددن بیوجك نسنه مانندی لکن پسته
اکنه پهلو وار درونه نوک اوج پهلوسی اولور والمغون اغاجلر دمش بعضلر خانه
معناسنه دخی کلور پهلوی اکثر لغتنده اث معناسنه در ووصقلیجی ضابط معناسنه وصاحب
معناسنه پانزده اون بش پانزده هزار اون بش بیك پانصد بش یوز پانصدهزار
بش یوز بیك پانفراز ابوج طولنجی پانفش منکش دکلری اغاجلر ومنوش دخی درلر
باغشدر مثله بانکش وتکس کوکرجن پانک اون یعنی اواز قوچی پانوخانون بانو
غنی وجنکلو واوازلو ونصیبلو بانه قوج قلی پانیذ شکر هیر بانك نماز اذان باور راست
کو وانمق وباوریدن لفظندن اسم مصدردر باوبچه خورزم لغتنده خونالار
باوسقه یاوشراره چلاهلر بهمانی باوزاجنله وچاردوق وابوج دولغی باوستی اولرعوتله کره

ازلر

٢٠

ازلر براو طلانلر برعوریقد غاوله ومصرع معناسنه واولرکسیدرلر برعورتی وارکی برعورتبه
دخی نکاح ایده باونجن بمعنی بای برنجن باوند یعنی پابند باه اشو بمعنی جماع واولسون
دمكدر باها اشلر با همه همچنین باکاشدر پا یعنی دکز ویاخود بولرات قابیر یرکه ازو
نتوان کدشت وبیولرصوکه کچیدو یرمز باهش اکنجه باهود سته جیجه جوبانلر دکنکی
ویوغوند کستواره باهم بلم دمکدر یعنی مع باعاپق وایزحکنجی وبهایه وکره ویوقرغلی
واقندو وصولت پاغزكه باج وایق قبی وطولی که بعض یرلرده دخی یعنی درلر پایاب حوض
درکه دریکوه اولمیه بوغزحق وصوندن دخی بکارانیفی وهرنسنه اخرنه پایان معناسنه
وکوچ وقوت پای ابرنجن خلخال پای باغ افسار مثل پای انغرار پای افسار مثل پاهم وزار
یعنی ایو طونلغی پای انداز پادشاه ایاغنه چکلن پیشکش پایان اخر وصولت پای بان جلاد
پای برنجن خلخال پای ابرنجن معناسنه پای بست بنیاد تملی وقرجاو وایچی بغلو پای بند
ات اياغنه ورلی یوندر پای تابه طولاق پای جه پاچه که قیوددن ایقلری بستو درلر پای خوست
مثل پا خوست یعنی ایاغ الده پامش وایغله دوکنلمش وقره جاو پای چه دامه ایوج دوزاغی پاید
کرکدر دمکدر پایدار باقی وثابت وبرکت پای داوه ایقلق مثلا پایدان آب صو ایقلچی پاییز
مثل پا وزار پاییز کوز فصلی پای بندان یوزه ونکر پایزه مسلم لکن علامتدر پادشاهلر بخششی
پاجدره وغیری تکلفاتدر یعنی پایزه اولنسنه درکه پادشاهلر برکشیه برنشان ویررلر
اول نشان کوردن مطیع اولوب انولنسنه سنی المیه پایزه تماد پاچیسی وجایزه که
تشریف معناسنه درکه عطای پادشاهدر پای زهر تریاق پازهر معناسنه پابست کردد ورنجه
پایگاه اوافی ومنزل ومرتبه ونردبان ایچی وقرمکاه واخور پایکیکر برپلیطلو
پاییکر مثله پای کوب رقاص پای مرد نصیب وکرکه احود جرایدو پاقچه وغیری
نسنه دلمك پای مرد ایو درجه وکرامثل پامزد پایمال ایوج التی وخور نسنه پاینداز
کفیل پاینده باقی ودائم بمعنی همیشه پایبوند مثل پیوند پایه بصموح ومرتبه واغج اورکجی
بیابانچه ونجید بیراه سلادن بکنزیرنجی جانور وهبر تدبیر بیابان بلندی بعض نسخه ده بیابان
واقع اولمش یعنی بادن صکره یا واقع اولمشدر بلند درسنزده قفتنانده کرستم زاری

جنك كوننده كيره دي بيت روان رستم دستانرا بشمشير بكشاده ° بوقت انكه بپوشيده شاه ببربيان
روايتا يعني ركه رستما وافغان هنددن كلدي ويعني هست وجالاك بيك مردم جشم يعني كوزنده °
بيكي بيلبس قورجاتماك كه اوزرنه بيجيق ايشمتنى ولد وشيش ور روغنى كوسفندكه ازبراي جرو
جشم بينجو ربنده بيسنوكش واكشى ايراب بتجلاه جرشى وجلاه خانه وبزاشى ويعني دبط تتابيجى بكلر
تتخامركين مرغ تتخال مثله تتابار زرح تبرتنتو بلد روايتا ولنديكه بر خرلو اصلده بترابيجى داله
تانك قرب جلري اولدوغندن اوترجدالجى تاده ادغام ايتيلمبرا وليجه ديلرتشديد يلدو °
تشديدسز جايزدر بتره عنادو ويلنمش تتنور برتجبل منقار بجكرك اياغنده اولسون بعض
نسخهده بتفور واقع اولمش يعني فايلر بتك ججوج وار وبيهلوبه جلك بتك مثله وكندوبه
جلكع بتكوببر بيجاالدركه جوز وميلك ايجله وصرمسق ويوغرد له اولوربتوك بقالله
طبلهسي بتلوم قوز ايجيله ايوادن اولادن برجاكدر بتير بو عجه بيه انجه قواق بتبار بلاوينج
ويعني ديو بعض لغتده بتبار بسر واقع اولمش بتيال برشك ستوربتيك بعني فيتله كه جراقده يندرج
اوروك ايج بوربجي بجان من بنو بجون ديمكدر بجكه كورزه سخت يعني محكم برده بجكو نام تركمان
يعني تركلردن برطايفه كل اسمدر وصفه وقيش وجي بجم نظام معناسنه ايدركه ايشم كاربجم
كرفت ايشم نظام دوتدي بجم صرمسوخ بجه واغلانجق بجه تشديد يله وتخفيفله بقنده طوغمش °
ياوري هرقنقي جانوردن اولورسه ويكون واغلانجق بجكانده بويله واوغلانجقلره
بجكلين مثله بجيجا وغلاده اوتق وجوبانلر قيون قوزيسي سوباليلركلري سوزيره بجيج وتلو
سوزكه اوغليني سوليليرو اولصوته ايله كه جوبانلر كجا وغلنشلر بجركان دكرده اولانلر °
بج كورچيني وشطرنج بج زهي وخوش مكدر بج بج زهي زهي خوش خوش شابيكانيكا ديمكدر
بخبارنده لك بخت دولت وطالع وعود دركه جنكده الله لوبالكه جنكده ادرك بختيار دولت
اشي بختاور دولتلو وبختلو بختك نوشيروانك وزيري بختك تصغيرى ووطالع وشوم
طالع بختي كور كور طالع واوكي اتا معناسنه بختاوى تولفاكه دعود تقيه دركه جنكه كوننده كيرلر °
وليكن بولغنده شك وارد ربيت اكر نه ترك فلك پيش وكمر بندد فلكه بجان كله بهر شوخ ننهند °
بختاور بختيه بيوك قوز وقيته خوب بج اينلو شنده يعني عريض وصقلي ودور بونه ياللزوق °

دولتی

دولتلو نسنه درك بخج صقلش ونزاج سياه بخجه دمور بعوفتي سياه بخج اياغله بصلوب يقيه تمش و °
وصقلش اوله بخج درك افشار ونزاك معنا سنه بخجيدم اصفح يعني دمور بعوفكه دمور قيزكن همال تيد
بخرد يعني عاقل بجيجوى يعني بختيار بخش نافته دار وبزر كجا نبث ويا از غصه يعني غصه دن بوركك
طرافنو بتغير اولمق بخشان ايريجي واكبلمي بخست بوينك اوبعود خور لري بخستو مقر °
ومعتزف بخس قيمتي الجوق نسنه عربيدر بخش حصه ونصيب يعني لنمش نسنه وبخشيدن لفظندن
امر وصفت كبي بخشايشى سركه رحمت معناسنه بخشيش عطا بخشاينده رحمان معناسنه بخشايشكر
رحيم بخش بر دن اشغا سر نماده بجكلون جنالى قوز وجنالى وقتي بجكله جنالى قوز بجكليون
مثل بجكلون بخله بقله وبخمش بجلكوك مثل بجكلون بخنوره كوكردي كوزبالا ويلدرم بخنوره مثل بخنى
مثل واوكي اتا بخنونه مثله بخودي خود بشقه كند وبخبر بسويري بخين معناسنه بخيه تكنده بد °
برادر يدانجه قواق بد افخش معناسنه بد اسيا دكرمن قنادي عربيه بربد كان اوكنده واو كلدي مكدر
بدانديش يرمز فكرلو بداهو تو مثله بد بدر شوهر مادر يعني اوكي اتا بديشت نوعي بلدركبوبكير
وقرقوج وباوز كوكلى بدختى بر ديار اسمدر يبرونده طاشى اندن كلور بدخواه ياوز صابنجي °
يعني دشمن بدخو حسود بد تب ايولك بد اولدوغى كيجه بدارام خرم مقام ولاراسته ودلكشاي °
وتوسن ات بدار مثل بدكام بدكده بولسكي برنسنه دنبورد بدرا تا بدرنه او كي اتا بدرتلند °
وماه تمام بدرقه قلاوز ولمين واعكوز ليجي يعني ساغيجي وحافظ كاروان بدرفتار يعني بيرقتاره °
بدرقه سنك يعني وداع اتمه بدروقتي مسلمانلرك كفار وتمكسنده اولان در بنده عربيسي ثغر دري °
بعضاميين بدرو شتى مثله بدره واسباب الاخبيره اون بيك درهم بعضلر اون اكي بيك دره ده درلر بدريد
اوكي اتا بدرسوكرا بد دلني بلمزيا وزات وانده اوترم كسيه جلد بدست باش همين بكلتي يعني تنه
اولر بدشكاريا وزضابنجي بدكنش بد كتشت شوت بدكنش بر خوطبيعتلو بد كرد ار ياووز اشلو
بدكيش بد شفقت وبدمذهب وبجد بدنشت فارشت بد نفور اغز حوره سي ونصيبلو بدكه °
لطيفه بذله باز لطيفه جي يعني مسخره بدكه كونيم بذر زاد اتا سي عربي وانا سي تركجات وبجا اصل
وبجي مايه بدنكي يرمز نظرلو كسه بدنه قربان ده وه سي عربيدر بدنفس قرانكاه بدنفس امين بدنفس °
مثله بدعبارة معناسنه عربيدر بديه انجه قواق وقادر بنه اوزتلو نسنه بدنيا اشكاره بديرفته صيغه °

امر و وصف ترکیبی پذیرفتن لفظندن پذیرفتار قبول ایدیجی اسم در منا طرفعل تسمیه اولنور یعنی
قبول ایتمک و قبول ایدیجی و قبول ایدیجی بیلان معناسنه پذیرفتگار مثله پذیره باستقبال رفتن
باشدن یعنی قرشو گتمک بذین یعنی بایین بر نیجه معنا یکلور ایشنوریسینه و نصیب علی و بر لدن
لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبی و فعل و مصدر اولنور تحسین لفظ ایچون کتورلمیشلردر
برّه قنه و قوشی یوکه و بلکنده تاجل واو سکون کوزیلی یدیمی و بو بیته لفظندن صیغه امر و بر اغله
اولنور حساب بدر و قولی دینمدن یوقار و دقتادر لو یعنی قرعه ایلدی بابه حروف مساوی معنا
برابر چوالی اکی برآت بر نیجه نک ایچی شعبان اینک حصنی کیچیسی و بیزار اولنور بو آرشی بو از
اوکندن بو اجیل کی فیس بو الکندن بر ثروت بر از و آن قیچ کوتلکی براز و انه مثله بوامی بر داختی
بو افسون اشغه یوقار و بر اکنرم یوجنا یعنی طاغولک بو اکی تقیه بیکی مثله بو انه بوشهی اعمی
بر ذیب و هیبت و شعر لدا ایکی بر ای او انکا ایجی دیکلر بو بار اکا یغموریله آکلش اکی بو بیت
معروف سر تراش کننده یعنی باش تراش ایدیجی و بو حکمت اولیدر که محبوب کوزللر حوق
ادورمتی دیوقار و داوزه و طشره معناسنه بو یوم بمعنا ذو یعنی جبل و محو یره دینار
بو بوستان امت دیکلر بو بحط قویولی و عود و شتا یعنی چشمه بو بلکنده غایتی
یوجه نسنه و چاردلی بو بینی کومللرا بر بیهی محلما بو بهمی اوریه قلیش آجی بوتا
ادزاغه ادق اطمح دبالله ممح بر تاو مثله بو تکه بشش کش و دلبند بعد کجه بعز و فی فدلاق
برکشان بکه بر طله جیهه بورلر بر تنکه بعز تلاوم بر تیغ شعله اقنابه و شعله اتش و اشلوم واثق
بر تیره تا و ادقی بر تک یو رنعه بر جیس یلنه جوسی چوق دشی دوه فتحله و کسره لغتندر
بر جامه اغطون برنج اوقلعی بر چاش نشانه تیر بر جستکی کوده قرقر اطوم برجم دیده اوزرینه
سلاح ولوغ وصبان و بر جکی بر چو تیبا کی قومده اشنه دد کلری علت بر جیس اکسر عیار چابی
و هیچ اوجیبی قاموس و جالیدن اولمی و ضالی و دیوار کنارینه بر جخ براز معناسنه بعض
و کوشله و بیراو و نصیب بر نج بهره و خانمان و بعضی بعض مثل برنج برنج بر خاش جنگ و فتنه
و طالعی و بعوقی جنکی و فتنه و کسیه کوچ اتمکه بر خاشجو بهادر و جنک ایستیجی برخفنج
اغزبصوح برخفنج مثله برخی کلار که انده اطعمه قسمندن طوس واوغ وصبان و شادیلوح طعام

اغاجی

برخواج اغرشوق برخواتن مثله برخور شریک برخوری مثله و نصیب برخوردار نصیبلو و کونجی برخو طوتخی
برخیز ازیعنی معناسنه برخیس مثله و یعنی فدا برد لغز یعنی بلجه مثل و برکلیم در لرو هیبت معناسنه
و بر لفظ در جنکده کوتندن کاستعمالی و یمفرصا و لطلاغ اولدیکلری کنک معناسنه و غارتله الیمش
قرار و قرار و تین معناسنه برداشت اصلنی بر داشته غایته خور المجلس و طرح اولنش و اه فرحو فرخند و
بار نام نیستندن محبوب برده غ نکلتی صاحبی یشما کنه فروشنده لر بردکی مستوره عورت بر دوق
باچه وجه نکو و جام اوستی بر ده مثل برجعه قول و قرار و غیر پرده حجاب بعنقا یوتتوم و طوتبور ردکی
برده در کیوپ بر قابی که حجاب طلانیده بر ده دیر برده بر نجی برده ین جوار بر دیچ مجنونه لو والندر
والدوار دمکدر بر ده قی نکلتی صاحبی بر بیوع کلمناس بر بز اکین بالراء المهملة مقدما و بالزاء المعجمة
مؤخرا و تمام معناسنه و یوجه و قوت و شعله نام برکرانکیجی بر زن محله و صوقاق باشی و قوز دن
محله و یوصن بر زنکر کننده یعنی برزکان بر ستار یعنی غلام و جاریه برزغه تکلیه و ایم برزون
ترکیات برزه برنا کبیره معناسنه و بر قفتاند که بر ثمله و بو کله طوققشی و بر زه جفت اکوز
مکان شریف و یعنی جامه و حرفه خارجی و اکابکنزو و لد بر زیب ابراهیم پیغمبر مللتندن
بر ملتوی اسمدر و انوار دینی اسماء بنه برهامکی کسه و بر آتشکاه در ادام دو غیر بند یادز
بر زین در لرو اشکاره معناسنه بر سام جنونه دینور بعضی و خسته لوق اغزلغی و کوکس و بخیلی
بر ستا مثله بر ستار بر ستار قول و قراوش بر ستک قرلغوچ بر ستو مثله و قوزی قولاغی بر سان
بر کوز اتی قوشه طاووس کبی اوزون قویرغی وار در و قرکه تشوم معناسنه و بانک کسر یله
دخی جایزدر بر ستک نازو بر ستکی بر اسم دستا و یز بر سیاوی دار مطلق و دکلری علو ننده بر سیا و اوغای رتمه
مثله و عصای الراعی دلیر او تدر طبیه قتنده معروفدر بر سیاوشان باللعین فرهه دد کلری
اوتدر بر سیاه قره بوز و قرمتوق اسم معناسنه بر شا شمه وجه بر نعت بر شنا مرده بر شنهار اشتر برش
صره مشوم بر شنان بمعنا امت بر شام تیز کوسدکچ و تیز قلیچ و تیزه دندان بر شی بعز سن اغزب بر شده
طبعوی بر شهی قنت یوکی بر طایل بر جزیره در هندده کنارنده جمیع جهانله خرم وار ستعدر انده کاه
کاه نغمه ساز او ارزع اشلوب هیچ بلمزکه نه سر در و کیز صفر عجیب جه انده شوبه نفو عربی بر
الدیه اطراف روش اولوب بطله بعد ردو قالیوم بر طیل مثله بر طبه بر شرا اسمدر بر غ صوبند

ویاردرکه صوکنارنده و صولاقنده اولور برجانوردر و اوزاق برغست براوتدر طبیبلر قنابره
دلیر و طوار پیدرکه اوتدر برغنده لکسلمش برف قارکه قیشن یغر برفنج اغز بصموق برفدان قورشون
برفنج دنخوار بولور برفنه منند برفنده مکر و بیهوده سوز و دریله و حقوق برفندار مفسد و مفتی و
شارح و اوستاد ماهر برفان قوزی و کوزکی برفنده مثلر فنده برفرود انغه یوقرو و ندر بالا
دلر برق یعنی درخشش یعنی شمشك و یلدرم عربیده برق سکون سان یلدرم برقوق زردالو
یاخود صروجارز برقندان شبکل کوفی برکر سیراب و براه و طاقت و نهیته و چیره دیمکدر سازه
برکستان تجح و بنوع ارمغان ادیدر برتجیل اوزنکی برکار معروف نسنه درکه انکله دایره چزیلور
برکاله یعنی برکاری الی برکاره کوچکلر برکار دوانك دو بردر برکنار ارمغان برکز برطوق مرصعدرکه
عجم پادشاهلری جویندلرینه طقارلر و یاخود مطلق طوق و بیره معناسنه بر دی ذران کوز فصلیکه
پیر قلدرد و کلر برك تیراندر مثله برک زیر مثله برکست معاذ الله معناسنه و سیس برینه شیلین دخی
جایزدر برکس مثله برکستوان اتجقالی و قولاکی برکستوانه مثله برکشت ایلك کبی براوتدر
یعنی زنده برهنه قرشو کلدی برکدر منع معناسنه برکنده رشوت و اوکی برکنج اوچ حلوا برکنیج مثله
برکوهان نوع حلوا و طوطیلی اوزنکی برکی بر نوع کلاه هرانه که حزینه لر قوتاغندرکه
بوکندن اولور یاشلرینه دخی صارلر که برکه در ار برکین انش کاه برماهه منقبه که انکله
دمور و مکوارد و اغاج دلرلر برمایون فریدون اکوزیکه اسمیدر برینه عجمه دخی رواییده
برمجید غزنه غاج دکمک برمخیده مثله و عاصی و مخالف برمنده برم و بزم دیمکدر و صالحی
برملك برطائفه که اسمیدر که کرمه و خاده اینادمالره دیمانلر حکایتدر کتابلرنده مذکوردر
برن اولکر و معاهیا بعدیباجیین و قماشی و لکری و یوبرن سورکیجه بر ناایکت برنان انکد
الاجه سی برنور بادوقه معناسنه او غلنجقلکو زبارهسن دیرمیجه ایدی و تاسنه اییکجوبا
جوسار برندیل معناسنه عربیجه برید در برنجان قوان چکلنکی انچی دیکر برینه علم یا پادشاهی و کوهر
شمشیر و امثیدطونره دیمکدر وحریر ساده و برغست معناسنه برنیاو رکوهر دار قلیج برنیان
کیردی برنوش اصرغی و اصرغی کیجه بعنی دون دکلا و تکی کون و تکی کیجه برندوکه مثله
برنزوشینه اصرغی کیجه برنده اوجیجی و برکوچکلی کمیده قایغه بکزر بعض نسخه ده برنده و اقع اولمشدر
الحنین

برهنه مثل برده برهنه چراغ برفانه که عجیبه فراش دیرلر برهنه وت مثل برهنهوت برهنس بونه ی اغرهی
برناك هیولی و اصل و جمله معناسنه برنیس قیوت و قحچو صندیی برنیش مفصل سنجو سی برنیان ولد و
جیره و اطلس و حریر چینه دخی مثل برنیامد جوقه زمان کچمدی برنباید چوقدن کلمز دیمکدر برواه
طاقت و فراغت و هوس و آگاه و قولای و میل و مبالات برواربسی یعنی بسلمه بروردن لفظندندر
مصدر کاوبروار یعنی بسلو صغر دیمکدر و کاه بر تونیع و بغا و قولای و میل معناسنه دخی کلور
دلر برواآیدین و الکه و اولکر برمدعی مثل بروایی برواغ قولاغی بروارعی بسلو معنی برورده
معناسنه برواز هوا و ده او چمو و قرارکاه و ورنك برواره تنوخجه کینه لر دنجه کیدن یك وانشو دکه
عوس و کنده یقر برواس تجربه ایجون الدیوق و یه اختی معناسنه و یساز دمکدر و غافل معناسینه
برواش غافل و سودن برواک جرتی و جیر وانك قره قولاق و قولاو بزواك بلکی بروان صودیی
جودر و غماشا و کناه بروانه کلبك و حواله و چرغ قولاغی و خنیح و بوشلر و علادنی و بجه و چراغ
بروشانه درخش کنند برورد کار نام خدای تعالی برورده بسلنمش برورم مثله و معنی بروند و بروتجله
نسنه و اورتنك و دوکدی اطرافنده کلی نسنه که بروز دیرلر بروز مدفون منفود بروزجیل
بروبیتی کلبشکر برو برا حص بروکتان امتبرو شتان مثله بروشان مثله برومند یمشلو و
قوتلو و نصیب و اوتلو اکنلر بیر و حاصللو باغ و اصلو بازکان برونه طوت باغی و کاهوبرایه
کیسی بغلر و قماش صندو قیره وند بوزنالك برویز نام خسرو و نوین دفع و قولاوز برو مثل
بره و افتاب بره اولکر و الکه بروین مثله بروین الکه و کوزنده یچه العید دلر بره قوزی بره مثله
و کناره بره برهنجد که بیش کنتو مزو کلید بر عی برهان سونج بره آسیاب دکرمن جرخی برهفت یعنی اورا
ادبکرد بره سرتبغی اوچ سوری کوزی برملیا برازیانه نجی برهمن حکیم هندی که اتش پرست طایفه
سندن در انولرك سکرنجی وهانلق فیخلو و بالعکس جایزدر برهوت او قیونك اسمیدر که جمیع
کافرلرك جانلری اورقیو ایچنده در دیرلر برهود بیهوده برهود کمراه و برکار دایره سی یعنی انکله
اولنان دایره برهیون مثله برهیز صقنمق بریان برنیان حریر معناسنه برعی فارغ معناسنه ودونره
و خیر و شر دیرلر براعتدر بر عجی و کستنی بری فارا اوجوه طوتش بریان و ن ایکی میلمنز
عسمه و بیك و خبرجی بولغه هم عربیده هم فارسیده بیله خبرجی معناسنه اولور عربیده بریار جنکله

مصاحبت ایدن کمسنه پریرو دت دکلی اوکی کون پریر پیرا وانکی کون دکلدخی اوانکی کون پرپرینه اوتکی کونکه
پریره قزالتون باخود بشی اتمک پریرفت اوچی دوتش کسنه پریسای مثله پریشان پریرو معناسنه پریر
طاغوت و غصه لو و عجب پریک صوالت پیر عقل قرصو قبوق تخشنده وایلر هرسنه ایلر لطیفدر کی
و یوجه ریکی دائره اولسون مرتبه ده اولسون پرنیان بمعنی پریشان و صنوبر پیرایه قرلغون علتی که
درنقره اولور کاه اولورده زنقه و شریده موکنجه پرکلدائره سی پرنوت مثله پرنیون جامه پرتاکیر که بوده الغربیه
چوده پرلر و در بند معناسنه و قزغوتر ضرب المثل داوکیه بلانته معناسنه پرزاد پیشلو قوجه واولنع قوجه و پنجه
خواجه پرند پرامده مثله پرند قایش پرامند کار و در توقبغو و قنوتر قزنجی پر اوندمثله پروان مثله پرنار
جوز بواقشری پر شعله پرجامه کباس و پنیا و لباس حسن پرند فطو ناسکر لو پیراحة پراسمان بوجه فلک
و فلکلک اره دی پرندک کتان پرتحی و تحکک تصغیر بید یعنی تخمیم پر پره مشغولر پرمرده از بانلو
پرغاب صونبدی پرغ قوز بغه و صو بندی قسمه معناسنه پرغ باغ دکلی که هنوز تمشدر و صو بندی
پرغه باغ هرکجه پرغندا و نکی و مجال سوز پرغم بمعنی پرغه پرغزده اوقلیغی و برده کنده پرغ مثل پرغ
پرک تسبیح قورد و دو چکره پرتم قزغوه طوماه پرفل تسبیح قوردی پرم مجلس شراب و مجلس و
چادر پرماه غصه لو و حسرتلو پرنیا ورده قاضی لقمه سی ده کلر طعامده بعضلر خلیفه لقمه سی ده در
اولر طعامده حراسانده اکا نواله درلر عربجه پرتا ورده و میثره و زجس المایده درلر دیو روایت
اولندی پرماه بون فریدون اکوزینک و فریدون پهلوانتلع لقبی درکه آدی کاوه در پرمرده صونمش
پرنده راه و مجلله اوچیزنه سورکی اکنجلر سورده کلرچی پیرچی انکله دوندرلر پرند مثله وانسله خیار
و ابناو زمی و کچرلر معناسنه پرنکر طاغ پرواز و یاقوت پرنونده دار چی قورشی که سرعیه درلر پرونده
بوزونلی پروی بخس و حرکلین و مار پرنکار طاغ و دموز چاهنکر معناسنه پرهان کونوره
غصه ترکیبه قیود درلر پرره سلاح و لحیتوق و او دودن اغاچی پرغ کناه پرنهبوك وقت و بولر پرنر
بولر پرنرم طحین بالتزکی اودن پرنته مثله پرنوده پرنوع بوجه کمیده پس صورت وارد و اکسه
فاء خزانه معناسنه کلور پس با عربله متره مکدر و ماننده و اتحوم و پنجه بمعنی پس پاتنجه پس پان
مثله پلاج بمعنی فساد پاغ مثله بسار است و ره سی ساو بسار و پنشوم یمشی یعنی صوکنه
فلانی حیوبایتره مستعمل اولمز پساره ده سوزلمشیر پساک پرتاجلد که عشرت کوننده حیکلید درلر

بلانگ

بانکه کبر لر باسان بمعنی مثل پساوند قافیه شعر پساهنگ اولکجه چکلک دموروجو عیب پساهنگ مثله
پس پای بعدهلموع پست دلبند عبستنی لفظندن صیغه ماضیه پست الحوی وکوتاه و دونی و بخیل
پسترک الحوت و کرونك و کینه لک که کاغدی هرلکی التنه قودقلری کاغد بست صوقسمی که
حرز و عامه صو یی تقسیم ایدر لر بتله المولر و دولبند بسترم بوزقرغی بسته بغلو و اقمش
و نقشلو بیرکه عوتر الده ایدر لروکار کهده ایسر لر بستکی بغلولق و بلتکلك و کوره للو پستو قه
کوپه چلغ پستو مثله بستیانچ خلال و نجه ترکیبده اکا قلهدر لر بسخو یعم صوکی بسخین
بربك اغنیده انندن پایده و نیر لر بسخورده مثل بسخو بسته زرنك پسد پاع عربله اوونی
انجو عیبیده پسنده باد پستو بغه مکدر یعنی صنعت بالمزنجی معناسنه پسر قاردجه کیبجی پسنغ
صرچه دن او بسغنده مهیا پسك انجیلین چقش برکتابیده پسکله قبو مندهلی پس کوهلر که
ار د قاشی پسکوی جوق سو یلیجی پسمان اوج پسمه سرمه و یعمعناسنه پسنده قانع پسنده
مثله پسند اتا پرقردشی تالوح و غلوق معناسنه دخی کلور پسنده مثله پسنکه کوره ات بسنه
مثله و توتین صمکه پسنده حرام زاده پسیج عزم و براق و ترتیب سفر پسین صکره و کنتو و قته
پسی نیچه پشی بنکنه قبو زه سی باکیا الجمی بعض لغتده باء عربیه و اقع اولشه پنکتنه قبو نده
اولسون و غیدلرا اولسون پشار بمعنی نثار پشنت قمتاب بمعنی پست پشتر میکا یل عم محبوب العارفینه
پشیمانی معناسنه کتورمشی در پشتم قرداشی و قبرجق پشته بمعنی پشته و بار سیره مکدر پشک شبنم
حده و قرغه و فال و قمرجق ساج و قیغ و بوید دیش قیلك و قورد لر و خنزیر لر و غیرلر اولسون
پشخو دیمکی لنتی و بخشش پشخه قرجه که انکله کتان قرجه لر پشکنج ساعد دست پشکوه زخلد
جیود عوا پنده قوی جست کشی پشکوه مثله پشم رمضان امثلا ده اولور و قرهغی پشم
یوز پنجهره دوات و کبلقاسی پشما کنند تکلمتی و ایرم و کرتن پشمه چشمه زن پشنام بهشته بهلوانک
اسمیدر شهنامه ده مذکور پشن و کبوترن اکی بکلردر دیو روایت اولندی پشنج یوزده او لاده پشنکه
جنده در لر و صودن مجید بن طلحه لر که رشا تس درلر پشنج اوکر درکه جلاه النلرندن در پشنجه مثله
و دیوت لقاسی پشنجه جنکه یوزده اولور سسد پشنکر قرمه و بوریغی و براغزنکه اسمیدر پشوتن
بدخو معناسنه پشته سوری سکلی پشته خانه سوری سکلی جوق پارده چاتر ایدیلر اکادرلر

تبنج چغندر هلاکت تبنج بولر وکینزه معناسنه تبنج چفت پشینه اولر پشینه اژدهانک وبالغونک بولی ه
پتیمان نام معناسنه بطه قاز داکت بطار بتو ایرلتی اوتی بطحا میدان عبید بغاز رقبی عورت مخنث اوغلان
بغاز بعض لغتده بغماز واقع اولمشدر قالپ چوره سی وقصد ربح بغا نوش اشکلات بغل بفتح الباء والغین قولتق
بغل بفتح الباء وسکون الغین قاتر استر معناسنه عبیدر بغلتان تکله بغداد مشهور بر شهردر خلقی غایتده زیرک
اولور جعفر بنیاد ایتمشدر ستویله روایت اولنورکه اول زمانده اندره التمش بیک حمام واریمش بغلاون تواریخ
بغند چست وچوبر بغتری کبی جلاه التلرسننده ودفه درمه ره بفتیح قزابلان دریاخ وسیاه
یلانلر باغلرده کمیه زبان اتمز بفتیح توکرک وسلیلار اوکشی والغرکو بوکه بقحو جوق بسیار معناسنه
وبلک شاه جوشا حلس اقجه بقره مثل بقره عکبی معناسنه بقره مثل بقره واوجیلر وطغان اوتیلق
قفرجو بقتره بقش شمشیر اغجی بقو معروف قزل اغجه حضنجا بنده کلور عینده جوغ اولور شش
بقیار قره کلیمه بک ایک لفظنه تابع قلور ایلو بیوره وآلت خانه وقید بند معناسنه ورغنالمک
وارفکمنه وهفته بیکار ایلر ومغاره لر ایجاده یلمک بکانا ستره صدبکاه صبح وقتی وارکش دیمکدر
بکر دیدعن خمره یعنی بکر عجی وفاسق بکره بقره که انکله نسنه اصلر صفره درلر بکسلک کوبرز
بکماز شرابع شربت بکشان اولور بکولرکا ودونشانی بکولک رعنالق وعجزلک بکه شیشلل
وسرود یعنی ارغون بکه کافلاء کسریله کیمه دیمکدر بکه وقتله ویربکاهدن تخفیفا ولغتدر بکبنا
اکابر ورؤساء قوم بکیر خیار شنبر بکیر جیو ظرف وختنه لقدن قالقوب بوا ولوب بکره
اوکچه وکبری بلا اسکی وحوردک وکوع بلاد باکیا العجمیه بلاد خبیث معناسنه بلاد باکیا ده
الموت سنده بلانکین حوردغان جوهات وبوزدغان بلاده فحش کاربه هوده کنفد
وعقلسز وقبانسنه بلاجوره قره صغر بلازور رغله بلان سکرک جل فشای وکشنیز قفتانی بلارک
جوهردار قلیج جلاء قلیج درلر بعضلر بلانک بیدک اوزرنده اولان بولاد قلیج بلانه بر نوع ایش بلابده
قحبه وبی شرم ودوکتسوز وارغون وتباه یعنی ناکاه بلبل بولبل قدح بلبوش بیابی صوغق
وصرمسوق بلخم یعنی بلغم بلخم صیاد بلسان راوتدر جمله بکرز بلسک دموز شیش یعنی کباب
بلسکی قراتویه کبیر بلقیا برشهردر کاوستانده بلک بیراق یعنی ازدچ ویراق وارهغادن بلکادر
کوز قباغی بلنت چیل ورد دارد نشت وطشت قایده سنده مستعملدر بلکن منجیلق ترکجه منجلق درلر

بلکوش مثل بلکوش بطا قبا بلمرده سولیولر بلمه یعنی ترار واکه وکفته ترازو بلمه بلنبر قبا سقللو بلمه ه
زو باد ایکی وزنانغ کفته سی بلنجا سفاده فواد او تحیجکی بلنیدی قبیر ونزی بلنک قپلان بلند بزر
حیرت بلند بمشک کدیجا وتنک بر نوع عدد عبر در زلو بنشلمه بغدادده اولور بونکی خرمایه بکزر ه
وبرلاجه جمکلر کتمسند کبی قحق سی واردر بلنکینه اولدرکه کیومرث شاه قصان برینه کیدر دبر
بلوازه دیعا ر دن ارتوب طشره چقش درلر اوجحبلوازه شیشه بلوج برجامی قومکر ایسمدر بلوز
پنکیر بلوس عیار ر حوش موز بلوین کمتار جه بلهنک جلیر بکه اکسه وکفته ترازو وکف ه
بای بکه اکسه وزه بادن ایکی وبالتخفیف کوز قباغی بلیشه فتیله وباوره بیلکی وبله دیمکدر
اصل عربیدر غیر حالتلرده دنغ حوق بمنعا کایدر بلیدعرار بلبکه مثل بکوبن بلبکه مشهور ادویه
دندر عربیسی بلیلج دربکم قالک اولز قالک واریو قیل سازلرده ونقره یا بروه دمکدر بمبن ه
بکاد مکدر بنابج شباد بنا سبب صقر اغاجلک صقرنی عربجه حبة الخضرا درلر فی کهبیده غملل
درلر ترکجه منوغه در بنا میند طوبال معناسنه حصه درلر بناغ ایلک وعجوزلی بنام ابرشم تل ه
وتقلید چشم وقلعه بنانج ارعوبجه اکنجی وقمه بناور چبان دمل معناسنه بعض نسخه
جنا ده واقع اولمشدر بناوه توکل معناسنه پناه صفنجه ملجا معناسنه وبناهیدن لفظندن
صیغه امر وصفتر کبی بناکاه مثلا پنبه بموغ پنبه کی پموق جکر دکی جفرجی پنبه زن
مثله بنج بش خمسه معناسنه بنجاک قوش سرکینی یعنی قوش صکی پنبه زار پامبوقلوق بنجاه اللی ه
خمسین معناسنه بنجیایه بنج دکلرعلاوت وبنلی یقلو دمکدر بنجاک قوش بورنی وبوقی
بنج انکشت براو تدرکه صوبیه قوبجق بر مقلر جالور وصودن چقار جوق کره بوملور
بعضلر ایدا غاجدر بنجکسته دکلرید وبعضلر چنار درلر بنجیا بکه بنکجی بنج اوکشت
ایدا غاجی بنجوکشت مثله بنج پهلو بش بوجوق بنجکشت ایدا غاجی وفتحلکشت بنجره جه
پنجو یعنی ودرتشو وپرجش مثله بنجشتا ولدرکه بر ننده وکوکندن حقشو نسنه بنجه
هاء ملفوظله بنجاه معناسنه وکافرلرک خروس دیمسی بنجکاه بش بنجاده مثله بنجشنبه
هفته کونلرندن بر کون خمیس کونیدر بنجکشت یا وایدا غجی تخمینه دخی درلر بنجیره بنجره ه
معناسنه بنجه قیشوح وایدکف معناسنه بنجه کشت کرده انلرکه بوقفه جوق تنوغرده بش بنج بکه ه

بسته برمعنی بنجیدن یعنی بشیجی بند بندبا زیجه ننه کشیده کوم وباغ وبقاغو واکثر بریعه
بندیدن لفظندن امردر ووصفتر کبی باغ بند ونقل بند درلر وحیله وریو وصو بندیجی بند
باء عجمیله وعظ ونصیحت وکت معنالرنه وچیلوق ددکلری توشو ده ولنکج معنالرنه بنداب جزیره
واکثر بریه مفصل معنالرنه بنکده اوکت دو تجه بندر اوغرف بیرعا ولیا وعده بیر اوله اکادرلر
بندگاه مثله ولمان که کمیلر طورجق یردر بندراح قلنلره تاج بندلوسی بیله یوز الفتق قرطاه
درلر بندگاه اکثر بریه مفصل معنالرنه بندکشاد بوغونه واکثر بریه بندکشای مثله بندکیر
لکون وقتل خاجی بندبها تیره کسمك وبغدایر وارره صابنوك بغوغی بندنه دوکه بندینه
مثله بندکنه که طواره یاپشوره بندوا فجی دوکلریه یره بندوغ اولسه درکه اره مقدارجیو
بغلیوبارغ جفا رهاوارا رغد برغ وبرغ درلر بندو درجو اللذ بندره قول عبد معنالرنه وبغلو
دمکدر بندیجی طوتغون بنظا فلوق بش برص اوتی بنفش بنوش اوکف یمشی بنفشه معروف
چچکدر بنك صغیر بنك اسرار یعنی مصلوم ترکیبی دخی استعمالی واقع وبنبخ معنالرنه
کلورکه معروف اوویه دنلر بنعونه برتجیل قینقی وبرفی بنقوره قند باشلریله وابقلریله
وسود بلرشن اشه درلر بنیبره دوکه بنکاله هندده بر شهر درکه پادشاهلری اندن اولور
بنکان بوبله طاش وساعت شیشه سی ولکن پنگاه اوباپنکی غربیل وبغدا ربوله کبی
ننه لر افسیل طبوع بنك باکوریه بنتونه دوکلری وقتده بنلیقه خنقل وسوزه که
کوکللك بدنیك بهیر بعضلر اکا صیغره درلر بیننده بلو بیز صاغش بنولد کرم سروله
بنهان کزلو بنه قربله بنها که لوزینه یعنی بادملو حلوا بینه بیز یرزك ابه کوبجی بیزنهایه
مایدلو بینیر یعنی هرکز بیوتش چالش وده وکلش بیزه شاهتره بینیوبن روبنه بولده
بریکدر که سرکه وبکمزیه واتمکی بیرینه قرشدر بولت عجمده برهنلفه ربوش بوبلو وجوه
ننه وشهر تقوی نجوین بیه بیره بوار هلاك لغت عربیه بهارها بزکوفری وباباد یه چکلی و
کلیا بهار ان مثله بها قیمت وکوزللك بهره حرفی تخصیص لام جاره معنالرنه
وابر وبلنه مشعله شی وبعضی خضه وباعی معنالرنه بهر توسندن اوترده مکدر بهرام
مریخ یلدیزی وایوك یکیرمنجی کونی وبهرامشاه احمد ومطلقا پادشاهه اطلاق اولنور قوش

بولکا

بوریکنه درلر بهرمان یاقوت سرخ وابدار ونقشلو یوففه حریر بهرم عصفوره دکلریا ووقتده
بهره نصیب وبو کلکر دنکی عدار معنالرنه بهرمند نصیبلو بهربچه بایلو بهزیر رازیجف معنالرنه و
وچاره مکدر بهشت یانیه صنقر بهط سوردلو بریج بهکه بهوج برنجی بهلوبان وایکی وشهیاری
بهلوان شیجعه وقوتلو ودلیره سوباشی وسپهسالار لشکر وخدمت بر صنفله ادیلر
بهلوی بهلوه منسوب ولغة مغان وغیر فدیه در بهلو شهریاران بهلیه دستوانه بهم بلبه بها یعنی
بسیار بهمان زاید وحشو واقع اولان عبارتدرکه کلمات ادرکس واقع اولور بهمن اورنج
فیشها جمع بوبیله اکنجی کونی وبر شخص کتاسمیدر بجیکلرنه عفرانه بکنه وبعضلر زعفرانه
ددلر بهمتان قرارواق سوسن بهمنا که درلعادوبه نکر اسمیدر بهمنجه بیرامدرکه بهمن اینکر
اکنجی کونیده اولور ملوك فرمان ولرکوبه تعظیم ادلر وطعاملر پشورمدلر بهمی برلر وجنك اوته
بهن ایکی عرض معنالرنه بهنا اینلو بهنا وبهمله بهنانه خوشبوی وجوهرلر اوتجه ویمون
بوزینه معنالرنه واوق انمك وبادملو حلوا بهیل مثله بهنا بهنه کمچه کبی برهنه درا غلانچلر
انکله قوزا ویرلر بهن دشت واسع صحرا بهوا علام رجالکه بینه اکه بجی سکر وایزوا وکجه
وبهانه وبراعجوبه معنالرنه انجیتره درلر یعنی سندن اوتره وبیا بخچه بیا بشیل یاپاب بیابان
بیان بیابجه بیراره بجه پیام خبر پیغام معنالرنه پیغام خبرجی بیا مینغ مجیوق افقعبالوی
بیخوست ایاغله دوکنلمش بیربایخوست لفظندن تخفیفا وانمره دست مست قافیه سنده
بیخسته مثله ودرحمانه بیاتقم وقیقی بیرکیجه کیجك بیشان اوراوغو بیدا صحرا
وبیابان بیدا آشکاره بیدحزمین بیدق شطرنج پیاده سی بیرق سنجوق وکوندر بیرغ
مولانا صو کیلمر سیاهر سیاه زندی چون شهار نظر نهان فروغ بیرق زترب شاه رهم
شد پیدا بیرام دوکلرلر التلمنده برده رقد اسمیدر بیلاه بر کسره رد لر بیرم مثله وبراد بر
دخی شنکده در بجه وا رچه کیدجی بیغاره سرزنش وعنهتان وناکس وجنك وملامت
وطعنه ولعنت پیغام خبر پیغم مثله پیغام برخبرجی پیغمبر مثله ورسول پیغوله وکوشه سی
وچار سو قوج وتکیه پیغله مثله وبجاریداره دیر پیغوجه تکی دلهره کی خط پیلر معروف زیاده
بیلکره که پیکار جنك وصواش پیرو چهر پیکان دمره پیلی راه باوغردن وبکرندن

پیکر صورت پیکی عزیل وکوندرونسنه قورجوق الت پیلغوش سوسن ازاده که منقش اولور بر
چیچکدر که کنارلرنده سیاه نقطه‌لر وار وکرچیچکلری قاره دیلو کشی مغله پیکنین شهر قندلرنا ایله
پیکه دمرپیلك بدخشان اوتجاکه چشلو مزملو اوقره تیر بدخشان درلر پیمان عهد وپیمان
واوج که اوجنسلر پیمانه اولچك پیمبر خبرجی پیمبر ضرور لنا اجابت بیهوده اولچلشن وناحوق
وباطل بیعزا اودن بیله عدده درلر بیوکوهه ده کلری قوره چوغ که قیاشی کسر بیوزه
بیوکلك کوکلره اولور بیوسان اوتوج بیغوا کشی ایران بیویس تواضیع ودکه دکلاغ بیوك
کلن عروس معناسنه بیوشله وکوده وباك معناسنه بیوکان کلن وکوبکی بیوکانی خدکون
بیوند سبب اتصال ونبیکته وقولر بخی وابو بخی واقربا وتعلقات که باکه پابند وپایربند
بونزدن تصرف ولنفذ بیوسته اولشون وجتوم بیهوده بیمغه یقین اولمچی لنسنه که اوددن
صدرلرشن اوله بیه کوز قیاغی مثل ایله الیا المضمومة بیچیچ کزلو سوبلنمی سوزه ده رلو صوت
که چوبانلر انکله کچی چاغرلرو اوغنشلر چکی چکی کبی کسر ایله باء مفرده ادات توکلد که افعال که
مشتقات اوللرینه داخل اولور بر نسنت براننده کبی بیتك دمرجیلر چکوجی ونعلبند چکوجی بیت
سرهروان زبرکوز کران چوربنان بر بیتك اهنکران بینیان کشمن بجشك اوتجی یعنی
اوتیم صاتجی وطبیب معناسنه بجشاك نعلبند بخ جیوک کوزده اولور بد یعنی دبوکه
یعنی لغ فوردی واغلیج قوردی بذشت قارشن یعنی ولجك شبر معناسنه بخرد عاقل وزیرك
بخرد وبخردان اعلم علما واعقل عقلا وزیرکترا بذله قدیفه وهرکون کیلن طون و
یعنی بذله بذم براغاجدر که عشی اولماودن اولور انجو براذر یعنی برادر یعنی قرداش برادرخوانده
قرداشی وقشوم براد رینکو وکجی قرداش برادرینه مثله برازدیر شوم ونیکو برجیبش قسترجی
بلدرجی نوانش وانزد وهرزه دخی دولر براز جعنت قاریشی برده وده اکذلت بر ساجم
کوکس سنجویه وشیشیر برطبل رشوت برکنج یت نمینه حلوا وشهدانه وذرد انبرنج معروف
جبوبات دندر برنج الشبائه مرعن ده کلدیعی طعاملر برنج بلنرك برنجین مثله برنج قلوملر
کوهریکه تعریبی ادب فرخنده لرکسرتیله برهنه چیلوع یعنی برهنه عریان معناسنه وبلغوج
عاریعی معناسنه برهنه حوا واله که عجبه سلنه لر المسلت نوع من الشعیر لاقشرلها کانه حنطه

بریان

الباء المکسوره

ب

بریان سوکلمه وکباب دوموکباب درلر ضم له اصحمد بر نشورو ساز قلاریچه دخی جرادا ولور بر بین
قوقرصو برنشو ایری وطاغتمو برتك طبیب پنجسك معناسنه زوهیش جستوجو برتره اکرکوچی
وولدوح جنك بست بالباء العربی یکرمی عشرین معناسنه بست بالباء العجمی قود سوتی معناسنه که قوزی
اونه درلر بستان انجك بستار دشمن بستان الددمکله یعنی ستدرن لفظندن امروصیف
ترکیبی در بستر دوشك پستا هندك یوروغان وچا رشفت بسته فستق ضم بایله دخی مرو بید بسر
اوغلان ابن معناسنه مطلقا ابالع یوزلو ولسود سقللو ولسوده واود معناسنه دخی استعمال اولنور
بستدن اکره بسانده اوکد وغل بسکل لنار ایکی دیار معقل فتقبیه بسمل بوغزلنمش ونیم کشته
یعنی تمام بوغزلنمش بسنب بسندیدن لفظندن عجم مصدر بکنه دمکدر وپسندیده و
برکزیده معناسنه بسنه باباء فرق داش بسنده حرفزاده بسنده کافی تیر وبرکزیده معناسنه
بسندیده اسم مفعول صیغه سید بکنلمش ومصاحب وبرکزیده وحرامزاده وترکیبه لحی شاهد
وشاهد مرتجب بیار حوت بشار سیم کوفت ونشار و یعنی قاره وبشنجو بربسنگ ارتوغنجی
صواچه وکنرن صکره سور معناسنه بشل قرعه وفورجوق ساج وقیغ وبونجه قرعه و
غصه بشکل قیغو وفورجوق ساج بشکه قیوفلا بجی بشکلیدر خنه در انداخته وبونقله
بیره نشان ایلمك بشکور حریص وچاپوك بشنج بو ابراغی وعزم بشنجیدن یا غاجی
بشیر بولر دیطوی مقدار کافران وپیشواییان ومغنی بمله عیسویان ولها
مذره بولرك ویا باسان بغار رحو یعنی اوقصونغازچی بل بالباء العجمی وکجه کلنه
معناسنه بل بالباء العربی بمعنی بهل یعنی قو وازکل بیهوده ونابکار وعبدکرده رو فا دیلاوی
قلیه برنج بلبل باء عجمی کسرتیله بیر فلفل معناسنه بلست قارش بذشت معناسنه بلسك دیموت شیش
بلسکی بوبه کبی روتید ایله بالباء العجمی وتشدیدله ترامزو کرفته سی بیله بالباء العجمی وتخفیفله کوز قیاغی
چشم معناسنه بلیسن دلکو کلاه بمنك طار لوت بنا بیو بناکر بیوجی بنا کوش قولوق توزی
بسنج دکوم بیجای سرکین برغ بینده حرامزاده بند بوره صوکرمه سی بیدار صنو ظن معناسنه
بند چیلاوق صوکرمه سی بند کنه وصوکرمه سی بنده مثله بنکار تکین بیکاینطا فلود
بشو برصو اوخحوع بوه که بیغبر چکلی وطولو کبی اولور بنکاف لکن جوزین وطاسی قاعیدی

بنکن سوزکه انکبین ایکله سوزه کلور بیر سوزکلیوبدر و زایدلر نحرا و تیلکیجون بنکر طبق
واو سبحق قاب به ایو بیله معناسنه وایو کم قرجل معرفتلو و صاغ معناسنه بها ربقچانه وقیش اوکجی
بهان یکلر بهبود رتنه سنلاه وابو لله بهبود اعلام رجالندر ایوادلو دمکدر بهتر ایوک
بهمنله بهرای عاقله واهل تدبیر وایو فکرلو بهرام روزنه بوده بهشت اوجوق جنت معناسنه بهل
صالی ویر وازکل بهس بچه بهس معناسنه بهنا و بهمنله بهنا یجی یصیلو بهی ایو لله وبرایوه
دمکدر بهین ایو سی بحر جتونودر سه معناسنه سکردر بجه مثلی و بجه نظیر سوزکاه اولور
کدباء اوتو ترزدهان باء مکسوره تلفظ اوله بیجارج باغچه معناسنه بیا کل دمکدر و بیار وسی
یاغنی اکسی بیابان یابان معناسنه پیاده یبوو شطرنج پیاده سی بیاز یعنی کتوپ بیار بر بکوک
دخاره سانه بکنر بعض نسخه ده بیاز رک واقع اولمشدر بیاز صوغن بیاز ده بیان صوغنی
پیاسنوا غنی قوقرو اغزی بو بله واغزی قوقوسی وپیچونه بالمتابه پیاکه قدح بچه بچه عو...
ابجی نخیج ایو دیسی دره تعظیما بولادرا ولر معنی بردر وابو معناسنه بینکا فی بجنیبو که
غلطا ایدوب بجلود درلرینه قنیل پیچ طولاشق و بوزه و پلیو و بوزیجی پیچاده کوهر والاه
بوبجو و لعل وقیمتی یاقوت وعجیب بترک سبغی برو خرد دقیجه اکاتشبیه ایدلر بیچاده الاجه
بوبجو منله و مثلی بیچ بیچا بیچ غایتده طولاشق پیچاک سرکین مرغ پیچای ناف کوبک بووسی
پیچش اسم مصدر دربو ئش طولاشق وقرجیسوم پیچنده باشی باغی پیچون ننه لك دمکدر
حق تعالی جل جلاله ذکر خاتنده و صفاتنده درلر پیچنه بیستان عبوغنی ویرجك ویره ده
زنان وصرمشوق پیچیله کنج یمش ویردن اغجیه مچیچ عکنجه وبلا پیچیده بلنرودو صرمشوق
پیخ بالبنا یعنی کوزچپاغی پیخ بالبنا عربی کوز رشوق معناسنه واصل معناسنه پیخاک سرکین مرغ
پیخ او دکوکل اغاج پیخسته درهانده وعاجز پیخشت کو کیلد دبنده چفشنی اغاج پیخوانی
دانسوزلو پیخته عاجز جویهانده واو کمیسه درکه بر کوشره کرفتار اولمیه لر هیچ مقاجی
برجیا ولمیه ادم کرک غیر حیوان اولسون بید سکوت اغاجی یعنی باشند بیدار او یانق
بید انجیر کنه اوتی بیدره دم جیله چقوری بیدا پیچ باغچوجنهلنی بیدار ظلم بیداکر بو کسنه
بیدار قورقوق معناسنه و کوکلی قاپلش یعنی عاشق بیدار منله دمکر و حیله بیره ...

وبلبلم

وبلبلم صاعقه معناسنه پیرغوجه قوجه وجوناغی پیرسال یش یکشنی بیل الجی عاتکی بیل پیراسته شهر دن
طشره شینلك سوادی معناسنه و زنانه و بر استه بودن ودرستلك ولکین اکثر کیجه پریا اصلاح اتمك
وقبجی قطلشدر او مکر و اعلام قوتیه جاه پیراسته درلر پیراید قوجه پیراهن پیراهنی پیرهن حیب جودی
حولجی معناسنه و اتك دامن معناسنه پیرامون منله پیراهن کوکلك پیراوه ازغوده پیرانه قوجه کبی و
صیاد معناسنه بهرابر ابله وبعد پیرایی طباخ پیرایه زینت و ینازش پیرزاد اولو قوجه و پیربستم
پیرنازک منله پیرزو دنه چادره لر ابو تشدر ادویه وقیصنی برنوع ادویه پیرزم منله پیرزاده شیخ
اوغلی پیرونده بو کلك پیرتخ خدوات بجه منله عمر نسوف بجه زنکی هیولا یعنی مایه سنه تکینه بیادر
وماده سی ونقاشلر بر صورتی تصویر اتمکه استسلر اول بر ... رسم ایدلر اندن صکره تمام
نقش ایدلر اولر کمه بر زنکه درلر بیرم کرده ر بیر بار نکره عی تعالی جل جلاله پیروان ارجه کبیجی پیروز
طالعسز پیروز یکین حر مظفر وغالب وعرفت وطالعلو پیروزه تکره دنه چادره دکلمی ادویه در
پیروزه معروف قیمتی طاش تنه و حرزه طاشی پیرون پیره کل باشی قوع معناسنه وادغل بالکی عسکر پیرون
خرج اولمشدر نتکم دخل درلر اعد ... اغرجه پیرون شده درلر پیرون طشره تخیر پیرزن قری جودت
پیر هن کوکلك مثل پیراهن پیری قوقو صو بینهازنفرت یعنی اوپکك و قاجی پیرازقاش پیزه جمیجی
پیزه صایحی بیتزه عبرانه قورتلو معناسنه پیژن نام پهلوان کیکاوس پیسبرابرنی و مجذوم پیست
بکرمی عشیری معناسنه و دور توقیقابلیه دمکدر وزبان اولمشدر ... پیسمه سامان منل سامان و
حمله اندن کلمه کرکی ونار است وبو بسه واصلسنه مهاره دمکدر پیستار اینلفظ اوله دعبالیه
بیستان کذشتکان بیستکانی الیو دمکدر ... یانه یکر میکونده ویرعیلر ایش بیسه لاجه
بیسه الاقوغه وغنا زوغه وصفصغاده وابرص بی سامان فاسوم پیسکی برص مرضی کوجه لاجه
اولور پیسی چیلوم وابرصلو پیستی ارتوم معناسنه درهمو یعنی زهر لر دن برایتدعه که بیجال
دفعی وللله سنه ... فلمنده هلاهل شهرنده بسته ناز برلر هوکزبان ابنز انما ... اولمیوب نقل اولنماغی
صالی کوکجه پیش مقدم و عزیز و محترم واوزره و ایلرو و اوتره ضمه معناسنه کدحرکاتدن بریسیدر
پیشا وتلی اوکجی کیبجه پیشوا وامام معناسنه پیشاهنك مقدم الجیش معناسنه پیشبار ونسیمی جلی

پیشاره مثلا پیشادست پیشانی الن پیشابند چیمن که عورتلر باشلرینه کیاجلق بر نوع تاج
پیشاپیش برابر پیشاخسته سو که قارورده که طبیب کستره پیشاره مثلا یعنی ابقاره
پیشان اولکه قاشلری ایو جانبیده پیشه ایلرو ولت پیشترك مثلا وارتوق عرفه پیش خورد
اته پیش خور مثلا پیش پاره حلوا که ادم اوکنه قورلرو اورده که ماهی دخی دیرلر پیشکار املیش شهر
وخدمتکار وقبله وصدر وصندر معنالرینه پیشکاره قابله که ماهی دخی دیرلر اوروده دخی
دیرلر پیشاره مثلا پیش دست ایلرو یولی پیش کسفه خفه وتکلف پیشکاره صدر ومجلس وقپواکی
وقندل اوتی پیشیا صدر خانه دوشیجلو کلیم یا خود قالیجه پیشیکه اوده صدر اولی پیرپیشی نه
سفیده معنالرنه که بازارده اوزوی لی نسیه درلر پیش نماز امام وفردش پیشوا مقتدا پیشند
اولکیه یوردن پیشه صنعت وهنر وایو لش پیشه ور صنعت اهلی استاد پیشه کر مثلا پیشه
اورمانی وکوزلك وسپیده پیشانی اوکدکی وایلو وقتی پیشی وکلك یعنی جمعو قاوی
بیکار کاف عربیله ایش سوزولوند بیکار کاف عجمیله جدل وصواش ونقش واشکون بیکار انکلو
وصواش بیکارکر صواشجی ونقاش بیکاه وقتسز وایر بیگاده عینی بیگانه یادیکین قیل
اللع وغلبیریل ولدکه انکله باغ وبستان قزلرجیه که دوردن واغجدن اولوریل عمر سیعی
فیل دیر بوز جانوردرکه هندستاندن گلور بیل دماندن بوز فیل وصولوغن یعنی کور لکی صیلی
یوز فیلك صفتی دیلاسته فیل کوکی پیلسته مثلا بیلقان عجمدن بر دیارد اسمدر پیلاده شکار
دانه پیلف سموز ویوغون پیلك اوده دریعنی کسمه پیلکوش قبلوق پیرعی پیلوده برنوع حجر
اطلسه بکزر پیله جو تالتی وکوکلا رشیمی وکوکلا قوردی وکوز قپاغی وجبل مزلوا ودی بیلک آباء
عربیله یعنی بیلك یعنی یقنی اوده درینیده که کسمه دیلر پیله بینی هم برون قنادی هیلوه پیله ودر
بونجقی یعنی جرجی بیم قورخو وبوکئ بیمار خسته وخسته لقدن قلمش کشنك اشی بیمار شود
خسته یا بشن آشر دیرلر وخستجی بیمارکین مثلا بجغر وبجغ قیاس وبج خدو بجانداز بیمار غیر
خستلقدن قالمش بیمار عکود لر اوغلان خستلغی بیمار تردین صیر ولغی بیمار کون صیر ویکر
بیماری بیاده دارلمه خستکی یعنی خمار مخمور قه بی مند جاتلق بسنده بیجنده حرامزاده بیمارستان بیمارخانه

یعنی

یعنی خسته را دیکه خسته تیمار ایدرلر بیمار عیار بیلك علتدن بینا کور بیناره دیو وصومعه مکروه
بخانه اوکنه بیمو ببیند نامیدعا ایده وتلو وحده مجهولدن عبارتدر بنیه وحلی چیلدیغ بیوکش
وقنق بیوک مثلا وایرجنسکی بیوبلن کشلو اشو بینه بمه وقولتوق وفتیل بینی بوك بینی دیر ریشمو
بینی دیرقپولیشمی بیوپیوك کلمی وینکه واکزا وغلان بینه دوزنما جو واسکجی بیوار غیب بیوار
مثلا بیوار اجابت بیور التمش بیل وزبان بهلوان بیل معکس بیوکانی دکون که کلنی الور
بیوه طوار عورت بیو کلن وینوقه واکینا غلان بیوکوه که قانی کس کلن وینکه بی ایج باغ وچم
بیهده باطل بیهرك فرمن عادتجه بایولك اسمی کبیسا اعتبار اولنمه غیچوب بونه بکرجه بیلده براری
ارتوب بربیلك ودن اوچ اولور اولرا بهتره دن لسبیرام اوراییه بیهرك دیرلر بیهسونه بیس
دوکلی چیراغ بیه کیست فرغده دوکلی بیهاکی جهمتا بیهوده باطل بیهمتا یکرکر بینه نره ددنه جادر
الباب الثاني
ب
بیهوده پیلد بهلوجه بیهوده وداشتمندن یامتفرقین اولعشی شنه که صریحی اوله الباب
المضمومه بیاب نوع اتش برطاغ باشنده بشر بیلریا اضما واجی اوت بتابخ قا یعنی اکه عورت
کبر اهونر اولد اکا بتابخ دیرلرت کافرلرطبیغی صومنت معشوقیه دخی دیرلر بتا بکنزاد یعنی فرنجیه
بت پرست بته طابجی بتخانه بتلر اوی وکلیسا بتکده مثلا خرابات خانه یعنی میخانه بتلق چکوچ
بتلاد بیشتوانه دریعنی قیود ابغ وتراش بتیار هن تشت صوت که کول کی وحکلین منفعل
اولور بتیاره مثلا بتیار دشمن بتکوب بر یحالله که جونبه وسینله ابجیله وصر مسغله وینوغ
ابدار بتیا توبه بج بکاوج بهیم بمثی ویوم جویقی وج جاوارسه درکه بجانداز ووجی ضبط
اوله بحل هیوانات اشغی بخیه تکیزه وجرنجی وجدار بخت بخش لفظندن صیغه ماضی درلازم
هم متعدی کلور بشری بشود دیمعنانده بخارا مفتوح است ازبخار است که بلغاه مغان مجمع
علم بائدحای لفظ رایت پرستان کوینه بختکار بینلك بختکار بوه واکرا انوکله اوکوزبر اللر
بجبی الباء المربی والخاء المعجمه بر دوه بجزالك بادام کو هیست بخله بره هن بود یعنی بخکان
بدعنی بت یعنی صنم وبجی بود یعنی اولدیر بدفوز نصیلو بیفوز اغزك طانش طرفی ونصیلو
معطلفه یعنی بهمنبه بدر پیجوز که نغنایه بکزر برهی وتبدر صوکنارنده بتر بر عش امیسبره فی
برطوبراده اکده دن دوکش حوضه برای رقودش ویراشو ویراشو حیله بر اشنی واکنده

وقاپنوب وتصمیه برآز جفت قاپیشی وطاغنق معناسنه اسپیل بولغنی هم مضموم هم مکسور کتورمشدر
بران کسکون وکسیجی برآ مثلا براه زهنیبران بالتخفیف ماضی معناسنه یعنی کچدی وکچمش براینه تراشنده
قلور بزنو قوانجه کوکچی وطاغلر بانلنده بوقش برنك اسکون ویلکی طولو وکوج معناسنه برحاشی
نشانه برهط قیوز برحاش جنده ونشانه برخو تخته دن بنا واثوایجه وکلام برد الاجه ققتان
ونوبی بکشا زجامه دن بنده وبردن لفظندن صیغه ماضی ولرات معناسنه برد باالباء العجمی مشکل
معناسنه ولغز ترکیجه بلمیجه مثل دیلر برده مثل برد ویکلنچ دنجه دلر برد ابرد چاوشلرك هایر وهوی
بردانجی جو بلور دهر فنلو کشی بردکرت بمعنی برد یعنی لغز وهنت معناسنه برد با برواش وبوسرکوزه ج
ویوك چکچی برد ار مثلا برزبلند عجیو یعنی قدبوجه لملکی وباری برد عجصیه سازی برد لرطبق
برره سیوم وطون خاوجی برره بمعنی برزو فربند وقادو دوتروف برزبی اشکاه وقصاب
اتنکره برپسان صوارق برس برسیدن لفظندن صیغه امر در صورمکلیبر برهوق
بولاروقتا غجوهها روات بومننا اوردقلر عیوانشه وبمعنی برزبرغ صوبندي برغو
بورغور اشی برغو مثلا برکره طوق مرضع یعنی قیمتو طاشلرایله اولان بوغنو برکسون ایر — برغوت بره
بیوغجه برکنج قوزلو حلوا برکدا ارکلش صو اکثر کعبه بولنده جوق اولور مشهوردر وبرادی
قوشر صوارده اولور برس برعندوق برکر طوق برهه متقبکه انکلانسه دلرلره
طاقی جولملك برهه ار بعضلار برد برد یشن برهنه بولوبنلد برنس باشی اورتاسی دبربهجی
مفص یعنی قرینه نسنه کسلك وکوبك بورعوق وقرخلو کدا انکله قیون قرقرلر برهنیش حسنه
لقدن برنوع دروقصه لر یعنی قرقلو برو فاش ابرودن همزه وتخفیفا ولنمشدر برهق
بردن برخلش معناسنه لفظندن صیغه امر در بوربر کفتمکلیبر برو بیوغ بروند دوشکل
نسنه بروت طشره برعای حرث برنکجی برخیده شی کچی برخوه مثلا برکوهی طایع کهسی وابهجی
دخی دیلر برغو لغو وقهسی وبوزویلدرم واکثر برد بمعنی برد یعنی لغز برنکوه باندع وزاله
ضد سیلدور انوك سکونیله اولور جمکلیر عظیم معناسنه برزکوار اولور وقتی اولور
معناسنه وکینه وذاتنده اولعلو ابجوده وی العلم مخصوص ودبار معناسنه دخی
کلور برغالکا وغلاوه ویبوز یجوز بالباء العربی برغند سماوه بیرغی وبیراوه کسخیبا

نجیدر

بوللر حقرا او ارنعه دبیزار تسبیح قوتده وصحاح بعلوعبك دوه جکجی زغولر بای ده کلمش
بغدابن بنس اتش بزم قومع عطمان زهو عجیبه وکلر بانفقه ترکر طبوع واحتیو
شتالند یعنی اقه اولرنسنه دکه عجبه حکیلنه بولر یعنی دسلم اوبی که قنحو غلرعونیده
بزولر بار یعنی دسلم اوبنی اوبجی زعبده نواله وقاضی اقمه بعجبه سفورلو بیسی بهانبودن
فیبوفنه بهلوانکه کاوه دلر دی برنوغ کوده واحیلنه طوعنو برزوه زهیب افشدی
صیغه امر در وصف ترکیبی یعنی جتله برنسنه صوبعو زهان کوفی بهتل معناسنه و
قیفولوکه غصه لو دمغصه دلر بزه جرعیه بجکه کوکره بهنلسیزه فراخی وقیعو وجست
مکسنه بست قود سو یوح معناسنه ودکرمن سبکی بدحد رکه دکرمن اتلر اوزرنده دونه
وارقه حالی بستان معروف سبزوات اکلمشدیره دلرحسنیبه بنده برشهر اسمدر کوبستان
بوستان دخی لغتدر وجمعه تعقولور جمکلیر بستان افروز سلطان برنجه دکلرهچکلیر
وچکلم ولو بعد اوجی بستاده ایرز مثلا بستان اجلر وفستقلوج باکل کسیله دخی
لغتدر بیستیج برآغاجدر بادیه ده اولور بستنلر اکثره اغاجی بستنه فستوح بسند
رجان واولجی اغو بضم الباء وکسرها افصح المرجان هو الحجر الاسود غلط الاحمر هو البسد
وقیل اللولؤ کالر الیدو المرجان صغارها بسنك برطاغدرکه انده کومکر صدن غیری
نسنه اولمز و بنیت ابعد بکسنه انده طبسه نیتی دلر بسرخرما فروغی بسوده اللهیو قیمش
نسنه یسنوات بلمسی وقیو مجی ابشت ارقه وسبلده وارقه حالی بسمه یشتی وابنجوه یصدق
وهیزاوغلان پشته بست ارقلوج یستر غ معیلا بزن غیرعیبر دکفته بادیه ده اولور
واسیدر که بونه اغاجدرکه دکنلو ولعید بشترم قورد اشنی بشتماز سکرمدن بشتماز ومثله
واوکفد بغه بشتمار مثلا وقوبیرده دخی پشته یهراوکفد بغه پشتنلر طبقو قولاجی بشتنو
ارقه بوکجی پشته دیجلر وبوکسکره وبلاله ویغزن وارقه بوکجی پشته باغ جمی معناسنه پشتیبان
قتلغاجی واوتکی وارقه ویرجکارنسنه وارقه وقیو باغی وهونسنه که انکله برنسنه تحکیم ایدلر
اکا پشتیبان دلر پشتیوان مثله پشمه ارتج سو معناسنه واوسمید سو وعبید
قافیه سنه مستعمل پشنخ براغاجدرکه انده یایه دوزلر بشك طوغجی وبعذجه اغی

وقورجی سالغ وقیون ودوه وکچی قوچی پشکورکه قوی کودره وقوجی انداملوا رادم وابشه حریص
کشی ویوك چکجی پشکل قیغ وقورجی پشکور قوچی وحریص ویوك چکجی پشنزه بر طعامدر که
خمایله پیشورلر عجمیدر اولور پشنلر نشان قیم پشیزه خرما مثلکاسه بلوط پشیز پول پشیز نشان
انجیه دیولر نشان ایدیجی یعنی سکه زن پشتر مثل پشنز بوز اسلا اشی بغماز جی جوقالب چوره سی بغنج
چوریك اوتی بقراط یعنی مالك الصحیه بغ اوغور یعنی نفس الماره بلغ یعنی غولك پهلویه وجکوچ
بکا برنغ ادیدر بکزارولر کل معناسنه بکز مثله بکران کرلهایان نکعویلغ کوینوجمالک ترکستانده
سوختنه کچدیلر بکرم خراهات بکماز پشیل بلند عشقه بکمان غالب بکمر ضیا پشنز پلهنگ کیم واپوج
اوکیجه سی بلاسفه خوندرم لغتنه کریخته درکه یعنی قجغون بلارك چلك یعنی پولاد بلاك مثله
بلادر ایراشلو بلاده مثله بلبل معروف بر قوشدر بلبل یعنی قطلفل یعنی اشی اوده که سیر درلر و هرچنقده
اولقلی اوله بلجه کلنده که اجنه شراب طولاسیدر و اوزنکلی بر دوه بلغور معروف اشدر بلغونه فکر که
عورتلر قزلجه سیدر بلقیا بر پادشاه اسمیدر بلوج بر صوده بلکنجك طرفه وصحیفه بلك بوکرك کلبه
معناسنه بلندی بوجوابنلو معناسنه بلندین قبو بر اریب واو صحیفه دایره سی بلغوج اولدرکه اندن نه صادره
اولمسه چیل وعرداره صادر اولمز کیفیتسه چیل و مرداره مکتبه بلوازه دیولردن جقن درنك اوچ بلوج
ستانلم بلوج ترکمانلردر عقلسز و دنسز جاهیلدر بلوده اسکی یعنی کوهنه اولموج مقیم اولمق بلوی یعنی
بلوبکه مشهوردر وصنیع طاشدر بلوس تواضع بجصره دکی جکلك ایلك وبعنی امید بلوغ صاغموق
بلوکده وه قنجی بلوك اوت نشانی عطو بغز قوشر وطایفه معناسنه و حاصل و لایتکه برکسنه
یقین اولمش ولادو صالقون صاپالجی وده قنجی بلوکان طوایف بله ترازو کفه سی بلیست یعنی بلیه
بی دیب وکوك اغاجك اولسون وخیرك اولسون ضاغاجه دیدکلر نتکیم خرنهابی وکلبن
وتجرددن بتوعلد احمد بن اسمعیل ایسه هونسنه تکرم اخو ایدرلر بها دیماندن لفظندن صیغه
امر قالیجه مکیدر بها و رجبان دنبل معناسنه وده بلو نسنه معناسنه بنفوشه بج که یلم قورد در ایمشهوردر
کوکجه اغاجلرده اولور اکثر ارده اغاجنه ولعه بنجشك سرچه عصفور معناسنه بنجشك زبان
ل ن عصفور دیدکلریدر و ایرد رطبیله قاتنه معروفدر بنجه الی پنا و معناسنه بنجه بند
قصبه کره عورتلر باشنه اورتلر بنجسته عاجوه در سانده بند صیلاق وکنه که طولدرو یا نیشه

پنده

پنده صوغانده سی وحرکتنا یلمش پندار محکم وده پلوه وخیردار معناسنه پندار انبار وداروصاحب املی
معناسنه پندبر مثله وسفره معناسنه پندت قندت پندقه بر دوهمر با خوده برقشقی وکمان کرهو بوالعجی
پنده برجوالدر پنده کنه که طولره پاپستو وعبرکه جوانزه اولور پنکاه بولدیا پیوه قبیله واولو یا پنکی کوکلد
جفرجی الت که صیادلر فتحله دخی رخاتیه بن کوه داغ دجی بن کوهی بردانه درکه بشیل قابوجی درلر
وبوجی کلك معناسنه که بردار وده بر نبه رخت واعوج یعنی با بوعیالی نبلاده عمل نبیاد مثله نیشتی ش
دکله دمکدر سمیع اولمر معناسنه بن فقعوعلیه اخریته یا بله دخی لغتدر یعنی بوعیو بیتی بوتن ب ط
واونر کجه چادر اچچی بوبا بر نوع طعامدر بوبا بتین بارکاه بوپا هدهد کرکیلاو قوشی درلر بوبلك
مثله بوبه مثله وار برنوع مثله بوبا ونرکجه وهر دوکیشنك نسنه بوبو یعنی بولاش یعنی هدهد بوتا
یعنی بوته یعنی اووه نشانی بوته التون وکتش صهرجوکر نسنه طپرقدن ادرلر بوتیمار بالجیل
بوج بوجی ویضی وجوش وهر نسنه که اندره دن ولطفیدن طشره اولا اکا بوج درلر بوج دخی درلر و
بوجه بورنلی دمکدر بوچ یعنی بوچه بورنلی بوع کونجی بوخل بیم که طبیبلر قتنده معروف بقله بقلة
الحمقادر وچمکان عبارت بخجی بوخا مثله بود وجود معناسنه وبودن لفظندن صیغه ماضیدر اکثر بوکه
ماضیده حکایت اولور ورابط استعمالی اولنور ابید معناسنه نتکیم هوجان بود جان ابدیحو پادشاه پادشاه ایدی
دمکدر وقرارگاه معناسنه بوده ضمه سر اماله یله ارنج معناسنه هر نیبو قانتیکه د و قنار عرعی اندقلرینه بود
دراجلاه لرارنج درلر وقاودرلرانکله او دیقرلر بود اماله سوز ضمه مرجحله و اوعه معناسنه بود بند اغر بغ
وبوکلشن نسنه بودنا بودا ولمیزا وعادی وابیحو دکل بیعی بودنیا وحجی وا ولمسی ممکن اولیی
نسنه بوده اولمش بوده عیار خطا بر اولدیکی سن دمکدر بوده بوش وقوق وچرکش
قوز بوذر بوزبوتخنا بوذنیله مثله بو صرنه نیعنی اوغلدرلرکه فیوجیل استعمالی بوتر بنست
بتم اوغلمه عقبو لاد معناسنه بو فستقی رنکه بورة بر طپرقدر که قیوجیلر استعمال ایدرلر بور یا حصیر
سازدن درلر بور یا فحصیره وقنجی بوریه معروف برسازدر برنجنده حرنا کبی الکی برنج کرته
بو کلشدر اکثر جنلاه کوتلر بنزه جلدلر ومیخ او جنه دخی درلر بور عیزنه بوره جالحی بوزه یعنی
بر نوعی کجی بوزنه د ودوات بوریجی وعنبری حیوانلر بوزنه دخی استعمالی ولنور بوده درخت
اغج اوزندکی بوغسا بجلو وکیجه بالدسد اغاج بالدرینه دخی استعمالی اولنور بوژه مثله بوژه جامه طونی اوغلی

پوزش دلك وعذر معنیله پوزیخ مثله پوزینه میمون پوزینه قنطاریون یعنی پوسه یعنی اوپمك
پوست دری جلد معناسنه تله قابنه دخی اطلاق اولنور پوست بادام کبی پوست پیرامی طپاغی پوستکاوله
کردن تعبیر ودسیله اولور درعی بوستان معروف یردرکه انده رباحین وسبزه اکرلر وبرشهردر
اسمیدر بوسك اوپمك وقت معناسنه بوستیان صغیر جوستی بلبیدر ملك بوسیمان خروس وخروس
عرب بوسیده یعنی بوسیده بوسکه ایوان پادشاه زیراکه هرکیمسه اوراده وره بوسایدی اتکنجون بوکه
درلر بوسکاه مثله بوسه اوپمك بوش بلکه عربیله چاپولره معناسنه پوشش وری پوشیدن لفظندن
صیغه اولوردر وصفدر کبی پوشاکیسی وفکراندیشه معناسنه پوشش ورنحی کیسی وکوشیدن
لفظندن اسم مصدردر اورتنمك واورتلمك دمکدر پوشك چتلع کبی جکرده معناسنه پوشمه
اورتوجك وکیمك پوشیده مستوره وپاک عورت واقتلی دمکدر بوغ بوغچه که ایچنه قماش وطون
قویلر بوغنج چیرلدا اوتی بوغرا معروف اشدر بوغ وقع مثله بوغند بر صره مشق درکه صره شندیغی
اینجی قورر بوقا بوری که جلالر ونای عراقی بوقلمون برجانوردر صوده یتمش اکی درلو رنکه
کیرور برجانوردر خطایدخی دنلور یدره اولو اکادرلر وزمانیه انوکچون بوقلمون درلر که
هرزمانده یتمش اکی درلو رنکه کیرور وصورکاره تلونندن کنایتدر وکوکچه صرچه یالیدنه
وحرده لر نه درلو برقوشدر هرصورت طالعجه پردرلو موج وصور قبارته اکنلکه درکه کیرمل
اسمکجه درلو حدلو موجلر وصور لوبر لو چکار تلکنه ورنکاره قلون اوله دخی درلر
حکیم اسنا فیکی هایده دخی درلر عجب کلوره دکلری که طرفندن بلنجی بردرلو کو بغیر بوله
اوله که قمکیلدر تعلل معناسنه بولک بالباء العجمی والو معناسنه والعله وتخیل قیوسی اغزینه قورقلری
جوجوجی بلوری اولسون دیو وتر لکه تورده درلر وتخیل قیوسنه دخی درلر بوکان بونلری
بوکان اوغلاغه ییتانی رخو معناسنه واورخ ده ییه درلر ترکه النه وار تینه بیچه لری اولسون
دیو وفیوید بغربسی نحی بوکه مثله بوک واولاکه بوبله اولا بوکرشان معناسنه ترکیبده بولدر
ویل معناسنه وکاروان سرای وغرنجانه که خیر اچون ادرلر ومعض معناسنه بولجار اعتقاد
بریخ وصندل بریج بولکنجاك طرفه ومسخره بولکنه رشوت بعض نسخه بولکفند واقع اولمشدر
بولکند مثله بولغار قوطی بوریکه انده جلد اولر بولر بالباء العربیه قوش بوریخی بولاد اهن زیبی

دمشق

دمشقی دمور پولاد دانه برنج بو العجب طرفه معناسنه بولکنج مثله ومسخره بوله بابل قورددکه قودز
قوردی دخی درلر بعد کمش قاون وابزاك بوم بايقوش ولوکه جمحلکتا سی دخی دیکو وبوبه معناسنه
بوون نکلتی بوم بام قوش ولوکه بیقوش یکند برقوشدر بوهه هدهد وبعضیلر بوبه یعنی کوکل
دکلی واضطراب بوی عطر قوقو ایچه معناسنه بویا محجوب لنسنه بویا باد قاحیله بلکن طواریوبدن
فرجوک صندقه اولوریعنی مثله وعنبر قوقیسی بویان قوقوده وبر مملکتادیدر بویانك معناسی بوین
وانیوه دنه عربیه ترتضیع درلر بویه ایمید بوبش بوییدن لفظندن اسم مصدردر یعنی بلیشن
دمکدر بوی فره وتش عطا بوبکان رحیم بوکلا یتلمحه دانجلر مردیشه ضرب عوار ومعیده که
دخی ضرب عوار در بغداد یلر شعله البطالین درلر بوچیما ذراك ایوه دنه وقوان جمکلی بوییه عشق
بویه بالباء العجمی اریه منده اضطراب معناسنه وپوییدن لفظندن اسم مصدردر یلمه وپوییه معناسنه
بر اوکچی قوشدر بهار ایموج بوز بطمان بهتان معروفدر وبلیان نسنه اسناد ایمکدر بهرمادم معناسنه
تا بهمن اکلجین دکلری وقت باشی اریه کلتنه یکند بهو دکسی وبوده صه بهو ونیوغه بقابی
اولموج بهمه شوله بهادر درکه اکا ظفر بولنمز بیارش مرضده قیان ومطلقا معلولر بیو کلین وبنکه
واکبرا وعلاوه بیو باد عیلد کوره دکلری قوریه جعفر کیسی بر بسوما مبید بیوس تواضع
ویکجه کلمك وبعضا امید بیو کلمن **باب التاء** المفتوحة تا صرف حتی معناسنه واحات
تقلیل درلام جاره معناسنه ایدرکه آمدم تا تر ابینم وانتهاء غایت اچون کلور مثلا رفتم تا بکنه درلر
ودوام معناسنه کلور مثلا تا دربی کله کور نسفندیجه هست نذر نیبل جل فضا بی وقات معنا
کلور یکتا دوتا درلر وشرط اچون کلور مثلا تا تونیا بجهن نیام درلر تاب شعله وحرارت وتبخ
وپیچ وطاقت وتیزیجه بولکه وصفی ترکیبی عالمتاب کبی واستمه معناسنه وعدم طاقتو
وتوانایی وقوجشمه وبرغشمه وتاب افتاب بروماه دکولیدر ونجشکه دریابی غکواران
بکلدی تاباك وبودك وبوجه وقت تاباطوق وتوانا تابان یلدیزا ایحی تابستان یلدیش جانش وقرش
معناسنه تاباك اودك تابستانی یلاق وبا ریور نسنه جرق نسنده لطیف اولعوتابستان
بابی فصلی تابناك یلدیز ایچی تابان طیلن تابلاشه قویر قلری هوم هوجر تابوت
معروف نسنه درکه ایجنه اولی قویو بکتور دکلری صندوق تابه توان که ایچنه نسنه بشور لرتابی الیدو

باب التاء الفوقية

تات تاکه ترادمکتب دیمکدر بر صنف تعلیم خانه اتعلیق یاور تاتا رعو طایفه دره تاتار عیقجلو
طون وخوبکوهر عایو مثلا وخوبه دلبره تاتاره منسوبه دیمکدر تاج پادشاهلره کلاهلرینه کیدکلری
وخوروس ایکنه دخی دیرلر تاج خوروش هدهد تاج خروش سلطان بوز کچی بلابور کچه دکلری
جملدی تاجره خوروس ایکی وتاجر تصغیردر تاجله ولایت پارس تاج کیانی پادشاهلرک تاجی
تاجکی بر قفتاندرکه تبریز طرفنده کیدرلر تاجه ایکی مثل تاج تاجیلی مثل تاجکره تاج تتق وبر
اغاجدرکه یمقدن غیری بر میستی اولور تاخته قوشلمش ت واینجه ایپ تار دیه ادملره اولسون
وغیدلری اولسون وقرکولی وطماج وکرشی عبولانوت وتبار نسیه کدا زعجله مقابلی
تاتاریک اوکیک تاختینه اوکدرانی تاریج بیغمانالاجی مثل تاریج وتالاش والوار زوی شعله تارنغ ابراهیم پیغمبر
اتاسیدر اسمدر تارده کوزه که طورد باشیدر تارکش دیه جلد تصغیر تاردرودیه نالچی نهایتی دیرلر
طورغیدمکدر وعیان بالای سرمعنانه یعنی کله ودیه جلد ودیک طورغی تاریها طارطغان دیمکدر
تاربنع طماج تارم یعنی طارم یعنی قراوتاره اش یعنی تاروقبان ترازوسی واستقشان وقرکولی
بوجوج وبیل تاریله فراکوتار بعقر اکولوی تارنکی مثله تارجیمه تارانه قمچی تارنیانه مثله تاره ده ضعف کنجی
تارهیکر دم که ترجمانه ادرلر عرکتابه زیجه لره الوسکو تارنی عربیات وبدیحیات تو تارنی ایت تارنجیاره
برنوع بچقدر عربجه نیه درلر تارنیک فارسیدن غیرعیدلر بلمین کمسنه بعض لغتده فارسی بلمین دیرش
تازه طارلغنمق تاش اش وهلاکت بونده جیدلداره شریدد دیمکدر تنکرابیدی خواجه تاش قارنی
اش یعنی خوارده وسبقره شریکه دیمکدر وجیزه معنانه وبر حکمت ادیدی تاغ قواغ انجی وجیه بخلدر
اوده بر سیزه دکلمز وسوینمز بلکه بر حصفته دورر در لره عربجه شجرة عصا درلره بنارا نیجی وکیلجه
امرود انجی وسکسک اغاجی وسنجوق وقرعیا ودن تاغش باشی صوبه باتورموق تاغیستان
الفیلنلو تافیادیرباش درلره اوتده تاک اصمه چیغی وجرنلو اغاجی تاکدانه بوکلش ایلمک
تالاجی باکره شعله تالان یغما تالانکه قیسیی وفتده الووتوقته سفتالوتالتسلاح دوه حیلیر
ویاره معنانه تالسان یعنی طیلسان تالتون مثله تاکن اوج بلکی تالو سه طارلغنمق یعنی
تام یعنی تمام یعنی بتون عربیه تاسوده ایر بوی تان سزوک ان شما معنانه وکوچ وقوتده تاو
کسو وجنده وجرت وطاقت وتابکره جمع معنانه استعمال اولنمنه تاوان اودلت جرم وجنایت وصبوح همام

همام خسته را چنین و رنجان کند دلکرده وتاوان ندارد تاول بر اغو ویغانا ودن توس یعنی رام ایلمش
طوارتاوه تابه وخشت بزرك وهو الاجر الکبیر تاه قات یعنی تاتای یعنی همتای یعنی نظیر تب استمه تاب یعنی
بلکه تبار قوم وقبیله وکوهرکه وهلاکت عربیه تاب اینجه ایلک وتوبره باغ تبار جی وظیفه تبان
طیروق حکمی تبانجه هیبانه شیله تبانجیده کلفر ویخیده تباه بوزوق اغوب وفاسد وچوروك وخراب ایلمش
نسنه ویده لو قلیه تباهه بورانی واکشلی ویده لی قلیه تبت بر طاغدرکه انده بر قیبو واردر انجنده
قوقه دره او ارکلو یغمور یغی اوازکلمز یغمور کلور دکیزاو تاسنه هرکون اونده او دینار
دکرزدن جقر صو بتدیر تابوره استمه دتره سی تبجاله دودقره چیقق اوجوق تبخاله مثله تبرباله
تبرزن نجق وجماق تبرك طبل تبرك آسیا تو قوق ازینه معنانه یعنی دشکلی تبرکام طموق اوبان کیبی
تبرم خاتون ترنك تبرزت بالفتح تبست تباه معنانه وفاسد وخانه عنکبوت تبعت سیقلوخلی
تبشنده ابریشیم درکه اندن جوبه لها ودرلر تبشی اشیلك حرارت معنانه تپش مثله تبغو قوشنقلیر
وحیو اناتك اغ یغیورسی تبنکو صندق وانبارکه صریون دخی درلر وکوه قوی که انجنده سیر نیر
دوکرلر تنکه مثله تبنك کبنك قرنه بولغت اصلده دالله ابیر عجلده نظرفا سیو بقا بله اوقرلرتلی
محکم اوغلان قیو مجیلی یورسی وقالب کدا عجنده التون وکمش ضرب ایدرلر تجمه معنانه
تبنکویر مثل تبنکو تبنکور بر بیجا کدرکه قوز انجیله وصرصغله اید لر اکشلی ولور تبوه حکمت
ادید اننه بره ومحوزاده بونس پیغمبر باعشد شمدی یونس پیغمبر سورسک طوید درلر طوبوه
یوره دیسلر یوره تبورا کدده وف کدجلیله وزجرکه اوراغجه جقلره رکه اغلا بخفلر اتلرکله
قوش اورکودرلرحه تبوك طبوق تبه جورك تبنه ادمجکه اوبر تبیره طبل وکوس وزبر تاق
پارهپاره معنانه تبیر مثله تبیکه اتکچیله التی درکه خنور درلر تتبیك مثله تتی صیوق نکنده بی نقیا تمار
مثل تاتار که بر مشهور طایفه در وسیاهی ولباس معنانه تتره سماوق بیبه تتری مثل کلاوه تتیر
درلر کلاوه امیانه دیمکدر ودخی تشنك قبو مجی قالبی که انجنده التون وکمش ضرب ادرلر تخت پادشاهلر
اوتوردیجی یره درلر وکرود تخته معروفدر سیندر تشبیر تخته سی بدلو تخته جامه جنبه وقبح
وشکنبه اغاجی تخته کفشکر شیمجی کلدیسی تخته نان اتمکچیلر تخته سی کر تخته دیرین جنوق کبی
اویلمشدر انلره اتمانه قیوبطشلر وسینی وبصبه نجی تجید جلد تخر کوکل تا لغر وخصه دده

تخش نهرک انکل اوده اتراوا شعذ سوردهمک تخکلوت چنکل قوز تخکلو لرغزا تخکلوت شمله تخمر باز دی
ونام ترکستان تخل عصا ونعلین تخو چادر را وکنده قورلی کونلک واوطر نسنه درکه شکرچاین لر انکله
نثار اولور شکری هوا ده ایکی دفعه اندیلی دوشرلر تدرک تدراج قوشی تدنر وسکلوت تدعی
شله وعراج وغز کلدلیه دکلری قوش چلتلی براینده حیغ اولور ترایش واطات افعل تفضیل در مثلا
بهتر وعمده وکمتر حیدرلر ترابوکسله دیوار ترابه صوسز ندیسه تراره ترهسلک ترانه وعرف
معروف میزان وهکلانه ترانکبین باصره بالی ترانه اسلوت ترب شکنجه وقنبح بوده ورفتی تیزنجی
یعنی تیز کتمکله ترتبه ترتبا طغان تارهارمعنالنه ترتیز باطلجیه بیهوده ترجان اولکسنه درکه
بردلیدا ضرد للسو بلید ترخ غم معنالنه عربیده ترخا قوشی بوجحی ترخان معافی مسلم وترخون
ددکلری اوت ترخانه معروف اشی در ترخفیج اغز بصموق ترنجه باغ نوه کی ترخویه معروف
سبزه اشنده ترخینه مثل ترخانه تردامن یا پاک عورت وغلان تزنه قاضی بتیسی ترجیق رقو
خوف معنالنه ترسا نصرانی کافر ترسان قورقن وقعد قورقو ترسیدن لفظنک صیغه
مبالغه در ترغنیج کمتک فالمثی مفصل ترف بینیر صوتجی وبنیر قعده بر وقتوق وکسی ترفنج
اینجه صربیولر ترفند جمیع خصوصله محال اولادی نسنه ویلان وعده وکسنه عجیح اختیاری
ترفوا قوز قلق آتش ترکر طرفیه ترکش وتوابعه که دمور تقیید ایکشه کتابه کبیرلر قوراک لفظنده
تخفیف ولتشدیده وبه معنالنه ترکزا کلدی ترکه ونظم ترکش بیالله ترکون قوالدی بعنی ترکبی کلبه
ترکهار کشی ازحلی نکمه که ترکچه کشکنیک درلر ترکاه خاتون ترمس معروف دانه در
ترمه اکی قراط اعزبه قیراط نصفدانق دربرتم میغ یعنی بلوت ترموچه سالنجوق ترمش
بلکمه بلق ترنده برصورجه کوچک قوشیدر ترنکی برقو فذخم واطلاق ترنکبین بصره بالی ترداد
ترنج اینجه وکثور یعلر ترنجی جدیهله ترنج مثل ترنج ترنیب صورتی کل ترنیان طبله وترنم
وامرود قویجوق سپیدوجت وقالبر ترونیلان وعده ترونج اینجه صربیولر ترویه صربیولر
یعنی بهشته پشته اولاتره معروف سبزه در ترکیبه وکره مه واسپهکیاب وهرسبزه که
بستانده بتر اسفناج پازی ومعدنوس کبی ترکیبه ترک دلشه بر سبیل تخفیف عیلر ترشاد
ددکلری نندرلر تخفیف وتشدیده جایزدر تره دوغ یوغرت وترشتره تره تیز ترشجی ددکلری
ترسیاقد
ترهق انتظار وحبس
ترخیم بعشق وکلمه‌نک آخرندن حرف کسمک

تریاقدا چلبی ترمه بکمز تربان جیت قالبد ترین یا شهر قطعیدر ترین واغوینه اشی وترخانه اشی
ترینه باغ کلبسی وترخنه ترپوه صربیولر ترقوجان درلر کوچک قوش بونینه اولعه تره
بوقش وقاره معنالنه ویرده هنوزچمش اکی عربجه شفادرلر ترنده بر تره چیکرکه اکی ایچنده
اولور تزده دکرمن طکونلعی وده کرهن فرده عجقلدی ولوعنلو ترنق سلکی تره دکرمن
فرده عقالو وچقلدی واولوغی وسنکی تزه اریه یعنی قلیجی تها بالعربی والعجمی وکلیسه عی
سقفده وقبو سوابی ومیان سرایده کر یعنی تیرخانه وهی الخشبة التی توضع علیها اطراف خشب
السقف بالترکی اورتسی او ستون اغاجه ترشه جوبه معنی کره یعنی تزه وصوقرالحی ذکر باشی
اورتسی وکلیسه عی میان سرایره تره اسپا یعنی قفیزه دکرمن اوجکی تسخر طنز واستهزاء
تست لکن وطاس تسو اکیچکه دک اعزبیسی وقلی کرجتش استی معنالنه وچقو بیولر
کسرو اغاج یاریجی سوعه یا کته تشبیل ولته که انکلر یا کو اولرلر تشت لکن مثل تست تشخوانی
سینی تشنه سعات نامه وقکمز تشتر میکائیلی دم تشریف خلعتلو واولولو تشریب اورماه
مبانی ارغوان تشلیج سجاده تشنج القلبو بوزلمه عربیده تشنه صو بترود شنه معنالنه
یعنی حنجر واصلده خنجر ورک لغتی دشنه دردالله لکن لغت فرسلی قتنده دالله تا ورکسنده نوعی
تبادل ولیه درا ولا جلدن دالده وتا یله استعمالی ایدرله وهیکل طومار تشویر خجالت وعضه ی
خوش دراولمق تشیهرغ یعنی جستمانه تشنی اوقلی کرجتسی معنالنه تشنیه نایکاه تعبیه تعکر ترنت
اتمل عربیده تعویقنویب هیکل بود دی عربیده تغار بوبکده ترکی تعزدرلر تفنیع فردرکه بربوکی
کله در غلا ولجرلر بعیده روده بولک اولعه وکوجکی تف تخفیفله تابه معنالنه وبوغ
وزبانه اتش وقتی وبخار والو وحرارت معنالنه تفاغ قفا سکوکه تفت تا وتی لفظندن
اسم مصدر وماضی دریملک وسانموق که معنای مصدریده دکرم اولمق واعمجل اولق
اوریجله واقیعوبتیز معنالنه وبمعنی سرشته تفته کرم شره یعنی قزغون نقت برده عجشهود ملکقیه
تفتیله تفتک مشهور دربر صنفکچی بوکیه صوف انک اولور تقنیده جولاه بوجی تفرغنه
برشهدر چینه یقلی تفسره بقلی تقلو اذ جی درلر تفیره خسته سنکی که قارعه بیلدلطبیبه
کسترولر تفست حاجت وکویله تفسیره مجلی اشی وبمعنی تفشیره یعنی بقلقوکه رمضانده بشر

تفنه طعنه تفیتی مرجمک وتبسی تفتیله عم اشلمهنك براشدر وقلیه كوزوم جمله اشی تفته او مجلد
اغی تفنو رطاشیدر تفغو بوزه تونکرماله نعذ کینه وطومار تفیه یعنی مرد قیو وستی اورتبسی تك
حمله وبوکر یکه وبیلمک ونکیرن لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبیدر مثلا ماه تك واشتر تك
یعنی ارکیبی واقعه کبیده مکلد وه دیب ودر بکاله وقوش بوریغی تورك سیمرغی عربجه اشوط وطلوع
درلر تکاپو عبلو بجوپر توتکو بوجی مثله تکاو بیو عنات ویعنی دوننده وتازنده یعنی یلکن
وده یده قیو تکرك تاله وکافا ولای فتحه لیله وزانله وکاف خرنکه سکونیله حرده یعنی
اوجق طلوکه کوکرك یعنی تکر او مجلد تکر میوه انجی تکره اوزم قبی تکن اوزم چکردکجی که
صقلمقده مکره قلو وجبره ومیغوا غاجی تکمر تکس سیمی ایله فرمی وزننده مثل تکری یعنی
اوزم چکردکی تکش مثله تکل امرد اغلان وضع بعیر تکل قوچ تلع مرغ قوش بوریغی تکن میوه
اغاجی تکویره تکوز یعنی تکز یعنی اوزم چکردکی تکوك جانور شکلنده و وزلش قوچ شراب
اجرلر انکله تکا اچقور تکین مثل تکن تکیسه هکبه تکین خاتون وبهادر تکیه سویکنه جك
تله به چك وبعض تلا درو شی تلابه قراولر تلاتف چیل ویکمجی که کدر مرد اردن بر هرایله تلاتوف
مثله تلاتوف مرد اردن برحصاردن که تلا نوفکه ضدیده تلاج بانك وشعله وغلبه تلاد
چینه بقیلن برمعظم شهردر تلا فتون کتنه کور مش معجب که تلابه قراولر تلاش طاغلوق
مضمحل اولمق وهلاك ا ولمق تلبیسه سدلو اش تلج براوتدر وعقربجو اسی تلنلر قیو مجی یونه سی
تلنك مثله تلج اجی تلخه کلره تلخینه ترخانه تلغن قرابالجوق تلوسه اضطراب تلوسه خرمن چاچی
واضطراب تلومه غنچه شکوفه واضطراب تله تزهی اوتسی وتزهلرك اکثر قوجو بری که
اکثرلکه درلر وبلکو وسیلد وفاق که انکله قوش دوتلر وطوار بوغزلنی بیرویاید
زدیان وذکر تلی درزهلر کیسه سی تلی بکو تلن ودروش تله درزهیان اکثر لکه تلنیسه اکی
یوزلو خالی تلیسه هکبه تم کوز پرده سی که سبل درلر وبر وبعنی مکنه برعجله واور مجلد
تماشا سیر ایلمك تمام بتون وذرست تمره طام اوستی تملولك قنا برود کلری اوتدر
ارمینلر خیره ده در لرغند بلنلك وککلی وفا معنالرنه تمنلع اجی عیشی تموز یاز ورلك اورته
ابی تن کوده بدن معنالرنه تناور کوده لی بویك کشی تغیثه کوجلو خالی کدا وزون خاوبر اول

تنفته بمعنی تحقق

مطلقا خالی مع تمهالی تبنك قیو مجیلر یونه سی تنبل کاهل ومکر وحیله تنبولر برمشهور بیرقدر هند
ولایتنده اولور کرکرچه بعرلر بر عظیم عشلو درتنبه هکبه واکی یوزلو تنبیل مکر وحیله وکاهل تنبل
تنج بیجیدن معنالرنه وجمع اتمك وصقموق تنجال فسرده معنالرنه تنخامه کسیر تند چوق قاشلو
وقبیح براکنده تند رست صاغ وسلامت معنالرنه تندغا ومجلد عنکبوت معنالرنه تنند ومثله تنندی کوده
بوجه صتکبیجی اولان تندیسه دیو که بستانلرده اداره صورتده ومطلقا والاجه تن
زده ذکرمن طلوزاغی تره معنالرنه تنسه خالی تنشوی یوندجه ومجلد بیرمعلحبیو بجوق تخته تنفسه
مثل تنسه تنفه کوجلو خالی وزون ساج ومثل تنبه یعنی اکی یوزلو تنك نانك فتحه سیله ونونك ضمه سیله
بونفوج جوقه برده ستعمالی ولنور وصعه جی صوده دخی استعمال اولنور قیو معنالرنه تنك تونکر
سکونیله طارلنه وتواکرو وجوال وصبه مشکل اولان در ودنك معنالرنه که بوکلر برایله
وطاغ دیبسی تنکا تنك صقلجم تنکار برنوع طوزدر معضلی بوزه هنبیده دیلر تنکای طارلق
وطاربیر تنکنا طاربیر تنکنای مثله وکلید قوانی والبرشیم طاکیسی تنکو صندوق تنکه برنوع
اقچه درلر التی اقچه فنا عجده شایعدر والتون تنکیز تنجره تندغا ومجلد ایلك وجلاه لرابلك
جرزکی التك که چاغ درلر تنوره مثله تنو معروف سیرده برا وجقدر تنور اشو یکو سکوتنو رب
تنوره بیل یدجك نسنه تنوره سترپوش که درویشلر بللرندن اشغه ده وقترلر ویدعودن
اوجقدر که سفره کوسترلر تنومند تن درست وکوکلی خوش وکشاده کشی تنوند قبی پراکنده تند بر
طوزلوق معناسنه وجرنحی بوغه ده کلدیکی غایته کوجك قوشجغز دروارویدلر وقفنالدر بدمی وطغان
کنده سی ودفنادر وانده وك معنالرنه تنه درود کره باغی تنه رو ده مثله تنه عنکبوت ومجلد اغی تنها یالکز
وتنی لفظنك جمعی تو بالته وقات مثل تو وتلی اجمو وقنده موم وصوالكلنی بیرو حته توال جمع
تابلدر توآره براودر قشدن اولور واجنده کبی وبلیدا ولاوقده کاه توبیج سرنش ایلمك تور
یعنی تبریعی بالته توزین یعنی توزجی برنوع ففنانلو درعی ولایتنده اولور غایت بوفقه درو قمار
ایجون بوغزلنان دوه واولاد دوه تکی بخشنه درعرب نسنه تابله واواکیسی بله مفتوحدر اتمافارسید
واوساکن تلفظ اولنور توشی حرارت توشت فرهد توغا بوغرتلوافن توقیع بادشاه نشانی که
برنکلرده وحکملرده یازلور توپل طارزلو آلن وقاتدت وایزیدته قات قات تهان یعنی تهی تهم هراسنه

وقم ... تر ... كبي

تا

التاء المكسورة

بوبله وجه نظیر اوله وهو اعلام رجالدندر تهمك بوش و یالنجی تهیل کاهل و عاجز یا رخوه تهمتن رستم زالك
خصمی که افندیسی اولدی بعض نسخده تهمیر واقع اولمش تیوا عشوه محبوب التاء المکسوره تبرازکم
صنوال تبریز شهره معنانه بعض نسخده صفقرده دیمش تراب سندیا ولصورکه بریره دن سن چیقه
تراش تراشیده لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبی تراشه یونقه تراك چاتلدی وهو نسنه چاتلیب
یارلمه ترند قوچی ددکلری قوتشر ترنب قتقیط و درهم یلان خبر اصفهانیلر لغتیدر عبسه
تهمتا اوج یوز عدد و مکیل ترنب قرمه و صیا ترك ترك لفظندن تخفیف ولغتده ترنك
پای کرشی اولدیغی تهیب حاکسلر بدان تریاق معروف معجوندر که زهرلرك مضرتین دفع ایدر
انواع واردر عربیده تریاك مثله تریاق براد تلکوکیدر تریاك بویکی سپید بیسی کرچی نقدی کشنیز
تقوده کرا ویاد ددکلری دارو در رنکه شلوا رینی تمکت قره صقر تکل تو فخلنه که هنوز خط نبا و وده
یعنی تازه محبوبکه هنوز خطی بلورمش اوله تکمه النون تیللله ددکلری نسنه تکین بهادر تکینان
کرنیان وجمع تکین جزبلابد ددکلری وصاچلوری نسنه صوکیجه وصویه بکز نه والده سنه تم سماق
غساج سیختیان تنش برجزیره در آدم بیغمبر علیه السلام مشهور قتنده وهو اپو زنده ره بو موضع در و
عجبا ترد رهایه دررانته هیچی تهی وایرمعنانه تهك بوش و برهنه تهیکاه بوش بو کوس
تیبت متحیر و مدهوش تیب تاین اوصوهه تیبا محبوبلر عشوه سی تیر نجیر معنانه که کلدر
اوق که مشهوردر و قمار اوینلانع تیرکه اوق تیردرا موجینك نصیبی یوقدر وعرض نصیبک معنانه
کلوروالاء یاز ایچی یاریخ طلا لیده و فرس ایلر ند اوق اوجنجی کونی و سر قوم معنانه ظلمه
و بولغون و کوکلال انکی و یکی درکه و آهن پنبه کی و بر بویکی اغاجدر که اسمدر که سقف خانه یه
قورودار عصاران و دارکشتی و دار خانه درلر و عطارد یلدیزی و صاعقه و یلان و
فولاد و کوزایی و قضان انکتله ولانجیانی ولود کوزی و پیکان تیرو او قلیغی تیراره
الکم صغان یعنی قوس قزح تیرازه مثل تراره شیرجان اوق قبوری تیرخ درلمو معنانه تیر کش
بلیك تیرم اولو خاتون تیرزبان او قلیغی تیره بولنغون و قراکلو وچوپر وعن و بجی
تیره تیره رنك بولنو و قولات تیره کونکو نزکه غلبیر کبیده یغد اپر و غیری نسنه انکلکه کوله
تیمکام او یان طماغی و طموح او یان تیرکیمست بر الدن یعنی بر اغوردن اتلان اوق تیرنج قفان

بیچاق

چاپکی وبرتاج شیبه مثله تیرنانك کسره کنلی امالدسیله کسکین معنانه و تعجیل و ایچو کلدره و بور وکس
اما کسره صریحله او صرموق وضوق معنانه و اجعا کثیره استعمالی ولنور تیزتیب او صرموق تیزراد
بحیله اکین اوغلدی بغد و بعوقش تیزنابی قلیچ وبیچاو و اوغلمی تیزکام یوری طو لتیزلك صومت و برکه
تیره مرتله ما لنم وصلغم تیسه کوکرچینه بکزر قوش تیشه کسره کلنده تیغ نا ملی کرك ایچی و
کرکك قلیچ اولسون و قلیچ معنانه و صاوروجو اچون یغلی که دوهنده اولور کا طنا زدلمه تیغه و
سقره ددکلری چیا و تندوکی شعله وبایوججی وشیمجی بزعبو طاغ دپیسی تیغ او فرنك قلیچ ایچی تیغ سر
یالور قراتیماج نشانه تیر تیمار علاج ایلك وکسنه غقه سن یکك و بسلك ورعیت ایلای بعضلر
رنج معنانه دخی کلور ددلر تیم بزارستان تیمور جزیره درکه طولا جنده چقار یعنی صفواجند
چقار اکثریا امالدن چقوش بعض نسخده تیمو واقع و المش تیماس میشه لوق واورمان تیتوس
خوش طنازعی قنداوه محله اوری تیو طاقت و بهادر و توانا و دانا و عاقل تی معنی تهی یعنی بوش
تیهان طکوزدان قوردی ندن کچلدر بوچکیدانند و تقدکنلدرچیا و نزنده اولور افزنده
اغ رطوبت اولور کنده ند قابی تمام اولدقده اچینه بر قره سکلم کبی بر نسنه اولور اولرطوبت
ابرکو کسرو ضنه نافعدر تیه بوچول قوشی و بیوش معنانه تیه صحرا و بیابان التی لنمو معنانه

تُا

التاء المضمومة

التاء المضمومة تبان یعنی تمان تبنان مثله تبت بر ولایت اسمیدر مشکی خالص کانبت
اولنور مشکی تبتی درلر تتوع بره ده تتماج معروف آشدر عربیده لانشه درلر تتم تماهه تخت
اونکه التی یوز درهملك اکاد درلر بعضیلر ده دخان ویوتی اولور ودختر معنانه و اقیه تخم
معروف هر نسنه نك اصلنه و تخادکمنه تخمدرلر حبو باته و سایر میوه ده غیری استعمال اولنور
تخم مرغ یمرده تخمه معده ده طعام فاسد ولوب هضم اولمق تخمیانه تخمکان یعنی هر تخم که
وار دارایه دن و بغدایدن غیری و سکرده ترا سکا دمکلدر و سبز معنانه ترکلو ترازکو بحکه
لك ترهمعروف بستانده بتر ترت قافی پرا کنده ترتغرت تارمار معنانه کلاع ورانه کلاغ
ترجمه ترك ترکور ره و نازك ترس برورد قتیلغی ترش اکشی ترشت قرمه ترشه
فوزیچ قولاغی ترش شیر یی مایه خوش که اکشیدر ما یل طعمدر ترشیکلا اکشیجه ترشکیا
فوزیچ قولاغی واکشی او قلمر ترشناك اکشیدر ترکاده کدایان کلنده ترغان بدروفته و باج

بعض لغتده ترغاق واقع اولمشدر باج معناسنه ترغون حکم معنا بونه ترغ ترتب وکشف که ات قوریلر
ترقا قاضی خوارزم لغتنده سلحدار درلر ترک خطا وچین ودشت قپچاق مملکتی ترکان خاتون
ومحبوبلر وکدیلره درلر ترک تازیغما ایچون وغارت ایچون سکر دم صالمق ومانع تشیع ترکنغیر
بطایفه دهقان دیکیجیلر دیرکسه دن قوقرلرا ترمس کجی بو ترنج ترنج معروف میوه‌در
غاینده سواحل یرلرده اولور حبیبه ترنجان قوان اوتی ترنجی جمدك ترونه قوزی قلاغی
منلزشه تروید کرنکه کرنکه اولمشدر ترصد صوکوجمک قوشدر ترغو خوارزم لغتنده
تازه معناسنه درزنجی بوغزت صویب دوغله قیندیرلرا کیشی اولغه قنوح کبی تغل تغال اغیل معناسنه
تغا وتغال خوارزم لغتنده وجه معاش معناسنه در تغیرات سید غازی بیری تفا وتغدیله
ونفریب والنج معناسنه دخی کلور تفو بونه دیکر هکذا تلاغ قوش بوبخی تکمه دوکمه تکوك جانور
صورتنده دوزلمش قدح انکله شراب ایچرلر تلاد زبیلر کیسه سبی تلامری تلك هفتقا شلرینه
برقاشدر تلنکی کلمش جمره سی وبیرغا کلولوح تم برده رابعد کرمجی ودیجی دوم ترمند عن یعنی
تمان که اوده بیك عدد درتن دریای مظلمه اولور بالقدر قوجه لرهیلان صوقند فوصل
ایجنه وقوه زطلا بنه ایچر ودیلر بانی تنبیها خلاص اولور وکلمن معناسنه ومثل تون تناغ
دوره صکره ایچلن قدح تنبان طمان تنبل مکر وحیله تندصه تنبیاد قصه عه تندباز
صویقه که برنجی قوشلردن دریتنکیر قتی قاقش تنذ خوندنا رها تند وعده تنوعة اقلله
تندی کوده اولان یوموجه بره مطلقا غلظت ویوم بلوم وسوربلك معناسنه کلور اعضاده
اولسون طبیعتده اولسون مثلا تند کوشش وتند بیار عکیز تنک یعنی تنك یوفقه توس
ات معناسنه فصیح بودر واو تلفظ اولنمیه ونفتکه بو شهور بشیدلر اقتراسبه وصورت
اولور توانشباع واوله قیمو که موسوده اولور ورقات معناسنه نکه توده وتوده لر توالب
بونسنه تمانک محکر وده وفلاه معناسنه توان کوچ وقوت وتوانیدن معناسنه وموصفه کبی نمی
استعمال اولنور حضا توان کبی توانا کوجلو قادر معناسنه توانکر بای وتوانا معناسنه توبك
توارکه ده موردن چقرده مو بوجده لر توب مثلا ایبغاتی توبه بس ایبغاتی توپاره
کوه شجید نعمانی توبره ترکیده اندن غلط ایدب توبره درلر قوت معروف میوه

وعنی

حاصل

یمشا ملعه توبه توف قتم جیدلك وکوزلمه وقات قات ومکلب تو تبلالمی اوکی توتکی برنوع انجیر در
اولر زمانه یوسمش توته بکلر صکره دن چقر وبیجم هر بکنه توته درلر جه پچکه توته کنتم تخلی
توتیا معروفدر سنه کوزه چکیلر بخمو ولر انواعی واردر توجه سیل توج معروف ولدکه قلایه
بقردن اولور توخ هابقرمق توخته اودنش وقومغش وکوچش توخه دیوار اورنه
قوچیو یرد ترك معناسنه تودیچکه وچوبانه یغنند درلر وده اوکلچی توده مثله
تودری حوش تکی تور طور عوسته ومعشوقه ویالوده وقیمو وخوشمه دکلرین یکله
قیمقله بشورلر وقابعچو توران برمملکت ادیدر تورنبا یعی تورتیغی وطلبه وقرنج معناسنه
وکدارش وحرارت وتوخلنی لفظنده صیغه امر ومصفتر کبی تورشعومتا دیبد توری
اولسون والشك ولوانه ویبلمو قعتان توس زمین سخت توسه بسلوطعار توسن اسب
سرکش یعنی کوره طولی توش طاقت وقدرت وحرکت وارسلان واجلوم وجان ایرنجی وظاهر
معناسنه توشدان ایرنه قویجو توشل جاوش وبکلك ایشی ارعیب توشمان نشان وجیان سرایی
توشه ازوقه توشمال توزعی معناسنه توشی یقینه جان رمق معناسنه توغ تانغ معناسنه اودون
معناسنه توف یانقوصله معناسنه توکر اوق توکی وصنع وجام توکج یکپاره معناسنه در
خوارزم لغتنده تولا اولانسنه درکه اغ برعا انکله اصلیلر تولیده ایرك دیکوکلریا غیج تولن
اشلو یونلو وازغون معناسنه تولش شعله وطاقت تولیم کومجی توجمان زبان خوانده
وزبان مفلده اوت بیلع عدده درلر ومثلو ارکه کمیجیلیکبیرلر تون مشرق طرفنده برشهردر
ادیده وکلمن معناسنه تونی جمرچیوکلمنی واندا یردن کلش کسنیه درلر تو وقیمو بر
واوله واکی واوله جائزه رتوه قات معناسنه تویل الس تویحی شبر سود قیمغی تمت برمز
نسنه برکسنیه اسناد انمه وقره نش شبر قوش بوسنی وبرقوش درکه شفتان دیرلر بتیره
مثله وحصا الحاجبه الاسود یعنی قره توقیا بودن ظرافتا اوزرینه وضع اولنمشدر که
برنجیه صرفنده کلمشدر بوقاعده بعضلر بوی حشلر فقط هشت حرفشت انکه اندن فارسی
بایبهی تا نیاموزیخ نباشد انزیری معنی معانی بشنو اکنون این حروف یاد کیر اهل دل
تا وحا وصاد وضاد وطا وظا وعین وقاف باب الجیم المفتوحة جا یعنی جای یعنی مکان

ج
باب الجيم المفتوحة

يابله وبابسز لغتدر چابك جست وخوابك چابوك مثله چابك زيبا چاپان اوده اوزرينه
اولك چاپلسا مغربطرفي چابلغا معتبري چابلس سوده اكو جبلالدر يعني دلكه دكستلو كسترنه
انكاكو كلاري دكل عربجه شبيصه در اوبا نقلمو وخوشمو سوز لوعتبار چابلوسي دلكي لغلدر
چابله كلر چابوت اسكي يمو چاپا خراج وبابش وعسنجيم ابدوك چاپلو تهسالرحكيم
وتصلرلند داشمنديچي چاچ خفتده بر شهر دروايه وبعضلر چاچي كرخوزمنده يقلين در وبر شاد
يابجنده اسيدر چاجرم بر شهر اسمدر چاچي اق تونلو بايي چاچلر چار ركه ايغه كيدلر چاخسودر
اوروع چاخشوده مثله چادر اولدر كه عورتلر بكتلرينه اورتلر وسفرلرده كوتردبا وكبي قوروب
ايجنده اوتوروب قلري نسنه مشهوردر چادرشب اولدركه عوام تحريف ايدوب چار شفدرلر دركه
دوشلري بوغانه قبلر چاهاكنش منده وعنا وركندركت وسينه معنانه يعني كوكس چاور
سحار جاده روش راه عبيدرچا رايعه معنانه يعني دربت چار ياد دربت ايقلو چاپاره بينه
چار چشم دربت كوزلي يعني اكي كوزلي ايكنده كوزكبي اكي بكني اولان قرا ايت چارخانه بويدر
قوزي چاره اول دربت چارده هم اون دربخي چاه سو بازار چار شاخ حزمن يبلچار نيش
يعني چار نيشو چاركون بساكه جوز بوالكه قا بيد روسم اغاجي چاره الجي وحوض انار وتخبله
چار وسيركه مكنب معناسنه والجي وحوض چاره عبمثله واحد پيري پيركه دمكدر چار وبدن
سيركه چالجي واعد ديرسيركه چاكه دمكدر چار مقابعني چار پايه زير اوله بااو ياسنده مباكه ويدر
وبغا معناسنه چار شنبه هفته كوندلري بر معروف كوندر چارطاق معروف جهد وچاره
حيله وبعني بكيا ره وبعني مدد چار مغز يعني قوز كه جوز دو محد رچار ره دربد بجي چار مين
دربخيسي چار منج كركنجي وسيم اغاجي چار پرچار ره جبله وجلا چار زفد يعني چارنجس بجي
زاچار زو مثله چاسوس جست وجوا بليجي چايش بعدا بر وزبه يعني كه چاچي درلر وكنال
بجي بعض لغتده خرمن معناسنه كلمش چاشت قوشلوق چاشتگاه قوشلوق قيتي چاشتنكه مثله
چاشت قوشلوق بكي چاشنيه مثله چاشني لذت يعني داد چاشني كير چاشني ولدن دخي
يعني كورنجي چاغ هنكام يعني وقت وزمان وبعني عنكبوت مثل چغچ چاف هرجاير وبغوب
وقبرمعناسنه چاق چاقه مثله يعني هرجاير بر نسنه قناعت ايتمز چاق چماق مثله چاكه رتو دير تمام

چالاك

چالاك چلاك مثل چالاك چاكر مطلقا خدمتكار چاكشو قرجه داند چكلرده كافور ابجد قوريلر
ار بو تباه اولسون ديو چاكر بر نوع قوش در قزغون مقداري الجي قانا تنه بكنر چالاك چابك معنا
چاكرد وفرق چالغ اولدر كه اتي بند كلريچي نهانه اوكا تعبير سيد جه وقع العينا ولراصل اتدر تجه طبوق
درلر چاليسوس فا عل العجايب دمكدر غالبا يونا نيدر چاليز بستان قاريخ چاليش جنك چالي
دونرق يعني چالي چام بوش قنيع وصحيح وچام وصحيح قنيع وطلو قدح چام دانه ودكوم في
در يعني وددكو ربكنزكه جم درخم بود يعني تن قندح جام وجم جم دخي درلر چاماسب دانا سيعركه
عوم اوغلدر بر مشهور حكيم درچامه كيسي وينم سوخته يعني اكسي كريا رو سيربا يمش اوله ودوشك
وقبع وغزار وصراحي چامه خواب دوشك چامكي طونلو بيز وطونلو علوفه چامه قوتو شعر
وقصيده وعزت وحرمت ودستان چامدان ايجنه كيسر قيب ات اوكنده كتوردنه درچامه عوردر
بوسون صوكنار لمنده اولور چامه مواره فتانلو چامواري مثله چامكان حماميره كيسر جفار جي
بيركه حمامكه صحني درچامكين مثله چامه با دروزه ايچ طوني بعض نسخه ده ايش طوني دانع اولمشدر
بولغته بعض نسخه بانعمه واقع اولمشدر اخرنده نوناله جون فيله والعجائبله والعيب مكدره زايله
چاميا بر شهر دركه خلقي كافرلردر چامين بوكرسكر تبغلر معناسنه چان روح وجنكه انا سيسادي دير
واغز معناسنه چانانه معشوقه چانباز معروفكه دركه ايبا وزيننده اوينار دو وصف ديكي
اوينجي دمكدر چانبازي نهوزنه معناسنه يعني صالنجو چان بديه يعني ابراوغل دمكدر چان شيرين
دانلو چان ونوشين وان كبي دمكدر چانكش لجوح يعني اونكو چانده مثل چانداز چاندار چانلو وچلاد
چانه چكه چانه هر نسنه نك كوچوچكنه درلر مثلا تابه اسب چانه درلر وبرا عضيه كعاوچانه درلر
واو فرد رسمعناسنه وجزيره چانور چانلو حيوان معناسنه چاو چوري چاو چاو سرجه لرينه دن
اورد كلريچي نهانه جفر بيش قلديند درلر واولرسرجه لريدخي درلر وقوش اوجرلري اولمشدر
درلر وقوش دكوغي چاو دان ابريجي چاو دانه مثله چاو رده خارسيد چاو ورمن داروكه چوب بوزين در
چاوشيرا وغلان اشي ددكلري دارو دروقاطي طوز لغي وبيش بكش سوري دويه درلرو
براغا چكلو يسيدركه عجم ولايتنده اولور چاوش بكلراوكنده صاولر يورت دين كمسنه مشهوردر
چاوله بهلوي دلنجه كالد مكدر وكلانه كلنجكنه دخي درلر چاويد ابد ابير چاويدان مثله چاه منصب

ودولت وعزت وحرمت ومرتبه واقبال عربیده جاه قویی کرکر صوبی اولسون کرکر اولمسون جاهل
اکلاغ چقور عربیده جاه تصغیر قیوجق دمکدر چاه بابل جادولر قیوسی وهاروت ماروت اصلدیغی قیودر
چاه وزن قویی ایرچوق نسنه وقیوارده چاه یوزنقنا چقار چوق چنکللو اولور نسنه درکه بقره انولر
اجنده دوزر وجیا معناسنه چاه یوزه مثلا چاه تخشب اسم کوده طوتغوق قویی جایر یار هکان معناسنه
ور نسنه وانشیله دیتوح جایکاه طوبرجوق بیر جاینه ظالم وغماز جاپاشنی اولجق بیر مکان معناسنه
وجایکاه معناسنه جایکیر بحیدت ود وبجی بیر تمش جایپناه صغینجق بیر جایرکهیز قچاجق بیر حب
صول چپاغ بایی بالغی چپاره اسکی قفتاده بعض نسخده چپان واقع اولمش چپچله طابنجوق
بوزاوی وچوبچه بالوق چیر چیب چپین الجی کر بجی چپغوتده مشده ویضحه ایچی وقهر نسنه نکره
ایجینه طولدرد قلدیغی نسنه دراز چپغنت مثلا جبلا هنده صارو تیبتخم درومته بکنده بیه
قابجی جلی جبلقا مثلا جایلقا جبلهنده مثلا چپه زغو وصولاق کمه جبه جنکده کیلن قفتان
دموه دده اولور چپیرچ اماده یعنی برقلمش وبراهیشدن اوتدوبیره جمع اولمش وسیک صنوق صرکه
چپره بوبلکه ارصلاده وسید وشل چپیره چتر چادر وسایه وسایبان وچارداق وباشنی لدرسی
بچجرم جفشرکه ایفه کیدلر چنین ابراهر قوملدیجی چه بولایتا سمده بحخت طمع وامید بچخ دوغ تشنه
بچخ البته معناسنه ودرشمله وبیحید وبجوق بحخش اورکه بیننده اولدوعی عزیستی وبرم مصدرکه
فرغان وکبلان ولاپشنه چوقه اولور اما زحمت ومزهم اکادرهان اولمز ودیغ وعلت ودری
تشتوم بحخس بحخش معناسنه چکولر بیاق یوبی هاجی چماغ قاوو چقمق کیسه سی جلدده
ودرت یکشنه دوه وزلف قورنی عربیده جبه درت یکشنه دوه وقاصدع الجی جبه کاره مخالف بریله
جدوار معروف بطغیر نخته درطغیر جرجر چناغ اولدی انکله جزلر وصوابخی وازمع جراو وظیفه
ونفقه وکذا معناسنه عوبیده جرا اقتلو ونیچون دمکدر جراگاه اقتلو برعجلزازم بیع
ووعجی معناسنه جراگه مثلا جراهین مثلا جرات اقتلیجی جب جیم جمیله فریه معناسنه یعنی سمونی
واوزلی وباغلی وقیوتسنه وبدر لوصود عجب غالب جرب جیمکم فرد اثلاه فتحلدیله کجیک
ددکلی مرض جب دست اوزالمی کسنه جب زبان طتلو کسنه جربک سنجی بد اندیش
شد یوسیده جرنی نرکیبه جرعشو درلدات اوندیه جرنیچمله جب برودده قوتیم بعزمسوم یعنی

بنجه کونش ترکیبه بنجه وشتره لرجرنه مثلا جرخ یعنی فلک واعزشو وجقرق وتوزق جرنجا وزلو
جرجر بغدایر صنندن ایرت دوکی جرخ سماع ورقص وقکلی ونبوه وجقرق ودکرمی جرجی و
فلک وقاتی باریرو هونسنه کرحرکت دوریه ایله حرکت ایلیجرخ دیلر وقفتان یقاسی جرخشت
منکرمعصره معناسنه پشت قافیه سنه نستعمال ولنور جرخ عله قالی جرخله کوینده جمکی قالیوغی
دکنی جرخه قالیوغی وقلقان وجقرق وفلک وتوزق جرخه تیرجکرکه وقتی جرعاوتلکس
قوشی وجرجی بعد دکلیر قوشنجفزوده غایته کوچک دروجرتلیق ونغیر وجکلی وقره
چلکه جرجان دموانه اتدکلری وقت اچه قویجق طاس وخلقه زره سی جرده یاغزدیلر
استعمال اولنه ایله مثلا قره باغ دیلر سیاه جرده دیلر وصاری کشته زرجرده دیلر واصل
انده بخدرلر وجرم جدجکرکه وجرتلیق ونوعی قوشی جرنه هایجه وجکلی صمعی ونغیر جرس
چاک جرست ویش قرطلیتق وضعف معناسنه جرش جریک لفظندن اسم مصدردرو
انلیشی دمکدر جرشی وتلموع یلغوی وداود وسرام معناسنه وبزم یعنی صحبت وشراع جرغ جور
طغان وبعضلر بلبانلر درمثلا جرغنوش ابطرفی وبرد بلوچالغوده جرغنه صل اللیلر دکلیر
بوجکلر بعض نسخده جرعنو واقع اولمش جرکس مشهور طایفه در جرم صغرکوچجرمه
بوزات جرمه یولاد دموه قرات بعض نسخده بوزاتعاقع اولمش جرنغ کردک وعضما لان
من العظم وکیردک جرندا قلوه واولر جانور جرنه مثلا جرنکل طرغه نسنه جرویه جارع
استملئ جرهوار تشبیره یعنی بریسه جرنه سقلی وسویر میانه اوبهتد دستی جرنده بمعنی مجرداز
هوچینود فره معناسنه جرته قورصق جزنه شهیر جزدکوجه چکرکه وجاعزنوی وقلوع
وانجه اواز وکرجی واتلکی وجرتلیق جرذره قاعرجق ودایر قوشی جرذه مثلا وجعرغی
نویر وکره وچکرکه وجرنغرسق جزهوه مدکمی واقوفجی ابجیا یعنی دکرتورک اکلمه بی و
اربیسی جره اوز وجادر جو جمیعی جنغ فریاد وبعجی وقره مهره کی قیز لسغی اوله جرنغ
قوربغه جرف بدلسوز نسنه الموج جرم محکم جست جستن لفظندن صیغه ماضیه جس
استملی جسبیده اکلش جسوز طغیر اغاج جش جشیدن لفظندن صیغه امر دریعنی
جش جستن دار خفقان زحمتی جسبجیسیر نفاق جشر خلقه جسکلر بغدا ایدن بلغور ایجی

چشم كوز عين معناسنه وحمايل وتعويذ معناسنه چشم بنام حمايل وتعويذن چشمارو بردوزركيكلو صورتن
يعنى چركين صورتلو كه دزمكله كوزلر كوزلر انكالا دم الله ار چشم بناه تعويذ چشم بد چشم بد
كوز باغى ودعو ... ودعوتلر بشيخي وبره لرلوها در چشم زده كوزدكمش چشمش ده تو
وقوريوز چشملان چشم دانه چشم اغيل كوزا وجبله بفتح چشم زن المزدكي تخم چشمارى كوزالاء
ودارو چشم چشم فرنكي مثله چشم كشته احول چشمه بيكار ولكنه يوره وسير وجوالله يوددي
چشمه ترازو عين الميزان چشن بيرم وعروس چشنه مثله چشير هو بكرع حوالدجه قحى
ساج عيبه چغ او يجكره چغاره ساز ولزع چغاره غلة قبو سير چغاله قوشلر سوسير چغامه
شعر وقصيده چغانه برهقلر كسنه چالكنى ساز چغبتد وشلع ويصدوع ايچى چغبوت مثله
چغرهسته سرچين يعنى مصره ايچنده كه دمور ايلك چغز قوربغه وبيلاك شرچنى واول ياره دركه سنه
قالمش وله چغز يه يوسون چغزاوه مثله چغنه بيلوح قوشى وكافر قرالنچى چغنلرى مثله چغو بكلنه
بكلنر قوشند چغواره قوربغه يوسنى جفا ستم يعني ظلم جفاله قوشلر بولوكي وجفلسى جفت
اكلوباكى قات اولمشو يعنى ايلشو جقا وديلشو اووزم صقلي جفته مثله وكرو كذا ضمه ايجول اوله
بعض ولايته اكا كلاو ورد لرو اصميد دخي دارلر چغرهسته سرچين يعنى مصره اچنده كه دموار ايلك
جغن قلنچ قنى جفنه بويكم چنوع چلاع قاضى بشير وطلاه توقفي چكا نو يعرفتى شى چكايه كاه توقفي
چكا جكرع چكش چكاد اكسه وباشى وسر واوكسه دركه النده باشنه اوراسنده دكن ساج
اوليه والى معناسنه وطاغ ديسر چل قوشى وچكلرع قوشى وطاغ باشنه چكاد مثل چكاد چكار
اوزن نانى چكاك قطره يعنى طمله چكاكه قبو يعني چكامه شعر وقصيده چكا وتوبيغ قوشر اخوره
چيل وچكلرع قوشى وطاغ باشى والى باشى ودتى چكاوك مثله چكاك اوازه كه ايولا ادمدن
صادر اولور وجو بلبل وچكلرع قوشى چكاك لعوسه اوچكلرع اوازه سى چكرعي خدد لر باضود ابرد
چكره كوبلرع كف معناسنه صونكرا اولسون وعنبه علسنه ندا اولسون وطمله چكليز طلاق
معناسنه چكان خوزم لغتنده چوقالى ققنان چكمن مثله چكن بر نوع رعن بعكانفسه واضمام
معناسنه چكو چالچى زخمسى وچكلرع قوشى چكه طمله چكي سخيتان چكول بر قوشدر حيد دن بويكره
چكا معناسنه چلاغز ايچرو سير وطشره وددكز اورتاسى جلاب سلقم كوبه جلاجل چكه غوغاسى

جلاك

چلاكر جنديه جي چلاكت يعنى چلاكت وكوزلولو يعنى جشملو جلب رعيسى عورت وبي عرضه كه جلبله فروده
يعنى زفنده جلد بياد كرز اوتابى جلد جسته وچابك جلغوزه هندستان قوزيغى وچام قوزغى وفستق
بكنزر بر غيد جلوچى چلاك اويني جلود كعبه وشهر جلوه كرد كرد وناز له صالنمق وسماع جلويد
مفسد وغماز جلويز نازله صالنمق جليسا ماخ كه كافرلر طب جلبيده ره كيركه بر هفته طا قنرلرا نكلديلو دى
اترلر وانكشتوانه معناسنه چم معنى بده دلر يعنى ما يستفاد من اللفظ بيت دعوى كه كه شاعرم هم
وليك نيست درشعر تو نه لذت ونه حكمت ونه چم چم بالجيم العربي برا ولو پادشاه اسمى وپادشاه جمشيد
دخي دارلرجبر نقش بچه چم فتحيت جام چام مثله جماچ طعو كه جماز وبيلح وه سى واتيدلر محمل ده وقي
جماش يعنى لطناز وكوزا وجبله بفتح وا والدكيا جوغزلا بن اون كو به جو بلر ينجي قوشلردن صفتيدر
وحرامي لردن جماح خرامان صيغة مبالغه در جمندر كفظندر يعنى نازله صالنجي ومجلس خاص معناسنه
جمانه شراب قباغي كه اوزرى نقش اولمش اوله وپادشاه جماع پيالد سميد وكوكرنكلو ركوهر در
انما قيمته المجهد جمست مثلا اصلي ماست تقريبا بر جمسته در جمن باغ بشته سى جمش يعني جشم
ميماع سكو نيله در جمش جمك وحمك فتحله مثل جماش يعني اوغز لين بفتح جملوكر صالنجي جمن
بشلستان وباغچه وزغاره وبستان وتوبغي جمنبند بكاره بوكنت جمنده دابه معناسنه جميلين
سلكرده جميست بر طاشدر كه انلر قدح ايدوب شرابا جرلرهوكز سرخوش اولمزلر جنا بار درخت
جناب يعنى طرف وقيو اوكى ويعنى قدر وكنار معناسنه عتبه جناح اسر ولرد نبكو بعبي ابرو
اكه در جنبش قصنق وبو غمق جنبش كرد ن بوينى چفرجى جنبو كرصالنجي جنبه قابو ارسنه رقد قليم
اغاجلر كه طرق ده جني در لر واوزم جلد لرجي وكان ربو توقفي جنجه نوافج يعنى طرق جنجلع اركوشى
ديمك معناسنه جنجيد دن جسع الله نه قدر ونه مقدار جنديكسى في كستي لاالجندا مثل جند جندان
نجه نيجه ولقد جنده هاسنه سلمك واچمق ويوغنو وكير كندو مكرع جندك صندلر اغاجى
جنده دوكلج وقيحي جندخي نيجه لاع جنغوزه هندستان قوزى وكوكنار جنلع بالجيم العربي صورتى
جنلع بالجيم العجمي برهشه الداشك زور وقوشى قيبنغو ادم بنجه سى وبرنجي حيوانلر بنجه سى چنكار قلم ليكار
ويا يس جنگ چمكل وعنكرع فتحله يلد اولدير ديو برقيو جنكاك چمدرك چنكل قوش قيبنغو وملاق
ولدشته چنكاله مثله چنكال حوست كته وكليجه وبيجوره دكلر طعام كه عجبيه دكا ليلع دركوارشته

قوشلر یورتی برنجی چنکال خواست چنکال مثل دلرو یغمور بجه ایراتکجه قرشدلر باغله انکی استی
چنکالی چنکولرکه درد مثلی کویه سالقم و معنا تاخیره برتوق جلاب والدیه جنلع کرک وچالر وهان و قینغی
کلمش بریره جوکلوب قوییوب او ستنه درنجی بالن ولیوب اوجالی حرکة ومتدن برنجدن درکه اولیکسنه
صواش اریی جنککه سوسجدیی اولدبوزنلع مونژه چنلع یعنی صوغ اینجو قش ورغ چنلع اولد
جنبه عبیده دمشرح با جنوب طره سنده اوجوره جنیبه یعنی یوکرده دار جنیبی اتی یوردکات وجای
اتاقزننه جنیبی عبیده خواجه مثلا جنیبی جنیب یدراتی افصح جنیب کسره جینه یعنی علفرغ
پیمیان ومیش دوکجی صرمسو غجدنه جوانا سی جریره جولبا جوار دلر اغلانه یلاتی
جوانه قبه ویوالصوق کتمکه ویوله کسته وهواده راسمان جبیس برنام و صوصفری یلی اغ یعنی
یعنی کوج جوظلم قوشی هما جوبینه دلر جوسما فوق عبیده جوبوجه بالتشدید جو اوسمه یا بر قوی یعنی
قیلیله جوخرهر صندلوس جوزکندم جوزکره دوکه جوز قد خر مکلید جوالاری چو الکوی اتمام
یعنی جوق جلدلر طوب انکله الرده صحبو کتلک دکرب اکری وجا معروفا جوکان چقای جوشن عریبه
جای یعنی جوبر یعنی کنشی جوینه صالنوی میدانه یعنی میدانه ده کردن شد اموی جولان کثوه
جهار در یعنی ایله دمکلید جفنجوی تصغیر حرف مثلا علامه چه ها معنانه چاه ملفوظه چهها
در نجی اون جهارده جهار درت اون جهارده لو لوانه جدکیه وکیه شیردن خانه چهار جهار یعنی
جهار زوی یعنی با یولر درت سوراه جهار سو جهار بازار چارشو جهار سو مثلا جهار شاخ بیا جهار شاخ
درت جهار ماهه جهار یعنی جهار مغز جولر جهار کانه درت بیلوی جهار ساله جهار کونلک دوت
دوکرده جهره و جوقوره نشان بویرده وبکشف مثلا چهره صوت جهره بر جیرده درتده بکله جهار ایلو
جاهینه جهمهور جهبجی سیوج دانه جهود جزیره او کات یوله اولور رام یعنی چاکوت چهنده جقرق
معروف جهارشنبه درت درت جهار کان جنکال چقراجی حسنه وعادة قوقیه معناسنه
جهره یعنی جهره جمعه یونکه جهان جهانلر دمکلید جهان قسیان جهان برنسی نردن کوفلر هفته
جبه جی جیشکن اغچ طوغری یعنی جسود مثل جسود جیبسوده قرقد خر وجیب جیبیفه جهان یعنی جهین بکلز
حشوبیات جیغوت اسمیدر وقلعه لرک اسمیدر وشهینکه مثلا جیبر یولر کیکه جیبوره جی ودره
المکسوره الجیم باتنده نفتین دینه دیرلرکه جیبز چیبن چیبن کانتز هر جینز که کانتز وجاف و میانه باکز

جیبور

ج
الجیم المکسوره

جیبور مسکوره درنی چجاج بر کرغیکسه درصغر بید اولعدر طبقه ده نسنه قیلر جرابیمون جراجیم
عربیله جرم که بعوارجراغ چراغ جاری اصلنده فتلده بیان اولدرک اسمید مجاز ارا لمی معنی بیه دیرلر چراغبا
اولدکه چراغ انلع افسنده بنار چراغ پایه مثلا چراغدان چراغ باشی والکمن چراغ بره مثلا و نعمی
برجانه چراغله کرم تنبا باکنید یعنی بلند یعنی که چراغبانه یعنی جراغ چراغ و ایله برولند جرجر
نغله عربید جوجه قلوبعنان دکنی جو صنعت منکنه جورک کیرنا سعد رفت اوید جرکین کرکی
وپاسلو جیستان بکلیح جفنده وتاوزن مدجه جونایاکی وضبا رمی زیجی جرغ بلیان که
اسکفلی طغانلری برکسید جرغیسه ماشه که اود ایسکن اوده قنلی کتلفالعیلرلر بعض نسخه ده جعوشه
واقع اولنید جکر یعنی جکر اکنده بغبغ دیرلر باغ برجنبق جکر بند سواد البطن جکر کوشه زیاده
الکبد جکر یر بنیاس چکل ترکستان ولاسنده بر یرک اسمید جیبوجی غایتده جوجت اولور لیکن
قبو بونله طبرلرده هم اولدریار ده بر کلیسانده اسمید غلیله اکادغی دیرلر و بعضلر امل تخانده غاینده
کوزلر اولان جاریه لری بتلره قوللو اتلم ایجون قوشلر درانلی بسیلله تبلره میلوعانغی اولعو قراجی
طایفه دخی دیرلرغالبا اوکر سبینده که اکثرینما جی اولعولری جهته محبوبلره مشابهتلری اولمقدن
اوتروطلاوه المشی وللرجکلی عوتلر طلاخی جکلین مثلا جکلین برنوع اطلاس دیر چکوته ته
کیف معناسنه جلغوق اربعین معناسنه جل بالجیم العربی حصیر جلازه بتخفیف اللام بیدها بر نوع صنعی
و بید ها بر وده جلا کرجنده محو جلا نکرد وهی زکیده جلنکلر دیرلر جلباب بیرفانی جلفه
تراشه قلم جلجل قیلوبونا انکیجون که قرق کوننده وصو قیلر جلوتیه قرق کون انور دیرلر بنه
درجله معناسنه جلوه صالنی صالنی وجلقیز جلفنی یعنی که جلویز مضمون و غمازجله معروف دیر
یعنی صوقیلر قرق کون جلوتده افوریغی دیرلر ومنه نقاسیدر و بر نوع منزه در جمشید قوش
نموکی چنارج الی طبقه لو کتماکسید چنار معروف اغاجید که بعضلرده صامرو قواد دیرلر
جنازه صلاجه که انکلها اولعکو نعیدلر یعنی بکسرالجیم السریر و بفتح الجیم المیت عربید جنکغروش
کوده واولدرد او بکجه سند قود قلری سوریجه دمیر که سهو اندیرلرجند دانه ورغ یعنی جینه
معناسنه جندمان قوروصوق جینیه بویرک جینیو نعتی جوکی جمیری باغ ایجنده بریان
ایسلر یعنی لقمه که نقلدیرلر جو اکلیه مثلا جوان بالکسر والضم اسمه و بعجدن صرمسو دوکجی جد
جد

چغندبا یغوش بعضلر اوکه بد ... بعضلر کوف چغندر دلی و بیلوم دیرلر چغوات سنهه یونده و مطلقا بوعدد و
نوعیا بیعب سقراط دیرلر و هم برطعامدر که اسمیدر چغندر یعنی چکندر چغنانه چالوق قوشی چغو مثل چغند چغوکا
قیرلر یعنی بلچ چغا که کروه مرغان وضعلر چغت زوج معناسنه واش یعنی مقارن چغنته عورتلر جغنه بیچ چغندر
باغ چرده و باغ چیغی چغرسته مصدر اچندوکی دموز اکرث جکرنگی بیاس یعنی اشتهی ده دکلری اوزند چلات
چلی جلاب معروف شربت بغایت لطیف وصوف و بخار اده برشاعرک اسمیدر جلاه ترکیبه جلاهه دیرلر یعنی
طقوجی جلباب جیلك وعورتلر چارشو دیدکلری جلوبه مفسدو غماز جله قوصو یعنی سبد جلجله کنه م النهار
جلجل برمنقش نسنه درکه هوجوع اوینده اوریرلر جلیل مثلا چماق معروف غاصب معموددن اولور چلنار
عبیدد فارسیسی کلنار ... تعریب ایدب جلنار اولمشدر چمانه یعنی میانه چماز ... دوه سی چمازه وادی دوهه
جمجمه بالضم کاسه سر یعنی قفا واغاج قدح جمجمه اغاج تیغ وکبچه چنابک ولد که اکی تن بر یه شوبله
بغلنه که هیچ نسنه انلری ایره جنا به واحد دینه وایکی سوبلینه اوبینه چناغ دینکی و بایی بالوق وایرمغی
وقدح چنانه مثلا چنا قدینکی وایر صوغیجی چناکدر قوش اغلی چنان شوبله والخلیص چناور خنند ووا
شهره جنب یعنی کیش جنبان دیرنجی جنبش جنبیدن لفظندن اسم مصدردر دپرنش وحرکت معناسنه جنبنده
حشرات ارض یعنی دیرنجی دمکدر واغز بوجکی جنجه اوزوم جکیدکی جنبه بیدستر قوندز طشاغی که غایتده
خاصه لودر رنبیجه معاجنه کیم وجنبا دستره دخی دیرلر جنبه یعنی جنبنده یعنی حشرات ارض جنفنیم و
زمین جنك قولجه اشل معناسنه و قوم عالر وقولو البی خنکال هدف یعنی اوق نشانی که یونه دیرلر جنکلر
فیلسوفا والملوك خاص مستعمل اولان مصاحبلره جنبدك صنبلر اغاجی جو واو غیر ملفوظه که
واو معدوله دیرلر حرف تشبیه در و تعلیل بجون دخی کلور نکه معناسنه وشوبله دمکدر و ظرفیت وفوقیت
معناسنه بیله ملاحظا ولنور جوارش یعنی کوارش یعنی فارسیسی کوارش تعریب جوارش دیرلر جوز اغاج هوکه جوکر
معروف جو الركرا یعنی کمبا بقورلر جو الوج مثلا جو الدوز معروف جو الرد کجلد بو یکدر اکنه جوان یکت جوانمرد
مثلا دوان اشتلو سبحی کشی جوانمرد مثلا جو انجت کنج یا سلو وجاغ که جوانیکی دستی سرجه بعض نسخه
جو انیکی واقع اولمشدر چوب کشلش اغاج و قور جیا اغاج و یاش اغج یعنی بشکر چه طوبو اغاج دخی
دیرلر چوبانه قیون کوده جی چوب بار قازده چوب پاره بو نوع لیف چوبپاره مثلا چوب جامه شوی
کسبه یوبجیلد نوجی چوب خنداغ قودیر چوبه دستی کوتك که الده کوتلر سرکشته دخی دیرلر چوب ...

... ها غیرك ملفوظه ایله نه دمکدر حرف استفهامدر جها نلر دمکدر یعنی جیه جمع در جهان
دنیا جهان بان جهان اسنی یعنی تکری تعالی جل و علا جهان او غایتده عالم و نهایتده بهادر
جهان داریا پادشاه دمکدر جها نکیر مثلا و هم له جهان دو بجی دمکدر جهی جهان زنده یا زهره فتنه
صولمزوجهکدر جهید نا قد الشمس معناسنه یعنی بها نقد ا دیجی یعنی ها ضایعجی جوهر صورت
جهره یکس جهل معناسنه جهل عرف جهل معناسنه جیل یار جیان وعروه ایقلودرلر جیجی یعنی چه
جیجلربخ معناسنه جیسور سکودم بخ جیحون یعنی یولر وسکودم بخ جیره یکلودیکن
و غالب وکستاخ وزاده کیبا چیره مثلا وقضیح وبخشم و جبیر وبراو تلغ اسمیدر چیره ست
اوزالکو کسنه که بند با سند لرحاصل ایلدك چیناسته حیته بر نسنه چینه کربو چینه
مثلا چینه هسته که عورتلر انکله یونلر ینك قلبی یولر لر چیست استفهامدر نه دمکدر
جیستان لغزکه یکلتیچ دیرلر و علیجه مثل دیرلر و عجب سوز دمکدر چیدکی سوز الك جیل بولکه
ادم چیلان عناب وشجره لرا ولتی عاضبه چین بکلوم وشهور برمملکت اسمیدر چیدن لفظندن
صیغه امر و وصفتر کبی عرق چین ودانه چین کبی ودراسته معناسنه یعنی طغنیر وکرجاه چینه ورملکت
انده بوچشمه واردر دایم الدهر هر درلو ساز اوازی کلور طبل ودرغ کبی دایم اسدلور چینه
معناسنه چینه دوز وقد که انده چیسندن اولا قوه کبی وحوصله مرغ یعنی قوش صوم چینه دا نقور
چیوه یعنی زیوه چینه دانه دانه مرغ چینی چینه منسوبه دمکدر و فتکده الجیم المضمومة جبا جمع ارسی
جبجه عنا نمایان جیبن ایران جراارچه ... اوجه جبا جلدیرلرمکو جواب صوجیز یعنی کربا
جربان یعنی کریبان و وحشتك وقلیچ قینی جربك نکته لو سوز سیلاك جرخشته منکیز جرجد اندکن
قوشی ابو النصر معناسنه جرد ان کبیرا سب جمعز توبر قوشی جرعه قیرع صوکی ایجدك اربتش اولنه قدح
دبنده جرعهدان مصلوه طغرجی و جرلو بو جکی جرغا اوکلی طاس جرغانو مثلا جرم کناه وجرکن
جره امرك و قلیع و کوچك جرعه جزعیه معناسنه مثلا جزا و درلمابذن عنه ده دمکدر جز بالجیم الفارسی
جرلیق بوجکی وعزف قوشی وارعی قوشی دخی دیرلر جغدار یعنی قوش جزعه معناسنه جرعه طمان یقدسی
یعنی جرجیست بالجیم العربی جستن لفظندن صیغه ماضیدر ومصدر معناسنه کلو مثلا جست وجو دیرلر
ایرهو وماستمرکه معناسنه چست بالجیم العجمی چابك معناسنه و بیر بر اوزرنه مطلق یغو دیرلر جغ دیو بنده

الجیم المضمومة
ج

چوب ساي دريچه چوپسرغ بقم اغاجی چوبك بيوك چوقجی وبقم اغاجی وچوپراك تصغيريدر اغاجچی
دمكدر چوبكين مثله چوبناك اوقلقی چوبه مثله ووزيدن چوبلق اغاجدن اولان نسنه چوبينه اغاج
قاقی قوشی وذوق ذوق قوشی چوچوسرچه چوچوچه بليح كه تركيده فيلشه دردر چوپاچه مثله چوب سخا ويقوق
عبيد چوابه صونبدی السلندر تستيح ايدجه سزك صوبيد رلر چوزه بعنی چوچه وايلك چنكره قفتان
وكوكلك دوكمه سی جوش وصفدر وصيفه اخردر اولنه عيس لفظ ايچون باكتسدلر بچوش دررلری
فرس ايلر نلرد اوت دريچی كونی وجوشيدن لفظندن اسم مصدردر چهاستعمالی اولنور حركت وقينش
دملع اولور جوششن اسم مصدردر رقيش دمكدر جوشيده بوررك توتماچ جوشك دوكمه الكی جوع
صوا ريچی وبو يندره چوعچيسنه يوغنت جوات معنالنه جوات دشت قپجاق وتركستاندن دللرندن
فارسی نامه لرده جوع استعمالی اولنور پادشاهی هلرا وكنده دينزه قيمه بيوكنكه وبوكلكه دكلر جولاه جلاه
بعنی دوقيجی جلاه معنالنه جوله مثله جوم الچ بمشی وايچ بغيی جوماق بعنی چوموك كه كوپك دخی درلر جوود
بعنی سخی جون حرف تعليلدر چونكه معنالنه جون اماله ايله بخه وننده مكدر كيف معنالنه چونان ايله وانچلی
جونلي بو بلدرو بو نچلين چنان جنين معنالنه چونی اماله ايله بجنس ونفس دمكدر جوپراهی و
جوبيدن لفظندن امر ووصف تركيبی جوپا استيجی طالب معنالنه جويان مثله جويبار ارمق كناری جويبار
ايرمق جوبچه ايچوك جوبلك مثله جوبينه قويغی قوشی ومطلقا صوده اولان قوشلر جويجوز اغچ قودری
جهره ايچ اغلانی جهجوحانه باغ اوزدكی بعض اچی طوالشن اوواق بعزه وبر نوع طعامدر قليه قسمندن
جهودعربيسی يهوديدر جهوديان يهوديلر **باب الحاء** المفتوحه حی بوديركه فارسيده حاء
مهمله كلمزا ولكن استعمالی اولنور يا عربيه ويا غيره لردن منقولدر يا خود تحريفات عوام قبيلندندر ليكن
بعض الفاظده حاء مهمله ايله فارسيه شايع اولدی سواجب اولديكه نقل اولنه حارث الكنجی حاجب پرده جمعی
حجبه كلور وقاش معنالنه جمعی حواجب كلور وپرده دار معنالنه دخی كلور جمعی حجابدر ونائبه معنالنه
ومنع ايدجی معنالنه حاجت دلالة حاجتمند حاجتلو يعنی محتاج حاشا كلمه تنزيه در وبعضا اوتنده حاشی
فتح شيئله حاشالفظندن تخفيف اولنمشدر تنزيه معنالنه درليكن بوتنزيه معنالنه لله لفظنه مقارن
اولدقده شايع حاشي لله كبی حاضر نقد معنالنه حال شمديكه زمانه معنالنه وطالت وذوق معنالنه اكثر
اشياده صفت واقع اولور حاليا شمديكه حالده دمكدر اكثر بودركه خلاصه كلامده استعمالی اولنور حاصلا

اكثر دولو

اكثر دولو دهامار صغيره وار هامار كبيره هامای صغيرا لكی شقاق درهامای كبيرا اوج مثقالدر حاجی كند
حبذا كلمه مدح نعم معنالنه معنالنه كوكچلك دمكدر اولسه وكلمه تعجبدر مقام تعجبده نه عجب معنالنه دخی كلور
حجره كتبه دركه بازيچی بازرلر وفاضل دانشمند دخی درلر حجبه دلمه ردچكجه لرد ركه الكی ايله اغيز دير حج
كعبيه وار ومبطوا فاتملك ووجودكمبنك راويسی اسمدر وعد كحبر مشهورشاعردر حج كوز دير حاجی حجله
كرد كلك وجادر وحجره وسراي بنت عروس وعير بوش هلك دير حجله باملبل دهان بكشاده زير لب حجله
ميكند بهم حند صقمنوق حرام حلالك ضدنبدر حرامعنوا اكوز غدا ايلكی حرب جنك حربا كوني قلانچه دكلری
نسنه دركه دايما كونشه حاشيه كسنه كوبنده حربكاه جنكه يری حرف طرف معنالنه وحروف تهجيدن بريعنی وجه
صفت ومحله واغز صومچی حروف اسب ناوخام يعنی هنفدا وكرد نوبايته برامنتوات حريرپار صاحب
٥ حريره اوبله سود حرشوق حزنا قدن حرم بيارمعنی يكچی وير هيز حزرازا لكيا زابی حسب حالی ممايله
فتحه لريله خاصلكوهر وماليدر وما قبيله معنالنه والذارنه وكوهر وعيد اولنور زاده اولنور درلر حسب سبيله
٥ سكونيله يترمكدر بس معنالنه مثلا حسب انجوق ويتر مكدر وننسه صايمق معنالنه حسن كسنه ايلك
٥ اولمق اوغوره استعمال حسود حسدايدجی وشاخ درخت حسرت زياده ارزو متنوع وقت حسنك قبا له معنالنه
حصير سيارزدن حفر خندق ثنت صبرمعنالنه حقنه باورده صولمبی بعض لسنخرد براوج طلو ييری واقع والحق
٩ حقوق صاحبی دمكدر حقيقت طغيلو حكيم درست اشلو كسنه دمكدر حلال شريعت جايز اولان
لسنه حرامك مقابلی حلقه موقوفتسنه دريعنی بردايره اولوباورتسی دلك اوله دمورده وغيريدن
٥ اولسون حلقه چين بر نوع حلوادر حمدان جنديم لغتنده ارادماله اليحدر حلقه وند ميمون حمزه بلغعده
٥ شور واسی وبر اوتده بادية بر وزياده اكيشی دركه وكجدوند عبيده حوض نابه حواصل بر نوع
٥ كورككدر وبره اولوقوشندر حوصله قورسق حويجی حلوايز ناطف حلوايی ورد ايجی بر قوش حيسكه
ح — باب الحاء المكسورة
نوانكر يعنی بای حيران سرگشته وعقلی كتمش حيره حايلة وحايله لغتنده مراوزون كوكلك هعنكتانده
اولور حيی سنور قتده اوزرو اولوركه بر سنده بر حرخ قلقان اولور مش حيكله ايت اوزدی و
اولر اوتنده دوكر دخی كوچلك اوج كونده دكی سويرلر **الحاء المكسوره** حرحات حره بوكی
حرز بناه كاه حسيت ايلك حصار قلعه حناقند حيره اكسه حير مخنثا وغلان پهلوی لغتنده حيز
حمام كلسنه درلر ومخنث اوغلانی دخی حيركشنه استعمالی ايدوكدن اوتيراكا تشبيه ايدب حيز درلر اصل

لغت هایله در عوام اکثر جایه استعمال ایدرلر اندن اوتری جا بابنده یازلدی جیبله معروف وجاره معنالرنه دخی
استعمال اولنور حیره قفا الخاء المضمومة بجه جای سلوخ خار حصر که داره قسمندندر حطام منفعت
صورتی حقه معروفدر که ایچنه نسنه قویلر حقه معروف نسنه در رخنه لر ایله قبضه ولسه حقه بازی
حقه اوینادیجی اکثر باغچی حقه کرجه قجی طولوبی اله حکم انداز اوذابچی که اندن غیری هرکز شاشیمیه باب
الخاء المفتوحة خا سیدن معنالرنه در یعنی جیمن وا موزه چکن معنالرنه واحد دوصفتکه چیچی شکر
خاودبر قلی خانولر دولجی وغالی بود خاجسونرا اوت بچکی اورق بعض لغتده خاجو کره واقع اولمشن
خاجسونش مثل خاجکردمثل خادد ولنکچ وصیلو دخی درلر وبعضی خام وجقرد کبی خادهکوسلی که
انکلادا ولجلر وطوغیه باق خارد کی خارا قتی طاش وبر نوع قماش در ابریشمدن صوف بکدر
خار اوردد کتنلو بیر خار پشت کرپی خار جنک بنکچ خار جنک دموکی خار جد سیدوق اجبر دکنلو
اوتدر تاتره ایکن کبره کبی ترشی ایدرلر سرکیله خارچینی اولدر که اینه چینی اندن ایدرلر واندن دوزن
ایدرلر کهدد وقتر سهادد ساعت اولسه خار خار غصه وتاسه وحرارت وجراحت عیرقوق بیت دروی
خار خار محنت محنت از هجر کرا بر وایر کلکشت بهار هست دیکر یار رفت از چشم دردل خار خار اوبماند
بجکر صدداغ محنت یادکار اوبماند خارند جقرد کبی وخود لغار دکبی خار سرید کی کبسچی کمه ر
کسیجی التی خارسبیده مثل خارچه یعنی سدن اونخ خارسه بهلو دموبنده دکنبدر خارسه کوشه
مثل خار تن کجیله وخار چیدن لفظندن اسم مصدر در کجیش معنالرنه خار هاسی بر بس بالو خار و
قلجی خاروت یعنی خاریتن خاره مثل خارا خارغاد یعنی قراد خاش جنکی عشق وناکس وخاشاک
خاشاک چوچوب وخسیس ودون خاشه مثله خاشه مثله وبعضی تیزه های کیاه وهرچه سستن
باشد یعنی اوتاوعاخ وهر نسنه که بتر ودخی هر که سبزه کلری سبز نه خاک وخاشاک وخار
خاکستان درلر وخاشه شور نسنه درلرکه کوزه دکنه وشرابه دوکنه چوبدن وچوبدن
خانبچی یعنی جنکی جوخاشنشا رقیل قوپیر قوشی خاقان پادشاه ایرانزمینه درلر عرب
جمعی خواقین درلر کم پاشاه چینه فغفور درلر جمعی فغافر دربعی پادشاه رومه قیصر درلر جمعی
قیله صهدر وپادشاه هنده راعد درلر وپادشاه تاتار خان درلر ایران زمین تختنه پادشاه
اولان ملوک عجم درت مرتبه در اولکی مرتبه ملوک پیشدادن درلر اکنجی مرتبه کیان وکیانیان درلر اوچنجی

ملوک

باب الخاء المضمومة
خ

باب الخاء المفتوحة
خ

ملوک اشکانیان درلر دردنجی مرتبه ساسانیان کیومرث پادشاهدن کیقباده بلادیان وپیشدادن درلر
کیقباددن اسکندر ذو القرنینه کلنجه کیان وکیانیان درلر اسکندر رومیدن که ذو القرنین درلر اشتهره
کلنجه اشکانیان درلر اردشیردن یزد جرده کلنجه ساسانیان در مفتاح اللغه صاحبی بویله جه ذکر ایلمشدر
خاک طپراق خاک بیز الابجل کوزر وغلبیر خاکدان طپراقلو وچوپلک خاکروبه سپرندیر خاکسار
طپراغه قرشمش نسنه وطپراقلو خاکستر کل بهاد معنالرنه خاکستری کوز اوتی که جیم بابنده یازلوبدر یعنی
ذکر اولنمشدر اصح بودر که جمله دن بعضلر ایدر قوتر قجه دانه جکلردر که کافرلر ایچنه قوتدر اربعسون
درلر خاکشوی طپراق قرشدرجی خاکشی قزل تودر جبه معنالرنه خاک کشتی اکنجلر کیسی که اکوب اکمدکلر
دن صکره طپرق دوغر لو بتخم بصلسون دیو اکلکلر برابر اولور سوسلر هوا ایدرلر خاک نمک
برابو بندکه او غلبیجقلر طپراق ایچنه برنسنه کزلرلر واولر طپراغی الکی بلوراد ایدرلر واول کزلدکلری هرقنقی
بلوکده بولنورسا ولرغالبا ولور خاکینه مثل خاکینه یعنی قیقنه خال که اخلاک اعضا سیاه نقطه
کبی اولور اسباب حسنندندر اما عربیده خال انا قرداشنه درلر وجفت معنالرنه وبر قوش که فرغه نقلدر
اتی قارنی قطعه بکنز خالی تهی معنالرنه وجامه بنکو وانا قرداشی خال معنالرنه تکبر وغرور دنیکو نام وبعضو
وبله وجعد علم نیزه واپو قلم وکوه سیاه وابرنشان بنکو خالو خالی یعنی انا قرداشی خاله دیزه خالبر یعنی
بونکلی بوبلجه خالیده بنون بیده چوب خام ناپخته یعنی بشمش وصیله دخی درلر واولمش بشمش اکر خامی
ودباغت اولنمش دربی وکمند معنالرنه خام دست الحاشه وکرنمش وعجمی واولجه خامسوز خام کون
واحرخامی وبازلچی خامسو کرده بازلچی خامش یعنی خاموش یعنی ابسم خامشه سرکله دکلری اوتدر خلق
ابسم خایغیا زوبکه قزان اغزی خامه بوبلمود قلم وقیل اوقمش واو خانه معنالرنه ومرکب وبکه رنک دخی
یعنی خامی قمر یعنی وکمند خامیاز استعمال خامیازه مثله خان اولو سلطان وکاروان سرای واو برق خانمان
معنالرنه خانمان اوبوغ وطولا وروز وماول ومال متصل یازلو بر لغت اولنشدر خاندان اهل بیت خانواده
قدیم خاندان که اولو اصلدن اوله خانقاه فی سبیل الله بنا اولنان اولدر که اهل تصوف اولور خانه ادم وشعر
ونقد بیر بچکی وصواحه وقمر یعنی وباستم دید ونارلید یعنی اکی یر عربیده هاء ابله ذر خانکی هرشنه که اوده
خانکی درلر یعنی خانه منسوبه دمکدر وبرطوا نکنه اسه خانکی طولادر خانه برورده معنالرنه خانه گیر زروای قیل
بالعینه خاوقطیفه ده وچوقده اولان خاو کمشهور در خانه کمان بابر یعنی خانی صو وصوچ نشنه خامه

اصحهدر اما مشرق معناسنه شایع در شعراو تا سنده نته کم باختر مغربه دکنش معناسنه خاوندیر مثلا خاء لاتت
معناسنه و چیقمه یر و خایدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی در شکر خایر شکر چینیجی دمکدر خایسك چکیچ
لغت پهلویه در سندان معناسنه در خایه یمرطه ادمك و غیری حیوانك اودیر بیه مشهور در خایك چکرکه خایهٔ زیرقه منه
خایکینه مثلا خایه کشیده خادم معناسنه خب اسم اولر و صورت و بچه یونه مکر خب باش اسم اوله مکر خبالک
بوغز قسمی و ذبون ایلمك و اغیل و چاره دیولر که او یستی اچی اوله و کوسفند معناسنه خبیره اکثر جاسوس
استعمال اولنور خبیره مثلا خبر جو جاسوس خبر کیر مثلا خبك بوغز بوغمق خبه مثلا خبنده و طلکوزلآن
بوجکی خبنده و لث مثلا خبنده مثلا خبط کلمهٔ شتر غ خبینه اوغلان ایچی و بعض لغتده اوبچی معناسنه
کتور مشق و صرمسق و صرمشق پیچیدن معناسنه ختلان ختلان ولایتنده بریرك ادیدر ختنبه بر چبیر درکه اللوغی
بچکور و بخیل معناسنه و بر کسینه در که جمع خبر لو اغانیچه سیر بو قدر ختو قتش ختنه سنت الملك ختنق
قتش و معنبر سکو کدر که اغو یر دفع ایدر و اکثر هر لو طعامکه اوزرنه قوسلر ولیدر که کرکدن بوینوزیدر که
النده بر بویتنر اولور ایش همان و بعضلر ایدرلر که چینی ولایتنده زیغ اقلیم اراسنده خزالوق بر لهوار در انده بر
بویله قوش وار در ختو در لر بو صفا ولنان سکولت انوك کوکیدر ابراهیم سنداندن روایتا ولنور که بر
بلوك جماعتله چینی صحرالرنده کیدر کن ناکاه کوکدن قتلیر بولد اشلر قونیلر انده ایلیه بونلرعی سنته
دو شدیلر کوندن اجلینه باشلدن فالدر ده دلر صو صم بونه حال ندر دلر کم ختو در لر بو بیله قوشه رغ کر
اولنان اوصاف و صفا تدیلر برکنه دخی اشبو و چهله روایتا ولنمش در قمر الحنق در لر عبد روایت دخی
اولندیکه قرن افعی دمر دیو انلر یچی صیبی دو عیزه لر بکلر کتنو رلر بر شبهلو طعام اولسه اوزرنه قورلر
اکر زهر وار ایسه اول سکلك درلر خبینه نتل شبانان باشد مثل خجیں یعنی جو نلر هکبه سید جمجاغ مثل
جماغ و قولوچ خج جحیدن معناسنه و کوشیدن خج خج مثلا و درشر در بش معناسنه حذنك قو وش اودی
بعضلر قوش اوقی دیو تصحیح ایلمشدر قیین اغاجی که اندن اوق دونر لر اوغجدن دونر لر اوقه تیر خدنك
در لر کثرة استعماله مضافی حذف اولنر حذنك دلر اما اصلده خذنك قیین اغاجنه در لر در بر و کرکیچی معناسنه
دخی کلور و بنکی حذنك تورکده بعنی خبیه حذوك بعنی غضب خذینش کر خدا عورت یا تو معناسنه خذیو پادشاه
خراشلك ما فریلی بالجی و بتق خرابید ان خرابات میخانه و حاشا سکششمخانه خرابیه یقوم وقتی خرا خرابانی
کلور دمکدر خرا روش غوغا و غلبه خراسات دکر من و دکرمن ادیر خراط جقر جقر عربیه خراطین سقولجان خرام ار نه زا

خرامید

خرانا بر بر اشده جمع اولنور و زنادن بو کلو اولش عورت خرابك نظلو لشیر خرابان اشکیجی خر بیشکی بیطار خربزه
قادن و قار بر خرنب اوکوغلیلی طعام او رتیسی خرپت نا بوت و اکو غه لی طعار او رتیسی و بلك و اپنی خرسته
ات سکلی و اشلك سکلی خرخط ابله و بونه و غول و بیان کیسی و انغوز خبخا سبیل لعجسو و عوا جی بیراعی
استنده قرنجه بیشی اولور خرا صو لجه در لر بعض مشق خرپوز سیاه کر چه بعضلر طه قرانه در لر خربنده قرنجی
خونبو لکر بر سر بعضلر شبنا بیدر در لر خربوزه مثل خربزه خرتوت بکوزیلن و قره توت خرجالکو لجه قرهغه و غیری خرچاره
بستانلرده بر اشکل باشی دله قوللر کونه د کمسوله دیو خرچنك بنکی و دمو حیه کینی خرخیکه کیکیك بار بیر
یابان و خوانزم مملکتنده بر صحرادر خرخشت معصرم بعنی صویی چقمهمبون چقاجی ننه خرخیار بر
اشلك نوی بچه خرخشه بعنی قوقشه بعنی غوغا و غلبه و بو عرب چنکی خرد اوفاق بالجی و قر ابتقلوبیر
و لهم که انکله قالاپجه بو عرب بیشتسار خرد شنی قولان کبی حیوان اندر اصل قولاننه اهو کبی
اولور خرد کره عبیده فارسر تخم سپید ر عقد بر بالوشهد ر که جهلوقه اولنو یا بیج ماجیع انده یقین در
خزر بو بخو و قلم خرزان نوزه و خرزده بوجه بو جکی خرزه کبیر بعنی دکر و خرده معناسنه خرخیره اغی
اغاجی و اشلك ترنجی و قر غه د و لکی خرسنه صابحی خرسو اولمه کیا سو حرسنك بعنی خرنکله فلکه
او بو خنغ از نبون اسکید دکلری او یعنی و بو بیله دکر من واواق چقل طاشی که اشلك بو یو عیه
خرك تصغیر خرد ر بعنی خرموتنکیر دوه بجلی و طنبوره خرکوصا بعا الجکه و بو خرچکرکیه بکزر
بر بو جکس و صفو لجان خرکاه دیم اوبر که بجیلدا و دلو خرکه بلنبرا و بعنی خارك زهلی یره
سو تنو یوبرو بر جانور جکید خرکاوه مثل خرکاه حر کبو تر درشان خرکره قود و خرکو کوشی یره
یا پیشو ر کد بعض نسخه ده کو و کی درو یشو بر لغتده دخی آکلا اشکه بنه بکز در هکبد د دخی خرکس
صقان که اد لرد کبی کیلو خرکش اکر چه سکلو کد روجه ایقلو بر بو جکد یره دکشنو یپیشو د خرکود
قلان دد کلری جانور که بیان حیوانلر خرگوش طوش خرما اشکی خرم ناقص ایلمك وقطع ایلمك و یو لدن
دو غلق خرمهره کوز بو جخی خرنك مثلا خرمکس ات سکلی خرنبار تشهیه ایدب اشکه بنه دکلر بر که
و بر اشده جمع اولنور خرنچفا ته بکیز بر اوتدر خرنو بکی بو بینزی عبشر خرواد یو لدن اشلك یو کنه در لر
ایبر صکره هو بونکه استعمالی اولنمیر و هم اشلك بو لحی و بتبر خروار بر جانور در که بو ستانلر ده
اواز ایلر و صحرالرده اولور خروه بیبر اوزرنه یغلی نسخه قافن بالجی خرچوب بنا لو کرکی جاویر

خره خشت كريج يعني خرخشت منكه خره سنكه طاش يعني خرسنه اشلاه سكلو بعض نسخه ده اشلاه سلوكردمش
خربطه كبيه خربوزه برسه خره دكز قيوندر كه يوكنزه فاخرلبا سلن ابلر واولرلبا سلره دخي دنيلور
ابريشم وبرجامه دركه تاريبا ابريشم اوله وقندوره در عربيده جميع خزوزده خرزه يعني خرادن كوزايدر
شهربورا بنكه سكر يعني كوبدي خزاف چوملكجي عربيده خزفده ذلك وكذاه بعض نسخه ده ذلك ذالله دوقم
اولمش خزو يعني خزف سفالي خزفيان قندرقيجي كه دكلري جانور كرد خابه سبيدر اغلان اتنه يجي
دارلنا طبيلر قنده جنبيد بيد سترده مكله معروف خرتند چغانه بكنزر اوتنده خرتند بمعنى خرتنده
حضرات ارض خزينه مال حفظ اولنان يرده عربيسي خزانه جمع خزاين در خس بدكوهر وناكس وجود
چوب وحشرات ارض كه عربجه هاروله دار وفرس شعراسي منفعتسز اوتلر بودركه خسته مثلا خسار
يعني يخلو بوز خستو اقرار وقايل انا خستو انه در ديشلر قباسي كه يوكدن اولور بعيا لرد الواغار
خسته يارلو معنايه حقيقي سيدر وصبر ومعاني مجاز سيدر ومفلس نجبرا خسر قبي اناثل
خستو خسو مثلا خسوك چركين خسره دريعني خشن خوش موكلانه وناكس خس يعني چوب چوب
وفتح سكر نلله خشاوه نطس خشخ كور بر كوز وكوز باغي وناينا معنالرنه دخي كلور و
كوز برو كوڭن خشت نقلدر كسكن نقلدر وياغزري نقلدر تنكو مثلا مثنوي بره ذكر ايلم بيت
خشت وخشت موش در كو خش رسيد خفت ذو قش لذتش كل رميد خشن خشت مثلا بازري
سنه واين ناموس كوهركه فرد مرد ارنكي خشن خشت موش خشتو يعني خرتو خشخاش معروف غابه
اواجي نخود در خشرم كلميج خشك ديمانه وكوزه دوش جوب خشم قافتح كسر ضابله مشهور در
اما فتح اصحدر خشم اغيل كين وقنه كوزا وصيله مجوم خشم الود غضبله طولمش كسه خشن
متاع مساوان خشيه قفناله وكوكله كلاه قولنفنه اوردقلر جباره خشنشار فيل نوبرد فرنكي
خشفشار مثل خشنشار وغره سوره دكلري قوش در وبعضلر برد ربو بيلرا ورد كبر ددلر
وبوعضلر خاء مضمومه ايله نقل ايدليلر خشنك باشده اولن داغ خشو قيس اناسيو م ايله ايدر
وشين معجمه ايله لغتدر خشود بستانجي طوراجي واوزامش برنك خشور معاده موكلانه خشو
حرامزاده خشيف فارشيس طوخ رنكلو وبوز رنكلو يعني اغ رنك كه قرالوغه مايل اوله دكوكلة
ايله قرالوق ارتنده بعي واغلغله بسنلك ارتنده بعي رنك دخي در خشيه مثلا خشيشار فيل نوبرده

واو جي لطغاغه كه قنو اولا بعض نسخه ده وخشنشار يعني اولمش وخشيناد دخي لعتي اولمش حضر باولوم شهرده
بعجيب ده اولو خط بتي وسقلكه تازه كلمش اوله وبازلى خط خطا وتازه يعني كلمش خط كشن مسطرخف
برندن اشعكاري عنغاو سيلاب ويعم خفاكه قوش سيع كمكن قش جلملري سي خفا چدتلك وخلم قاولي خفتان
كيم وكيم خفته اوكسكر كث خفيه شوشه سبك معنالنه وحشرع كه قاضيلر سوچلوبه ادرار وصلوده قلير
دكنكه دخي ده بار خفرة طكون الى قوري خفره ومثلا خفزد واركث مثلا خفزده مثلا خفله بوغمق يعني بوغزي حقوب
بوغمق خفنج قره چيان خفه اوكسركه واسم مصدر بوغنش معنالنه خفيه اوبوشمش اعضا وبوغلمى نكسنك
بونوع بردفن طبع قندن اغلنجقلي حيوان منقش اولور خلسه كه عربيده خلانته جوبه جوبه كجي دمنو خلانته
نجه صبر واغنو وبوغاله بوبودن ارسكنده بوغلتنه نجه دن حاصل اولور خلالوس غلبه وقتي وورديقو دي
وداره ظلوخ ارسكنده اولور حلب قلم خلخ خطا ممكلنده بر شهرك اسميدر معانني قنادفرانى سيمي سيدن خلخ
جلا راي رعنايان كلرخ خلخال خلقه ريني بإسيمين اوله كه عورتلر طبقلرينه طورار خلخانه چغانه بكنزر اوته در
خلوخ كهنه اسكي معنالنه عربيده جميع خلقا ندر خلقان وپيش اسكي بسكو صابجي خلنج براغاج در كه اندن جنوق دوزلر
خلنده كوبكلو ونق خلواج دردا يچي برقنهمه خلوت اغزيني قيسي خلوخ عطردن بر نوعدر يعني كوزل قوقو خلنده
وباريجواي مش نسنه وكجه دونسنه وعوره وعبريانه معنالنه وبرانزدر در تلي برده اولور خلة كشي دومن
اغجي جلنج دكنز فلانجي خليده صيغة ماضي در صغير وصوقيدر ومكيده وورنديد وايجرو كرد ديه خلنده بركبيه خلس
قره بالجي خلنش الحاق صو وكرم سبز يركه استيكلي وصوو فليفي معتدل اوله وقره بالجى معنالنه خليله فوليز
فوتيز خليواخ يعني خلواخ يعني برنوخ كوارجو وزغى خمه خربشته وايوان ويعني خمير خم اكرجي وقوروم وبكلو
وباز اوبر وصفه وايوان وكندرك بوغره كجلي بيري خماهن بر سياه مهره در قراللغه مايلدر واكا چراغ دخي دير
حمباره اسلمه ي خمجراغ قاولي ادركبيه دركه ايجنده قاوجقمق طرقه الجه قويارلرجي بوده كه اغزيني بوبرقلو
بوبلديابجقدر خمكوشنه يا بربانشي خمار سيجي خموش اسم حميد مثل طبيعود خمير قارشيق دملكين خميرمايه
انجل دمايه سي خميره مثلا خمير كنده حمير زوالدسي خنت يلدرم وفلك وكب خنخ فائده وطرب وناز ونعمت
وعيش وعشرت ومثل خنجه خنجر دكه معروف در شنه بله صوقر بربوبلدي بجاقدر خنجل مست جنبي و
جماعت حاصل ولادن اولر وقوبيردكند خنجر جماع صفكننده حاصل اولور اولر خنجره مثلا خنجم
مطلقا بوير يعني قوقو وبعضلر جبش مجاز بلاي بو يردريرده لر خنجيل صفا ايلر دلنجه صابني خنداه كوبيجي

خنده اسم مصدردر خندیدن لفظندن خندکه ایش یوزه وسقاله کولدی وعیبنه کلدکلری کیسیه دخی دیرلر بعض
نسخده خنده خریش دیمشدر خندخ معروف وخیفی باغ باغچه اطرافنه قازدقلری ایریدر خندکیش که ٥
مسخره لغه المقدر خندریش مثل خنفج قوشلری اتمکی دده کلدی اوندر خنجوه دیرکسیه استهزا ایدیب مسخره لغه ٥
المقدر خنجوج ادریس پیغمبر درم خشنوشا درخ ابجی تورک خنگ قب قجوخ خنه ایوارث وطننه خنیده صیت
وصدا یعنی بانفق جادکم وپسندیده واوزندولغش وعاقلعه دانا خنورا واسباب متاع البیت
معنالنه وجه الجمیل التی وقسپره خوص هنی وبرافتند که اکنی ضعیف ایسه تراچاو غنچه واغاج بدالحی
خوابا ونحو نوم معنالنه وواقعه که دوشده درلرخوابلق کوده اوچکون لوعه انگلر خوابدیده بالغ اولمش
خواب هرکوش یلان وعرده خواب سبک اغزغنوه خوابکاراو یحیچکسه خوالغه بدنوعا بکی خلعواحد ٥
رسم درالعتابتدر دا رحقار وغنده عزیز ضدیدر خوارا جوجک که برشهرده برشهره السالر خوارزه
پادشاهلر شهره کلد وکچی وقت تزیین اتدکلری کوشک خانکه خرسیله دخی بومعنیه خوانزه کلور
خواسته دلال ومال ومتاع خوالکیر ولحرسمیدر اشچی بشمش فرخی نقل ایدنه خوان سالارکبی خوان اهرتنه
کدار اسنایعوبا یحیته یکه یرلرخواده سالارجاشنکیر خواهر قرنداش طواریلندیرچاد خوخ عادت
وقلج وقوت بهلویده اخماج دالجعقر اچاو کمنیا الردده ایلدر خوشخوی بروهصکه قصرلرده اسمدرعراقده و
نعمان بن شاه الاکیدره وسرام بهرام خفه تکشدی والنوون ظلفه خوده خذمتکار خوارشلو واکر پرشنه
نسدکره معنالنه خولاده حصن یحی دار ولمندره هوه مثل خولش خوه دره خوبه کشته زار وفصیل
کد ترکیب محصیل درلرکه تازه ثیل ریه دریحرلرانه بیعددلر بیرقا قبینده خوبعوری سه خنه ایدلر
وطنه خنه زهی زهی وینکاینکا وعجب عجب وخوش امدی قحخ خخ مثله وبعنی بکوش یعنی جالش خرخی
بعنی زهی خهر خهر یعنی زهی زهی خیابر جنیکی خیرزاد برلو نهد کوکند که اندن جرخی قلقان دوزرلر
هندوستانده اولور واغاجدن عصا دخی ایدرعجمیده خیفر قب قجوخ خیکی واراسنده دیرکه حقیقی اوله
وده وکنده کوبرلو [illegible] دخی درلر خیلا احرامان رفت محبوب خیلان تکبرلیک اتمکه ضیل غلبه وخشمت
خیکل هوهسه دکلر اونده خیلی چوق دمکدر خیمشاه عضه خیمه چادر خیمه یه [illegible] خیو تورکه
الحاء المكسورة خباکرد قیون اغلی وتوقات بعض لغتده اغول وجواب دیمش خبت بالک بعض لغتده یلدی
خداوند پادشاه خدنگ [illegible] اوق اغاجی معنالنه خدره [illegible] خدمتکار [illegible] وحواشر [illegible]

خدیو

خدیو حاکم صاحب واوصاحب عاولعی پادشاه ویکانه ویا یعقوب تکبیر تمامنده اسمنندکه کشیندیه خراش طرهو که ٥
درنقش زیادکنده اولعه واغندیرکومجیع سقط لفنه خراشیده مثله خرام خرام وصالنش که اسم مصدر ٥
ورفتن تبیتنم وده معیشه بیجه خرد عقل خردمند عقللو عاقلو خرپن یوکه برنجی جانوراردن خرفه بابوکو باس
خرگاه قره اوا وتانغ خرکه مثله خرمن غله بارکون اغلی ولکن ثمیع خرمن کوپچه خرمن دبیجی وده ولکن درلرتیخته دکه
خرمن دوکرلرخروسنبه دملوده کنکل سمعه مشهوره بدنی بلبلو خره طمان خرپاره شتره خریده صاتون التمش و ٥
اوتانغن خاتون خزانه کنجینه والجمع خزاین وخزانه حمل الخازن لغة عبیبه لکن فارسیده مستعملدر خشاو غندر مملکت
ادیمه خشب هنرزکه نمک خشت کربچ وکرهعه بعض ویعنی خرپه خشت پخته کرمه خشینه مثله خشینه
مثل خشناع یعنی بیوکلکه قفقان ونحو کالاع قولتغنه دکرلره واشتنه درلرخشتدره مثله خشترو کرچ کسیجی خشم الود
برغضبکسنه خشتک بیوکلکه که قفتان کوکلاع قولتغنه دکرلرخشینه مثل خشین وبکلوطغان خطه سنورولی
بنا اتدکلری وقت چکدکلری خطلرخل سماع خلم معنالنه خلاب جموروچکا باحمدکرمانی نفس اماره اویش کسنه لر
بیاننده ذکر ایدرحلاوه جموره خلبیغل خلم خلعت بخشیش قفتانی خلک بلاغ خم مثل حلم وبدیم خوش اوازوهرحمت دکیکره
خمناکه زهجتلو وغابتده ایکنه وکلیجی خنامکه نیغاوفی خنجلع صغراوی اغاجی که بیشنه جنت الخضراده خنجیر
دیرده وصرتیش خنفج حلنانده برنوع دروسکر خنج خنلع بوزنان [illegible] تولوات خونه بعرخ که کرسنده
قصابلرعقیلرات کسلرياخودا ودون کسرلر مثله خوبه حصیل که تازه ترکه پچوبانده بیربیقافیه [illegible]
برقضیم فرس ساقص تعظیم اما وردا ازطوع چرخ هرسحر وشام ضوب خونشیی کنندخود معنالنه خودکبی
وخضم قوم معنالنه دخی کلور خوبشاوند مثله خونیشتی کنندخود معنالنه خیکه بیلده وزننده ابله وحمق کسه
خه توبلقوح خیکه لفظندن تخفیفا ولنث [illegible] خیار معروف بوستانده بتر [illegible] خیار دار رازه رهت درمیان
درختانده هرجا که [illegible] درکنار ابجی [illegible] خیار واپش کوچ خیار [illegible] مثله خینده [illegible] خیار ویتمش
وناچاه خیرخیره [illegible] معنالنه ونعنی ذی سبب خیره برنوع چچکدر که طبیبلر یاغن [illegible] اغ اولور کوزدا اولور
ونکل قطع معنالنه خیده بدانذیشرعا ویومشمش اعضا وقنمش کوزه وطنوه ویوکسش ویوعون وهرزه
وتخیته مالزلکه والجمع خیده ست الحی وذون اعلیادن کسه خیبر مثل خیبوله صنوبر یعنی خطر وحریر وزیا
خانه یتیشلر خیر حمله خیزاب [illegible] وطلقادر [illegible] خیزاب برکوکند که غایتده اوجی زوده اولوره انده
جرخ قلقانلر ایدرلر هندوستانده اولور خیزان مثله وحلاید جرخیزکمره طعمه طعتنا ویوقی خیس بلاس

خجسته مثله خجسته چکردك خنفنج سکرکرتمی خشیلك قولوم وقولاقی خنکار صوقلوب خلجیه قولومی دکجه ریلر
وترکیبده حجو حوبدر راثیم جراحت وجوالرده وفیاجوج ایلك واشکبنه غرنده سی وکوزچیبنی ومجب ومنهم چشم
اغزصوجیبدرون صویجی عصیر طبع وجلاده خجو تکرارك الخا المضمومه خباك صغره وقبوناك ارکلی خبکاك
یعنی ادت نشانی خبارجی ابه کجی خپ کوبر خجه رکشند خوشی انکی دده کلیر دایره ختنی مملکت اسمدر خجست مبارك
وبرمقام ادیدر وسعیده خجسته مبارك یعنی قوتلو وبرچیکل کیه رنکی صاری اولور وادی تسمیه قرادر خجند عجمده
برشهر ادیدر وابه کوبجی خجسته معناسنه خدا حق سبحانه وتعالی علم خاصدر وغیره اطلاق اولنمز اکرچه اصلده
صاحب ومالك وعزیز معناسنه درلکی صاحب مطلق ومالك مطلق وعزیز مطلق همان تکبیر تعالی در انده
غیره صاحب اموال ومالك املاك وعزیز القوم دکلیر یا کنت دکلدر بلکه بالوضع بو سببدن خدا واجب
الوجود اطلاق اولنورکه کثرة استعمال ایله علم خاص ولدر شویله کرغیره خدا یرد بلنسه اینه دین کفر لازم کلور
ده لرمکرکه معنای ترکیبی ملاحظه اولنه یعنی خدا اینده دیمکه اوله نتکم خوشتن بینه وپنهان اینه دیمك محلده
خوشی بر وپنهان آیبر در لر والفرق مکرده باایلد ویاسند خولقتده ها وهابرکیبی وصفه قصدا ولند قره
وقد سمیله نرلسه ولیدر خداوند یعنی زکوار ومالك خدا خوده شهادة یعنی خداوندکار اتش صاحبی
خدایکان اولور وصاحب دولت معناسنه خدك حاکم خدیو مبرزلك وصاحب خذ کرقفص مکی ده کلیر
اوتا خذوارمثله خذ ولك طبره وهدرد یعنی اشنده مکه ترکیبه هدارك میبکار لر یعنی اکشنده مکی
خرولاموح وکشتی خرابه صوبند بذرده سنرلده سزنبیر خرابح کوده ده جقی یوبرنسنه خراشی دشکوب افتاده
معناسنه ودایما اشکوب خرت سراج تبرالته یعنی بخج وقلابخ وکوبه سی واکنه یوبرده سی خرج مکبه وفرقه
ایکی خرجین مثله خرجینه مثله خرد اواق دولر وکوچکه وقلابخ خرداد صوك کونا بجوا ایولد النجی کونی
خرد خام انره بیوخج وخرد املوج خرد دستا الاوپونخ وحیله وبیان کسیجی خرد لك ادبلو خرد خاب
طارطغان خرده بلاغ برقلیر ستکی مصحف ابراهیم خبیلرنکه تفسیر وبازیچه وات ایاغنکه خرده سیکه
بیطارلر قننده معروف خرده دست ادمکه بلکی خرده هاکسور عدد خرده ادیم بلموط خرده دسینی
یان کسیجیلك خرده فروش بوبجی وخرده وات صاتجی خرد کی دبلو خرده مجی کجی قوشی خرده بیکلك کوچکه
خرانس جمع کنك یعنی کنکان خرسند قانع خرسند کنش خرقه سزاوتی وتخمکان خرکش اکرچه وغیره
ومخمور خرم شاد وخوب وارسته اولان یره دخی درلر ونهاینده دخی صفتا ولور وبرقرارچیکلده بیهده

خ

قد بوده کر تجابه مرحمت اولیه

خر بر قرمزی

خرما معروف خشنما یوبسی مدینه منتوره دها وله خرما بن خرما اغاجی خرما ده کیسه ویانجی خرقه
تخم بوهس یعنی تخمکان خرمن بغوس خرمنسیچه کلولوبی بوغز وکوتلیك خرمسه خونیلر طلاحی خرهشتن باد
ویالنکه کرکه ایله ناکاه کلو وحمله وکلیر وخرمنیدن لفظندن صیغه امر وصفه کبی خرو ابلك
ونجوس خروهه یعنی خروس الجوعه زاغ دوقلش قوش واولرقوشلر کمیدز زاغ بغلر خبیر فوشلرانی
کوبر کلیسون دیوکابکه دخیدرلر خس فیلس اناخس مثله خستره مثله حشراتی خستوا قراخستو
یوکدن تقصانده کرکه دو ضعیف کبیر ایکلمبیر وچیرلیبر صرفرا اوله خسرا کرکجی یاکو خسر کسیکی فیلس لو ویحرکیکی
خسرو پادشاه دیمکدر خسروانی بکشنه وقیم المجه لر خسروانی درم یعنی نوع المجه در خسروینه فیلس انا خسره
مثله خسرینه مثله خسنو مثله خسوره مثله خسولوز نشت خشامه اکی بر ده حاضر یوبارمی خشا کرلیج
خشامه یکلی برکی دوکلی یارولر خشام بعد طوتلی خشن یعنی خشك خشك قفیر وبزاغر حلوکه
خشك ابرا طعام خوانجی یعنی طعامه قویلجی اوتلر خشك لوزاز مثله خشك اوزاد مثله خشکار او لانکلیه
کد اربغیا وکنتی والنمدرك اوندن بشمش اوله خشکاره لفظندن تخفیف والمنشه خشکاره مثله وابریکه
خشکمار استفسار بالغ واستقصا معناسنه یعنی برنسنه غایتنه ایریجه صورت وتفتیش اتمك خشکمار
خشك اندام وبویکده کرده خشکمار دوبرده خشکمار فوریجیا او الجه اولسون بیرده اولسوب خشکمار
مثله خشکار مثله خشك بریشه مهره جراحتی یاره مثله وبر بره لنکه خشکه بره بسبکی بتر اولانه
اوبون خشکمانا بتهرباسنا نجود یمکدن صکره یبکلر قویجی بنسنه خشك نانه قوبر ایمل یعنی خشکه نان
خشکه ات بیسید که قوبد بات الشه دوکرار خشل مقل مکی خشند راضی خشنود مثله خشك داغ
خشنود بر قائلو خشنود درخ برلسی وکوزان بانه وپسا بینه معناسنه خشنوك خواده وبرجمع
بواینه برکی لسند در التوك وکشدن دو مثله خشنود بیغمبر خشنیار صودها ولور بر قوش خشنیار
مثله یعنی بر نوع اودکبدر ترکیجه سونه وقیل قیبرحد درلر خضض مثله خذك خضض مکی در لر کبار غیحدر
خفار خد بر قد خفتة یاتمش بوهوش واکلش معناسنه دخی کلور خفچ بنفش وکور خانه خفنج مسنهلر
خلکشکی بر نوع برد قدر که قرار وج بشمش بالجفت ابرعبا وزیبه نفشلر ابید اطح شهرینه جوخ اوبور
خلو سمکه خلب سوه خلج برمملکت وبرشهر ادیدر چینه یقین خلر بر حچ وجلبان وبتور وهوز خلفك
اسکیله خلنج چنوع اوبر تکلیر اغاج خله بالتخفیف والتشدید سمله خلم معناسنه وهیزم سوز وکوکچی کجی التدار

خم کنج و جوی که چالار خمب کوپ خمت مثل خمبره کوچک و قیمه ایچنه انجه قویلر و بر خوش ادیدر خمدان کوپ یوخم
خمله یعنی خمره مثل خمبره خمبنده مثل خمبار تا خیر معناسنه خمبه خمش فحی بر خماده طوبخمق کبی خنبه مثل خنبه فله
خنبه عاقل و پسندیده خنبل کوچک و سقلق و بر حکایات صوایچرکن صفی معناسنه خنبیده مشهوره معناسنه
خنج بیقوش خنجیده از روت و اکلیل و جلیح و قتنده صقلنسن اوخ اوخ دمکدر بعض لغتده خنجه و اوقیع
ولتر در خنجک بوش وات یا عرجات صوایچرکی صقلوق و بر حکایه خنجر جاع و قتنده صفادن حاصل اولان
اوازه کد اوخ اوخ در خنجیده ازروت خنلع معتدل و اسان و مختلو طوبجه معناسنه خنلع هوا معتدل خوش
هوا خنود تنبلیه عبد نسخنره تقلید معناسنه در دیمشلر خنور قبچی خندا اکسید کی خنیا صیغی صیغی خنیاگر
صیغی و مطرب کوینده و اوزان که ترکیلر ایرلر خمب کوزاحسن معناسنه خنجکوف الکه خواجه بابرو یوزنز
و دانشمند خوج یاره کوشت چه بوس خروس رسته بلنغی یعنی تاج خروس خواجه سرا یعنی خادم خوجه اتاش
بر خوجه شاکردلیر و بر خواجه قوللیر خوجه مثل خوج خوعادت خود و ادات کشی در تلفظ اولنمز کننده بوجه
قافیه سنده خود و اوقاتیله بود جود قافیه سنده قولاخده معناسنه در که دعوی تقید در کجنک کوننده کیدرلر
خود بین کندی کورمش کشی و متکبر خود خروه امیر عاشقا ندر بستان اوفره خود خوره مثل خود خی
کندو خویلدیبوس کسه که تربیتسنده رکر کرمز اولسون خود دار قناعتا یدی خود رنک کندو دن
رنکلو خود رو کندو دن کوزار و بیابان بتن نسنه و کندو رنکنه بتن خود فروش لفافی یعنی لاف اوبجی
و کندو صاتیجی خود کامه کندو کورمش و فضول خوده قبه و مغفر و ایخمکد خولا حرمتسز فب هفه
معناسنه خور الفسنه مثل یعنی لایق و کنش و مشرب و شربک و طعام و ایولر دار اولد حر یخچی کونجی خور ایکی
یعنی اکور صیفه مغالید در خورات مثل یعنی بیکی خوراب تیمیز اولمین صو و شوار صو بیلدیکه
قویدلر بیانه افد خوابه شوار اهل عندلر که اندن صوالا لر و جمیع اسباجی هقیا اولان اکنجی و شوار کیه
جمیع اولو اولو اسبابی انده بولونه خور کر عالکتا دیده ابی ادریسا ندرسیقه خورک یعنی خوره خاب
حرمتسز و ابله و نادان و فریبا نکار خوب ار بر نسنه که تعمک کبعکده یرایده و بر یجکد نسنه که یو کلک الده توه
ربودن بر بره خوره پست کننده طابجی دملد یعنی کوییکده جمجمه جمجکی زیر ایوز کننده یاکا اولونه البته
خوره فی بیسر و حاضر یجک خورده و لجه سیجه در طعام معناسنه سرد بر در قافیه سنده و خوردن
صیغه ماضی و اسم مصدر در بعضا شیر یعنی بولاشیر معناسنه ده خی کلور شکم خواجه عطار منطق الطیرده

بیت خورد عیاری بدان دلخسته باز ٥ باوثاقش بر دو دستش ببند بازیعنی بر عیار بر دلخسته صاتشبر
واعنه الیتیدی الحی بعلی خورده مرد اوادن دولت خورده ادم بلمو طکه سیخنیا نحا اکلیا صلاح ایدرلر
تربیت ایسلد بر خوردی شدی باخورهی شولر بزا اسباب محستانی اولید خورند روسیان دست
بند اولیحی خورش اسم مصدر در یشش و ییبی و حاضر یجک و ایجک و قیل انا کمال اصفهانی بیت
ای عجب شمشیر خسروا زجه سبزا زنکه سنب ٥ چون همه ساله ز خون خصم و باید خورش ٥ خورشید افتاب
معناسنه و فعه سیجه در خوصلا کلارکه ایجنده اسباب حفظ ایسلر خور ماه یا زابی خوره ٥
ینی صرضکر عجیبه اکله در لر و جنام ریخند دخه در لر نعوذ باش خو بادا دبسنر ترکیبه خورند ٥ و حملد
و نصلوح در لر خونده طکوزلاده قویدی خوزنه به لوا غجیر خوزستان شهر شهر و اتوار دتوابعی
سمرقند بر باینده منکر خانه در لر خزانه پادشاهلر شهره کلد کحه قتر زینی اتکلری کوشلد خوشه ایکی و
قبه معناسنه خوستان اوماق قورد جرخواسته دالع و قماش و مال و اسباب خواستار لفظندن مراد
٥ اولادن معنی دمکدر صحه لکی خواستن لفظندن تصرف و لغتده خوسه فیدن خوش واحد سمیل ملایم
٥ وایو و یخشی و قیل انا ما در زید معناسنه و کلمه ایجابده ما و لواردان شباعیله خوش نوش قافیه سنده
٥ قوده خشک در معناسنه خوشاب معرف لفظ در که ترکیبه دخی استعمال اولنور عاجا فی معناسنه کبری
ته قاروه خوشا مثل خوش امر طبعه ملایم و معافی سی بلا و صفا کلدکر دمکد وصع و القشن و تواضع
و تملق اتمکد خوشا مر یعنی خوشه خوشه صلقم و بغدای باشی و سنبله رنجی و النم صلقم خوشه منش دمکدر
٥ یعنی طوقلوق و بستانک و صاغ کو کالود ملکد خوشه چاین بشوح دوشیر بحی خوفا فوت خوارد طکوز
٥ و ضغلم ر بحجه خوار اغاج قفق قوبثه و خرمن ابکی و طوبغ خوشی و جلوق و بلوم کدا عجیده دونه لر
٥ والاجد سر جبد حنظک دره لو یابن یالو و ضیرح مضیبیده دور و لجه خوشه که چکلد دخی دیرلر
٥ خولینجو لجه خوشه و انجوشه خوابیره مثلدی کد بعض نسخه خوکبیره و اتیع اولمش خوانکه فان خوان
٥ شو بر با وطبیلر قتنده اکله ده کلیر مرضود بعر قدکه او بره و عنبر نسنه کسیلر و حاضر مشن یلد
٥ و خواننده معناسنه شکم خو شیخوان در کو خواننده لفظندن امر در او قید مکد خوناب قانلو و صلفی
٥ وسلکی معناسنه خونابه مثل خونجره از روت خونجیره کونا وجی واکزا وقی خود دست سفره خود سیاه شیای
الجه تره و اش فانی خد رلر بر طانی کبی نسنه در خونش خوندن لفظندن اسم مصدر در او قیش معناسنه و شفاعت ٥

خونکر طباغ خونکشت قصاب بغرغی خونکوشت مثله خون بها دیت خونسالار جاشنکیر خونه یعنی اغنجوه ٥
عزه خوهادلیجی خواهر قزقرداش خوهر الفتنه مثله خواهر شیر کوه بچه خوهش خواستن لفظندن
اسم مصدردر دیلش و شفاعت یعنی دلالت خونبها بابا قرنداشی یعنی خاله خواهر زاده زاده دریغ قواهر
بشنفجی قایتی که قصقود راه خوابر بالتنده بعضه اولاغج دیرکه قابله جزهیه و بشمغه قویرلبه و عجبه ضفاط
دیرلر خواهند دلیجی و قانع معنانه وطالب خوهش بشنجی خونسرکه دیرلر اغری بدغدیا غجی دیرکه ٥
واندره بکنزنه دیدیه قومرلبه خوخمد دیرلر غواهند دالکه دیرلر ومقصود خواه مثله خویر بالفتح المجهول ابی الضم
والفتح وبالقصر عاده سهیله بجمع جمعا فیه سنده عوت معنانه دیرلر هتکلی ومحمود تقیید کراشنوه دخی دیرلر
دکیه خویر جان وادی سهیله عرقچین خوی خوره مثله وتکلی خویر خوهد عرقچین وترالده معنانه دخی کلور ٥
خوی نیز تکلی و بیرسه معنانه **باب الدال المفتوحة** قاعدة هرجا که عینها ولو واقع استا کر ما قبل او حرف صحیح
وساکن باشد دال مهمله بعد والا ذال معجمست چنانکه وافظ شعراء المسلمین مولانا بدر الدین محمود بن یحیی افکنه
فی عرف العلمین این قاعده را بنظم جون در تحقیق بیان کرده **قطعه** در زبان فارسی فرق میان دال و ذال ٥
یا دکیر ازمن که در نزد افاضل مبهمست ٥ پیش از وی در لفظ مفرد کر صحیح و ساکن است دال خوان از او باقی
جمله ذال معجمست ٥ همچنان والی ولایت فن شریف و ناظم جواهر این علم ظریف فارسی میدان کمالات فارسی
عز نجیبی ظهیر فاریابی نیز دربن قاعده زبان تازی **قطعه** فرموده است **قطعه** ٥ احفظوا الفرق بین دال و
ذال فهو رکن فی الفارسیة معظم ٥ کل ما قبله سکون بلا وای فدال وما سواه فمعجم ٥ وفرین این طریق رعایت اصل
راجنان واجب دانسته‌اند که در منقول از زبان دیکر نیز مرعی داشته‌اند چون لفظ صفت که عربی صحیح است بدال مهمله
ایشان بذال معجم تلفظ کنند و این سخن بنا بر اصل قلیم است اما افصح انست ذال معجم از زبان ملاحده
کاتبه والله الحافظ الشکور ٥ دابنه چولی قوشی دالج قراکوز طلیت معنانه عربی صحیح در اصلی حج چای ایدی جادن
منتقص فارسیده تاج قافیه سنده مستعمللر داد عدل و کلمه حکایت معنانه دخی کلور داد نام خدای ایزدی ٥
داختن قورلغی زنجی دادن عجم پادشاهلری کیوجرت دن کشتاسبه کلنجه دادن دیرلر داد استاد اله
دیده معنانه دادخواه شکایتجی دادم الله تعالی ندلی اسملرندن وارقرداش معنانه وتسفقتلو یار معنانه دادار
یاتیجی دادار تنکری تعالی دادار تنکری تعالی و عادل در دیرلر دادستن انتقام المق دادکر تنکری تعالی و پادشاه ٥
محتسب دارنده اوکی قرداش کاه اولور حذف ایله دادنده دیرلر داده عطا و دیرلر وعطا اینجکه بیلر

جکا

داد کیبه عادت دادی یولدی یکرم برنجی والتنجی کیچه سی دعوه لریدر که داده رمعنا وغیر اصابحی بودرلر
التون ومکش سکه سی و یعنی صاحب عکیندره و دارنده یعنی دال و الفتح کلمه تنکلی حزنده حفظ و ضبط
معناسن افاده ایدر وصفت کیبی دخی استعمال اولنور جهاندار ومعلمدار کیبی وداره بالفتح سایر ولور معناسنه
در فارسیده دخی شایع دیرلر جانبدار دام غاندلی بوعنوه تیبا تنکنه دخی دیرلر اغزینه بی بدی کاغاننه
دخی دیرلر الغرایب بویلجه روایت بیلیر دارا بیع پادشاهلر اسمیدر که اسکندر ذوالقرنین اوزاظهیر
زماننده مصرده پادشاه هیر ومالکه حکم ایدیدی و دارنده معنانه وداشتن لفظندن صیغه مبالغه در ٥
داراب دارانک اوغلی اسکندر النده هلاک اولدیر دارابر ابنا راد دارد بهیان بتم اغاجی دایره اسکنی قوشیر
دار بهین تکیه کاه ولیاو ورجی دار بیج عود اغاجی دار خاکر فندان که تازه دکلجک اغاجیدر جزنده زابلدن ٥
لامله لغت درخت کوچک اغج که بدقلو علیه دارد و مشات اوزنجه دار فریب مثله وتکیه کاه دار شیوبیانمش ٥
دار حکیم اوتی و عده زمان و ایو کشن دار وی بیهوش عقل الجی دهوجا وتایم هرنسنه که عقل کیده اکا ٥
دیرلر اما مخصوص بر اجتلع اسمیدر دار وی هشتیر مثله دار وی خوشیر مثله دار بیش علم دار بی انبار دارو کیل
کنندم و داشتن لفظندن استفهام معنانه کم ایدلرنان دارد یعنی اکمکه وامد سرایر و چادرکه کونزه کلیسا کبی
جلسه جبن معنانه دار خرمن سیر عندعیسی ومطلقا سپهنیر داز بلجی وبالجفی وبالجمله بنا اولنان یابی ٥
داز ار بیوجه دارز نام خدای تعالی داس ورداو کدر که بجراو جنوه و چوالکه بالجفی وهلاک و فساد معنانه ٥
وداس شول لفظه دیرلر که بر لفظه دخی تابع اولوب تکلم استعمال اولنه تاراج تارطفان و خرد مرد وقانی قاتی
کبی داس دلوس دیرلر داس درو اوت اوراغی داسو دلوس او دخی دولت معنانه دربو نکر کبی الفاظ الفاظ
اتباع دیرلر بو نکر مثلی عربیده وفارسیده وترکیده بی نهایه در داسکاله بوستانجی دهره سی بعض نسخه‌ده شبله و قنع
اولمش داسکله کوچکه اوراغ داسه اوراغ داش اوراو وقلجوج یعنی بشوه صاحبه دانش جو العجم فرجی
و مطلوع فرهول وشهنیه معنانه نه کم ایدلر خواجه داش و شبنم یعنی داش ناش و بهم معنانه و سقیمی داشاد ٥
عطا بخشیش معنانه وداش معنانه داشت مثل داشوی داشتن لفظندن صیغه ماضیدر داشن عطاو ٥
بخشیش و عطا بر کیشیه داغ نشان که اوکله و یا غیر حیوانکه اعضانده دوله و یا غیر نسنه ایله بقرلره ٥
قفتان لکه سنه دخی داغ دیرلر داغینه داغلنجی داکر قنادر دکلی بو بیله نوش علوه قوشی و بچکه باکی دالان
قرادر دالر بهیان بتم اغاجی دالربه قزیقوشی دالرخاکر مثل دارخاکر بعض فندان و دخی کاغاچ دالرونده سکتی قوشی ٥

باب الدال المفتوحة

ومعنی دارخانه دالوزه مثلا داله معنی دار یعنی قوناق دالبنه به قجیل قوشی دالینه مثل وصیل جسر جه دام دوزنده ٥
وحشرات موذیات معناسنه دامادکوییکی خلق معناسنه دام داهو کیکده ودناغی فسرتیج داماکرالات خانه یعنی
قبیجی دامان اتکه نیل معناسنه دامن مثلا دامغوارا ورده دکلیر ششیداده کره وعنبر حیوانک اعضاسنه
اولور وضمام یعنی داموز بوبیله قارکور کجه بل سپه پر وصلوح داموشه مثلا دانا علیم یعنی بلیجی بالجمله ٥
دانشخوار دانشمند دانشور مثلا دانجه وجمله عدس معناسنه دانه مثلا دانزده مثلا دانش اسم مصدر
بلمق دیمکدر دانشکر صاحب علم دانشمند مثلا زیرا همنه لفظی اداتنسبتدر دانش بلوغ دیمکدر دانشمند ٥
بلو عالم دیمکدر دانک عامه قسنده بر درهمک یعنی درهمک حسابقسنده برشقالک سدسیدر تعریب ایب ٥
دانوج درلر دانه حبه وقتوبیه دریه علم وعالم معناسنه دخی کلور دانه دل حبة القلب دانه سبنه منوش ٥
درلر بادتده مسهل شربتلره کرور دانیته وجمله داوجرخ وقمارباز لرک بر کره دن اوقتحلیر اغجه وبولد
داوداد سکوجه وبیوجه داور حاکم وقاضی وخدا برتعالی داوید قاضیلق ودعوی وجنده حکم حاکمکه صنفیه ٥
داوندار یایوجیداه بمعنی ده عشر معناسنه یعنی اون وقرنوح وقراوش ومعلفا منعمنکار وغایتده ملایم عورت
واغلان که الکرانه تکلمنسز اوله داهل برعلامتده که صحرا نور دوز تیا ننده ایبدل صید ایچکو سقوغوب ٥
دزاغه وارسوب داهو کروحشیلده زاغی عربجه صباک ودامدار درلر داهول مثلا داهیم بکلک ٥
وقاج مرصعدر که اماکه ایله وقوبا الفی یا صورتنده اولیر ایله یازلوب بلغت دخی اولیر دیهیم مثلا داهیه
من شبدالاو والجمع دواهی داهیة الدهر ما یصیب الناس من عظم نوبه لغة عربیه دایره چوره وکوکل
وصحیر پشودایه اغلاجقلر اوزرلر عورتده باجکه دایه مکتبخانه دبدبه دیکلیغ اوتیر دینارکم التلوه
کوده لو محکم اغلان وتینکه دخی درلر دبوجه سکاک دبوس بوزدغان وچان دبوسن تیر تعراوده دیه
تخفیف یایله معروف عرضدر که خایه لکه کیسه یعنی سغل وصویله ویاغیله طبطلو اولور علت جند درلر زکیبا
قاوج درلر دبه تشدید بایله مقاده که کوندن درکلو وکوده بردن وصکادو دبره فصیل خوسه معناسنه ٥
ترکیبی حصیل درلر دبید طبیبلر اصطلاحنده نیره وادمراد اولور ومعجون دماغ اولور دجر ٥
بکور یعنی طبیبلر قتنده لوبیه ادرلر دجاکر کاروان برزلک دخش معامله وایش بتلمو دخشم بیم سنکله
اوقلکی معا املم دخل تخیل وحاصل وآله کبیر وبطمور رنسنه دخمه برنسنه سکنله دخیل دست ومعنی نجل
ددیرتجی جانور سبع معناسنه ددنبو قوادااوقتقور دوقوش ویرتجی جانورلره ده مثلا دد درفیعا

وانجه

وانجه وطاشره وطاغ دیبسی ومصادکرداولنه داخل اولو عجمیین لفظ انجون وانجاکرا اولنه دخی داخل المعد
وکاه اولمیه اخوند داخل اولور بیدیاد رکبی درد بها معناسنه ودیدن لفظنک صیغه امر درود طرفند لاحق
دانت نبدیلیه اکثرجوکرتلو عشند درلر رودکی دخی درلر طبیبلر قتنده علیق دمکله معروفدر انشته یلد
مثل وجاکر که کلیسا لرده چلرلر دراج تخفیفله انجه کلوه مکیه وسیه نیس معناسنه دخی کلور یعنی بکل چارد
که کلیسالرده چلرلر دراج اسم موضعدر راغوش قوجمق اسم مصدر الفاظ مرکبه اسم واحد قلمشلر
دراقن برد رلو شفتالودر راغ وطتلو ولودر ربهنه دریعنی بویله جاکه وانجه کلوه مکیه ویک معناسنه
ومخالفت معناسنه درب دوه طولجه ریار عیب کرنه ن درباش کوز دکره مکیه عتیرا اولمعناسنه دربان ٥
قپیجی معناسنه دربایست کرکدر دمکیه دربره قپو قپیغو شی بقرشو دمکدر دربراعنه نه دربند رکیه
دربند درلر یعنی اولر سیبده که حرامیلر وکدشمندن قورقلرلا ولا تغو معناسنه ودواشو معناسنه دربه
پاره دربیچ مولجه دربع بجره وکاتبلر بحجه وسیله معناسنه عیبیه رجه یعنی مرتبه درجاکر فدان یعنی تازه
دیکجک اغاجیده رخوند ارعی برخم درلر رخو سعاقب سبیله لاعبی معناسنه درخورتن کنبر قش بخه دمکدر ٥
درخورد یعنی درخود دخط سترک منفلبلی دردا عنبر وعنبر وبیر دردادة دکرین صنانی درود
قرواغج شجرة المسبق درلر عربجه دریند بار نقرلیس نجمی دردرد اوغلان بومسر یعنی اغلان طوکی
النارجکن کجیجی ییعا اغیجی دردی مثلا دردکنجملرک دردسر ذات الریح یعنی دردسیاه حمایه ٥
محرقه که درلر خسته لغیدر دروناخن قرلغی نجمه که درخفه اولحیده ووخت وفیح اوردوغ
خسته لغدن قالقمش کیمه دردمند دردلو بکلو درزنک کبیر جلایده زین خیاط دزناده دکرمن
صواغنولعتلو درغاله دربند وطاغ دیبسنکجیدر وقلعه درغان ما ولع النسره برکیشدر ادبیده ٥
درغشت سیزه درح قلقان درق اغاج جنبر قلقان وسکودر فهستان درلوا غاجلق یزلره درقه
اغاجه درلو کستان لفظی کثرة ایچوندر رختان وکلستان کبی اغاج جوقلغی بره درلر نکنم ٥٥
کلستان کلی جوق یره درلر دری درکر دستار جه معناسنه درکاه ایشکه استان معناسنه وقپو اوکی ٥
وقپواوسته والوصفه درکه مثلا درکوده تزجه خانیشه وقپواوسته والوصفه درمان چاره وعلاج درمانده
عاجز وجاره سز قالمش درمانده کجی چاره سزالع درمند یعنی درمانده دروا معلق اولمش نسنه ودرست
ومحقق اولمق وتحید طرنیشده جسل ولشه رنولر دشاد روانه برنو عسلر رواح محنده وغش خسته
یعنی عقلنه

دلنجیلک درمکس ه
درواز قلعه قپوسی ومثل دروازه دروازه قلعه اشیکی وشهر سوقاغی حیا بار بهایی یعنی
اونکی دروازه بان دربند بکجیسی دروازبان مثل دروابر مثل دروا درو ابیست کرکرا ولی دروعه ه
مکیار شاهد قرع باصابعه دوق اجرده روزنه حلاج یایی درویزه دلنمک مثل دریوزه وکرنکی دریه
بیه دروشی یوضولر دره کوتوکه دورده وصغزده وقیون ده اولور داکدیه ارسی که صواقر ه
اوله اولرمسنده درکه عجبه کرشده راد ادوه اولرمعه برنه درواته بعزسعه برنه دروفشده ه
قنی چکیده روعبویله قارنلر که کبه کبی اولا یسوب طویلیه درهم قوجشق وطولاشق وپریشان درویش
مثل درماس یعنی اونکی یعنی دیوار حنکیسکه یا بندلنه وقپو سوسی درع زبان فارسیه درلرشولر ه
سبب مکه بهرام کورکه عجم پادشاهلرندندر کندو جاننده باغ وتسبیبا تنزیدر که کندو قاپوسنده ه
جمله احکام ومکاتبه عبرتلرفا رسیر یازیله عیدرلر یازیلیه چیلبی زمان پادشاه اولوب عالمه شایع اولدیر تا شولر
وتیبه والده رکه انورث قاپوسنه نسبتا یده اولدلرزیاده دریجه مکلف غیره دلدن تمیزا بیدا اولدلر اولرزماندن
بر حذ باده دریع درلر اما لغت قنوم صاحبی روایت ایدر برعجمه برطایفه درکه لغه غیب سویلرلر ه
وطالع انکنه درلر که اب هواسی لطیفاوله اولرمعینده کیکده دریع درلر عیاجوق یره قرارکاه و
طرف معنالنه دریا دکیز بحر معنالنه دریاچه کوچک دریاب اکلا جبیل معکسه دریغ تقصیر وطوتنمق
دروازه مثل دریابند کمی لیمانی واکلارلر عیلولر معکسه دریغ اصوع دریچه پنجره وقپو کبنکی
یعنی قپوایجنده انکلرعی کوچک قپو عبویله طاغ دپسیر دیعم اوده اوه دوشمکه دریوزه
دلنمه وجرا تمک معنالنه دژ طاغ دپسیر وخشم ودرشت خویلو وقاقفنلو دژاب یوچکه دژکاه
جلاد وقتال وبدخو دژاکنه مثل وقاقفن که ژکیده خوبی یاجیدرلر دژآهنکه مثل وتنده دژخم
مثل دژک دستارچه وبغلو دژکوار کبج هضم اولنان طعام دژنک یارع قوم معنالنه دژه مهره که
کیسه ولنبا راوشرلر دژه کیرنکنه دن خمیر قازنجوج دموسکه اکا اکشی درلر بعض یرده اسرن درلر
وبعضه اکستره درلر دژنینه طاغ دپسی دستار وصدر مجلس ومنبر وقوتو وغلبه دس مانند
دست اموز المراوکرتجسیر والده اوکرنش حیوانلدرقیوب وغیرسیرکبه دست افزار التی که انکله
ایش ایشلر دست اوزار مثل دستافزار مثل دست ابزار مثل دستاوراز مثل دستار بحق بلنرد
کستاد بسیار معنالنه دستاد دست نقد دستار نه بچقی دستانبویه بیلنقچ که عجب شمامه درلر

دستنبویه

دستنبویه مثل بونلدکبی یرلرده الف حذف اولنور دخی قاعده درکه برنه بیان اولنور دستاربلند
ومندیل وپیشکیر وبغلو دستارچه مندیل وکرستمال دستاران شاکردانه دستارخوان پیشکیر
دستار بسته دلبند صدر یعنی دستا سیا الدکرمنی ودبکر دستاس مثل دستاوین خفیفه رعنا
الربوش ولسون دیو کتعسرلر دستان حکایت ومکر وحیله دستانه جاده برنکلان یعنی التخیلیر
التلنندن ره توی درلر دست اهنک مثل دستاورنجن بلزلر دستبرنجن مثل دستاوینه و
واسطه برنکران دست بازد الجاوندرلر والرصونر دمکیسه دست برست نقد والسلی دمکیسه
دست بردهنده غلبه اتمک وخصومتده خصمه غالب اولور غالب کالدک دست بیان جلوه عروس طمانت
ارتوع دستبانه مثل دستوانه یعنی طغان الکلکی دستار نه بچقی صبی دست بند رقص اتملک وخرمرس
دیمک که کافرلرد اوینیدلر دست برسته وترجی منبر وعناصر اربعه دستشانه قرار طراغی دستنکی
فوزجی والرصیجی دستکار صانع معنالنه وصنعت دستکاری صنعت دستکاه یرای والرتیمسی
قدرتیدنه کنایتدر واولرمسندرکه عامه تحریف ایدب درکاه درلر دستکنه مثل دستکه دارایی
دوقیجی واغرشوع دستکیر اردو بجی یعنی معاون دستمار الرسلجک وصیلدع منیدیل یعنی صیهی
چتی دکلدر مکیسه دستنبویه بیلنقچ عجبه شمامه درلر دستنبوه مثل دست سنور الربوجی صو دستبند ه
بجو سیلرلر برد لواوینیدیر دستوار اغاجی دستواده ناطور حمام دستوری اذن واجازت واولر دفتر
درلر که صاحبه دیوان انجا امام طوترلر وانکه موجبیله عمل ایدرلر اشاد الوکرده ضمه سیله مشهوردر دستوانه
طغان الکلکی وحوقه قیلجی دسته صپ قبضه معنالنه ودمکیسه اکی بجکره بغلرلر وهرنسنه نک ه
قوابیه درلر واپلک کلبی وکستاخلق ایلمک دسته جوب کوتک وچالکی قولپی وکستاخلق دستی ه
طوز وظرف دستیار الریاری محسیر ومعین وکور شجیلکر باشی پهلوانلرندن اشغیه پهلوانه درلر
دستیاره بلکزکه دستیانه قیجی دستیافت فرصت دست یافته یولربولش دستینه بلزلردو
دستوانه وقورینی وتوقیع پادشاه دسکو طاغ بازنده قلعه وکوزشین اولسون خرابه السون
فارسیه وعربیه مستعملدر دسره مثل وبکوبجه دسمو بکوبجه دسبر جلاهلرکیو معنی که
بیبر اوزنه ایلک صرلشندر زیاده کلنی اکا صررلر وایلک صرشغنه درلر بعضلر اغوده
اغاجنه درلرکه جلاهلرکرد التلنندن دشبت سکلک صنمغندن صکره که جواد بتنکادرلر دست

صحرا وصو بیره کوهستان دشتبان قوریجیه که ترکه بکلر طواردن قوریجی دشتبانلر مثله دشت سواران
کوهستان وبادیه عرب دشت سواران مثله دشتی بیابانده دشته خنجر دشنه مثله دغ طاغلو یاتی عیبی
پیره دوه خیا استعمال اولنور دغا ونر که الر مقعد وقولماشلی دغل معناسنه قجقلو وهلاک ویرملک
دغل غدر
ویرلشنه جوجه اولسون دیو سلمکه عیبه دغ سرطانلو باشی دغ قولماش یعنی کیسه بر حکمزاده
وبچکارده خار وخاشاک دغل زنده زنبارده وقلبنزه وخاین وخائن دغل دنوک غایشبه ه
دف دریکه چنلی چلنلر یانیجه دوتبا نکله اهنک دوستر اوبیله یعنی بو الدی اولور دفتر
نامه دمکدر عیبه یجیه فاز دره دفتر دار دفتر دبجی دارنده دفتر تقدیرنده دیو لالک اوجی
عیبه دلکه اوغه در دلاک دلالت ایدیجه دمکدر عیبه ویچونکه معناسنه ونانا یدیجیه
غماز دلاله مثله وقمعجه عدنا یدیجه جکلیه دلاک بالتخفیف نازغنج عیبه دلو دریغ بلی
خرمسی وسکسار دلو فوغا دکرهن سبیتر بو لغت عربیه عجمده متشکده که سکسار واعجکه
اوزندکی ویدکله سکسار بیجان چقسر اکیچه رلوا ولور ایچسنه ترنگدا وه در لرصو صو اولدیغی سببله
کوتنده سکسار دیرلر عکسی افجا اولور سمور خیچه بوکه انواعنسنه دلبیته بلغمه دلیکا قاطع
دم نفس وکوز وکرده دوجیلر ایچلا وودیا لکلنسه دوخته کلنجی وضم کسیاه وقرغونه معناسنه
وعیش وعشرت ودوقت صفای ساعت واه واه ایلمک وفروت دما صولوتغان بجیکه بجد کوکف
صولوماو ویرملک معناسنه دمار صولغان کسه دمادم وقت وقت دمار کوزک واصل اغاجک الیسی
وغیریسنه نکه اولسون وهلاک دار انتقام معناسنه دخی کلور وکینه برغوت وبینی معناسنه دمان
روکشتابان وباهیبت وقت دمامه دبلک دماو ستل دماریعنی صولغان کسه دماوند بر
شهر ادیدر دم اهنج نفس کش دمچار دود بوبراو درز دف وبنک دف دمساز موافق و
رازداش دمنان مثله دمدمه غوغا وغلبه وکلکرمک دمش اوزدکرد دم کرفته قوقش عاززش
ومتعفن ولمشه منده بیاد دهنده دمه دیجی وکموکرده وطمان دمیده بلوغمش وتارغین
وافورلش وارته بیر اقلغی دمیده کیا عضانورک قیرقیرا قلمسی نکم قومدا نشیز اولدقده اولور
دن کوب وشاد یلقدن سکرمکه عرب لغتنده مضاعف قاعدة دخی مضاعفه غیر مضاعف
استعمال اولنور وهم دبیلن لفظدن صیغه امر وصف ترکیبی دردنه نابله وبجون وبچیباک
دخدخه

وذقنه اغاجی وحب الطین وخود کاسه معناسنه وکلمه دندانک کمشره دندان دیش دندان اسیا صینجک
دیشی دندان خنده یان دشلریکه ادم کلجک اکلکوینور دندان کیر اصرجه دیش واصرغی و
دیش قسمنده بجه دندان کلیدک وطاغلرده دشلیجی غیرعیانسنده دخی استعمال اولنور دندان نیشته
بوزون دیشلر که ابعد شلبع دنش ناکس دنقه بغداری ولوجه بیه که بغدار اچنده بتر ادم
بیجه سراسیمه اولور دندانه حیران وبلمز دنکل ابله وبجانادم دنکالا دکلجه جله قارکبی بغیر
ولولوی بوزجیه دنه بیت وتکبر وشادیلق وحرقت واتش طبیعتلولر اصفی تیره دوات دویت
مرکبقیلر دواج تخت وغوبجه جار شب وبعضلر یوغن دوبلرد وادم اغاج کوکبجی دوان یلرک
دوراج خسته لقدن قالقبا بو اولمشکه دوران روزکار دونکه دوشنکه قبانسنده
برشوبجه قوره جغزه دوش قرغونه دمور بر دقلر جصیه دولوعار صومعیه قوت ویره قبض
ایلریه دفغیری فایده لر جعلر عجیبه ماد الحمیده دلر دولت عربیه جنکره یکین اولنقه دولر جمع دوات
کلور دوست شور دویت قرشدجی دوه اوه عشر معناسنه ونوب قارشق ویرلمک دود ادن قرش وبرکه
که النج بربندره تاس نعلین دهار مغاره دهان بانلغ ونفره دهان نیرلره دهان اغز دهان دره
اسمنده دهانج الکی اوبکلو دوده دهان اغزلو که جلا هلر اصطلاحنده دهرله نفری قارشق
ویرملک معناسنه که النج درده راوده وطبق بو بجی که نفلیند لرک اولور سمنا تش دیجه دلر دخنجر
وترکیبه تحره درلر پاسنده دیکرانو کله باغ بود دلره دهنت سرکشته وحیران معناسنه وبادلق
دهش صدقه وعطا دهلر قیلده درلر پابوش وحصیر سازیجی وغاکون هم اونیجی ده مرده
اوله کتیلکه دهشت دقنه اغاجیکه عوتبه حب الغار دیرلر دهن اغز یعنی دهان ولوبان کمی
دهن بند عوشلر یشمغی عربجه لثام دیرلر دهنه ویرلدی عوتبه غلان دهنه بر قیمتی طاشده
دهوه مثله دهاده دهنه حرکات ثلثة ایله اغزلو یان کمی دهنه لکام اویان کمی دهنیم درستانجه اغیر
بابجه درده یکه اونده برتوغ معناسنه دهبره سودا غورید دی قیش وماه اقرار زمستان ه
ایوک سکنجی کوننه دیبار مثله دیبادی ایوک بکرم اوچنجی کوننه دیبدین مثله دیبین مثله دیبادی
یعنی ایوک بکرم اوچنجی کوننه دیبوده مثله دوجود یعنی الکی عالم دفعتان دنیا دهیچ معناسنه عیبه دیس
بولان دیس دیبیس مثله وصورت عوبکنش دیوس کرچی وقزنارع عبید دیبیر قرنس ایلرنک اول بنجی کوفی

الدال المكسورة

دبجور تیره اکوایل علکت معناسنه عربیده دیجور دیرلر دینار سیم و قاعده و عادت عربیده دیدن دیرلر حساب کتشیلک دیرکه
اوج یوز التمش بیغمبرلر صورتلرینی یازمشدر دیمیر اوله اول التنجی کوکه دیر کلیسا دیمک در بیر
زهلو بوجکدر عقرب کبی دیلوکر مثلا دیهلر اویلر بشنجی کوکی الدال المكسورة دبیر یازیجی دبیرستان
مکتب خانه دبستان مثلا دبق برج بیشی ترکیبه اوکسه درلر و بعضلر یلم قوه درلر دیز مثلا دبیقی
بدرلو قفتاندر حریردن مشقیه بکسر و بضم الدال و فتح الثاء و سکون الیاء نام شهرست که منسکه دمشق
مراد بیگی خواننده درلر نام نرده درازه مثلا دراز نیارا منهیلو ماوی درنجه درازنیه اوزنجه ٥
درایر چالیر درخت یاش اغاج که کسلمش اوله درخت خانه منکه درخت سنبانجی قوریدر واغچ قشق
قونی درخت سسته مثلا درخت سخت کرد اغاجی درختستان اغاجلق درختان اغاجلق درختم
الغون اغاجه درخت مقل ابوجهل قوزیر اغاجه درختی یلسم وشمشکم وعلم وطوفان که ادملری
ههلاک ایلیر اصلی اسم مصدر دیرلر درخشیدن لفظندن امر وصفت کبی ستاره ٥
درخش کبی دراز رود ماوراء النهر ملکنی درازکوش اشلک وطوش خوخر کوش معناسنه درکی
وییرتق درفش بیرکه انکله سختیان دکوندرکلر و علامت هر نکده دموبیلکر باغ بالله
وبر مشهور علامه اسمیدر عجمده فریدون فرخ زماننده بربهادر دموجی کشی واردی دمو جیلر اوکلرنی
دوتدقلری سختیان پاره سی که کندو تکه وار دیر بر سکو اغاجنکه اوجنه بغلنوب سنجق ایلیرو
خلوج یاننه جمع ایلیوب فریدون معاونتنا ایلیر طالع ساعده ایدیبکشمن غلبه ایلدی انولرکسبیله
فریدون پادشاه اولدی دروسنجاغی فریدون دیرجواهر لرینی طوتدیراند صکره هر
پادشاه که یتشدیر تعظیم ایلیدیلر و مبارک طوتلردیر وهر جنکده انی ایلیر دوتدیلر دیر فرصت
وظفر بولورلر دیر او سنجاغه درفش درلر دریغ عوت کوکلی عربیده درم اقجه درم دو فرشته ین
کردان دکلریر بو جکدر درم سنده درهم اغیر طاش دمکهاولور درهنه یوش طبیلر قاشده
شیخ دمکلم معروف دراپا ریوشنی دیرلر درم خرینه اقجه ایله صاتون النمش دیرنکه الکلمه اسم مصدر در
وصیغه امر وصفت کبی درو بچین درو اع ایرنسه وصیو لقبی قالمقش کسه درو پیش
اسم مصدر دردرویه دره یعنی طره ودرتق وبرتق دربسته دره یعنی طقوحی اولوی
دریغ منع وتقصیر اتمه وصیغه دیکه وله ایله دریج یعنی دیغ دز قلعه وشهر بغداد دوکیر دیه

دزدار

٦٤

دزدار قلعه بکیسی و حاکمی و ناظریدر زاکاه غضبناک دژاهنک بدخوی و بخیل دژم سخت ناخوش و
یعنی کوز بوسی و غضه و هیبتلو و قاتی و اشفته و غمکین دژله یعنی دجله که بغداده برایرمقدر دژدام
یعنی دژدار دژغاله حصار قلعه سی دژ نازک دستار چه دژمش طوت و ملول دژنیه بدخو دژنهجی کنکه
قدس مبارک شرفهالله دژینه بنفشجی زیتی دست قارش و سوه دشم مثلا دژنیه دکره بدیخو اپری
واکنه دقت عصر معناسنه دکناره بوکرنجه دککولر بدر اولدیجه دکو کل و بوره ولمغه درکو
کوزه لاد کوبکوه دلارام کوکله دکلنیجی جانا محبوبه استعمال اولنور دلاور بهادر دل ایچار
دلیر کوکل الیجی دلدار مثلا معشوقه کوکله دلکی وغایتده خوب جیس بلند دلربا کوکل قاپیجی دلرها بیر
مثلا دلستان کوکل الیجی محبوبدن کنایتدر دلسوز کوکل یاقیجی و بیوره ره یاقیجی دلشاذ ٥
کوکل شیلی غصه سز معناسنه دلشده کندوندن کیدوبه اوغوش دلکشا کوکل اچیجی دلکشای مثلا ٥
دلفریب کوکل الدایجی دلنواز کوکل اوخشایجی دلغین طکوزبالغی دلگیر کوکل نفرت ایتکی اسنه وقورقنجی
دلیر بهادر دلاب چوق تیندعیب غلیظ اولمش سود دماغ بینی ولغست جکه عربیده دمادم و ٥
ذلک هوغبار برشیئه الزعفران یطلی به جبین الصبی دهنه دلکو تغلب معناسنه وجغار و دبی که صوغانک
غابتده شته خنده سکین دان وکین ونشان سایر دمیاطی برلطیف قماشدر دمیقی رجب قماشنه که
فارسیده اکسوه دخه درلر ونکیه دخه درلر نکه آواز طنک معناسنه وشیروغوغ یعنی جفر جوک کرمس ٥
دنکادک برابرو دمه بیندر نکماله وجانام و بحشم دنکاکر قرمسه که فارکبی بغره وبتعموده کب ٥
ظرفیه دوبیت شعره رکبه عرشعده جمع الت دهکوبر دیه لفظندن تخفیفا ولنت بود احدره بید ٥
دمکیده دادن لفظندن دهاده اکی طرفدن اقدام وبلاع برکی اغزینا کی طرفدن اجلوم ده خدا بیر ٥
کوبرکتخداسی یعنی صاحب دهش بخشش عاسم مصدر دیر دادن لفظندن وپرش دماغ اولوب ٥
دهشتنه مثلا بو تصرفات عامه قبیلندندر دهقان اکینجی و کوبلو و کوبرسالاری دهقانی اکنجیلک
واکی یری دهکان مثلا دهکه قندره معناسنه وحصیر قمش دهلیز اکی قپو اراغی ٥
دهو سنده یوقاتنده بوجه طاغ اسدر ادم پیغمبرک عم انده ایندی وارد دیرلر دهیدام ٥
حاضرلر جمعی درعیه کوزدمکدر دهین سود اغزی دهیده اکی طرفدن دمکده دهیز مثلا دهیی
یعنی سود اغزیدیر دود اصحمعناسنه دیار ایل عمملکت دیباجان اکی یکاوق دمله عربیده دیل دیره

لفظندن صیغهٔ ماضیه کچدی دیرمکدر وهم امردر دیبا اطلس مصیردن طوقنور وایوارلی اونبجی کونی
دیبه مثله دیباجه کتابک اولی وبکا عربیده دیدار یوزلرکه کوزلری بربرینه لفظندن مشتقدر
اسم مصدر در دیدن استعمال اولنور نحو دارد دیدار دیدان الکافیش ایجده دیدار چی اقندی کورتی صو دیدکاه
بقاجی یر دیده کاه مثله دیدبان کوزجی وجه علین وطلیعه دیرلر وکوزلکوزی دیمکدر وبعضی دیده
دیده ور مثله دیده خور مثله کوزلرکون وکونجی وضر جمع اولر دیر کیج ورنگی معناسنه
وچوقدن واسکی کهنه معناسنه دیرباچیان دیریار عنکبوتیجی امرجکرد وباشلی قوجه ومحکم اولور
ادم که ایکی قوجا اوله دیرباز ازمان دیرکوار کیج سکیجی طعام دیر غایته کیج دمکدر دیرنه
دهر وروزکار دیرونده ونکه کون دیرمانده دنیا دیرینه قدیم وکهنه وچوقدنغی دمکدر دیز ترکی
اکثر بوز ارق رنکلو نسنه استعمال اولنور واسبکبود واسب سست وبکا کولات اکثرات وصفنده
استعمال اولنور هر عارضه وهم معوضه اطلاق اولنور جمیع رنکه دلالت ایدر لفظ لرکحاکی بوز در اسب
دیزه ودیزه رنکی دیرلرکه ترم معناسنه وقوله معناسنه ود مو بوزد دیزه مثله وصو رنک واکثرات بعض
دخی کوکرات دیزینه برنسنه درکه عربجه غده دیرلر دیس ادات تشبیه دیرها معناسنه اسمکلر غزنه
لاحق اولور ناکا بکزر مکچون ماه دیس دیرلر ایکبر وایر صوتلو دیکه اولور صورت معناسنه دیسه
الاجه دیدی کاویر وانحوی بیرد مکدر احدرا وراپه معناسنه دیک کاف عربیله جولمک قدر معناسنه
اسم عام دیر هر نسنه که ایجنده اش پشر بقردن اولا ندرکجه قزان دیرلر دیک میس دیرلر سفسدن
اولانه دیکه سفالین دیرلر دیک کاف عجمیله دون امس معناسنه وخصوص دیلک اقرانه هوج هوج
وجولمک قبلخی دیکانه قبیلو بغ وکچی دیکپایه ساج ایو دیکپایر مثله دیکبخت جولمک ایچنه
دیکر وقندر ونکی کون دکر روز فیکه بر دیکر عادة تحویف ایدب دکرخولک دیرلر جولمک اوتنه
دیمکدر وسیجان اوتی که تیزدا رولر دن در دیکر کجیان اولوجی هر نسنه که اسبابی ایجنه بله
اوله بتیسی وکفکیر وکبچه وغیر کبیر بعض نسخه ده دیک یار جی واقع اولمشدر بوده اوکسه که
زکیده پلم قره دیرلر دیکر دخی معناسنه واکنیر وقتر واره غیره معناسنه وکلیسی دیکشب دون
کیجه دکتسب مثله دیکدکی جولمک دوبیخی دیکینه دوناکی وقع دونکی کون وجولمک اشی دیکینه مثله دیلبایه
سیجو دین شریعت وبود مکدر ابی معناسنه نتکم ایدر انت بقعدوجمرس ایلدیکه یکرم دوردنجی کونی

یکلم

یکلم اوجنجی کونه دیرلر دینار التونه وقلوری دیا اللونه که مثقال اغیر اوله دینا روبه چو دیر دکلیر
اتلند بیان طراغیده خدیرلر دیوعه صراط کبهسی دیننه دونکی دیو شیطان علیه مایستحق ومنز
وسلک دیوپا ام بجلدیوا باد دیوستان یعنی دیو وطمتیغی معصرغه دیو اسپت قره یونجه وکیکه
یونجهسی دیو اسپیت مثله دیوسفنست مثله دیوادر صنوبر وهنکستان جای دیوانه معروفدر جیکی
دیوا یر وبیدیلو سسلو ایدجا اغاجی دیودار مثله دیوا بینی بر ونکی امرکلسند غری بره سی دیولک
برغوبیر یعنی دعوی بعیرغیهلو برلنه دعوی معناسنه دیوانه دلو مجنون معناسنه دیوانسلی قفحه
ایت دیوباد غایته بوککرات ویلده ده سی دیوبایر مثل دیوبایر دیوچه سلکی وتخیل بتی دیوخار بر
اغاجدر … جنسندن دیو روایت ولنور وحب الصنوبر دیوده اعجی دیو دار یعنی بهسلوا ید ج عاغج
شبر دیوعار دیرلر دیو دار اعجه قواق دیودست تیز کار یعنی ایشی غایته تیز اشلین کشی دیودک
تخیل بتی وکوده که قماش بیبه بوجکلر ودیودست معناسنه دخی کلور دیو غسا یارا وجی دوتمش دیوکدیر
مثله دیوشنیه بونکردیو … سپیده اهل وعابلر اند وبجه دیو دیوکنم جودر دکلیم تخیل دیولاج
اقلاق وطاشلو دکنلو یر مثله دیولاخ دیولاخ دیوستان اصل لغتده لاخ سنک دیکیدر واولان
یر وطاشلو دکنلو یره دیوه دوملی منزیر وسلکه وتخیل بتی دیه کوبر فریه معناسنه دیهار یعنی زمین
دیهان کوبر کتخداسی وستالار دیهیم تاج مرصع پادشاهی عجم پادشاهلری کیدکلری وچابالشرعا ونجی
دیمکدر دیهیدا یکی اوز بش کون دیمکدر دیهم مثله دیهیم دیهو اسمان دیهی کویلو دیهان کویلو الدال

الدال المضمومة

المضمومة دبله یاره ناطف عبدرلو خلوا درکه شکرله وبادامله اولور دبه تشبیه بله کوندن اولور
متره کبی برنسنه دیرحوظ لره کتورلر ویاغ وعجون طرفلرینه دیرلر دبیر طبیل اصطلاحنده دواه مکدر
بعض معجون دمکدر دلر دبیقی بر درلو قفتان یپلک دشقیه بکنز بضم الدال والفتح الباء وسکون
الیا نام شهرا ست کویندکه شهر دمشق را دبیقی کویند دخ حصیر سازنرخ قافیه سنده دخت قز باکره
معناسنه وفقت دخت زار قیز طوجه عورت دختر مثله دخت یعنی قیز دخت اندرا وکجوغز وسلکی
قیز ها کبیر دیرلر … حقه اویلر وختر بیه هینو کیلتیه تسمیه … دخنیه
مثله دخسدا ازلو دخدار اق قفتان که کیرلر اوله دخجکار دار لو باشلو غایته صالح کمسه
دخنه تسبیر وطا یعو کونیمش نسنه دخینه مثله درباتخفیف والتشدید انجو در تاج …

دراجه قراجه قفنان درّاعه قراجه ودموركو كلك عبيدنه دراي اجدميردكلير دمورك دوالكر التلرنه
دريج حقه وصندقچه وخوش قحلو نسنه وقبرجوك معناسنه دريچه كار بجيكه صندق دوخش شمشك ه
وعالم درخوشاب عرعليه لطيفه ابر انجوده رخواسته مثله دردانه انجو دانه سي دردچوك وچوك كل ه
هرنسنه نك خرابي وتقلى عربجه دربدر دربلو وجه عه معناسنه وقره نسنه وكيكك كبي قيوسنه درست صاغ
وبتون ومسكوكو نه كيمسكه لنمش درهشت بابر ونا هموار يعني دونده كلانسنه وخشن قطعى ا وجوددكل
معناسنه درشا هوار غايتده بيوك انجو درغست كوتي يعني تمام اشنمز ا شيلر دركو مخالف معناسنه درنا ه
موضع درنوك بر نوع شادر ولانده درود اسنلاع سيكيم كلام معناسنه ووي دروگرد و لكد درگ ه
مثله درويش اولرزحم باشد اولرداغلر دركه عجاغلو وغير نسنه ايله طاره ايسلر كركر قصه كركه
ناكاه اولدرخ اسانيلر اصطلاحيده درويغ بيلان دروغ زن يلانجي وفاسق وفاجر دروغ كو ير
مثله دروغ زدن مثله ودروغ زن دروغ زن تخيل عجيب ديكه درو اسمكه دريجان اولديكه يلمنر
اوچراوچ تقسيم ايدلرهر قسمي بيلدره تعيين ايدلر دريا وزبر معناسنه ومثل درزه درزه مرجع غلط
معناسنه دراهنك بر خوده زخيم قرش عبد له وجلا دكمه درنا وغير درزدافشار هكوده وكي
اوغرلين اوغر وبعضا انبار درزدافشره مثله دزدان كليدان بعض نسخه زادن صكره الكه دزدن
واقع اولمشدر دزكوار نا موافق وصر يده درهنش دزكرديده دزدن تين يعني اني وكسكن اكتسلرده
استعمال اولنور نكم تين سرد درلر دژنام بايش بارت كدا عضاده اولوردژه بينه نزكيب دژهم بين ه
اعضاده اولور دژبنه قرلغن وبيزكه اعضاده اولور وقرجى دستور وزير قانون وقاعده ه
واونك بو اصل دستور سركيس دشخوار يعني دشوار يعني كوج عسير معناسنه وفرحمتلو اصل لغتده حاليه
دروا وسيع دراكرچه كرخار حزوغايب عا وتلفظ انكد شايع اولمشدر دشنا دجوق دمكدر دشنام
سوكمك والنمك دشنام دهنده صلوات يرهغي دشمن دوستك ضديدر دشخيم مثله دشنام ه
دغدكلى وعمرو سوزمعناسنه دغو باغ دريچه وخولجه ازاده وبيورك وكو لكه وقوغ قبودن
صوچكيلرد كو معناسنه دغو ير تركستانده بر صحرا نوك اسميدر كسر جرده دفع يعني دف يعني دري
دك اغرشو وايكه دكان معروفدر دركه عبيد جيجو كاكين وربلوط اغاجنك اوزركنده
بتن قاو كه انكلا ودبقر اردكانچه بازار سكيسي دگر ان اوركه عومتلو غيره انه ايكي اكرديلر

دكلام بيجش اسم مصدر درنه كبيش معروفه سنارد دلاب دولابكه اوديوللرنه اولور بخش معناسنه
دلقين بربالقدر كه دريايه غرق اولنلر خلاص ايسه طكو نه بالجمله دكلير دلجه دلجه دم قويروغ بارشقلي
دمادم بربيرابه بجه دمكدر دمباركچيان وقفه قنارد دمچه قومش قيه بخر ويعجه دطامش قيغ ه
وبجه چعب دانوع سيلير وعنبر سبيده مدار قويرقلى دمغز قبرجا دجاحمر بجه عسيسه درلهم دمش
بياس وچغند مبالغه دمكچيان دنب مثله دنباله قويروحكعه قويروغ چيان دون نشاط وسوله
بونيچ كيشي دنباله حيشم كوز قويروغ دنبا وقيمي قلى دنباوره مثله دنيل چيان دمله بويندن تصرف و التونشك
دنبه قويروغ دندكله واجموع ما ولرسنيه درلرطبيلرجب السلاطين درالغوله ايلدر يعني دفنه ه
عشي دمكدر ولور دنكله جمع ابلدوبجانرام دنكالة دكلجه كه قاريك بيغز دنيا بوجهان واقليكو كر ه
اصلنه عبيد فارسيد دخشا يج درانا عجلير دبز استعمال ايدلر تنكم عيسى معوسي درلرد وكي
انين معناسنه فصيح بودركه وتلفظ اولنيه كاه اولور وزن ضرورتندن اوتره وليعه تلفظ اولنور
انا اخرنه يا يرمصدر لاحق اولجق البته واو تلفظا اولور دوازده اونيكي دواج جارشف ويورغن
ويورغن قراجه وتكله قفتان ودوست قفتاني دوازدهم اونيكنجي دوا سبه اولاق دوالى قيش صيرم
دغجر ولرد والپار قيش باللاعو دار برطائفه وار درهندوستانده ادم ايلنه وايسه الدرمش
بو بودغم بنه كتورمكه ديرمش ادم دغاس كيسبا ونهنه الوب كتورمكه اسيجكلرا فلرا وزون ه
قايش كبي باللاعي بو بنه طولامش ده قحيو سكتب دير مش صحو الهده اولقن سكنده مكه
مجالى قالميوب هلاك ايدر اوليجه دوالخوره جفت صغر وبويستر دوالك قوه هندير قولر ه
وتصمه محيوق دمكدر دوالكه بردار وبرا شنه درلرد دوامير لغيج دوانزده اونيكى دو بازو
هلاكت دولنجه سرجان ددكلير قوش ايله صارلمش بوبو كه انجى سو بجيوه جيه كبجه اولادو بر ادران
فرقدان بلنير كه اكي يلدزده بر بنكه يانينه قطب شمالى احوالي سنده نبات النعش صغير قتنده ه
اولور وسكسك قوشي يرتخيل دنه وعاجز دخجه ركسي باقاوذ برنه منفوع اولولر ه
بر اراده بولرد دبوداكي علملو قفتاننده دوبه مثله دوبتي جار بعصه دولده وبيكر جوزا ه
بيلدزير برجيدر عاكي يعني اوباليه دوتا اكي قت دوتاه مثله دوته مثله دوتو مثله ه
دوجار بولشمق وصتشمق دوخيان اكي اولقد ضعف معناسنه دوح حصير بايير قمش

وقفنده دوخت قراغلان وقوت دوقه نونی دخان معناسنه دود الود نوتنلی واسلی وپاسلی وقوتکی رنکه
وهندوستانده بر شهرک اسمیدر دوداهنک یعنی جامک دوعنکی د وقتلکی معناسنه دوکنه مثله دودر
چپاستکه عامه بخار تعبیر ایدر اکثرا برشیم کلابیه درلر وکخذ ولرنه درلر. دوکنده ٥
ایس فوقنده دوکرمتره دیمی باشده ترد ایدن کسه. دودکر چلکی وطقوز جس عربجه قله درلر
دودمان اولو قبیله وجوق بوی دودوما کی اکمه وجه را ازیعنی ددکرک دوده یکی قبیله قوم وا ٥
مرکبتی بر قلیر دوده که ترکیبده استعمال ایدر دورادور اراق بعید معناسنه دوراد دورقتی اراق دورق سوغلش
بوغت دوزخ دوزخ برکه عمیق معناسنه دور الله مثله دور باش کوتکه وچماق وطیق درباش دخی
درلر دوربینی زیرک ودقیق فکرلو کسه اراق کورجیه مکه اولور دوسفر بونوع کلمه که ایجی
بربنکلره کحیونلو منافق کیسه دخی درلر دوربیه خاوجه عقربه وسیچقلو نجه دویته مثله
دوزلک بوغجه دوقوزمان جمیله بترک دوزخ جهنم دوتنه ابر اکنه بیر وفیل خرطوم دوقزندر
اکنه لو سکله وبوچکه وسفرقه سکله دوفیزک قپانسنه دوفرینه بیر که اعضاده اولور دوست
سوکلی محبوب ومعشوق دوشوق دمکدر دوستار مثله یعنی عاشق دوستکام محبوب عربجه کنجوبا
دوستکاجی کشنده حالی دوستلدر ادنجه اولمق یعنی ایواولمق دوستکان محبوب ومعشوق ایله ایچلن
شراب دوستکانی مثله وصحبتده ایچلن شراب جطولو شراب طرفجه دوسیبلاف که عربجه علف درلر حیوب
جنسندندر دوسکه صوایچی دوستکین عربجه لنج درلر دوسکی مثله دوسندغ دوه وصفا که ٥
کعبه ده اولور دوسنبه مطلوب دوسنده بلمشکه نشنه دوش اموز وچکن عربجه منکب درلر ودو
یکیجه دمکدر وبرد ارعه بیچق صایی انکله برکیدلر یعنی لوک ولهم که انکله بقریر ودمعدر بیرنه بیستنده
واجوق معناسنه دوشتا صفلن نشنه دوشاب بکمز عربجه دبس درلر طبیبله قتنده دوشابه ودبس
ذکر اولنسه خرما بکمزی مراد اولور اونم بکمزنه رب العنب درلر دوشاغ کمرزی دوشیده اکینه ٥
اوغلان وصاغلمیجه حیوان دوشیزه قراغلان دوشیزه کی قزلیق یعنی بکارت دوشنبه معروف هفته
برکون دوشنبه دون کیجه کجا مونلی دمکدر دوشنبه شنبه دوشن کیجه کوندوغ ایرا که عربجه صیفی
درلر ولبن حامض درلر دوقشد دوغبا دوغاکه جرجا غنده درلر دوغوایاغ دورتیسی دوغا ٥
ملتوانی ترکیبده تخفیفا ایدوب دوغاذ درلر بوغت اشر دمکدر دوغد یاغ دورتیسی که یاغ ضرهی

دیو

٦٧

دبنه جوکی غلیظلی دوغین مثله دوقی بیان کشنیز تخم دولکر ایکه انکله ایکلکی کفاکده وکاره قوتلو یعنی ٥
صنیبر واسلی نسنه دوکادن دوکان اکی اکی دوکان یعنی دکان واکثرا اکشره مکدر دوکجه ماصم ٥
وبوکرد اکخد دوکدان ایبلی لکه عریض معناسنه دوکدانه ایکه قوی یجی بیوده ولرد رشته اغشتی دوکرکیه
مثله دولدی ریس ایلکا اکرجد دولدر قوغا دولو معناسنه وتولو وکمولکه ولابیجی فی مطلقا صوده ولابی
وبنجه دولابی کبی دولچ پیا ویغزانه دوله قصرغه بادکرده دوکنکله دولکه پاد یعنی دوله دوم اکنجی ٥
دومین اکنجیسی دومعز بادام معناسنه دومویر قزغلکه سقالنلک بنزیراغی وبنزیر قرا اوله دومویه مثله
دونه یکی قبیله ونکاکر کسو کوتحده یعنی دم یعنی قویرق دهل طبلکه چلدر ترکیبده تخفیفا ایدوب ٥
طولدرلر دهلبا تطبلباز دهله قندره وکثر دوکلهر دکنلوقتی باب الراء المفتوحة را ٥

باب الراء المفتوحة

را کلمه نکا اخرینه لاحق اولور علامت مفعول کاه اولور که تخصیص ایچون کلور لام جاره معناسنه بیت
حافظا ز رقیب دیو سیرت بخدا پناه بریم مکران شهاب ثاقب مددی کند خدا را وکاه اولور قسم
ایچون کلور خدا را کبی بیت دل میرود ز دستم صاحبدلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد
اشکارا ۰ وکاه اولور زاید اولور ترکیم لفظ کلمه تولدر اولنده اول معنایی افاده ایدر تحسین ایچون
کتورلر وتعدیه معناسی دخی ویرر کوباکه اسبا بتعدیه دنه مثله در ابزینه دام ایچده زینه ودم
دمکدر رابچ هندوستانده قوندیر رایت رزق مقسوم رابته وظیفه رابتان راده جام ٥
صفیر رابتاندن مثله رابتانج مثله راحت اسایش دکلمک معناسنه عربجه راخ یقینه دونی ظن وکمان
راخنه کلکک دخی معناسنه راد کریم واعلم جوامرد وسخی وجولی دیوار ببر وانبار راد بو یر ٥
عود اغاجی رازس معناسنه وبالجقی وبالچقلو دیوار انجی وعتاب معناسنه رازخرمن وچاچ که
خرمنه اربه وبغدای یغننه درلر رازیار عجمیلر در رازن خرمن وچاج رازنی بر طایفه در رازیانه
بر معروف بوستان سبزه سیدر خوش قوقوسی واردر تعریب ایدوب رازیانج درلر راست طغری ٥
ایمین وساغ یان وساغ ال راستکار صالح ودیندار راستاد کمه رأس یعنی راسواخ ننده
واویر حذف ایدوب تخفیفا ایدلر راسد یوکس الفاظ اتباعنندر راستا سنانی وا ولکه ٥
معناسنه راسته اشی صاغ البله اشلین کشی راسیخ کوبنج اوروم محکم وتمام عالم وکوشم عربجه تحت ٥
راستوق طاغیه راسوخته مثله راسن النداوتی وانرج اغیر راسو کلنجک ددکلیر حیوانجوق ویر کوجه

راغ طاغ دیه سی وداغ اتکی باغ چمنه سی بیت کجا باغ بودی همه راغ بود کجا باغ بنزه همه زاغ بود
وصحرا سبزه زمین با دامن کوه که در ان فراز ونشیب وسبزه ونفوذ حکاه کبک رافد غرات ارمجی
رافدان فرات ودجله ارماغلرکه اکسنه درلر رافه کناه وینده اوتی راکه صومعه اوزره بلس
تولقوه رام دولکه وبوین دوتجی وعلایم وعرض ایلدنلر اوه اکنجی کوبی رامش شادمانی وسرود
یعنی ارلمق وفکر وتدبیر رامشکر مطرب یعنی چالجی ولالایجی رامشاه مثله رامک بر معروفه کیبه شهر
بیجی ننده رامناد دولاه ومطیع رام معناسنه وایولک یکرمی سکزنجی کونی رامنی هندکستان جزیره
لرنده بر جزیره نک اسمیدر انده کافور چوغ اولور رامیاد ایولک یکرمی سکزنجی کونی یعنی رامناد زاده
اولوب عربیه بخندر ارور انده لفظندن امر ووصف ترکیبی رانده صوصفه بکنز راوتمه بربایله
برلر انلی جاغش وتمام طواغ وشلو رامیاد مطیع ودولاه وایولک یدنجی کونی راوند اوله
بر درکه پیشته اولادر لور لوچیکلو وسبزه اوله وبیرر دبانی روایح هو نفعه نکره صافیه رامن
بر مشهور کوکس صغرا ضلرینه نافعه وحکیم تارخ غاینده نافعه واشالکحه لعو سیرر رومیه
وبر هنبر دربا بوسنکه اینجی قرلسه راوه راه زر راه یولر راه اورد یوللن کلنلر ارمغانی راه اوده
یولجی راهبر قلاوز راهب کشیش راهبان کنشیلر جمع راهبه که بکسر الهاء عربیه راهبان
بلسکون الها یولجی وحرامی راه داری کمسنه که غافل اوبتی او دویعنی غلبه با ولده
کشیده دراز راه دین شریعت یعنی یولجی راه زن یولر اوردی حرامی معناسنه راه شاه سیاح مکه
دایم سیاحته ده راه کننده یولر اغوغر وچکیجی قولاوز رهنما یولر کسترجی قلاوز معناسنه رهنمار
مثله راهمون مثله راه حاجبان که کهستان معناسنه ترکیبه حاجیلی یولجی درکوکده یللنه
جو قلفنده اوج یورکه کونغر وصمان اوغربی معنده زار راه کننده یولجی راهوار یورکن
طول عیبه رغبه راهوان باجی یولجی راهبان یولر بکلیجی راهن کورن اغجی وانند رای فکر وتدبیر
وهند پادشاهلرینه دیرلر رایت علم وسنجاق معناسنه عیبدر رایکاه ایلدی مفت معناسنه
ربابا قلوه دکلر سازنوع قبعنده بابی رباب چالجی رباب اغاجده خزانی اولمز ربض دیوار
شهر قلعه معناسنه وبر عورت کراپر اولمش اوله عربیه مربع واطلاد ربع منزل سرایه درلر مربه
ربع مثله والطلل کالبرق والجمع اطلال وطلوله ربع اطلال عربجه سرای معشوقه مکدر عیبه دلنده

شهود چهلا الالعجی قسمه مثنوی سنده کنون منشوی چون عیب با ربع واطلال ایراد ایاز می کمنه از
عشق کفته خود راز ربعت هد هد تخویر ربون سفته واقع ربع معنانه ودوتنادی وصانو بازار
انجه سی رت تی باشنا زبو شینش یعنی اوره تو سره وحیلو وبالبجی رتبه زنکانی ویعنی ربض رتبه
هنفه نبی رحل پریم بعضلرینه سمار وعنبره درلر یعنی منزه رح نالدعا زونوحت رخبین پیسه صوبه
وغوجه ایران وبعضلر قیمش یوغنه درلر بعضلر متصل خراسانیه درلر بعضلر خراسان عادتجه
کشیده ابراخی قیننه اولر قوبلوه متصل اولور وکننه قوسه لقوسه رخبین اولور حاصلی کفرکه
بوغنده اولور رخت قمانی خانه وقنیلاه رخته رخته رخج حرکی ومنتزه رخش یلدیم والابه
بکلی بوزات وابرشی تعبیه سنه اتحه عیوکر کرات وشعله رخشاد رخشیده لفظندن صیغه
مبالغه دیبلر ابجی رخشان مثله رخشکی حیاکر رخم قنازکه بر یعنی تخنده رخنه کنکر ویار
کز وهر شکسته لکده زنده کرک اولسون قلعه بوزنده ودیوار ده رخون عاجی وکوز اجی
رخین اوکنده وقیرابان رد دانا وخردمند عالم وحکیم فیلسوف وبیزار ویجوز بالکسر بید
رده صفه سطر خط رز باغ بنکی رزبان باغبان رز باغ کیجک تخره رزد بیکی کیجنه اکول موپید
رزقانجو رزان وقت خزان دکولکن دمکه اولمجه وجی رزد صفر سیعه معناسنه رزم جنک
وصعا نه رزند بوده ما وراء النهر ایراغ رزه قیود وکسیه رزه حوضا یراغندن اینبع شربت وتجم
وبناکر الجوا الخ وکمان معناسنه رس واوغری عبرتنجی ووصفه کبی درقباد رس کبی ورسیدن لفظندن
امر حاضر ویعنی معناسنه رسا بسیار معناسنه رست صف بر کشیده یعنی صره صره بازار دکانلر نه دم
وبازار ودخی دیرلر رسته مثله وقوه تلمش رستکار قورتلمش خلاص اولمش رسل دوه سور رسم
قانون وقیمه وجریر رس ایب واوغری رسن باز یعنی جنباز رسنتاب ایپ جو یجی رسیده بالغ اولمش
رشی یلدیم وذراع بلکله دوقوز ربعه رشکه واریخه ویعرب بیا رش لفظندن مخففدر
فرس ایلدنکر اون سکنجی کونی غیرت شادی وشیللک دیرکم عجمه ییلده بر کره اولور رشادانجی ره
یار رشنه کونی غیرت معناسنه رشکنزاج رشکین کونلو یعنی غیرتلو غیرتو معناسنه رشکیر مثله ترکه
بت کدسی وبالکسر لغه یعنی رشکه رشکو حسود رشن ایولرک اون سکنجی کونی رعد کوکوکرکه
وایسلکه بر بارقه جه ملکه درکوی لین اولسه انورکرده اسمیدر عربیه عدانی زقوبجی رعنا

زم ونازاء خو بلعقندن متعجب اولنور كندويه نازلنلى وقيقوسز عيبيه جمعى رعش درل رعناوه ناف ٥
كاف اكوز كوبكى وكوز بيكى رعنند ريجه جانور اوازر اكثر باريس احننه اولنور هم رابعه مهمله هم زايه
معجمله روايت ايدر رعنين ثمان رانلر معناسنه وجاغش وشلوار رعنين مثل وكوزلر معناسنه رعنكه كوزاوجيله
بقوق رعوه يوننده قوش صعوه معناسنه رف يعنى زاغ كه اولر ديوارلرنده ادرلر اغننه نسنه قوورلر رفاف حتا
معناسنه رفان زعفران رفتار انكى ويوير شو واسير رفتن يعنى درفش يعنى بشيمغى بنر رعقكو نه بر كوشد
وياكه اسكى قفتانه درلر رفوكر كونه بيجى وياميجى رفيد مثل رفافرها ددهيك كاغنوهر نسنه كه
افرننده ياز عيند رقاص سماع ايديجى رقم نشان ايلمش ويازلمش رك طمرر كبنيد قان الجيلدرك
قوار بغلیجو فايشى ركريزك فصادميه قان الجى ركبان دبنه ركوه كجكل زمم سو بر يعنى رهرو
رهيد لفظندن اوه ررماد كل خاكستره معناسنه وهلاك اولمو وسپهدر عبيد رمان رهيد
لفظندن صيغه مبالغه درا وربكو قوربق وقاجفن دمكلو رمكوزاغ بيه عبيد رمز اشارت
وكرال سو عبيد رمق بقيه جان درتر عبيد رمكان قسوق قلى ومه نكه جميد سويله
دملغ اولور ورانور ضمه سيله قوبرق درربه معناسنه رهنده اوركجى وحشى جانورلره درلر
رموادن چوبان وسو بلره رميدن رميد قسوق قلى رنج امكو زحمت وخستلو ورنجيدن لفظندن
صيغه اوه وصف تركيبه دررنجه مثلا رنجيده كاردم كسبده امك جكن وانشجى رنجور خسته ٥
محنتش معناسنه تركيبه محزونا يدوب رنجيله در لر رنجن يومشق قرن رنجين صبان قلجى رند ٥
دفنه اغاجى وعود اغجى وجيرد معناسنه رندش اسم مصدر قرنير معناسنه رنده معروف وكلك
التلنند ويونقيه دخى درلر وبرلعنك اسمى وبعضلر قحبه رده مثلا كه صغير كنار رنده ٥
بويكله سياه بخشان وبعضك سياه پوست رنكه بويا وطاغ تكه سير كه يبانيه درلر وكيكيز اغنسر وحيله ٥
ومكر معناسنه فلان فلانه ايو رنكه كجيير درلر رنداو ودردى كوه رلوسغالد دفنه وبر انسكه
سبليجى كشتى ورغنا النوركه رنكه امينه درلو درلونكلر ورنك فرشتنجه وهرنسنه دن خبرد ٥
ورندو وحيله بازرنكه بالا كل رنكى واسقرلاط رنكى رنك رز جوباجى صباغ معناسنه رنكريزك ٥
مثله رنكه رزان بويا جيله وقتر ادوقير رنكه لا يعنى بوئك يعنى بعو فرنك قرمزى بوبلد
رنجنبله عبيد معناسنه مثلا هر رنجا لا بعو ودهست رواد جاتيتمه رواس صوته سير رواتنى يعنى رواع
لعق

رعاق جاره دان ويوجبا وعسر ايده دربر عمود اعدنده واولرداوكجو سقف مقدم البيت عبيد
رعاك سوزلنش خالص نسنه رعان جان يعنى زوح وموضع جان واغرنسنه ويوبنسنه وكجو توان
وقعت معناسنه ورفن لفظندن صيغه مبالغه در فاعل ابرعان درلر رعان خواه دليجى كه قابوكز
خادن صكره واوكرمينه المغنابتسه شاه ماه قافيه سنده المغير رعانه بوليه بولمش وكعلولمش وكجر
وبعو معناسنه رعايتى كجر الكعو قيمتلو رعانه مثلا روانحو لايقلو رواه يعنى زهاه يعنى زهنانيله طعامى
روجد خام اونوم روغن بيخره اغاجى وعجبا اغاجى روغنيز بيخره ومجا ربكش مثلا روغنكسر كبتدم
ابكي ددكلر يومشق بيه رعشق رسم وطريقت واسم مصدر كش عيبتى وعادتى عادتى ركش
عادت ها يولدا ول طفق يجى كوفى روند كبجى روبوق راشو ولطافت محل ره مثل راه ره اوزيولجى
وتحفه ولد بغان رهبر قلاوز رهها وبنيجى ومصويولجى وكو شقيدن برمقامكو اسمى رهرف يولد
اورجكه حاميد رهكذر يولدر اغرابى ويولجى وكجيد قلاوز وقرلر اوكوكر وفصلر دخى لغتند
يعنى رهكذر رهنما يولجى رهكذير يولر كستر يعنى قلاوز رهنما مثلا رهنمون مثلا رهوار يوبغه
واسكون طوار رهو بر طاغدر اننده دائم قرنيغر ادم يعنى عدم اننده انسر اكاهيج كسه جقمنش دكلر ادم
عدم دن بغيد ويولجى قلاوز معناسنه رهى بنده عبد معناسنه رهين كروكرده وبمعنى المحبوس وكل وكجس
بر فهو رهين هو بيبسر رهينه برشهر اسمى ريحان اسم جامع للرياحين الطيبة وبمعنى الرزق والولد
واللطافة ريحانة ريخن لوكربر ريبت رنندكانى ريوند اوراك كيدبجى الراء المكسورة رباط كاروان
سراير زخيم سيجغن حريف ريخليز اوكنده روكطاشنه كيلى طول وبويوند بر ريزنى سوزمه
كليد ومفتاح دخى درلر وبعض نسخده زيزين واقع اولمش رسكم بالسين المهملة يعني رسكل درشت
قفسق واكر درشته يعني ارشتا شيروذ مرجومعناسنه وايلكلر وبرادترر كه طبيبلر اكه عرق مدنى درلر ٥
رشتك مثلا فحرضه اكنز بخار اده وعندنه اولور ايجكو درلر اوادخچه مصريه صر البلد هلاك اولمه ٥
رشك بت سركه سير يعني يوغشو وبتنز كسير وسركه رشتكه مثلا وعيب رطل يعني بكر سكنجى ٥
درهم درلر وجام شراب معناسنه رفاع غلة قال النبجى وقت درلر رقان حنا وزعفران درلر دل
رقون مثلا ركابا وزنكى ركابدار اوزنكوى وبجى رشن عيثا روظرف وطاغ كجسر ريج قرن عجبي ايصورد
بو بعو رنكه داغ كجسر اما كجر درلر رواس صوته سير وقعند قلاغ دكلير الكشمه وتعجز كه

ریباج قوزی قولاغی وفردن ریباس مثله واشتیونه دکلری اوتدر اکثر کسلر بونده ریباس اسمیغنی اصلا
ریچار ریچاله که قیاغی وبادنجانی وکرعنی بالله وابوابی بالله بشوررلر تعریبا بیعنی بیصارده دیرلر ریچال
ریچل عنی اشی ریچار وریچاله مثله ریختیم طبراق طام وستی ریخته سنکریزه دکلش داروه ومطلقا دوکلش
وقیغنه ریخته کرده وکدایش اشلین کمسه ریخن بمش قرن ریخیز صبیان اکلی وقلاغی وقلیچ وشمله ریخن
ریخیم مثله ریخلین مثله ریدک غلام بیزاعلان ریز ریختن لفظندن صیغه امرده وصفت ترکیبی ده ریختریز وقیغنه
معنالنه ده کوده کملکه واووی واوشی ریزاخریز زاء عجمیله ارمغ ریزان ریزیدن لفظندن مبالغه فاعلی
دوکولکو ده وبجی معنالنه ریزد اوصرعن دیمکدر ریزیده العظم المتفتت یعنی الزمان ریزباه سرپه کلید
ریزه اوداقی ده دوکولمش وقیغنه ریزناک اواغرف ریزین غایت وعاق ریزرقتی مثله ریزفین یعنی کوکر
ریست قفشوه ریس ریستی لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی ده ریسمان ایب وعلوغان ریش اماله
ایله یاپش برتعیاره وجراحت ریشی اماله سزکسره ایله سقل الحید معنالنه ویوک وکثلک طون وقراجه
ریشخ عجمه سقل انکی یعنی سقل النته اولان سقل وسقالکا والغی که عرعجه اکا عنفقه دیرلر ریش برکجی سقلی
ریشته ارشته اشی ده زری وفتیل وارنج که بخار اده اولور وعینده اولور اللهعکبی افزانور اخراجی
هلاک ایلر دیایلکه معنالنه ریش دهن لغوده اولان اوچوق وبلامه ریش صنار جراحه ریشکاو
مثاله وکنایتده شول کمسه لردن که یرمزه تابع اوله وعانوزی مسخره سی اوله ریشه صچوق وکوکد
وناصوه علتنه دخی دیرلر ظاهر بودر که عرق بری علتنه دیرلر ریشیده کوزکوز تفقلنمش جعید
ریغ کین ریغو توکرک یعنی اغز یار پر لعاب معنالنه مفتاح الادبده اتراک معنالنه نقل اولنمیر ریکا
اماله ایله قوم قیه معنالنه وطاغ وخدا فرزنده صحیح قلمه ریغ که کاتبلر قتنده مشهوردر ریکاشه
کرنجی ریکاشه مثله ریم اریکه وتق کیکه ومصر قوانغی ده دیرلر ریم اهن دمور بوقی ریم کوش
قولاغ جرکی ریمناک کراولوار نکلو ریکی مکار کیشه مکر وحیله والوده وافسونه ریمن
مثله رینه کوز چیغی رمص معنالنه ریو خاک وحرده وکوز بخلو وکوز بتمق معناسنه ومکرله
وبحو جافوزی عسماره بکندر ریواج قوزی قولاغی وایرو اوتی اشنغونه دیرلر ریواس کلمکبی
براوتدر اکشیدر بیغنه ریوج مثله ریواج ریواغ زنونجو اغنج قدر ارضه معنالنه ریو نخو مثله
الزای المضمومة زاباه یعنی زهرباه یعنی دلکو زهرشننه نکه عقیده اولمش اولمش ضعیجه بوجه

وقت

وقت جماعت ازاله یقین کمسه وجماع صفاسی رخوس بیکن اکولر معنالنه رخون اجی وصفته ودوکمک
رخین بجی ده رخت بعش ویاک ومبهنه رختلخ جماعت رخ بکان یعنی خام وبواکت ده دکلری قوش
رخامی حجرده اولان نسنه مثبه رکویش اغاجیده وبعبر جنس بندر که حریله وابریشیم ایله دوکنیش
رخبین پینیر صحیح عرفات ده رخ وقعه عجلعته رخسار بکان بویکی وبرکوجا ولا زیرا سار لفظی هم
اسمکه اخرنده لاحق اولور کشتنده دلالتا دیرزا رلفظ کبی مثلا کلزار ولاله زار که بهسار رخ عکسله
ورخساره رخستان لفظی ده خبونکبیده گلستان لاله ستان کبی ونادر لفظی حرخاولی
کلمه لاحق اولسه زاسینه قلبا اولنور رخسار بویله اولمشدر رخ لفظنه زار لاحق اولدیر زاسینه
قلبا لغو به رخسار اولدیر بکاغکه بویکلکی دکرچی اولنور رخساره بکسر رخش رفق عکس معنالنه
وقراسقرکه اقده رکشیبا پیرا غزا بجنده اشلدر کا دخی اطلاق اولنور رخشا یعنی رخشا ویعنی
فرلوان رختو شربت رس عنب البطن یعنی کلو بنیر قرنی قولی ولا واعضاسی حرو ریح اولکسنه
رستار ترکلکه رستا معنالنه رستاخیز قیامت کونی امثال رستار ایجنده سقاغی اولن کوی
رست رستن لفظندن فعل ماضیدر کاه اولورکه حاصل بالمصدر اولور عیاد رستخیز قیامت
کونی رستاق بازار یعنی رسته وار وباکوی وبرکوی که ایجنده بازار اوله وصفکه مقدمنه
دیرلرکه صیغی چکدر رستم اعلام رجالدندر وبر مشهور پهلواندر که ادیدر رستق بغداده تقیاجیله
قرنبه رهمدسه نکنه اسمیدر رستنی بنجک یعنی بنجک زمان وبنجک نسنه رسته بتمش وبکوکه
صرصره قونش اوله رسدی یعنی رستاق رسوا ملامت اولمش کمسنه رسوایی مثله رشت
قفنشوه وهرنسنه کیم اسکیوب خراب اولمغه بشلیه رشنه سیر ندر رشنه رمیسرکه رشاق نان
نتکه یعنی بوخفه اتمک عوینده رکوتیه ومطلقا برپاره سی وقولر بغلد قلبر بیز وبیشک بخردیجی
وابو النصر قوینش واوغلی بیزیر رکوشی مثله رکوک یعنی رکوی رنبه قسوه قلی رند
زنکلرکه قونش اکمه چلنکیر لسینده اولور رنده مثله وبا وسنکه اسمیدر روب رفتن لفظندن
صیغه ماضیدر ویابنده معنالنه وصفه ترکیبی خانه روبکبی روب قبونه یونیدر بند
یشبو روبونش طولق وبرقع معبا ربجه روبو روباه دلکو روبه مثله روبهکی
دلکوجک یعنی تصغیر روبدر روبیان کرده وقوم بالغی روحه خام اهنوم روخ لفت

بهلویه بعرسی معناسنه در روغ چکاد باش طاسلو کشیده درلر که اوکنده ساچ بتمیه صغلع معناسنه
روداهی جویله روده فرقا ولا که جوبر حقیقتده ایرماغکه برینه درلر روداقی صدینه
وساز نیوا نکرنشنده درلر وسرود معناسنه بیت بجماسه خوش و سرود بر ساز نیخواهم ۵
که شرح عشق بکویم بنغمۀ بم وزیر وکوزلر اوغلان وعشقه معناسنه رود اورد سلنی روده
بغرسق وسازقلی وحشیلله رود بارا قرده روده کان کده بغرسق وبغرسقلده معناسنه
روده ها چنکه قللیر روزکونند وطالع ونفوروز وقتده نصیب وبوز معناسنه روزانه
کونلکه یعنی وظیفه روزبابان چاوشلرچه که پادشاه دهکه قپو سیر انلکه روز بانان مثله
وقپوبکجیسنه درلر روزافزون دعا ضر و صدقه روزبازخواست قیامت کونی روزتاب
اشکون روزدیده یشامش روزرانه کوبر وتر کلکیده روزکار جهان وزمان روزکانه وظیفه
مثل روزانه وامکه که باشد به بریو مشو یه روزه روزه کون کونند کوندز کورهین کمه اعتنی معناسنه
روز نکه سرایکه که هر هر درلر روزه اوروج صوم معناسنه روزه دار صائم یعنی اورجلو
کمه روزیاته کونلکه وکونده کی روزینه مثله روزی ورزق وبرکون معناسنه اما رزق معناسنه
اولجو یا نفس کلمه دتر وبرکون معناسنه اولجو یا وحصتایچون الله روزی ده رزق ویریجی
روس روشه رس مملکت ولایتلر که الله روم قوم وارد روس وروند فیل خرطومی کبیده روسپیر ۵
فاحشه عورت روسپی باره فحبه عورته واردن کمه روستا بازار روتر ک وکوبلکه وایلکه
شین کوبلراولا روستا کوبلی روستائی مثله روستازاده کوبده طوغمش کمسه روستخیز
یعنی رستخیز روستاخیز مثله روستیخ راستق طاشی روسیاه کناه کار ویوزی قرا اشلو
قره عیبی یوزی قره کمسه روش تند سخت طبیعی روش ایدین که کوندزکی صفتی در
روز روشن کبی روشنا اشقلو ونورلو مرقشیثا طاشنه درلر روشناس بللو
وکونکم کشی روشنایی اشقلولق وبعض مرکب دیتونیا لرنه روشنایی درلر روشنا سان
اعیان شهره درلر روشنی ایدنلق ضیا ونور معناسنه ورسم معناسنه دخی کلور روشن روغن
مطلقا یاغ نده کرکسه اولسون اکرچه عربده دلنده حیوانا تدن اولانه سمن وجبه یا تدن
اولانه دهن درلر روغناس قزل بویا روینا س لفظندن تخفیفا ولنده روغن جوبرشی

روغن خالص

روغن خالص سایغی روغن زیت زیتون یغی روغن کنجد شیروغن یغی روغن فروش یاغ صاتجی
روغنی به دلو حلوا ونغلو انکه وصحنی ویاغ ایچینه بشمش نسنه وجوه خذ که قاضی لقمه دخی
درلر روغنین سایغی روغن ویده یاغجی روقه ایتکسریه روکه کریکلکه عید جانفد درکه کرتیکلکه
دن یکرک وقلج یالانی روم مشهور ومعمور مملکتده وبغم بونم دملده اولغه روم کیتماک ویوز
سجلکه بیر روضیه کافرستان بر معظم شهر در لبحیره التی یوز حمام واندر درلر رون تفلیل
ایچون درلر معناسنه روناس قزل بویا رونه سوت روهن پولاددن بر جنس وجوهر دار
قلج روهنا مثله وهینا مثله وجوهردار قلج روی یوز وجه معناسنه واماکه ایله تونج صفر معناسنه
روی بند شیمو ونقاب روی پوش برقع وطواق روی سخت راستق روی تناش بللو کشی
وکوندکم روینا س قزل بویا رویی فزل بویا واکلکه روینه مثله وجیه که عمده تلی یوزلرینه طوتر کر
رویلی توجه اولان نسنه رویه تونج وکوچک یوز رویند قلایلی وقلایچی وقزل بویا
روینماک ظراط وخم کوس روی کر قرانجی وجرافجی معناسنه باب الزاء المفتوحه زاب چشمه زاج
بخسه عورت وعره بویا وبعضی زاک زاجسم اوغلی طغوسی یکی بخسه در نکی زاج قبرسی
وکبادویه لرنه نده زاجو بر طعامدر کماغلان طغوسندن بشر زاحون معناسنه زادسته
کسنی وانده وحوارد وتی مثلا ادمی زاد وبیر زادد درلر ویاشن که رس معناسنه در زاد
باده ده درلرکا اولورکه مصدر مقامنده استعمال اولنور توانستم دو بجی خوان زاد کبی فزادن
لفظندن صیغۀ امر در روماضیده وصفه ترکیبی در عربلغتنده صیغۀ ماضیه دعا محلنده
استعمال اولنور زاد نعماکم کبی لیکن فارسیده دال ساکن در عربیده مفتوحدر زاد بوم کشنو کر طوغر
یرده مولد معناسنه زادبود مثله زاد بوم زادخوست وارد سمیه کستو درست قاقمه سنده اولر
کمسیه درلر که بکلنیه اما بوحی اوزانیه کریه مخدر زادخ جراغ ادده زادوش عطار دیلدر زار
اورنکه دو اکلکلر ویاطل وبعضلر اکلیجی زار ان معناسنه درجه در وادات اسم مکاندر وبرکلمه نک
که اخرینه لاحق اولور اول نسنه نکه چوقلغنه دلالت ایدر بندکم لاله زار وکلزار درلر لاله لو
وکللکه مکسنه زار خوار عزیلیجی زار خوش مثله زاریدر اکلدیغنا کمعناسنه ولابه یلوربوب واکلمکعبی فریاد
وفغان وغلو زاره مثله زاری قلو غن دکتی وباطل سعز وحزین جیهچی وحزین قبیسر وحوی دکتیر

باب الزاء المفتوحه ۵

زاوکه کمینه سفید و سهمناک اولماسی کی افتقادن اتنفار
یعنی کرکنه سفید یلیجی
یا بکعه دیمکن

زاستر دفی زاسن بو ولایتده دیدی یعنی تحسین سویلمکن زا زه سیمی کلینده وانجس تا زه دیمکن واغرکه دردریانی ٥
اوزنه مکده واوترکدن دیمکن کم آنسوتر لفظلرده تخفیفا واثنتن زاغ بو برنی قرا قرغه واوزون
قرغه وقزغونه دیرلر ومطلقا قرغه وکوشه کمان زاغ پیسه الاقرغه زاغ خصوصیله فرغ یعنی
قوش قوندیسی زاغینه الاقرغه زاف دوه طبق وکیجی معناسنه برا دیکه اغرقو قسیر وارد کیدلر
وزکوللر برلر زاف وقره یوپا زال معناسنه زال شیبت یعنی وزاج قریبی وتخوسه عصیتعدا جو
وقرایو یا زاکا ربا زنوبنده قلیدرکبه زال زنگه انگنیده وساکر معناسنه ویبر قرقتانده اوترو
زالدر زرکرکاکندن باطعمشند زارسه اسکی ودوغنش وقصد زال قرینی وشبیعنی زالو سلکی علق
معناسنه زالد حتاب باران وقراغ وجه طوطی تکرکه معناسنه وبیلله اورولمش تو لقوق زامیاد فرس
زاو یعنی یغون کاه صمان زانو کبه معناسنه زانو دیزه زبجون زاغ ازهم و زبجون کوین یکر سکز ینجی ایلندکه ٥
یاسنجی اوستاد زاو محبوب العارفین ده سیاه معناسنه در رونهره وبار زاوس زهره یلدز زاوش
مثل وعطارد بعضلر مشتری یلیدیر بوده در رونهره و فرانسه در لر زاور بملکت دو زکسکه کلدیر
بردر ولعبستان ده زبعه در زاوکرسیه یعنی زالرسیره وفاهیدکی زاولانه بو قعفوزاوه الجلیله وزاویلی
زاویه بوجوعه عیسه جی زعلیا در قلکید معناسنه دها استعمال اولنسه زاهر خوشی قحوزانکر طغوی
زاینده مثله زبادیاان وایلکان زهار خوشی قحولو جانوره دیبسیر زبان دل معناسنه وتوقه دیی زبانک
زبانخواه سایل ضمه وفتحه سیر جایزه ر زبانه توقه دلی واودیالکی وعوزنکده اودیرنده اولان زبانی ٥
زبانیه جهنم قولجیلیه عبیده واحدی زبانیه وزبیر کلوه زبیعیره وقوت معناسنه وتکفه زبرنگ آتشیه
قولاکی وطبقور زبرجد برقیمتی طاشدیر معروفه زبردست کوبدی زکسه زبره آب صوقده اولان یوسوق
زبرتکه زبره زبون زبطانه اغرتوفکی ویبکه ودلکی توماغی وقی قانون الادب انستکبریت تیه سازنده
بالتدکی ستکه زبکبر نجلی اودیوی واو غلیجقلکر باوینده کیا ووبرلردن یلله طوللسلرو اکی طرقدن
پوع وغدا اولسلر بولنده کافکه ضمه سیله بروم قافیه سنده استعمال اولنفه لشا کافکه تخفیفی جایزدر
زبند کرده زبون کتابده اودعوم زبون عاجز وبیع ابجدسیر وضعیف ومغلوب واو دنی ویشمش
وقیتمش والملدن برلسنه نک بهاسی ویرن واسیه معناسنه زبونی ضعیفلکی زنت چیلق عریان
معناسنه زج صاوی اصمه ده کلیرقو شجغز زخ برنجم جانورلر ئیتنا فلند فنامعوحزین عصیلی

زخمه

زخمه ایدیوته اوعوسی زخشی قومی قرغ یعنی الکمی سنوی فندی اوعمیلک ضمه سیله دخی افنده دیعوایته
اولنفوجه بوقو معناسنه که عکسده زخش مثله زخم یره مبره ولعی کبیلکه زخمه ساز زخمه سیر که انوکلی چلیلی ٥
زخ بخ بید وقیحون بغ سوق زحه صف وسطر زدالتون زانورد تشبیه وتخفیفی جایزدر زوالکه اناسی
ادیدی عیسیکیهی هو زردانشت ابراهیم علم ملتنده برا اولواهامکه اسمیده زارسکی زبیکه که یازوغفند ٥
سیمیلر زرا اسنکی مثله زراغی بیارده محکم وقوطی بیر زرانده التون یلدز جلسنده زراغنگ مثل
زراغیی وبعضلره دیرلن معناسنه دیرلر وقتلی بیرده رده لر زرنیا وقیتش کومش زرده حاجی ٥
عاریضه وعمو رضا اطلاق اولنسه وعصفور اصفر معناسنه زرد آب صاری صو صعبی معناسنه زردبه
قولات وقیمتی زنکه زرجون التون زنکلی زرده جرده صمغ شیشی زرد جاوه صاری انجم زرد چوبه
مثل زردجبه زردالو معروف وفیشسن زرد چوب صفاریه معناسنه زرد جوز حلکه کراوغلا یخقلر
اوینارلر وحلوه وحکی معناسنه دخی کلور زرد حوکر مثله زرد اهنکی مثل زراغنده زرد جهره صاری شین ٥
زردشت ارمغان زردشت مثله زردشت قوشلی سوییر اوکلی بجه اوجان قوشی ابراهیم عم مخنتون
برامانکه اسمیده زردکرک صوجه زرد خایه یمرده صاری بیر زرد زعلیی هوج کشر معناسنه زردسر بویین
قوشی وطایفه زاتش بزستان زردم وکند طعام زرده مثل یعنی قرز الکه بغ ایکی جد زرده دجی
زرده معروف اشده وصرف معناسنه وکتیر زرخالص غایتده قیمتلو التون درلر زرجفیر مثله زرد نجی
قانی صاری وصاریلی وکنش اغلی زرده فنا التون دیدنجی زرده جبه صاری اغاج زرده وساسکه سوز التون
والتون اواغی واشنلکی التون زرسان التون کبی والتونده اواغی زرساو التون اواغی وقیمتی نجی
التون طل ابدی جواشلغدکی التونده زرساز التون ابجی زرد ساوه چون اثنزنک بعد مخت زرد رشته
التون قلابدان زر رشته کر صرمه کشی زرف دریکه عمیق معناسنه وچقور صنابکه زرفین قیپی
طرقیدر وکلیدیر وبعضی زرف انا حوم بودرکه بولغت عبیدی اصلده زری زرکر قیمجی زرد کیا ر التون
کبی اوتلده صنعتکاندن بشنه زرکاب متل زرنکا بیوخ زرکبه زرهان غایته بیر زره مثل زره وکوزنا یخی وحکر
وبخیل زرنب مشهور طیبه زرنتا غاجدر که کوک غایتده محکم هرکز عشبر بتمز زهمان اوده اوده برحنه
الجیوه جهنم معناسنه زرنک جهنم زرکون التونده زرنکلو زرق سالوس یعنی زرهپ کوستر مکل زرنشان
التون وتو ترقه نسنه که بعقده وضجنده وقلجده اداره زرنوغان قیمجی حکه دیکی زرنه یعنی زرنیخ

زرنجی مثله زرنوسلکه زرنوساشل زرنهسا زروغ کلمه‌کد انجفرق زهیر صارعلوق وصاریلق اوقی عارضه
ومعروضه اطلاق اولنور بصاری اولمقدن زرچوب معناسنه زرنیقان اوفرنیق بتخفیف الرا بمعنی زرنیخ
زرنیش تشدید النونلی دیکه اولور ارقامسیده بایله نون برکلمه نک اخرنه لاحق اولسه ادات نسبتده
کاه اولور کاف عجمیله لاحق اولور غمکین کبی زرنش برلفظلر جوابده استعمال اولنور زوده کی زرنش
ازغ یکلیخ وهم اندر جهان زرنشی بیندا زرغیان مرد بان زرنشیاد غیبت زرغار شغا حتی وطاری
انمکی ومکور روایت اوارنی وبانکی نوه زرغاره بالزا العجمی کف باس عیبغ وطابیر انجکی وبنوه وفرمیس غناکرد
زغاره صغکو بکی زغاره اونکو زغاش سخت عشق زغره بوینه قوشی زغیر کتان زغبر شیله دکلیر
اوتیدرکه اکام قودرلر زرغاش کورکر یاره لرمی قربنده سی زغیاش مثله زغاره کنده خمیر زغنده
یرنجی جانور المرد تیزا اوازی زغندا بجوقره وکوزقبنوکه عجیمه لحظه درلرزفت یوعربی ویوغنه
وکوبدر اصلسنز زفت زاء عجمیله طلکه صدیع معناسنه زفر اغزوجکه وطلکه وجه‌لرده زفره مثله
وایونده اوتورین زفات رقاص یعنی یارکوی زفرین کورکرکه قپوارده قودلر طرقده درلر زفلاغ
کوزجیغی وجرکره وسماکه زفکاب مثله زفلق یعنی سمله زفلج ابتداد کار زفن رقص زفرک یعنی تندیه
یعنی ایغنده کندین کنده کنبیله کوچ نکه زکاب توکرکره وعرکب زکاسه کرجیه زکاره لجوج کمه
زکاز کلمنکه بعض لغتده کوزالدیو تصحیح ایلمشلر زکاکرده واریجی قوشلرزکان مستقبل جار
زکال کموره شکس معاذالله معناسنه زکور بالکرادالعجمی یعنی بخیل زکیدملار زنج بلوه ددکلیرقوش
زلخ یلوه ویلیخ بعضلر یلوه ددلر زلالغ اوده کوتیر قوده جی درلراخکر معناسنه زلکوسلکنله
بالتخفیف مثله زله تشدید اللام حصه کتورمک ونعاله کتقمک بریردن زلفلی قتی توبه قوی و
تهدید زا دلیقی مثله زم اوره صاحی ده جی درلر زمان معروف یعنی روزکار مهلت زمانه مثله
زماهن دشی دموز زمجک کسمک وواغی وناکسن کنترکه اصلا انعام واحسان ایلمز خبر معنی اولا
زمزمه غوغا وصوت وغزل اوقومق وکوزنکه یعنی شول اوازکه ماحصل اکلنمیه حق بودرکه
عبیده عدا اوزنده درلر وجوسیله یکه برکی اتدکلیر کلاملرنده درلر زمکان قسوقلی زمنج
اورده وسکسکه ددکلیر قوش عاجیز وجه‌درلر ویوالح طاشی که دوز طاملرده یوالر
زملوغ طاشی ویوالوج طاشکه دوز طام اوزرنده یوالرلر زموجی یردن کسمه اوزره شیبنه دارو

تمن

زنغ یعنی زنخ درحل
زنغاش زغتش زغوش زغوماس

زمین بمعنی زمهان وبیرده قالمشی ولنده درلر وعرض اوکلیمیا وزایی کسیده درلروکوزم زمینی یبر ارض
معناسنه زنج مثله زهیبی مثل زموجی زن عورت منکوحه عورت وبازاله وفشاطله یویی کمه وزنینده
معناسنه فرزدن لفظندن امرحاضر وعصفت کبی خشت زن کبی زن زبان یهلوید زنشت معناسنه
زنیان انیسون زن یدر اوکی انا زنان خواننده کلی المغنه کلن عورتلر زنبار عورتجی معروفلله
زنبه زکره که انکله بالجوق یا غبیدر شنه کتعدرلر عده کرمس ودکرنه زنبق مثله زنبق معروف بجبی
خوب باغ جهکده بعضلر یاسمین دردلر ویاسمین یاغنه دخی درلر زنبل یعنی زنبیر یعنی زنبره کل کش
معناسنه زنبور اریجکه باکرایله نحل معناسنه معناسنه اسم عام حبیبا ایلره الطلاق اولنور زنبوکر زنبیرک
اوقه زنبیل معروف خرما ایستد ایسله زنبیله دربیلرکر اکتنه لکی که اینجر اکنه قیدلر زنج ملکت
ادیدر زنجان خلقنده‌در رکوبرادیدر زنجی یعنی زنجیر شولکه اسیرلرک بوینلرنه بغلرلر زنجه
باز اوعورتجی زعورتلرد کنایتدر زنجیر معروف زنجار نقش مسلسلدر بر نوعدر زنجیرلرد
تصغیریدر زنخ الک ذقن معناسنه وقوجی زنخدان الک والکاء چقورد وقوی معناسنه دخی
کلور زنده زند کتستان صحف ابراهیم عم تفسیریدر وزنده جقور ومکی معناسنه دخی کلور وتفسیرد
بازنندرها زند صاحب کتاب ابراهیم پیغمبر عم تفسیر کتابلرندن بعضلر ایدرکه صحف
ابراهیم دیرم زندباف وهزار دستان یعنی بلبل زنده کافرلرک کتابی زنده کهنه ویاره
پاره اوکش قفتان ورقع وبویکه وقوقبنج نسنه مهیب معناسنه زنده پیل بویکه فیل والکه
فیل زندوان یعنی زنده باف هزار دستان زنخدرسازدرکه صنطوره دخی درلر زندکستان
مثله زندستا زندوست مثله وعورت سوجه ومکر زنذ شویرقه زنك بکسر النون
چکرجی وبر مملکت ادیدر عاریر وعنبری ودمر یعنی دف یولی زنکنو نك وزاکی فتحله تصغیر
زن وشعاع افتاب زنلک زا عجمیله ونوننک سکوننیله پاس وکوفه معناسنه در وشعله افتاب
وافتاب وجه اصلی پاس زار عجمیله مشهور اولان‌در اما زاء عربیه زنکار قلمی زنکار وپاس
زنکاری اولرنکه اولانه درلر زنکبار بر مملکت ادیدر وهم کنیده وچکر غو وقفتان
دوکمه سیر زنکلاله قرمسی که قار کبی یعنی زنکله زا عجمیله بقنق یعنی ضل طینوه صغولرد وقیوند
زنکله چکرعوعلم موسقیده بر اوازن نکر اسمیدر که زنکلیچه اغیز اچوق چکرغوزنکی قره

زرند بوجک جوبنیر بر ثرنبیر کلیم کرا انکله طبراق
منسوب مملکته دراز زنجبه ایت وقوردا اولومسی
چکمز زنبیله مثل زنبیله یعنی دزبیلر ردا کنه لکن زواد از زو زواده مثله زوار زنبدانه مجبوس
اولنلرک خدمتن ایدن وزنداجی زواره مثل رستم برادر اسمیدر زواش زهره یلدیز زواش
مثله رواش معناسنه بعض لغتده مشتری یلدیزی در بو تصحیح اولنمشدر زواغار بجو سیلرک اولوکوزی
ویرمکل اسمیدر مجوسیلردن زواکی مثل زواغار زواله خمیر زوالبیر وهرنسنه کدیوم جد
اوله کمان کره بعا الغی کبی واجع چنل که افرندن انکله اود الرلر زوان زبان معناسنه ودلها
بغدای اجنده بتن زوانه مرکب لقابسی زواه بر طعامدر که اهل زندان ایچون بشوررلر زند
زوبین ٥
زبر معناسنه یعنی یقاریجی زوروبی یوجی وغایت یوجه زوبین یوخوی زوبین
نوروزیاجی زوبق کجرک کبی ترکیده صندل وبعضلر زوغ نیم کوکلک اکنه کی زوغارد
بر زبیج وجاجیلر اوتی زوکا بچوب صوی زوکاز مثله زوکرد وم طبخ زوبیج وما ودرصکه
زونله بایج وبیج قافیه سنده سنجی یعنی بو شجره زوبج قیمزویره قصرنه زوبیعه مثله زهاب
سزنبیر زهار فسق عبیده زهرا غوز هرابه قوشی الکاسی قوشیر درلر زهرابی مثله زهر کوش
رانورک کسریله صویوسز وصوجر کی زهر زهیل کرکان ولنده ازادرخت معناسنه زهره
قوادن جرکیزه یاکرکیش واوغلاه بوروسیر ومفتولر ویقه وشندیر ویبو زهره اوده مرار
معناسنه مجاز معناسنه دخی استعمال اولنور زهره زاد دولروش نشل معناسنه زهیش اسم مصدر
سرایش زهماعاشق معناسنه زهنو جایر زهو صیف معناسنه وینه کوکجک دیک اولور زخیین
معناسنه زهر زوی مقام دمده ومقام مددده دخی استعمال اولنور یعنی ننه یک وینه کوکجک بوینه
دمک ایاولنور زیج صلق وکوکجک وکوکجک لباس وابکیر یعنی لباس اسب وابدان زهابان
برنجی جانورلرک صفته ورنجی زار عبله کلمجک یعنی حکم الهی وتقدیر الهی زیبان یعنی زیبا زبان
زیتون نقلی زهیرقون عتاب بعضلر اکثره درجه لرزیبفاک وناسره زیکر اوده قلی اورمق
وفکه اورمق یعنی اوردی ششه باکی یاننده یوجه غلو یا فکه ایلد اورموا وغلنچقلر زیخیه
الزاء المکسورة زنار مکسوره حرفدر من وعن معناسنه ازلفظندن تخفیف اولنمشدر شعرلرده ٥ ٥
جون استعمال اولنور زبا سانده قوریکان معناسنه زبر یعنی سیر یعنی قلقان زبکرکره وجنس زبلدان

الزاء المکسورة

کره لک

٧٤

کره لک وجوپلک زراغنک قوملی بر که قیرلردر زراغن مثله زهر هنک قاطی طوزلنی وکور
باهش زهنده براغاج در که عیش جمر زهجان اودون ادرلر زره ده حلقه لردن اولان کوکلک
زنشار معصره یعنی یمش ویا غیری نسنه صغاجق منگنه زهشت جرکین قبیح معناسنه زهشتا دغیبت
ایتمک مساویر معناسنه زهشتا دمثله زفت وره صفق زرفین قپوکوبکی زرفین دخی درلر زکار مرکب
زاکا بلفظندن تخفیفا اولنمشدر زکاره اونکو لجیع معناسنه زکان ناچار زکس یعنی معاذالله
زکنیج بیک صنوف زلاف بونا ادرمق زنخ مثله زنله اریج قوشی وچرکین بو جکی یا زکوننده غایت
اسکی لرده اولردی عجب لرنهستان تبیش فضلی وعلم حکمت زنجی قوشی قیبغ وقیوبدر دیجی ٥
زمین کوجتم مقعد معناسنه زنبار مثل زنبور زنج معروف چالغی در وبعضلر اوپنور قبیوه زنکار ٥
جبسا ولنجو برنفذ انبان زنداجی زهنا نیان اهل زندانیان یعنی اهل زندان یعنی خوزستان
زندواد مثله زند هود اصفهانده جار ومق ادیدر زنده بیلی شی قوله رکله دیو عزانوزادقی کجه
اولجو قیل عدو قیل معناسنه در زنکار چو دلله معتبت معناسنه وصیات معناسنه دخی کلور زندنده
بمه لجی طون زنده زاد عربیله دبیر وبیوبکر وعقوق قنج زنده واق بلبل هزار دستان معناسنه زرن
بوریسه وبعه وزنه وشویله دمکه زنهار کلمه تنبیه در وکلمه ردع کلا معناسنه وعهد معناسنه وصوده
عصمت معناسنه دخی کلور بیت انوری دامن عمر توانر کردیاحل درعصمت ٥ پایه جاه تو اسبب فلکه زهدک
وامان وقول وقرار معناسنه زنهار بر خراج کنا ره نوبیه ناله دائم زه یفه وزنجف وکرش عکله بتحسین
درهی معناسنه وسندیر وتیعا وغلی بروسی یعنی زه زهره درلر زنعل سپاه معناسنه زهاش ٥
مشتری یلدیزی زهاب قوشی وسندیر زهینه بحو تلر قلادکمسندن برنوعدر زه حیار اولظاهر
اولان خبار زهدان اوغلان یتاغی زهشن صوچقاجق برنکار رباشی ولوله وبابی کرشرو ٥
جماعت کنایتدر زهنستان یعنی زهستان زهلخاخرمه وشمعه دکلین سنرو زهلیخا مثله ٥
زهی کلمه تحسین درمثله زهی زیخ زیست لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی ویعنی زندکانی زهی
وفته طرف سویر معناسنه زنغار زحیله ابکیه زیان دتر وعشته وجبان معناسنه وبیشه حشناک
وهیبتلو زیان معروفا صح لکن ضدیدر بعد زنجی جه کسه زیانکار زیان ایدیجی زیانکر مثله زیب
جار وبر شعلو زینت وزر معناسنه زیبا کوزر وبزکلو وبر اشقلو زیبان مثله زیبو ترلیوه عربید

زرتان زبیکه ثقلی دره زیجك بر اصل طعامدر عجمده اولور قوزی یعنی سغنی اوات طغز ویوغرده
براغوندر زیج کوفقی دره والتنجنکدرکه جلك کوننده ادرار وبر عملدر رصد علمنده حقارین وزیره
وبنالر ابجی عبر کتابدر زیج بعدلر اویمنو زبر کسر معنانه ترکیبده اسهدرلر اشغا معنانه
وبریان التنده بشمش نسنه وتینا وانعلینه وعماد زیرا نوکجون دمکدر عبرتنده نکر التنده
اولان زیربا زیرعا اننی زیرتنله قولادر وکنش زیرقلبی قیوکوبجی زیردست رعیت وعاجز
حالده اولوکه زیرباج زیره ولنقرنها بیعبنه زیرباج درلر زیرجامه دیز طون وزیبون زیرك جست
وعقل وجابوك وصاحب ادراك زیره کمون ترکیبده کمونی درلر وکیکی عجمن کدبص ربیده ایلر
وصوانر زیزیا ده صوغانی سرکه ایجنده اصلنلر اولر سرکیده خل شیر درلر زیزفون بر نوع اکده در
یعنی اولمز زیس سوبر معنانه زیشلوله زیغ بر صو قلقدرکه برکمدن برکسنکه توکلنده حاصل
اولور وهو دوکشنجك نسنیه درلر وقفا خصیه یعنی زیغ زیغ قیونك وخصیه کره صداسی زیغاك قدح
که انوکله شراب اجرلر هم راء مهمله هم زاء معجمه ایله روایتلر زیغصه ادبسز عادبسزلك زیغاك یعنی زیغاك
یعنی قدح وسقیسی زیغن قتی نسنه زیکاشنه خار پشت زیلو معروف دوشمك نسنه در خالی کبی
زیلوجه زیلوجك دمکدر زیج ایرکه اتا رقده نسنه اوسلر وبوندن دمکدر ازین لفظندن
تخفیفا ولنمشدر وبعضیلر اوتری معنانه زین بوش غاشیه که ارا ودتسی درزین پس
بوندن صکره زین کر ایرجی سراج معنانه زین کوه ایرقشی زین کوهه مثله زینونی لوکه
دکشنلر خالی کبی زیبواغ قودر زیبوار کوبری یوزی زیبوان دلوچه بغدا براحینده بتمز زیبود
زیرکرك التون کمش اجنویله دمحی بونلره بکزنسنه لرلر زیبولج یلوه دوکلی قوش زیبونحواغج قودر
یعنی زیبوت بوه زاء عجمیه زیبو معنانه الزاء المضمومة زبخت ثنت اوغلان زبان دل لسان
معنانه زبان اوردلی یوکرکو فصیح زبان بران هم او کسنه یعنی هجو ایدیب ابلکر هم ایدیجی
زبان بره سکسلویراق وبغدا بر برابخی زبان بند دلربغی ودلنغلیجی زبان تران هجو ایدیجی
دلاور زبانخواه دیلنجی زبانه قریب یلانجی زبان حربفته مثله زبان کر دلجی بعضیلر نسنه وسوده
کسکلی زبانه کنجشنك قوش دلی دوکلی قوماج اشی زبانکیر مثل زبانکیر زبان لکام اویان کمندلر
دکجی زبانه توقه وعیدیلکرا ودیزندکی دلجی وادیالکی زبره اوریدلنمش اوندکر وقیمه زبره

دم باره سی وجاسی زیون اشی برع معنانه زخش یرتو معنانه ضم زا [illegible] ایله لغتده زدوده
یالدز ومصقل اولمش نسنه زده قوش ولوبیانکه بر نوع عشق زده نشت بر شخصك اسمی وقیچ طوقه سی
زرفین یوکرك قفان وجبه زروكرد سلك علو معنانه زره مثله زبیرنره وحیه رها بمقعد
زیقا آب روغن زست تندعم عش زیش جم زیغاره نان کوهه سی یعنی طاپور اتمکی زغار
بالزاء العجمی کود وکوهه بیشه کر قرلجه زغل ود کویره قدره دخی درلر زغان یعنی زبان زفت بعض
وبخیل زفتی تخللی زفره اوتعوننه اوتعد بر زقاق یعنی سقاق معروف زگرد ترکیبده لفظندن
امر وصفتدر کبی یعنی کندوکنده سویلنمك وکوهمك زکاب صبر دکلر ایجاسننه زکار
کور انکشت معنانه زاء عجمیه وکاف عجمیه زکاره مثله زکام دماغی علتی زکان غضیدن کندی کندویله
سویلنوب کومرنکه زکور سفله ودون همت بالزاء العجمی وکاف العجمی زکمعروف ساجد مجمو بلرزد
بوغلرینه اولور وپرحلقه معنانه ومعیوبیان وچشمه وکوش ووقت ویعنی زدیل زلفین تهدید
وقنلق زلخانه خنجر یاخود بچق وصی کشی اولاه خنجر وقبضه سی کنبله قلج واسدلو
پادشاهلرك امنده زلدر اسان کوار زلیفین قوروقو زمخل خسیس وبخیل ضمله اصلحدر
زمرد زاء عجمیه بر قیمتلی طاشدر جمله جواهردن بر خاصه سی اولدر که یلانلرك کوزلرینه قرشو
راست کلسه کوزلری کور اولور بیج درلر اولور ثیل زمکلد زملج کلیکك زمنج سکسکه قوشی
وابلر قوشدركه دوبراز زاد درلر واورده معنانه زمی خاك بام وغیره زموده صالنجی
زنبر تکیه وکلیم ووتنرکره کدانکله بالجوق طاشلرك زناج زعفرانلی صمصه عبیده زنار کافر قوشغی
وابلر بر قوشقدركه اودا اکیرده دکوجی اولور منت وکشیشلر قوشاغورلر مشکینه اولر
قوشاغی قوشتننه شریعت انوردکه زند حکم ایلرو مجوسیلر ونصرانیلر مذهبنده دخی درلر زنخ
اغج کوبکی صنع الشجر معنانه وبعد دخی درلر زنوبه فقردایت اولوسی اسم مصدردر زوا زدن
لفظندن تخفیفا ولنمشدر دیکر اولور وتیز سبق معنانه زوا خیر بو اولسی محموالدیسی
وهرشنه بوم برع برك حرجی اولان کمان کره یو النجی کبی واکا بکنه نه ولرسه زوالکر کور انکشت
معنانه زواره بی سیلر خدمتکاری زولد دل زبان معنانه زبان دخی درلر فلجه که بغدا براحینده
بتراودیالکی زوند وتیز تیز زود زود معنانه والنده زنذر دمك اولور زوانشی تعاکه کرکابجه قید

س

باب السین المفتوحة

زوبین حربه وسیقی وسطر بوقصه جق سکو زود تیز سریع معناسنه وبعضی زود یعنی دره کاه ... اخرنده
دالی حذف ایدرلر زود چود چابك زور کوچ وقوت وغریبه بیلان شاهد درلر زور نیم اکثریله
زور طعنه زوش تندخو بدخو وفتی کوکلو وقوتلو وانجق کی زوغار بر مقلد اسمیدر زوفرا
وجودر کذ دوکلی راوتکه بیان طراق اوتیدر زولر قدح زوکر اکنجی اردبخته دو شدرة قوش
وجلوده قوشی زو که طوبیخ تو بتی زونج آت قیمه سی عصیدن معناسنه زهراب بر قوشدر بحر قنیر
دیلر وزمره اجدر لر زهواب جوهردار قلج وتیغ ابدار دیدر لر لوقوتنی ده هر قوشی درلر **باب**
السین المفتوحة سا خراج وباج که مملکت پادشاهنه ویریلر واحتمالدر بو لفظ محذوف الواو اوله
ساو لفظندن وسا لفظی کلمه نك اخرنده لاحق اولجق ادات تشبیه اولور مثلا ساعنبر ساکبی
وساثیدن لفظندن امردر سایان نشانلو فرشتکلو عیولر نشانلیر وکرم وقلانلر وداریر قوشلیر
وصغرجق سانکی بوبیوکره طولجه شراب مجلسنده اچرلر سانکین مثلا ساج ابنوس واردج
اغاجی ساجور ایت کسمکی که ایت بوینه بغلرلر ساحل کنار دریا عربیدر ساحه بیابان سریر
عربیدر ساخ درلمش ودرلمش نسنه ودزد ساد یعنی ساده وبرابر وبشرشی وسایه دهموار
یعنی دمنده برابر کولکه ساده مثلا دشمشیر ودهوار واصلا اریغ اولی نسنه غیره جنسیله
قریشنی ولا وسوده معناسنه ساورکر برغیجه اوازلوجه هو بنجوقدر هزاردستان کبی
ساده دکرابله وبوبنک کرنسنه بالز ساده شرب روده برمعنجدکه بونسی صیرمسی درلر
ساده کرده خادم اولمش کسه ساداك بخار یرلردی سار صغرجق قوشی وفرهنکده ثانی
ورولیتا ولنمشدر که عمان ساحلرنده بریرك اسمیدر که عنبرك غایت یوسیر انده اولور انکا نسبت
ایدوب عنبر سارا درلر روایت قشلا ونسبت واضافت معناسنه اولور نته کم کوهسار و
سنکسار وخسار درلر وکاه اولورکه کثرتده ونوبیوکلکدن کنایت اولور خسار کبی
بویکلکه قصدا ولنور وسر معناسنه دخی کلور الف زایدی اولور سکسار وسبکسر کبی سارا
خالص ومختلو حمکدن نتکم عنبر سارا درلر فخرلو عنبر دمکدر واحتمالدر که برپراداس اوله
دستلو ساربان دوه جی ساروان مثلا سارخك اوزون ایغلی سوریسکل بعضلرلواجی
صار وسکلدر درلر وحزینه پشته ساریج خوش اوازلو بر قوشجغزدر بعضلر هزاردستان درلر

ساریک

ساریک مثلا سار بیستبر ثیل صغرجق کرنجه اکا فاره درلر سارخك سوریسکل سباریک
اوتکلی قوشی ساریغ مثلا وسرلتنده صوطوره جق یره دخی ساریغ درلر ساریج قوملی کی
والجی سارة نشان که یولکده قورلر میکیچی وصغرجق قوشی ساریجه قوشدر عربجه سودانیک
درلر وبیده فرسنج بره دکلی میله درلر ساز بیرق وچالغی ودوزن وفایده وساختن لفظنده
امر ووصف ترکیبیده ساز اك دهلیز سازره یعلر اریغ سازره مثلا سازف چراکه صقرلی
چام اغجی دریقلر سازکار کافعربیله موافق وایوده وزن سازکار یعنی فرنلك وبارشقلو
والت سازنده چالجی وه وزن دوزنجی ومطلقا ایش دونجی سازغار مثل سزاوار ساس ٥
لطیف معناسنه وبر قبیله ادیدر اول قبیله اهلنه ساسان درلر وپادشاه عجم اردشیر درلر
بابکدن حسرو پرویزه کلنجه که اخر ملوک عجمدر ساسان وساسانیان درلر ساطوره موفق
قصابلر الکی که انکله ات کسرلر ساطر بلکه ساغ کرد وایغ ساغر سغرف سافیسد دستبو
ساق انجك سافی صاولش دعوشا بصوبجی وشرابجی ساکیبل الف نونله جمع اولورقده
بزیاده ایدوب ساکیان درلر سالار ینزه کلسپیل سالار نقیب ونائب وشحنه وسالشکر ٥
اولور که سالخوراه صاحب طالعدن عبارتدر سالخورده چوق یل یاشامش سالخورده مثلا
سالیان عمر معناسنه وبیلتوق دمکدر سالیانه مثلا سالکانی مثلا سالک حیوانات یاشی یدی ساله ٥
دهساله درلر سالها ییللر سام قوس قزح وشیشی اماس معناسنه سرسام درلر یعنی برشیشدر که
باشده اوله وسام نریمانک اسمیدر سامان ارام صبع وعقل وصلاح وجمال وصدر وسوز
نشانی ومحبوب العارفینده اولطرف معناسنه درلر وایشو کردانلره سی وتهیه ونشانکاه
وزبان ویوك یوش معناسنه ساتن رسم وخوی وعادت وادات تشبیه در کلمه نك اخرینه لاحق
اولور وصاغش وعرض لشکر ترکیبده جهکستر مک درلر وکمه طانجی حق بودر که وجه و
اعتبار معناسنه اولا که برنسنه نك احوالی ملاحظه ولینور ساماچه کوکلک بعضی نسخده کوکلد
واقع اولمش ساموناء اقوج قیراط سامه بوبیکه علم ساتکین دوزکون وبوك وضویر ساو خراج
سا معناسنه والنقد اولبغ وصتون النمش المتون وباج ماده گاه واکثر برینه سی وساورلك
لفظنده صیغه امر ووصف ترکیبیده ساوفخراج ساواهن اکثر برینه سی زاوانه یجه اغلانجی

ساوه کلمه سپیدرکه اچه یعنی قوروسا وفه قافیه‌ده شعر ساوه التون اواغی و بحریانکا اسمدر ساوی
مثل ساوه وچولوه معنالنه ساوین یعنی بینو سپیدر و عاکه دکیرکنار رنده یتر ساوکاکه پر پیر
والتون اواغی ساوی ساییدن لفظندن صیغه امرو وصف ترکیبدر سایبان کوکلک للی ساوه
مثله سابیرج معربیدر جنس تفاحک اسمدر جوبجه سیرج درلر کوچک الماجکلر درسبا اوتوزی
دمکدر سبا بر مملکتدر که بلقیس انده اولوردی بر شهرک اسمیدر سبار منکنه و صباندر بوزی
واوالتی واکثر ظاهر بیجریه نطسی وله سبار جیاکر واکزده قلان صبان صبیوبن کشت
وروچه سپند معروف قو جهره وازانه دخی درلر سپیدچین عیش باشفی و باغ صوکن دیرهاکه
سپند مثل سپند سپیدکردسباچه بغلو معنالنه سپنغ یوس ایلورکه یازلی در سپرجی شادیلی
سبزه صویر اغاج سبزلش یعنی میدان سبز ینیل و تازه سبز خنک اکرات بغز دخی درلر
سبز دانه منکشی یعنی سبز پوش طتاع فیشیلکیں سبزاب بو صوکر سبزه زده چوبندره جاه
وحیش وترابا سراه دخی درلر سبستان خوش فحمانه بوغن سپس صکره واده جه دمکدر
سبزچمن سبز دانه بنفشه سبوزار جایرچمن سبزه وار بر شهرک ادیدر سبغ نغز دانوکوچک
وارغ وصرچه سرانجی عیر بحی جانور سبکی خفیف معنالنه سبکه روح دائما شاد اولورکه
ولطیفه سبکتکین محمد سلطان محمود درلر اتاسیدر ادین غایت بهادر اولغله درلرو ٥
بابن وفاخت عور تره درلر سبکسار یعنی بنلو سبکسر معنالنه سبکحمر یعنی بشلو
سبک کنار اسکلی معنالنه کدپیله در سبکمایه یعنی بهالونه سبل کوز اغرسیدر عربیدر
سبل دوه طینی سبلت بیوق سبنکوایت اوزوجی سبو دستی وسکاه سبوخ درلر
ودجی و باش قو کاغی سبوس کبک وهریسه سبوسا مثله ومکروترا اش وعروه سبوسه
باش قو کلغی سبو سبز کوچک سبوسو اهره استی وعبارت سبعیر سبز ینیل دستی وکوچک
سبیوس بر قطونا ستاغ قصه عورت وابرزات ستاویز رواق ستخ راست
وطویر ستر نکه شطرنج ستاوج قات سته ضعیف بحید ستی مثل ستجه الاجه طغان
وکرکس کر بیلکرکی دخی درلر وکجکس قونتی ستیوجه مثل ستیج سکو وطغی یانسه ستیزه سواره
سحجل یارک ومصنف وعزیزیه سجیف زه کماه سحاب برباتجا هالاسمدر که عاقل فی الحنظل قصیح الذی

سحرگاه

سحرگاه صباح وقتی یعنی طکله سخت قتی وسبوس بیزوتازه سخ بوبخی وطاش اوتوده ولش
بولار وعوصشوات اوکرمه جکا وبان کجی سختی کبا قوشلر بوکه یاننده بغیر سختیان معروف
دباغت اولنمش کچی دریسی وقیتلو سختی قیتلو سختش اسکی کهنه معنالنه سختو رختو اسکی
ولغزیده سخن سوز وفتح خایله دخی جایزدر قافیه‌سنده استعمال اولنور سخن افرین
سوه یر شعر یعنی هو سوه کالنه سو بلیجی بلیغ معنالنه سخن اور سوز اهلی اولن کمسه کرسوکر
خوش وجه له ادا ایله فصیح معنالنه سخن چین غماز و قوتوجی غماز معنالنه سخن خوه جار سوز
سخن گذار حاضر جواب عوه ستکوه وحاجب وکلنجی سخن معزا سوز جنابی توره ولازمه معکس
سخن ناوجام عیب عکرکز وصوکجی بوه نسنه سوز سخنش بر ی ولغزیده وکهنه اسکی
معنالنه سخیف بالسویه سخیفه بلان سوز سدیعنی صد یعنی یوز که عدد معروفدر اصلده ٥
ستیله صاد غلط عامه قبیلندندر سراد صواب بومحکم عربیدر سدره طقوز جی اویوجی ٥
سدکیس قوس قزح سغناب بیاده کموثی و معدنوس وصیفه دکلری اعته سره شب
یلدا و سایه کیجه‌سی و بعینه ساده و بهمن ایتولی اونیجی کونی عید فارسیان یعنی در که مجموده اولر (باججه)
کجیره شادیلقلر ادرلر انش یقرلر ادنوکده اصلی اولمش که هوشنگ شاه زمانینده بر بویکه اژدرها
ظاهر اولمش هوشنگ شاه اولدل ایله کلوب اول اژدرها بر طاشتی تمش اول طاش بر لاشدره ٥
داخی دوقنوب جوه تعالینه قدرتیله بر اود پیدا اولوب اطرافده اولان قوریجا قلردی و اغجلیر
اودا ولوب یانوب اول اژدرها یله یانوب اول اتشده فارسیان الوبدعوا تثلر یقیب
قوتشو شغده عبادتلر و شادیلقلر اتدار اول زماندنبرو عادت اولوب اول کیجه اولیجی اتشلر
یقرلر اکنده جمالکره اول کیجه تعظیملر ایدرلر و اول کیجه شب سایه درلر سرباش رأس معنالنه
واوج یعنی طرف وقام وهوا وسودا اولملو معنالنه کلور مجازا ووقت معنالنه وشادیلی
وکووکم کسمک سرآب المعشالنم درلر اولانسنه درکه وقت صحرالرده اراقده صوکبی کورنور
یوصقدن سرپرده بیج حوجیعه اولر پرده درکه پادشاهلر سرایلرنده اولور خاتونلر ایکلهنه
دوتره وخیمه اطرافنه چکیلکلر جولیه دخی درلر وکونلکا واولوجا در سراچه حجره وایرکوه اغلی ٥
وبکسبیل استعاره غیرده دخی استعمال اولنور مضاف ایلد و اسمه نظر یعنی ملاحظه اولنور ٥

دکرکه سراچه ماه وسراچه افتاب دیرلر سراچه آفتاب کوتنشی چوبکی سراسر باشدن باشه ولوجهدن اوجه
سراسیمه حیران وسرکشته یعنی صاپقون وباشی دونمش سراسیمه مثله سراغاز ابتدا یعنی سوز اچیجی اولنه
یشلو سراغوج عود تل باشلرینه وتلکلر بین بارهسی فتزکبی عود وکمانه بورنیه بغلنلر قلهبر
ایپ وباغیر یعنی سرافراز بولاریاشی سراقوج یعنی سراغوج سرامد هر صنعتونک اعلا مرتبه سینه
اولان کمسه وبشقه چیقمش وقلم اولمش وبتمش سرانداز بها دیعنی سرانجام آخرکار سرانکشت
بضمه الشین وسراچه معناسنه سرای بر قیمتلو طاشدر سرای پادشاهلر واولولر اولرینه وسرای بیت
لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبیدر سرای ضراب دیوانه خانه سرای سپنج خانه دنیا سرای بان
سربار یعنی سر تخفیفا ولفظ سروار مثله سربار مثله سرواری مثله سربادیها درویاش
اچیق دمکدر سر پاس کزجار معناسنه سر پاشی توخمتش ویرلفظ کسه سرباز یعنی سر
ویوقسن سر پایان عمامه وکستارچه وزره که درخوردیبوند ونقده بو مشغلی تولغانلک
الته کیرلر عربجه مغفر دیرلر وتولغا بیضه دیرلر کته بوده که شاعر مغفر لفظنی تولغه مقامنده
استعمال ایتمش سر بیر علاوه معناسنه شولرشنه درکه یوک اوستنه قورلر یوکدن زاید و باشقه بویله
متصل اوله وعلاوه مثله بو جهله واولولو سر بها نجی سرباشی قزقونتی سرباننه مثله سربسر
باشدن باشه وبرابر سربند دولبند وکیمو که عورتلر باشلرینه کیرلر سربلند مثله سربیچه قوی و
غالب سربی یعنی باشلو عبراوتلر سربیهنجیر باشی چیلو سربوش دربچه وخمار ومقنعه
معناسنه وقپوق سرتاسر باشدن باشه واوجدن اوجه سرتست مثله سرتوک قصر عورتت سر تخنه
سرکشی التی در سرتیز سو دیر یعنی اوجا ابجه وکسکن سر جا صرده معناسنه سرجنبانه باشی
اولان کمسه عیزیلر اوزرینه سرچیده بو لغت بایله روایت اولنمیشدر قافیه سنده چرچر باشی
معناسنه وچاوش سرحد صنوبر سرحلقه اوزره درسرحلقه معناسنه سرخوب الکا وخوبی
سرخوانه مثله سرخاره المتودا کته که خاتونلر انکله باشلرین برکیدلر وطرق شانه معناسنه
سرخاش خوبیع اغاجی سرخاش دفنه اغاجی وبر موضعک اسمیدر سرخش ابراتی که بر اوتله
قزلطکوز اوتنه چقیر درلر انکده لولو لولوار ایکلو دبیلی سرجم کپ قپاغی سرخوش اسر کرست
معناسنه سرده صوغوق بر معناسنه سرداب صوغوق صوداجه یبه زیر زمین معناسنه سردابه مثل سرداوه

چاردق

چارداق وزیر زمین معناسنه سرد کلیم ترکجه بکمز دیدیکی بر نجی اوزتلر ایله بشنیله اولر صوصامکه
کیم اوسد عنی بلوکه اوزان یتعد سردستار دولبند سرخیل چریباشی سردست تلک سردسیر
هواسی صوغوق بیر سرده کبیج ابریشم یمیش سردوان باش صلی صلدیومه سرد است
طعیر قطع اولمش قلم سرزمین صنوبر سرحد مملکت معناسنه سرزنش باشه قاقمق طعن اتمک
معناسنه سرزیر باشی اشاغه سرسام سم ودماغ ورمکه بر مرضدر سرسیده شیشیر صومچوق
سویلر سرسنا حمق ومعتوق سرسره بوقشن باشی سرسخی قولایله واحمقلو سرسینه الکلک
التنه صحنجی چقوره قن معناسنه سرشب بر نجله مقنعه معناسنه سرشاخ دام درکه خوبیع آبجی
دوخیه در سرشود یعنی انکله اوا وستن اوتر لروار تو نیه بصقوم درلر لغتته علمیه اکاوشب
درلر اوجی دیواردن طشره چقارلر سرشیر سود قیمغی سرشیر مثله سرطاق عامه تجریف
ایدوب چارطاق درلر سرغوت زبان خوزیده نعمت وانعام سرفاک داواز سرفراز باشی یوکیلک
دمکدر ادهه ویوجه اعجزه استعمال اولنور سرکن نت باشی بکمش نسنه درلر سرکرد اسیده
درلر بر مرضدر کشنده باشی چکوپور سرکردان حیران وسراسیمه یعنی صیقلنمش کمسه سرکرده
مثله سرکزیت باشی خراجی سرکران اغر باشلو کمسه مخمور وکبرران سرکش باشی چکیجی
کمسه ومخرف کسلمش قلم وتوسن طوارکه رام اولمیه سرکشته یعنی سرکران سرکلوده ماغ بغ
سرکیش قومیش قرغ سرکین تزک وطلقا تزسی که کرده درلر توبیب ایدیب سرفین درلر سرکین کردان
بوق بوجکی که شرس یوالر سرگم فجی ددکلر اوتلر بیرقندره کبی پنیر اجیسی سرمایه مال
باشی راس مال معناسنه سرما صوغوق هوا وصوقلق سرما سرد یایلاق سرمج قیون صرشغی
سرموق مثله سرمونه اداوره وکلکو سنبله وصرمشوق واکثر سرنه برحجکیده نسنه دکبی و
اوزنبوق سرناس توخمتش سرنجام صورکا وبجار کار معناسنه سرنا اسم مصدر بغدیش
معناسنه وبرقوشدر سرچه کبی سرنبشت باشه یازلمش یعنی تقدیر تابقی وعنوان سرنوشت
مثله سرنای مزمار که چلر سینیرک ضمه سیله دخی لغتدر سرنك سرکین ددکلر اوتدر کیمرغ
وکبکیک بولر وسرنکید لفظندن صیغه امروصف ترکیبیدر سرنکون باشی اجوق وبلا ن
سوز سویلیجی وحدیث افشا وچاپاق معناسنه وخبر وقصه سرواد شعر ویوش معناسنه

سرنای کلمه سنده سرلیغن تنفوده
دیلکبر سرول عنصر اغاجی ولفظا لمجی بمعنی

سروار یعنی سزاوار سروار شعر و باشی اچوق سرواده یعنی سرجان و سرود سرودلنار یوقش
سرو باشی یوغ اولن نحیف و جهاد ده و اولو جارش معناسنه سرغنه باشی و رتبه سرو جمان زلزله
صالکنی محبوب و سرو سروقت خلوتخانه و کشنده کنده و بتاجی مجوسی سرو سوکن محبوبه
کنایتدر سرو کوهی ارجح انجی سرو سهی طوغری بیتن سرو و اوزاییوب و مناسب بیتن نسنه ٥
سرو ناز اعلام رجالدندر سرو کجر نسنه انجه اولسون عیر اولسون رایج معناسنه و بر نوع
اوق قابیدر و ایلکدر اوردر شلیر در ترکمان کیدر و عقبه معناسنه و خوش طورد ٥
سر رفتار خوش آشکون و زیاده یوید یجات سر رفتار شلنه سرهنک چرخ باشی و بیا باشی
و چاوش و ایش اوزره طوردن معتمد اولنور سری اولیاء الله دن بر ملک اسمیدر سری سقط
در رحمه الله و اولو اروع و اولولو سریر تخت عربیدر قامبیوع قوس معناسنه و صلاجه ٥
اغاجنه درلر اوزرنده میت و مایحی سرایش بر بخله و ترکیب سرایغ اوزوم سلق سرنوع مثله
سرین اوده اوزیر و اوره و نه و معا وجد و ایلی سرونه معناسنه سرینه باشنده چقی باش بهت
سزاوار لایق وجزا و عوض و چاره در سزا عبد لایق و لایقلو سزا مثله سزا صوه کزدمه سی
سزد لایق بیر معناسنه سطل حمام طاسی عربیدر و صوص صو و صکا و هلکه یعنی بقرقو مالی
سعتر کوکیو اوتی و کیاکه دکلر اوت وزنبق که عوددلر استعمال ادرلر و عورت سوئی عورت
سعتلی اسکیبنج پیاز یعنی سعته ریش که بر سر بوعه یعنی باشده اولان باش بهت سعلاب
ادم ازدر بجه دیو سیخ یابلمش و سغرا وزوب توکلی کرپی سغدیر بر نوع قلیه در که عجمه نقیله
درلر سفت محکم و بوی و اومغ و ادام سفت تفریب و کونت سفته بیره تکلف کوننده مکه
و بر نکته صنعتله و تکلفله بیره کوندرلدکی و سفته اصلی اولدرکه بولکر قوده قونوق اولدیغی
زماننده بازرکانلر حراجی قورقنسنده مالکرین شهرده بر اولو کشیه و بر کاغد الور
اولور احقلر بر شهرده اول کاغدی برد اولوکه آدمیسندن اول قوده قلری مالی ها ایله انتکلیر
قماشلردن انده و ارجوت اوده ادمیسی بونلره و پره و اول خط سفته و سفته استکره کنایتدر
بر کسنه کا حاجتنده سفچه خربزه نارسیده یعنی کالک سفچه مثله و دوکالری و قربوزه دفده کالری
سقف یعنی سپیده سله معناسنه سقره و فیوله کنکر و کرچه صارشت معناسنه سعدیر دان

سقو

سقولح دانه خر استخی بعض نسخه ده سقو فطاقیع اولمش سقرلات اسکرلت چوقه سقط هر نسنه
نك مغشوشی و هبا اغلمش عربیده شوار نسنه در که اعلادن ادنایه زوال اغمش اوله و هبا اغلمش قالمش
اوله که راغنید درلر و کلامده خطا اتمکه دخی درلر مجازا شوار نسنه درلر ایته راهبی نسنه
تشبیه ایله سقلاب طوقن بر قماشدر رحم دیبا نسخه طوقنور سقلاط چوقه سقف یام خانه
یعنی او اورتیسی و باردو سقمونیا بر معروف اوتدر غایت محموده درلر سقنقور بر بالغی قوم
اجنده اولور و مشی سک کاف عربیله تونیت و ایتاو ز مجموع اکسری سک کاف عجمیله ایت کلب
معناسنه و غرا اتمکه سکاب صو اجنده اولور بر حیوان قوندز درلر سکابی مثله سکاهن ظلبوس کمی
صیدوس درلر اغ نصوم سکار هنک تنوردن اتمک جقارجق جنکال سکافر تحه مغلیلر
انکلساز چلیلر سکاف ابریشم کلوله سی و بافتش کش سکار وضیدر و بوغیره عجیبه مملیل درلر
سکا تیردان یعنی بلکره اوق قباجی ظرف و قبوعه سکاروک اوزون تولجه بر نوع کرجه در
سک انکور ایتا وزومی سکان اوضی او جرخ مکیدو سکلره مکیر ده ملی اولوور سکنك بستکده غز
سیکیه یغ و لکه سکلر دیوانه ف ... عده اویت سکبان اینجی و ایت بیجی سکدره اینجر دی سکنزلر طایفه
٥ در سیستاننده رستم زال دخی اول طایفه دندر سکنه در نزل که ایت ازیسی سکسار بر نوع مخلوقات
در ایت باشلو و اینا وزلو و غول بوزلو و بیچی قللو و فیل قولاقلو بیوزلری صاری و کوزلری کوکرد
٥ سکسک بلکلن طوارکه بوریسی اولمز سکم چرغن بوجکی که بوکه حمام بوجکی درلر و تکرخ دوه
٥ دوه جکی شبکیر دخی درلر حاملرده او جقلرده کیجه ایتیار دکیمی اوتر طیبلریو دراندر
سکنکور اینا وزومی طبیبلر عنب الثعلب درلر سکلابی قندو سکنجر نقلاب و بوغیجه
امنیدرکه بر دایره جزلر عی اوردا یرنکا یجنه کرور طشره ده اولنلر اغا ورلر فنقسنی
طوته بلور سا اوراچو و کرور سکنا ... دمور بر کنبد و لکرلر التیه و سکارون معناسنه سلت
ایوه طولشی سلغم جیلوار سلم و لغه تخته سی سکرمنثر سلبوعی ایچ طوشیر سلت معناسنه سلی بوجی
مثله سلوی یعنی سلبه سلو یکوه قوسی سلیمه بر مقتدر که اواج سلیمه عورت اسماسندندر عربیدر
سلیط یوربسز عورت سلمه سپید سله بادن سپیدا و رجی سلکی مثله سم اغنوه معناسماروغ
قولاقی سماروغ منه سمان ایوله بکر دمنجی کوکی نسمانه بلدرجن و اسمان معناسماهیج

سمیج بجیل وبود روم که مغاره کبیره واوجبلر کومله سی سمیچه مثل سمر حکایت وسرکذشت وکیجه کلجه سی وانشله
وار سمیج خراج الاجی اوواوج کرة خراج المو سمر قندیر مرتله سمقتن بالفعل حیض ولمن عورت سمن
براق چچکلر وياسمين وبو بخشه چچکی سمند صرولات یعنی قولاوات ونغرات سمندر بر قوشدر که اوده یانجق
اولور هم او وددن حاصل اولور ایدیلر کیم بر برده بیک یل اود یانسه سمندر حاصل اولور وبعضلر ایدرلر
بر حیواندر قیوب دکلو اولور سنجاغ اولور وبعضلر ایدرلر که کیبی بر جانوردر که اوده اولور اوده یانمز آنکله محبت
سمندر مثل سمند بعدن براداد وسمند معناسنه کلور سمنساغ تنلو حموبلر در لر در اسا لفظی ذات
تشبیه در سمن کبی دملعا اولور سمن اغ چچکلر سمن وار اشته وهرکه اشی سمنه مثل سمو معروف
بر حیوانکه کوکی غایت قیمتلودر سمه زوک وبوس ودو فروع تخته سی وجلاه هلرکروه ایلکه جرشی
دوری بجلهء التي سميط خشملی سمیح اولوچانور تباغی واوعاج اوچی سمید اغ اتمک سمیو سمه سمنج
بر خوس رنله ودرلو کونه معناسنه وبله ملابجو کبی نه ولدرسه سنار رو غنی ایدکلو وبو معناسنه
وسنا مکی دوکلی جا وقتی سناب صوجه یوزه کی سنا بر یوز کی سنا بج بر طاشدر یوندرد قاشی ٥
ایدلر حصر چیه انکله نقش ایدرلر وبحت الجوید کوکرجین قانله بیه سلر هیج ایر لمیدار طاشی کیبوده
کتورسه او اضدن بر اوله سنار صقاجی کوجکه تبقلی اوله وجلاه وصواد وکه لمانی سنب ٥
بر یردن کسه او سنبوسه معروفه بوره کیدر اوج بوجقلو اولور عامة تحریفا سمبوسه دیرلر سنسه
بو دفعه دیمکدر سنجر بر پادشاه ادیدر سنجوق یعنی علم سنجر نسنه طار صحوح آلت یعنی ترازو قسند ٥
قوش بویخو صحراده وصغوجان سند روس اولدر که عامة تحریفا یرعوب صندلوس دیرلر کهربا
کبی بر سیدر اما یوم مشقیدر سنجره حرارده سنجرکفش یعنی بشمق وبعض نسخه ده سنحن کوبر معناسنه
دیمش سندنه ورقات معناسنه سنک طاش سکبار طاشلیه سنک بهشت قیلو بغه سنکره تبا اسمیده دکلر
طاش در سنکچه طلوکه کوکدن یغر سنکه خور بغرتلن قوشی ودوه قوشیر زیرا اوده خحموم وقیدر
سنک اسیا دکرمن طاشی سنک اسیا به مثل سنک اسیا ن بلکو طاشی سنک خاره قتی طاشدر
سنک بسته اول اوزره در که خامکن طولمدد قیغشا وله یاخود غیر علتدن قاتی اولور
سنکه بوست نوس بعد سنکدان قوشی فینه سکه یوزکچی یره دروقعه رص دمشلر سنکدانه بونه کاه
بعض نسخه ده بو تجیلردر دیمش سنک ریزه قوش دلند ه بو کجکه توتماجدر سنکسار رجم اتمک دیعنی

برله

بر کسهء طاشله دوکمق شرع حکمیله سنکره طلوکه سنکمالکشه بر حیواندر ری قرار سنکسبویه
کرود کوه غیده دکلرید ار بعد بدر سنکل طلوکه کوکدن یغر سنکچه معناسنه سنکلاخ طاشلی یر ٥
سنکلا لیک بعنه قمرشی سنکلان مثل سنکور سله قنفا عیان سنکم تکرعید دجکی وجرغد که
حام بو جکیده سنک اوزغد بوتلی کربجه در طلوکه کوکدن یغر سنکین اغر طاشلو نسنه ٥
سنو اکوریستان سنه لغتده معناسنه وقوتلو کشی سنی سکی وعصا دمور عیوعجه معناسنه ٥
وعورت سود عورت عوف دوغن سنیبه مثل سیتره الطاغی وهو تافلرک براتی دبعض لغتده
ما سوره در دیمش سود شراهجر کی بعض لغتده درت یانحه دیمش یعنی چوره وسیاه سودا حته ٥
وعوغ خلطی عربجه قره دیمکدر سوغات خوندر دلنده ارمغان ودرلو درلو یکلر بکشلر
سوفات مثل سوقات بغداد بالشی ولیه باشی وکوسه سوکرد بالشیدر سوکندانزیع ٥
عیلن معناسنه سوکانزیر قیودن بر قیو یه دلولد آنکه سوکرده طبی که عربجه خرشوف در
وغیر جانورلرده دخی استعمال اولنور سوغلجی صبان دموری سوغتنی یعنی سولر سوید
مثل سولتیم پیشیل طاشدر سوهان بعکلندر انولو طاغیره قلم بتر سهم قورقو وهیبته ٥
عربجه اوقه درلر سهمناک قورقنج سهمکین مثل سهی طوغری مستقیم معناسنه سهی بالا
غایته طوغریبلی سرو سی بعجه ود تلما اوتی جلکه سیرف اوکسه سکر سیسنبر مثل سیکد ٥
سیل معروف یغمور دن وقاردن حاصل اولان صولر سیلاب مثله سیم ونه
سیمور حیر طوب یعنی ابریشیم کیجکا السین المکسوره سبا ساج ایوکه اوزنده حرحی
قورلر وهر نسنه که اوج ایقلو اوله سپایه مثل سپار رهکذنه ماء وراء النهر لغتنده
واوردی اولان الاتدر متاع البیت معناسنه وصبان دموری شیر خانه وصیت سپار
ما وراء النهر دلنده وصیت حکلکه سبار جی اکی یعنی ارکه بجلک کرد نصکره برینه اکر در سپلی
قلبی اولان صبان واکر واکزده قولان صبان سپاس منت وشکر نعمتی الله که در لر
شکاننتم ولدر در بکرم معناسنه بو نعمتی سندن بلورم دیمکدر سپاسه لطف سپاسدر
منت ایدیجی سپاغ اتمک قاقمق عربجه صباغ درلر سپال صوت داره سی وعربیده
بیوق معناسنه وبارات میان میغ زمین سپاناخ اسپیو سپاه لشکر سپاهی لشکره منسوب

س
السين المكسورة

سپستان بو بار و بونجه اوت و اوزرلك سپر قلقان و اوج قنتلو دمكدر سپرچی شادلو
سپردكی دستمالی وعندلرو یغلو سپرغم فسلكن حی بودركه بولغت وبونك صیغه سنده اولان ه
جمیع ریاحین قسمنه اطلاق اولنور سپرم مثله سپرك صارو اغج اسپرك معناسنه سپو قره بوبالك ه
سكونیله سپره بابونك فتحیله طغوزجی اویون سپری ایشونك تمام اولمسی واجقمش سپرکه ه
مثله سپرتن میدان سپرنغ بغبار لشغی سپرلك دریل عصا رو اغج سپس صكره وارد جه سپشالك
برنوع خوش قوقو ترنسنه دره شل ترکانه در و تیلو دخی در سپسته صكره رف وکرد وکرد
سپنج ازاجی ارام ایدجك موضع وفنا قبول ایدیجی نسنه ومسر فوخرابه كهنه وخانه كتیبان
وسپه بنج لفظندن مرکب اولشدر واسكی معناسنه وخنزلگاه عاریتی وراه كذری وكاربان ه
سپندا وزرلك تخمی كه یاوز كوزنشرندن بسنی ادرلر وسپنداه سرج واردركه طبیبلر كه حبت
الرشاد درلر سپندان بزرقطونا اسپیتان دخی درلر سپندان تلخی اسپیوش تخمی دكلدر
ابجاعة سپندان خرد خردل سپندان خوش مثله سپندان كرد مثله سپندان كنده سزا بكه
عامه تحریف ایله صفو درلر سپیوش بزرقطونا سپه چری سپاه معناسنه سپهبان پادشاه
سپهدار چریباشی و چریبكی سپه بند مثله سپهبند مثله سپهبید مثله سپهسالار مثله وبلك
سپهره مثله سپهدار مثله ولغچه قواد سپیدنام اغدها ئل زهر سپید بوستاق بکرلو
سپیدچوبش اغچه قواد وای لباس كیه كه سپیدروی یوزلو وبرنج سپیدفام اقچیل
درلر سپیدبام معناسنه سپید كار طالع سپیدخار ججوه كبی سپیداد دخی درلر سپیدور واسپید
سپیده بیاض كه معنابله جمع اولور سپیده دم اراته ریاغزكه طلع بیدر درلر سپید زبان
اسفیداج كه عورتلر یوزلرینه سورلر اقلق دخی درلر سپیدك سپیده كبی اقلق سپیده مهره بوری
وابنه بونجی سپیدی اقلق ستا اوج قات وستدن لفظندن صیغه ٔ امر و وصف تركیبی ستاینده
معناسنه ستابه مكرهستاوه مثله ستاركیابشر فلان دمك معناسنه ودریا یجنده بیردركه
صویجیو قفه درلر اماسیر كم غرزانده سنه بتمش اوله واطرافی دریاكه صو اوله بیت چنانم ه
زانداشته ای بجكنار كه هرده بجوبودماندم انك ستارستاره بلند وطالع وقوع واوج قالیدی
اولوروبر منقش برده درلر ابله اولرد سقفند وترلبكلر سرا یبنده اولور دتنوع معناسنه دخی كلور

ستار

ستارجا ماه یلدز واوه قوغوشرار معناسنه ستاره شناس منجم ستاغ قصراولمك دیشی ولیسوز
ات واغج بیانجی والعن اغاجی ستا قند درلر ستنیدن یوكسل چاره وبونك صیغه ستاوند
مثله ستاونه رواق قضاریه قضاب ستاره مكر معناسنه ستا هایرالتی والتون وكومش وزر
وات یمجی ستاك شاخ نویعی قزان واغج دبندن جقن قزان وبرابعته ستام التی زینی التون
وكمشدن ولیر نقشی وات میجی وسقفخانه قصر یعنی قصرات التی ستان سترن لفظندن
صیغه ٔ امر و وصف تركیبی وادات اسم مكانك اسمك اخرنه لاحق اولور كثرتنه دلالت ایدر گلستان
لالستان كبی وجانقری یتی ستانته معناسنه ستاننا انشلهغ یعنی استاندو باغ دكلی
كوزیجی ستایش مدح واقرین ستودن لفظندن اسم مصدر در اوكش دمك اولور غزلده
شاه بینه ستایش درلر ستالیسكا غزلده شاه بیته مدح شروع ایدر ستبر قالك وبوغون ه
وقوتی وسیقی ستبغ اباغ اوزرینه اولان نسنه ستبروان قصراولان دیشی اومدن یغیبدن
سترون مثله ستم كوج جور معناسنه ستمكار ظالم یعنی كوج ایدجی ستمكر مثله ستربکی بیرو نج الصنم
درلر بركوكد وقهرعوت وقوات اغیدركه هنكستان جزیره لرنده برجزیره ده اولور یعنی ذراع
مقداری بوجه اولور یعنی ادم باسی ولور كاه كاه اولرك باشلردن وقولوق اولدیغی اولیل
قحط وطاعون اولور یعنی المهمدفتی الرحی ستبه بویك كوده لو كیشی وقرنی بویك وستیزه ومتكبر
وبوبك دیو وجنكره باید راولی كمه ستوجه الاجه كجكی ستماوج قات دمكدر ستد دریجی
باشندر دلدوعیبرزو نقرستوبه مثله وصد الستر بوستیوچه سرچه دن بوجاك برقشدر
ستنج بوغون وطوری اولان نسنه ستیر التی بجوی درهم قدر اوینده اوینرلر ستیر عناد ه
وجدل یعنی اونكولك سنره مثله باكره ایكی جلاه ما سوره ستیغ طغیراوت وسكو واكثر بچه لره
طوغنده استعمال اولنور ستیم دشلی جراحت وقانلی ایرلر وبر باربه دركه دبسی دوشورلمش اوله
همان نشترله دشوب اقه لر ستیه مثله ستیز سنحال ستیه سكدره دو قوزجن اویوفی اصل همیشه دره
ایدركه هر طرفه دن اوج خط جداولر تركیب ایدرن علامت حذف اولندیجی متصل یازیلور لفظ ه
واصل قلنید كاه اولوركه دال ساكن ادرلر سرخط كف یعنی اوج اجنزه اولان خطله وضرحی
سرحان قورد كركی معناسنه عربیده سرخشت مشهوردر اوده ر واوای یغمور سكوتی اغاجنده یغ

سرداب زیر زمین وصو صوتوبی وازداش وشول زیر زمین که اسیدده قجار سرداغ برنوع
توتماجدر سرده صورت ترفنده سرشت خوی عناصراربعه ومزاج وطبیعت وخرد واسم
مصدر در یوغرش معناسنه سرایش یعنی جرش سرشک کوزیاشی واود قوغی ویغور طمله سی
وکل اغاجی که قزل یفلی کلی اولور زیاده وقیش وچشمه صویجغ ازاد اغاجی سرکه معروف
خل معناسنه سرکا مثله سرکنکبین سرکیله بالی برینه قرشدرر واجراء سرکین کاف عربیله مثله سرقین
مثله سرنا طفق وجوا ویوخ سرناس توخمشن سرنای بیسی وزرناده کلهی سازو بودر
دولک سرهند طبیبلر کفت وحیناردر ایر ایر قدر اقیموند دن قرق اولور وبر قسم صرمشق
وبغزه اوزره سریخ سلکش سره یا کل شیر الکم سنماق قوس قزح معناسنه سریز مثله سریش
چریش وسراقوج معناسنه سریشم یلم توتقال معناسنه سریشک اولی نخیر ایلچی خمر کره معناسنه سیرغ
خوشه انکور سرپی اوبا معناسنه سرشنبه معروف سطار وچوق کجسی سطام کیجه انتش دان
سطبر مثل ستبر سغر کاغد وکتاب ودفتر سفسار یعنی سمار سفالین بردقجه وچنبقجه وطبراقدن
تبقجه سفد وشی سفالک تبرقدن قبقجو وسقسی وفندق وقوزقیی سفالکو ومثل سفال
سفالینه مثله سفلکه کبزو نوخندن الجو کوهرلو اولمک سفنجا وزلک اولی ونخمی سفید
اق ابیض معناسنه سفیداز عورتلر اقلیغی سفیداج مثله سفیدبا یوغرتلو اسینوک اشی سغیر
غیری بکسته بلدغ برت صایچی سکدن یعنی سرکه سکبا سرکلواش وعجمده طعامدر سکباج مثله
سکار رشو سکار اهسج تتوردن اتمدغ جقار جوق اکسدرلر بردیوبدرد وفحم معناسنه
سکار اهندغ مثله سکاف سیم سوخته وکلیه ابریشیم سکال براغز فکر وعنیت واندیشه بدین سکالش
دعوت سکاله ادم نجسی وابتجوقی سکاونه چتلغ قوز سکبینه یعنی سکبینج عصاره قسمیدر
سکرفنده سرچلغ طاور سکنج بله ددقلی واغزی قوچ سکنکبین یعنی سرکنکبین سکنده
نقل اویتی سکنای سکه بالتخفیف سرکه معناسنه سکه بالتشدید اقچه وفلوریه نشان ایلمک
وسقاوه باتی وصبان دموریی وصورت سکین اونکوویا وزوکوره سکی بالهاف
العجمی شراب سکی خانه میخانه سلک لا مکه سکونیله انجو دزلی ایلک سلک لامده فتحیله بخج
سل انجاغز که اخلاطا ویکنه دوکلو بحراحتاید وکسردر وقرپلکن اسهالی ایدن مرضدر

سلیخ

٨٢

تسمنو اشنه وهونه اشی سمنج اوجی کملسی کراجنه کور بکر لسول سمبط خشلا صح

سلیخ بلد دقلی سماک بکلجی یولر وبیلنز ادیله بدیجی کوکره ومنازل قمرده اون دردنجی منزلدر
سمنوا رشته انبی سنا سنامکی معناسنه براوتدرا یوسی مکیدن کلور سناب صوده یوزمک سنابر
یوزیج سنان سکو عربی سنجاب برجانور جکیلدر ایسی کورکلر اولور سنج وروغن ولعجا
معناسنه وقلبو بیراغی سنجد اکده یمشی اغاجدر سنجید مثله سنجد بوی عبیر دلرلو کلدر سنجیدر ازی
قزلجه اکده سنجی کرکاتی عتاب سنجین اینجی یوش سنبه یعنی قوروق سند بر اقلیم در هندکی وطوغازده
معناسنه وصو غلجان وقوش بورنی ویردن قالقمش ینه ولغت سندان عربی سندان وبراولو
طاشدر سندکدر لدرمو ادیله سندان اوربس سنرغ بردرلو طبیلدر جلدر سنددوس بخرینو
ایدوب صندلوس دررسندره مثل سنک سندکیش الکم سنغمای سنده قوری وبوغون بردر سنبل
بلوط اغاجی سنده شسو باولدکسته لرده مکلیه سندین ایجی محوق سنوبس طنار کره منده دوکلش
اماصا ورلمامش یغندرد سنبیز تغربن ولغت وقوتلوکبتر سنبزه دفده کجلاچ اهل التیبد سنبلی
مبارک وابوسنه ونیش انجی سوارده خاشاک مسجد وقندیره درلر اوتدر سازه بکز سوم
اوچنجی سه اوچ ثلث معناسنه سه پای ساچ ایق وهرنسنکه اوچ ایقلو اوله سه پایه درلر
سه پایه مثله سه انکشت یبا سه پره دو قوزجس سه دره مثله سه شاخ یبا ودرکی سه شاخ
مثله سه کوشه دوردکنی سهی طوغری برابرام وبرانام سه یکی اوچ ده برسی اوتوز سیاپوش
ارکبجار قاضی محضری سیار رهنکنه وبعضی قزیل سیار جاکر سیاست سوچلولری حقندن
کلمک سیام ماوراء النهر اقلیمنده برطاغدر اسمدر مقنع خراسانرانده سحر ایله ایرکوستر مشدر
وچاه نخشبه اینده در سیاوش نام بسر کیکاوس سیا وخش مثله سیاه چرده قره یاغز سیاه دانه
چورکراوتی سیاه چفره جو سیا تام قرهیه مائل سیاه روزقره کونلو یعنی بدبخت وشقی
سیاه کاسه بخیل وخسیس سیاه کوش قره قولاق دیرلر جانوردر دایما ارسلانک باوکجه
یوریه قلاوزلی ایدر صیدکوردکده بوصجلدار ارسلانه اشارت ایده بش ارسلان اول
صیدی پاره لیوب جاودنجه بیویغ اغجیا تدکدن صکره اولیدانجی یاقیسندن یرمش
اما ارسلانک قتنه کلرمش وهندند وبیورسوده کلری جانورجغ دخی درلر سیاهی
قره لق وحرکت سیب الما واتک الننده بیتن بلیسی کره حکم درلر واتولرق بیرد سیاوکه بالعجمی

دکزکوبکی انوک کموکلرندن دخی سیخ کبابه دیرعوام زوارده نطس وبلادندن مرغ وجوالر
وغزلر اغزینه سیخاجی اغج که چوالدز کبی ادراکادر سیخچه کباب انواعندن در سینه قوت
سیدره طقوز چوا وبوغی سیر اماه سونکسر صربحله صرمشتق سیر اماکه ایله طوق معنا
سیراب قانمش سیر نیر بر طعامدر سیرلش رغبله وطواف سیرکوبه صرمسق دو کجک هوان
سیرکوبه مثلکا وعربیله سیرایج اوزوم سلتیجی سیرناس بر قوشدر مجری بوقشا ودونده نیجه
برده برنده دکلری وار دیرد لور در لونغمه لراه اولز ایدر شو یله ایشدنلر حیران اولور کیدر
ایسم طور شویله روایت ایدرلر اهل افریقیه دوه کی اندن المثلدر افریقیه جزیره بر شهردر
وبعضلر روایت اتدی که بر قوم بر جزیرده کیدرکن بر اواز ایشیدلر طلب ایلرکن بر دیوار
بایشلر اولر دیوارده دکلر دوزنشلر بر وجهله اوراده لکاره بیل طقونجه اوازه بیدا اولور
اول جزیره اهلی اول اوازه لره سیرناس دیرلر ظاهر بود رکه بو تصنیفی اول قوش اولدیغیجون
دوزنشلردر تا که اول قوش اولر اوازی استماع ایده دخی کندو نوعندن قیاس ایدوب
کلنه اولیه لر لطیفی اغج نابنواع نغم چون سیرناس نحی نشت از نغمها ایش سیرناس سیرم کیلك
درسی ظابنده اولور انکله بولار وباغیرج نشد دکلر سیرنکه سیمرغ سیرین کرنج سیر وصر
صر مستقلی فرسیرده اون اوچ سیس چقد که اعضاده ویوزده اولور سیسا روده جکرد
اوتی دخی سیسا اک قوبرد صلن قوتش سیسیر کوتیک جحلکی ورسیم بیرابغی سیستان رستم
ولایتی ولایتی سیسک بر قوشی سیغ نخز وبلور معنا سنه وصحبا وطبو وکوکجک
وار سیغه نه سیغور اطلس جنسنددر بر قماش سیفا بر مملکتدر سیك اوجه
بر سیکبا اکشی اش وسرکلو اش سیکی شراب بعضلر مثلث شرعیه در سکی فرسنکه بر مبیلد
بره در سیلانکند سیل چکلی بعنی سیل قزغیدر سیلان قلیج ارقاسی ویلمان وجغ و بعضو ارقه بیر
سیله قیون وصغر سوریی وحیوانات کی سوریسنه دخی اطلاق اولنور وسله اورمو سیلی
شیله وتپانچه وقیو سیم یا که وعیلکه سکویله کمش سیم پانگ صفت سیل وسیلم سکونیله وتونجی
سیما بکز وچهره سمن سیما اق کودکلو دیمکه سیما بزیوه سیم بالا سبکه وتبکه جخزه حی سیم سیاه
یلم قره زکیه برنج دخی دیرلر سیمرغ عجب عنقادر بر قوشدر اسکندر قافنه واولبا انکله سو بلنتششدر

سیمین

سمین کمشلنمش نسنه وکثرت اولان سمنکرف زنجفره سیمرین یانیجی سبنام بطاغدر
ایدیلرکه اثناسه ایکی برکره طوغولر طاغدر بر خزینه وار دیرنیجه درکلر وار هر درکده اوستنده
بر التون کوشکی واردر بوروایت اولنمجی سبنج شیار یعنی نطس وصبان سینه بوش
بلك وزنون وارکو ملرکه سیو المایعنی سیب سیبم اغجی سیو لغت پهلویده اون
بیله دیمکدر سیه قره یعنی سیاه سیه چهل چلها سیهکار بخیل وناکس ولز غار سیهکا سنجیل
سیدا اولرد معناه سواد الحکام وهی شیء یشبه السیخ یوخذ من المهند سیه دوران مثل الیس
المضموه سباغ نایبله نجی سیب دور دیغلو سبز طلاق سپارك صوراغ سبخداد زهرداد
سیستیت سبستیو یعنی سبستیه تخیل بنجی دیو شوده دکلر سبغ اولعاسبت وکجی سیوغ
توقح ستر یانکنه یونن قوشی وصوغ حی ستریک مثل ستریکه قصر عیقب عیبر عجیج الضم دو کم
کوکده ایم صوتینه و معقوله اغجی ستریک بویله کوده ده استمالی اولنور بنده کبی اما بزکرد
لفظی عامه وه سرکش وبونز سنر وبهادر وجوج سنکك بلی یعنی ستریت قصرعقیم مناسب
ستره یعنی واولملکی وکری ستل اوته یغلیر یعنی بجلنکه یقیس نغار زلاستنده بولورلر دخی قلجغلری
اوده دوتر لر دخی اوسدر لرکاوقمه درلر ستربان صوغماج ویونقوشی ستورداك اخور
وامیراخور ستور یعنی ستل ستوچه الاجه طغان ولاکوکرجینی ستوران تابونکور ستان
کبرانستی یعنی کافور مقبرلرنکه تابوتی ستور بانك صوغجی ویونقوشی ستور طوروه اکی کرد
ستولب طلیه ایغندی اولان غلتطبوع درلر ستوران جمع ستوره ستوده صورچیا ریجی
اوستوده ستور عیثله ستوین درلر ودخی معناسنه ستوه ملول وملتنك وعاجز وهیبت
وسرکردان وچابك سته لعنت معناسنه ورنجیر معناسنه کلور ودر لسته مثل ستوه ستی عصا
دموره چپلاد کبی بر قنجه مورد که صو یچکنزه وبه جکر سنجنی منبر طواسی سنجره اولاق و
اوجر تسوزا شلنی ایش سخن سوزر سینك فتحه سی وخانوز وضمه سو له دخی لغتدر سخریه
مسخرلو استهزا معناسنه سخولنی سفره یعنی سدره قباجکه عربلر تعریب ایدر صدره دیرلر
یاخود اصلی عربیدر فارسیه نقل اولنمش عادتلرنه مناسب ترقبو اتدلر سرا ایلکده قبیلدن اولمش
بر نوع بشمقد وسلبرد خدیمشلر وسهوزه واو کجه لکد وبر نج بونسی سوخی سراغ

سیه بعنی بن فیاکین دابین وزن بر
مملکت اولسیکه جمیع ابلیجی عیناره بر
مارکیبلیعوا کار طائفه پدر بر یکلا ودرلد خی حضر
مارکیبلیعوا طعنه سیکنا بندی بعد طائفه اعول املوارطلب
نقل : زانه علیه

مطلو بوبتو لر معناسنه دخی وراتیده مصراع ارکه برسیم در چنین صحراسانغ سرهنقو شوده ونیر
زهین معناسنه سرهاباتی قیزقوشی سرب سوخته راستی طاشی سرت اکرکه برکوکسنه ایدر کی اغرینه
نافعدر وکین بالسنه درلر سرخ مطلقا قرا وقزل کتیبه مثلا طاتلو قویو قزل ایله سرخاب
اکراتکه یغز دخی درلر واکثت قوشی سرخار طویغز قوشی سرخارنک قرا سیعنی یعنی قزل میائی سرغ چنلد
قزارسجه سرخ ییره طورعات سرخ زنده قوله صیرات سرخیادا صیغ علت وطبیبلر حمره دکلربیب
مرضدر سرخاب اکرات که یغز دخی درلر واکثت قوشی وتیریزده سرتقر جکاه اداسمیدر وفکر یعنی عوتلر
قزارجه وقزل صوو قاری وبرشهرادیدر وعبدالله پهلوان ادیدر و عبد استادیدر رستم اللهیزدن سرخاب
تازنجه درلر سرخابی اکرات واکثت قوشی سرنجه حصبا وقزقو علتی سرخیجه مثلا سرخسته مثلا سرخاب
قزلجی وحصبا سرخه قزاکلا یعنی جکرکی بوتقری باشی که بوبلغ لعنوده لر سرحه قزارمکب قزللی سرخر
ه قنی قزلسرخ سرغزلاباشلی سرصه سرخ سار مثلا سرغین زبرنا نواعندن وبعیبنیزدن اولور سرف
اوکسرکه سرفه مثلا واغی قورد سرخسف اوکسرکه هم علتهم معلول درلر سرفین قوشی بوبحی سرفوج
لکه سرقوج شول بویکدر که باشنه صوقرلسرکه برنوع کرجیخ درلر سرمه معروف کونه جکلن نسنه
سرمدان سرهنده قابی سرمه چیکوزه سرمه چکجک اغی سرنا زرنا که چلهلر سرنای مثلا سرس
توخته شی سرعه بونیزه وقافیسنده سروزن سوسکی طوار سرودار یلوسروی عجمی
ه سخی سروادیعنی بوعش وشعر وغزل سروش حبرائیل و مطلقا ملک یعنی فرشته سروین اوجا
سروغا وکسرکه سره قوشلردن برنوع عجب نقلش درلر سریر مثلا سست کوشک دو
یوهشو سستادام ارالمکسورکه عنین معناسنه بوبلج درلر سعد طولیجی عریدر سعد
حاضر و مهیا معناسی اولمش قوجه سی اکی بوکلش وسمرقند قرینده بریر اسمیدر سغد مثلا
سغبر بوع قلیه ومبنی طلسی وقلیه دموی سیاه وجوز دوری کننا ز اعاشق واکو ینه
ه سغ درکی و بعضی سقف وصغ بونیزی سغرافزوب تولکی کرجی سغار اکنه بوروده سی و
واعوج کرجی سغاک صرحه جنو وطبراقد اولان قبقجی وفندق وجوز قابی سغالود
فندق وجوز قابی سغالینه صرحه دن اولان وطبراقده اولان قبوقجی سغا برنشمی
یاخود درام ادرلر یعنی طرح سفت سینوی نسنه واکنه یعد دوبیر وامونکه غاتی لفظندن

سفته کسشیلکه برنوع کوننده لر سفج خام کال سفدع بنجی والبنجی سفدع مثلا سفره دیدوکی
قوشی سفره ایچنه طعام قوبلین نسنه وبر طعامدر که مسافر انجون قصا ایدیلیر عربیدر بوبیشلر جربعه دانی
سفرهور نسنه نلک کننه حبسندن بیکوهر اولنده درلر وبخیلده ودهبه سفوجه فراسانی سقواط
فرتن الحکمه دمکلر سقرقه وحشی حیوانه بعرونی سقف بایاس دمکس سکه خرشن قحقلو نسنه وقعدی
خرمه معناسنه وخضرلو واوزنجه دار قوجیه بند درد وعموبیه لوکی سکاچه اوقصص کابوسن معناسنه
سکار جورت وبعد کره وکرج سکمار و مثلا سکاریخ مثلا سکاکره نخته سکار مثلا سکره قیفلر
وکافلرسکو نیله اسکره معناسنه یعنی کچور د حنوق تعرب بالبعب سکرجه درلر واعوازانده دیکچی
استهمال اولنور سکر چه صغیره اوچ وقیه سکرجه کبیره طقوز وقیه سکرجه مطلقه التی استار
واستاردرت بنجی اشتار التی بجی درهمدر لر سکرهینه فارسی شکردر سکرهره بوزکر ه
سکره مثل سکرته یعنی کجرکه جنوق سکسکه یلکنی طولهره طاشلو جبا دره واخل اعرودر
ه سکنند تقلد اوره بوق که جانبا زلرده ایدلر سکوبا کشش سکو تشاکه یلدیرم سکوکر تعریب
عربیه عقصه درلر سکواربا سلی وخضه لی وخوش خولی سکوکر مثلا سکوکر سل ویکی شش
ه معناسنه صلاف کوکل سکرهکه عربیه خلجان درلر سلاقه فصیح زبان واشی صولر البیله آشلیبی
ه که کرترکیده دخی مشهوردر سلت ترکیده یولاف درلر غلطدر لغط اولنور سلقوره
چوبلو سلفه اوکسرکه سلنج بلیه مرضی سلوم بابوج سیم طوینو وبر التنده کسیم اوکه مسکه
ایچون ادرلر سماق معروف خرکشیده نسنه در بعضی طعامه اکرلر سمان بلدرجن دده کلدی قوشی خرد
ه سمانه مثلا سمتر اش بغلبند لر که طینو یوبخچه التیندر سمچ مغاره ونقب که بیر التنده قزوب
ه قلعهلره بوارادرلر سمعه درز شتیعنی شمقند یعنی چرکی قحقلو سمچه مثلا سمر افسانه وکجک سمسلد
ه بجاصل سمغ قوره جانکی بجیه کرکه معناسنه سمباده سمیاره طاشی تعریب ایبب سمبادج درلر
ه سمیاره یعنی سمیاره برنجم طاشند قلبی وخنجری وبجاقی انکله اچیبا بسن کمدلر
الکی نوعدر برعی عجمدن کلور وبر عی فرنکستاندن کلور سمنه سمره جلع دوه سنبادج دمودعی
ه درلر عیدر که دلکر التله ثننه ومتقب و قانر زبین وطینو سنباد علم شخصدر
سنبان علم شخصدر نسیرن لفظندن صیغه مبالغهدر سنبل سیاه ساج کبی اوتدر هنددن کلور
شخص

سقوط سنیک وفنجبله
سقو درلر بواعتبار و ولادر
دمننده درلر
بدن قوبلر وسمنی ونه بالی
نسنه درلر

مشهور اولدیغی دنیلور چوب بلور ساچق اکا بکزر در اصلی عربیدر سنبله بغدای باشی وبر برجک اديدر
سنبار مثل سمیار وسمیاره سنبر اززاده سنده از اجو لنه وادم بخسنده قومی سی سنبان
بلوط اغاجی اهل شام قتنده سنی نوت فتحله عصا دموری سنی معناسنه واینلو ولشکر سوره
طرف جهت معناسنه ترجیه یکادر لر ایکلو نور معناسنه سوار ه اتلو وتصغیر سوار وقنده
ددکلری یسار کبی اوتده سوار اتلو سوبان عجمه برجا دینلدی اسمی سوتام از انشده و
یکی صغیر معناسنه سوخته یاتمش وکیفیتش وقاو سوداضی ربع معناسنه وسوده معناسنه
یعنی ازلمش سوده ازلمش واشمتش سوده مثلا ضلع سوده کوده وجمعیت وحصار لرهیسی
وقنوقلوی وعند سوراخ دلوارکی سوراخ سنب نسنه در کر انکلات کوبکین دلر اصاره
صوچقسوی دیو سوی نا غلبه وقنوقلی حذرناکه چلره سوعی بنوع قرار کلده تعاره
فرح بخش وقوه بویاندی قرانه سوعی چره لرویشیلدی وبر مقامدر عجمه غایتله لطیف وخوش
کلی واغه کل سوعی چره لر سوز اسم مصدر در یانه وکو یلک معناسنه وسوز یالک کفظنده
صیغه امر وصفتر کبی دره جها نسوزکبی وکتیرا او چراغ معناسنه سوزا اسم فاعلدر زیاده
یانجی دمکدر یتی سوزاجتقن جراحتده مکید مسجو چوقی یاره وکوینه دیدکلری
علتی عرب بجه چرقه در لر عجمه معناسنه کریا نقده سوزان آتش یالکلندری سوزاک کوینتده
علتی سوزانده یانجی سوزش اسم مصدر در یانتی دمکدر سوزنک اکنه سوزندان اکنه
سوزنیام مثله سوزیان دنیا فایده سی سوزنکر اکنه جی سوزوساز کونیکلی کیسه سوزه
اوچقور وهشتلی وبو یکلک کرکوکلکره اولور وصغره کرجا بوقی دخی ر وصله
معناسنه سوس بوبان وبو یان یعنی وطبیعت معناسنه وادویه دکلی ایلک قودسو سماک
کالرضب معناسنه شمس فخری طلم درایام عدل و رافتت مانند سوراخ غم چون سوسمار
سوسن معروف چجکدر کوکی اولور انجی دخی اولور سوفار اکنه یو دسی واوجی کرزی سوفال
مثله سوق یعنی مبارز سوکدی یعنی شو شیخی جیوه رشته وسیکه سوکوار یاس ومصیبت
وکوعه کرد صقل واکی بانتی سوکرد یاسلی سوکند ر مثله سکندار معجار ندر شعار ده وطی
ولنه بغدای صلقی سولاخ یعنی سوراخ سولجی صباده سوهان از جی لنه وچلیکی ولاتنده

یلدز

بر لر دیدیلر سومنات دیر وکلیسا وبت سومه اکثر ادسی وچنکی نخار وضرب تخار ویعض
نسخه ده اوزنه تخار دیمش سون طاش قرنه سی وبراده سی معناسنه سوبجه هشتلی سونوخش
دیدت کوندر اشرع ده دوقی استمر سونهیش اکتیلک اسمی رواکدرن دوکلی براده سوهان اکثر
ودرنج سوهش مثله سوهضه واحدس سویر طرف سوبان توکستان یعنی مبصر لوی
سهیل اعلام رجالدن بر پهلوانک اسمی سهیره طربیده اوکوکلکده سهیل بینتخده اسمیدر
بربلدر الله تعالی نک قدرتله وحکمتیله کوکده منزله طور کی برده طانی چندره لعله زالغ
ویرخاصه یمنی اولدر سوبرغار خلعت وبیتیکش سوبرغار رحمت سیو غاشی خبر ه دلنده
نواخت معناسنده دیر باب الشین المفتوحه شین ساکنه کلمه نک اخرنده کج معنایله الحاق اولنور
اولا ضمیر غایبدر اسمک اخرنده اولا شرمضافالیه معناسنه جانشی انوارکی جانی سرتش انوار دیانتی کبی
وفعلورک اخرنده اولاشرمفعولیت معناسنه بیدنش انجکوره دیکرد بره مش انجکوره واداتدر رابطه
اخرنده اولاش دخی جو قیلنر نه وحرف مصدر دن وهاء علامتدن صکره بونک احکامی تاء
خطاب احکامی کبیدر بونی ضمیر العنمة نون ایله جمع ایدر جان شان وسرشان ودیکرشان دیر لر ثانیا
علامت امر بخردیک اخرنده لاحق اولور مصدر معناسنده دانش وبینش وبرمش کبی کوشیلدی
کبی بوشیندیماقبلی تلفظ اولنمو کرکدر شا یعنی غاجل ندر ر اغاص لغت عبرانیه دخی جا
جانشب معناسنه کرکلر وبر قاج دلوا دولور شاباش فری وتحسین معناسنه شادباش لفظدن
تخفیفا ولنمشدر شاباله بر نوع قنی اغجدر مصروالینده اولور بر نوع قدر لر بعض سنی درلر
شابوران برقتی دموری صوچی کنزدویه جکر شابورق مثله شابورقان مثله شانیز کی قودان
واوجیل اوتی شاخ بوجاق وبوینز شاخسار مثله وشاخ کز ترنده کنایتدر زیر اسار لفظی
کلمه نک اخرنده اولور اسمک کثرتنه دلالت ایدر شاخ انکور اودیه دنیلدر عسالیج درلر
شاخشتا دخی شاخ شاخ دلمعلم ویبق بوق ودلر دلر ده یوق ورتی یرتی وبلبل
اوتنی شاخه اکلیل الملک دکلیر اولندر شاخوره کرمه فوصفی شادفرخ وخوش شادآب
سبزه تازه وتروجا یرچمن شاد خولیه مثله وخوش وطنلو وبجی شاد آن وفرح کمه صیغه
مبالغه واسم مصدر یعنی سونش وسوج در لر شادخوار مثله شادکامه شامتا شاد رودی

اغمكون اغلى معروفندر كه اچندن صو چقه باقر ومنقش قه بهم اورمغه در بر نوع نقش
دوشك وبويدر زيلو كه قاليچه كبي دوشنور عسايرمعناسنه دخي كلور شادريان مثله شادون
شادلى شادكونه مطربه عودچالجى ويورغان وچارشمع بهاليچه وفرح اولمق شادمان
فرح لمك شادمانه مثله وشنيلك شادمنادو دينديرجماعة طاش دركه شادورا يعركون
اغلى شادورد مثله شاده مثل شادشار كرد ابشارستان يعني شهرستان وقلعه وبويلده
شهرشارستان مثله شاركار ايش شارك برانوع كستاره دركه هندوستانه اولور وهم
انجلاين رقعقانه بكزر دير وبعضلر شاه بوغجلانه دير دركه مانندكستار شاسست
نوبر قوشي شاش بدضعو مخالفه بكلمز شاشك درت قللو طنبوره شاشاكه مثله شاشه سلدوك
شاشه‌دان قاووق كه سدرك قابيدر شاشخته نكره مقعدنه علاج ايچون قودقلري نسنه
دركه شاشكه اغاجكه بندن چقق فدان وششكه وايقلو كسنه شاكار بهتمجو غلام
خدمتكار وات اوغلي وصنعت امونه واجرتسوز ايش شاكرد ايشي اوكرنجي وغلام وخدمتكار
واتر اوغلي شاكردانه شاكردلره ويرلن اقچه وشاكرد كبي ديمكدر يعنكم عاقلانه وحرفدانه و
استادانه دلرعاقل كبي وهم ديكلو استاد كبي ديمكدر شاكرعبا وكجرك كليم واوت بلاس
شالهنك بر جوع شام اخشام وقتي وبر شهردر اديرمشهور دمشق دركر وغان يعني بلدر
وابره شاماخ شروان ديارنده بر كويراديد دروبعضلر ايدي عبارتدر بر شهردر شاماكرد قلندر
وجامه ويبرهن ويتم نه وبدكجرلك كوكلك التنه كيدر شاماكه مثله شاماكيه مثله
شامكيه مثله شاماكه فرق يماغز شامان انداز شامانه فرق يلغز شامس بر نوع بيشتن فرق
طيراقدر شاموس مثله شاموش يعني بر نوع طراقدر اكا اولعبدر رلعوبسي صفا بيحي اراجون اسنيلنير
اولور كوكب شاموس نيحم طلوع اشلد بحاجلدن كوكيا رض درلر بدر رلوسوده غايتده يعني
اولوركه دكرجكم يا پسور صوده بيزار لور شامسكه مليجه للاء طعام وطغان شامسي
ويتوع ومكان مطروفعودنسنه شان اوغل بالى وكونج بالتي وادجيلر قابي ومكان معنالر
حال بود بر ديجدر بره شان بودر درلر وبيلكو ضمير جمع غايبدر ايشان معناسنه واورو صف
تركيبي وحدوعادت وايش وجوهر دستار زده اوين التي شانه طرق وقتيغو وبورن كوركى ويبا

[illegible]

شانداد طرقلو شانوان مثله شانه دست دو طرف شانه كرباس بيز طراغي شانه هيد
يباشانه غنها اطها النهر كناره بر ولايتك اسمدر شاوين پنبوق چقرمق ومچه
نسنه شاوين پنبه چرك بوسوق شاو قوربه واوله دخي جايزدر حسن وبيهوده دمصاحبه
ويعنو ونكم معنانه شاه پادشاه وسلطان وشطرنج شاهي وكوبكو شاه لنجير بر نوع
اوتاجو انجير ديكتحي اولمز شاهبانج برقواغاجدر مصر ولايتنده چوق اولور بر نوع قصة
انار اغاجي دكلو بر عنبر ايده دخي اولور شاه بانكه معناسنه شاهبانك مثله شاه لهيار فنت
چلكي شاه هير مثله شاه بلوط كستانه شاه برچ عنبر شاه بوي وبوي عنبر ومشك شاه بيت
شاعرلر شعرنده مخلص ذكر اتدكلري بيتدر شاه تره بر مشهور اوتدر صوغوق حرارتي اولنلر
اجلر شاه صحبت ودوان محبتيه ومحبوبه ومطلقا محبوب وزلو محبوب وطانوج وبان ه
معناسنه شاه دانه ريحانجو وكندر نخمي تعرياسر شاه زانج درلر وصفقه وراق كونلكه ه
دخي استعمال اولنور وحب الملوك كه بر دار ودر شاه ديلو ختيل اغاجي بو كسك دوبحاي كه ه
سراي وكنده چكلر شاهراه اولو يول تركيده سلطان يولچه در شاه رود بويك دار باغ در
وبر جر لو چالغودر شاه سپرم امير عاشقان درلر بر نكبن براقدر وفسلكن شاه سپرغم
سلطان فسلكني شاه برم مثل شاه سپرم شاه سفرغم مثل شاه سپرغم شاه زاده سلطان ه
اوغلي شاه كار بر حسن وسزايش يعني اجرتسوز مثل شاكار واعلو بويلده نسنه شاه لوكرد
طنبل روكجه در بر حصار وحيلدر ورد اولور شاهوبر شخصك اسمدر شاهوكر يا نوچي ه
زانوسي شاه مهره بر قيمتي طاشدر غالبا ازدرها دندر شاهجر شاه مانند بكشنه ه
ديمكدر شاهوار مثله واينجو صفتدر تازه وناز لعوا ولسه شاهو مثله شاه مهني صنده
بوصوت اونور صفقه وسي در شاهنشاه اولو سلطان وبكلر بكي شاهيشه مثله ه
شاهين جوبانلر دود كي شاهه كوشده شاهين اسكفلي طغانلر دندر بر صنفدر غايت ه
قوتلو وافراطلو قوشدر و قرانور دركه عربجه منجم درلر و عمود ترازو شابا راجرتسوز ايش
شايان مثله وطلا معناسنه شابه سنده وشنبه وعيبلو كه وجراوعر بيدر شاير داوعج بر
شايسته برابر عبرا شو شايستگي ابر اولو وبر اشقلو شايكينا وجوز شايكان نمولايق اول

وکرلو کنج واجر تسوزایش وشاهکان معناسنه وبر نوع قافیه در والحاصل هر بیغمبر اننده مبالغه
کثرت وادا اوله شایکان اره استعمال اولنور شایکانی بزرك دبسیار شایه وسزای دکون
اغلی شب کیجه شبا رکرداب شبا روزنجیر کیجه وبر کون شبانروزی مثلا شبانه روزی مثلا
شبانروز کیجه وکوندز شبانکاه اخشم وقتی شبانه کیجه لك طعام وکیجه کی معناسنه شب افروز
شمع وابر ایدکی وکیجه اجی دمکدر شباهنك اراته یلدیزی که کاوران قران دخی درلر شباز
خیالی بازو شعبده اویناجی شب پره یرسه شبپره شب برك مثلا شب یاره مثلا شب بوی کل خیری
وبر نوع جماکدر یعنی مصر بنفشه سنده قرلجه واغلی که کیجه لرده توق شب تاب کرمه زند ویلدز
قوردی که کیجه لر اشیلر بوجکدر شبرنك بویرده قرات شبت طوره اوتی شبجیلاره برات
کیجه سی شبدیز شبرنبلك اتی دره مطلقا قراره کوزی ات شبدو کیجه لك شبرم بیردر اوسدکن
شبرو عسس دیکه بوریجی شبستان جامه خواب شبستانی کیجه بتاجی یرو قیش اودی شبسکه
سایه کیجه سی یعنی کافر احاجی صویه برقلری کیجه صوغاغ غاینده شدتی زماننده اولور
ویرکه شبسه بو شوم شبشبا شکوه یا خود یوم غدات شبشبت کران جان یعنی غلیظ
کمسنه وکینه وکیجه کورمیین اعشی معناسنه شبکه ایجی قرامز والاجه یعنی مشتبکه شبکاه
اغیل یعنی قیونلر یتید وخیر شب عیا قراکو کیجه شبکیر کیجه سیر ادمی شبکر حشرات ارض دك
برصنف بوجکدر ویره شبکو کیجیلا کوزی کورمیین اعشی معناسنه شبکیر کیجه ارته دکن
اویومیین کشی وکیجه اوتی جکرکه وشبکار کیجه انسلین کشی وسنع وقتی شبکون قره زلنك
وقره زنکلونسنه شبنکاه اخشم وقتی شبیغ جه زال معناسنه شبوط یا بن بالوغ شبوی
کوبجلاه سنبه پرنج کبی که یقرکه معدنی درر نکی صاری دره وکجالر معناسنه وبر قره بوجنده
وبر نوع معناسنه دخی کلور وبردکنلو اغاجدر شبهنکام اخشام وقتی شبسی کیجه کیلن کوکلك
شبیار یاش اغزی یعنی جوه شبخون دون بصقونی شبیا که دوزجی والاجه یعنی دلو دلوادر
دلولك اولان نسنه شبینه کیجه لکی وکیجه کی شترنک یعنی شطرنج شتی ریسی یعنی اوذغان
شتیم قانلو اربکه شجام کیبی صویغو وکز صوغو شجه قنی صوق شجنه صوکانیلر و ناتیلر
یعنی بشهکلی اری شخ ریمیق شخه دره دامن کوه وسعترتان وطاغ دبیسی دره مطلقا فیه

شخ

شخاطرهی شخانه قلیلکارزان وتوله وقره بوبا واوتکی وسرکی شخار کازار قلیسی
شخت النوی توالی شخد مثل شخد شخو وقره توت وقلیه کازار الجله بیربولیز شخ شخ طاغ
دبسی وقتی بیروید اغاجدر که کازار استعمال ایدرلر شخشانه اشقلر اودیدر شخش رقوشنده
کشحید لفظندن صیغه امر ووصفتیه کبی واسم مصدر هر سنه تلك اسکسی
کهنه معناسنه وطابنوح لعزیدن معناسنه وسنجلاه واوتره حق بوکسکلی ولن کمسه شخص عقد
وغم وغصه لو وغلو شدح طبل که ترکیده طول درلر شدکار تخم اکلمش بیر ناطس شدیار
مثلا شده قوش منقاری شراغه پهلوبیره شهر شراب سجی وهر ایجلاه نسنه شراحی بر نوع
اشد شران جقلك صو صفتیده شربانجه کتان بزی شربهی قطران اغاجدکه غار یتون
درلر وبترح اغاجی شرزه برنجی جانورلر صفتیدر وقتی خشملرندن دیشلرین بربرینه اوروب
ددقلرینه صد بدشلرن کوستروصجرهو استروصورتغو معناسنه واوسلانله صفتیه
مروحسنده شرطی نایت اغلنی وعسس شرف یعنی شرف شرفاك اهسته وخزین
اوازو شردی ایو دوا سی کبی شرفنج صهیه صتی بولر شرفه یعنی شرفاك یعنی صوت خفی
شرم اوده حیا وصفته کبی وکس زن شرمسار خجیل وتنش معناسنه شرمرتك امیز
اوتنوبدر لودر لور انکه نحرت کمسه شرنك زهر بعضلر ایدر اوتدر حنظلدن اجرقدر
وزهر نکلده وشکر معناسنه وکوز یومق شرو ایلان سور شره هاء ملفوظنکه سکوبله
ورانکه فتحیله کلو بند کجی یعنی بوغازلی قولی اولمق که جوق یمکه حریص والمخبر شریر
ایوو کوزل معناسنه شست سینده سکو بیله بالوغ اولتسی واغی و باش برمغی وشهادت
برمغلکه بایکرش دوتر اوق ازکو اوردوتنه شست درلر ونیشتر معناسنه
والتمش عدد درلر شستیا قرق ایقلو دکلری حشرات ارضدن بر سیدر والتی ایقلو
دمکدر شستیر بوزدوغان سغش الثی شستیا التی قللو قیوز شستیر شهر اسمیدر شستیلدر
زدطا سنه درلر شسته مثلا ششجنج شلوار وایج طونی وجبیر که توقلعه دخی
درلر وسواعید که جبه حبجه درلر وبر نوع ویندره قندر ششعلم زبلو ششنجه وق المحقلر
اوینده قلری بر دجقلرو کو سه سته لو وایح طونی ششم التنجی شصت التمش یعنی شست

شرارده قفلجی دیناغلر سیسا

شبکه اوقلنان دسصا

سين اصلده عوام تغليطاتيدر شصت درلر شصتم التمشنجي شط بغداد ايرماغي شطيح پيرايه
معناسنه اما اهل اصطلاح عنده شطح شول كلماته درلركه اندن رايحهٔ رعونت ونفسانيت دعوا اوله
شطرنج معروف شغا تيردان يعني اوق قويجق قبور شغار بر سوء دكلري جانور
جكلد شغاي معروف تركيده چقال درلر معروف حيوانلر شغام ابراللهٔ اغلى اديدر يعني زاغ الله
رسمنده پيكري اوغليدر شغان مومولو باش شعب حيا واداب خشنيع واعوا قلندر فرياد
اتمك شغا اوپوشمش قان واشلمكدن الرقيتلنمش شغا باشتي مثله شغنا تيردان يعني
قبور شغت كيمود وجركين قحبو شغت مثله وصلاح جيغي شغا لالار شغوحرام شغاد
اولولو وصلاح مباح معناسنه شغاله طويغر قوشي ودولنكج وبر بوداغ قوشدركه آكي
اوج درلو رنكي واردر شفتالو معروف ميوهدر شفتالو مثله شفتاهنج صرعه كشمليكه
هنج دموري دركه اواجيه دكلري واردر اولردلكلردن ناكل چكرلر شفتاهنج مثله
شفترنكه قزل شفتالو قيسي والما روكجي دربار رميساغ در اصفهانيلر اكا نالانك
درلر ورينده كه شفتالوكبي قزل واغ ولور شفوه مجدار چقسي وشقبلبه يعني كفسنه
دمخه درلر وقليج بوزنده دخي درلر وكوز قباغنده كر بيرو باتي پيره درلر شفسه علاج
جيغي يعني شغنه وطلاوه تقه سي شغل ناتكار وحقير نسنه كه اني كونده كوستر ويعني
بر خوو طلوف ومفسد وطعن ايدنجه شقوه حرام شقافل جربزجي شقر كلبيلك جگلي
ولاله تشكا يعني شغتا يعني تيردان شكر معروف قشلفه دخي شكره درلر شكر كافلك
ويرانلده سكونيله كسن زن شكار يعني چقال شكله شبنم درلر دوغ شكر پيره شكربور كرد
شكر پيره مثله شكر خند طاتلو سوزلو لطيف سوزلو شيرين كار شكرهنسان اوغل
بالجه وموملي بار شكرهشاه مثله شكرهشان مثله شكر شكن طاتلو دللودن كنايتدر
شكرخند معناسنه شكره اوقوشي وكسرزن شكله قاوني ياخود غيري نسنه تجربه اچون
كسدكلري بوقه جوه دلمه شكلمه جامه قفتان قولريو شكفه بچلم وجوي شكرتنه
طوشي شكيل كويستدر شكه كافك تشديده جاي سركين بعض نسخده كافي
لام ايله واقع شلك درخت شل بعير مغلوب سك يعني ايو طوشي واقع دركي خورلي

شلغم

شلغم معروف عربيسي سلجم در شل مرضدن الحدة وفخ اولس شلوار ايج طولجي وتمان كه كيسي ادمه ننده
كيرلر شلوار بندا وچقور كه الر سكه دخي درلر شليتا بر هجيندر كه ايكي قلچ اولنه واغزنده اكلنه فايده
ايده شلنج يعني سجاده شم جارپ وصانه نز زهين كه بولكرده وكولرده مسافر توقفيچون
ايده شماسيح بيلنغنج شمامه مثله ومثقال كه سازدر جلرلر شمال خبر معناسنعربيده جمع شمايله
شمان كرجي مادام وافغان وباند شمانه كوزلر قحفوتسنه ومطلقا قحفولو نسنه شمع خانه زير
زمين شمر كوچلد يعني ربره اركلمش صو وكجر كرد اربعون وچمن وقحفولو جارپ شمشاد
صغر اغاجي شمشير قليج وبر نوع اغاجدر غايتده برك ومحكم اولور دخي لغتده شمسه زيجه درلر
نقاشلرك اصطلاحنده بر نقشدر اسمه شمع موم شمع شبافروز كيجه ايدكلو ايجه موم شمع ازار
اويارلمش چراغ واويرجي چراغ شمفت خوب معروفدركه بر عكه بدخير اولا ويبر ايجه معناسنه
شمغنه جركين وجركين خولو وپوشنس وچيل وبدخوكه ويبر قحبوسي شمغنده مثله وادولو عورت
شمغندان مثله شمم جارپ شمن بت پرست وبت كده شمنده باغشليچي شماعوز كه سوددن
اولور واجلك ده باقي قلان سود شميد شميدن لفظندن امرو وصفتركيبي وعشقدن و
خوفدن بيهوش اولمش كه شميده مثله شنا عيب وصوتمغيدمه وغراسيوندي دكلري
اوقده شنا رصوده يوزمه شناع مثله شنبليد صو وكل قحقوسي ولاله وچكرم قحفوسي
شنبليده كل قحفوسي وسوسنجان چچكي كه بر نجه نوع اولور چكيم دخي انواع انواعنندن
شنبليل مثله شنبليله مثله شنبوجي كل صرمي شنبه جمعارتي شنج دريغشلمكه سفيد
مهره سي كه بر حيوان قاننده درلر تعبيا كره ترش معناسنه وقطور معناسنه شنج عنبج سرين ورم
يعني دمله اوجاسي حيوانلده اوجسنه دخي درلر بعزماني حيوان وانسان وبر يحيه واغ
دارو شنج عنبج شنجار اكلك شنجود بشلو يعني يره لو ويره معناسنه بعض نسخده شنخود
واقع اولمش شنعوش منقاري وچنكال شنذرفه هل شنلك نابكار وبدخو ودلكن
وبد محبوبه دركه غايتده شيرين ومطبوع اولا وخرطوم معناسنه وبركيه درلركه اوزون
اولا ويوغون دسمز واينيه بو يومش اوله شنكام شب هنكام معناسنه شنك بشنك دخي
نام دزد دست يعني بركمخير نكرۀ اديدر شنكل بر كوزلركه مطبوع حركاتلو وحرامي درلر دن معنيه

شمشاد كسرايله دخي
تلفظ اولنور

شنكلا جامه قفتان وبيزبكلمى شنكال شنك مثل شنك شنكوير شراب زنجبيل شنكير
مثل شنكور فقاعيل مهيدير شنكوبه برجره نك اسمدر شنكينه قوقنج ومنلر كقين نك
اريدنه اولور شنوسه اغاجى بعضلر كرابس ديدرلر وكوكم وكوكرى شنوسه آغسرى ٥
شنات كتنك واعتره مى وارسلان اوازى شنيين اولدوغى زمانده وكتينك خرلسى ٥
وبيا معناسنه شنبد مثل شند يعنى قوش منقارى شنبزه قرار طراغى شنى كوندر در نغمه صحيح بو قدر
وتجربه اولسون شو يعنى شبو شدى لفظندن امر حاضر در شوتى كسلمش بارع جيجى
شوغه مثل شو باجراش وخشيل شنو غادوه اغلى شوغاه مثل شوكاه مثله واضتم وقتى ٥
شوكار مثله ويعنى شبكار شوهك مثل شوكاه شوكاد رتقالو طنبوره ودكى معناسنه شولنك
اسب خفك يعنى بوذات وكوك رنكلوات شوه شبه معناسنه برطا شدركه صورتا قيمتدار كبيله
انا قيمتسزدر شوع جريش سه سلطان وكويكو معناسنه شهبا بوز قره قره وجمنوقنه ٥
شهار وغنت شهباز غايتده ايى صهبا يعنى معناسنه ايدركه اصلى جها رعد نيراد ربيستوه ٥
دن حاصل اولور زيت باغندن ودوغلمش كتان جوبندن وقره اغاجلك كوكى صعوبندن
قيمتى اوله وكرج باخود نوره خلط اولنه بو حليه خراسانيدر شهباز رو خندق
شهباز غايتده ايى طغان وقنادولك اوذون بوكلرى شهبا يعنى شايسته شها دحرام ٥
شهبر قنادجلكى شهره قنى قرى عورت شهبلوط كستانه شهبند چهر بابنى شهتوت ٥
قره توت شهد كوچ بالجو مولو بار واوغل بالى ويعنى شكر شهدانه شهب شهدانه ٥
مثله شهدانه آرى انجو وكنو رتجى وخاص زدكى صعق شهدستان كوچ بالى واغل
بالى شهد فايوه مولدن ابرلو بيار كار وار ولمش يارشهيو لربو جه هو لجى شهره وف
تركيبده شاه در شهر باز جيخون ارهنى شهربند حصار وحوينى وسور معناشهره ٥
حريص وطمعكار شهريار سلطان واولوبلد شهرمثله واخريار ايچى طيوارى دردنجى
كونى شهريو مثله شهر نو زماه يازدك اخرانى شهسوار اتلو شهنشه فاحش وقد
اش كناه شهلا مثل شهره شهكار اكلمش سير شهلا الاكوزلو وبويله كوزلو وشايع
كوزلو والاجه فنه شهلات مولى بار شهوار غايتده ايوانجو شيا رنظرى كه بعضى ٥

شوط طوغوكه ويلكس طودرر

برآده هو ردر دلرده جسته فار عده سى شيبا اشكاره وده وشن شبا خبرده دهندكه اولد
بيدره هم جكره عوض معنالنه كلور دلر شيبو نارى بوديلين بو رحيد خجه در لر شنيد آشفته
وديوانه شپ بو كجه وسقاهت وعار وقاموس وايتيد كه كرجه صوبمش ديوارده شيرزنه
اسى نطبى ولذبل الخفاش وقيل البوله وقيل اليسنو وهو شر بين الحر واليبس اذا شرب منها ريحته
بقلع بياض البصر كحلا مالا تبع شبت كان ومناخون شيطره سركلدد كلر اوقته شيلم ٥
دلوجه درلر بغدار اجنده بتر بر لسنه دركه ييجك ادمى دلو كبى ايده شين عار وناموس وعيب
ونقصان عيبه الشين المكسوته شبر فاش اكار قنده قيمتلودر شبت طوروتوغى
شبثت مثله شبثت فوقنج وكه بيه لسنه شبت مثله شبل شيرجه يعنى ارسلان يورسى
عربيده شتا باو مدعا اسم مصدر وامر وصفت تركيب وبلد قوه در شتابان شتابيدن
لفظندن صيغه مبالغه فاعلى بر زياده اوجو غفا شتاب باران بلكلى يعمور بوغنون
وسغنوم درلر شتاب بزده اوجكه كمسنه شتاك مثل ستاك شتالنك انجك وصيكل اربهي
وبالدر ساق معناسنه وكيجه بالدار سكوكى واشوه وطيوه شتامه جرجى بوزلو شترنج ٥
يعنى شطرنج شترنك مثله شنجام اغج قوردى وقتى صوق كباعجى لرى قوردر وكيسى صوغى
شنجار قليه كاردار وزنك زران وجوغن واشنر وبالوقه شنخانه اشقلرا ديدر بعضى
نسخده شنختانه واقع اولمش شراغ سايبان وسراپرده وجادر شرخشت كزنكين
وقاطى طوزلوجى وليه كنا وغلبجقلره بشوررلر شرخيوه همچون شنخليد شرشيب انج
قوردى شرنك حرهره وزهرو اجلو وبراجى لغتده وخرزهره معناسنه شرهبه اوغلبجقله
كالنده اولان بالثو بهت اويوزكبى لسنه لر شغار بانك وبغره شغا دحلالسباح معناسنه
شغاره هلامت شغاره بورسو شغير زكد سكل وشغنا لو وقيسى شفته يعنى شفته واشفته
يعنى جلده عشق شيفنه مثله شغ قليج اغز وبويله يحقى وبو يكعجو شفو تغلو واهرمن
شكار صيد يعنى او شكارا هنج راعجيد صيا قلى اقى ايت طوترلر يعنى انلر اتليله ٥
شكار رى صيد ايدن كركدر ادم غم كرابت شكاسه كرنجى شكاف يارق وصيغه امر ووصف
تركيبى وكلاوه ابريشيم شكافته ياوش وقولنج نجتى وبر نوع حقه ادبلر شكافجلجى

شنكو

آنا شين المعجمه يعنى

شبر قر ش

شرهب صوجقار بروير اجمصى

شراع كمى بلكنى شراع مثله

نيچه

شکار گستک ومعنه اوره شکاله کبی شکالش اندیشه وحیله وصیغهٔ اسم مصدر شکان
بکلم وصنوق وقوره شکر یعنی شکار شکرف محتشم واولو کمثر وایلولره وچاپو لره ه
جسته وقوی شکره ره غاله شکار یر طغانلر شکسته صنوق وخسته معنالرنه شکسته بند اسنغی
صنوغی صاریجی نسنه شکسته زبان الکن یعنی بلتاغ شکفت عجبله اسم مصدر وصیغهٔ
ماضیدر اچلدی دیمکدر اولور وبعض ترکیبلرده مصدر مقامنده استعمال ایدرلر باید شکفت
بعضلر کافله ضمیله تعجب وهیبت معنالرنه وصیغهٔ ماضیدر دیشلر وکافله فتحیله ه
طکسوق معنالرنه یعنی تعجب ایدجک نسنه شکفته الچ عیشی شکله برهایره معنالرنه وحلم کر
یا نسنه دن کسرلر شکلک یان باغنی شکنه قرن بطن معنالرنه شکم بنده قرنی قولی دیمکدر
چوق ییجلکدن کنایتدر عبد البطن دیرلر شکمبه یعنی اشکنبه یعنی قرن شکم زار اسهال
دارودر شکم شکسته بو ضدر کریک سکلمکدن اولور واغزر شکمبه هیبت سوز شکوه بکلم
وحیین وشکستن لفظندن صیغهٔ امر ووصفر کبی شکنبه قرن یعنی شکم اصل لغت
اشکنبه در قاعده مقرره اوزره نون ساکن بادن اوکدن اولسه معه ابدالرا اولنور
تلفظ تابع اولوب کتابتده دخی واللیر کثرت استعمالدن تخفیف قصدیله بعا اخرندن ها
وحیم حذف اولنوب شقه بر لغت اولدیر شکنبه یعنی انغکنبه شکنبه واشکنبه اشی شکنج بکلم
وقورم وقطعه معنالرنه وصاریرغ شکنجه عقوبت وتعذیب وقالب وجندره شکنده اکره
درچکه دوکرلر النده واشکنبه معنالرنه شکننده کلم قاهر کبیده دیرلر شکدالاسعرب شکیبا
شکیبیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در زیاده صبر ایدیجی دیمکدر وارام معنالرنه یعنی دکلمک
شکیل کستک وطشو کدات ایغنا ودیرلر شکال لفظنده اما کیسیدر جلیل قافیه سنده استعمال
اولنوروا شکلک بچاغ دوقر وبازه اسله اغجی شل زوبلین یعنی حربه وسقاین کبا المجیل
انکله بالوق اولدلر بر ادونوب انجد واو جنه بر کمنش خنجر کبی دیمکدر شکلته بند کمر بند شکلتا
افترا ایدیبا یوم طوموغ وغوغا وغرقش شلغه بیا کبا انجلر النده شلک اوزلجرغ ه
بلجی وجوکلوبیر کبا یوم باعجون ایرجی چقمز شلکا مغله شلم اغج بیسی کبا صمغ در شلماب
ابکاسدرکه انکدن ایلدلر یلزکاد اشیدرلر شلنک بیکلر حرمسنه دیرلر شلنک اوبهار

درلرجنکده وتنلع قافیه سنده شلوار اندام معنالرنه شلنج سجاده شم یا یجا افراز یعنی بایوج وطولو
شمشاد اسرو اغاجی وشمشیره دکلری محکم اغج شمشار غله وصقلو اغاجی شمشیر معروف
رانغید ومحکم وقلج معنالرنه شن تاراج ویغما شنا صوده یوزمک شناور یوزیجی شنار
یعنی شنا اسم مصدر دریا یا ب واشنا وکمی یان که کمیلر بغلنور یعنی یره وبعضلر انیر
دریا ده ویا ارمقلرده شوغیره دیرلر صونجی یوفقه جمع اولا او رلرده اوتلر یتا اطرافی ه
دریکه اوله یوزمکه بلمین چقا سبب هلاک اوله شناسا اکلغن واکلیجی ذکی معنالرنه شناس
شناختن لفظندن امر ووصفه کبی شناور یوزیجی شنا معنالرنه شناه مثله شنج ه
اوجاسرودی معنالرنه واویلوق وادم وحیوانات سرتی وجلد وباغ هره کبی شنج شنج ه
اویلمه شنه قوش منقاری شنداب بغداد کبی شنده پیر قسرغج وکذاره ویوغون انلو
شنکرف زنجفره وبیرغ معنالرنه شنک ماهی قوننده دکلر حیوان وطکوز بالغی شنکوبز
سنجیل شرابی شنکو مثله شنجار اکلیل شنو شنیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف
ترکیبی شنو اشید جمع واشتکو واشید لجکه نسنه ات کشنمرغ وبا معنالرنه شوآنش شوله
توپر دکلر قوش شویر طورق اوتی شوبیت مثله شه اوجیانی شهاب کوکدن شیطانه
اتلقلر اوریلدر کبی کوکدن شها ومفتوحه ده بیان اولنمشدر اصلی چهار روز در
دیمش ایلدر شهنوا رسته شهیلین زنج شی کوش شه معنالرنه شیار نظر وصبعان والت
خانه شیان جزا وعوض والکعر دشوفی دوکلر دار ودر شیانی خراسانیلر قتنده ه
بر شنقلی وبیدر هم اغز شیبه رشته تازیانه یعنی قوردش قمچی قول الرعد ره ومد هوش معنانه
وانیش والدی تحت معنالرنه نشیب لفظندن تخفیفا واتنمشدر نون حرف حلقی اولدیغی جهتدن
حذف اولنمشدر شیب ونشیب کبی شیب لفظی اتباع وخراوجه طرفی کاعطف ه
ایدرلر شیب ونیب دیرلر رعده کی شیبو بافراز وفراز نوبا نشیب فرهاد ججه
انده نشیب ونیب شیبا انکاره وعیش والتوق معنالرنه شیبا زبان فصیح زبان ه
معنالرنه شیبو رهابر شیب عقلی کتمش معنالرنه وطوره اوتی وارزبانه شیخ دریا کناری
شید یکی بر انغنده افتاب معنالرنه در شیدا سرابمه ودیوانه شید اسب علم شخصدر شیغ

شیرازه شیر ارسلاندر شیراد
شیرین نام بر پادشاه جلالدر شیر کشر صحیحه بسل معنا سنه شیر کشر فتحه اماله اتمکدر
جوالرکو شدسی شیراز شهر لرندن برعزت و بعضی شیراد ومشهور بر شهر ادیدر شیراز باغی
دکلیر وطتلو دللو شیرازه معروف شنه قفتالکه بر تجلرنه وغیری شنه ندرکوشه
لرینه ابرشمله ا و سدیر شیرازه حیدرلر شیراهکه شدل یجنده اصلنمش اجلح معناسنه شیر و زن
ارسلان اقتر بجی بهادر پهلوان شیر یا سد لواش شیر وامثاله شیر برنج شدلو برنج اشی ه
شیربخت شیرخون باغی که سیسم یاغیدر شیر بها قیزه ویرلن اغرلق وجهاز شیر بخشیر
برنوکده هندجی طشره سی قرادر شیرخنا سدلخنا ر اصلده اکادر لر شیر خشت
اوغلان اشی وبر جار رودر که قونده طبنجی درلر شیر خوار سدلعرا و غلا بخو شیر خسک ه
شیر خشت معناسنه که قوندر طشنجی درلر شیر زده سد صد راتمش او غلان شیر و وع ه
کورمز کبی سدیر یوغدله قرشدرر شیر دوغ دخی درلر شیر زنه بیوه که سوددن
یاغ چقارلر شیرزنام تقا شیرزبان طتلو دللو شیر دادن بعنی شیر دن شیرزبان ه
سد بر تحی ویا خود بر یلی شیر زبان اکرغن ارسلان شیرغران قسغان ارسلان واکرغن
وصغرغن ارسلان شیر غرین یعنی شیر غزان شیر شرزه تند وخشمناک ارسلان شیرکوک بولور
بلانور در یعنی شیرکیر یعنی مست وارسلان دونجی دمکدر مجازا حواله قنددر مومحلله
استعمال اولنور شیر کجی چیو طرفنده اولور بر جانور در بر بجه شیر قرشو شیرماهی بهادر
شیرمست توقلی که سموز اوله وکوکرمش ارسلان شیرویه خسرو پرویزک اوغلی ادیدر
شیرین حلو وطتلو شیرکار حلواجی وطتلو شوح مکسنه شیرینه او اجی باش برشیریکه
دریکی المتنده وات اچنده الور شیره ادزم صوبی که شرابه ولمش اوله شیرنج بعنی شیرنجلین
یعنی برنوکدر هندیر شیرا برانبوس شیرز مثله وهندده کلور برا غحد ایو بالردر وندر
شیرقوش سنجر یعنی اکره برهندده شیشه ابوتنان دمکدر شیشه ته توله که قماشده
اولور توقفقدرازلور وباغیر برنسنه ددر شکسته لک یشتو ودر اسکمش وور دلمش
معناسنه شیشه النک کرمانیدر دلنجه بونش شیشه درلر شیشه معروف زجاجه معناسنه و
محجمه که دلاکلر کره حجامه کرد شیشه سبلکه شیفته یعنی اشفته وحیران شیشه فرنکه توله شفالو

وقیس

وقیسی که بومشی اولاوهیچ ابلج معناسنه شیلان پادشاهلرک سماطی ویاشی کی ودرغار ود
تره زار شیلانک عناب شیلم دلوجه درلر اونه بغدای اچنده اولور شیلیه بنا برنج ویوشن
شیم بالق بولی طیت بالغی درلر مقدارکا نسبتا یدر ماهی شیم درلر عاصی وشوع وایدر که
بر جنس جرده بالقدر لعنده اوج اوج نقطه لریر شیم بیانک فتحیله خوعانه معناسنه
عبید بشیمر ودیلانده برار مقدر شیمه یعنی شیم یعنی خوشینه سبسی شینا مثل شنا یعنی صوده
یوزمک شین مثل شینه یعنی سبسی وقرلجه الما ودللو دلر ونشستن لفظندن امردر ه
نشین معناسنه شیرخا ر مصدریارینده اولور بر جنس ضبار در شین لیکر مثله شیو لیبا ه
برنج وانش وبخت معناسنه که الننده شیواد یعنی شواد یعنی قو برقوشی شیوا فصیح زبان ه
کمسنه شیونک فغان وماتم وسکون شیتا شیوه نازو طریقه خوب بعد عنا وحرکت حوش
شیوه زبان طتلو دللو شیوه کرنا زاید بجه وظریف ونازلی ومحتار دشیه مثله شنه یعنی ات
کشنهام شیهه مثله شیهیدن سیسی الشین المضمومة شباط روم تاریخنده صوکر فیتن ایجی
درابولری اود بر بجی کونی حوت برجنه انتقال ایدر ویلد فلوس وترکلکده شبان
یعنی چوبان شبان فریب چوبان الدایجی دکلری قوشدر شبس بث وسرکه بانک همزه یله
وسکونیله جایز در شبس مثله شبست صرف هم بجمه وهم بهمله ایله جایز در شو تو قنح وکریه لقا اولی
نسنه که کوزدن کمسنه اوتر که طبعت نفرت ایده وبخل یعنی شبسته غله یعنی بسنلی وادویه نک
قوردی شبه مثله شتر دوه شتر باکلک دراره رضوش بخل لوجه شترباد بیل دوه سی شتربان
دوه جی شترباز دوه یوکی شتر سنباغ قوردی شتر سیب مثله شتر بلوز دوه قیجی شتر غاز
بترو دکنی ودوه طینی درلر اونده عجم ولایتنده حیجق اولور شتر کاو یلنک زرافه ددکلریر
جانور در که جامه خرفا ایدرنه بنیاد درلر بعضلر ایدرلر که برصو اندکم قو ابجی دوه قوابجی وباشی
صوبلننه بکنر ولیدرلر که صوصغندنر بغیم درلر شترمرغ دوه قوشی شترنک یعنی شطرنج ه
شترباکوغ دوه قیجی شتکلم یعنی اشتلم یعنی تحکم وجنلیک اتمکدر قزاغ وبجغ وقرغ شتنج فتلو بالجق
وفنجی بیدر که ابنده اوتلتمزو باغلدر که عشق وبرز شخخود مثله شحولیده صقلو وبرجی
شدکار حاضرلنمش وتخم الکلمش بیرشتکیس قوس قزح شر طه بازار بکی یعنی امیر بازار ویوقد

وپیبان

شرطي يا باشي ودفتردارو كاتبه بعض نسخه ده شرطي واقع اولمشدر عربيده شتات شوليده
نه صوكبي ويا غيري شترك معاند شخشت بمعنى زشت ششتر بر اسمدر وقنديل فتيله دخي
جائزدر رشتن ايكي ششلك كون صبحي شغ اسكملك الفليموه وصغيو نيزه جائزه معناسنه
شغا بترلش بيلكا يايي توپجي ظرفيدر شغفته طاردح صبحي شغاكير نجي شغف شغال معناسنه وصغير
٥ بوينزه جوازسنه وبوهنسي دده كلمدر جانور كه اوردخي بوجرام معناسنه شغه مثل شغ يعني الدوه
قيدلني مير اشلمكدن شغاره بشمني حلوا شغشه شبشه توان تخته لير اراسنه قودرلر شغوه بوبله
بجاق وبشمقجيله بحقسي وقلج اغزي وكوز قيغنده كريك بتن بيره درلر شفا نيرك نش
شكا مثله شكره بردرلو اغزوردن توكجي كرجي كاف عجميله شكر كاف عربيله شكو بيله
معروف يعني نعمته اعترافدر عربيده شگفت تعجب وهيبت وشگفتن لفظندن صيغه
ماضيدر واسم مصدردر تعجبلنمك معناسنه شكونه يعني باشكونه يعني عكسنه وترسنه
دمك اولور شكوفه چچك شكوله چنك شكوكه چنك فوز شكله قاوون دلمي شكله
معناسنه وبقا اونيدر شكوا دغمكين وياسلو شكوخ اولمك دركه ايا غيح زنينه
البته دوشملي اولاوبرماغدلا يانغي صقليه دشمنه وسرچك وقدسز كمسنه وايانغ
اوزنه دوربصقلر شكله جامه قفتان جابعني شكوه هيبت وحشيت وقيمه و
براشقلوه وعجب شكوهيده دمور دكني وكوزلر لله وبر اشقلوح شكه مثل شكوه
شكوهج دمور دكني شكوهيده مثل شكل عمور كه وفرخي شكله بالتخفيف حما جيلر
كمور قوبجي برلوع شكله كاه قسح ودهان كش شم يابرافزه ساقوچار داق و
نوزده وده عجي شمار صحش وبلله اسم مصدردر ووصف تركيبي شما
سيز دمكدر عربجه انتم معناسنه شمار كبه صايجي شمار كار وصحات كوتجي كه صويرن كوفجه روجه
٥ بيز دمكدر شمار كار مثله شماني منبر بسيرده دمكدر شم چار رح شمشاد صفا غاجي شمشيه
٥ قافده صغير شمشيم مثل شيم شمه شير برن كه دوسه روزناج بوقه شنج كالغندوه ليكجه ده
شنجار اكليل ده كلمه ير اوتدكه كوكجي قرقان كبي درحلوا جلرهو مجلرا استعمال ايدرلر شنگار
مثل شنگار مثله شنترفه هل يعني طبل بازه و فقاره شنتقار بر نوع طعامدر ماوراءالنهرده

شو

٩٢

شوجلاه چقور يعني وقسل وجمرشي واليا ونوعي شوهر معناسنه شوي زوج شواظ تونر دكلر
٥ قويش شواج مثل شوات مثله شواد مثله شوبان چوپان شوبان قريب چوبان الدانقجي دير لر
برقوش شوخ مطبوع وموزون اولاه كمسه واسيجو قانده ميغز پيز وشاطر وخيريشم
وظامه معناسنه دخي دكلر وكرلجه قولي چركي شوخگين كيرلنسه شوخناكه مثله شوخگير اولكه
وحياسزلق شوخگير كويسكو شوخ خشم كستاخ وبوزبيز وكوزيي خالي طالك وانجيدن كوزيي
برهنس كمه وخشمندن كوزيي اشلر اولان شود يعني شو واودن صهب يعني بيغيس
اولان كيسي شورات بازار وطونلو ويكركد صو وجورجه وغوغا وفتنه ولشوب
طلغه وفرقه واوركو شوربا معروف شورتاغ صاروا غاج وبر اغتد فعملي برارده
بتر شورچشم كوزيده كتلي كمسنه شورستان چورقت بر شورش كوكل بولنمق و
قرشي معنا وليموم شوره طونلو وحركب ددكلر يعني كه ترنجه بكمز مقلد
بيوجكدر وشفه معناسنه وكركرد ولدتا بازاري شوربگرام بلعفك اغاجي شوره گز
مثله شورتيز تراش ونطس شوره بوم چورق يير شوريم وكب شوش كسلمش
باغ چقلهي شوشه التون وكمش سبكه سي كه اوزون چبوق كبي دوكرلر وعلكه
لركه تواني باراسنه مخد قلمي تخته جقلره رهامته تخربوا يدب شيشه درلر شوشمنير
قافله صغير شوغ الده وايقده كسروبالته دوتقدر قبتلتن بير شغه معناسنه شوغا
الاجوق كه درم اودخي بجيله اودترلر شوكرك دكش وچالي شوكران بالدران اوتي شوكله
زبله شوليده اخو واسكي اوصباني شوم نامبارك وقوتسز شوغ قوان بجكي شوغ يعني
شوم شوده كوكك كبيوكلكي كه قولتقنه دكرلر شوند يعني چكنه شوتير جويرك اوتي
٥ شوهر عورتك اري شوهين اسپنق شوهره نطق وباغ هركي شوير مثل شوهر و
شويدن لفظندن صيغه اورووصف تركيبي وجلاه جرشي شويلاوه ايوه ودشوياكر
درجامه شويرلر انكله بهار شوماره مثله وكره شوير ديبه اردن قالمش عورت
٥ شه نقريب درتف واوف معناسنه وفا رشي دبدك ووبيزا اولمو وكمسنكه بعضيد
توكورملي شهره يعني مشهور شهر بند ظاهر مقيد ولعب باطند بجي خبر اولان وغايتده

باب الصاد المفتوحة

صابون مشهور اولمق شهابین بیرضیرشیب اغ قوردی
معروف جیبی دلده مستعمل صابونی مشهور حلوادر صاد بقرجولدی یعنی تفرج
صاروج فوجی کرج وکعبتین الجوصاع بیلدی قرچ درهم درصاغر اقجلدی واوسکرهو
بویلدی قدح وصفوری اصلده سینلده درصاف صافی معناسنه تخفیفاً وانتشدر صامت
ذو بیم الصامت الذهب والفضة والجوهر والناطق الابل والغنم والخیل وغیرها صبا
کون طوغسندن اسن ییله درصباح طکله صبا عزهنسین صباغ قنتق صباغ
بنت بیرالتابو باجی صبر کویلدی یعنی قتلنمق بر اوتلدی اسمدر که غایتده اجیدر صبوح
صباح وقتنده ایچلن شراب صحرا اوایازی صحن حانکه سکوتیله اولور تاسی وهو
نسنه ندی اورتاسی ویو یلدی قدح صحن حانکه فتحیله مثله صدیق که اعلا دنه
اصلده کسیله درصدا واز ویانغی وجلب رنلدی باشی صدیا قرعی ابقلو صدیاب
اغج قوده بروطرطی صدبرکری برکلد صدیق قرعی باریکه اشکبنه اولور شردن
درکرو یوزقات دمکدر صدر اصلده کوکس درا اولعواقده هیچ برده نخ صدده دار
وقاصی عسکره دمکدر صدغا بخوقابی صدفه طعفزه وقباء صرفه فایده معناسنه
وزیادلک صعتر مثل سعتر کوبکوا وتی صعوه یونند قوبتی صغدر بها درعو صف بهادر
بر نجی دمکدر صعفا اغوب برتلجن ددکلری قوش بستانلرا ولعوسنیده اولورسکی
صورجی قربه صنفو اکوکوم لفظندن مخففدر صلاب یعنی اصطرلاب صمغ برانجکدسی
درعرکبه قودر صمیم بجا میغ وکرزیه ازهرجنیزیغ ومیانه دار وسنجی کرما وسهما
اصل الصمیم الذی هو قوام العظام صندوق معروف معربه ندی دیت طرفی طانکه
یاخود تخته ایله چترار اکا صندوق درلر صنج زنج که چلغی لردندر صندوقجه صندوقچی
دمکدر صنعت پیشه معناسنه درعرپواشته دخیدر صنوبر چام اغاجی وقوزغنه دنی
درلر ناغ معناسنه وکوکنار اغاجی صوب یعنی جهت صوطی چکنده صولجان یعنی
چولکان لاملک فتحیله صومعه عبادتخانه صهبا قرمزی شراب الضاد المکسوره
صرغ یعنی صرع صقو بوش نای معناسنه صقال چنده والتصیقل درصل ما رقهقها

باب الضاد المضمومة

بیلانه انی کوپکلکدن بهوش اکثر یا الور صنج زنج ددکلر چلغی صلا اولطاش که اونده
انزلر صیا وارحیا باب الصاد المضمومة صحبتیار یعنی مجاور صراحی بو بیور وزن دن شراب
ظرفی صرف کیسه که اچنه اقچه والتون قومز صفه معروف اولوری بوکسلدی یرصفر
نوع صغیر نا صوبت بیکر صوت تعویجی صیلی معناسنه صلاب یعنی اصطرلاب صوطی
چکنده باب الطاء المفتوحة طابجی خونیم لفتنده مقل دمکدر طارم کچه دن او
درکه درم اوده خفدرلرعوعرضنه که اکا بکنزیه قبه کبی طارم درلر فلک کبی طارم درلر
فلککی طاس لکن واکا بکنزیه نه ولیسه طاق کمر وندی فرد معناسنه وجار دق ونحوه
مصندیه وقات معناسنه طاقی قاریره اچنده هجی بحالدر فرزن دره اولان کوبک طاق دانه
قرلجه یعنی طاقیه یخوه طاقیه تقیه طاقیه مصندیه طاق یا جفت تکمی جیغی اویونی
طالعون بر نوع اغولی جهنمه درانده منقاش دمکدر قیل بولدرکیبچ یبتدی طابعو فلکی
قابلو بر شنه در اغزه طوتچو انزالخبی منع ایدر هندبیدر طبیخه معروف ...سیله وهیند
درلرجی طبرخون قراسکوتده که بیر طبرعی درلرعو فوزنجی انخج وتازهنه وکوکچ یوکلی
یعنی درلربر قرلجه یمشدر وطابولغی اغاجی طامات رسوم وفواعدی طباخ اشجی طباشیر
معروف تبشیره درلداغ اهمر قندده نزیلر استعمال ایدلر طبرزد سکر انواعندن بر نوعیدر
بالکه ایله کسیلر طبسه قرانکی خالی طبوق معروف صحن کبی اغیرک وتبراقندن ابسدر طبل
معناسنه معناسنه طبل باز ایرده اولادن طبل باز طبلکی یعنی دیلدی طبله اولدر که یمش
صاتجی لر یجنه یمش قورلرعو تعلیم خانه نشانه دارلر اکا اوق اتارلر طره علامت حرف
طبله خود مفت یتجی طرخ صوع مجمع طرخون ترخون ددکلری اوتدر طرز علامت طرف
بالتحریک یاره هرجیزیغ وکنا معناسنه جمع اطراف کلور طرف بالتسکین چشم ونام
سناره وقرمنز [illegible] برمنزلدر طربخ بر نوع اوراچی بالقدر طرو ان بیوی طریقه
اولولر بلکه وحمو یعنی عادت وتوره طسوچ تسو لفظندن تعریبا ولنمشدر طشت
لکن طعن عیب اتمک واورمق طلا یه قراول طلخ یعنی تلخ اچی معناسنه طلوع بر قیمتی طاشدر
طناب چادر اپی که اطرافندن چادری انکله برکلیدر طنبل بلادی طنبسه قرانکی خالی طنبور [illegible]

طُنبی اوکها جوه یازاوبر طنز طعنه وخوریة طنف نه ایلو طولهات طویله سی سکز ه
اته در طویله مثله طهمورث آدم پیغمبردن صکره برکلمش بر پادشاهدر اسمدر طیفش
شهر بغداد طیلسان اولدر که عرب طایفه سی تلع سادائی اوزرینه بورلر طیش ه
خفت طیاش سبکسار طاش السهم یکنشت تیر طریف جولان المطاء المکسورة طراز
علم که قفتان اوموزینه وبیلده اوزینه اورلر وعلم شهر وزمانده معناسنه اسمدر مصدر ه
ووصف ترکیبی‌ها طرازمثله طراز طرف ماهی بوز واسکو هر طلاء التونه وقراول طلسم
نحنحی ساخته باشد الطاء المضمومة طروان یانقوطرف اسب نیله طرة الی ساجی وطبل ه
یاز طرة سی طریق جولان طغرا پادشاهلر نشانی که برانلرده یازلور طغرایی مثله طغری ه
زغنوس دیدکلری یاوسکوقلی طغاندر اتوانعندن برقوعه طفیل تابع معناسنه ه
فرع معناسنه دخی استعمال اولنور طفیله مثله طفیلی مثله طمطراق عظمت وحشمت طوره ه
اعلام رجالدندر برزیرک قافیه سنده دربوبور ووفاق معناسنه طوس بر مملکت ادیدر طوطی
معروف برقوشدر سوبلر طوطیدر تصغیر در طوطیجی دیمکدر طوطیکی مثله طومار
اوزونه دورلمش کاغدر اولدر غیر اولسون باب الظاء المفتوحة ظرافت زیرکه
اولمق مصدر عربیدر اسمی ظریف کلور باب العین المفتوحة عاج فیل
کموکی عار عیب عاس اوزکنده دیرکه غلو الی غایته محترم وجوست ووقر وبرکه
غایتده سوک کمسه در عارض کاتب لشکر عاشق زیاده محبت ایلیه‌ندر عاشق
سغیر عالم ماسوی الله در عایت بوند قونی وقیرو صلن قوشی عایشه بیدجو مثله
عبهر نرکس وبستان افروز ددکلری بیره قد عبیر معروف خوشی فحو ننسنه در عتابی
ارغوان غ وابرشیم وابپ عجم عرب دلندن غدر غدر اقیز اولمق عذبه یلغول انجی ه
عود درخت نار یعنی سرو عروبون بیش کشن عرض سر لشکر بیت عرض ایچون یا بیاره
شماره که جنک ست لشکر کا ایدیکا عروبه جمعه کونی عروس کلن وکوبکو عروس کرده
کلدر لعل کون دارعروسکه نشمقی بوجکی عروس دکو عرنبا وکی کمسه عسس ه
کیجه بکجسی عشقه اوزوملو صرمشق عصیده حالکی حلوا وبوبلج عطار خوشلرقحوالو

صاتی که

صاتی که عطسه اغسرق عطسه زدن مثله عطش طاغ اتکی عطاره درخت که ه
بعانت افروزندن عقیده غلط ایدعیا غده دره یعنی بالوار وباشلری اوده فدر زیده
فوامکلش عکعک سقسق دد کلری برقوبروغی قوشدر عکه مثله وقره تاوق ه
علح کرم یعنی طابخی علف یلی وقوها وتیم علفدان قورسی علکا طاغ اراسی
علم قفتان علی عدصوبه براغلی صال عمود جماق وطیوق ودرلی عنبر بکوزلرقحولو ه
نسنه در عنبلیه کرد لکینه صغرندلی تربید عن تنلی عصاران عنا خسته لای ه
عنده کولکلی عنقا سیمرغ دره برلو قوشدر قاف طاغنده اولور جمیع قوشلرک
پادشاهیدر عنکد اورمجه کیدن اشلی عوق یاد وکور لدی عوز ترکیندن عیبی
یعنی نشر عاکود نفسی حرام اولان بیر عوز تاباقت عوسب وجمعدن لوری قوشی ه
عوسبح سنجان دکی غیبه حامدان عبادن اشکاره العین المکسورة عشرت دره لک
علح پهلوی دلبجه تاب جغر علک صغر علکلکی مثله علیزن نحم عمار عوذ محبوسی
وات عربه سی عمامه دلبند عنان اویان دزکنی وطبر عنکه بزخانه دریکی عیار
اکادر لرکه بر نسنه وزن الوهارتا که برعشق نسنه انکله غفرار اید فکی بلدر عوج
کمین کاه عید بیرام عیشه براوتدر حصیر یلهازنه بکرز عیار کثیر ما جعیار عیار زرده
زر وزادمثلی حس عرس بعوفاریدر مستعملدر عی مثل عو العین المضمومة عجه خاکینه
یعنی قیفنه عند اکسکلکی دلمکی عطارد سبعه سیاره نلی برسیدر اکنچی کوکده اولور ه
عطرفان حروبد رعرب لغتلرده عرفان تصحیح اولنمشدر اشا اهل عرس طابیه تفصیح
ابلدر وطابله برادر کرچه بایله اولور عقاب بحری شنجیل عکازه نیزکوتاه مقدار عصا
عمر باشی عنا معروف نسنه عنوان نشان نامه عود رخشی فحولو اغاجدر ه
هندستاندن کلور وبرمشهور سازدرکه چلرلر عود سوز بوقسی سقسی سیدر باب
الغین المفتوحة غاب بیهوده ویته شیر وبقیه طعام که وزبی کاسه‌ده قالد ه
غاره غاره ووفن اغاج غارت یغما غاریج شراب صبوح وصبحی ایچی کمسنه غار نکی غاره
طرفه یغما وغاره غاز اغزی یولدی کمه غاز غاز طرطغان وتاره غازه فکریعنی ه

عورتلر قزلجه سیدرکه یوزلرینه سوررلر غازه مثله غاش اولمکه ضلوع انی سعد لرعوا ول
دخی دوست اولمق وخالص ومخلص اولمق بکمیه درلر واکی یوزلو معناسنه دخی کلور غاشیه
ایرم اورقسی غاکوک کمان کره داشی که یالچقدن دوزلور یوالور غاکور مثله ولکوک ه
یوجری ده کرچی اولدیغی غال غار معناسنه وشول انبارکه اچنده حیوانات اولور ه
کمنه چرس طولش نکمه یاپچتلد باعر اولتلد وغلبه ایتدی معناسنه غالج مثل غارج ه
یعنی شراب صبوحی وصباح ایچلو نکه غالیه قلیه مثله غاکیه مثله دخی درلر غاوش ه
تخم اچون قونمش خیار وضار دخی غاوشو مثله غاو شوخی مثله غاوشنلدا اوکنده
وغرابه یوزدوتش دیوار غاوش مثله غاوش غایت کلب جوقیرو صلو قوشد
اصفهانیلر دلنجه غبا خبر غبج جقور بر غبج مثله غبنر غبشه غبنر به ججره ه
محبوبلر بلدیلی اکلی التنده صوقی یره درلر ترکیبده سقو وسلم درلر غبوق کیجه اچلن
شراب عربیده غت ایله عجفار رحوتار غدر وفاسزلق وخاینلق غدر ایله وحرکی
وکوبد وتجا نرام وبی وفالق وخیانت غدرنلد مثل غدر بزه غزر کسبسی عورت
وهضا وغلی ودبه معناسنه غترام غاینده کوکجک نسنه غار غار که جوالر کبی قیلد
ایلدر غراره مثله غرلها بریجی یاخود اکی دانه غران اکراهی بر بجه جانور صفتیلد
غراب یعنی غار غرب اوزوم دانه سی وبانوک سکوتیله مغرب وکوزکوشسنده اولان
باصور علتی وقوا وکش قدح وشراب غبر باسنلد اغشو وکمان کره طاشی غربوک
بیش کش وبلک غربیل زکیده قلبردرلر غرجه محنث کمسه وابله ونادان ودبون ه
ماوراء النهر خلقنونلدیرید انجمنده وقندده دشنام لرغرجه ده مکاله درغرجه یازوی
غرس تندیر وملول وضعیف وسقلم معناسنه غرش مثله وکونکره پاره لرکه بر اتر یهلوی
دلنجه خوشه غله ده مکده غرشی یهلو یجتخیل نبی یاشی غرش یعنی غرش غرغاب نرغه وجولک
یعنی کرداب غرغیج جاعطویم غوید غرقاب کرداب وضوبه عرف اولمشیکه
غرقد سنجان دکنی غرم بیان قیومی غرما غراما لفظنده مخففدر غرنج پارچه
اشی وچکندر غرمیده انجقر انجقر اغلمو غزنه اولنا غلمو غزینه بانلمه ومشغله

برنج

یوبی ها یعنی هو غرنج تنوره جنکا لحوبار بها اشی غرنلد یحی اندام وآواز کریه خیرت فاریسی افغان
غرو قرغو وقامش وسپسی وکسلمنک قلم وعوغره ایدبجلد نسنه ودبه که قولج دخی درلر
غزوا یونلمیه قلم غزو اسنلد مثل غزبا سنلد یعنی اغشو وکمان کره طاشی غزواشه ه
اغشو وبراوتدر علیفعا بکبر معناسنه غزبا سنلد بشی غریب مملکتیندن ایراش کمسه ه
غزیدسنول عورتلر که قیز دیواره وار وقرجقیه غرین بیشنه شیر وجایکاه شیر عزو یعنی ه
عجمی غزو یعنی یونلمیه قلم وقامش غربوت بیش کنه غزال عجمی اهو غزاله یعنی افتاب عربیکه
غزالة الضحا اوله غزاک جرکین فحمو غرنت اوزوم دانسی غزتر فنی انجه باعتلد غزغاد
لها مکلیوا مکلیو بوره مله غرغاو دکز صعنر که قوبر وغندن جوبارلا درلر غزغزیان ه
نوغی غرغره مثله غزل شعرده بش بیت یا ایدی یا طقوز یا اون بربیت اولا اخر لرنده قافیه
براوله اکا غزل درلر اوندن برده ن یا اون اوچدن یقار وکسنه قصیده درلر غزغم صنیم وکینه
واوزوم سلقمی کیسه سی غزت نلد کز لوجه اغلمو اوازکه ضی ضه یو غرزه ده کلور غزتن قزلجی
کتمش قرزعیه معناسنه غشی امرنلد وامرغنلد والاغشو وبجخوده ولایعقل اولمو غشی ه
مثله غشه جوغش وجوری غفغو بجی ساج غفنج صولجه قلج وچقوربرکه انده ه
صوا کلنور وصصو غفره فنی غفرصر ایاغ ییدر غفرغ مثله غغنج صصق وشوربا ه
وبوغرت بمله اچون بوکده کلر بیوفقه غفه قورجی تورعیکر کنجی غلبکی مشبک ه
فابوعه دریجه غلبکیس مثله غلبه سکون اللام الا قرعه وسقسق غلبه بفتح اللام
والباء یکنلک عوازد خام وکلاغ بیشه وسقسق والاقرعه غلث غلبیدن معناسنه
غلته اوقلمی غلج قیوبره سی وکلیدبر وبر کره دریکه اجلف قابل اولمیه ودکزسکوجی
وبرتوچکندرکه قورلوبوکلور اجلر اجرفجه کنه قورلو رکرنجی کبی غلجی صوجقوری ه
غلغج صورجه ایدر غلغلیج دغدغه وغجقلنمو غلغلیجه مثله غلغیج فجقلر فجقلمه غلمیج ه
مثله غلیواج زغن یعنی دوکنکج که جیلو دخی درلر غلیواز مثله غل نخل غم یعنی غصه غمار ه
قودجی غمز قمو جیلو بواکه لغت عربید رغمام بلوت غمام جمع غم ویعنی غماز غمو افاریجی
غمرات ایوه سفرجل معناسنه غمزه کوز قیمو وکوز قپمو دخی درلر غمکسار ایش وبولداش

وبار غمكسار عيارلى وغم احمقلق وبعنى غمخوار غمناك غملو غصه لو غمخواره بمعنى غمخوار
غمكين مثال غمناك غمزده غصه دن خسته اولان غملو اتواك البى وقنا برده كلهر اوقتده غمند
غصه لو وضيملو غمزده مثله غميا ركسنك غمى قيغلو غوى دبلو وباغ چقرسوق تنلو يعنى صقو
طاشنى كسنلو عصا ارايده ارغنجا وبلو سرون معناسنه ورنكين چوالركه اصفهانيلر اكا ٥
ميارده لر وغنار وكرسته معناسنه اوچ حركاتله بله جايزدر غنجله كلكونه كه عورتلر قرنجه سيلد ٥
يوزلرينه سعديدر غنجاره مثله غنجار اكسنى يمشى غنجى بمعنى مغاك غنى جمع اولمق معناسنه وباغ ٥
بداپچى تهره واكير معناسنه غنره بودر لراو رمجلو كبى بر بوجكدر ادمى صوقمغى هلاك ايلد
وصوقد جغى عريجه صابه درلر واكسنى جيد وقوفى غنبر بلوت غنلو برغنزون ومحكم ٥
اغجد كه عصالر اكا طاشلر اصررغنود بمعنى خفتى غنيمت مالى تاراجدر كه كافرون ٥
الورلر طويو ملوق درر غنينه ارغجواسى يعنى باكره اولان دكلر غوغو كولبير واوازه
غوالنك زرد الوفروسى غور صبا غوي وچقورديب غوشت قبا صبا بيان اوتيكه
نه طوار يبير ونه منفعت ويرار دشتى پشت قافيسنده وعريان ويرهنه معناسنه غوط
صوطالمق عربيدر فارسيده تايلده ر غوته در ارضمله دخا استعمال اولنور غوغا
معروف تركيده وچكر كيه بكزر بر بوجكدر وغلبه واصوات معناسنه بيت خاست
غوغاى رستخيز در ميان عاشقان ٥ در ميان ما نخواهد بود كز اين غوغا نشست
غبيران مثل صيمران قرنجى وكوكم بمعنى غمه سونكرا **الغين المكسورة** غجكد اقلو دوكلرى
سازدر وكمانچه كبى غدا پيچيه ننه غراش كوردك باره لرى غرباك قلبر غرتش بكمزن اسم
مصدر در غرواشه صوفا التلنلنده رغنج [illegible]
باره اتشى غرة بمعنى غفلة غر رغوغا واوازله اغلمق غرنبو مثله غريو فرياد وفغان ايلد
مكنه غس اسم صوت كديه جفد لرسى سيد رلر غسل ضمى دوكلر اوقتده وضيانت غش مثله
غشا مثله بر قرة ننه در مشكه قنزلرغند مثله ملشكد مثله غل بوقعغو وچقو
غلاف قن وهرنسنه نده ظرفى غلا له زره التلنلنه كيد كلهر قصه جو كولككله
غلبه الاقرغه وسقسقغ غلج دكوم وكره غليجن برپرد كلهر نغناية بكنديرانلله

الغين المعجمة
مع غ

غليزن

غليزن قره بالچق غليواج دولنكج قوشى غليوات مثله غليواژه مثله غنج بمعنى غنج يعنى ناز
وكرشمه واوجاغو النك زرد الوسى وقيسى غيرناد بمعنى غرزاد يعنى حرامزاده غيژكوتو كوتنه
سويلمك غيبسه حصير قمشى كه انك چوالر اوسدلر اولر چواله دوفور در ارغيقبه بر ساميامنه ٥
درمشكه خلطا ايدلر غشامك معناسنه غيشى اوغمنوق غينه نقشلو ايلك غيبو كوردى **الغين**
المفتوحة غبار توز غباره بو بيندر حى وصبان اوكنده سى غنت ابله وبينجله كميك عجمى ٥
ديلو اولور غند وغنفره كوبيندر غند ذا الوكى ضمله سيله جبد ومتنه فارسيده
بر ديمك وامادا الله فحتسيله عربيدر غند ذالوكى فتحيله مثله غرنك جمعيد بعضلر
ايلد شول اوجد كلهر علتند اتده وادمه يوجامنور قالتى اولور بر مرضيد غوه خانه
بنارك ودبه وترك طايفه سندن بر صنفدر وبر سى غورت معناسنه وبيان قبوتى ٥
غربه كرنلو اغلمق غزد بيترد ركه اعضاده الله دير ار اسنده اولور وبد بر معناسنه غرزاد
حرامزاده عرچنا بلمو زبون وكاهل وسوكك ماوراء النهرلغتدر غزغز باد خاية يعنى
دبه غزغنه بيجرم وچاره داق غزم بيان قبوتى واهو وهيبت غرنبش قصر اوازدركه ٥
ادمده ياغزهيه ضوانده كلور تركيجه اكرموك دركد وقودقنج اوازه دكرغزنه مثله ٥
غژد الدانمق غژغژ بمعناسنه غزوش مثل خروش غزا زنكردن بر قوم دركه دن
قنونرلرقان دوكمجيلدر غزان برطائفه نك اسميدر غژب وذم دانه سى وقبغى و ٥
انكه ممه لرى غژم خشم وكينه كستره لو واوزم سلقجيكه اصلمش اولا وانك ممه لرى ٥
غرقراسيسي غساك دردار قجو واغزقوسى غساك مثله غشيه مثله غشه غنبرينه غغه
قنوچوق قنوجى كد كى غل بوزه اولرس دموره بو قعو وغور بيابان ودبو وقنوق
اغلى غلام قول سنه معناسنه واوغلى لفظ عربيدر فارسيده استعمالى كثيردر غلامباره
اوغلانطالفه سنه ميل ايدن جنلو وبعض عزيزلردر كلما تندن فهم اولنان اولدركه
باره مولع وحريص معناسنه واورتقدير اوزره غلامباره وزنباره اوغلانه وعورته ٥
حريص معناسنه اولور وصاحب اقتوم ايدبنايره نك برمعناسي باركبر معناسنه درغاليا ٥
زنباره وغلامباره بو معنيدن مشتقدر ديو تقرير ايدر غلبه كلاغ بيسه يعنى الاچه قرغه ٥

الغين المعجمة
مع غ

بعضلر ایدر عقعقدر و اصفهانیلر اکا قلاوزوین درلر و فارسیلر کجله درلر و چاپه دخی ه
وصوی غلتدا و قلقوی غلو مثل غلغل و غلغله غلغل غوغا و غلبه و دله دخی شماخ و قهقه ه
الکبکه و صراحی صداسی حکایت و صوت الشراب عند ریش الصراحی غلغله مثل غلولر لیفدد کلر
اوتدر و اتوردر اولیی غن مثل غنله غنچ نازو کرشمه و اوزون عمود غنجار فکر عوتلر
یوزلرینه سوردکلری قزلجه غنجاره مثل غنجاکی یعنی اکشی بیتی و یاش عیش غنجه دخی اچلدی
کل دکمه سی و صوقیر غنج حباب معناسنه غنن جمعیت و غلبه غنده اوزیجلوع و سوسمار و ینی
ددکلری بوجکدر غنوده اوغونش یعنی خفته و آسایش غنوز ایلوی غونه صوبیطالمی
وموج اب مثل غوطه غوت وتدبیجک ترکیده اکا شغله درلر غوچه بلنوس ابکی ه
غوج قوچ که قیونک ارککیدر غور بشک غوره قوروق و قورق غوریا قوره اشی ه
غوروا مثله غوره و امثله غوزه بیتی قوزغی غوش قیین اغاجی ویا محکم اغاجدر که ه
چالیجیلر سازنده سن انلق ایدرلر و سلاح دخی دوزیلر و غوشه غله یعنی بغدای و اریه
باشی و قیون قنغی و صغر تزه کجکه قودیرلر اوله غوشاد اکل غوشادیشمی واوزن سلفنی ه
و نزلک که یعیز غوشت عریان غوشتک اکنده غوشنه برنوع چقالنده و بر جنس دوزلو
مشردر غوشه مثله و قین اغاجی و بغدای باشی غوط صوبه طالمق و موج اب غوطه مثله ه
غوغو کوکرجن یعنی حمامه غوک قوربغه وا او نشانی غوکان مفرد و جمع همعناسنه ه
کلور یعنی قوربغه و قوربغه لر غول دیو بیابانی و قیون اغلی پهلوی لغتنده حرامزاده
دمکدر غولیش کویجدر غویه پایو و طوره غویه زدن پایو پایمق باب الفاء

باب الفاء المفتوحة

المفتوحة لغت فرسده بایله فا اوا اسنده تبادل وتواخی وار در چپید کفید و پیروز و فیروز
کبی و بایله واو ارا سنده دخی تبادلر وار در تابعه تنا و کبر و کوه کبی و باء فاء بهله لر
و کاف فارسی آراسنده تبادلر دخی واردر پخشیده و کبخشیدیکبی و باء فارسیی تعریب اتسه لر جمله
فایدر ابدالر ایدرلر پارسی و فارسی کبی و پیل و فیل کبی و کاف عجمی تعریب اتسه لر جیم
ابدالر ایدرلر کار و جار کبی تکم جیم عجمی تعریب اتسه لر صاده ه ابدالر ایدرلر چین
و صین کبی و زا بر عجمی جیمه ابدالر ایدرلر مثلا لاجورد و لازورد و کاه اولور کاف عجمی جیمه ابدالر

ایدرلر کوهر و جوهر و ها علامت که کلمه اخرنده فتحه علامتی ایچون یزرلر تعریب و اتسه جیمه ه
ابدال اولنور بنفشه و بنفشج و بابونه و بابونج کبی فا کوه دیلمه اولور فاء تعقیبیه معناسنه ه
اکثر چوقدر که واوه ابدال اولنور و فارشو معناسنه مثلا فاداشتن درلر قارشو طورمق و قارشو
طورمق و بار معناسنه فاتر الیچی فاجام اغاجدن قلان حرها و یوغورمه مکی فارخ بر داغ ه
فاخته اوکیک درلر بر قوش قمجز در فاختک مثله فافته کوک ایوه چیکی پنکلو فاخیزیده
امکلر اولش فارس عجم ولایتی فارغ بوش فاز اسنمک فاژه مثله فازه اسبیدر یعنی ه
یورغه ات فاستر ک کرکر دنمه صغی لغوچ فاش اشکاره فاشرا صرمشق انواعندندر
و افرنجی کل اغاجی فاشتین یوسف پیغمبره ام فاطکو جله بوکی دد کلر اوتدر فاغره ه
اغزاچوقی ددکلر دار ودر فافا کوزل و ایو انسه و ... فافلته حقیر ه
معناسنه و صنوی و احمق معناسنه فافیر حصیر ساز فاک معروف و افتر یلده عرییدر تفاءل قرآن
در طالع طوتدیرمک ... فالاد بی عقل معناسنه فالکو فالجی فالوده یعنی
پالوده تعریب ایسب فالیزج درلرباب ولمنده قاعده بیان اولنشدر فالوده بر لفظدر که
رنکاره دلالت ایدر کلمه اخرنده کتوررلر مثلا کبوده فام دیرلر شولرنکه کوکرکی اولا ه
تمام کوده اولیه و کونه معناسنه و بکدش و یوبیج دین معناسنه و شایع بودر که بولغت ه
وام درلکن و اوله فا بینده تواخی واردر فانه جوهر کرا اغاجک باریغنه کلورلر اوی اچون
و درلرک النده صوی فرلر و جوالدوز کبی اغاجدر و قبوا ردنه صو قورقلیم
جوبر فاینده یعنی پاینده شکر بنیر معناسنه پاینده لفظندن تخفیف اولنشدر فاو انیا ه
اول اوتدر که قرنجکلی اولور اوتی قوانجی درلر فاهم برو شهو و بزرک و بعضی بریده فانوس فنر ه
نبویون میخو لو قوفتمو فتاک قنه فتاک بودرسی فتراح الاله الوبر قصر اولمق فتویر ه
یعنی جواب عربیدر فتح قاولق یعنی دید فتق مثله فتیل معروف و موهره اولور فتیله مثله فتیله اهیج
منقاشی که انکله فتیل بوکرلر ترکیده جمیسته درلر و چراغ مشه سی فج آریر لکلکه یوزده ه
اولور و قوان اچنده کی اریله و اوزم فجا شقله فجل ایو فتیح دوزوح و نغو وقحت ه
کسب ایلک فخم ضیلرجادر فایو کشر وبر اغلومرا غدر انده صباحه دکن اودیز و شکرچین

دد کلیر نسته در یعنی اورنسنه درکه ساچ ساچقلر شکر واقچه دوکیجون فراغ اوصنبر
بر پاره سی برکسدر اکا درلر فرذام بشمی فذالك اصل وقانون معناسنه فذلك مثله فرتك
قپو اردنه برکتمه اچون قونلن اغاجدر واو دکه قاتلی فرتشت بیقوة ورونق وفروغ
ودولت وسیاست وطراوت تعبیرهایی فراکرو قارشوغی یوقرو وتحسین لفظ اچون
دخی قلو فراتر کروده کی بر یالنچ شاهد اسمدر فراپیش ایلرو فراداد مثل فراروز
فراروز اکی فراخ دخی سی الکینکلکی یعنی بایلق فراخین ایمکلمه غراستولر یعنی
برستد یعنی قرلغوج فراسته کهروکرد یعنی پستره فراش پروانه وچقوق قنادیر وچرخده
برلر فراش تشدیدیله دوشجی عربیده فراشاتور اوبرمسی واستمه دترمسی ولرزه عارضی
اولان نکسنه فراشتله یعنی پرستو یعنی قراغوج فراشتوك دخی مثله فراشتوك مثله فراغ یعنی فراغت
یعنی واز کمکدر عربیدر اما فارسیده صوق بیل وعظامی بیر معناسنه فراغوی انجه یاخود سیل
ویا افلدر فراهور صنو اوستنده اولان صو باشی فراموش اونتمق فراهشت مثله فراموشی
اونتمقلق فرانق فراقولوق فراویز قفتان نهیفی ویرداز و مجمع المعارفنده دخی مثله
نسنه فربه بوید اوزماغلق ادیدر فربه سمز فربی مثله فرپن یعنی پرپم فرپیون یعنی
فرفیون بر مشهور جاروندر فرت برار یشی واونجك اغی فرچخ اغز چوره سی فرتوت پیر
چرف یعنی بونه مش فرج اچلمق معناسنه عربیده عکس دخی فرجام عاقبت کار وغایت و
یارا مکره ایچلن قدح فرضنج یعنی نصیب فرخ قوتلو وبختلو فرخا کیکه فرخار سارق
ساج وچین ولایتنده بر شهردر اسمدر ترکستانده بر بتخانه نکده ادیدر وبت معناسنه
بعضلر ایدر که بر شهردر اسمدر که انده مدور چوق پیدا اولور … اول شهرده بتلر چوق
اولور مش والیسه لر که اول خوبلردن کنایتدر بیت بغرخار دربهار وروبان بسی
چنان شهر وعدم نه بیند کسی فرخاز اشکاره وصنده وصواش فرخاك سارق ساج
قورجی اولیه وایولو ساج فرخج چیل وغایتده زشت صورت فرخشته مثله پراوزنده
اوزادیه یاتر سوزنده فرخش حلوا قطایف فرخشته مثله فرخنج زشت اواز وچرکس
صورت فرخنده بختلو وقتلو فرخو باغ بداغ وکل معناسنه فردا یارین فرداوم یارنکی

فرداینه

فرداینه مثله فرداشب یارین کیجه وخیرات دخی درلر فردم یعنی بلتند فرزشطرنج فرزی
فرزاده خمیر زوالسی فرزام لایقلو فرزان حکمت وعلم ودانش فرزانه صاحب حکمت ودانش
واصلو ومعتبر وقوتلو ومبارك واعلو فرز یعنی طرف فرزند اوغل فرزو ونازه چمن که
تازه لکی کیتمز فرزنکی اوغلنجق فرزد اکر کوکی بعض الخضراء یعنی … فرزه کیاه سبز
فرزین مثل فرز فرسای قوتلو دیو فرسوده دن لفظندن امرو وصف ترکیبیدر واوچنجی
دخی تحقیق معناسنه فرسب دکر وتیر عضاردن وقپونك یوقاروقاشی فرسترو غ قرلغوج
فرسد اسکمش فرسنك دخی اون اکی بیك ادم والتی بیك ایق در یعنی فرسخ فرسنکسار فرسنك
نشان اچون یاپلن میل فرسنکار مثله فرسطون بویك قپان فرسیرعر ترك دخی تیل اغاجی
فرشتك قرلغوج فرشتو مثله فرشنك کیج بتشن بادم وغیر عضو فرسوده دلمش و
اسکمش وده کلمش فرشید ورد کشتاسب شاهك براوغلی اسمدر فرغار عافه اکی
شهرك اسمدر مغربده فرغار صولنمش وطوغنمش فرغان بر مملکت اندره فرغانلر درلر
فرغانه یعنی اغشته فرغانج یعنی ادمعه باجی فرغج صرمشق فرغرا واجی اکر کلمر که ارمقده
ابرقد جفار … فرغند صرمشق وقوقو ویرنسنه فرغنده اربیله بغداد قارشو
اتمام فرغو یعنی فرخو یعنی باغ بداغ وکل فرغول براشی تاخیر اتمك فرغونر طغانه بکنز
برقوش در سرچه وبتهو اولر طغانر دن بجر کدر فرغیش کوزکیرده اسکیوب صرقق
پاره لر فرفر بنهو وصیل عکا کلدر فرفور مثله فرفه طوره به فرقین یعنی پرپم فرفیر مثله
وبنفشه فرفیون معروف … فرقد بر یلدز ادیدر … یلدز یانندهدر وارد فرقدان
وفرقدین درلر فرقس بر مملکت اسمدر … اولور فرقندان شکبکه کوفی
فرکان فقاع فرکی صوار رغی … فرکند مثله وصیل بوجکه قرلمش اوله فرم ایشی
اغرو وغصه وغرو … فرمان بویرق فرمان بردار بویرق دوتجی
فرمانج اغج … فرمکین یعنی فراموش فرمناك غصه لو وشیدا فرموده ضرافرلیضاعالی
یعنی حق تعالینك بیروغی فرمانوت بویرق وفرینه اوکرینده ادیدر که بر پهلوانك عم
فرنار نادان واصل بیر که فرناس ایشدن وعملدن غافل یعنی ابله ونادان واغز غمشر و

ولغ لنمش حقيقي ازغن فرناب علم وحكمت فرنج الحايق جركه اغزچوره سي فرنجام عاقبت
كار فرنجاه اغز بصوو فرودار مرتله حيار زاوي وقيشلاوير فروراك مثل فروردين الله يار
ايچه ابولك اكنجي كوني فروردين مثل وباد بور فرورديان خمسة مسترقه نك بشي كوني در
يلده فره بفتح الفا والبا وكسر الرا فانوك كسرة سيله دخي لغتدر اسايش وخوش معشي وزياده ه
كي در هر كاره يعني سايه فرهانج كوكلك چانغي واولر دكلده دريانوره كو كلنور دخي كسر اللرى
اكوب الحاد لوحه عربجه عكسي در ترو فرياخ مثل فرهخت فرهختي لفظندن صيغة ماضيدر ادبلدي
دمكدر فرهخته اسم مفعول صيغه سيدر ادبلنمش وادبلو ووكرده طوار فرهست جا دولو
فرهنج ادب وعقل يعني فرهاخ فرهني اوصلي صص فرهند يعني خردمند فرهنك هنر
وعقل وادب فرهنكي معلم كه اغلنجقلر تعليم ايلدي فره دكلمش فرخا قريب وتحسين فرباد
مدد وشيون فرباد رس مددكار شيخي فريدج مثل معناسنه وبالكوز وتركانه يعني صل قلدره
بالكوز الجده ابجوع بيد فريدون برپادشاهدر اسمدر ضحاكه مار بندي قاتليدر عادلر
پادشاهلردندر وبرشهرده اسمدر وارتوق معناسنه وضلالت اوندن جمع اولمق فربه
عجب وكبر وناز لنمق فريضه يعني فرهوده ضاير تحتا وظاهر وبيدا ايلك دعسيد فريد نوري
ولعنت معناسنه فرز مردار وچيل وبالكده فرزاكي مثل يعني زشت وكريه منظر فرزتي ه
اچي اوقتدركه يوردده اغرسنه فايشه ادر اكا كياه زتكحدر يعني اكثر فرزه مثل فرغند ه
صرمشوق كبي براوتدر بنده طولشرسه قوردر فرغم زاير عجميله ظلمير عربيله غصه معناسنه ه
فرغ مردار وزشت لغا فسار اسمدر فسركوكجك وروغني فسك نعل فستو داوار
دركه يوجه لكده ميل ايلمه فسكيون بوز قطوانا فسيله كلاه اسب يعني اوكرتين واجنبا
اه ايلمك واوتانق تمه وغيرها فرادي فرش شبيه وماننده وهم شكل وذات تشبيه
دراسمدر اخيرينه لاحق اولور ماه فسوره زرماه وش معناسنه بيت چنين گفت
رستم كه اي شير فش زابر درانيش با بي بكش واوله فاسينده بنا دلواد ودسته
طيلسانند فش درلر فصاير اونم چكرده كي فصيل بكو رنجه فطير خمير فغ بت فغان
پتلر فغفور پادشاه چين فغا فره جمع فغفور فغاك فلتيان وكيز بنجي وحرامزاده ه

وبر مفرح معجون اسميدر

بلوكند درلر واحمق فغلايس احمق فغند سجرهو فغواره اولركه درلركه حجا اكندن وباد آتنكلدن
سوزسو بليوميه فقع يعني لاف فقير خمير سزكه اتملك بوغه جه درلر فقيا زشت اكردانه يعني
پنيار فكانه كوجي والي بتمديين دوشن اوغلان فكرو ايو برتفله فكه احمق اولمق فلانه
پشل فلاخن صيان كه انكله طاش اترلر فلاده بيهوده فلاددده مثل فلاير ايو كوكلدر ه
عربجه عرطينثا درلر فلاسنك مثل فلاخن فلج كلبن وقبو خلقه سي وعربجه برمرضدر الريق
طوتر اولمز اكا فلج درلر اوكشيه مفلوج درلر فلج ابتداي كار فلخم قبو خلقه سي وصلاحه چلكي و ه
جلاه التلنلدندر النذر فلخمه مثل فلخودر بنيوق جكردكي فلخمن مثل فلاخن فلغند بكلمش ه
وديوار سيرجيني فلك اباد عجمده برشهر اديدر فلكه اغرشوق فلغودر بنيوق جكرده كي فلدسد ه
اغوزي فليوان اوده طنبلر واغورتقلر ومعده دن اشغه انور وكلرنسنه فنج ظاتوك
ونعمت وناز ودبه وجايرشلوار بنيعو ديو وديجي كليسا فنا وجايرشلوار بنيعو چين فرنده
برشهر اديدر فنو حيله وديو يعني رانذي يعني سوز هله فند بيهوده سوز ودرلكه ه
جقور فندر طرف وتعوج ومثل فند فنديلان فايده وكذب معناسنه دخي كلور فلاد ديشلج اغج ه
قودير وقرشو فنو الدهو والدغش معناسنه فنو دارام كرفته وموافقت كرده والدانش ه
وغرور اولمش فنه قور صوو وفيكه دد كلمه اوتدركه اكلاريجار فوت يعني صورت فكوركه
انكله طوارالتي كوده رفو رصوح فهه مثل فهه كشتي كمي كوركي فيا يعني شغل فيا ورمثل ه
فياكر اولر معنانه بلخ لغتيدر فيانثل سنكنجه فيشل مثل فيج بيك فيجو شراب فيدوم سرخشت
فيشه ميل باشي فيشله يعني فيشل وسنكنجه وانسروسي فيلقوس فيلسوف نسنه ده ماهر اولش ه
كمسيه درلر فيلقوس اسكندر ذو القرنيندر اتاسي اديدر وبرقيمتي طاشدر برسلعتده
بنتن الحجدر لعنه نكه كروه درلر براوتد صوليجه وهمير فيلك اكجيتل دمرلو اوق ه
فيلجه كوج فيلكوك توزاق قامش وقندره درلر براوتدر صو يي برده بتر فيهنج قدح و ه

الفاء المكسورة

شراب الفا المكسورة فناك هرنسنه دن اوزلك وكسلك وكسوفتن معناسنه يعني ه
طغتمق فزاك تركجه دكلدر قيشلر دركه اييرولك اولكنه وارمنه بركمدر حاجت فتنره
نسنه بغلرلر درلر معناسنه فتنه فرقت واضطراب فجاجي بشقله فدا يعني برنسنه برشنده كمدكدر و

١٠٠

٩٩

برلشنیه برلشنه بدلر دیرلر فدام یشمق و بیشمق معناسنه فراخ کیک و بول واسع معناسنه فرضایر ه
کیکلک واکی شی ارسنده کیکلکی وارلق معناسنه فراخنا فراخلق کیکلک فراخ دستبا بیر ه
فراز بوقاری و یوجه و قارشو و سوبله و جمع اولمق معناسنه و تحسین لفظا اچون دخی ه
کلور فراز اچمق یوقری و کتورمک فراز خیز وانه فراه واک فراستو یعنی پرستو یعنی ه
قرلغوچ فراشنده مثله فراویز قفتان زیجی فرسب قیو قیشی واکر زوانه که قپو اسبابندندر
و طام طره سی فرستعر سله و تحفه وصیغه ماضیه کوندردی دیمکدر فرستاده کوندرلمش
معناسنه فرسته مثله فرسله کیج ایرش اقدم والوجه معناسنه فرشته ملک ورسول ه
قرشك اوزم و قورج و صاد نوتی عربیده فرخ اغلنجیل یر لغوعه فرفر کودکان مثله ه
قرقنه بنفشه و قوقولونشنه فرزنا و یان فرزنه طوزنه فریب اسم مصدر دل ربایت معناسنه
و مصدر معناسنه استعمال اولنور و عشوه و الکلنجه و سرکشته و مدهوش و بعبله اغج ه
صیغه امر و وصف ترکیبی فریبنده ارتوق معناسنه و ریاد شاهک اسمیدر فریز ایرت
دکلیر اوتلر فریر یعنی افری تحسین و پید و بعض نسخه پید معناسنه دیمشو فریس
مثل فریز فریه یعنی شبهه و لعنت والنج و ویلان معناسنه کلور فزار یعنی ذکر فزاه ارتوق فزایر
فزودن لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبی وارتوق معناسنه فزه هذا اصلیله کرم فزونه
خرد اروحکس ادم فسار یعنی افسار فسان فسلدر و تخته بنی فسام طرنه فسان
حکایت افسانه معناسنه فسعو بالکوی یخشی یا خود یا بش یخشی فسطاط اسم مصدر صقش
معناسنه و مصدر معناسنه دخی کلور صقمق و قطمق کبی فغاکرد دشمن وابله فغاکی یعنی فغان
یعنی فغان اوازم و بانك و نغرس فغبار شاکرد انه فکار افکار و کوترم و تشوپشلو فکانه ه
دوشدا غلان فکه خلو ارسنده ایش بشرمغه قادر اولاد کمه فکه کوفولر تشدیدله
دره یتشلر کاسه سی یکجکلر فلرز طعام قسمندن شنه بغلیاجی برنه روده کوم
معناسنه و یجکل فلرز رنك مثله فلرز معدن نسنه در که انکله برنسنیه دخی زند و برلر
رنکی صو دره شکر بنا تدن برنوع عدد فلاون بستل یعنی فلات فلاخن صپان که انکله
طاشی اترلر فلاخ طاغ اروکی واوده طپان مجوسر فلیو یاسوز لغتده ناقص الفعل معناسنه

فنا اولمق عبیده فناد زبان معناسنه فنج خاتون فنجا کرنلدنه و صیغه مبالغه در فنجام مثله فه ه
کبکه قالبه دیرلر اوادستنده و یا خود عیدیر یردن قارکوی یجله التلر دیر فنهراولر طاشده ه
که انکله مثل ارزلر و تباشیر فهرست قانون و ضابطه اجمالی در که کتابلر اولنه یزلر تاکه بابلری
ارامق اسان اوله و کتاب اولنه دخی در فهرس مثله فهه رسل کوفی معناسنه فیار ایش
شغل ایلك فیاور مثله فیاوار مثله فیاک ایشك اوتلجی فیروزه بر قیمتی طاشدر فیروز مظفر و
و نام پادشاه کور فیستن برونندن کلن اوار فیلك جتل دونلو اوقلر فینك کوبك طاشی که ه
طبیلر اکا جر فیهه زکره که انکله کره و پالجی طشرلر و مده که شرابلر اولجر و اغزی بیلر که ه
کوندرلر الفا المضمومة فیو بن قیمق و طنز معناسنه فتور سستلک عربیده تحفه کزلو ه
سوز سو یلشمك عربیده فجل اشحلك و جواغر دلك و طبق معناسنه فحز یه و طبق فنج ه
اغزطمق اویان کمجه فخزه انمك و طعام فدم عاقبت فرات بر بوبلك ارمغان ادیدر یجمده
شهود رز فراهه پستل بعضلر کوفتز دیردلر فراغه قلم سلجك نسنه فرزد مشتر بلله بر سبزه
تازه و دایم ابدا فرت تارجامه یعنی قماشلك ارتر فرجه اچق بر و پاره عربیده و برمقلر اولمغی فرس
فارسیان فرشك جبه العنب مثله قافیه سنده فرعل تأخیر ایلك فرغول مثله فرناس غافل و قتی ه
ارغون فرخ اغز جیره سی فرون فرونه کداجنده اتمك بشروا شنه فرونی الجی فرونی ه
الجقلق فروخت افروختن لفظندن صیغه ماضیه صنیر دیمکدر فرود مثل خرد فرونشت
انتهاء اولنور و هرنسنه نك الجی فروز یعنی فروزها شوق یعنی نور و ضیا وافروختن لفظندن
صیغه امر و وصف ترکیبی فروچه یعنی فرچه فروزینه اچی فروزینه دوترف فروغ الاوی ه
ایدنلو و زیبیع تابش فروماندن عاجز قالمش و یبوه اش فرومایه حور و دنی و بخاصل ه
و جری معناسنه فروهفته بهم امده فروهشته صرقق نسنه واشغیه صالی جیرلمش نسنه فروون
ارتوق فسرده طوکمش و سوبلمش فستوح بسته معناسنه فسطاط دیه ادرکجه دبی ه
اولور و یعبله چادر عربیده فساط مثله و فسطاط مدینه مصر فسوس وشوق طوغمش
نسنه طنز و تشنیع و قیمق و صیغه سخره کرفتن فسوسکار فسوس کلمه استلمش ایش ه
یعنی خدیله استلمش ایش فسون مکر و حیله یعنی افسون فیغ معشوقه و دوست و فرغانه

الفاء المضمومة

دلنجه بت معناسنه و مجمعلرده فا طلاق اولنور فكه تحفظ لرده سفره قوجيه درلر فلفل اشتاوت
يعنى بر فلس اغوز علامه تشديد و تخفيفى جايزدر فنج ادبعده هم نخشه وهم غايه اطلاع
اولنور و غير دبغ كسك اشك فنجه سويلمك فندقه معروف يشلد انكله التنبير فنود
اعتماد و ارام واسايش و پناهيدن و غريقه شرب بعنوده درلر يعنى انكل الدنير و دكلند
فنوك اونكولك فواق اخجق فوته طاك زنلك و عور زنك دريغ دكان خمسه مستوقه
فورديان شلد فوردن ماه فرودين فوز غلبه و قارن اغرسى فوزان فو رفنج اوازغز
اغز چوره سى معناسنه قوقحه لقعوج معناسنه قوكان فغاع قوارفنك وبقله قوه قرز بوبا
طبيلر قوة الصبغ درلر **باب القاف المفتوحه** اكرچه بعضا رباب لغت قافده جلى
لغت نقل ايلمشدر لكن تفحص اولنسه باغير يردلدن منقول ويا غلط مشهوردن در
خصوصا اكثرى اعلام رجالدندر قاف ساكن اخركلده ادات تعريبه در هر اسم عجم كه اخرنده
هاء علامت اولا تعريبا اولنسه اكثر يرلرده كه جيم ساكنه قلب ادرلر كاه اولور كه قاف ساكنه
قلب اولنور بيرق وبيدق كبى قارن خوارزم لغتندن اولو پادشاهه درلر قاب آشق
قابله ماحى كه اغلان طوغزكن دوتر عربيده قابوط صوغندرمه كه اوكنده اولور قابوق اغله
و طرة و ديوار اوفنده بعمو يردن صقلمق اچون بيد قلعه نسنه واوفدرنده راغجدركه
تركيده اكرچه و عادرلر قابوق اغله قارح دلم قالح مثله قارنجا يتده اقرع و غايته قوده
استعمال اولنور اضداد دندر غايت اغه و غايت قربه قيدر لر عربيده اكى معنيه بله مستعمله
بعضلر ايتديلر كه قار اولنسه قره صغر صوفيه يعنى رقيوج اوله فارسيالى درلر بعضيسر
قاتى ولعور قار ضنده درلر كاه اولور سيا اتى تبر اغله قيندلر قبولور استعمال ايتمكه
اسان اولركه قره صغر كبى اولور طرته دكرندن چقر ياخود مانورد ساحلندن قزلر
فغر اليهود درلر قارس صوف صوغادر اوج و نام خداى تعالى قارن اعلام رجالدندر
قاروق مثله قار معروف قوشى بط معناسنه تركيده دخى استعمال اولنور و عجمى قليه
و پروانه و بعض نسخه ده راو زديشى پروانه بهنه قارغان قرن قازخانه مثله الفاظ
اتباعدندر قاش قاش كبر و ابوده صابوركوتى و موقى طغان كبر قاس بكبش قاصد

بيلك

باب القاف المفتوح

پيلك و مكتوب النجى فاطانو مجبت اوفا صلعه بويان لغيد ركف العقاب معناسنه سوكو با بنده
مشهو مجرهبد اعتقاد له محبت حاصل اولور درلركه فو ريف كنزو شيتنه دكوپر انكا فرمان اولور الحى
مرسى پير اغى كبى پير اغوا اولور قاف خشك معناسنه و بر طاغ ادبدر قاق قوريجات و مطلقا قورى معناسنه
قاقله معروف غدا يودر قاقلى جوغا نه بكزر بر اعتدر قاقم بر مشهور حيوان جقدر دريسندن كوركر
اولور قالب بفتح اللام كالبد معناسنه عربيده قالب شايع در و كالبد بدن معناسنه انسانك و حيوانك
و غيرى جيوانك اولسون و كتب معناسنه قالون هندوستانده بر جزيره نك اسمدر و دعم يعنى يونان
لغتنده ابودر جملك اولور علم شخص درلر ليتا ولنور كه اولر قالون جزيره سنده سكسارلر
اولور وسيامك انده يتور هفت جوشدن انده بر قلعه يا پشدر ايچنه كه كرسه هر كز اولمز
ايچنده باغ تمشدر اوزدك و شكل عبد اقلر قره و بيد قلر صوعه درلر قلقان كبى بويكدر اينه كبى
ايچنده بوز كوزر فبع يمشى بشا جقان كبى قراله و عسكر كبير طنلوه درلر كه دنياده اولربتن
اغاج اولله قالى معروف نسنه دو شنور خالى دخى درلر و عبده معناسنه يعنى طلرنك قلچه
كوجلجك قالى قام درلر معناسنه و بر شكرك اسمدر قانت بعير بوكس قانون رسم و عادت و اصل
شمار و معروف سازدر قب اشوق قبا و كما جوق خفتان قبال خمدن اوللله قبال قاضى
جهتى قباغه كبنلك قبارقجق قبه بغرار بويعنى فروج بابره دكلهر اشكنبه قبيطا بادهوا فتح كلكك
قتقوريچ بو يخه قتاد كوفده دكلهر اوتد عربيده قتاده خار مغيلان عربيده قتال بربريدن ازوبكر
وطا غلمق نتكم مردم قتال و زده قتاى درلر قتع بمعنى قتق قتى مثله يعنى اشه قوبلى اكثر قتو
ر ولايتك اسمدر قحبك كما يخه و اقلوغ قحل سقسغان قحبه رعنى عورت عربيده قذ بور و بويلك
رتق و قفتان بچمك و درحى يوزملك قدح پياله كه شراب احر لر قدم ايوق و طبان و دولت و سعادت
عربيده قديد قوريحات عربيده قدير چوملكده بشش نسنه عربيده قديم پيش يار عربيده قرابه قبا
قولق ده دكلهر بويله دستى و كلنز و بويله شيشه قراسيا كراس قراغوش ديو قرانيا قزلجق بعضلر
اورديدرلر يعنى روغن قرناك مثله كرنات يعنى صباح و افشام قرده ماناكيك خراسى قرشتى
بچده نسفد دكلهر بودر و اسمدر قرفنيا برد ارده رو كبايه درلر بعض لغتده قرقسيا واقع
اولمشدر قرفسيون مثله قرقان مقل چينه بولنان اغج يا رچلهر قرنجو زبان خلدم

شمار رجار بارنا کوینه قروان برمملکت اسمیدر شهرلرده کرمک قرماسقل یعنی بولنان اقچه بایره
جکلر قرنیه اوبدرلر برشیشی اعضاده یوجرلنور بعض نسخه لعده غ واقع اولمش قزقیه
قمش جکرهشی قرطه نکهه قفتان قرطه قوزه قز خام ابریشیم وکوکل خازنا ابریشیم استلین قزاکند
برقفتاندر پنبه وابریشیمله طولمش جنکده کونلره کیرلر قستان ویعد غان واتجوقلی قوجوش
قزک سعفان قزیل توت قزنی ابریشیمدر اولان نند قسی قساوت واما م ترسایان قسوره ٥
ارسلان قسوس شوتر مشقدر که بوصنوبر اوزعه درلر قسطالوط پیغامبر اک م الکاغل ٥
ادیدر یونانده مشهور حکیم لردر قش بکش قشاوه تشنی قصاب ارت صابجی وناصر زن قصب
قمش قصبه شهر اعتاسی بوالی اخت عبید غالب قصبه عورتلر باشلرینه اورتدکلری عصابه
لفظندن تخفیف اولنمشدر قصیب یعنی نیزه واغج بداغی قطایف معروف یمکدر اشته کبی رمضانده
ایدرلر قطران معروف عربی شفا رهسی کتران در قصران برشهر ادیدر وبر قلعه درکه تبیت
پیغامبر [illegible] قطرغان برمعجون درکه جمع امراض بارده یه نافعدر قطره دمله معناسنه
قطاتی برنوع اقچه در قطیعه هجران یعنی ایرولق قفا اکسه قفدان عطارلرک نامه دانی
وطبله سی قفس معروف قفص مثله قفشیل کفکیر وکپچه قفه کریه ویکرمی اوغلبچقلر
قوقنو اچون درلر اوزرده قلاجو صکان ویلاوج قلاسنک صپان وصیان طاشی ٥
قلماسنک مثله قلاش کیسه بیان کسیجی درلر خراباتی ومفلس و بجدره عربیده قلاع ٥
اغز قبرجقی قلان شروان ولایتنده براصل صالحه بنده وخوانه لغتنده مونث معناسنه
قلب یجمز اقچه وکوکل ومنزل القمر [illegible] قلتبان کدی ومعرص [illegible] دیدلر
قلعه حصار وصفیه قلع قلایی قلقنج قفل وحلقه در قلقدیس [illegible] قلغند برچین قلقطار
قره بویانلو صوییر قلقنت قره بویانلو کوکی قلقند مثله قلقل فار اغاجی که صویندن
[illegible] اچیه درلر [illegible] واوکیک قوشی واکا بکزر [illegible] قوشدر قلمدر شناکر
یعنی شاخ نوغدان قلم معروف قلماش معروف قلمدان معروف قلمونیا جام صقری قلیه
رنکلو اغشرا ولعدر تعبیر اولنور که [illegible] اولور قلیه سفتی بادامله قوزا جون
قنتقلیر طعامدر قلیوان اتش پرست قلندر تجرد کمسیه درلر قمقام دریا یعنی دکیز

قمز

قمیز قدح قناره معروف طوار بوغزلیجق یر قنباره نخچوه قنبرپس سوزنه بوغرت قنبل ٥
اسفیجلر اش معناسنه قنجد قلبرسنه وبر موضعک اسمیدر قنج نازوغنج ودیه قنجه غنچه وغنا ٥
قنجفه قتارک یعنی ترکی قنبجی مثله قند شکر قندهار برشهر ادیدر قنطار ترق بیک دینار
وبعضی یکرمی رطلدر اصلده کسر قابلدر قنبریش یعنی قنبریش یعنی سوزنه بوغرت قند عادت
وایش وقوه یر قنوج هندوستانده تختگاه اولان شهرک اسمیدر قنینه شیشه صراحی قواد
یعنی قلتبان قود بالتحریک قصاص معناسنه عربیده قولنوس معروف قولنج درلرکه بحلا
[illegible] قیدمکسه قهرمان [illegible] معناسنه عربیده قهرمان کار فرمای
وعدل وسیاست ایدیجی پادشاه [illegible] وحقل قیروان قافله
مشهوردر قیس مجنونک ادیدر [illegible]
[illegible] تباشیره بکزر اما اولر
دکلدر بعضلر [illegible] درلر مساکبی القاف المکسورة
قیاس شیرتور وکیه قبط مصر اهلی قبله کعبه طرفی قبه قوق [illegible] کمانجی
واقلوه قرمان کیلک خراسی دکلر اوقلندر [illegible] قابی وانار قرفه دارچینی قروات
نام مملکت [illegible] قسمت بخش [illegible] قصاص اولی
[illegible] قصه حکایت [illegible] قطعه پاره ٥
معناسنه [illegible] مطلع اولیه [illegible]
عربیده [illegible] قدح قلیمیا [illegible] قمار [illegible]
ادیدر [illegible] معروف مسجدلرده [illegible] قلفت اتکلره [illegible] ٥
لفظندن [illegible] تصحیح [illegible]
[illegible] قیراط [illegible] ٥
بعضلر [illegible] قرآن [illegible] قاف ونام مملکت
مشهوردر [illegible]
[illegible] قیمت بها قیمتی بهالو قیمتلو طاشلر دردر القاف المضمومة قبا قبجی [illegible]

قبار مثله قبه معروفدر يعني كنبد قبينه كسبه قلادق اغنير قنعم كملك لكوا اشقلرها لدقلري
قراب قفتان لقمه سي وقورجوح المو غزه قرهمان جوشن يا خود قفتان قرانشه نوار
استمه دركر كشنده توبين اجيرد قرطه نكله قفتان فرجه كوركرك كلاه وقرنفل كه خوش
قوقولو حار بحدر قرقوناس غايتده بدصوت كونه قوش در قسط طبيبلر قتنده معروف
ادويه در قسطار حكيمكه اسميدر بعضلر ايدير لوط پيغمبر كرا وغلي قسقون بضم القاف ٥
وكسرها يعني ميزان وبر معرب صفلدا اسميدر وخوتنا زاتبعينه اصل قسطاس معروف ضاير
قوسفي قطبه دكرمن ابكي واوريللنده كه حبير برجي ايله فرقدان ارا سنده در فلكوك
دوه بر ايكي اوزيله دربوتوملدا اولو سعد دهي درلر سيد معنا سنه قفل كليد قفه ٥
ياغچيلر نبلي قفنس بر قوشدر حصنق تاتده مشكونه جزيره سنده اولور وايديلر
كه بيلمه بيل بيشرو چوبر نبلده الكي عدد مقدار ديدلكلر يواريدر صحد لو كندن ٥
قويوقنه بورلوا دبروا ابنده صكره عمري بيلمه بيل تمام اولجي اودون دوشيرر
بيره يعني كندي اوزرا اود ونلرك اوزرينه چيقر دخي وقتكه بسلر بوبر نبلده هود لوكندن
برلواز چيقر وقنلرين قوتلماولر قيد صلكه يلنيدن اودحاصل ولعد اولر اودوكليد
بغراولر اوداجنده كندوسي دخي بيله يندكورا اولعد ~~اوداولر اودوقلر~~ انولرك كولندن ٥
حوق تتافقنه تبله وحكمتيله انجلا بن قوش حقيرادر قفنوس مثله قوقنس مثله قوقنوس
مثله قلنم بر دكز رياديد قلقلاه باش اوت قلقلاني اوكيلدي كبي بر قوستحونده ٥
قلماش مثل قلاس وحرامزاده ونجي كار قلولي يوموج يولو قل هو اللهي برده لو اقحه ٥
عوجه اخلاصيده در رغاليا اوزيرده سوره اخلاصيرا شده عرجع معروف قوشلار ٥
قنع بزن جيلر هو نسي طراحي اغزلو قابه انو كله قيرلر قتل كشنه ومليح بياده قنا خرور
باشر قنقر معروف جانور در صوده اولور قنفس مثله قنود هندوستانده بر
طاهند قرالكو لغه يقيني در انده بربيكار چيقركيم اچسه جوق يشرا بحياته يقيني در
قنه قبه وقلقوج ارككلك قبين وحده وجاهل ونادان قوراوزبلده دلنجه قبوع باشنه
درلر قوطل بتمش الكي مثقالي قوقوكوكرچين وتاووق قوقيا فسلكنه بكنزر اوتلر

قوز

قولر كاغنه معناسنه يعني اغ قوردي وقوتعنده بر دكوره دكلر قوردجغر قولنج طبيعت ٥
بغلنمش اولا قولنج بر مشهور مرضدر قولنج بلطعالج قوم نكلمتي وايجي طولجي قش قهستان ٥
كهستان يعني طاغلق واغاجلو واد وهان معناسنه باب الكاف المفتوحة كاب يعني
كبدكا وعراقي كابليج صرجه بر جي خنصر معناسنه اسد ايا غلدا صرچه برما غنجفيص
ايدير وبيلدكه اوزا اورتا سنده اصاقورلرتا ككوكرچين واوكيلدي يا قيرانده ٥
چيقره واستعاره طرنقلهر قوشل جيواسنه كابليج دركابن نكاح صوقالكه كابنه جيشم ٥
يعني كوزه كابوس اغرنجمي كابوكرك تاوغا يبرده بو صحيحي يركه خوللي درلر ومطلقا
قوشنه بدلنعيد كابيله هوادر كاچنه ادويه دوكرلر كات برشهرا ديديما وراء النهرده ٥
كاتغولر سركرداه كاتوارة مثله كاتور مثله كاتان مثل كات بعضلر ايدير اكسيه برشهردر ٥
كاج جام اغاجي وسايه معناسنه كه يا بورنه يا اكسيه اوسلر لطيف بو نيدن وابيت معناسنه ٥
كاشكي ومكك كاچار قماش وآلت خانه جنسيدر كاچره عصفور نجمي كاچكينه سقفان
كاچيلدا بالر عقيره سي كاچيره عصفور تخمي ~~كاچي~~ كاچي بولاچ اشي كاچلدا برادر زاده ٥
كاچينه مثل كاچيره يعني عصفور تخمي كاخ كوشك وچارد دو تماشاكاه وتفرجكاه كه ٥
باغده يا پلنش اولا كاخج كرباس وكه كاخ تكل كاخوسته مثل كاچينه كاخور الاجه ٥
صغرجوه كه طركه صغر جيجيد رجرجان دلنجه كاده كولكه لكوجماع اولنمش وجاع كاراينش
واكين كار كاف عجميله ادات مبالغه در صيغه ماضيبولك اخرينه لاحق اولور مبالغه فاعل
معناسنه پرورده كارپر معناسنه وافريده كار خلاف معناسنه وكاه اولوركه امر اخرينه لاحق اولور
اموز كاركبي غفور معناسنه واموز كاركبي كثير التعلم وكثير التعليم كار افزولر ارغاد وايت بلنابجي
كاركاهان جاموس كارباز يشكوج كارمان يوجيلر وقافله كاروان مثله كاربان
معروفدر يوجيلر قوبجي كارطك كارير مثله كاربر قيمدا يوا سلو واجو فكر لو كارتنه ٥
بوبراوتجي كار جنكه خيار كارد بچاق كاردان عملله واتش بلجي دمكي كارجار ٥
قوشي اوجاسي وبرشنك اسميدر كارد وخماچكي وبيا رينه وصيندير وضدد لرع
قريندسي كارزار ايش سودجي وكيل وقرايد كارزانه صواشير يري كاربهان ٥

ه كاركير بمعنى معمم وكاركيل كاركزار وكارخاى ايش بيوبنجه كاركن
موافق نسنه وايش دنجه دمكدر كارزار جنك وكارغاه ايشليجك ترى
ه وتوانش وابشه دنجه دمكدر كاركن ايشجي كاراغوز كيز تراغلانى وادغاد وايت
بلنجى كارنامه اونه كه اسنى اكاكوره اشلرلر كاروخرباد دكلري قوش بردسى كه اغولرلر
ه وخرما جكي وكوج كاركرد ايش كوج كاركيه ريزايش كاريزاوغون قنات معناسنه
يعنى ييرالتنده صوقاجوج يول كاري ارق كاز صندبركه المتوك وكمش كسرلر ومطلقا
صندبروجيا تركيبه كزدرلر وابنده كرنده اجنده قيونلر قسلر ويولجه قوز كازاغينه
ه زاربجيله شل وشاشي اضول معناسنه وسايبان وطرنكازه بنا غرد بجه كازره تخم
عصفور كازغ طرنه وسايبان وشانيج وكازه معناسنه كازه كومله والاجق كه بستانجلر
جيتلر وبعض سايبانلر وشولر اغاجدر اوجلر دعزاغه قرشو قوديلر تاكه صيد انجى كوره
ه اوركوب دوزاغه دوشه كارزه يقرح وعصفور كاس طوكز ضوردوك معناسنه ويغني
وبولدنجه جامدر كه كاشانه اولمعو يعنى بردفلردر تبرافدن يا انجمدن دوشنلر فولتفه
ه صغاجى مقرا وطولو ساغره دنجدرلر كاشانه قوش آوير وقوشلار وديركا سكينه
اربرقوشى كه خرج قوشى دنجدرلر وبيون بورون قوشي وقرقوشي كاسه ليسن جنونه بلاجي
ه واكثي كرمه كاس مويرطكوز قلي وفستق قلي وباغ صرنجي وبرمسح وابله وقعدويدك
ه ود كلينكه زبلي وانلرك بيعى قبلته دنجدرلر كاسني بر نوع مارولدر وكبله يجكلي و
قصعي كاسني تلخ قره قوخه ددكلري اوتدر كاسو مثل كاسمو كاسوره تنوره اعتدالاجوك
صواوردقلري كه بارديج دنجدرلر كاسني بر نوع ماروللدر كاسه چنوه كاسه دريوبان
ه قصعة المساكين درلرعج بر جنو دركه بر جانبي كلكدر ور جانبده حلقه سي واردر
كلسه سفاليين طاش وتبراقدن چنوه كاسه بند چنيجي كاسه كرمغله كاسه كبابه بر هوحي
ه كبابه كاسره بر هوحه اديدر كاشن كاشكي ليت دمكدر عربجه كاشكي مثله كاشد مثله
كاشا بمعنى كيش كاشان بر مملكت اديدر وبر شهراديدر وقيش اوير كاشانه قيش
اوبروبناه نشين وصحبت يرى كاشخ كزلو دشمن وصحبت يرى كاشغر بر مملكت كاشفه
يعنى اشفته كاشم بر اوتدرا ماليه دبهنه منزل دردر لر كاشو قوسغى كاغ حوصله اهله

طرفه

كاغد معروفدر ونه يازوجي كاشغه انجع قودير وقنديقودير وكوده كه قماش كسه ه
كاغنه مثله كاغه جاهل كاغينه مثل كاغنه كاف يارجى وطاغ يارجى وديوار دلوكي وطاغ
قودير وقسد قودير وكافتن لغفلعدن صيغه امر وصفت تركبي كافلو بر قوش بعضلر
ككللو كشيدر ديونقل اتدرانجده كوككلكواقع اولنشدر كافور معروفدر درد جنسدر
كلو بر اغاجدر ترشح ادرلر جقرقنده رقبنى اولمعو بكي كوردر اولو مائه كافور ديرلر
طوكجي بر نيجه درلدر اولور ايوسى قيصور يجه رسريبا فتنده بريره منسوبدر اجنده
قرلغه ملمع اولمعو بر درلوسي دخي كافوروزباجيدر برباغ ادلو بر شهره منسوبدر
اول غايت اي اولمعو بعضلر ددركه اول بولي كتنكا دبربر باغ ايبير برپادشاه
ايديرويرد درلوسي دخي قرار وغليظا ولمعوير درلوسي دخي اغاجله قارشق اولمعو
بونلر مصاعدا اولور برنجي اولمعو كافور سبرهم اغ بيرقلو فسلكس كه عربجه اكاعيان
درلرعد بصروحكند كافور كبي نوتر كاك كوز بكي دماوراء النهر اغتنده مردم معناسنه
يعنى ارادم وبكسما دوكيك معناسنه وخرد معناسنه يعنى كجرك ومرد استاد كاكا بمعنى خردم
وبنده وهقدير واولمعو كيشي كاكل زلف مسلسل عبراوتا ديلر غايت اجيدر عربجه فلا
دلروسكن معكلنه كاكنج برنوع اوت وزدى كاكنه مثله كاكيا اوبجاوبر كاكيان
عصفور تخي كالزخام نمشى وصنعي نجي وكزلوكنده واسم مصدردر وصفت تركيبده
واعمور كالا قماش والت خانه هرنوعدن كالانون هندده برشهر اديدر كالب بمعنى قالب
كالبد يارانه بدنلي بررومرده وبرجل كالبد قالب معناسنه وكبم وصرجه بر هوج وخايده
خام يمش كالبو ارجي خولو وعقلسوز وابله وبروسر كزشته كالغز بعنى اشفته كالك
كلكدرلر قاوندي وخربوزلردخي وكونت وكالكاشتمو كبي ايغه كيلور وابله واحمق كالم
ه اركوديش عورت معيار جمالندا بر اولمعو بارده دخي وارمش ولان عورتت ببيت
دشمن دركه ترا بكن بجه دائم بتيم وزن كالم كالنكسمه اشكه دردرنى يوزلر كالوج
صرجه بر هوج كالوس ابله وبوب واحمق كالوبه سركزشته وحيران كالك قماش والت خانه
هر نوعدن وخربزه خام وينو بده كه اكثرلر ودنيا فائده سي كاله داد قماش صندوغي

وصندوغه بكزر نسنه كاليا دولك كاليار مثله وكلكلاشمق وسليار كه اغزدن اقى صودر
ه ولوكركر كاليفه يا پلشق ولور بريهشق ساج واورلمش وايب كاليده مثله كاليواجمق
ه وابله وسركنمشه وكوكلدوشور كسه كه كندو يردونه كونزكوسترر كاليوه مثله واجمق
وبوش وابله كاليه براوتدر كام كاف عربيله مراد معناسنه وكوارنده طعام واورلاغاجدركه كليدر
اردنه دوشر قپوبر قپلقلر وقتن بعضا حنل علادر دولرايج جانبندن وبعض
ه نسخه ده كوراننده طعام معناسنه كاف عجميله براردركام كاف عجميله ادم خطوه معناسنه
ه واوست چكه وكورنده طعام كامين كاف عربيله مرادن كوجه ولكن ايلجي كاران
كاف عربيله مرادن سور يعنى كندو مراديجه اولجى ويوكركه وانكوك ات كامكار مرادن
اشليجى يعنى غالب مطلقا قرتا رهعنلنه كامل تمام كمرتاوقصدنه ضديدر كامو بونوع كركلدر
غلط ايدب كامجه درلر كاموس صوصغرى كاموت مازيانه كامو پيزه شهوت ولذت
كامه هرنسنه كه اكشيده واكشيله پرورده اولور مراد معناسنه وترخانه واتمك اشغ
ه كامه بوده نان نمك وشير تازه وابزار با دوتية چل روز بافتاب كرد انند او را كامه خوانند
ه كامياب مراد بولجى كاميس اكركان كاف عربيله معدن ومرتبه كان كاف عجميله جماع معناسنه
كانا عقلسوز وابله واحمق كانازمو ماسلقمنده دبى كابه چشيم كان داده كاف عجميله
هيز ومخنث كاون ده مثله كاه كرد كرخانه كانوده غله سپيدر كانون كاف عربيله
ه دموردن يا بقردن دوزلمش اوجاق وكوهر اوجاغى وايو دا اوقلى وا غادام
كانون اول الكنيتن بي كانون ثانى ورتيه قيشن اي كانى معدنى دمكدر كانى كاف عجميله
قجمقه قابل ومستعمل عودنه كاو كاو عربيله بحث انمك صيغه امر ووصف تركيبيده درلر
ه بهادر معناسنه ومحتشم ومصدر دنغى اشتهار مستعملدر ومحبب العار فنه الفنسر
ه كوو اقع الملنش كاو كاف عجميله صغر يعنى ثور كاوا ايجو فع وجهد اركتوز واسنمسر
ه كاو زاه يعنى كاهواره يعنى بشك وصغر بابشه كاواهين صبان دموري كاوبان صغرتجى
واهنكر كاو وجيلة شاپين خيار سبزه واتو تازه خيار كاو خك مثله كاوچشيم اكوز كونجك
دلك جيكيد كاودم بر نوع بوري در وجنكده چالنان بوبير وكهراى زربا كاودشتى صغر يكك

كاودوش

كاودوش سد صغاجى وبايوح كه انكله سود دن باغ چقررلر كاو دس دارى كه چوبالنلر
كاو زنله فريدونك اكوزبر اديدر وكرزيعى در كاودوش بايوح وكولك وكوين برد دح وسد ه
صغاجى ظرف كاوزبان صغوددلجه درلر براوتدر كاوزوال مثله كاوفرن صغر كبك كاوش ه
نمرود عليه ما يستحق كاوشنك اوكنزه كاو ميش صو صغرى كاوه كه خدا كاوين يعنى كابين
كاه كاف عربيله ضمن بتى معناسنه وكاستن لفظندن صيغه امر ووصف تركيبى واسم مصدردر
وتخت پادشاه ومنصب ومنبر وعمارت معناسنه كاه كاف عجميله وقت وزمان وتخت ومسند
وقبجيله يوبة وكوبكو معناسنه دامادو اسم مكان تختكاه كبى هم اسم زمان وهم اسم مكان دخى
مستعملدر وجاه ومنصب واكال چقمغدر كاهبان خربان دكجى كاه بن اكز واكرى بريدر ه
كاه بيكاه قتلو وقتسز كاه ربا معروف صمان قاپجى درلر بر طاش كبى نسنه دررنكى صر وير
اغاجدن بسى اولر اغجه عربجه جوزه درلر دكيزه يقين يرلرده اولور دكيزده وشر دكيز صويى
دوكره دوكر قتلو رطاش كبى اولور اول دوشدوكى وقت صافى صرجه كبى اولور دكيزده
بندمجه غليظ اولور وغليظ اولدوقجه فائده سى ارتق اولور كاه رباجى مثله كاهدان ه
صمانلق كاه زير بيل ادمونده كوزنه كتورده كي بوزه درلر كاهش كاستن لفظندن ه
اسم مصدر در اكسلمك معناسنه ومصدر معناسنه هم لازم وهم متعدى استعمال اولنور يعنى ه
اكسمك واكسلمك وانجه غرير معناسنه يعنى بر عضو كه كستى اكسلدر كاه كش صمان اوغريسى
دكلريلدر دركه حاصل يولجه دفلر وعربجه الكجره درلر وايدلر كه كوكده اوله برده
يلدز غايت جوجه اولور وغندن اوزرى شويلداغ كورنور كاه كاه وقت وقت ديمكدر كاه كل ه
صمانلى بالجى كه صوابا لجقى درلر كاه كير چامش طوار وچامش قره يعنى بابان كاسست كاهو
مروله وصلاجه معناسنه كاهواره بشك كه اچره اوغلانجق بلرلر كاهن فالجى ومنجم كه زمان
مستقبلدن خبر ويرلر عربيدر كاباد كاف عجميله جماع لره وشو لر پادشاهك ادى سمى كه ضحاكه
زمانشده ايدى ه وصغرتجى كايه كززچشيم معناسنه كايه جماع كيلاف ودمح ولور دك ايج ه
يانى ومرحله كبا عود اغاجى وسير يركبابه معروف كبابه مراد ونيه درلر كبان يعنى قبان ه
كبتا حلوا ير ناطف كبت بار ارى سى كبج يوغر يشمش طوار وكحرد اشله وامعى وعجب ه

وچهره معناسنه وکرج قوجاغی وچنکل که انکله بوز چکرلر بانکه فتحسی وضمه سیله جایزدر دعا ولولی
کبد لهم وتوتقای کبیره کاف فتحیله بافتحه سیله اکنتی سن ادرلر کبر کاف عجمیله وسکون بایله
اوده طبان کاف عربیه مجوسی دیرلر ومطلقا کافره دخی دیرلر وجوقای واولرینه ادتنده کبیره
درلر کبر عظیم یعنی بویلده وسموز کبست زهر وحرقه ده دلکی کبستی مثلا کبسته کبشی بانکه سکوتیله
که قبوندن ارکلی درلر کبیک کلملک قوشی کبکه زیر کلملکولرک غایت کوزلجی ونادان معناسنه وعادلر
کبوماری دلر کبوتر کوکرجین کبوتر باره یعنی [illegible] مکتوب بالتی کوکرجین کبوتر بنا کوکجه کوکرجین
کبوتر بر بچکدر صوده اولور اغی بالقی بیروب بوغاز اوده کلدن دلر کبودر اکری اغاچ واغاچ
کبوتک تاوق کمسی ویا نکی کوکرک بر قوشدر که کندی جنسندن ارککی اولمز غیری قوشدن
حاصل اولور ادر کبوک کابل هندیر کبود یام قالکه دوده قلی مکلی کبود یر کبود قاتی کوکرک
ه کبوم یعنی کبوتر کبنوزه تمزلکدن وخشم غلبه سندن اولان کفتوکوی درلر کبه جمعه که
بیان جماعت کنند بعضی لغتده کاف فتحیله یوخی که اوندن ایلک صاپ اوله کاف
ضمه سیله جماعت [crossed out] اتمکدر دیو تصحیح اولنمشدر کبی میمون کبیتا اق حلوا بستمینه حلوا
کبسه کسوه دن جمع اولور بیل خزینه ارتوره قلبر کوثلوه درلر کبیکج برا ونده صره
چیکجی اولوردکون چیکچی درلر کبیکه مثلا کت هندوستان پادشاهنک تختی درولر
اوسنده دخی درلر کتاره حربه هند لغتیدر کتان معروف کتنچ کشلک یعنی کش کتب منج بینی
ه بارلرومی کتران یعنی قطران کتره تیره یعنی پاره وبرتلمش معناسنه وبرده کنده صمغیله ادارلر
دکنی زیاده دوه برزکیره کون درلر وبرعجمسنه یعنی سوزسویلک کتره تیره سویلیر درلر
کلنیره دخی درلر کتلجیان پادشاه خیمه سی سن قوردن کمسنه درلر وپادشاه قوغی ومکینه
کنغای روبسی پاره یعنی زنباره ومخنث معناسنه وجماش که کمسه درلر [illegible] بیشه اولان
کوح اشلمیوب بطالی یوریه کنغاکه مثلا کتل طاغ اروکی کمتوقجقلو که دغده درلر کنور
نخیل بوبجی بوبیلده سپیده کنتوم کوز قوشی وچتاق قوشی درلر بعض لغتده کنتوم تابلید
کنوغا توارده بوبنو التنده غی طرکجی کرج واو رقلاب کما انکله بوز چکرلر وکز معناسنه یعنی اکری
وچهره معناسنه وعجب واحمق کجابه محفه کجاوه مثلا کجیر کرکجی کجکم مثلا کجری هند طاملرندن

الخامس.

برطعامدر کجک اق توزلو وچنکلی که بیل باشنه اورلر هاتفی داد از جوضبط ستش از ه
قوس قزح کجک برستش کج کج یعنی مردود کجک سقسغان کجوکرقص ایدنکی تولغن اوینتو
وشوکرا اویعنی یعنی چوجوبیه دکلیر اویون کجون کم جبه دخی درلر وبکلک وبو کلمو کلیه
قوشی کجه قناره میخی کچین انکه اویوخی کج سیرکا وفتحه بوبا کج کج اغلمو لحسنه ارشته کدر ه
بهلوی لغتنده خانه معناسنه در کدخدا خانه صاحبی دیمکدر قال العلامة فی شرح القانون کد ه
باللسان بهلوی معناه البیت وخدا معناه الرب وکدخدا معناه رب البیت وقد یستعملونه بمعنی المدبر
فی الامور والکدخدائیة معربه کدا یوخسول وفقیر ودیلنجی کداتش کیک وکیکلک بوینبوی
وغیری حیواننک بوینیزی کدار دلنجی زیرین وجاره دخی کدایا چاره دخی التنجخا وکدبانو ه
اولو خاتون مردم زاده ومحترمه وجوی کابینلو وهر اوده کتخدا اولان عورت اولور ده که
نقاشلرانکله نقش برداخت ایدرلر کدپا مثلا کدر بولانق صو وبولنیق معناسنه کاف عربیله
درو هم لغت عربیه کدلک بغرلجی منسوب باشدر اولدمور ده که نقاشلر نقش برداخت ادرلر
کدرک کاف عجمی وفتح دالله وسکون کاف عربیله شیرده کدو قبق قرع معناسنه کدوع حمام ه
کدو دانه برمرضدر که ادمک اچنده قبق چکرده کی کبی اقچه نسنلر حاصل اولور هلاک ایلر ه
کدونیمه فتنه دده کلیر شراب ظرفیدر کدغیر کرده بهن نیتی قبوغ کده اسم مکان درمی کده
واتش کده کبی وخانه زیرزمین ودم کجک کر برمرضدر بوغزینده اولور شیشرکاه اولور ه
ادمی هلاک ایلر وکام معناسنه مراد درو انجکد او جنه درلر ومفتاح دندانسی وکلید در
برده لرکذبوب انکجی زبر کر معناسنه وکذخدار خانه یعنی اولو خاتون واولو شهه ودمکار
کذیه کدایی معناسنه یعنی دلنجیلک کر باکاف العربی والتخفیف صاغر کر بالتشدید والکاف ه
العربی یعنی مراد ورعجمه جامه درلر وتوان وطاقت وفر معناسنه کر بالکاف الفارسی ایوز
واداتش شرط درکاه اولور اولتنه برحمزه کتقیب اکه درلر وادات فاعلدر کوزه کر واهنکر
کبی کرا وتحق بالتخفیف کرا بالتخفیف والتشدید یعنی حجام وفصاد کراشیده طاغی کراکر
حجامت ایدجی وقان الجی کراغ ابجی کرتقوغ دخی درلر کراک چلو قوشی وبوبند قوشی
کراه قراک یعنی کنار کرانه مثلا کراو با برشهر دار وعدد کراید صرهی وطوله می وصز

کرایه اغرقوتی وبعزتلو کرایه بتشدید الراء ارکلا قوشمر دبویون بوران قوشی کریا بلاد کمنوفی کرباس
یشیل کلر کرباسو مثلا کرپشی یلان کبی جانوردر ایقلر قصه جوه بیز یونمرو کرباسو دخی دیرلر
وکرتنکلا کرپته مثلا کرتان صباح واخشام کرتلر توقمی کرتلان اوزکه ایکی کرتینه او مجلد
اوزشیراز درکه جعفر بیقوش جنسندندر کرجفی یلوه کرجوان بردر لو موضع تاجلدکرج
بر مشهور شهردر شیرازدر رمستانیخدن برا اولوبر اکا نسبت ایدیب معروف کرخی درلر وبو لفظ
کرخه بر محله ... هونه یازدیلر بسمه جمله سی غلط در وباطله در زیرا لفظ کرخ
بغداد محله لرندن بر محله نک اسمیدر واولیاء اللهدن حضرت معروف کرخی رحمة الله علیه
بغدادده اول محلله ده طوغمشلردرکه اول محلیه نسبت ایدوب معروف کرخی درلر مشهور معروفلر
ومصنف رساله بو لفظک تعاقبی سنده خطا ایتمشدر کرد کاف عربیله صیغه ماضیدر کردن
لفظندن وبهادر معناسنه کرد کاف عجمیله غبار یعنی توز وکرددن معناسنه کردا مثل کردن یعنی
بوین کرهان دونجی ودوز وجوین کردن معناسنه کرداند معرغنسنه دراتیولارهنده
واکابکنز برده اولور کردان نقیب وجنت اغاجی وکوکلک یقاسی کرد ریشته اولان
بیرو طاغ اتکی وصحرا وطاغ دره سی کردکار ربلد قلنوب الدایجی کشی کردن بوین کردنا
کبابده مریع واو غلبنقلر جوریخ که یوزمله اوکر غمکیمون ادرلر وساز التندیه برنک اسمیدر
ویرلغوج ویراقبوتله ادیلر کردنانی زانو دین اغزشغی کردن کشی متکبر کردن بند بوغمی
کردنه قلاده معناسنه کردن کرده بورن کردنه قلتوغ کردون فلک وچرخ بیجقر نخی کردید بلک
کوز قیاغنله دورمیخی کرزبان عرش وفلکه کرزمان مثلا وخصوصیله عرشک اسمیدر شعرا
قتنده ویار سیاه معناسنه کرزن بالکه کرزن تاج مرصع که عجم پادشاهلری کیدرلر تاجوهر
والتوندن اعزلغندن باشلرینه متحمل ولیعب باشلرعا وزنده ورصنوبرلو قبلو معناسنه
دخی کلور ودرلو درلو قبشلرله دکلمش بولاد وتبر یعنی بالته کرز بویله جماق کرزه
اصرغی جانور اصلده صفتی در ینتکم مارکرزه وشیر شرزه درلر یعنی غایت صوقجی یلان
وخشمناک ارسلان ومکدر کرسب کرفواوتی کرستون قیان کرسیم زعفران کرهش
شولر قادرکه طاغدن ارزوصحرایه دوشر وطاغدن دوش ایدکلوه وقرینی یوری

کرشمه نازو شیوه وقش وکوزاوجبله یقمو وغمزه ایتمک کرف زفت وقیو جمیله کشته اودده قلیر
صویه درلر کرک کرکدن ددکلری مشهور حیوانه درعقیلا ایدر بر قوشدر ادیدر کیفیلی کنوز دوشی
وقرتار معناسنه کرکر سکون رایله کرکدن ددکلری جانوردرکه هندجزیرلرنده اولور دبسنده بر
بوینیر اولورهرکه بیلی بوینیز بینه اوندکتوب بیلکه یاپی ایدیکوزلرینه اقرکوزاولور وبر
بویله قوش اولور کلوزاکس بلد قاچوب یا ولاینه التنور العهدة علی الراوی وجقای معناسنه
دخی کلور کرکدن مثله ونکبار ردہ بر طاغ اسمیدر کرکه کاف کرکی لفظندن تخفیف وتشدید
وجوی تعالی نک اسمیدر اسیا سنجندر کرکه واوینوز کرکین مثله کرکاه مثله کرکس بر معروف
قوشدر ترکیده اق بابادرلر غایتده چوق یاشر حتی بیک یاشر درلر کرکم زعفران وبر
داروی درقویس قزح کرکهان فره یوبحه کرکر مثل کرکین یعنی اوینوز کسنه کرم کاف
عربیله ورانک سکونی اصمه چبغی کرم فتحتینله الوکه معناسنه عربیده کرم کاف فارسیله ورانک
سکونیله اسی حار معناسنه کرما هوا اسی کرمابه حام کرماوه مثله کرمابدن حماجی کرماهی
یابن بالغی کرمخانه ازیه که زیر زمین درلر کرمخد جستجو بله کرمدانه فرد یعنی درلر
راغاجک عستغیدر کرمشا اسم مصدر در قزیش وقزغنلق کرمکاه اسی یر کرم هند عجولر
کسه یعنی عجله ابدعبا یو عمی کبنی کرمه برجی داک واکیجه اتک وارکس یتشن بمشی واشی
واوه اتماغ کرموش بر نوع سجانه کرمه سیر هواسی غایتاسی اولان بیر کرینا اشلمه منقذدن
بر نوع دوراس جنسندندر کرنای مثله وبعضیر کرطلار کرنی کلم کرنبو کلم شعر باشی
کرنجا اغز یصمی کرنده لشکر جمع اولدوغی یره ادرلر انتکم ترکیده درنک درلر کرنیا کرنه
معناسنه اندن تخفیفا وتشدیدا کرد کلمه وبو جه معناسنه کروه دشی قووق وقوودی
دبشی کروادہ بنیاد یعنی دیوار بنیادی کرواره مثله کرواک بغرتلو قوینی وتوبر
قوینی وتوبه بکزر بر قوشدر کروفه بر نوع دکند دوه بیر کروه عشرت کروکرنام
خدای تعالی عزوجل مثل کرکز کروفامه بوله کوندرلی مکتوب کروه کار هنر درلر
کرویه یاندوه اوتی کره باس وکعد ابوزک تخفیفله کره رانلک تشدیدیله تار عنکبوت ودوشت
واصولوبکره واکر کره ددکلری کروان چوبلک کره تن بعضلر مجکدرلر کره نایر بوبیر

کر اولکوده ولم کزبرا اویوزلی کزبر کاف عربیله صغرلی کزبر کزبرهٔ صغر کزبا دیواس جنسندندر کزیب
مثل کزبرا اویوزلی کزیش کلرکز کاف عربیله وزای عجمیله آکز معناسنه کژ کاف عجمی وزای عربیله ایرشون
وصل معناسنه واوه کژ وکژنیدن لفظندن امر وصف ترکیبی کژار موصلهٔ مرغ کژنلج ه
یعنی ایچی واحول وضوصل کژ کاف عجمی وزای عجمیله صغوقه ککلی ایرشیمی قز لفظندن تجهیم اولنمشدر
کژان اصرغن کژنیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در کژ ابر مخففه وجهارکه انه یوکلدکلری اچنه ادم کرعد
انعدر کز ازاده اوده طوقمش قول وقراوش کزاغند یورغن وچقای وصواش معناسنه دخی کلور
کژ اکند مثله کژ انکبین بصره بالی بعضلر ایچ بارد دیمشلر وجمیع معناسنه وارکلاه معناسنه الفسنه
دخی لفظندر کزانکبین کزادو یعنی کژ ابه یعنی مخففه کزای کژنیدن لفظندن وصفه ترکیبیدر کزنبا ه
ریواس نوعندندر کزنجی بصره بالی بعضلر نوع اوتدر دیمشلر اشنجون جنسندندر کرباه معناسنه
وصولهای کز چشم شاشی کزدم عقرب کزند هجوم کژ دشتی بیابان هیچی کزنه نکه اخ رنک درکه
خرتلعه مائل ولادکزینه کیک خرمهسی کزغ ایشوی دکلری دارودر کز قطران بعضلر ابیض سیاه
کمشدر بو بونمشدر بعض روایت سترکیده کزلکهٔ صبایحو وقلمتراشی مولانا جامی تا قلم را
بخست دسته بیر نتراشد بکزلکه تبیین کزم حوصله وصول کنار ندنه بتی سبزه کژم قرمهی
یعنی کزیما زکهٔ الغن اغاجی کزنمازه مثله کزنیانه بوکدیرکه بلی بوکلمش وکوزنیشت کزدن تا هی
مرضع کزتن کرباسودن بو عدکزنبو بصره بالی کزنکو مثله کزنه اصرغن اوقی عق کژکن
قمشکه بوبدهٔ قوشید کزنه قیا قرلنجی کزند قوغی قمشی کزواد براوتدر تریخ فی کجی توقر
کنه الغن اغاجی کزوجی پاره وکه طام اوستی دروطبا غلرهکسی وقمش اوکزه سرکه دن
جقر درلوطاشدر بعضلر بوه انواعندندر دیر کرنیت باش خراجی بالفتح والضم ه
کزنی مثله واصرعن کزنی فروش قرز کز نیغ فجمی کس کسه کسانه ادمی بانه کسب یعنی ه
سست کلم کست جرکین وقبیح ودرکوهر درکه رنجی کوکدر اما قراله مایلدر کسنی کاسنی
لفظندن تخفیفا ولندندر کسنی تلخ قوه فوقهٔ اوتی وکنیدهٔ کسیل اوزملهٔ وکونده هله
کسی برکسه کش بالکاف العربی بهلو وقولتق بغل معناسنه ونازوشیوه وعشاد ان ونجی
محبوب کشانجره وقیش اوبر ومقام کشاو دا کنجی یعنی جفتی کشاد برکستان حلقه جه

لطفی

کشاکش چکلوب وکشیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه فاعلدر کشان اسم مصدردر کشیدن ه
لفظندن چکلمش معناسنه کشت زشت وشوم وپلید کبی اوتلدر یرینه طولمش قزلق کشت ه
کمی جه کشتی کرصح
سیران وکشتن لفظندن صیغهٔ ماضیدر کشتی سفینه معناسنه کشتیبان کمی دوندرجی کشتیکاه ه
کمی یری یعنی الماان وکمی لکی کشتی پهلوی دلنجه زنار معناسنه کشتی زور لقوه زحمتی که اغزا کلملکدر ه
کشیع بر نوع اواجدر منتر دعبدر نوا وقمدر کشتیها کبیر غیه تسوز لرک بالشیدر قلتبان معناسنه کشند انده
ایسی وباش وکبیر کشتش اسم مصدردر کشیدن لفظندن چکلمش معناسنه وچکلش ومصدر معناسنه
وبیلان صداسی وصغیر کشف تیوع بردوکشتنشه مثله وقیلو بغه کشنده یعنی کش که یوجر زدن ه
ادلرو جلا هلری چنبر که بزنم طقفه کی انکلر کرده و سقسغان کشکا باره صونجی ه
که خسته لره ابدلر وبر اصل شربتدر کشکفت یعنی شکفت کشکم معروف اشدر کشکین آرپه
وبقلدو جلهٔ وطار بیدن اولمش اتمکهٔ کشکینه مثله کشمش چکرده کز اوزم وزابقی اوزم
وزندر الوکشنج بر قیو ادمدر کشنج درلر وقتیا واد معناسنه کشنیج یهالندرکه یابر چکم موس
ایدن کمسنه لره غرطاشلر زنجبیل بهبکلندر دخی بر محکم تختنه لکه لوکندن لحیبدر دخی ه
یابر چکر کبی صولری اولر تختیه طبایعی صاغ الیله داغما چکرلر ادمان ادرلر کشن جهان ه
یعنی جوقه وباش قلی جوق لغه دیرو یالشکر جوق لغه دراو نکه کجنک ارکلی در کشند ه
یعنی قبوه دربتی کبی اولور وبر ایضه درکه خرما ابنده ا ودیمش اولا جلا هلر استعمال ایدرلر
کشته برجوع کشتی مثله کشته کدا وطوار بلنه چکه کلدر ایب وقولاک ویولرک اوزرینه چکدکلری
چنبر قولاکروا وذودقا وزادیه چکلمش جزو وخط کشتی قولاکر کبی یعنی ادلمش ایب ه
کشیده سوبکه یوز وغیر یوزنسنه کشیده عقلدلو وحیران کشته خبزد ومعناسنه
کعاب شوم وناموبارک کعبه بیت الله شرفها الله کعیده کعبه یری ولعبین اوبر وبجد رت ه
کف عربیدر کف تشدیدیله عربیدر جوق معناسنه کلور مشهور الراتحه سی درکف تخفیفله
فارسیدر کوبک معناسنه کفا محنت وشدت معناسنه کفت چتلمو وصیغهٔ ماضیدر کفتن ه
لفظندن مصدر مقامنده دخی استعمال اولنور کفتا مثله کفتار بسرتلاک ددکلری جانور
ضبع معناسنه کفتو خراسانیلر دلنجه کبوتر معناسنه کفجا کبره یعنی کفکیه کفجلیزه مثله واینا کجی

وبرنوع سنجق وچوچه بالق كفچليزكر مثله كفچه كيچه وقاشق كفچوزكوبچك كفسك كوبك كفنش شمى
كفشيرلهم وكلابرونوريشوى قرشى كه اندن كلنلرده ونزلر وادكرونشى وسنكوكوك
ارسلان پنچه سى كفكوك اسكى برك كفكيز معروف انكله اش كفك العدل كفل عرب سپيان
دوسورن معناسنه وصغير كفلكه يعنى كفچه كفن معروف الويه صرد قلبير بر عربيه كفه كسنه
كه خزين صوكجدر ومطلقا نبات ورك يعنى قوز كفنيد چتلمش كفيده مثله كلك كنندوزك
بزبجى كل معروف عشق اقرع معناسنه كلاب كلوه كه اوسته ابلك صدرلر واولر صارلى ايلكه
درلر كلابه مثله كلاسنك طاصبيان طاشى كلاپيسه بولك والاجه كوز صفتلر كوزلر كلابيسه
اولنور درلر بلرهر دمكده حالت ازاليك كنفاييد اصل كلاك ببسه درلر اندن تخفيفا ولننده
كلات شهردن طشره اولره درلر بلك اوزرنده افلان قلعه شين اولسون خرابه اولسون
وطاغ وطاغ بلنشره اولان يولر وبازارلو كوير وشولر بناكه سرايه كيبى دايره سى اولاو قرلر
طاشه درلر كلاته مثله واواجق وخانه نى فروش كلاچه صغره قويچق طبوق وطابو صغرى
يعنى صحبت بربرله صمتجود اجد كلرى صغره كلاغچه سقسقان كلاغ دلبند بوركه كلاژه
يعنى كلاجه يعنى سقسقان كلاسنك صبيان كه طاش اترلر كلاسه صعبر كه سى عبيده
كلانش كلاوز معناسنه يعنى كفعه باس واوكچ قوشى وبيقوش وخروس وتكمهبان وتكمه
كلاشكره مثله كلاز كفعه وباس كلاغ قوزغون كلاغ پيسه الاجه قرغه كلاجه سقسقان
وقرغه چى كلانه يعنى كلابه كلاكرا غشار كه زنكره استعمالى ولنور طعام قسمنده
بعضنده اولور كلاگر عاجز قلمق وده پيادمده اولسون وغيرلر اولسون كلان
قبا وبويك وعوبرنسنه كلانبيسه بويك والاجه اكثر كوزلر صفتنده جماع وقنده
اولور حالده الاق وبولاق اولور وبويلر دمكده كلانتر بويك رنك دمكده كلاوايلك
كلير كلاوه يعنى كلابه هم نفى الله وهم اورصارلى ايكه اطلاق اولنور كلاوه تن
كه بدرسى معناسنه كلاوه معنارا اول اوزرنه نفى الله ومعنار ثانى اوزرنه ايلك
صارلى كمسنه كلتوجه صقلوق كلته آوا ولمقدن قلى جانور وجهرنسنه كه كندو چيسندن
بينار اولا ومعيار جايده قويرده كسك اشكلد عيش وحوف يشامش وانيدن قالمش

كلته چوب برقوش اوزنى يا دغوز باده چه اغبد كلچى بالان وكره سپيد كلچ كل افخار سيد سكى
معناسنه كلچى سقسقان كلچكار كل باشلو كلخ اشق ده كلهرس كه طبيبلر قتنده معروف كلچج اعضاده
اولان كيره باس كلخره غلغله ودغدغه كه قجقلقده كلشكره كف كلفت قوش بورنى كلف
چغدكه يوزده واعضايه دوشر كلفشنده شولر بوزه دركسا ولعلوم اچنده صمغ طوكه
كلفشنده مثله كلفهشنده مثله كلك خام قاوك واحول معناسنه كلال مثله كلكلاغ
برهقنير معجوندركه معده اغريسنه وسوركجدوقلانه مفيددر كلكيس وغلبجفلر بانجى
كلكرق اسكى سيركه كلم معروف نسنه دركه كهنه درلر كلمند باغ چپاسى كلندره مثله واورد
قمير يعنى يالكز يوزه محكم اغلان دمكدر وشو كنلو وچايك معناسنه وبلبل كلندره اولجره كلنك
يعنى كلند يعنى چپا كلو بوغاز كلو فرو امده كى ناز نه زخمى كلوته بغرزكب وسوقتنج كه
بالته سقونلر كلوخ تنغردن كوله دوشن اتك عكيره باس معناسنه كلوشه يعنى زخم كلوند بيردن
بيره كشيلك كوندللى چنره عيدبرنسه بعضلر كلوفند ردر كلوله بر نوع انجمور
اوزون خيار دركه بجى ارشون مقداريراولور كلوكير كلكره معناسنه وبوغزد وبچى دمكده
كله باش وسوسير ويغى وقفاوده وده لركه چين ولايتنده برادم بلتنيدا ولر پادشاهك
شرابخانه سيده اولر ديار ده نذكلو يا بچى بويك كمسه واره اوزملرن انور داچنده صقلر
وابدلركه جميع چين ولايتنك اوزمن قوسه لر الور ودرركه اول كله عوج بن عنقدر
كلاسيد كليده داغلمش كنش ومطلقا داغلمش پريشان اولمش معنالر كليسا معروف برنح
كليسيا مثله كليل احول كليله چونكه قلج وقرغه كليمكوش برجانور عايت بويك قلاقلر اولور
كم اكسك وادنى وعزيز ومحترم كما منرسمار وع معناسنه وماريلر كما يكى بيتى بردو
كماشير برنوع صمغ هندى كلور كماغينه مثل كاغنه والاصح بالميم كماك تعاملى كما لا اغبل
كمان يابر وقوس برجى كمان اسمان قوس قزح كمان بچلى رستم مثله كمان بنام مثله كمان سام
مثله كمانچه اقلوق كماندار قربانه كربلكده يابر قوسدار كمان كروهه كمان كرده طاشه اترلر
كمانكيره مثله كمانه متقب بابر واقلوق وكازير قنات وبرقازيجى ومعدنجى اوغون يعنى
كرزا چندن صواقر كماه برحصار در عجم قربنده وچينه يقين بر معظم شهر كمتنا كسلوكر كمترين

برطائفه نك اكسكو كی اولاده كه كمتر ینه مثلا اكر قوشوح و كیدیر جسر معناسنه و طاغلك بوغازلش
قبالكراطوارلغی و چاریدی كه رسانه قوشیجی و توقیه كه بابجه و كرمه دقرلكره سركین كمست
حسته معناسنه برطاشدر اسمی كه كملی تنوره كه درویشلرك بللرینه دتنقلری كه كند اوراسیحر كه
انكله یا ادم یا خود طواره وترلر و جنده الكلی وارد ربعه برلركجی اكسلكه بیسوه تنا بتدن
بر ابننده دركه عربجه كمان در كه كیزه دن قوق و هعفنز كمين بسوه و اكسلكه و صعچه
برجه كمینكاه بسوه بر كمش كه مثلا كمینه اكسكلی كنا قیتلو ووزحت كنا هجداشتو
كنار فراك وحاكت و صلتدن كنا بندد كناره مثلا كنار كشیر چنبر كنار ندكره بنهانی ده
حکم مملکت و معزباده و باجلار و عسس كنارانده و سالقم جوجوهو فراك كفاع تار ابرشیم كنان
جیه كزد كنام شبكاه شیراك و دكان یعنی ارسلان لره یرتجی جانورلر تیغی كی اغج كاتجه
میوه كنج باد اوده علم موسیقی پرده لرندن بره زده و برد فینه زحتنسراله كیده واورخزینه
دركم اسكندر كه الذكر دیر كنب كنده اوتی كنت باكه قوانی عربی اموسی و كنده كنبورده دیله
واشتمه كنج دیك و ضه طوم و اياغك كجی برماغی كه قد كسلمش اوله كنج كاف فارسیله خزینه كنجور
مثلا وخزیندار كنجباد علم موسیقیده بر پرده كنجه محمد بر شهرادیدر و خرجلی یعنی هكبه
وبراشده كم جكه سنك التی نسنسله اوله كنجینه وخزینه وكلر كند كاف عربیله كند ووكور
والت تناسل یعنی ذكر كند كاف عجمیله مرد ارجعی واوراوقی نسه یعنی عارضه و معوضه
اطلاق اولنور كندا مثلا وفیلسوف ودانا وفالجی كنداب یونس بغلمش صو كه ایچلمز
كندامویه مرد ارنو كه اناتی بله طوغه كندانه كندنه اوتی كندا و چرد سیاهی و دیبر كندخانه
بتوه و كجرك سپید كندلاش بید بن یمرده و بیدین دو كلره اوتد كنده وش زهلی دشوار
وسلده لاخ كه پرشته باشدرده رده راه بیل اشوه كندو مه بمعنی كنده مه یعنی بغدایلو وسكل
كندرك بمعنی خندق كندم بغدای كندم در ازا خكل صابانی اوزون بغدای كندمك فرهنك
اولادن دلو كندم كوند بغدای اكلو كندمه بغدالی وسكل توتولر معناسنه كندنا كنده
اوتی كنده باكه قوانی عجیا كندوه صوانمش بوبلده غله قویجی سپید كند وهیر قلدف
ازاردركه سفره افندنه قودلر وكندارك دوكلری بوبله سفره كبده وله غله سپید كك

كندواله

كندواله قود اربعنی براو و قنات اركندوش بیبی و كجرك سپید وقوانلی كندو خانه مثل
كندوش كندروش كوتلك وصقر كنده كاف عربیله ضدف و قبسن وصونبدر كنده
كاف فارسیله قبر و قوجه و یر معناسنه مجازا كندجاج اغج طولسی كند خابه دیبه و
خایه سز و بیدین یمرده كنده رصبر بیشی كیر كنده كارا ویه ایش كه پسوه لر كنده كر
اغاج الاجه لیجی كنده معبر مردار توبر كنده هنم سوده اودون و تمرح كنز نوبتلاه
سكوتی و تخیله لغتده سلقم چوجی كنا رمعناسنه كانا لفظندن مخففدر یعنی خرما سلقمی دبی
كنزا خودربود لربراوند و عالم وفیلسوف معناسنه و ذایرینه خالد دخی روایتده افصح
زادركنشتو چغان وهفوید شمش كه نارسیده دركنعانی اوغلانی اوف و دوستن كوزده
جماشی معناسنه اوبین كوزدوب بولمغه كنغالك كردن درلرطعه و سبی معناسنه و دبیسی
باره یعنی ریابیجی دمكر كنعام مثلا و بان كسبجی كنعان یعقوب پیغمبرعم اولدوغی مملكت
ادیدر بعضلر شهراد یدر دو لركنك كاف عربیله و سكون نونله تركستانده بر بلده
بتخانه لكا دیدردیو روایت اولنور و صبر خزینه تلكا ادیدر و بهار اجنه دركه و كجر نشت
و بعجه چنكل كنكدر هوخت ضحاك دمارینده اویدر كه بیت المقدسدر كنكاب
بر نوع شربت وار ایه صوجی كنكاج طاشنی و مشورت كنكر بر معروف كنكلی اوتدر
دوه فتی پیا لكه دولوه ربرینه اشلده كنكبر و در لر بیمز كنكران جوده كه بغدایه
بكنز كنكرزد كنكرسقز كنكرزده مثلا كنكو نثر دبو كنسه چیا و حتل بیل كنده بر
جناقدر كه انكله طاشی قوبرلر و غزرلر كنو یعنی كندو كنودان كنده تخمی كنودانه
مثلا و شهدانه و كنو تخمی كنوره صوانمش بوبله غله سپید و بعضیلر كویدر بر
قویجی كنوش سرواغاجی كنی بمعنی یعنی كه حروف تفسیره دركنیز قراوش كنیزك مثلا
بیت بعبر كنیز نه ی برزجان دوست كشت. كه ناكاه روزجی بروبرهه كنشت كنیسه
جهودلر كلیساسی كنو كاف عربیله بهادر وه دلیر كاو لفظندن مخففدر و بزرك و محتشم
وطاقتلو كنو كاف بمجمله چقر بیت اكرچه كو بر سه و بالا بوه جوان كنز پیر كانا بوه
دیكر دیر كوه سازتو پنهان شد هر كجا صفدر بست پر ه لركو كو انشی واجی

كواجو كه مانيلر دينجه صالبخي كواجه مثلا كوج ايلاغ درجه پياده كوتلان شولر ايكي دركرانكه
اراده بلرايبا كرده وقصاب بوغزي كوجه ايلاغ كوخك نقريه اوزنم سلقمنك بر بوداغيدر اكا
چكلي دركوده معروف عقلسز دركه واسب بالاني وقوغ قوي وكبود رنكنا سبكه
دركشت باشد دراب نيز باشد كوز مجوسي ومطلقا كافر معناسنه كوزني اورت
وچقمديپر كورچل صوچي بوزوبه قرندغي بير كوزجي طبيله ونشاطه كتمدي كوز
قوز كوز جهد غير قلي بلله كوزند طكوزلان فوديري كوزك صفن كبك ودلبند بوركي
كوزكاني سختيان كوزهي فلك قرمنلندن عيارتدر تعريبي ببب جوهردر كوزيدي يعني
كوزديعني طكوزلان قوديري كوزنينه قوزلو حلو اكوست كاف عربيله حنظل واينضا بر
كوستو مثله كوشت كاف عجميله يان باشي اسيب معناسنه كوكبه طنطنه وخدم حشم
كوزنادان واسب كاهلكه اراو ديعني قابل اوليه ودريبي قالاكوركه دركوكولان
حضيض دكلر اوتدعضاره طبيلر قتنده معروف دكم صولركنارنده بتن سبزه
كونجي عزيز وشريف وعظيم القدر اولان نكمه كونده اول جوالي كوتنيا ولجلو
شنكم كوز مثله كوهر تعريبله ايبب جوهردر اهل حكمتا صطلاحنده كندو ذاتيله
قائم اولان كه قابل عرضدر وصرافلر اصطلاحنده قيمتي طاشلره دركوكشند اصلي
واكي اصلي وكافارع صمه تسيله دخي لغتدركوهر ابكينه بيروزه وصحلو طاش كه كوكجه
اولا كوهرنا بابنجه ترلكه عود تدكيدرا لتنده كيدكلر رقفتا لكد نكي كوهر ترو مقنعه كه
الكوهلي علم استلنمش اولا ودلبند معناسنه كوهر نا و مثله كوهر اسب كريم وبند كوهر
شوده بير وچقمديپر وهوزكار وخذمتكار كوير وغركار واولجله وشنده كوبش
يابوكوبشت قيوندن ودوه نده كوبشتي اسم مصدردركه كاف عربيله وهاي ملفوظه
كاه لفظندن مخففدركه كاف فارسيله وهاي ملفوظله كه اصليده كاه لفظندن
كهبدا ولكهني وسلطان مالي جمع ايدن كشيه دركه كهبد صرصر به ۲ كهبد ابله ونادان
كهج الجي يعني صبحيم دكلر يعشد وصلاه درلر بر عيشد كه با صص قيق طاش
ابدركه براغجاه يسي دره كنارنده اولور كره دوشرو دكرزده طورمغله محكم طاش كبي

كهكل

كهكل صمانلي صوا بالجمع كهل فرغل قوجه وسكسنز اقجه عبيدكه كهل سكسنز اقجه وقير عورت
كهرين يعني كاتير كهكشان عربجه مجره اسمان دركه كيده الحادبر وار بر صمان اغنيسي
ودير حاجيلر يولي دركوكده اق بلوت پاره سي كورنر ايدركه يلدزلر خوخ قلعندن ايدن
اولعب اق كورينر كهينه دهقان كهولره بنده كهيانا ابو كلجي دكلر اوتدركه فاوانيا
وعود الصليب دركهيج طاغ ارديكي وعربده عشي كبي اولعدكي سلطان واولوبكد
بيت شاه انام شيخ ابو سعيد اي كلاه تو تشد افسر بحد اين نام بلند تراز كيوان
كرفته اندوكي عربيده اعضاده ياقلي وكوخنده دركه تكم اخر الدواء الكي وصو زمان
سو الله فجر نه وقت معناسنه وبعض شعرلرده وزن ضرورتندن اوتره كلور كيا
ايشن كوج وعناصر اربعه ودشمني مملكتندن قووب قوبجي پادشاه مرزبان معناسنه
ويعني ابليس كيان جمع دريعجم پادشاهلرنه كيقباددن قيلغو سه كلنجه كيان دركه
عبرجمه سه دره وطبايع اربعه وايتدكه علم طبيعي اقلا استاددن اشيدن حكيمك
اسميدركيا نا مثله كيان بوفرشدر كيوما رولر ونادان معناسنه كيوس يعني كيوس يعني
اكيزاغج كنج احمق كه كندوجي اكور مبع ابد كنجالي طتلو جكر دره واريج كيشتي
كابي كيغ كيس دولتو كيغا قيتلو وريج كيغ بو عيد صانجي كيغ برغلنه عوض
ويدر كيغه اوج كيمخت صغير كيس قرطه ابجي كيلج صوق دمسي كيلج مثله كيكادم
وحيوانه اوشرابحر وكوز بكنه دركه كيكاوس بر اولو پادشاه در اسميدر كيكي صو
كر دمسي كيك ولشته بره اوتي كيوان زحل يلدزي وفلك زحل دخي بر قلعه شخصك
اسميدر كيوس اكيهر واكيراغج كيوس معناسنه كيوش مثله يعني مرد بزرك ونام مرديست
كيلان بالجيل وحده واوده زبرشيش رادمه وحيوانده اولور كيوداني براولو
طاعند طاشي جمله توتياد كوينده سك قلا بر اولور كيود حرغ ابجي اوده دركيوم ف
بعضا قولنجه ادم پيغمبر عم اما ارباب تواريخ اتفاقيله شولر پادشاهدركه ايكي پادشاهي
جهانده اقرار اولربير ودهقان دخي ديدكه پيغام برادير عم كيهما مثله كيان كيهانكر بو وجه
كيهان مثله وجهان معناسنه وپادشاهلر واكنجي كيهيج بريدم يعني كيهيج مثله الكاف المكسورة

الكاف المكسورة

کباسپرندر وعود اغاجی که عود وغاد وید درالف ممدوده سپرندر ومقصوده لغه عود اصلی
کبلا وبعنی کبب واغراک ایچ یانی کتابند برنوع نقشدر اسمدر دیوارده وغیرده ایدرلر
بیت مشک را مرحش باب شعر سرشت کاخ اقبال راکتانه نوشت دیکر صدره ٥
انجا برفت کاخ وسرایر مانده جاویدان کتابه بجا برکبه یعنی کبج ایرعا بروعمنانه
کبرا ولونمش عبید کیبکبج صفیکرده مسی کتب سرکشته ومدهوش وعقلی کیتمش
کت اینجا نویسند که زمعناسنه کنف یعنی عبید کاف فتحی وتانک کسریله وکاف
کسری وتانک سکونیله لقتدر کچ دیمکدر کچ اغلایجی کبیخ کج اغلیں کراکیمه دمکدر کبیر ٥
مرد واجب معناسنه کرار یعنی رفتار کاش مکار کرام حرمت وعزت وحرمتلو محترم کرامی
مثلو وقیمتلو کران اغر وقیمتلو وبهاکونسنه ودخی معناسنه کرانجان بدبخت والغویرنز
کرانکوش قلی اغیر کرانه کوه بویدر طاغ کرانمایه اغربهالو واولواصللو کرابین یعنی کاهد
بیت برست معدلتا نصاف عدالت ٥ تن ظلم وستم راجی کراید کراپر کراسه دن کمظندن
اه وصفی کیبی میل واکمک معناسنه کرانیده اکسیخ ونقص ایلیجی کرباس قفتانلو بزرو ٥
مطلقا بز کرباسو کلدا وکرپچ کرکبوتو مثلا برهان کرمانیان کربه یعنی کردده کرباسه بویله
وصنوبر بزیر کرته ینرق اوتی ووه دکنی کرچ برهارزه نسنه که کسدار دلم وقوار کوکرچه
یقار کرد بالکاف الفارسی دکرمی بولو کبی وطوپ کبی ودایره وصو وجمع اولمق کرداب
جولک که دکرده صوجیور بولر متصل دونر کجی وغرایعنی چقمز واکرکه معناسنه کردار ٥
کار عربیله صنعت کردکره جب جوره ودولابی کردانه اخلیجقلار چقرغی کرده باد ٥
قصرغه کرد بالکا مثله کرده باکش دکرچی یصدق کرده بالین مثله کرد کار خدای تعالی جل جلاله
کردکان بالکافین الفارسیین وقیل الاولی عربی قوز که جوزدر غلط اولنمدر کرده کوه
کردستانده بر یردر اسمدر کرده بیج اشیجیل اتبوک تجنی وطولنبو وجوره المق کردبر ٥
دوکلک التارندن بر التدر کرده برده دخی دربرکرده معروف اتمدر ریوفقه جوه کردنا
دبرا غرشیجی وعوینه کم بکرز وارسه کرده وبر جنکده قوز کرزمان عرش بعض اسما الله ٥ الحمد
ددرکرشو یعنی کرشمه بحذف المیم کرشمه برجی کرشمه نازوشیوه وکوز اوجیله بقمق وغیره

وکافک

وکافک فتحی له دخی لغتدر واصح فتحیدر کرفت کناه وجرم کرفتی اتمک قندر وسوجلو ومصدر
دخی مستعملدر کرفتار دونسوی کرفته دم ضیق النفس مرضی کرم کاف عربیله ورانک سکونیله
قودجغز کرمان جمع کرم درو بر ملکت ادیدر ابوه مردی لعوبه وابور مردیا کانسبت ایدرلر
کرم ک کلفوددی کرنج برشی ویقه قولده سی وغضبناک کرو کاف عجمیله دتیوا وچ که
اوجشلرکروکان مثله ودتوفتحی کروند اغزده جقن اوجه ود مرتکی کروینده ٥
انانجی موسی معناسنه کره بندوه کوم واو محکدا نجی کره تی سمکلی بوجلک واعدر محک
اغی کری دنم کریان زیاده اغلی وفدا وقربان کرباس استانه ودیوان خانه کرنچ ٥
کریب یقه ولو بعد لو کریبان یقه کریز اسم مصدر رغمه وقجش وارد و صفت کیبی
فاتیه باشی وجری باشی وقجغون ومصدر دخی استعمال اولنور کریز قولوه یعنی برپاره ٥
نسنه بردن کسر لره بشوت کریزکاه قجاجق برو مفصد معناسنه کرنغ یعنی کریز ورانغ
اولمق کرنغ دونغ کربوان مثل کرتبان کرنوید یعنی کروند یعنی دم کجی واغزده جقن اوجی
کربوه طاغ تمرشی وچیتی بول وبلکه بوقشی والغل معناسنه کرنه اغلیش والغم اسم مصدر در
کرنیت جنبه یعنی خراج کزنید ضد بر عز برلک کبی یعنی لاف کسنه یعنی کیسه کشتی بولغنه کبید
شیلی ضمیر غایبدر کاف مکسوره تعلیل اچوندر بالکوزبرلی هایله بزلدر یعنی که اول
وکه انی اوزر کسنر دمکدر وکفرنجی یعنی ایشه وکلمه رد ومنع در کشتا ورد ایکنچی کشت ٥
اکنی وبکر کشتا وقتل کشتا وکشت برکشت ایلک کبی عرشده برده دوشنور کشتار
یعنود الکلمن اکمی کشتزار اکنلک کشت کاربری اکلمش اکنی کشکنجیر کروت یعنی تخت ٥
کشنکاش بیلان اوزنی کشما بر مملکتا دیدر کشمش چکره سز اوزم کشمیر بر مملکت ٥
اسمدر بر پادشاه ادیدر وعبره یعز کشته اوردک والماقومسی کشتر صوبید بر قسم
کشنج دوار بیجدی خوشبجه رایحه سی واردر کشن کب یعنی دوق کشواد بر پهلوانک ٥
اسمدر کشور ملکت واقلیم معناسنه کفت یعنی کف یعنی بحرف فانوز دن تقرنجی وتاضیب
جایزدر یعنی بحر اکی جولکه کلابجی کلاب یعنی کلب کلابسنکی صپان طاشی کلان بزرک
ودیب کلانه اتشدان یعنی اوجق کلنتکی صوجی بالچی کلج بالان واصوق وعجب

کلچه بلدرجین کل خوردنی طباشیر تبریزی کل سرخ اشیر تبرایچی کلشن سار وچ یعنی نورهکه
خزینه دیرلر وفوطه کرج والحق عبید کلشن اوزلربالچی کلشنوکسیکه کلک بالکاف
العربیه قلم وقش وسقرچه کلکرها اسکی سیرکه یعنی الغوره سیرکه کلکون کوپکلر ومجلکره
اولان بالچی کله کاف فارسیله شکایت معناسنه کله برده زبان بکشن کله مند شکاینجی
کلیموم کسکلمه کلید مفتاح وصبان دویر کلیدان کلید قوانی کلیدا نتیجه کلیم
خرقه وصوف کلیم پوش عرطینتا دد کلید اوت قلاره خدیدرلر کم کسر کاف عربیله که معناسنه
نفط مرکبدر توفیقی وتعلیلی ایله لفظنک بیمندن ننه کم تره الفظنده تاسیله حرکبده کما
یعنی جنی کنجا معروف قاشدر کنتوزکین ارکجی وجنکل ایدیجی کنا زغها سلحفنو اردیجی
کنزبن سقسغان کنفای جاشن یعنی یاد کشنجی کنده فهده کرها وغلان وخنث
اوغلان کنه مصطکی صقز که کسر کاف وهاء اصلیه کجی معناسنه که کاف عربیله وهاء
علامتله غیر ملفوظ بر فتح معنایه کلور تعلیل ایچون وتجرکله بر کلیه ربط ایچون وکم دمکدر
من معناسنه واسم دخی استعمال اولنور که بیت سمسار وار که در که ما ز سلطانی جمع
ایبر خزینیه اصمر کهنه تجرکه کهنزین کجرکی کهین مثله وصهر برهن کهیانا ایوکلی
کیاه زیان وچار طبایع وفقیر اوت وسبز نیز وایش کوع کیا خن اهنا اهنه
ایشی اشلمک کیا خن کمشه اوکمکا یچون سوبلنی سوز وطتلو سوز کیار کاهل
وکاهللک وبارجم ایدیجو که لفظنک جمعیدر وایلیلر که علم طبیعی استاددن سماع
طریقیله اولوب تعلم ایدن کمسنه نکل سمسد کیانا مثله کیاه فقیر اوت کیاه شتر کون دکنی
کنده وه انی زیاده سیر کیاننکمکر در کیبه سر کذشت ویحیدن معناسنه کیبا شیردن کسیو
ماروار واسکیی قوماشی ونادان کیت جبان کیبی جهان وهوعنکا ز کیتی ار برکلسه که جوی
بیر قلیر اولور وقد کن نصکره اسباب اراسنه قدر غایت خوش خود عالم ازاز دخی
در کنج خودبین وکج معناسنه واحمق وکجکرک اشله وبوغیز ششمش طعام کنج حرکی صوعی
انکلاوغلانجقلر قور فدرکبه کاف جمله ذکر معناسنه کیر اعرف کیر بویک کمکسه کبروذر
اورهون دوتمق کیر صیغه دامرو وصفت کیبی کیرا صیغه مباعد زیاده دوتمق دمکدر

ودخی معناسنه

ودغو معناسنه کیره کسر مجهول ایله کورک کیر اکیره دوتجی وقت کیرمانی ذکر بوبک کمسه کیز
چام اغاجی کیت کمک کیستان باغچه اوزره صقاچی منکده وباغ چقراچی یابوچ کیستاره
اشکنجی کیسو زهر یعنی حنظل کیسو ساج بولکو کیسنه صرچی یعنی ایکک هنوز ابکدن چقی
بوماغنه دیرلر کیسوبند ساج باغی کیسنه معروف کیسه بریان کسیجی کیشت بوغرد وتمشش
کیش دیرن معناسنه وفرکتو وصدف کیش کومتار وقرشون کیغ کوزدن اقن ارکع
وقعیدن چیق کیزا رنجیله طغیز وپشیمان معناسنه ولوغ طانیجی که طبرابغ طام اوستنده یوالر
له وجزا وعوض ومکافات که برنزایش مقابله سنده استعمال اولنور کیکنج کردمه واصرغن
دکیبی نجی کیکیز مثله وشوار سنه در که غنجه جیرجیره در کیکین مثله کیل بر طائفه در جمیع کیلان
کلور جمیع اقلیمه علم کبر اولمشدر نسبتلرینه کیلی وکیلانی دیرلر تعریبا بیبر جیله وجیلانی
دیرلر کیلاوش طحین یعنی اردا اوت دقیق معناسنه کیلان بهادر رعیب شهر وبر طاغدر که جمله
کیل دار رعایتلی طبیله بهرضس دیرلر کیلو کیک برتراک ایدجک بیر کیله اولجله کیمخت صغیر
کیمة شعع کوش وشعع چشم وفرل کوزوبکه بنجی ارکیمیا عقله فارشو حیله کین
کافی فارسیله ذات نسبتدر غمکین وغمکین کیبی کین کاف عربیله خشم ودوشمنلکی کوکلده
دوتمق معناسنه کینه مثله کینور کیتلو کینه در مثله کینه کاه صواش بریدر کینه که مثله کیمو کاف عربیله
اولور که کیو کاف فارسیله بهادر معناسنه ومار بار کیبود ازرواجوه قوه ضغلی در صوو
اچنده اولور کیوه بیتوغ ایلکندن اوروبلر بیشمقده چجده اولور کینه هاء اصلیله قوییر
اوت ومصطکی وصفر کیهان جهان خوارق بتیت انکه اورادر عرو قیه رکیتی منای وانکه
اورادرد رفتوت نیست در کیهان نظیر وظواهر معناسنه کلور کیهه بکوتلی یمشی کیه
مصطکی کیبو کلبک دد کلیر قوشدر واصیه کیبه دان سراج کیبه حجامت

بیب الکاف المضمومة

کب اوردک انجی بوینز کباه جکراعز بی کیبر بکیسی در که جنکره کیلد
کبار صغ صوص سی عیب بکبه بالتخفیف ایللک بار سی کبة بالتشدید محجمه که انکله
حجامت ایدلر کبیتا اوح حلو کنج کنج خد خد کنتوار قلعه قیجی کبه حجامت شیشه سی
کج کیدی در هیر کجا قنده دمکدر کجاینی نره لوس کجت کوهنج طغان طاغی دمکدر

کچلوک رقص اورکن مقعدن اوینمق کچنه برجفره رکه اوغلنجقلر اچنه قوز قویرلر اوینرلر ٥
کچ هوج که اغلنجقلر قوز قودورلر وبوجغ دخی درلر زشت صفت تعبیرنجی کنار کذشتن
لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی وسمسار وعرتله واوتلتمق واسم مصدر در وکچمک معناسنه
سلمان اکرمهنده بکام مرام راسو عجب بستان کنار افتد هما نا برکل روبش چو من عاشق ٥
هوا رافتد کنار زاده ارمحیلر مرحیلر کنارغه وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی من کذاشتن
کذارش دوبان مرضی کذاد بولر قفتان واسکی کیسی کذاشن دربهجیونا لهٔ اغسه مهسی
چارهٔ بایان کذام قنقی کذامین قنقیسی کنذ یعنی کنار کذاش کو بکر بعد بوکنذ نامه ٥
پادشاهلرک معافنامه سی کذنه ش ظلمدن الکاله وتشنیع کنده طمو وکم وکلید قوانل
بیر وکجوک کلید بیری وکرتلیک یعنی دلجاک که بوغنده اولعین شنبسه ومفتاح در دا ٥
دانداشی وانجاک اوجی وقوطرقرغ کندی بوبک توقو که دوبه درلر وبه دخی درلر ٥
وکاز ور بو قنغی کدینه مثله واوکیتخداسی وسبرابلیجی کرازامر کل طکوز وکلنک وبولک ٥
بیل وبرنوع جراحت اکثر عورتلرده اولور اغلان طعفه رکی وبرنوع اعزب طبرجی
بره قدر مساکر کتعد رتحریف ایدب کنده درلر رعنا نه صالنمق وبو بومله وبرعجد
اسمکله تیون سوسلر وجوبان وصعرغم کله سی ودیوار بروغی ومانور تشدیدر دخی
جایز کرازان جراحان معناسنه کراس مصحف بعضد مصحفدن بعجز د ددلر وده فتح کراش
مثله کرا کرک صو جولغی ددکلر نو بشجغ درواورقوش که دایم قیر وغنی صلر صو کنارنده
اولور کرماننر سپاهانک درز واصفهانیلر عادتنه لجو درلر وزنجه بوندن فقشی در ٥
کاه ماند یعنی مثل کرمر الدیخ کرنه نیلر وودانا وقعتلو وطرار القره نظیر اولمیانه درلر ٥
کجا ازدر رونست سر تا بکسی کو بود مرد دانا کرکبش کله کله وکردنه که افتاب بهست
درکه کاو عربلر غنقه اصلر کرهبد نایله وعفاییب کرنه درلر عبیتد کره عجیلک کبدر ٥
یعنی چتدع کره دشنی وسخی ددکلر جانور درکه ابوکلی اولور ابوسی عجمده اولور کره در
بکلدهٔ واشترغاز معناسنه کردابا علام رجاکلنه کرد کاربوش بوکخور کرده بوکرکرکی ٥٥
سوراش کرد کار جمله کرد مور جاوکرنکرک تلداهٔ واشترغاز که بوغ دکنه وبکتابی

نکلو قفتان کرته مثله کرده بهشهر طایفه درو بهادر وقوی معناسنه کندرش ظلمدن الکاله وتشنیع
کرزه یعنی کرزه ذکر کرستون قیان کرسفد ویت لقاسی وبینه وجفت وجیفه وقتنده ٥
عورتلرده وتنده قلیر برکرسنه کافک ضمه سی ورانک کسریله وزانک سکونی وسینک
کسریله دخی لغتدار ج جایع معناسنه کرسنکی اجلق کرسی اسکملی ددکلری وکروده دخی درلر ٥
تخت معناسنه واقلانکدن بر نوکر اسمدر کحرف وقوه صفر کرکر دوقده ذنب معناسنه کرکان جمع کرکرویه ٥
ولایتنک ادیدر کرکم زعفران وزده جوبیه ددکلری زنک کرم غم وغقه کرهه اقرنیشن یمشکه ٥
ترفنده در کرنغ برنج معناسنه سدلو برنج وصدر اوتی شلو شیر معناسنه وبالمش طغان وانجه
کرنج جانه طغان کرنجلدنه جلد اوغلو ملته کرنده کلنلد یعنی طرینه کرو شادیر وطرب
کروه مثله کرده بلوری ضرب معناسنه کروهه بومی وبولموه وکجی قیشی وکله کره قولولرد وقو درح
کره طوبعطر فوواصوی کرنجه حجره کریز کریختن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی کرنغ
مثله کرایش قصد جمع یلان کراز کاف عربیله وزاء عجمیله اخرینه راء مهمله ایله قورسق که ٥
قتشده اولور حوصله معناسنه کذار امتلا وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی کذارش خراج واسم ٥
مصدر در اودیش دمکدر کراش کسنه نلغ ابحجور جوق کراف قولاینه وبیهوده و ٥
لاف کزاف مثله کرایش صرمشو کرده پهلوان کرد مثله کرزه کیک یعنی یره کرنغ خصبه
واقشو ددکلری یشوع کوکم مفدار وسیره درکه حوصله کنارنه بستر کرند ضرر
وزیان وبرنج کرغد طکوز لان بوجکی کرنیت یعنی خراج جزیه معناسنه ویا خود جزیه
بوندن تعریب ولنمشدر کرنده مثله واوزینه درکه متقلبا وللرعاجز اعزینه
قیولر کرنیا ومونیعه باشی خراجی وکرنیدن لفظندن صیغهٔ ماضیدر کرنجاره
بلوکسر کرنیره بو معناسنه کرنی اوزنیر کرنیه مثله وعوقی وحیکی کسی جوح زنی کست
جرکی وکلم کستاخ بی تکلف یعنی اشده جراتایده وقوتمه والدبستر کسر دخی یعنی ٥
زنهاره کسته کرنسنه یعنی اج کسل کسیختن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی کسهو
زنهاره وشادی وصبحوه کسیلا کجیلاه بکن کسیل اوزهلک وکوند هل کسنده
اولدوکی وطلب کش پهلو وبغل واخلاط اربعه مثلا فارکش سرخ وصغرایه کش

زرد و هر نوعکه ارکلنه دیرلر و کشتی لفظندن صیغهٔ امر و وصفدر کبی کشاده ه
کشاده نامه منشور شیئی یعنی برات کشاده دست الچی اچوجه چوجه کشایش اچوقلق
و مصدر کشت کاف عربیله مشتغل دیمکدر صیغهٔ ماضیدر مصدر مقامنده استعمال ه
اولنور بایدکشت کبر کاه اولور تا حذف اولنور کشتیهار و بکور و باد و بعضا بیشت
کشترده کنار رهندنه سی کشتی کورش دومح کشتی کاه کورهش بر کشتی کبر کوه شیجی ه
کشن حزها ارکلک حزها کشفت لفظ ماضیدر پریشان اتدی دیمکدر کشفته اسم مفعول
دیریشان اولمش کشکونه عصفور یعنی سرچه کشتی هرنسنه نده ارککی مطبع
معناسنه و تکهٔ یعنی اینو هی کشنبز تکه کشنبز مثله کشنبز مثله کشفته اجلقلو کشتی برجی
و تکه کفتار سوزلکلجی و سویلمک کفتان دیمکدر و اکابکلمز بر قمش کجار کفن و کوبه ه
سوز ساو کلجی کفچلهٔ کنجکه ابرهیم غنه دیرلر کفجولر مثله کفرا چچلی قبوغی قلوسه
معناسنه کفره کلید کفا و کجی خوشی و کوز سوز کفه خرمن کسمکی و نباتاتلره بعضلر
کفه دکلهٔ کربغدا ری دبنده جمع کل معروف چچکدر و مطلقا چچکه کل دیرلر کلاب کل صوبی
کلابدان کل صوجی قلابی کلانه اواجی کورکلاک دیجی کرفیش کوتلرلری قاشیی ه
ویرمبالایبیشان یعنی الندهٔ اوستی بانی کلاکر باش ورتاسی وده یه کلاوکه کاکل ه
وده وکلمش ساچ و بعضلر برحم دیه دیرلر وکلده سته سی کلاه بورکدر و تقیه و مطلقا
باشه کیجلهٔ نسنه کلاه تترجی کلاه امیرانه دیمکدر دلرکلاوه زرکتون اسکف کلهٔ قاشی
برنسنه درکه عربجه دنیه دیرلر کلبانکل وارده کلبن کل اغاجی و کلکهٔ دبندک بشقه ه
برد الجوز چچرا کا دیرلر و برده دیب چچکدر کلبه عطاره کاتلتهٔ فرجیی و کجکرحجره ه
الاجوه و برنش کردلرٔ افر و بوجی کل جمع رهان برقولجه چچکدر چابرکوده بتر ه
کلنه قوبه ویعنی کسکا شلهٔ کلجه شکی و چیس کلخان حمامده اود یعنی بیبرب ه
کلخن مثله کل باشکر معروف نسنه در کلنشکر دیرلر کلخن تابه کلخنی کل درخت ه
کل سرینلهٔ معناسنه کلده ودرنکده برنوع کلدر کل رعنا کل تجبه و فکر عوتلر قرنجه سبید
دیرکلزار درکه کوللر دکلی اجلمش اولا و کلکونه معناسنه کلزار کلک کلستان کلاه وب

نیزاستان اصل و منبع معناسنه در کلشن مثله وعشرتکاه معناسنه کل سورجی کلزرد ه
باشده رنجم بعضلر ابجها این بر کلهٔ دیرلر غایت تروتازه لرٔ اولا و ابید برکه سعیبه برلر ه
اسمدر کلی غایت نازک و خوشبوی اولور کلغونه فکر یعنی قولجه که عورتلر یوزلرنه ه
سورلر کلف برجچکدر کله بکرز کلکونه مثلی کل برنک دیمکدر کلکون مثله والرینه و خشب
یوزلرٔ انجادیده و اچوق طودیرات کلکشت غایتا بو تفرج و چچک تفرجی و احتام ه
تفرجی و ازاجی تفرجه دیرلر و شیل زده قیبنده برلرٔ اسمدر کلکوهستان کوبیل دیکلمیر
چچلهٔ کل ندهٔ طرفه کلنک طاش قزجی قرنه کلنار انار چچکی و کراس جنسی کلنکبین کله
ابستوبرلر مشهور نسنه در کل منج قبوارده و بیجره لرده قلابلی و بیعضی مخلر ه
کلوته توزنزکب و کلاهدن بر نوعدر و سوز نوع باشه سوقرلر کلوج برکسیه ه
کوزاتمک و برنوع اتمکدرکه کلیجه دیرلر و کفع کلک کلوخ کسلهٔ کلوب فسنج کلوشه
زخ کلوکلوک بورجی کلوکیر بوغزدو بجی یعنی کلکده کلولرکا فعار سیله برچلهٔ و ه
ابلکهٔ یومعی و بولوق کلوله بتدرکه کلا اصلیله تقیه کله کاف عجمیله و تشدید لامله ابابیل
قوشی کلهٔ فرعان مثله کله کاف عجمی و هاء علامتله بیدرٔ مثل کلوکخم نابدید کماشتر
کماج بوغجه اتمکی و کجی معناسنه کمار صیغهٔ امر و وصفدر کبی کماشتندن کمار اغیل
کمرا مثله کماس انج کملیدر و بعضی بردرکه قولقده کوتور برلر کنشف معناسنه ه کماسه
کمشی کماش جوغجه کماشته حواله کمان ظن تزکیره صانوردیرلر کمانه برقوتجی کمراه
ازغون کمیت دوه برات کمیز بجس و سیدکی کمرذاک قوروق مثانه کمره دعمیر ه
اتدیو بجبا چنده بتر اوت و بلسی قیر وبجی قروات کمیس دوه برات و بسوکس ه
مقعددر معناسنه صیغهٔ امر و وصفدر کبی کنار کاف عربیله سدعشی و کلنار اغجی
کوکرسا بجی کناسه فلک معناسنه کنباع تارابرشیم و مطلقا تادو لکل حقه دیر کنام ه
بر نجی جانورلرکه اینلر وده راغی واولوق و قوش دینکی کنان ماه و ماء النهرٔ غنشهٔ
کهنه و ایدرلر دیمکدر سیر کنان سیر ایدرکه کبی کناه بزه تعریب جناح دیرلر کنب ه
کنددو برا اوت کنبد انه کنند بجی کسد قیچ کبنور ه دیله و اشتهٔ و غلبه کنتار کرتاه ه

یعنی قصه کنج کاف عربیله بوجق کوشه معناسنه ودارسوقق کنج کاف فارسیله کوکسی
ایچره وارقسی چچق که کوزدر کور ایست وکش معناسنه کنجا کاف عربیله صیغمق یر
واولجق مکان کنجباد علم موسیقیده بر پرده نك اسمیدر کنجاره کسبه کنجای مثلا ویاغ
دوردیسی کنجاکه مثلا وهرنسنه نك صقعب یاغن الورلر نقلنه کنجاره دیرلر کنجد سوسم
کنجوره انه نوعیدر دکلری یسادویه در کنج بنج نقب وخفره وبزر نهیلی کنجشک سرچه
عصفور معناسنه واوارد کلو ادلی قوشجغزه دیرلر کنجلیج حذر معناسنه کنجه غارو
وهکبه کاف عربیله کنجه کاف عجمیله الذی وانکی شمشی اشلهو غار وهکبه کنجیده یعنی کنجد
یعنی سوسم عربجه سمسم دیرلر وصفندیر کنجینه کلر وضرینه کنج کنجینه معناسنه کنند جونکه
کسمز اولورا ستعاره طریقیله کودن طبیعتا ولنلره ودوتقلرد الله‌نه وایقلرنه
اوده قلدراغ کبد کنده دانا وفیلسوفه کنده ورببادره وصولش کورمش که وفقیر
ومتکبر ولاف اوریجی کندا ر فالجی کننده کنده کننده مثله کنده ویردستار یعنی پیشن کیر
کنده وبوقواب کنده ده مثله کندی اسکی قلعه کهن دیرلر لفظندن مخففدر کنده قوانلو
کندس قنه نوعیدر دکلری اوتا عودر طبیبلر بلورلر داللعه فتحی وضمی دخی جائزدر
کندسه مثله کندش کله که جلاجلر بشق اندق نصکره ادرلر دخی عرتنا اکعورلر وقسطان
کندشنج اوراغمیدرکه جلاهد کلا انکلا ادرلر کنده قملاش مثله کندواره پهلوان کندوله
فرن وحکیم اغلان کندوز جوالدوز یعنی بندوز کندوره مثله کنده کاف عربیله اوبجه
وکلیه کردو تسقلرد الله‌نه اودلر واصطبل وطغان کمسی وشامه سی وطغانلق
کنده سی که ایا غنده باغلدکنده کاف فارسیله زوالنجمه واوده دریشمقجی که لاسرف
شورفیو دیرکه صیادلر صقلنور کنده بنج طلک صارجق وطوبجی طولابی کنشت چهودلر
کلیساسی وایبن معناسنه واصلده اسم مصدردر ایلش دمکدر زیرا هواحبد دیرلر
اخرنه شین لاحق اولسه مصدر اولور دانش بینش کبی وضوء عادت عبدر اشلو
کنشت کلیسا کنشتو جفان ده دکلری اوتدر کنکه دلسوز وصوکونکی عامه دلندن
کاف عربیله داراسما فصحا قتنده کاف عجمی دیرکنکاکه قرتار کنکاج دانشو کنکرا فکلی

کاف عربی صکره غنی فارسی دبلکی وبیقمش وطنی واصولسز وصفندیر کنکران
اوکی قوشی بعض نسخه ده جودر دیو تصحیح اولنمش کنکره بدنکه بارو وزدنده
بیپر حصارلرکی دیرلر وشرف معناسنه کن وکان حق تعالی اسمیدر اولنمکم جلال
الدین رومی قدس سره مثنویده کنکره مثنلرد کرکه سلیمان پیغامبر عم نقل ایدر بیت
ماراکه فکان تا نانکند خلق سوی اسمان کنند الحجیل بیل کنف رکب کبی نسنه در طبقه
طبقه اولوهر طبقه سنه جوبالتد برنسنه قودلر بعضیلر ایکا کندوله دیرلر بعضیلر
بردقیجلر اویلد دیرلر کنور مثلا کنون شمدی واوش معناسنه اکنون لفظندن مخففدر
کنه کاف عجمی وهاء کناه لفظندن مخففدر کنهان دیکلری اعجدیر قلیر صقرز
انجی بیر غنه بکمز کنها مثلا کنیب بیل وعل معناسنه کنیز جوق بیجی وکاهل کو کاف عربی
وضم صریحله وترقیقله فوق ده مکیده کوضمه نك تخفیفیله ترکیبده کراولفظندن وتحله آهنا
کوکا وفارسیله اما لرسیله طوبیدر جوکانه چلرلر وهر خنه طوپ کبی اولا اطلاق
اولنور وصیفه امر وصف ترکیبی کفتن لفظندن سیخن کودرلر کوا کاف فارسیله
طانشی شاهد معناسنه کواه لفظندن مخففدر کواب کلجان کوار کوارندن لفظندن
صیغه امر وصفه ترکیبی مثلا خوش کوار دیرلر صیدکه یعنی فقدار قوصره معناسنه
کوارده مثله وصلمه صغر وبالش خرما سیدیر وبرفدان بیرده وهاضم صعام وقوله
کوارنده مثله وکلبلره کوارش هاضم طعام تعربیا ببده جوارش دیرلرکه وارنش
مثله کوارشت کوارش معناسنه کواره وان جوبان کواره بان مثله کواز طعنه وملات
کواز صغرنج اغاجی انکله صغر صوررلر ومحاکیده وقوش قوسه سنجی کوازنال ده کله
الیرلر استیطر دوکلن ساج قوریجی چیم کوازه رفدان بیرده کوازه مثله
وجوبیده سینه وعربیله دخی جائز وسخره یعنی طعنه ورمش کواش واجی چقدر کوک
قیرمق صلی قوشی کوالک جوار معناسنه وسازن کاف فارسیله کوار کاف عربیله عجمه واندرخش
معناسنه کوالندوه ایکرا وغلان کواه طانق کواهی طنقلق کوانی مثله کویضمه صرحلمده
اربی قولسز برده وکوفتی لفظندن صیغه امر وصفه ترکیبی کویا رسعدیر حکمی

نز کعل کلیس کاف عجمی
معفوقه عطره وانف معنا
دهکلس کمعنا بعداللا ص ح

کوپاره مثله کوپاکرکز کران وپا یعنی بعض نسخه ده پا بوجه واقع اولمش کوپاره اوکچ
کوبچ اولوکشی کوبر فلفل کوپل باباد یه چیکی وصوغ جبی کوپله مثله وقفل وکوبشت
کوبستانه جلاده کوبه دبلك وپاپق کوبه جا ملر شیشه سی کوبلین باعجیله سوزکسی
وکار ننوقمقی کوت کوتم وه یه جك کوتاه قصه کوتلان دوه جا کی وقصاب بغرغی
وحصار ایلر کوتوال دزدار و ایش ایلر کوته قصه کوج خراج وبیقوش واوکی
وجرلیق قوشی وخوارزم لغتنده مدد پادشاه دیمکدر ومرحلة معناسنه وجلوق
قوشی کوچار الات خانه کاچار کوچ بلوج بیابان ادملریدن بر صنفدر کوچکره
بجاره یعنی خرد وعلم موسیقیده بر پرده در کوچك بالا قصه بویلو کوچه سوقق
وبازار وبعنی کوچ ودوکه الکی کوخ بکریجی وقندن قابوسنا وکوخك اوزم
تغریبه سی کوذاب بکمز دوشاب وبرهان ابتنی که الکنده دانه برنج بشورلر تعریب
ایدیب جوذابه درلر کوذبان خطبا ایچی یعنی دوه هود نورنداوستنده کی اغاج ولوماجلو
ایرد للکه حرکتی وسکونی جایزدر کوذجان مثله کوذرنیمو استاری کوذره اوجی
اوردرکه تجرب دطلرده رکوذکا اوغلن کوذن توقوق کوذه برلشنده درعجد
اکا قربون درلر وکویه دیخدر یعنی برمفتاحدرکه اوجی اکری اولا کوذیان بویله
حکم وبوبد توقوق کوذین مثله کوذینه مثله کوذ کاف عربیله کوذ سز کور کاف
عجمیله مقبره وعشت عنشاط اکثر بودرکه بومعنی ده اجز به پنا کتوب کوذی
هچی کنده دارزوقلان ددکلری جانور واوجی وبخیل معناسنه کوراب تعریب ایدیب بیراب
درلر ترکیبده الغم سلم ددکلری که ارقدن صوکبی کوز کوران عسکر جمع اولدیغی
پره مقدارده وجوزکره جمعدر کوزرك بوریجی تاووق کوزدزد جاهل وبدبخ
معرفت وکوده ن کوزکن اولکی کاف فارسی واکنجی عربیله مقبره قازیجی کوزکند
صیغ متنهبه دکلری دارانجکلر در کورکیاه ایرغه ددکلری اوت کوزه زمین سخت
که سیلابی وراکنده باشنده اوجی کوزه خر قولاکر ددکلری جانور کوزه ماست
کوعیرزه دکلری که سوله یوعیزه قرشدرلر کوبر کوملك وبخیللو وعشرت ونشاط

کوژ کاف فارسی وزاء فارسیله کوژ بلغار فندیر کوژ تر ایر عجمیله درخت نوشت وبعنی
منحنی واکری وشول مفتاح درکه اوجی اکری اولا وجفت وجام اغاجی ونسخه اصح
کوزه مثله کوزهر یعنی جوزهر کاف عربیله یعنی قیرقلو بلدز کوزچه مثله کوزچهره مثله
وتیبو ومعنی اوزون شیشه کوزند طکوزلان قوردیر کوزنه کوزند ددکلری غلبه کوزستان
مفلوج کوزسکانه چنگاه قوزکوز کاف عربیله بردوکوزه کوزه مثله کوزه کوبوز کوزه اوز بردی
اصاجی کوزنینه بنبوغ قوزنجی کوزکانی سنجیاب کوزن دمکلی صفت کیك کوزنه
مثله کوزیدد علم شخص کوزش نظلم وتشفع کوزکره دومکه الکی کوزوان کورتی وده نلو
هوه برالتنده اوردقلر جل کوزوره بوینی اوزون شیشه کوزینه کاف عربیله کازبوقمی
کوزینه کاف عجمیله قوزلو حلوا کوس یان باشی وقتی دوقشمی ومشهوربویله طبللر
کوساکه بوزاغو کوسپند قیون کوسفند مثله کوست مثله کوس عربی اسیب کوسته
فرغنه دوکلکی کوسروت اوجیو سکردن ویان باشی ودبر لوکی کوسه معروف سقلی
ازکوش کاف عجمیله قولق وبیو کوش کاف عربیله وجه جانز وددرش دیمکدر وقریش
ایلهملکاوت دردنجی کوش تعریب ایدب جوش درلر کوشاب کوشتاب لفظندن مخفف
ات دیمکدر وبکر واحتلام اولمق وجواب که ارپه صوینجه درخته ایچون بشورلر
کوشابه مثله کوشاد خبطیان ددکلری اوت که صعتباد و ید درکوشاسب فکره لیل
وضیل یعنی احتلام اولمق کوشا لنده طرنه کوشت ات لحم معناسنه کوشتابه مثل کوشابه
یعنی ات شورباسی ومطبخنه ددکلری اشه دمشیر درلر کوشت اکند بودرلر کوشتاوه
مثل کوشتابه کوشتاهیج یعنی کش کوشتربا دولنجه جیلاوه کوشت خیه قولاغه
کیرجدی بوجك ومرضنیم قلانجی ددکلری نسنه که دکزدن چقر کوشت کوپارک تسیجه سطر
کوشتین اتلو سموزکسه کوشخنیه یوس ددکلری بوجك که دیجی درلر کوش سراپی
هواسترکی فهم ایدن کسه کوششن کوشیدن لفظندن صیغه اسم مصدر
دورشش دیمکدر وبیوه معناسنه کوش کذار سامع یعنی اشیدیجی کوشد معروف سرایرف
قصرکوشماک قولق بوغه تادیب المدد کنا پتدر کوشماهی جنس قلانجی دکزدن چقر

ویلان باشی دکلدر بوبخی ایتلر بوبیته دقرلایت بوبخی دخی درلر کوشوار قلاغه دقلبر
کبه کوشواره مثلا در یکدانه کوشه یعنی کنج معناسنه وقولنبع الکی کوشه دخی اوردکونغ
دوف جغد و بوم یعنی اوکی دبیقوش کوفته د وکلمش اتقیه سی کوفتکی برفع کوفتی در
خفقان رنجی یعنی یورک اوینمسی کوفجار ترک طایفه سنده برصنفدر کوفجان
مثل کوفجان بوغز و بویین وبرده رلوندنس در کوفتان جلاده کوفتانه مثله کوکرد
ماروار کوکانج ماوراءالنهرده برشهرده کات شهرینه یقین کوکرد کبریت کوکنار
برنوع نوعی باشدا زنار یعنی جام اغاجندن برنوع عدد و فستق و خشخاش کوکار
ارفه بوکی کوکما وکیلک قوشی کوکر ابله ونادان وارقه وبوغون ادم وتصلوه و
سزن باکوج وصونلر صغیر برکولاج برهشته چلواکه کلاج درلر کولانج فلانج
زحتی کوزج مثل کور حاج وحجار کانی بلمین حاجی کوم حوضلر وصولر کنارنده
بتی سبزه کو مباش اوغایدن یعنی اولماسون دمکدر کوبجه دار سوقو وحجره و
کوسن برعرجی کومس اوکی قوشی واکت کومه جبه کوکن مقعد برمعناسنه کون
کاف فارسیله ادات تشبیه در کلمه نک اخرینه لاحق اولور ویغ معناسنه مثلا کل کون درلر
کل کبی وکلرنکله دمکدر کوناکون درلو درلو ورنکارنک کونام یعنی کنام یعنی
اوتلاق وارسلان یتاغی کونده صمان طاشیحی حیت کوننته سکرددن ویکوغن
ات وصغر بر واوجاکونه بکزو درلو کونهان مثل کنهان کونه درخت اغاجلردی
کونه کوبه درلو درلو کونه کون مثله کوه کاف عربیله طاغ جبل معناسنه کوه کاف
فارسیله بحنس یعنی غایط کوه معجمه و شرفه واو اولر تشدید و تخفیف جایزدر کوه کاف
عربیه وتشدیدوا وله بجا معناسنه عرسید کوهان دوه اورکجی کوه البرز همدانده بر
طاغدر کوها سوبرنوده ضاک بودکه سوراضها بیرامن وبرکندو برسر نوده ابسیرزن
وازهر سوراخ که اب بیرون اید ضاعونداز سوراخ برغیر برد باشد کوه بابن بزرسل
عضاران کوهنج الج یعنی کوه خرطاغ اشکی واشلی زبر کوهدان مسترافع یعنی ایوع
یولجی کوهر قیمتی جوهر واصل ودم واکی اصلی کوهر بدل وعوض کوهرزوه ایتدرکی

کوهسار

کوهسار طاغلق کوهستان مثله زیرا لفظ سار وستان کثرته دلالت ایدر کوه فخم
برتره طاغدر طاشی کلی اوداولور بینار انده کلی صابوند اولور کوهل الج یعنی کوهنج
مثلا ولایت بوبرخارکی واکره کوهنک ایت درسکی کوهوارم ولان یعنی سراج کوهدده
اوبکجی وابرقشی وصوسرجه کوهه زیبی ابر قشی کوهین یعنی کوه وترازو وکفه سی
کبی برنشنه در کوفته انواع اجنسه اوفنزنده دوکلر کوهین سیل اشدوکجی جقعر کوبر کاف
عربیله معجمه کاه اولور یاحذفا والنعد کوبر کاف عجمیله طوپه و هر بوبر اولانه اطلاق اولنفد
واحدو وصفه ترکیبی وتز کلجی کویا صیغه مبالغه در یعنی جوجه سویلکلی ومقام تخیل و
دیاسن وصناسن معناسنه کانه شویله کویا افت حرامزاده کویاکه سویلکلیجه کویجه دراجی
سوقی وحجره کوینده سویلجی وابدجی مطلنه کمقامات سیراده کوینه طوار بتاغی وبویان
بالی عربجه فیوس دلرکویر یاقت حرامزاده کوینیا مثل کویا کوبجی مثله کهنج الج یعنی و
الجوکه کاف فارسیه وهای اصلیه غایط کوه لفظندن مخففدر که طاغ وکاف عربی
وهاء اصلیه کوه لفظندن مخففدر کهنج ربیع یعنی والج کهر کوهر لفظندن جوهر
معناسنه کهنز طوبه لوکهیلیه ابله کهن بیر یعنی قوجه کهر بدل وعوض کوهر لفظندن
مخففدر کهسار کوهسار لفظندن مخففدر کهستان الج یعنی کوهنج لفظندن
مخففدر کهیه حجام شیشه سی **باب اللام المفتوحة** لاقات لایر معناسنه وبلوهی
لاباکی باکرد ندارم معناسنه عربیده لابد مثل لا یعنی یلوهی لابرلا کولانج معناسنه
وخانکی حلوا وقات برقات لابه یلوهی وتضرع ولطیفه ومسخره لق وفسوس
لات برتباک ادیدر لاجرم البته وخصوصا وچاره سز وحقیقت لاجورد معروف
رنکدر معدنیدر لاجین اسماء رجالدندر وبنده یعنی قول وطغ متکار لاخته توتم
اشی لاخوشته مثله لادمهره زن دیوار باشدا فرمهره عنصر برلیت
بیا ربیست کند برکشیده کردن شیر بیست رخنه کند لادا هیز بنیاد ودیوار قول لید
که انجه قماشدر وبنیاد وبرانجه لواوه عجوعه در بعض نسخه ده دیوار دیمش لادرفزه
دیوان لادن معروف خبر رایحه لونسنه رفره اولور لاده ابلو بون لار عجمه بر

باب اللام المفتوحة

لارود بلدرجین بعض نسخه ده لارده واقع اولمش لاربنده اتمک تکنه سی لازورد بمعنی لاجورد ه
لاژه یلوه معنی لابه معناسنه لاس حرکت بلقاسی وکتان چوپی لاش لواش معناسنه برنوع کرده
درولشی که جا نشر ببندند لاشی ده اضا ولنندر لاشه مثله وامعنوکاهل معناسنه ه
لاغ کتنکل خوریه معناسنه لاغر اروه اسنوز ویاغسوز لاغیه سدالکی لاف وکونلاف
ویاو ه زرف لاک قرمزی بلچی واعدارد وبالجی تکنه سی ولوک دده کلری بویا لاک نشت
قیلو بغه لاکی توتماج اشی واوماج اشی درمشلر لاکنه مثله لاکر دلسوزف
لعل معناسنه وکتنو معناسنه لالا بنجی وداتلو بجمتا وبجمثل خوبلقده واتانده قولنه
درلرلالکا شمو کفش معناسنه لالکه بنی وداتلو لالنداره مثله لاله معروف ه
چیکد لاله رنج قرمزی بکا قلولاله دشتی کلنجاره چچکی شقایق النعمان معناسنه لاله
کوهی مثله لام پراک زیور معناسنه وطیلسان لامان جست وچابک لامانی جابلوس
یعنی دلکی جکلکی ایلمک وشعراو تیوبا ژلوه وحرشنه که دلبنده اوزرنه بغلرلر
ویعنی لام لان صولی واغل لانه یعنی اشیانه واواره وبطال لانیس وقواق اغاجی
باتی جزیره نده ادیدلار لاور دا اتمک تکنه سی لاوه یعنی لابه لاوا زحمت ورنج لاهر بالجوره
قادلاینه بالحی لاینی برنوع کوکالکه یکلیر دراجوه لبه ودوه وقیی کناری وکنار
معناسنه لب دریا درلر دکز کناره لباچه سرتادوکیسی جسنسندد ر روجامه قاضی ه
لب لبان قلجوله دو ایسنه نکرشیاسی لبالب یعنی سمه طولی لبان امکدش وجمع لب لبان
بلدرایجی واوبوبیل معناسنه لبخند لطیفه وصرتیو لب درقیوشمنی وقیوقندیر ه
لبلاب صرمشوق لبنی صبغه سایله یعنی قره کونلک لبنج چنار اغاجنه بکزر بر نوع اغجدر
لبوت عورت لبوس اکمدر ژمعناسنه لبوه سدما بسی لبیشا رت بوربه ا روقلبر
یواشه البیا نام نواستکه درمطرب بوده لت تحت وعمود کرا نکله جنکی ادرلر وپاره ه
وقیوقنادیر وضد معناسنه اوره قصه واوجه درلرلواغاجه لتات پاره پاره لتالک ه
مثل لتره پاره لتنز بنیل کاهل معناسنه وجود یبیجی لته سقرق وقفتانلو بزلج لکد
یعنی یا غله دیلمه وا غرانجی ویعنی شوم لجب اواز لجسم اوزلو بالجوه لجی مثله لج زاغ سیاه

لجی چکه لخفان قرحفز قوقله سی لخیف بورغان بوالکی لخت عربیده لخج قره وقوان
اوری وبسبرکه اوتخعراج لخت عمود درلرکه انکله جنکه ادرلر وپاره بعض نسخه لده معناسنه
لخشان طمینیچی لخسنه ارشته لخشن طاینش وصیدلانی اسم مصدر در لخلخه معجون ه
خوش بوبر ونجوه لخینش شب بوبر مدکلری حجله ضیبر دخی درلر کیجه قوقی لرزه ه
دتره اسم مصدردر لرزان دتریکه لرس سیلی یعنی طبانجه لرلراخرا بریتخا لرز جذام لرز
صبوه لسته لرنج اعور لرندان قیودبند اولاد قیوی لخوره لرزک خله لرنجه کلوله ه
یینه لسته قوی ومحکم نسنه لشکر حیبی لشکر یزه جاسوس لشکریزده مثله لش طاینجی ه
لعل معروف طاش وددخی دخی مرادا ولور لعل کون برنوع قرمزی کله اعلیس لعلینش ه
ولعلدن اولان نسنه لعبر تخیل ویوبغی لغزان طاینجی لغزناک مثله لغ سرطا زلو باش
دغ سرمعناسنه لغم اویان لجم معناسنه لغو سنحن نافرجام لغج کوزجیفی وبرور سملی لب
زرشت ودوه دداپغی لغکد قدم لفت قرحاشنی لفلو معروف قوش لکالکد درلر الف لکس
لکد قرمزی بوبا لوکه دخی درلر ورعنا وضد اراب معناسنه لکا یعنی کیسه بولسنعرو بویانش
کون ویعنی لکن وبکنه لکام سولو وبیسم کوفته لکان صولو اویاه لکانه الت ه
توالد وتناسل وقسی لکبک شلته وسلکه وجدله لک بکا حمی والات خانه واسکی زنجی
اواغ دوارکه ویلعب بیوبر صوه للتا بونلج للتا ره مثله لکالک مثل لقلوه للکردبه وطینچه
لکی ولکد مثله للکدزن دبکی لکرد یلده ومثل لکد لکرزن مثل لکرزن لکی دمعرا عجی
وشمعدان ومعروف نسنه که اچنده کیسی بیلر وابدست الورلر بجزدن وغیربدن ه
اولور لکه معروف ولوزه قرار بلچی لکهن اجلی کرسنکی معناسنه وهندیان کونلهندک
برکون لمتر سمور وبرده سزلنه شور وعوغا وکلکشی لمنه سمورکه لنتر کودلو
کسی لنج برانسنه بردن طشره چقمکد وعذار ویکاق واویان لنجا مثله لند الت تناسل ه
لندکا عنسوه لنکا مثله لنکاک سیحی ناخوش لنکا وس سرندیبه یقین برجزیره لنکان ه
اغسعوه لنکر کمی لنلبر وقلندخانه لواش برنوع کرده دربواشه اتمک درلر وبوفقه
اتمک درلر لواشه مثله لوحش عبیده یعنی حذا عمر بدهد بولوحش الله موقع دعاده ه

استعمال اولنور یعنی تخمین کلور الله لوحش الله آفرین باد دسون لوخ یعنی طاغ
انکی لوز بادام لوزینه بادام ایله حلوا وقطایف لوس اغو سزو او تمسعز اج کوکلی
لوش یعنی سست وکاهل و بالچق که طوار تپر لوند بی نوا و نادان و مروسپی عورت
لوندره مروسپی عورت لونن بکسر الواو بو بیلدز قزان لوید نوالشه که نعلبندی بعد اتلرک
بعضنه اورر لهیب نادان لهجه صورت شکلده وکلامده استعمال اولنور لوک لوک سوز
سوزه بلبیجلو یبر لهیب لوند معناسنه لی ظرف وقاب و بالچق لیجوار موکنار و

ل

اللام المکسورة

قیر و صلی قوشی لبان اینه وقلیچ شطرسی اللام المکسورة لباچه لباس و صومات ٥
لج دیلو و آغز ایچی لحاف یورغان عربیدر لزاده مرش چنبی لسان العصافی چنار
تخمی عربیدر لسانینه یورغان شهیدر دم تخی لعام حرکی نسنه و بعضا تاریکی عربیدر لعام
بشمه لقا صورت عربیدر دیب لقاسی کفس فعد داشنی لکاچ بعض الفند چار
دیش لکالش یورغ لکام اویان لکانه بعزه طوله سی و باغ بعزه رد کلهرد طعام
لکانه الت تولد و تناسل و بالله هنته پنج بر نسنه چکمه جوق لنگ بالدلیبا ٥
شرو ن لیبان مثله لیث یلابیش اسم مصدر لیان درخشان وتابش و فروع
لیف قطیفه فرچه سی و دلاکلر لیفی و ایکیسیده اوت که انوا رکوکی و یعقوبی
نیل اوله لیلک حرف استدراکدر لکن معناسنه لیکن مثله لیمو یا ٥ لیمون صو
لیمون معروف لیمه حیزه و چاره لیمه کو یش فعلو حرکی و قلو دلو کی لیوش ٥
لیوان مثل دیوان یعنی مجلس سلطان و خیمه شاه لیور قفتان کس و تخیل کس ٥
معنا لیوه یالد قلنمه و چوق حفظا و یحیو التی الکدر در لوعا بله ولیو باکمک

ل

اللام المضمومة

اللام المضمومة لباد بر شهر ادیدر لبنی میعه سائله کیعت اوت لج شوم لنخ حصیدر اوبی
لد زیاده خصومت ایلمک و خصومتده غالب اولمق ٥ و بنکو و ازغون عربیدر ٥
اسکمش نسنه لرس زغم اوره لرد ایران لکه قسیدر فی بولور کشی کبی اولعد لس
داد وللت ولعد موه معناسنه لعت محکم و شرف لعبت اویون و شعوده شولر ٥
کوزی ولادر ککوهر الدانوه لعبت باز او بنجی وکوز بنجی و حقه باز لغام اویان

ودوه کیونجی لغز بلمجه مثل و کرلو سوز و بیهوده سوز و مشابه دیمکدر لقمه معروف ٥
برجوم یلغ دز عربیدر لک قرمزی بویا و احمر وکنده بر نجیب کشیلرن کسند و یویه
جیان لمتر سمز و قوتلو و اوارکه که لا ابالی در هیچ نسنه دن قیرمز لمطر مثل لمیان
بر عوسدیدکلر بر شکره وقتا کی لو لنج اورد لرد کاش یالنی و مطلقا اورد کلر ٥
ویرنسنه دیر دن طسنره جهک لنجو ناز اصالتی و بعد ایش لنلغ آنکی د شرمیویق
قالده موه لو قابا غا جلو و غیر اولسون و غا معناسنه لوبیا بکور لحیه لوبین مثل لوت
یبجلو نسنه طعام معناسنه لوح اهول لوخ حصیر و تخته لور بمملکت دو عبید در لوبیز و
لوری قو شی و سیل یوللی لوره سیل یولی لوری بر بوید نوشد معروف لوتی حرب
سزله کشی یوللدن از بق و تواضع و عاجزلی لوسانه جو کلک و تواضع لوس زنک
چاشنکیر لوش قره بالچق وکثره ها و کاهل ادم لوتنا کی قره بالچق لوص لوتنکی
مثله لوغ طام یوالمخ و صفحه و اسم مصدر و اورو صفته کبی و ایمال لوف بلان
یصیعو فردیل کو بش لوفا قیا قرو نخی لوف یلان بو نجی لوقاب بونیده قرن لوکر
اوره دکلر شیش والحی یا بخی کسکه لوکلر ضاب تعالی نلت اسهلندر لو لونام هذا بر تعالوع
اصلیله وقر اصیلر طایفه سنکه کوز للهنه و روب سبیل استعاره مصدره کوزلر کر فتنه
وبیما اوله اطلاق اولنور اول طایفه اولسبیدن لولوه در لر کرشنیکلره وقتنه
لولوه لر لولیان لولونک جمعدر و هر کوزلر کر بغماجی و فتنه اطلاق اولنور و لولوه ٥
مقلوبه یعنی واو بر همزه قلب اید لولوه در عربیدر انجو معناسنه لوک بیدری و چشم لوای
لولی یعنی لولولولیون ایرده لونیا قیاه فروخ لوی قاب لیه اسب ر باد شاهده

م

باب الميم المفتوحة

اسمدر باب الميم المفتوحة ما بر نخی مور ماسنه ما بود ضیز و تخنت او غلان
وخاین مات شطرنج اوینده مات اولمه ماتم یاس و مصیبت بیتمش عورتلرک
جمعیتنه دخی در لر ماج او ماج اشی و قانجی ابت ماجان ظایرجی ماجان مثله قیاس
بو ییدر بو لفظ جمع اولابیدر اما مفرد استعمال اولنور جرکان کبی و ماجان شول تشنیه در لر
عجمده اغلب قلر سبقندکی باشی بلسه انوار جرعه سی لکا باش الدبیجع اولعدیدر و اول زبانه

کلامه عایده ماجان دیلر

وبعضنده پاچا السه لرکا پایر ماجان درلر ماچ یعنی چیدن وکوشیده ماجرا قضیه ماخ ٥
ناپاکده ماخ مردم دون واکی یوزلوکسه وقلبکش والتون ویکرمی اقچه وجایلمه ومطلقا یرز ٥
اینکیوده اکی یوزلوکسیه ماخ درلر ماخچی پالان اتی وتزکجات ماخولیان بونده اکی روایت
واردر بوکه لفظ یونانیدر مرکبدر مولی لفظیله خولیا لفظندن مولی سوده معناسنه و ٥
خولیا خلط معناسنه دلدرکه خلط وسودادیه لر ماخولیا دلر اکسی ایله بیم اولیدر اویخوسزلوخ
مرضنه اسم اولندی زیرا سودا غلبه اتسه اویخو کلمز مادیس مانند مادر والده معناسنه ٥
مادر زن قیس انا مادرانده وکی انا مادرند مثلا مادر زادا انا برغزه اش مادرزاده
انادن بله طوغن اوغلان ماده دشی ماده کاو اینک ماذیان قصرق ماذیانه مثله مادینه
هونوعندن دیشیه درلر ماذریوک چشمه لر براوقدر ترشیسی ایسلر سرکیله غایت ٥
نافعدر ومعتبر نسخه درمار یلان ماراژه وبزی وزیچون مار افسار مثله مار اسفند
ایوارده یکرمی بر طقوزیجی کونی مار اسود بلانچی ویلان اوکردیجی ماران اهنکران جمع
ماردر مار چوبه یا وتیدینه صاری چیکوار ویلان بچاغنه دخی درلر مار برورلو
اغاجدر مار درقزل مار قشیشا اوروزاوتی مار قشیشا مثله مارستان بیمارخانه
ویلانلی مارکران بوز یلانلر مارکزره یلانزن برنوع عدد بویک وخشمناک اولور
حاصلی بوز یلانک صفتیدر قوتده وجراتده تنکم شرزه وارسلانه صفتدر اولور مار مهرانه
یلان کبی ودشتی یلان وبوز یلان مار ماهی یلان بالغی مار مهره اولر جوهرکر بویلده ٥
یلانلر کرده بیننده اولور بعض قره وبعضی مهادیر وبعضنکده اوزرنده اوچ خطی اولور
چوق خواص وفوایدی واردر مار زناکره یلانلو بیر مار زنبیل ومار نیشه بیر ابعبیر
عوام تیدر حکایت ایدرلرکه هنده سنده شنکون جزیره سنده اکسی یالکوز حصار ٥
برکنبدیا یمشدر حصار بر دهیر طاش کبندکه هرکس یوز کشی برلند دیر عمارة
بعیلی یلان ماریرهن یلره دلنجا اودهی ود یلنش ودخت معناسنه مار مانیه برنوع حلوادر
وشکر پاره سی مار پچ داینه بعض نسخه ده مار پیکرد واقع اولمش مار زفیو ودیوار بارزمی
شکا فه معناسنه وشکو معناسنه وقتی سمور برنوع دار ودرمار زبون چشمه ده کلیر

اوزکه ترشیسی ادرلر سرکیله مازندران برمملکت مازو معروف وفضوز کبی نسنه درینکار مزه
کرمزو سکردن معناسنه مازه اچ قابجه قودن بدای اکثر باغبان کسوب کسه وکیر برا اقده
واکور عنه کنون رحیل الکی وسکردن مازباره برنوع حلوادر مازیاپیر مثله مازیانه مثله وقجی ٥
ماس الماس که طاشی وعرده سک ماست یوغرد ماستاوه مستاوه اشی وبعزجه اشی دخی ٥
درلر ماستوا مثله ماستماپه یوغرددن لوه ماستوکشی ماستینه مثله ماسوره جلاهلر مهره سی
ماسوره مثله وسرچان ماسه دمیر کمدکروایر دمیر واوکرده که جلاهلر انکلا ایلکی صرهلر
ماش مرد مک وقره بکور لجه ماشه قسیج وکلبتین واوکرده که جلاهلر انکلا ایلکی صرهلر ٥
ومثه کما انکلر اودون دوشتوب وجادرلر ماش ماذه مرصله کبی دیمکدر ماشطه کلیی دونیب
قوشی خاتون اصلی طرقیج دیمکدر یعنی کلنک زلفن طرابیجی عربیدر ماشوالکه غلبیر ماشوب
مثله ماشوبیر جلاه مصری ماغ قره بتی قیشی وقره بولق وکیجه قره کوسی وچار جیبی
مرغزارو سختیانک وغیدر رنکدراچ یونده ماغ درلر ماغچی بازکیر پالانی ماغوب او ٥
قماشی ماکوب جلاهلر مکوکی وقشی اوله ماکوکر مثله ماکیان تاوق ماکول قمش اولر
وبعغ باغی وجوع بیکی ماکی یعنی ماکیان یعنی تاوق ماکر یعنی ارام ومانند وکستمار
مطوار مالا ک محکم وتیزخانه مالامال طبطلو مالج سوکجی عصیر مالکار مالکوکه
مالش مهره وجلاویر جدیع الت واسم مصدردر اوشدمکدر مالشکرا وجربعنی دلاک
مالکانه حلوا رخشک عامه تخفیف ایدوب مالکی درلر مالوس برنوع حلوادر وسام ابرص
ودیشیل کلرماکه سوکجی وبشمقچیله یعنی ومطلقا لیفه بابو جیلر مصریر وماکه سیبی
ماکنحولیا اویخوسزلو مرضی ماکینده اولش وسوله شی واشنش وچاره لنمش ماکیر سالک
ماکین مثله مام انا ماد معناسنه مامک تصغیر مام ناچی دیمکدر ماموینه بر سکر حلوادر
مشهور وبالا پوشش یعنی برنسنه نکه اوزرنه اورتی کلر اوزی مامیشا بر اوتدر مامیران
ادویه دندر مان صیغه اوچ رقاه دیمکدر وضمیر نفس متکلم مع الغیردر بزدیمکدر وغبر
فوق دیمکدر بته معناسنه وبکنار معناسنه فاو باری وخانمان وبعی کاندره بلا زحمت ومانستندن
لفظاحرد بکره دیمکدر بیت چنین داد کانج که اسفندیار رفت هومان راهش وهیکسار ٥

ماناها نا معناسنە ویکنە کە دمکدر حضیای ویندار بر وکیرلو منهبندن برمذهب اما ها نا لفظ
تحقیق ویقین در وشاید وپندارم معناسنە بیت از زفاف تا قیامت نا معد حکم کرده ماناکە
کردد ابرون نزدیک شه مانند قالمش وعبورلق وقوعش مانند بکش ومثل مانند مثلە
مانوس یانقی مانە کاو ومثل ماده کاو یعنی انکە مانند مات اولیر ومغلوب دمکدر اولوندا
بکلە مانید درلر وعمل ماضید ماستند نه یعنی خود شطرنج دانشی باخت باشاه
ولجاحالی تحسین دستە مانند مانی الحی برمشهور نقاشدر اسمدر چیندە پیغمبرلک دعوی
انمشدر درلر ماه ایرو ایوردر اول ابجی کوری ماها رنهام اشتر یعنی دوه یولاری
بورندرق ماه باه ایچی ایچە وایدن ایە دمکدر ماه پروین جدوار ماهتاب ایرایدی
ماهیچه علم درکە سنجاق باشنە یچمکلر ومنارە دیرسز قیدار عبر طعام اسمدر ماهر استاد
وراسخ استکرد درلر ماهسام ماوراءالنهرده برناحیە نکا اسمدر ماهود انه حب الملوک
نارسیدە شاه دانە درلر بیرانجی بالق شکلنە بکزر ماهکانی ایلق علوفە دە مستعملدر ماهکا
مثلە ماهناک ابر ایدنجی ماهور کوزندر ماهە ایلز یعنی ایر ایدنجی ومنقب ماهی بالق
ماهیابە بالق یخنیسی ماهی ابە مثلە ماهیاوه مثلە ماه یانە ایلق وفروختی بالق ماهیچه خمیر
استلرنده براش بعض صملا اشی دردلر ماهی خورده چوره بالق ماهی خور بالقجیل
ماهی هرصنع قوبرو بخی ماهیزه مثلە ماهی زهرج مثلە ماهی زبره خمس بالغی ماهی شیم
جوکم بالق ماهی کرد چیوه بالی ماهی کوز سازن بالق ماهی مار یلان بالغی ماهینه
ابلق مایە دیشی وطرلیه وخمیر مایە سیروهر نسنەنکا صلنه مایە دار نمود ویکه الکی
وکینە مابر بابل کبر جادولر بیدمایە دار یعنی مالدار مایع رقیق ترکیدە سوه
دراز عبید ماید حولی اراستە یعنی اچندە طعام اولان سفره عبید مطلقا
سفره یه اکر طعام لە واکر طعامسز خواه درلر صباد اشابدکه معناسنە مبار هبرا صفهانیلر
لغتیدر هبر هبر درلر الم والتیە دمکدر مبن قدمگاه عبید مبینا دکوستر مسوده وکوستر
دمکدر متبهستن دکلیجک برجابرلرام معناسنە ونزاد یعنی کسند طعوب قمید وتحت بر
وبعضی مهمان وجادولر بیده عضانان ودوده وخویشان یعنی خصملر متمرس متنزکه

حصار جنکاهنە قالکا غجلردن چنزلر متابی طاقت نیا ر یعنی کوجک بنمز منجوشە جنک
اوتنلرە بر قسمدر متە موتاب معتقب وکوعە که قماشی بیروکنەدد کلرین بوجلە متایس
کللک عکوکلکه یقیسی وکوکلک محاجنکە زبون کرعوت انسنما ایدلریح روکینده
راوسی اسمدر مجی مجرار قلغان که اغاجی اولیه مجار کرە جکار بیحوه یعنی اج تسوز
ایشی ایشلین مجلسدر عبید مجمیده حرکت وسرعتلە کتمک محروکە یعنی قلعه عبید محکە
شولر طاسه شدرکە النون کومشی بوسن اکاس تحکە بالوبلر وهر نسنه ایو بیری بوزبر
بلینجلو نسنە محاس سقل عیبو عبید محلاه معروف محمال سفرده ویسی محمد بقر دستە
نکم دررانکه صوالیده رخ طی اویان مختوم ماوراءالنهرده ایفیە درلر مخمل قطیفە
مخنده قرنجا وستنە یوریر جیوان بلان کبی وماوراء النهرده مخنده درست درلر
یعنی انولر قفتانە حشرات ارضدن نسنه دشمن درلر دمکدر مخیده مثلە مد نیل
مطلقا کرکر دعو کر النون وکیبر مدکشی تیل جکجک الت مدعوس قیوطقر مدنج کلید
مدنک مثلە مدهوش عقلی کتمش مدیر مده یعنی ویرمه مرام جارە معناسنە متلام فلان
فلانە وفلان کذ دمکدر مواندازە ورصفش وجوان معناسنە مرابکار ارکنده اوغانی بعضده
دارنعا قع اولمش مراحمی مرضحدرلر باد ویە درمراغە برشهر ادیدر مرغزار مرغزاکاه وضو بکاه
بستودان ویعنی غلیتدە مرتو سکا دمکدر مرج بعض مرز یعنی سرحد ولیزاجی بیر وجین
وجحعارزوا وتلو عبید مرجان معروف بر قزل طاشدر مرغ برکرز ندا بر جقردنجی وقت
اغلر طوردقجه قزل وهم محکم اولور واوغلو اتار قرداش واوکی وغلو اوده انجی
ویارد محکم کشتر عبید مرغ عبد لاشندە الکی اغاج بیر نه سولرلر اود چقر حاصل
اولور مرخشت نشت ومجموعە ارادم مرد افکن ارا قدر مرد پهلوان مرد او زان
مثلە مردانه ار ونبور جیلپ یوقفه بیاجی الطعه واس الردکری عبکار طاش تتی کی
صوبر وارجر دیو بلمکجون مرداسنک ستان مرد کرد تصغیر مرد ارچکیزه دمکدر مردم
کذلک ومحنت للدعوی مردم ادم اوغلی وکوز ببکی مرد ماند کثیا مرد مک کوز بیکی
ولدجوکز مرد وش مشکل عرض سرحد مملکت واو ترا جو بروجین وسامان وکوزده بیتی

اصد وقرن وسوراخ واو تلو معرب بوم اقليم وناحيه وسرحد واقتراجه بير معرب بان اوج
بكى يعنى سرحد مملكتى صقلاين بلاد تراز وده لجى وعمر مجوسيان زيرا عدد اقليم وبان
حافظ معناسنه مملكت حافظى ديمكدر معرب غش يهوديلر مقبره سى شمس فخري مطلقا كوريستان
دريدي معرب بجوشه مسكر نسنه معرب كوش اوكل وچكيم وجانوردن قورقب ه
اوشنمك وسمزلدن اونى مارش ايب قوشق وبر مغلدا اسمدر معرب شور خشم بير كه انده درلو
درلو كوزلكلر اولا وغوكرنا زلكلكعا ودلش ساج وقورجو زلف وبازكشت نوا ه
غوغا ايرمر فاكر مكر اولم موت معناسنه معرب معروف طاشدر ولوح رلوا ولوم مقاره ه
تخته مع سنلده سپيد مرنك كليد معرب شبابه دكلرى اوتدر وعنبر تره بخخه رلو واو
ومر طاش معرب شهره ده دكلرى اوه طاش اولكه غيچون مروايو فاكره ديله يعنى
يعنى معيد مروتاب سرتماج مرو معرب تاب مثله مروعز اكامرو مثل ميل ايله وذكر ايلمه نهبر در
مرهم معناسنه مرهم جراحته اوروب قلبر ملهم دكلر بحر بفد مر خراك ابله ونادان
زكت يعنى مسجد معرب كجرد قلقان كه اغاجي اولمه يعنى معناسنه قرنده قبوملده اعجد
كليدير معرب ده صراحه اوينى مزيده مثله مساكده بر بوده كه دبده چقه كركى رياحينده
كركر غيره اولسون هست اسرمش وكوكرمش دوده مسكاره اسرتكن نسنه دائم ه
هست يعنى مستينه بوزانش مسخره معروف مسراد صلا رنسنه مسكره ياغى مسنك
قار ولاف ودلاوه مسند حرامزاده مناره مشغله واولله وقرده مشاطه يعنى ماشطه
كلندر بو بروز دوزن خاتون مشغله اشوب وفتنه مشعله معروف كوندن اولور
صوقابى اته بو كلدر مسكو سنجيبا ندر خالى مشكره بتخانه وضروره خلوت ه
خانه سى مشكور مثله مشقت قتى زحمت عبيد مشنله نام دزد بيست مشور جبى ه
مصطبه جابر غيبان عبيد مصوص تاو وقار وقوشلر صلده سي وبريان ه
كوكرجين ياورويسى سركيله بشمش اوله صوده بخني ايده لر عبيد مطموره غله طوربى
يرمعده قورسوه عبيد معتوه عقلى اكسوك مع دريكه مزرع معناسنه فرق مغاره
چقور مغاره معروف غار معناسنه طاغ دلوكي مغبون الدنمش عبيد مغ بيني وايلك ه

ورق

وهر نسنه نك اوفنده وايچنده وخلاصه سنه دير باغ معرب قصدا بيچكيبا ودنه
معرب يست اكوبغدا الكي معرب الله درلر معنده چراغ ويابس وكرم كه انكه ذكر ينده وقولنده
وجبال احديده اولورعم شيده كه كوره صنوقه نصكره چراغ بتر بعضلر اور ه
دكلرير علتند طبيبلر سلعه درلر وبعضلر بيلسه درجه بودر كر اسم عام درهر ه
نسنه كاد ملك كوده سنده بوجه اسنه معنده درلر مغنوه دا ويو شمش وكندودن كتمش
معرب شا مجوسيلر مذهبند بر مذهبده معرب خليفه وشيخ وبويك كه معقد ه
اوترده بر عبيد مقلوه حضرت عزرائيل عم ملك صيغه احدر مكيبند وحرنيد ه
ومكيدن معناسنه وقصه جى مكمكه انكله قلان اولر لر ليسون مكاس نهير در ه
اكسمر ديمكدر مكارم بر طاعدر ابكيبر رمضان اقلنده اندى اودينا رهكر ميلاد ى ه
كاف عجمينك فتحه سيله ادات استثنا درالا معناسنه وشايد معناسنه مكرده لفظندن تخفيفدر
دوغيه ديمكدر مكر كاف عربيه ورانك سكونيله حيله معناسنه مكس كاف عجمينك فتحه سيله
وسينك سكونيله سكلك مكس را ك سكلك سوريجي يلبزه مكس كير
مثله وبزاغوديشى درلر حشرات ارضدن برمورد وعنكبوتدن بر نوع درمكش
اسم مصدردر امشى ديمكدر مكل ادم بوغرندكي سكل بعضنده سكل
واقع اولش وبعضنده مكلك دشمن درلا اهله مكوكرد حيوانات صعه تنده دوزلن قرع
وجلا هلر مكلى وليسون مكيب يعنى مبح وطغرو بولمدن دنلده استلين مكه ه
ياخود بر نسنه دوند مكل ياكز ايلكله ياطغرو لغه ملازمه قرار اكك وطموح ودلجك
وكر تليكيله ملاط دهلكو يابوچه بالچغي كه صمانسز ايلر ملطه مثله ملاكر تا دلم وانغار
بواوج لغت عبيد ملاه حصيرقشر فلج لامك فتحه سيله چكركه ملنع اسيجي يعني ملاد
بكور لجيبكره نسنه در حبوبدن وغرشته ملوك بجد وكوننده عبيد ملول عكين
عبيد من بن ديمكدر انا معناسنه من تشديله بطمن الكى بوز اللمتش درهمدر وكربي
دكلري نسنه كه كوكدن يغر منات بر تبك اسمدر لات كبي عبيد مناره معروف اذان اوقنجه
بر مناره مثله عبيد منا وختن قرنده بر شهر در منبل جرجه منو بر طعام اسمدر حتى درلر

منشوردر حجکه عبید منجک حقه بازاولنی منجمك مثلا منجنیق معروف منجلو درلر
منجو رجمله منجوق علم باشی منجیر منشتبدع طربوزن منزدا دارنسبتده کلمندلهلغزنه
لاحق اولور مثلا داشمند بیلکو وخرد مند عقللو کبی ربط وثبت معنالرنه افاده درلر
مندکر غرایم اوقیبلر چزدکلری خط در وخوجوانلر الفخطی مندیل سلمجک بزه عورتلر
باشلرینه اورتدکلری بزه منقوز غمکین وبغل وبوینی صنوق بردوه وسکلی منده
قولی صنوق بردوه منزل خانه واوراده وقنوق منزیل اوراده منش قره قوه نقطه
لرک کشنده یعنی نده وبوینده ظاهر اولور منش همت واولوللق وطبع وکوکل خوشلغی
وکبر وازر ومنش کشتن کوکل دونمك منشرکی مثله منشور برات شاهی وحکم پادشاهی
وبرد لو چکر منقبه هنر وطریقه فی الجبل وطباق التی واسکچی عبید منله قمار
ولاف اورمق وبر شهر ادیدر هنکل عرابی ومعنی شنکل منکوش کجرك کبه منکو
علم شخص واتجوه مثلا رك دروش حقیر منوده ریزنه مجنب معنالرنه نهر درلر وجوه
منه جمله منیه وکر یعنی اولم جمع منایا در عبید هنی نبلك یعنی تکبر اکه کوکبان سوران
که یا امیر نشینده وجمع مواکب وبوبعی ازرفتار یعنی اهسته رفتو اهسته رو عبید
موات یعنی بریر کرکمه لکه ملکی اولمیه عبید موج دکر چالقنمسی عبید موسم بازارکاه
عرب ووقت واوراد عبید موزه قره واونه عبید موبزابا کشر شربت که مست
ایلد موبزه سیاه دانه لره موبزه سلکی واورنسه دره عورتلر یوزلره سورلر
بخشنده درلر مه ابر مهار یولار وبرونده مهتاب ایرایچی مهد بشك عبید
فارهیده منقیه معنالرنه مهناك یعنی مهتاب مهنله مثله مهوش ایکبی دمکدر مهوه
ریزو میوه تخم ماهی وابرارچند افتاب میجوشانند عیجو رندحی سچی شراب درلر
میانهی کلدی میخانه معروف شراب صاتلن میمیکده شله میخنج شراب مطبوخ درلر یعنی
شراب فارسی معبد رمیبه ایو اشرابی اسم فارسیده میکسار شرابله باشی خوشلغی
سوی میخوش اکشی بزك میدان اجوقه یرعبید میکون الرنکی وقزرنك وفراکر
سقلدرو کوزکره اولور میوه یمش کسره دخی لغتده المیم المكسوره مثلا پادشاهلر

وردکی کاغذ عبرات منقای بریجوق درهم مخلب جنغال عربیده مداد وکتب مدینه مثله
دوسنلق ومهر یعنی کنش وبرابلك جکشمک ومحبت ورباس یعنی سمخت حریر سوزاوزنه
اتفاق ایلیدکوکل برکتمك وسنیز معبر مزاج ترکیبا انسانی وحیوانی مزاح کلکل یعنی
ضرمه لطیفه اتمك مسند مستکلین غایته فقیره درلر بکوندلك ییجکه اولمیه عبید
مطرانی پهلونی کبرانه وایپن ترسیان وکبران بلشه صابون اصوتقلو مسما راکسر
اصلدر یکسریبدر اندن غلط درمسینی بقره دن اولان نسنه مسلون قیسی ونرد التی
مشمش مثله مشود عامه مضراب تازیانه عبید مطرقه مطرقه درعبید معجره زغل
مغفود مورد دن تقیه اشوده لر وتغلغله درلر مغیار شاکردانه مقیارچی بقیاره دیکلر بر که
کشی بکی کیدیکی وقت شکرانه ویرد مغناطیس وموم چکی طاش که دکردن چقمغنا طیس
مثله مقنطیس مثله مکاس اکسمه مکست شکست لفظندن صکره اتباع دخی اوجه طریقیله
کتوردلر مکامیع سلکت مکل مثله مکیس مکاس لفظندن تصرف ولنشدر وصحابا
معنالرنه ملاط هلکدن فتحیله دخی لغتده ملعقه قشوق ملسا سرکی کدا وزرنه نسنه سررلر
ملکدر نوع دبنده اولان اقلی منقاش خارچلین وموی چین عبید مه اولمق یعنی
نه یعنی جوق وبعنی کران مهتر اولو دخی وبعنی افتاب مهر شفقت وبعنی افتاب و
غزانوراك اقلا یجو ایلورك اون التنجی کونی ولکیا زاجی ومجتمعه رکوسدی وکیجی
مهراب علم شخص مهربان شفقتلو وبعنی نکهبان مهرچاره کوزبی اوکچی نسنه که
کوزلك درلر مهرکان مهر ماهك اون التنجی کونی مهر کیا محبوب ومحبوبك یوزی
ترشی که کوکدن لذت بولمشی اوله وکیمیا کارلر وپادشاهلر معنالرنه مهمان قونق
مهمان سراقونق اوی ودخی غازیده دخی درلر مهمانی قونقلق وضیافت مهماز مهموز که
جزنه دوقردر مهیار علم شخص مهیمن اوله دخی دیمکدر ومثلر یعنی تجارات حالکدر یعنی
مضار رعداوله داخل ولور حال تخصیص درجی معنالرنه می باید شمدیر کرکندر
میان بشمدی بکی دوردر دیمکدر میان اورته وبیل وبالموه میان بالا اورته بویلو
میان بند قوشق واوچقور میانجی حکم ومصلح میان سرا کلیله بکنز بر نسنه در

جواهر مرصع در میانکی اورته واورته لو میان کبی چاق اورته ومثل میان میانه
منله واورته جه میانه قد مثل میان بالا میان بالا میکر علم شخص میخ وبیر قلر سوبیر
بوزدغان در میش کلنده میته کووده هو دد کلار قوردجق میجور جام منج
اکسر بر وقرق وسکه وسبکه وعرقیه قالبی میخکر قرنفل منج کده صرنجاه نه میدان
یعنی میدان میدیخ بوزات وجوزات میده پارکه حوتلر میربکه امید معناسنه واوردر
مرد ندن لمقصدر دراولور مکس میراث اولیدر دکون حصه میراو صفا قزینده
طوری میرداد دیوان خانه کبی سلاملق میرتن کنعیر اولوره اوره مو میراز
علم شخص وبکره زاده میرسکین بر اغاجدر خوش قوقولو بیر اغج وار در میزاد یعنی میزا
میره طعام ودوزنلکو واتفاق میزقنی میزبان قنوقجی ومهمان خانه میزاد یعنی میده
یعنی دکون وشیلان وعشرت میزد مجلس مهمانی ومهمان خانه وعشرت میزد معشوقه
کرا وبیاش درلر میزد قوته وایج طوتی عبید میزرک فرش معرش میزرک کوهرنک
میزو یعنی سیجو یعنی جرجار میش قیون میشنه جهود در معلّی میش جشم قیون کوزلی
میشنای ماطوق که بر اوینده میشو یعنی میشین مثلین که دباغت اولنمش قیون
درسی ومیش یعنی قیون معناسنه میشینه قیون سورسی میغه قوکونلک سر عبید میغ
بلوت وطمان میغنا کبی بلوتلو وطمانلی میغجت یاش اوزم تعریبی میخ فنج درلر میکون
قرلسقی یعنی قرله مایل میکند قوغ میل ثلث فنج یعنی درت یوز ادم بعضلر اوج
فرسنکدی عشلر درت بیک ادم ومنار یعنی مو میلاوه شاکرد انه مینا کمش بوخ
اولدقلری لاجورد بر نسنه وکوک بوبخی وجنت واسمان مینو جنت وصرچه مینان
اراک مینه مثل مینو میو نوک چیچی ومرجیو کما وزدنده یمش اولر میوه مطلقا یمش میوه
صرمشی عشق معناسنه واورجار ودر که تعریبا یعنی میویزج درلر میویبه شور پیلاو
درکه اوار بهارده کسرلر اغجه تربیت ایچون میهمان قنق یعنی مهمان میهن دودمان
یعنی قوم وقبیله واوبره الميم المضمومة مبارهو وقوطوله یعنی سو مبارک قتلو معناسنه
منوار پرکزلو نسنه متوسط میانجی مجه یعنی حز یعنی کرپک مجکان یعنی مژکان مچلا زبان التی

م
الميم المكسورة

بادنجانه

بادنجانه منج ایلک که نکوکده اولور ویاقوز تباو رنکی او یا دربیت مجی برا سب سرکش
نهاد ووجهان اقربن را بسی کرد یاد مخاط سیستان مخلف کبوتربجه مک پانصد درهم
مدارا تواضع ونوعی باشد از تملق مدام دایم ویعنی شراب مدامه شراب غرا دکو کل
دلکی مراد کندیا مجرت فتی برا کنده مخ الحب وار درکوده طونغی کلار وکود باجه
اغلر بری مرخ دربیر خنلدر عر در ماضید اولیر دمکدر وکلمه ابتا عند بدر
خرد مرد کبی خرد معناسنه وانجو عرد در انلر فتحیله وداله سکونیله یعنی مرسبن واوربی
ویعنی حرج یعنی بحرد در مردادایو لر بیجی کونی قاونه یار ایجمردار خور جایله ولوبیجه
قوشی مرد آسنک معروف عرد سنک درلر اریجله قورشون اولوب اصلده کمتر ک
ایرلو مرد ریج یعنی خالی مرد ریکه یعنی مرد یعنی قوم او نجی واواق قوم واطواط
زرداد وحسرتا که بیابان رسید عمر وین حرص عمرد ریکه بیابان نمی رسید
وماه منتور معناسنه ونعوین که قافمغله ابدال کد شوره ارته قلا یجی وطواطلع
بیشند دنجی بوخهم اولنور ماه منتور معناسی جلال الدین رومینک اکلنور مثنوی
ار غراج ار جمع اریک زرجوه بکه اجزان از تو جابند جرد ریکه مرده اولی مرتران کما
مرغ قوش مرغ ابا وردلکی مرغ ابی مثله مرغانه عرده کانه یکی مرغ کجی مرغزار
جایر چمن مرغول اوردک قورجی ساج مرغه مثل مرغانه یعنی برده مرفانه انجو
مرعا رید یعنی امرود مرو رنابر سر تماج مرو زبرقیلم در هری ولا استده مرو کویش
مرجمنم فلاغی مرخه مشتری بلیندر ونواب وکرا مرد ودر کرا بجی وار غاد مرنده مشتلو
مژدکانی مشتلو وبرلی نسنه مژدکانه یعنی مژده مژکان کریک مژک مثله مژه مثله
مژه مثله مزن بالضم ابر سپید عبید مغوف برمنه مست شکایت وبها در معناسنه نقل
اولنبدر مستمند شکایتلو وغلو مستکا استرکی مسته انولر وقوشی اوینی وجار باکرد
بشنی مستی شکایت اتمک وبهادر مسطار شرابک یکسی واکشی مسلمان کرد ندره هیچ مسیجه
زطلدر قوشی موسیجه مثل موسیجه مشاف حذ منکار مشت برو وبشنجی مشته سی
واوج وتوقمق مشتا سندره آوج قباسی مشت سندک مثله وابا مشتاق ارزولیجی

مستنا ناکره آوجه طولو طاش مستنزه کومشیجی منته بشنفجی منته سی وصلاج توقیجی مشکه
مشکه معروف خرابیسی مسله در چلیق ولایتنده کیکینده کوبکی درایبدر انلر زعفران و
ریاحلین اوتلر مشکه بید سوز غون یچکلی کرعرف چچکلر مشکه ترکمانی تو یلاق مشکل
مشکل ره بیلین مثله مشکل سیختیان دینلدکه و محکم خالی مشکره بلغاریر و سیختیان دیدکلری
مشکبار مشکلو ره مشکسار مثله مشکاب خالص مشکه مشکوی بتخانه و بر سراید خسرو
بنیاد ایلدیر مشتوش اولر باغدر که اکا بکمزدی و جره اغن قترلر وقوامه کتورلر مصکب
استوره عبلر نوعه مصلبه درلر شول قفتانه که اوزرنده صلیب کبی نقش اوله مصلب
استوره مصمت اته درکه هیچ نشانی اولمیه مصمت اجه بوش ولیوب طولجا دلو سنه
با ب مصمت ابهم اغلاقه مطرا چندره لنمش و تازه پرداخته ولمش سنه مطر اکر چنده چه
مطر بسا زنده معما معناسی اورتلو وکزلو اولان کلام مغ کبر واتش پرست و
زندیق یعنی منکر قیامت وصغ بونیزی مغاکه در یکه زرقه معنانه وکیسو معنانه وچقورلر
مغالجین بر نوع کورنده قیجی قره اولر مغلچین مثله مغان کشیشلر مغ مثله مغلاکه درویش
تهی دسته و مفلس وحقیر مغاکچه چقورجه مغل ماوراء النهر تاتارلری و کوچه جی کافریر
مغل غیبنه فنجه سیله بردر لو طائفه نده اسیدر معما تباه اولمش نسنه معنده قوه داشنی
دد کلری غلت که غایت لجه در معنی چالجی مغو شنده مجوسیلر کشیشلری مغو لر مثله مغل
مفت ایلو مغلاکه یعنی مغلاره مثل ابو جهل قر یعنی روجه بیراغی وصبغ مفراش چار دق
وزر دبا نلو او مغمر مضبجر باجی قواس معنانه مقبل ره شدر که کوفته ومشار وقیه دو بغدار و
برنج ونخود وبقلا و چکندر و پیاز و شلغم و کلم وکیندنا ایله بشورلر مقیلیسا مثله مقله سکی
مکرادی رمملکت درانده برداغ واردر طیرا غجادم صورتنده درمل سبحی ملک مره ملک پادشاهلو
وسلام ومحبت ورحی واتیدرلرکه بعض یره ده المکجیه ملاعدر ملکلکه ایم کچی بعض لغتده
احزرلامه ملکلو واقع اولشه دره ملنکه سوزده کلیجی منارخ دوه یتاجوح بیره منجیه هنسنبله
طاپرنه منذره پاره پاره مثلاکه دره ینش و قطر منهلاکه مثله منبه انزرو عیبده
منح باکرا رهسی زنبور معنانه منجلاب چرداره صو موقل مواسا یولده شلو وابلک مانکر

وقولار اشی و ابو ایش عبیده موبد حکیم ودانا وحاکم وافتاب پرست یعنی کنشه طاپجی
واولر کشیرانلدن حکایتنا ایدلر یعنی اولر عالم که قومی الملرانلدن روایت ایده ویعنی وزیر موتاب
ایب بو یکی موتاف معنانه موتاف مثله موتا و شله واو فابا اورتا او برتسنده مبا دله وادر
موجینه منقاش کدا نکله قیل یولر موخ علم موره قریخه موریچه مثله قرنجی واعشوه خرچه
بو بخوح موره خانه اوشوح و باس معنه دایه حرسیس بیشی و کل کوی رینه وکل مورد مثلو
صواورتا سنده بتی سنزموره تی بوبخی وه کان اوکی و سکی واکورغه موهیانه شول ه
باس که دمو ریر دلک دلک ایده صیقله قابل اولمیه اما زنده مطلقا یاسدر موریر صو ه
کونکی و قره بویا موره مثله و شر کبی موتان کونرلر کونه درکه نظاره میخترک اولاو ه
سنهلجه دخی کرشمه سی اوله وخالقلر دخی اوله اصلده ترک در لر موزه ادولری جزمه دخی دلر
موزه باکلین صقمان ادولری موزه دعز جرنجی موسیچه مسقا که دو دلری کبی چلر لر واو کبیلد
قوشی وجز کلدرلر موسیقار علم موسیقی ماهرلری موسیقی مثله وعلم ادولر دخی دیرلر موسیقی
مثله موسیقار اوکیک قوشی موسرو طاراق باش معتش بخون فاره معنانه موش دشتی عنبر
طوشنی موغ مجوسی یعنی مغ موقلون الکلیل الی نلکه بر اوتدر موکر صبر و تاخیر و توقف
ومعشوقه یعنی اوینا شو دکر بر طوش موکنش اسم مصدر در اکلنش مولع حریص عبید
مولیان یغاجیلر و معشوقه لر معم معروف مومیا بردارو در اعضادن بری صنسه ایجیرلر
مویر قیل و ساج موالب مویر تاب قیل بوکیجی مویر تاف مثله مویر چینه منقاش که جنسنز دیدکلر ه
مویخوشه سنبل مویینه کوش معه به صنعی صمغی مهر نعلار مهر وسکه وده کون اعضاده ه
بعولر و تعجام مهرا اریحا بشمش نسنه مهره کا غد مهره سی واکورغه کموکی مو بو بخو مهره
سکلره مهلت امان وتوقف باب النون المفتوحه نا حرف نفی در کلمه نک اوانه دخل
اولور مثلا ناپیدا ظاهر دکل و نا سزا لایق دکل دیمکدر نا استوار خاین کنتی ناب خالص
وصافی ومانند وازوده شی وغایت بویله دش بیلکه و خنزیر کبی نا بدید بلکو سیز ه
بو لنمز وکوره مز ناپراسه اسه وقیدمز وقعد قیزوغا سکی دکل دیمکدر ناباک جنبه مردار ه
نابکار باطل و مفسد وایش سزنابل و تابجی بالا موهتیزدن نه نابجکوه مز نابینا کوزسز

نیمبدر

ن

باب النون المفتوحه النعم

ناتوان کوجی یتمز ضعیف معناسنه. ناج جام آغاجی و سرو آغاجی. ناچار ضعیف بیچاره سز
معناسنه. ناجوده جام بالند. ناچخ ایکی جتل سکی و بحاق. ناخواه مهرها لاجان بعض نسخه‌ده ناخدا بر
دوشمش. ناخن درنق. ناخن برده رنو کیسیجه یعنی. ناخن بر راه مثلا ناخن بر ایر مثله. ناخن گیر
مثله. ناخسته ریسمان باریک. ناخنه ایت دریسکی. ناخوست اولرسنه درکه ایا علهٔ دیلش اولاو طیبا للمز
اولا. ناخوش بدمزه. ناخوش شمنش کوکل دونکی. ناخوب مثل. ناخلف [illegible]. نادان بلمز. نادره ازیلمز نسنه
واکنسز اولان یعنی ناکاه. نادره دان عالم مدقق. ناراه. نار که معروفدر. ناربا انار [illegible] اشی
ناریستان دکرمجه یعنی انجده. ناربوست قرفه یعنی قرنفل. نارجیل هندستان قوزجی
نارخواه کلنار جیکی. نارخوير مثله. نارد کنده که صقرغه [illegible] یعنی ناکس. ناردان
نارونده که انار رصویجه در. ناردین سنبل رومی. نارسیده بالغ اولمش اوغلان وکمالی بولمامش
نسنه. نارشند قرلجی مثله. الزمان درلوطیتده که اقاع الزمان درکه هندنده بجر درلر
انار بکرند که چیچکی دوشمش وله کوزر رایحه لو درایسی اولرکه اقلغه قریلقه مایل وله
یعنی ماینده اولا. نارنج بمعنی نرنج. نارنده مثله. ناروا ناراشی. ونارخنده. ناروب طغیر واوره
بداقه [illegible] صالکه ولطیف ومنازه اولاو برنوع قاره انجد افندون
وطرخون ددکلری انجددر. ناروک کچمز اقچه واغر وبعضا جانسز نسنه. ناره قیا طاشی
ناره کپان نراه زوند الله طونجی دلجی. نارنده مرتب معروف یاریب قماش [illegible]
نازقش وصیفه امروجه وصف بزکلی ونازلی ونعمت وجام اغاجی وشمشیر وسرو اغاجی و
اسم مصدردر. نازجام انجی وسره شمشیر وسرو اغاجی وسره بکنزر اغاجدر [illegible]
درلر بادامه بنغمر واسنده معناسنه کلور. نازفار اسنماق ودهان دره. نازبالش بعنی
یصدیغی. نازبوی فسلکن. نازش فخر. نازک یوقفه وظریف. نازک اندام. نازدوخ معناسنه
نازنین نازلو واسرکنجه ومعشوقه. نازوجام انجی وسروه بکنزر اغاجدر. نازون
رقتی انجددر. ناسره کچمز اقچه ومطلقا کچمز نسنه. ناستوده خود [illegible]
ناسخ النون [illegible] دقنمش حریر وجفت حریر [illegible]
بر لباس دریکنتا اچ قرنیه ومیاد معناسنه و [illegible] وجفت معناسنه. ناشکیبا صبره سز.

ناشنایاد

ناشنایاد. ناشناس خبرسز. ناشی مثله. ناشیرین اولر یوزکه ملیح اولمیه. ناصور جوقدن قوی یارده ایکی
جراحت. ناطف دیلک حلوه یاتسنه روآو. نوزلو حلوا پشمینه حلوا. ناطل بیر درهم اغرب بعضلر
ایکی درهم استار عرب درلر استار التی بجق درهم درلر عربیدر. ناغ قره اغج. ناغوش باش صوبه
طالدرمق و [illegible] ساعت طورمق. ناخوش معناسنه. ناغشت فلفل سودان [illegible] درلر
نافکوبلغ و دکرمجه یصدی. نافه جام برانواعه خبر اولمیان و عیبلو [illegible] سزیکرلر
معناسنه. نافه مشک وکیک برنرد اولان [illegible] نافه مشک کیبک مشکی. نافه قبا متوع جالینوس
عربیدر. ناقوره مشتبه. ناقوس بجاکر کلیسالرده جالدر عربیدر. ناکره مشل [illegible] ومثله
مغشوش وحکیمانه [illegible] کلمه اخیره لاحق اولور اتصالی معناسنی ویرر مثلا
زهرناک وفرحناک درلر. ناکاه اکسزدن وقسنر دمکدر. ناکس بک دکل یعنی [illegible]
ناکوار [illegible] سکمک امتلاء [illegible] درلر. ناکوار رد مثله وکم [illegible] نسنه. ناکریده انانمز یعنی کافر ناکس
ناکریز چاره سز. نکرنز چاره معناسنه. ناکام بچاره یعنی ناچار. ناکه اکسزده. ناکرمان مثل. ناکره
اینجه قمش وقلم اجنده کی بنلو عصابر قمش وقلم وبجه ودیل. ناله انکلیجی وانکلیویدر
دمکدر. نالش اسم مصدردر انکلیش دمکدر. ناله اکلمه. نام آد. نامدار آدلو. ناموجد [illegible]
سز. نامزاد دنشانلو. نامراد ولرکه کماغنو رادونسنه [illegible] ولیه. ناموس مثله. ناموجد ادلو یعنی
نامدار یعنی مشهور اولقب جهتله. ناموس غیرت وعادت [illegible] ورازدار [illegible] صیاد. نامه بتی
نان اتمک. نان بر اتمکجی. نانبا مثله. نان جاین تنوره [illegible] انکجو جی الت. نانخواه انیسون واجن
رسمیدر الف نابند ماه قافیه سنده [illegible] دکلری [illegible] بکزر بعضلر [illegible]
برنوع عدس بعضلر ایتدی برنج درلر. [illegible] قنتی. نانوا اتمکجی. نانیونشان. ناکهان ناو
تکنه ولعاو [illegible] ناویدن [illegible] نادان مثله. ناو دن مثله ناو ورد [illegible] ومبارزه. ناو تکنه
ناوس مجوسیلر کورستانی. ناوسار رصعاد. ناوک قومشی اوقی وقومش اوقی که تجمع [illegible]
[illegible] حقیقتده اولو غلرا اسمدر اما شایع اولدی [illegible] اولا
ناوه محراب امام دوره جه بیره. ناهار بلشی سز مثل. ناشتا یعنی اچ قرنینه که اولر کوک یمش
اولا. ناهد بستان که دوشراشی اوله. ناهنتا منالسز وضد معنا معناسنه. ناهموار [illegible]

اریجیا برجیا اولادن نسنه ناهوا مثل ناهمتا ناهوش ناگاه ناهید زهره یلدزی و نار پستان قیزک
ناهیده مثل نای دودک نایاب بولنمز نسنه نایجه یعنی بر وده دلوکی
نایچه مصره نایرلوله و حرف حروف بیرد نصکره کلن حرفک ادیدر قافیه حرفلرندن نایره مثله
نای زن دودکجی نای گلو بوغازلغی نایژه سکل المنشی اکن و سایر اوتلرک بالدیر عود و دوحلی
نایچه معناسنه و لوله حمام و برحوضه تکشی در جکی نسنه ناربوستان یعنی ناکهان نایریک
بوبرکه جلرکنایه قمش دودک و لوله نایی جالجی نبات شکر مصفاسی نبار رشی و نکو نباغ
ابلق اوجی نبیز غایت اوجی سوعیر و کسکی قلیج و بجوق و غنی بولنمز یکرنه طرسه
نبرد جنک نبرده مثل نبرده بهادر و کزیده نبزه لقب نبوغ زنجوی و کوکنار و خشخاش
نبوه ابو واعد اللو اولمق نبهره بکجز اقجه و کچیر نسنه ناسره معناسنه تعریب ایدیب نبهرجه
دیرلر یعنی فقیر نبی پیغامبر جبر جچه مکه عیبه نبید خرمادن اولان شراب نبیره اوغل
اوغلی که تورون دیرلر نسل بزر و علم سنجق و خربه و نیکو نبلاد یعنی بنیاد نبیسه یعنی نبیره
نتک قلاک ودار و قتلق تنکه معناسنه یعنی نونله نادره تقدیم و تاخیر جائزدر اولیدر نتیل
مکر و حیله نجف بر مملکت ادیدر نجق معروف نجم ایرعه اوتی نجیل مثله نجید طرابوزندن
نجیر یعنی کس نخ خالی دیرکه الکی یا نخ بله دوقنه زیلویر نحجه لر و اوروغنلر برقچه
وکتان و حریر و ابجیا برشیم نخج سیرکه اونخ صالعون اغاجی و زراع نخجده مویه بعقی
ایدر ایتمکی وارتی طاش کفکه دیرکره چیلکی معناسنه نخاس قمار و قراوش صاتیجی عبید
نخجد جیرک نخجیرا و وحشیا معناسنه و بسوره بیدکی نخجیر و اکر صیاد نخجیروان مثله
نخراز اریج بعض نسخه ده نخزان واقع اولمش نخس فروتر هین بعد ازعجو ازبندی
نخشب ماورا النهرده برشهر ادیدر و بیلیا ریجی اوخ معناسنه و ماه بدر و
محبوبلرک یوزی مدح ایتمک محلنده استعمال ایدرلر و روایتا یدرکه عجمده برقیو وار ایدی
دائم نورلر اچیزه یکجه و کوندیز ایرشکلی کورنرزاولی شکلکه ماه نخشب دیرلر و اولو قیوه
چاه نخشب دیرلر زیاده تابناک اولدیغندن او تری محبوبلرک عارضنه تشبیه ایدرلر
حضرت جامی قدس سره بیت سه روز ان ماه درچه بود تا شب چو ماه نخشب اندرچاه نخشب

نخشوان

نخشوان عجمده تبریزه یقین برشهردر خلقی جمله نقاش درلر نقشوان مثله نقشیان مثله
نقشیجهان مثله نخکلوک چتلک قوز نخکله مثل نخکلوک انجه بوغاز معناسنه و قارنجل خرما
اغاجنه دیرلر فارسیده شوله دکه کلی اغاج اوزنده دیزلر و بعضلر تزکیره نقل ایدرلر نخل عصا
نعلین نخم شکر چیغن لرلری الله انحکه نثار اولن شکر هواده دوترلر و اوجچیل براغاجه
بربیارس بعضلر اکا نخم دیرلر نخوت کبر و بیرنک و کردن کشی نخیلین بقوکه کمین کاه
دیرلر ندید حصنا زارکلک نرد بر اویون بلدر مشهور نرم اغنج اوزره کی و براغاج نردبان
معروف نرسله و جلده زنسنک مثله نرکس معروف جمکیسه نرکه یعنی جرکه نرم یومشق زیاده
یعنی خفنی نرم اهن دمر یعنی دمر که کونشی که دمشقی جلیدر و لمه نرم یا بر برنوع مخلوقدر
قیسکن ایقلودرلر نرم زود ولذات نرهوره صالیخی نرمک مثله نره کوش قولی
نزه یعنی موج نزه ار کلوالت تناسل مطلقا ادمده و غیرده اولور نزه کان یعنی کدایان نزهینه
ارکلک یعنی نزرا یعنی سن نزخفج اغزیچی و صغره راتی نزدعنه معناسنه مثلا نزد من
بنوم قتمده دمکدر عنزد توسنک یانکره دمکدر نزدیک یقینیرق نزغنده اغزیدن دیرلس
مفصل نزله یعنی نازله معروف علتدر نزک مرجالد نزع نزار عجمیله لطان و نزار عربیله نولدی
کسرسیله دیردیر معناسنه نزند نزار عجمیله هیبتلو و خالی متغیر اولان ککرقیغو یلکرکیسه
صوبلغله نزه اولوق و یعنی غضه نزیچ بیلدرکه پادشاهلر و بیکلر اوکنجه یدلر جنیت
معناسنه نسم مثله نسبو صبحخی نسو مثله نسبیت باکی اغی نستره کل فاصرده کلریر
کلدر نسترن مثله بعضلر درفل نحمندد درلر نستروک مثله نسترون مثله نسترین
مثله نسنو و نکول جنح معناسنه و علم شخص دیرلر نسر سایبان و الاجوه عربیده نسر
کرکس قوشنه دیرلر نسر طایر دخی دیرلر نسرم مثله و غدیر که کنش طوقمز اوله فسطایر
کرکس قوشی و کوکده بر برجکه اسمیدر نسف دبندن قوپش نسنه نسق اسلوب و ترتیب
طوبده ولر عربیده نسکج جیرک نسک مرجاده و کافرلرک کتابندن برپاره نسیل
رشمش نسناس برنوع بحوله برطاغ ذات الاهوام دیرلر
اندن جوغ اولعه بویلیر اوزون و کوده لر قللو ونجکلر کورک قللر قزل و باشلرنیدی

نزغ بمعنی نزام صد

اکی یاننده کوزلر ویوزلر وار ده هر بیری همراز کلام دیشی وهر بیری طغیده و اکسیسه
بر قیلدر و توبیرلرده هجه و یمزلر چو کرک اولورلر نسوا ملس و صیه بخی یعنی غاغلد و مزه
ایله وقلج جغلر کبی نسیج اجمی وخود بکی وسرکشته نسیم باد مشهوره ونوکی
بیل نسیه نقدا اولمیان که ونسیه دیرلر نشبیل یالوه اغی وهر بیریدن اصلمی نشخویرم صو کبی
نشو یابی و یابی وخوش فحی و بو مشو بیل و بو جه بیر و کسمکه وونشنه اولمو و
نامه ایچی و عبد نشنه اجمی نشیم فخر بخی کنشه وقیمزی نشانه انار اغاجی وقتیل
اغاجی وترخون ودرخت کاج نشکنج جلدار نشل مثل نشبیل یعنی که اولنه کربالوی
اولر نشیمی یعنی تحت نشوالی یمشی نشوید علم تشخص نشوغ دارو که میان دهن فرو
کنندن نشیب انش نشید یند ا رموه وشعر اوقمو نشیل دام ماهی یعنی نشل یعنی در
اوبخش یالنی ازجامی نشیمن نشستگاه وجای ومقام ووطن نشی بر نوع اوزون تولی
که تیدی نطع دوشنه وورو زمین وبساط شطرنج عربیده نعش جنازه کسر جیله
اولی کبی رجل یعنی فتح جیله جنازه اکیده درلر نعلات نعلی نعلبند معروف نعلین ایاغه
کیا جله اکر اغاجدن واکر کوندن نغره چاغرمی نغرا یعنی پاک وخالص وجابک نقل جقو
بر قیلن که اجنده قند دود لکی اولور وبولر اوزرنده اولا روان سرایر نغمه خوش اواز نغنغ
بر نوع مرد که هر بیسی تیودا اولور نغن خوش نا بخواه لفظندن تصرف اولنمشدر
نغن خوانی مثله نغوشاک مذهب کبراده نغبو اولو اغاج نغود مثله نغاغ تحفه وتدع
که سنه باجرلر وتعا سکی نغام هوا یعنی دوتن تونزوبدن طنقلغندن کنایتدر رو
زشت معناته نغب معروف نغت انداز طوبله بخی عربیده تا یهند طادر اشا عجملر تا یله استعمال
انداز نغتنغ قفیز یعنی اولجک نفنج سوبلرکن اغزدن صولان کشی نفربل البخ وبنزه اولمی
وقرتش ورملد وبکز نمکر نفس صولو وصولتقن رنجی نفوکر یابلد اشتالند معناته
نفیر بوریر وفریاد نقاره دکرمن جقلدغی نقاره معروف جالغی عربیده نقافه جامله
عربیده نقام بیلانی نشنه نقب لغم کر برلشنده یولدر نقد حاضر مال نقدجان
جان یعنی جمال نقشبند نقش ایدیجی نقشبندلر نقاشلو وطرح صنعتیه دن بربزکیدر

نقیس

نقیس بغرتلو فوشر بعضده نقیس دتشمش نکر اونم چکرده کی نکل اشته دمکیدر نحل یالده
یغزلو تازه اوغلن نکند کوهردر ویبل که باغر وباغنجی بلکدر نم یاش وجه دره که کوکدن یغر
نماز معروف عباددر نماز برا بمد طلفا نیر نماز پیشین اویله نمازی نماز دیکر اکندی نمازی
نماز شام اخشام نمازی نماز خفتن یتسو نمازی نمازکذار نمازقلجی نمط طریقه واسلوب
نمازکاه یعنی مصلاه نمام فوغنجی وبراوندر طیبلر بلوبدر نمتک که یا والج بمشر نمج یعنی
خم وسبزکه اوقی وقوغه اوقی نمد کینلد والت تناسل نمد زین تکلتی نمدار یاش نمناک مثله
نمکین مثله نمکدان چوردک اوتی نمد طوز نمکدان طوزلق نمکدار طوزله نمکسار مثله
نمکنزی بر نوع حلوادر نمکت یاش نمکسوده طوزلو که بصدیمه درکه نمکسود مثله نمیج
یعنی غوذج نمیر ابیار شوره نکاهل ننال عار نوبهاره یعنی فنی نو یکی جدید معنانه
نوا نونلد فتح وضمی جایزدر بالیق ونعمت وسیاه وعلم موسیقیده بر مقامدر ادیلر
وجالجیلر سازه وکزار واوج اوصنر ودستان وغنا ومو وتو حالو وبهره وجکر درکرد
وطوطی قوشی نوابین شکفت نوا جسته یکی دکلش باغ نواد صفیش نوادها وغل
اوغلنلر که تعدروند درلر نواده پسر زینه اوغل اوغللیر واوغل قزلری نواده دختر زینه
قز اوغللری واوغل قزلری اوغللری وتعلقات نوار تمتمد اراغ دمکیدر نواسته بیر
بیر اوزرنده بغلمش کریج وکرمد نواشه یا پو السند نغی یالجی نواله غایت بخشی و
دکجی دکلمه ونزله ولقمه خراسانی ولایتنده لقمه قاضی درلر بر نوع طعامدر نوامور
بر صنعتی یکی اوکرنلد ویکی اوکرنجی یعنی یکی هوس نواد راست بالا ولرزاد واولر
که درکه اوقورکن ویاد کراد ارکن صالنه وبشارت ایدیجی ونالان معنانه
نو اورده برعت یعنی یکی کلمش نسنه نوایین یکیله دوربین نسنه ویعنی شکفت
نو باوه تر فنده مر نوباوه مثله نوبره مثله نوبه مثله نو بابور کاوفریدون
نوبت وقت معنانه عربیده نوبه صفحه صفحه نوبه صبح نود طقسان که طقسانده ر
نو دد بکلم نورد جلاهلرک سلی دکلر التی ودوده وبکلم وبوجر برو
فخر ولایوه وپسندیده ونوبدیده لفظندن صیغه اوروصف ترکیبی ود ایلمکده

وصدقه ولغت نواله
اجمی ... وبوبک
اغاج فجلاهلر بیز
دره کی ...

... بر نوع ...

نورده مثله نورده پیراهن کوکلکه انکنه دولایی دکلی شربت ماکا یکزنه ولدسه ٥
نوش نواله وعوض نوله ادلک برنخونلج بلمانی ماوجی کربکا وجی نوکرده یعنی نیره ٥
نوروز ماه فروردینکه الک کونی یعنی الکه یازایلنه اقلر کونی نورطابنجی وقار
بوریخی والغزلر طشره سی نوعیدا مید سنزه مکدر نوعنبیله ومتیز ره وجوه غداتی
وضیا اینجی وجوینده وفربینده نوخنده تیزفهم که نوعید نواله وشتلو مرزده معنا
وتوشه عدله وعوضی توان معناسنه وعونه الک ضیافته نویل الن پیشانی معناسنه ٥
نوس برشهزاده وعزیز ترین چیزی وخوب یعنی هرشنه نله عزیزلر وخوبجه نوئله
فتحه سی وضمه جائزدر نهار بر شنه دن اکسیلمک ولسبار معناسنه وبغرتلو قوشی فنکه ٥
اما عربده کندر معناسنه نهار نیغ صغرا شکن نهار بید خور قند ومکدر نهاز اریج وکوسم
که قفقابلر قیونلر اوکنجه بعد برسبیل استعاره هر متبوعده مستعملدر نهاکه کینکاه
واوجی یکده سی نهالکی دکتنجلر نسنه نهالیچه مثله نهب غارت معناسنه یعنی یغما عربیدر
نهره یابو وکوعوه وبصفی بر دوه نهبره حدقدن اشهر بوالک شنه نهرار مثله و
یعنی دشوار وبد انداره نهجیز طولشیح وطولشمق نهلع اریح واکسک وشراب
اجلع وقاتو وصوصوم اضدادندر نیه هاء غیر ملفوظه حرف نفی در ریوق دمکدر
نهم طعامه حریص که نهنک تمساح نهیب خوف وغصه ولعو علی عیبید نخ نقش
ودرد فتح صریحله اما اماکه کسر حرف نفی در نخابنا قیش و وقتدن حصار نیا ٥
جد یعنی دده نیاز رستدایمز ولهمیه نیازیند کرد ابد معدی وایدمیه نیازی معشوقه ٥
یعنی اوینا نش نیدلان سببی واغز بصوه واغز بصن دیولرده ادیبد نیذکر مثله نیدو ٥
طودن یقه سی وقمان اغی نخدن نایرچالجی نیسان ابرار اچوماه نی شکر شکر قمشی نیسان
قشلوه نیشته سببی نیعه قمان اغنجدن نازلر بیزنیله تصغیر نخدر نونک ونیانورلر
فتحیله قشیجو دمکدر نیل یا هرند سکوبنیله جامع نخ یعنی بزن النون المکسوره
بنزانش چراغ نتف زیباده اوهرارقندنشار ساچمه نثاری مثله نخاس سنزرده کلیر شنه که
بتجیله کونه لوحه پشنه ارکسه ذکر نثار ذرای عجیله اصل ونسب معناسنه نخی ده وجوبادلو کتابه دن نست

ن
النون المکسوره

بنیی

قیدین اتمشدر احمد بن اسمعیل بولفظی نون مکسوره ده کنوز مثلا اما بعض کتبده مفتوحه
کنوز مثله وعجوبا لعارفینده دال مهمله بابنده کنوز مثله نزار اینجه وارقه نزد اولوب ٥
یعنی غصتلو نژند مثله وپژمرده وعاجز وحیتلو وانانخی کتنی نژه مثله نژهمند حیتلو
وغصلو نژم ژالک سکونیله غصه وبلوت وطمان نژمند مثل نژهمند نژم طمان وطوفان
نسل عدس وحجا اقلر دکتابکبردن نسبه وبره سی نشا بوعد برشهرادیکه شاسته
معروف بغدایدن اولور نشان علامت نشانه مثله وارقه نشانی نشانکه مقرن و
خشک دماغ یعنی یلدغ سنز وایلدغ سنز وصوسنز نشخوار کوش یعنی بم صوغچکه قیون ٥
وصغیر یکدن صکره کوش نشخو مثله نشخورده مثله نشواره مثله نشره کونکه نیشره
مثله نشتگاه امتزاجی یر واوتوره یر نشستی بنجله وامتزاجی یر نشستی مثله نشله
یعنی سراغج نشکرده بشمقی بچقوسی نشکنج حمدلله اصفهانلر دنه نشوار علم شخص ٥
وطولنکوشی نشوه کیفیت غوشی نشیب اشی نشیو مثله نشیم قوش یواسی ٥
نشیمن مثله واقامت یری نغمه کلمجلر نقاب یحه و پرده عبید نقام کرده فارک وغیره
کوزی یعنی نوعلو و بونه نقمت کینه ونحت وقتبلو عبید نقم حرکتی ابنی ونکابند
نکابه دستوانه وخبر وبرملک وتکرار نگار محبوب ویعنی نقش ومعشوقه ونکلمه
لفظندن امر ووصف ترکیبی واسم مصدردر نگارین محبوب ومعشوق نگارکر ٥
کوز انکشت معناسنه نگاه توقف وصفیتو وعلم نگاهداب صیغه امر ووصف ترکیبی نگاهبان
مثله نگاه داشت امانت نگران یافتی منتظر معناسنه مجازا بقلو معناسنه کلور نکش ایشی ٥
سست اولان نکه نکل ساده وبر یعنی یاکلک یوزلو نکل طاغ اروکی وبرجی نکنده موشی
دکشدن نکوا یوو کوکجک نکوهش اسم مصدر خورلیش معناسنه نکه یعنی نگاه ومتخل ٥
نگین یوزک قاشی نگین سای حکاک یعنی کوجرد لجی ویونجی ویوزک قاشی یونجی ٥
نلاد طاغ اروکی بعضلر کیسانه دردد لر نوشت زخوره نهاد مرهم وایلین ونهاد
ویعنی نژاد وترس ونخس نهادکی کشیلده قفقان نهار نقصان وبت معناسنه نهاز ٥
اریج وکوسم نهاز قلم که اشلر وقدان وبیراق که اغاجکه دیبندن طغر چیز نهالکا وجکله سی

نهان کزلو خفی معناسنه نهاندان کلر نهاوند بر سید معناسنه نهاوند علم موسیقیده بر پرده
نك اسمدر نهیب قورقو واو ر نکلو غصه تونلك فتحه سی داخی غتدر نهیبه قورقوب
وبوش معناسنه نه قو ویوق دیمکدر نحی مثل حرف نفیدر یوق معناسنه نیا جد کرا اتاجلیدن
کرزه انا طرفندن اولسون نیاب یعنی نیام یعنی قین وقراب نیایه توبه معناسنه نیاز
حاجت نیازمند حاجتلو نیاکان یعنی اجداد نیام قین وصفی سکوکه بغلنان ایپ
مقوم نیایش افرین ودعا وثنا نیب الفاظا نبا عندنده سیبا ردنجه کتبوده
ونیب در ان نیا نبت ولایشنده بر پرده ادیدر متشکله ابوسی کانسبت وتعد نیر بویندیدر
نیرنج صولماشنده نیرد بوکی وطلسم وحیلی سیمایعنی بکز نیرنج داستان وافیدلر
داستانجیده وغرایم خوان نیرنك حیلت وجادوجی والاتلك وافسون وهرنسنه نك
اصلنه وهیولاسنه درلر ونقاشلرد کرمانه سی نیرو قوت نیرو فر نیلوفر چیچکی
نیرومند قوتلو نیره یا یوه نیزه ونی دیمکدر وعینه دیمکدر وطون معناسنه نیزه
سکو نیزه زن قضجی سکو وصرجه نیزه کتلك نشی ادر نیسان محالف سوز
ویلان وعده نیست یوق دیمکدر ویوقدر وه دکلدر نسته مثله نیستو نیشتر نیش
اغولو حیوان اکنسی وه دکی ونیشتر نیشتر قان الاجق الت وایت آروسی ومطلقا
آمرو نیشخوبد کوش که بعض حیوان یدکلده ضکره کوشتر نیشو برد ر لولواز نیت
قولتق سیسه سی نیفه شلوار باغی نیفه تمان اغی ونیفه سیر نیك ایو نیك بخت ایو
بختلو سعید معناسنه نیکخواه ایو صاحبی ودوست ونصیحت ایدیجی نیکو ویورکن
ویوزی نیکوکار ایو اشلو معناسنه ولطفاشی معناسنه نیکو یعنی نیك نیکی ایولك نیکلین
مثله نیل جود ومصرماغنده ادیدر نیلکون یعنی لجیلوته وکولاه دیه نیل وجود نیکلو
نیلوفر معروف صاروه ونجیله صوده بتر نیم یارم ونصف معناسنه نیمه یارمجی ونیم زن
قلج نیمیا رچه مثله نیمه مثل نیم ونیم رضد کشنده یا روسی دوتلو طبیبیه قالنج
درنیم نیمرشت رو فدن بیرده نیمیل تمام بوغزلنمش حیوانکه اولوجوه حرکت
ایده نیم یهتو ازاجه تولیجی نسنه وارو قبلده نیم ترنك اینجه او از قلبا وازه نجی دلا

نیم تن

نیم تن زبون وقصه جی قفتان نیم تنه مثله وقلندر نیم برشت یعنی قاریشق وبدیسره
وسنرکو معناسنه نیم جاشت صفره کشی یعنی ازاجی یلدکه کراج قرینه بنز نیم جوان اوزنه یاکلو
نیم جهر بر نوع مخلوقدر اکسی بریره کلور بر ادم اولور وعینا بر نوعدر ایکی اوزره قلقیو
قلقیو قنده دلرسه کیدر غایتیدر اولور وعدم خوار اولور انسان شکلنده غایت
قتار اولور نیم خورده اته بغدایر وبکیدن ارتنشی نسنه نیم روز اوبلر وفتی وملکت
زابل نیم روزنده زبون اولستان ده فقه مخده لربر نوع اقچه دردر ده نیم زار اوریه
باشلو نیم ساکر مثله نیم جان دیم در نیم سوخته یانمش اکسی نیم سوخت مثله نیم سوز
قارمش کباب نیم کاسه برنوع اغاچدر چنوه در قفایه بکز نیم لنك یاروقربان کبابی
قبرلر نیم کوز بکمز نیمور حیزه نیوش دکی دکمان نیوشه مثله نیوکرد کلی عروس معناسنه
نیو کرمونهاد ر وعاقل ودانا ومعنی الت نیوعرد مثله نی نیوق حرف نفیدر النون
المضمومة نبی قران ومعنی ضرنبشت صیغه ماضی نبشتن لفظندر ویازی خط معناسنه
واسم مصدردر نبشته اسم مفعول صیغه سیدر یازلو معناسنه نخست اول دیمکدر نخستین
اولکی نخشت برغیر دراصنه ارکیسه نسنه ظاهر اولور نخلکون نه عرور اغاجی نخود
معروف حبوباتدندر نخود آب مشهور طعامدر نخود که بشوردر زار قنوقلی نس
اغارد طولانجه ایش وفرح وصبرجی نسنه نسخه اقر کتابتر در اکه اکا بجقعب
یرانجلاین کتابته نحی زاهدا وا وربك معناسنه نسو صبرجی نسی مانندی نیشتر وجام
نشکر وه نشمی بحقسی نقل اینجه ونرم یعنی دربك ومعنی نغز نغو نسنا مذهب
کبران وایین ایشان وربتلد اسمدر نغو شانر مثله نغو شای سرکین کاوکه خشك
شده باشد بسوزند بعض بیرده تزار در ار نغوشه یعنی نیوشه نغوکر مثل نغل ومعنی
نعقد ربالبد شتاکندر معناسنه نغاع قدح عهیده نغام بولنق نسنه وکره الوزره
دوزشت نغره کمش نقلدان نیسی نکس خسته لقدن اوزلمک نکون باشی اشغه
مثل سرنکون نکون سار مثله نکونسار مثله نکوهش خوراق وهجو معناسنه
نکوهش خورلیش دیمکدر اسم مصدردر نکهت مطلقا قوقی واغز قوقوسی وقوقو نسنه

نمايش اسم مصدر در كوسترش معناسنه يعنى ضيالى نمودار چاشنى واورنك معناسنه نمونه
جاشنى ومنابكار زشت وخل وبطال وفاسد وهيچ واورتلمه معناسنه غوغم يعنى نمودار
اسكملى نمونزش مثله نمويه زشت ومنابكار نعويجى نو معناسنه ونفى اچون دخى كلور نفى معناسنه
ومنا معناسنه شكم نى سپاس يعنى ناسپاس نوا علم موسيقيده بر پرده در وبر مقام نواخت اسم
مصدر در اوغشمه واوازه دن بر مقدار چاشنى كوسترمك نواده اوغل اوغلى وقز اوغلى
اصلده مفتوحدر نوار چادر بولارنه دكلى يعنى شريد روقولاند كبى ايپ در نواز نوجاكر
لفظندن صيغهء امر ووصف تركيبى غريب نوازدر ونوازش نوازش اسم مصدر در اوغشامه
معناسنه واوازه دن بر چاشنى كسترمك نوازده اون طقوز نواسه نبيره نواش فواد
وضربان نوالشه يابوار اسنزغى بالجمله نواك اسمدر نواله يعنى لقمه نوان نسنه
اوفمق وبازيجى وعالم نوان ده مثل نوازده يعنى اون طقوز نوبلك بارغ بداندسى نويه
جام تابى واوعنه درنك ويعنى نوچه نوع جام اغاجى نوند نواله وفرزند كرام اولنزاده دكمله
نود واوك فتحيله طقسان كه عدد معين در نوده فرزند كرامى نوعدر ره مثل نود در
علم شخص نودار ان شاكردانه نودارانه مثله نور ضيا اتش معناسنه نورد جلاهلر
سلمن دد كلمه انجى درر واسم مصدر در بوده معناسنه ولابق ولسند نيده ونيوم جديد
نوزان قوق قنج اوازنونه ده اون طقوز نوبرده بكلم نغزه خزه والجى نغز نابر
عمبيله جام انجى نغز مثله ويعنى هنوز نغزه فرزند كرامى يعنى اولنزاده نوش قوس
قزح نوسه سرابها الغم سلغم در ار نوش صيغهء امر ووصفى بالجمله نسنه وعسل جام
انجى ويعنى عاقبت ولذت ولذتلو شربتلره نوش در ار نوشادر معروف نسنه در
قلاويغلر استعمال ايدلر نوشا نوش بيوسته شراب اجمك ودرلو معناسنه كلور نادرا
نوش واوك كسريله نوشت معناسنه يعنى نقصيله الهى كه يا نوش پرنوشه شاد ولذيذ
وقوس قزح نوشين كوارنده يعنى سكرجى حاضم معناسنه ولذتلو وطتلو نسنه
نوف طاغ بانقوسى وبرپرده كه انجى مجموعنا ولاويجمع نوك دنوك بالفتح نوكار
الدهه نوكفار بكيشاو مكيتر معناسنه نوكر خوارزم دنيجه هم مشهوره نوكر يعنى سن

بيرون

بيرون دهان معناسنه وقوش بورنى وطابنجى نسنه نوك ورغ يعنى فرغ منقار نوك
يعنى اكنون ومقيم وقلج كنارى وبرقلج اديدر وبو تعمكم نوننه فتح واوله يوريه
ات وبيلك نوننده تيرقيهم وبكلمه جمقش نسنه حاوز معناسنه نونه مثله بعض نسخده نونيد
دوشمش نونه الكلدى چقورى نوبر يعنى بنى قران معناسنه نونيين ضم نونله وفتحيله دخى
جائزدر شهزاده نوين مثله نويه قدانلو اغاج دبندن چقر واغزداك نويه قوس
قزح يعنى الغم صغماى نوينش اسم مصدر در برزش وبيلش معناسنه نويك نوبت ودوردر
وباغ بسنسى نه طقوز نه بر اولدكه هربر طقوز طقوز طرح ايدله هرقس
بربلدنه تعيين ادر نهين ننورد ونيا غبر نسنه نكه قباغى نهنبلين مثله نهبه
عقل نهره يابوه نهفت صيغهء ماضيه كزلبير دمكدر واسم در وعلم موسيقيده بر پرده
نك اسمدر نهفت نبات كزلو حاجت اسنين نهفتكى كزلولك نهصد طقوز يعنى نهصد
هزار طقوز يوز بيك نهبك طقوز بيك نهم طقوزده بر نهنوش قلوه دونجى واشتهكم

ق

باب الواو المفتوحة

باب الواو المفتوحة واش مثلا كندم واوه ماست وابعدا برانيجى وكره معناسنه
وشادروبراحت واجى وكاه اولور نخيين لفظا اچوك تابتلو ووهيج معناسنه
وبيشوا معناسنه دخى كلور وكلمه تحسيرد ر واحسرتا كبى وابس اردوكره وابس
اردجه ويحن اولاق وابس باربعبله انجى معناسنه واتم اصغها نيله دلنجه كفتم معناسنه
وانكركوعد انجى يوسيتيبن دوز معناسنه واج بر ظن كه يقينه يقين اولا ودر سنك ورايسك
وصباح بير وحرند بعض لغتده ايلكه بر شبهه در كه هيچ بقينه كلمز ومنقب يا نجى
وانجى سبماتى كه بولد چكرعاد بر كسه نفى ايدم اتمك وادخ اولر رده دركه
انده اوفتم يتمش اوله بعض نسخده واتج دخى ثمش والاصح در وادبان راز هاينده
وار يعنى يار شترطار كبى وشبهه وما نند مصاحبت جوك كلعه امبد وار بزنكود
كبى اميدلجي عظيتلي معناسنه حاصل كلام واو الف وراكلمه اخرنده بونك كبى معنا ي حاصله
افاده ايدر وانكاه صباح بلوره كجى بر وارنخ مرتله وكر نكله ودرسك وارداد
اوقلعق وحرارة وجواد واقترجق نسنه وارده ن اوروده قابله معناسنه واهبين مثله

وارش طفيل طعام وحاضر طعام وارف تخيل او سيمك وعجبي واركار بوستان مضيار ه
اولكي وارم بمعنى ورم وارس درسله وارنج رانك كسريله برنج فارفسنده قابل يعني ه
اورده وارنك شليك خيار بادرنك معناسنه وارو بمعنى وارف وارغ لكهلنك وارو
شوم وارون بدبخت دركه يعني نحس طالع و دلسز معناسنه وارونه بدبخت ومقلوب ه
يعني ترسنه وارنج اوذم صوي واوذم جيقي كرم معناسنه وارين بمعنى وارن يعني درسلك وار
يعني بازغو نكلك وارقنله ورشنه وعكسنه وارغ خرما ايجنه ركوك بمعنى بارزكونه ه
يعني بايلي اشعه وارنج زكي هابقوق وارنج اوذم صوي طعنلك وجبقده اوذم
بتن بير وارنج اشي وارزيره زمان واسه برغانه وانشامه دلبند واشم ارحه و
برشهر وانسه انجه واغل طفيل شراب وحاضر طعام واق وواق براغاجدر هندده
برجزيره ده اولور بعونذراع مقدار براوذوغ ولور وكوزلرو قولقلر وبعورتي
اولور فلقان كبي مصفى وثمر نكار بر بيه فلر اولواعلر بير قلرك ادم باشي كبي باشي
اولور وكوزلر وقولقلر اولور وبوزلوا اولور فجعي بيل اسه بو قلرا كلور
وبالده بنه اينا اندن واق واق اوازيعه الكر بوسله بالفدكه كميلر بوده ريجلو
بالو وبعض نسخه ده جيوق بالو دونمش والا بلند قدر وهمت بزرك ودوست ه
ورله معناسنه والاد بمعنى بنياد وبيوند اقلرجه سبي وبيو قعدر وبيوسه سبي ه
والاده دبعادر سبي والاد ونه شنله والان بمعنى بالان ويهلوان واله حيران وبي
عقل لامك كسريله وهانك سكونيله عربيدر والي بمعنى حاكم غريبيدر عام بوبرج ديوغر معناسنه
واماند بورلمش وقالمش والخواه الملكه وامدار بورجلي وانسان بركلكه نكر
كوبكجي واه بمعنى وامر واها اشلر واهشن امدن سرخوشلقدن المنع واهم جسته
گرسنه وبيرده وبله معناسنه كرسنه قورلمش وكرسنه صيرلمش واهم خسته ونصيب وخط معناسنه وذوق وللذ
وبزك وعمو برسي وايراه فرباد وباطاعون وپايار زهره يلنجر وپس بمعنى ماننده وهمتا وتنلك اوذم صلقمي وتاك
وايزك قنغ وايه صحيح بفتح الواو الجبل الذي بوسفه بر عبيدر وبشوه بمعنى محكم عربيدر وتن پت معناسنه وج
اگراوفي وصبان اغاجنده ميجي وطايفه بارنده برشهر وحبقار شبه معناسنه

دو

وجل بيم قورقو معناسنه وجل جيله كسريله اسم فاعلدر قورقجي ديمكدر عجزكي مفتي وجل ه
هادمهمله ايله قرو بالجق عربيدر وعجي خرما جردكي وخش بر شهردر اسمدر وخشت خمسه
ستر قنلنه دريجي كوجي وحشو بيغمبر والحي وحرت خشم معناسنه وراكر لفظندن مخفف
واداث نسنه بيشه ورده رالصنعتلو ديمكدر وجنم دركه حركتسوز حرفه الورو
هر اسمدر اخره لاحق اولا اسم فاعل معناسنه اولور شخص وركبي سوز سويلجي ديمكدر
وزا اكا وانجه ديمكدر ورارود ماوراء النهر اقليمنه درلر ورانجوبله طغو براسته
بزده مقسوم وراغ خطا بجه كم اوللكه بر نسنه بيع اتتكدن نصكره فسخ اتدن ه
وباخود كيلنند اشغه وبدل مشتري بهاسن هو عرف شاهدر عادتمجه خط اتمك ه
جايز اكا وعام در وعدبند كملو كرد ورتاج ابر كجي ددكلر اعتقد وبحن بوكر معنا
اولو ديمكدر وكيسك چيكي وبيج بلدرجين وبصره بالجق واسمانز خانه وبيج اكر
اوجانه بر كوكدر بيوك كرداعر سيحو بر بلوط وغر معناسنه وتواجي وبيچه ه
جيم عجميلك كسريله وهاء غير ملفوظه اكرچه ديمكدر وبيج كوزا وتخع وخان
فائده لوه شفيع وخش بلخ ولاسنده برشهر واشله افلي وحجان اوقلغو وجارقه
وحدانه بمعنى حرحانه يعني بوبلجي اوقلغوسي وحدنه اتمك كوزكجي وحده قباكو كرجيني
وكبوتر بازاري كوكرجين اوزكدجلد انجي وكلك بكي يعني الزينك وردكي كشت ه
معناسنه وكسب املك واكركز غلك وقبه معناسنه وزبيدو ماوراء النهر اقليمي وندكار
اكنجي ورزكر مثله ورنج بروزنش وبنين لفظندن اسم مصدر مقصدر اوبكمش
وقرنش وراشي عادت ايدنك وريش بر صوجه كلمدعو تلزاندن فراجه ايدلر
يمن دياربنه اولور وجه بسا صغرجه ورستاد بمعنى وظيفه ورسنج اوكز سقفي ه
وريش قمقو وقت بعدنه اورده قلمير يواشد ورنشان قمر وربغو كوكرجين در
بيانه اولور ورسنان ركانك فتحيله علم موقتيده بر ببره تلك اسمدر ورطه كوملكي
بالجق عبيدر وزغ صوبند وكلنجك وزغاره دكلير علت وزغاه مثله وزغن ه
مثله واعضاده بر عبيركه اولا اكا وزغن دراو ورغنشت براوتلك اسمدر وزغان بمعنى شفيع

ورده بيرجه وكاغذ وكرا وجا معناسنه ورگا چابلو وكوكرچون وردگا قوبي كيسيا ٥
دانه جكلر در بغداير اجينه اولور ورگار مثله ورفنده يمش وابركي يتشن يمش كه ٥
قلاو ورده لر وبوستان اولكي ورخره يعني خيارلر وهو نبات كدا فنار ساقي وليه
وركار ايشا وورنه طوبرق بكه وركاك برقوشدر بودخاغ وآدي ايبل نجيل
دره چيلو دخي دره لرين ليكه مثله وركا كوج صنوبره وركاه كوجتي وركوش
صلقم كوبه وردكلته طارعم بر شيشه درور ما اندكي تخته دن يعدر اغزهه وركا
يكت يعني برنا وكوبجه كوكرچين وقرير وبغداير وردنان مثل ورفان يعني فايده لو
وشفيع معناسنه ورندا وردجلغ وامر بجلغ اوير وردنا زتصليمه واعرانلوه ٥
ورنوخ بهرام كوركرسرايي وردنك بمه وكوزه وردنه بوغه دمكدر ورواق معناسنه
ورلع ورعد تخت وردوليه چاردن ورد ورده سنجاب يعني يتنز ورموغ طكرمك
ورد احمقلو ورهم برد سعز ورهين دار وبغداير خلط اولش قصقني ايتاع
ورهين مثله واويكنش معناسنه وريا بويلغ دموعد بوقوق ورسبو تقد بولر
بربانه اكر اولوب باقشمسه وهو انه كركوشه واكرى اولادخر يعني وج يعني
اكركوكي وزان اسرهيل واسحي وزافه قورعنه وكر تكله برنوع عدد غرغ كوزه ٥
اوبجي وزغه مثل وزنغ وزقان يعني شفيع وزد مثل وزنغ يعني اكروزغتف
برلعنه وزداك مثل وزنغ وكستار وزركر تكله وزن نشاطله يوبين يمكه وزنك
بمه وكوزه ودوه ايراني وزنيبي دوه ايراني وزه قرش وزير معروف پادشاه كد
كنخداسي وستا تفسير صحف ابراهيم وستاد بسيار وبروستان ارقسي اوكتنه
ابومش كسني وستر روايت بويخي وبيان خطه سي وستي التمش صاع درجماع ٥
التمش اكي بيلغ درت يوزدرهم اولور وسيمه راستي وجود بيراني وستاجوق ٥
وطوبجي بر معناسنه وستاد مثله وستان مثل وستان وسنقعا اكنجي وسواس اندلينه ٥
وسبط برمملكت وايتفه جزيره نك اسمدر وسيله يعني قسيله يعني زرهه اسبعلش
يعني قش واداتشبيه دره وشه درلم كبي دمكدر وشاق تكله قفان وقوش

واكر وقرش وزده دكلش بعنه
وزنغ قور بعنه وكر تكله مثل
وزاغ وزغشت براوقلد
صح

وستدنكه مثله وستيخ چركه
وكيره عبيد وعغاد مثل
وستاد صح

دد كلير حيوان كه معينه كوركا اولور يعني وزده وشت ابلك وسقلو وريهله وخوب
وثغركا قرآن يعني سحر وشنا يعني زنره وشنس جماع دروشان وشت كرده طوليد
اجركي صقلو وريهله اولان بغير وشو معروف حيوانلر كه منندن كوركرى اولور وشقار
بكلر بديكي يدن بمكه وشقي مثله وشو تكله قفتان وشلك تيزلك سرعت معناسنه ٥
وشكرده چابك بمكه وشم صوت تيزيمو ونقش يزيمو وشناد يعني وسناد يعني
جوقه وبر معناسنه وشندات كشنمك وشه طبيبلر وشو دد كلير يسكر برجار ورد ٥
وشيان جزا عوض وشيه كتكل خورتا معناسنه وشتي شبنده تشديد وتخفيفي ٥
جائزدر يعني سرمحه وطواط قور بعنه ويرسه وضعيف ادم والفسنر وطوط دخي جائزدر
وظيفه طونلو وعده زمان وريهله وغا جنك وصواش وغنج ابكير وعيش بسيار
وغفه وابنوه وفا عهدنه دوبهه وفره جلا التلرندن برالت كوبجدر وكركت ٥
كه ظلمي وقباجه اللندر وقت زمان معنيي وقواق براغجدر هندستان جزيره سنده ٥
اولور غايت بويلغ يمشي اولور ادم باشي كبي باب اوقلنده ذكر اولنشدر وقيعت قي بوكي ٥
الت وقيه وقبه لفظنده مخففه وكراشيا نه مرغ عربيدر ابريته نوننده دكي
در خارنه مرغ معناسنه وكنشك صقرلو اغاج جبنه در طبيبلر حبة الخضرا درلر
وكير بهماني وكيل بنن معه بجو وابين بلجي عربيد وولاد ولا وحريرقلو اشوب
معناسنه وكدد دوست اولمق ويقين اولمق ولبجه دوست ومخلص ويار وجوار
بهاركي ولبس يعني ينكو وتا ببان كوكرجني وارنكه قمير ونذ صنوبر ونده زحمت جكمك
ونزه كرده بعض نسخه ده كردنه دمغمش ونشك منكش يعني ومنوش يعني ونوشك
مثله ونند اوادم صلقنله اوجي يارغ بدا انجي بركه صوبجي حوهر افرونيزه كنلكد ٥
وكنكر صقريز وهفت خمسه مسترقه نك درد بخي كوني وهنك حلقه وكنده وبر ضمير
غايب اولر وانوكر بحمكسر وريا يا وقليو واكسك معناسنه وبجام يعني طوبجي يعني نه ٥
كوزلر ونخوب وفه عبيد وبرنجي يعني جزا باكتمنه وبنشل قرد انشيني ٥
وبشه صرمشو وبكه وابربكا دمكدر وطوبرلك وبجك معناسنه اضدادنده محنتده ورحتده

و
الواو المكسورة

مستعمل دعاء لحجه عاء علیه استعمال اولنور ویل یعنی وای ویلکه مثله وین قره اوزم الواو
المكسورة ویب کسر مجهول ایله ویره واکثر معناسنه وتاده یعنی خانه ویعنی بنن عربیده عمران
برخیله دریجیر ولایتنده ونوبیله طکوز دمکدر ویرت بایرایدجک اغج وتره فرتش برشت
معناسنه وسناد بسیار معناسنه وشکرده چابک کسه وقایه درنجله که عورتلر بکالتلرینه قورلر
ویکیمس وچار ولایت ایل واقلیم ولیسه بیکو یعنی ابو ویجع عرض نادر وبجا اصل معناسنه
وای لفظندن مخفف ویل کم کردن یعنی یاویر قلوح ویرامثله ویرعیرا برنسنه
یاد ادنلر ویردهش وعقل وکیاست ویارنکی وصوصی ویران خراب ویرانه
مثله ویرعی جدام ویرکی صاقی لو واره ولوح ویسر ما ننده یسه ابو ویزه صافی و
بالکلیه که ترکیبه صرف دخی درلر ویرمثله بعضلر حاضه معناسنه ددلر ویرشه صاره شو

و
الواو المضمومة

ومثل عیزه ویلغ ظفر ویکنلکلو ویک معناسنه ویل مثله عرضه انه ویله فریاد یعنی ویلدی
ایلک کلی ویعجز خالص الواو المضمومة ورناس غافل وترنلع عمر قصه معناسنه ومسق
طایتمو ولغر جوره وشنده حمار عشکره ده دولدور ویرانشه اناتلمش وماکر فکر ادجی

ها
الهاء المفتوحة

وددرنده یعنی کرد امن وغرن کورستان معناسنه وقوراهسته معناسنه باب الهاء المفتوحة
ها ادات تشبیه در حاضر اولور دمکدر ها ادات جمع در کلمه نك اخرینه لاحق اولور درختها
وسنکها کبی یعنی اغجلر وطاشلر هار اغجوز لشتا یلدع واغویه دخی درلر هاره
ایورد بکرمی تشنی کونی هار نشکان زلف یعنی زلف قوهی هاژ بانلغ منعو وغصه
لوکسه ویشیان ومحنت وعشقله خاموشلغی هاژ مثله هاک ارام وقرار هاله
ایراغی عبیده هاماکه همسر وهمتا هاموت صحرا وحونیر هان تیز اول ویلو صاقن
دمکدر هاون معروف هاون واغج دیلد وطاش دیلك هاون دسته هاوند کسته سی
هبا غایت اینجه توز غبار درخی درلر هباک لکد دکلر بر منکسد وقلعه کوه وسرای هبه تابسی
هیچ صلاوح وسکوی نسنه لر بر درسطوز در دکل هجده هاء ملفوظه اون سکز هجده
هجیره هزار اون سکز بیك هجیر اصلی بدرات هفتخانی هفکیر هندده بر جزیره ندر
ادیده هرآیر التونلو ابرهیمان الهمیلان بیهوده کفتن عبید هدیه تحفه عربیده ها

باطل

باطل وبیهوده سویلیس هره نال وقلو قبرجی بعض نسخه ده هره دشمش هر کل معناسنه
بو هر لفظی ترکیبه دخی استعمال اولنور ایدلرکه هر برسی فراد ایلدی اولور هرا سراقسان هوای
خوی مخدا ویوف هراسه مثله هراوا بلبل وهرا وانه دمکدر هرآینه البته یعنی لابد هرباس
لخت باشلی التنده است هرنه طرف هرج سرحد مملکت هرجایی بجعفالی وبجه قرار
وهر یروده اوبلی هرچند هرنیچه وهرچی وهر بار هرچه هرسنه هرتها دابا دهرنه اوکوره
اولسون هرداته دکلی علم وبیمارخانه وتسبیح قبده ویراوند وکنوز تخمی هرده ود
بجیره درهره فوه مثله هردوا کسی بله هرباره فتنی یعنی وقتلرده بر وقت که عدد معینی
درهرجی معناسنه وهرچند هرنه مقدار اولورسه که عدد غیر معینی در هرزه اصلسز
معنی سنر دمکدر هرزه جیه بر طعام سمز بغیر سغله سنر عربجه حمیه درلر هرزه فکرده قندز
طشغی ددلر ویراوند چایرده بر هرهفتی سراغزی هرکان هرغنبو فراغ وتنجم هرکز رمانلرده
هیچ بر زمان دکل ایدر دمکدر هرکس هرکه اکا باخود هر اولور هرداته بیمارستان یعنی
دار الشفا واسکینه هردک قره قره هرهفت زرکس وتوکر هره اوکی قوتش هرهد یعنی
وکید صو هوهد اقرهبه مورون اشنه هریوه ذرکه ددون نفره باش یعنی انجه احنه
الحان النون هزار بیله هزار وا بلبل وبکه صد الجه دمکدر هزارپا چیان که حشرات
ارضیه در هزار تویله فات وقوح بایرده کلر اشکینه بانسه اولور هزار خانه
دخی درلر هزار تویر مثله هزار چشمه غلبر چیان درلر بر چیاندر حوف یدن باش وعهد
هزار خانه هزار تو یعنی شیردن مقتا برغینه وکیند ده کلر اشکینه اولور هزار دستانی
بلبله بکزر بر قوش بنجوزده هزار دانه تسبیح ویراوند هزار اسفند دابعد خرداد درلر
هزارینه خالص ولیوب علی اولان النون هزار کد خالص ولمدوع النون وهلالدین
وابله وجاهل لوعلی وبرتعالیندر که هزار کد بر باغلع اسمیدر کیکا ووبن شاه والمشیر بعو
بکلکده فرسنکه درفرسخ ما بین وهر جانبنده اوج بوز باغبان اولور در بر وهر کوشنده
بر کوشکی وار در کاه اولور بر بیل مقدار برانه ده وبعض لغتده با ب ضمه ده ذکر اولنمیر
هزمان یعنی هرزمان هزیر هیبت هزینه نفقه وصرفه وخراج وتلف معناسنه هزیره ابو

وکوزلر حسب یاد کمسه که بلنش و خصم اولمیه با نك ضمه سینك تخفیفیله در هست وارد مکدر
هست استاجاذ ولقلر هستی وارلق هسیخ یعنی بوزو ترس هشت شکر هشتاد سکسان
هشتده اون سکز در هشتصد سکز یوز هشتکان سکز سکز دیمکدر هشت دهان عود
هنیر هشتم سکزنجی هشتوبی همه سنزده نك کونی بشنجی کونی هشت بك سکز دره لر
برهشن همت هشتو معز هشتیله برقلیه در خوش ایله وکثرایله وکثنا ایله وعیره بله بیشوم
هفت یدی هفتاد یتمش هفتده اون یدی هفده مثلا هفتدانه عاشورا اشی وفر حکم
یکرمی بر نسنه حبوبات دن هفت رنك یدی رنکلو دکلو ایزر هفتاد برنك مثله
هفتو رنكیس مهبس نبات النعش کبری هفتو رنك کهین نبات النعش صغری هفتم یدنجی
هفتکانه یدیشر یدیشر عبره ربانك اسمیدر قلعه نك اسمیدر هفتم یدنجی هفتین
مثلا هفته معروف یدی کونه دار وبیر عدد هفت بك بیدیه بر هفوت خطا و خطالیکل
لغزیدن یعنی طایمق هکذ طلق هکر یعنی هر که هلاکر اولمق یوغ اولمق عبیدره هلا یعنی
الا حرف تنبیه در آکاه اول دیمکدر عجلی دیمکدر وقعد فوقو معناسنه وهلا بالعربیه زجر
للعزس هلنذ حدر یعنی جنسندن هلاهل قاتل معناسنه ذهر هلاهل ذهر قاتل دیمکدر
هلفد فعل هله بابر وقعد دیمکدر و یعنی اقناع هلیاك یعنی کنشی هلیله معروف ادویه در
هلبوم ماره هم بله دیمکدر هما قوشی نیغو هما ره همیشه هاره مثلا و یعنی هموار هماز متجر و
حقیر همانده همه معناسنه همازه یعنی همتاد و برکسنه درکه برکسه ایله دوستلق ایلیه همان شویله
وانجق والحالیس وهم اول همانا کروه شو یله و یعنی بنداریم یعنی نصانور سن دی شو یله در همجنانین
وهم اندام و یعنی خیال دوما فا معناسنه اشاهمانا یقینا ستعمال اولنور همانا تمام در یکر که دیمکدر
همانند بکزر هماننده مثله هما نست انجق هما ورد یعنی همتا هما ورد مثله همبازر او رتوغ انبار
معناسنه همبر هما ور یعنی همتی همتا بکدش مثل معناسنه همان سزه کلی کوز همابی بره ش یعنی بریولو
همجد او لمقدار همچنان انجلاین همچنین بو نجلاین همچند چنکه برابر همچو کلمه تشبیه
در مثل معناسنه همخوابه بله دلیجی ویرکی بیلو همداهاد انجنی همدستان یعنی قالوغ همدم
بلجه اوتوبید وران یعنی اش و بولداش همراه یولداش همره مثله همرواره سی تیتمش طوار

همنشین

١٢٦

همنشین بر خلو حدیث اللو کسنه و بیرینکلو همزاد بله طوغمش یعنی اکیز همساز دوست یکلمه حبرا حوتی
همسایه قومشی جان معنانه همسنك و ونی بر ابر همو دایت بورنی و قرنجه اکره همشکم اکیز
امقلان همشنو بر ارعو تکلیف همشیره بله سدا ممتنی وس بر قرنداش و قز قرنداش همشیره قز
قرنداش همشیی یعنی همنشین همعهد یا شداش و قرداش و قشمش همقریه بر کویلو هم کاسه
نیعم و نان و بله خوان بله طوز اتمك بیلن همکان یعنی همکنان همکنان دوکلسی همکی دکلی
لکه همکیس اش عبولداش هلهنت بینه یعنی یه وهم وقت همخته زاسکجی هموار بر و هموار
دوزبیه ومطلقا دوزلکا املس معناسنه وملایم ومناسب معناسنه هموار مثله وهیشه
هوره سقف اغجی همه دکلی همه جحیوب بو جکی همی بو یله جیه دیمکدر ومضارعه داخل ولورسه
کبی حال تخصیص ایدر مجکوید و همی کوید سو یلیور دیمکدر همی نجو صبر ایدیرو
ایسیم اولدیر دیمکدر همیان یانجی و طغرجی همیبعك همیشه و یعنی شویله که و همچنان
وهمانجا و همت معناسنه همیله ایله و تمامت همیشه دائم و قدیم همیشه لکی قدم ودوام همینك
امتنه شمدی وحاله اشته دیمکدر همیلو شغیله مبتلبه وانجق وکیز و عانجلاین هنبر
بکمش وخوب و کو کجاع هنج یابلق هنجا بوج انج وانجه جولر ویرابر یولده کتمك و یوله
کجمك و بولو معناسنه وعفته هنجار مثله هنجاره فیغلو هندام اصول اندام هنده
هندش وصحح درها . وادبسروانسه قصد ایمك وقت و معناره هنکام وقت هنکامه
بازار جیلر کرمجمعی وا بوخنیلرك مجمعی هنکفت صیق و بو غون بر هنوز شمدی ودخی
هنی کولدانه یعنی سکجی و سکرجی عبیده هوا یك وجرکه باره ده اقراوفانلوقرحوه
هوا مباد وار نور نفسی و عناصر بود نك بریر هوا بر ناکاه وجعفل معناسنه هو ارج
مثله هوار هنا کاه اکسنره ده معناسنه هوج محفه و تتو و محمل یره ده هودج یا نش برات یعنی
اعضاده اولان اودیز وجبان کبی نسنه هو ر تار وکون هو یرم سپید وسخ و
ابر وطمان هو رش چبانلر برنوع غایت ببدر هو ر نزن مثله هو س یعنی هوا
هوسناك اراسه کیجی هوکان هلکج یعنی بقجه هو کننه بر ملك کتب ایا نده برار هاد ولد
ابجد بیلیع ارشغنده جو روایت اولنه بر هو یره ده چالی هوکو فتح و خور تو هولناك

قوز قنجی نسنه که غایت محبب اوله هوید هود که دوه سمیز در یعنی قوز معناسنه هویدا
یعنی آشکاره ورووش ومیدا هیاکه جان هیچ توز قوپرمق هیجا جنگ وجنگ معناسنه
هیجار دیوار واینجه دیوار معناسنه هیز یعنی بیل هیداخ اسمی اودانبنده ایو طوار شمس
فخر اسب تنده معناسنه وخشله ولکام هیکل حرز حمایل مصعد ووضیع تن وقعبتخانه
افا هبا ذات ووضع عبین هیکله هیکله دیرلر ابوتس هیلاج اوغلان طوغمق وقتی
انوار مضیاقه سی هیکلک یعنی هلال که دیوار پیوسته اوان طاشلر در هیله صاحبخانه
فارسیده هیکلج معرب منه رب البیت یعنی او صاحبی هینا جوهردار قلچ هیولا عربیده
تیرنک معناسنه واوز نسنه درکه نقاشلر اولا بر نقشینی رسم ایدرلر صکره بزنرلر اول
رسمه عربیده هیولا درلر فارسیده نیز ناله درلر هی حرف نفی در عجله ایله دمکدر هابر
وهیر ودر زیاده هم هی شاب وتن اهبعدیعی الهاء المکسورة هیج سلاح در تمام هراده
الهاء المکسورة
عصا هراس قورقو وبجوکرد ولوبوق که بستانلرده دکرلر در واکرده صفتیکبی هراسا
اولیوق هراسه مثل حراس هراش فحی یعنی قصمق هرپا وضد متکاپر وکافر قاضی شی و
آتش پرست هربد مثله وامام کبران وجهودان اصلده محتشم وآتش افروز معناسنه در
پرستلر کنبلنده هرس سراغز هرش ذهر هرهمان عمر دراز هیر بر شهر در فارسا
مملکتنکه تختکاهیدر هرکلشله وسولکه هزبر اسلان هزبر کونکچه هشن صبان
اوقی هشیوکر یعنی هشیار هشت سقلو ویرمک هشت دهان عود هنبر هلاکر
بکی ابرهلاح ابا فسرده که ازکوشت کوساکنند یعنی بزاغو اتی بختسی هماکر بکش وکیلداش
ویعنی صاحب هند معروف اقلیدر هندوانه قرپوز هندوانی مثله هند وقره عربیده
دهوا هنکی وهوش هیچ نسنه دکل معناسنه هیچ یا ویل هیند مثله هینه مثله هیرهند
روشنان هیز سکسوک وقضا عربیده جرم معناسنه هیربیل وحلم طاس ویر غنجه دار
تشبیه قبیلندندر یعنی اوطاسه بکزر هیزاد خنل اغاجی کرشا غاجی هیزن مثله هیزم
اودون که یقرلر هیزه یبا هیزینه بوغمق طاشیکه دونطاملر وقزونده طبراغن دونکچو
یوالرلر اوطاشه بولخدرلر هیش صبان اوقی هیطه قرقه یعنی غوغا ایدیجی

حکمتلك

حکمتلك وسکوشبا یدرسمک هیکله قصر غه هیمه یعنی هیزم یعنی اودون والجی معناسنه
هیمستان اودونلق هیمه زفت طوغری هین آکاه وختا بیلدم وسنکیله وبویله و
الهاء المضمومة
انجق وصادق دمکدر وسبل معناسنه هینه ختنا معناسنه الهاء المضمومة هباکه دیه هبل
مکه اهلنک بتی هیچ سلاح دونتمله وبر نسنه طوغری دمک سکوکبی وعیز برکسی هدهد
کهیک ودلبنده سچاغی هدهد ابلند قوشی هدر سخن حق یعنی هدره سخن باطل دمکدر وهدی
حق اشنه دفا ستعمال ولنور اصلده ذاالدال هراش دمشکول افتاده معناسنه هرهفت زیر
بلینیر وبر پادشاه هدهد اسمیدر هربسا ارمن که آتش کونلرده اولور وخرج معناسنه یعنی کشی هرکره
قرهی هزج خرج ونفقه هزارک ابله ونادان وبایر انلر کمسنه هزبه جکلمع هزوره ابوک
اولیق اوتر کوغی هزیر ابوبنله معناسنه هزینه خرج ونفقه هسر بوینج معناسنه هش
عقل وهمت هشیار ایقه واعصلو هشیوار مثله هفت عقل بنر وابله ودنریر هما ؟
معروف بر هیارکه قوشدر هما ده اولدر برم انمزکه کوکه سی کمک بانته دوشرسه پادشاه اولور
هماره قوغالی اوبخ هماکر برکسنه یه دوستلق ایدن کمسه وهمسر وانبار اکثر نظیر معناسنه
کلور همامه بر اعصدبه قلهبر التونک کبی ومیشی مسلک کبی قوق هماز یعنی هما وبنجی مجته
هما یون قتلو هنر صنعت وصفتده مهارت هنرمند هنرلجی هنربنر مثله هنرور مثله
هنله ازوح قوت معناسنه هنیر ایلولرک وضیلو وخوب واپو هورکش وابر و
سرخ معناسنه وتیوچی بخا طوبخقمی وطمان لغته پهلوید هوره حکمک قوشنی هویکی
فمه هماش عقل وجان وپهلویه کونتنده هلاکر معناسنه هوشنا اوصادر وکاهل قطعر نش
وطغلمش وقیود یعنی هوشناده صوصلو دوه که صوا بجر قنمز وایلمشی دوه معناسنه
ي
هوشان کافرلر حاجی صوبه بر قرنحکون هوشنانی مثله هوشکش بیلده وشراب وعقل
باب الیاء المفتوحة
کیدرنسنه هوشمند او صلح وعقلا بالغنده کمسه هوشنده بر پادشاه هدهد اسمیدر و وصلی
معناسنه هوشنی جغان هوشیار مثله هشیار یعنی ابیه وعا وصلو معناسنه هوهات
احمق هوهو بایقوش هکعکوجب هوبدا اشکاره هوبرا وبحی باب الیاء المفتوحة
یا حرف نزادر وحرف خطابدر وحرف ترديددر مثلا ایدر یا بزیلامده است یا عمرو یا ب

صورت یعنی پیکر هیافتی لفظندن صیغهٔ امر وصفت ترکیبی واسم یابان معروف
بیابان دخی دیرلر شهردن وکویدن ایراق صحرالر یاباتی وحشی یابانه بیهوده یاوه
آکمق وخاطرده دوتمق یاد دار صیغهٔ امر وصف ترکیبی یعنی خاطرده دوتمق
خاطرده دوتیجی یادامشی خوانرم دیمکدر تنلغ دست دمکدر الحی بوفقه معناسنه بعض نسخه
یادامش واقع اولمشدر یادگار تبرک واکثر یحیدمکدر یاد نزشت وغیبت کردن
یعنی مساوی ایتمک یادگیر از بر ایجی یاده باره رشوت یاحرد وستعی بولاش وطاقت یاران
اصحاب وتابعین وتبع تابعین یادا زهره وطاقت یعنی مجال ومعنی ایر یار یارایه شلغم یا
کزدر شته اولوب بیمش وسیناره وسرکه قصوبوب ستادعا فرو زیعنی فروع کون برکوبه
قیدلرد [illegible] اکا یارابه دیرلر یار یار رمثل یار یار یار یعنی یارلوق وبولیا شلوق یارب الدین
اله یارحی مثله یار عنه عویر وقضیه که قوع اورتسنده اولعدولرکه کبه اولرعوایر
فضل ایلیه اکا یارغو مجه دیرلر خوانرم دیمکه یاره عو تلر قول یعنی یارند یعنی بیرفی
یاره وبر زخم یاره رشوت وزخم وجراحت واللهه بلولر [illegible] معصم دیرلر
ومشاط یاره کبر یاجیا [illegible] یارحه یارحدم واکحه قرداش [illegible] ترکیب التی دیرلر
یاز اکنجی دهقان معناسنه وقلاوم ودهن دره یعنی اغزاجوخ واسمعه واسم مصدر
دروصفت ترکیبی وبیهوده معناسنه یازاب [illegible] تدریها مدلغ النهر دیمکده یازابه
مثله یازان مثلها قصد ایدیجی یازده اوی بر یازه اسمکد یازه یونسنه سعنه [illegible]
بیهوده معناسنه یازنب فلاوم یعنی یازنی اکنجی یاسرتم یعنی فقرتق یاشا [illegible] دیمکده
حکم پادشاهدر وقانوننامه چنکیز خان مملکت تدبیرنده یاساده همواره کرده
معناسنه وتدبیر لشکرهیت بیت لشکر دریاسمن معروف آغج [illegible] بعضلر کل سفید
دیرلر یاسمین مثله یافته بافت وصیغهٔ اسم مفعولدر یافته هرزه سعنی [illegible]
کوبر ومجهول یعنی ولطیفه یاقوت معروف قیمتی طاشدر [illegible] اولور
غایت ایوسی رمانی اولور یاکند مثله یاکر بازو [illegible] قیلسی [illegible] یا کناری
وپهلوان [illegible] واکحه ازیالم یاگر [illegible] وکوس [illegible] طارم دیرلر یالغ شعر [illegible]

یوینزی

بوینزی دیرلراندن فتح دوغندر یالواید قرلغوچ ویلوه یالوه کیز کناری یالی ویالحد هی
دیرلر مشهوردر یالونقل جهان پهلوانی وتجوبلرلک شیشه سی یالوع مثل یالنغ یام چپار
اولاق واولاق الحکه هرمنزلده قیوب پادشاه طرفندن بسلدلر خوانرم دیمکده اسباب
نافذ دیرلر یامجیل اولاق ویبلده یامجی چوبان وخوانرم دیمکده یانج بعض نسخه
یعنی ترازبعض نسخه اخر خانه یانج دستمش یازنده اولان بریاقد تعاون بعض
لر یاردم دمشلر یا حرعی عوف ونفرت یاوه یاوه قلمش وهرزه معناسنه یباب
یعنی ظاهر جوکک وبوکر دیبتیز معناسنه دخی دمکدر سمرقند دیمکده بیر ناله هرنه
نک اصلی بیر وچ فروعدن اوغی یوچ بر [illegible] ادم بلکنه بکنه بیج اوره دلرابیج
یانی بج یعنی بلو یخا [illegible] بجه طلوکه کوکد یعنی بحیدان بوزلی [illegible] لون
جتلغ فعنه یعنی معروف صوده قیتمرات واکثر قونقش نسنه یزابعی زیبایر اعنه
بوبالمش قلم [illegible] یاق وتهدید وخوانرم دیمکده عویر بلغ توقیع پادشاهی
یعنی پادشاهلرنشانی که براتلرده [illegible] دیرلر بلیغ مثله برام یعنی بربط
برنداق تقمه یعنی صحم ویبر دکلر دهیپر یزه برشهر آدیدر مشهور ابو قاسلرلر
اکا نسبت ایدیلر یزدان تکمیر تحجانده اسمندندر یزد جرد عجم ده بر پادشاه یزغند
شرده دکلر اوتندکه تحمی صماوی اولمعنانی ویاربس اوار بلدا اولیه کیده وطاش
الله ذیر دو دکلر [illegible] یلستک یازدی [illegible] یشترم [illegible] دکلر [illegible] علت بیشکد [illegible] طکود
ازهیسی وتیترا وجه یتبب یعنی یشم کربطا شلدر بشکر ده طنبوره یستم بر بیلی
طاشدر حاصه سی [illegible] که اولعدوغی [illegible] یعقوب پیغمبرک
آسمیدر که یوسف علیهم السلام وادیک کلکلکه یغما تاراج یعنی کافر دن النان مال
وحرامی الدوغی اسباب یغمار مثله یغمایی یغماچی ویغما کنشی [illegible] بجده بر پادشاهک
اسمیدر یعنی بخیی یغنج بر نوع [illegible] بودیلان دیرلر باغلرده اولور [illegible] دیرلر
یغنج مثله یغرها قاقنه پادشاه چین دیرلر غاسده بیر کشی بعض نسخه ده یفت
واقع اولمش یلدیز [illegible] بکانه اوله که هنزده نظیری اولمیه وغالبا فرید

يكانكه بر بيكبار بر كره يكبار كى بر كره دن وبرادن غند دن يكتا تنها لك قفتان وبرقات
يكچند بر نيجه وبر نه وقت يكچند بار بر نيجه كره وباه زكيره بر نيجه ات يكچند بر نه
وقت يكسر بر او غند دن يكه كونه بر ذره لو يكران قلاوات وقفتني زنك وجيل
ات يكدانه برانجودر كه صدقه ده يالكوز اولا وبر ابلكه دزلمش اوله برنج دانه انجو
يكسان بر دوزنه وبر يكا يكسو مثله يكسو بريكا يكپسى يك بر كزيده پهلوان ٥
يلاده يلو معناسنه يلبه جوش يلدا غايت اوزون اولا كيجه نك اسميدر كه انده صكره ٥
كون دوز ر بهم برا ولمه يلك بر معضله اسميدر يلبكه پهلوان بعض نسخه ده يلبكه
دشمش يلغز كورك تار غنيله ضمه سيله اصحيد بلما قبا • يلمو قفتان بر نيجى وبر نجلى
تاتار قفتانى يلمه طوله قفتان وجوش وتاتار بر نجلى قفتان يلمه ريشه قبه نقل
يلوك پهلوان يلوانلك جهان پهلوان وبهادر يلواننك مثله يلكو يلوه قوشى يلواية مثله
وقر لغوج يلنجوج عود اغاجى يله مثل يل يعنى پهلوان وصالح وبر لشى طوله فارسه
صالمه يودر عودت وفلانه نار معناسنه يله آمد يعنى فرو امد يعنى اشغه كلدى عبان كبوتر
خانكى وبكيس يعلاسنه يمن برا قلمكه ادبدر عامه بركورك كونى جار بينك اديدر اوج
كونلك يولدن اندلر كوردى وبر شهر اديدر عكو كرجى بنفوده وبر باش ده كلير
اوند يبخ ينجه لكه معناسنه ينجه دست نشا وينى بنده ضيا وشعله بنك خو ٥
وعادت وده ركى بنوشه قوقعجى ودكى دكلمجى بر ايا وحارمش يواشد يا وبر
وادر يوا كرده يا وبر قلدر الياء المكسورة بر ليغ نشاه پادشاه حو خوندنامه ٥
دلينه فرمان پادشاهى يلغ بر فتحه لده دغلغنة يكانكان بر بر يكانه فريد يعنى
يالكز وجنطيه يكا كى برلدره ويالكز لو يكبار بر كره يكبار كى بر كره دن وبر بر
يكبار بر ده مثله يكسر ترا وغند دن يكبنه بر يكلاغ يكچند بر نج يكچند بر نه وقت ٥
يكپسى بكز يكين ريخانه بر نوع دربر بلحاما بدا قلر حرف يك زكره بر يد
وبر كلمه يكدانه صدقه ده بر دانه واقع وياخود دانه انجو كه برابلكه چكلمش اوله
يكران قلاوات وجيلات يكره بر يولد وبر كره وبر نظر يكره ده بر سطر يكسان

يكبون

ي الياء المكسورة

جبز

دينه وبراو بر دوزنه وبر يكا يكسو بر يكا وبر طرف يكسو يعنى يكسان
مخالفى بوركه كمتر زهقتاى بو نشت نه دست بر دو فنا با زهيى يكسوده يكوت مثله يكونه ٥
مثله يكسالك بر يشه يكسر بر كره دن يكسره مثله يكسوا ركنش وتنها انلوك يالكوز يعد ٥
هيچ كسنه دن قورقمق يكچشم بر كوزلى يكشنبه هفته كونلرندن بر كون يوم الاحد معناسنه
يكشنبه بر كيمه اللهيله مصلبى بر اوستغتلو بكى ره بر لك يا بر مصدر اولا وبر بيرن ٥
با بر خطاب اولا مر بيسر يا بر وصف اوله يكى سرخ بر التونلو يل پهلوان يلان جمع ٥
يل يعنى پهلوانلر الياء المضمومة يشتر ح فرد اشينه دكلير بفتح مثله يكسو يعنى يكسان
يمن نجسته مبارك معناسنه يشيلو هفت بازار بوجه بوبه مثله بعز بارس
دكلير حيوان وجعر بو معناسنه با ريسله صفتيده شمس فخرى ز هفت حصينى ٥
فلك پيچنميين شود خالى جو شاه روبر بميدان اوره ديا وبر يونه اسملى بيت ٥
ز پس چونكه الله لرشاه بود دبيير فراغ اخوانن بود يوز باد يا ريسچى ٥
يوز باره مثله يوز غنا دم اوازبر وبا ولزير يوكار مثل يوز سلي كوجك ٥
بعض يوز شمس يوزه مثله يوزه يا رش يوسف حسن معناسنه ويعقوب ٥
پيغمبرك اوغلى عليهم السلام يوش طنى يوغ بعانه بيت وبرا يدور ٥
كه پيش نقوكيم دروغ دوروغ اللهانه سهن بيوغ يوكر مثله بوخانه ٥
كو هجى يوكاه انا رحمى يوليوس باز اوره ايكيجون ابريجه سى هيزبى معناسنه
شمس فخرى اكى زنغاى درت با وابيخ يايد يماد زواخ برابيا ذر يوت درنك معناسنه
شمس فخرى ز فتح ونصرت بر انيست بود برجم ز جاه ودولت بر مركه نو ٥
بايشه چون يونان بر مملكت وبر قوم وبر پادشاه اسميدر يونس يا نزول الكلام ٥
اللهابى بوه دلوجه طغان بعضلر يوبولر قشيسه ده
بوهو مثله يوهه مثله يو يو بولر قوشى يويه يهه مثله بهره يهره مثله

تمت الكتاب بعون الله الملك الوهاب

تمت

ي الياء المضمومة

١٤٠

بسم الله الرحمن الرحيم

الها خلق علّام الخفايا / مفيض الخير قسّام العطايا
ولى الحمد در زيرا وهّاب / ادو بدر بنا ازلدن فتح ابواب
قلوبدر عالمينه فيض رحمت / ويروبدر آدمه هم علم حكمت
اولبدر نيته كم تفضيله باعث / ملائكدن قمو تبجيله باعث
خصوصا كم لعمركدن اولور تاج / حبيبى احمدى كوندردى وهّاج
كمالاتيله شويله قلدى توشيح / كه مدحيدر قمودر لرده تسبيح
بوله حقدن جهان اولديجه راسخ / صلاتيله سلام اول روح شامخ
دخى آكا اولنلر آل اولاد / هم اصحابك اوله ازواجى هب شاد
كانوك فعلنده بولديلر تلذذ / انوك قولندن الديلر تلذذ
بولردن صكره بل مرحوم مغفور / كه اعنى شاهدى فضيله مشهور
ايدوب علم عروضا وجنده بروز / جو فارسى ايلمش بر تحفه ابراز
مناسب وجهله ايتمش انى بس / هوس ايدر انوكچون اكثر چوق كس
بو حالى كوردكجه ويردم كاش / عربجه بر نظيره قلسيدر فاش
كه فارسيدن اولدى ولماسه ناقص / شرفجون انده در قالماسه ناقص

طلبدن

طلبدن ايتدى تا كوكلم اعراض / دده فضل ايسيدر جونكم او فياض
مراميمدر بنى ايتمزسه اقناط / ايده انشوطه بس بوشانده نشاط
عربدن ايله اولسه الده الفاظ / مناسب بر بنينه بولدم الفاظ
مناسب كاهى معنى اولدى واقع / كهى لفظيله معنى دوشدى جامع
بحوركى ايتدم ايرادنده اسباغ / بحورندن زياده ايتدم ابلاغ
دوشندم ايتدم بو امرى تسويف / اجل زيرا كه ايتمز عمرى تسويف
انى الحاصل ايتدم تا كه تنميق / نجه كيم باكه تيسير اولدى تلفيق
خطاسينى اكر بولورسه دانا / ايده عمليله اصلاح ايليه بانا
وليكن نادرا اولور حق بو كامل / خطا صانور صوابى نيجه جاهل
بس اكا لايق اولمز ايليه لوم / قويه پاره صانه صاغ يره موم

مفاعيلن مفاعيلن فعولن

جهانده جهلله هر كيم قاله او / ندن لايق اوله عزت بوله او
عجب ميدر ايدينن علمى همراه / دو عالمده بولورسه عزت جاه
اولوردن نصيحت بو در الا / خلاف علم ايشه الماسن اصلا
معاصيدن قمو ايله توقى / سكا حاصل اوله تا كم ترقى

طلوع ایده ایجکدن شمس آرا — بولاسن بر درم ایجنده بیك آلا

قطعه

اله الله تکری آدی تعالی — اولو عظیم یوجه عالی یوجارك اعلی

کوندرلن رسولدر ویرن خبر نبیدر — ایمان اینمق انکار کفر خیر ار ابا

قول عباد عابد قوللق ایدیجی عباد — قوللق ایدیجکر قول عبد افندی مولی

خالق یرادیجی خلق یاراتمق قلبجی — جاعل دوریجیدر منشی دونکا انشا

انسان اولن صو نطفه آت مضغه در — محیی دیرلدیجیدر دیرلك حیا محیی

سقط جنین دوشدم قارنده ورید — طوغمق تولد اتمق رمی برقمق القا

طوغمش سلیل صبی در اوغلن صبیه در قز — بالغ ارشن اولمق خاتونه یاقن قضا

یکت فتی نصف در اودنه وقر — شیخ قوجه فانی دوشکن یوغ ملکه افنا

موت اولمك اولید رمیت اولیلر اموات — سیند رجدث دریلمك احیا دیرلدجا

قالقمق قیامت اجمق جنت طمو جحیم — اعزاز اغرلمق قدر یاند رمقا ودی ذکا

جالش زمان کچورمه اول ایلکی کوریجی — جاهد فلا تعطل کن عالما بصیرا

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن — اج جا کوزینی تاکیم کورینه نور اشیا

قطعه

خارج نافوجقیجی بوله یرقلمق ابا — وزر سلاح الت جنك برج بروز بکورکاب

دامغه بینیه ارد یاره یه دی بنی دماغ — بنی خنیف جبی خفا فکر چهره عفف برده حجاب

قامت قد بوی یکق حد بوز افدر اغز — وجنه یکق یومرسی یوز روی بوز وجه اسی نقاب

قابولر ابواب بولر بینه بوا قوجی — بانی بنا بوجی یاپو بنا در قبو باب

منزل بنا اجاغ یره دی مصعد معرج آغاجی — اغمق عروج اولدی نزول اینمك دوشك ایاب

صلصل اوایدی طوغان باز همر صقر — بلخ خفاش یرسه هدهد یباغ قرغه غراب

صوکوزی عین جریان اقمق اوقصو — سبح صوکو یوکی زبد صوکورز قوری سراب

حمه الجاحمیه بالجی اولن صوصو — یوسکی طحلب فیسی ضفه قربجی جناب

جوق صوغدق ازصو ثمد کوده حسید — صوکدر آمد صاغش عد دیمغه دی عد

مقبره دیر سین جقور حفره وحفار قازجی — کاتب خطاط یازیجی خط یازید بیتی کتاب

نته یور رسن بولوسنله وطوبرق — کیف تنسی مرحبا دارك قبر وتراب

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن — حقه طبو قل دون کون اسرتسید حسن ماب

قطعه

منسج دوقاجی یره دی حایك نساج

جلاهه سدادی ارشه لحمه در ارغاج

ایلك مغزل غزال اکر بحسیه دیی قطان
یا مغجی یموق قطن یموق ایجی حلاج
طبخ ناوه مرجل قزان مغرفه کبچه
شوربه مرقه لاخشه ولاکشه طوتماج
بغدای آشی حنطیه درا طریه ایشته
آش باجه هریسه ودلیك هرسه واوماج
ارزیه برنج آشی نجیره وحریقه
بولامچ آشی طوزلی ملیح اکشیلو سکباج
قاموس دکز اورناسی فی ساحل شاطی
نهر ارموق موج اولدی طلاز جمعیدر امواج
قمقام خضاره دکز ارمقلره انهار
ابجر دیدکز لاره طلاوزا ورجی مواج
نخ اقمق اقیتمغه صب تصبب
دوکماك دوکلمك دوکلوب اقجی ثجاج
غلمان دخی اغلمه قولله رغلام قول

یول فلس فلوس پوللاره یول شارع منهاج
دلك اوموق دلاك اووجی نقبه دلوکدر
امت بولك فوج الای جمعیدر افواج
اولدکسه بلیجی کلیجی بولك اجوقدر
ان کنت علیما فهما اهملك وهاج

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

عزت دلرسك قوباشه معرفتی تاج

قطعه

ظمآن صوسزد صوسزلق ظما — ریان قانقدر قانمق ارووا
صوما صورمق سقی هم استقا — سقا صوجیدر سوجی حمیا
بخشیش هدیه ویرکو عطیه — معطی ویریجی ویرمکدر اعطا
شدت قیلق قیتلق غلادر — غالی بهالو قاتلمق اغلا
محرق یاقیجی یقمقدر احراق — جاری اقیجی اقمق اجرا
داغلامق میسم اسه علامه هم — اد اولدی اذلر اعلام اسما
تاوق دجاجه بوپیسی فروج — طاغوق شیت طوقشما بوقلا

يوك عجب اوكدر اول صوك آخر — تقديم اولنمق صوكه نوخوارا

اسقاط دوشرمك اندرمك اهباط — اسخاط قيقمق اينجتمك ايذا

دارى بلجى بلمك درايت — بلدرمك اولدى اعلام ادرا

اصلكنجى اول ديرى اولدقجه — كن مستفيدا ما دمت حيا

مستفعلاتن مستفعلاتن — علم عمل قيل بول قدر اعلى

قطعه

ولود نوج طوغريجى طغورمق نتاج
طغورمق ديجى نتج الكسك طغورمق خداج
كوزلدر بهى دى كوزللكه حسن بها
بهادر بتن جمعى اثمان كجرلك رواج
بيق سبكت اولدى سبال جمعى غبغب سقق
بورن انف اغزلر در افواه توكرك مجاج
قراح صافى صو طتلو عذب فرات نمير
سكر يجى اسن بورق طوزلى ملح اجاج
دده جد جده ابه منهج جده يول

جدد

جدد يوللر عده براغ جراغ در سراج
باجه داخنه كل رماد توتن در دخان
ضبابه دومان توتن داخى توز در عجاج
مضيق طار دوز صحصح ايش هبوط فجوه در
كلش يركلش بولدر رفج جمعى فجاج
نحاس باقر قرشون انك در ارشون ذراع
قريش شبر اشبار قريشلردر باع قولاج
حصين رصين متين محكم اولن وتين
يورك طامرى شاه طمر درودج هم وداج
حلى بزنمك بزك حلى جمعى حلى
فونق فخر شادلق ايلمك ابتهاج
الا فتح عينيك لا تشتغل بالهوى
اول اكاه ارزويله قالمه كوزلرك اج
فعولن فعولن فعولن فعول
دواى علوميله قيل داء جهله علاج

قطعه

اری طاهر اریجی طهور صولر درمیاه دکزلر بحور

نهار کوندز کیجه ده اسن اسی یلدر سموم حرور

سبات اویقو وبقلمق درسنه سنه یلدر ای شهر آیلر شهور

عروب اوسل عورت عرب جمعدر نزور آز طغوران طغورغن نثور

ذكر اركك انثى دشیدر اناث دشیلردر ارككلر دیجی ذكور

صعود تصعد دراغمق صعود یوقش انحدار اینمك اینش حدور

یوللر درا وكار قیفا اوه یووه وكر قوش طیر قوشلر طیور

افق طاشه دی جمره جمعی جمار یانق قور در جمره توتسی بخور

غزا جنكه جمق صوش قتال یورکسز اولن هاع یوركلو جسور

یوزی اوزره دوشمکدر کباب کب دوتشرمك دوشمك سقوط خرور

بل اکسملکی قوللقی یلجی ول فكن عابدا واعترف بالقصور

فعولن فعولن فعولن فعول اوقی عامل ول بولسن تا سرور

قطعه

ینكو طعام مناو اوبقو ویتسو عیشنا

قوشلق اوكینی غدا اخشم اوكینی عشا

اثر

اثر بتیمك بیره دی مطبخ بشمش طبیخ

بختی قریس ترید تیرد بر بادنشوا

قرصه چورك ارغفه كرده لر برده لر

اغطیه واغشیه برده غطا هم غشا

بالضرب اردی شهد وبرمکدر دی نحل ارو

نحله ذباب در سكمك ابت سكلید رشد

سیکمك اوند رطنین قابو اوند صریر

طوغن اوتی صرصر اوكی اوتی زقا

بكجیه حارس حرس بكجلره دی عسس

كیجه كزنلر كیجه غاسق اخشم مسا

الكرابا دی رباح یلكن بلدرجن

حجته بر لهجه دردل دیلك ابتغا

میمنه ومیسره صاغله صول شرعه یول

اوستله آلت فوق تحت اوكدر امام ارد ورا

اوده یری فج عودتك جوار ابر ذكر

ایسی صوق حر برد بیر کوك ارض سما

صوکردی دا برد بر آرد قبل اوك سبل

بولدی قولدر عبید جاریه لر در اما

قولدی قلدی بزی اولودی تکرم

خیر عبدانه کرمتنا ربنا

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

ایر شرع الملره لطفی انوك دائما

قطعه

طورمغه قرار مرور کچمك دی قورقو خطر

معبر ممر کچجك طوره جق یره دی مقر

جاده در اولو یول یول مشعب برك دوزی قاع

ساهره دی یر یوزینه توز هبا و طوبرق عفر

فارس اتلو ویاده راجل رجال یایالر

رجل ایاقدر او کچه عقب مراده عودت رجعدر

اولدی ~~بوغزی بوغزی~~ خاق قولق اغز سید راذن

بوغز اغزی اولدی

قلتوغك

قلتوغك ققوسی صنادا اغزك ققوسی بخر

کلکه ظل جمعی ظلال ظله کلکلیك ظلل

کلکلکلر کون ای نیران شمس قمر

برق صاعقه وسنا یلدریمه د شعلیه دی

رعد کورلدی یغموره دیدی ودق رذ غیث مطر

دجیه قارکو کیجه نك اول واکولیغی غسق

صوك قرانکو کیجه لیغی غلس ارته صبح اوکه سحر

بایع الجی صاتجی الحصالی بیع شرا

المق هم اصی زیانه ابتیاع نفع ضرر

کسف کسفه پاره کسف پاره لر دمور پاره سی

زبره جمعی اولدی زبر ابره اکنه جمعی ابر

قرط کوبه قراط قروط جمعی انجو قابی صدف

صاغه دی قویمجی انجو در جمعی درر

ان قوات متقیا کنت عالما فطنا

فاعلات مفتعلن فاعلات مفتعلن

زیرك بیلیجی ولیس قورقجی وقورسکر

سن ادب بولینه یوری بولسن مرام ظفر

قطعه

صید قنیص قنص آو اوه صحرا | اغ شرك قید بلاغ صاغلق اصحا

میشه درا یکی دخی غیضه وغابه | چایر اوتلاقه دي رفرف مرعی

قبّره وقبجه در طوغری کللك | بوندقوشنه صعوه دي طوپچارك

قایه قوشی حمّره چل قوشی طیهوج | انجه در طوطیدر باشق ببغا

فاخته در اوه یك هامه اوکه بوم | بیقوشنه سیمرغه دي مغرب عنقا

تونی قلب هماغ آجی صو اجی | مرّ امرّ اجیرق طاتلو رق احلی

یلدزه دي کوکب جمعی کواکب | یلدزه نجم اولکره نجم ثریا

بول اشمك دوشمك بسط بسیط کید | اورته وسیط یان رجا جمعیدر ارجا

اشیب اغرمش شیب جمعی یکتلی | فتیه وفتوی جواب جمعی فتاوی

فکری یوق ابله غبی الماسی از | کزلوجی کزلورك اخفی

زیرك صقلیجی اول اوله اوتنق | کن ندسا واعیا لا اتك انسی

مفتعلن فاعلن مفتعلن فع | بول ایکی عالمده سن دولت عظمی

قطعه

قیود باغلر بوبلر قدود قصه اقدر

بوینی یوغن اغلب یوغن کوده لو اعجر

دیسر

رئیس باش اولن اراس باشی بویك اولندر

اچوق دشلو درافلج اغزی قو وابجر

قولق سمع اصلم قولاغی کچی اولن

باشی کیجد راصعل بوزی اکریدر اصعر

طوغن ارکك دیشی ولد جمعیدر اولاد

حبالی کبه لردر قسر عاقر اعقر

قبا قفتان دخریص تریز درز یوحسنو ابج

ظهاره وبطانه بری یوز بری استر

او آلتلری ماعون قاشق ملعقه مصفاة

سوزك صافی طوریدر بولانق اولن اکدر

طوکلك جامد راکد طورر صو وغدیر کول

طوری صویه دي ازرق کوك ازرق یشل اخضر

معین کوزلو صو امواه صولر جمعیدر اعین

بویك کوزلودر اعین بری کور اولن اعور

نخود حمص سیسم سمسم کزبره کشنج

بوزرلك اوتی حرمل کوپالکی اولی سعتر
مفتوایتی افاقت الموددلو مجنون
سودلولك اودسعیر کوسکی مسعر
قچی یالکز اولسك صوکی بوقله ودوش
اذا کنت وحیدا تدبر وتفکر

مفاعیل فعولن مفاعیل فعولن

ایدر زادلی اعدادکسنی کیم سفر ایدر

قطعه

قاره بالق جما حماره ثری
پیره الّتی وبایتی طوبرق عفا
قاره کوکیجه دجوجی قره کو
غیهب ایدنه دی نور ضیا
آق بولت مزن بولت غیم عنان
پیر کوك اره سید دجو هوا
سقف اولوتوسی بوجق زاویه در
وسط صحن اورته دی اوکه قفا
خوخه انجك قیوم بنجره در
کوه دربیجه هم جمعی کوی
قاب وعاجره سکك جمعی جرار
عروه قولب جمعی عری اوده عرا
راحله یولك دوه سی یوکلرم دی
ارحل اوعیه یوك رحل وعا

جلهه

جلهه لرد رحوکه کبه بوموق
عکوه دی ماسره جمعیدر عکا
ارسز عورت غزبه قان کورنجی
طامث لوخوصه اولن نفسا
وقت ایریلق اولشمغه دی
وصلت وصل بولشماغه لقا
اولمه کیبن ایلیجی ابرلجی
لاتکن محتقدا سعتر لا

فاعلاتن فعلاتن فعلات

حلم حب اهلیدر رهب عقلاه

قطعه

بر حنطه بوغدای ارز ن طروا زیه شعیر
زرع حرث اکملك خبز اتمك عجین اولدی خمیر
سمیو
نور اوکز محرات صبان سنه دمور زوله
ارغاد ایدنمکدر استجار ارغاد در اجیر
ضاین ارکك ضاینه دیشی قوین سخله قوزی
بوزغو عجل فصیل کوجك دوه ابل بعیر
خلیل
دوشمنه شانی دی دوشمنلر شناة دوست
ارطیل عورت طیله ارقلیل چوق کثیر
مجره دیوت مرکبدر مداد طرس قط

کاغد کتب کتاب یازمق قلم اونی صریر
انجه لك رقت رقیق انجه رقیق قولدر رفیق

یولداش ورد تش شفیق لایق حقیق هم جدیر
حصن صیصه قلعه مقدام مقدم پهلوان

جند عسکردر جری بویر قدر امر بك امیر
سونکی رمح جنه قلقاندر صوش حرب و وغی

انهزام صنمق صنقدر منهزم طوتساق اسیر
قتل حس اولدرمك قلجلر اسیاف سیوف

عقر جرح اولدی یرالامق یرالودر عقیر
اولدرن قاتل غنیمتدر نفل صویمق سلب

اولدرلمشدر قتیل کیچی صغیر اولو کبیر
قاموسنه کوریجی تکریه کرلمشدر کل

کل شیء لیس مخفیا علی الله البصیر

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

قطعه

بولسه هر نقص جخاسن ظلم اولنمز د نقیر

بو کلمر

بو کلمر فرق فرقه بولك ازقه لرا قرا
کوکس صدر کوکسلر صدور اکسلر اقفا

جلیل اولودر جمعی اجلا و جلی اچوق
کوزلدر جمیل ارز وهو اجمعدر اهوا

سحابه غمامه هم بولت ناسه لو مغتم
مبالاه قیر مقدر کوکل بال اسلوی

کمی فلك ذورقدر سوجا و جلی دورق
شمول مدام سوجی قرنا سو حیدر صهبا

دریلر جلود کورکدی فرو فرا جمعی
خیاط اکنه سم اکنه کوزی کورکجدر فرا

کلیددر کسا کسوه کیاسی کسا جمعی
کسایی کلیمیدر کوزایجدر رفا

بوید طاشنه صخره صخور جمعدر صفوان
دابنجی اولو یمشق رخام اسی طاش رمضا

حفاله نخاله هم کپکدر الك منخل

دقیق اون دگرمندر رحی جمعی ارحا
قبول اصبا مشرق یلیدر رخا یمشق
نسیم خوش اسن یلدر و نیش اسن نکبا
نبا دخبر سایل صورجی سؤال صور نمو
خبر ویرمك انبا دخبر صورمق استنبا
دلکلو اولمشدر رای افندی بن احسانه
لقد کنت محتاجا الی الفضل یا مولی
فعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن
نه نقص اوله فضلکدن اگر ایده سن اعطا

قطعه

قابقدر لحا برق ورق کولك اصل اغجدر شجر
جذم اوزدلك شعبه بوداق چیچك زهر یمش ثمر
حطاب اودنجیدر حطب اودن ندر طوتر حصب
محجن چومق قلمش قصب شکر عصب عرق طمر
بتاق صاحبدر صماد بتن مغاره دریان

اب

اب اوتلق راعی چوبان قوین غنم صیغر بقر
واسع گنکش طارلق حرج غم تاسه اچو فلق فرج
طوبراق تراب حجص کرج کرپج لبن طاش حجر
کوکلردر افلاك فلك کوك کیدر فرشته در ملك
دیرسکدر مرفق بلك رسغ دلك حوج وطر
ابیضدر اق اسود قره جوجح جراحتدر یره
هرزه رمق وادی دره بالچق کسك طین ومدر
احمر قزل اصفر صری بوی حلبه دردر طره
یاش رطب یابسدر قوری دکز قوی بحر بر
صحیفه چناق جمعی صحاف سکین بچاق قیندر غلاف
زرزور صغرجیدر غداف قوزغندر قوسق نغر
خسته مریض صاغ صحیح کوکجك اولی یوزدر صبیح
چرکین کریه هم قبیح یوز اگرلکیدر صعر
دشمن عدودر اتقا قورقق قورینق احتما
دشمنلر اعدادر ابا چکنمك صقنمقدر حذر

بو بکلیجی ایرمه تاکوره ایسن قورقو یوزین
لا تعتزل مستکبرا کیلا تری وجه الخطر

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

قطعه
قدرك یوجا اولور کوکلن یوزکسک ایسه قورسکز اکر

کوندز کوز ومزا اجهر کیجه کورمزا اعشی
اعمی کور عمی کورلك کور دیشیه دی عمیا
طوقلق تبع اجلق جوع اجلره دی جیعان
طوقلره شباع جایع اج دیلمك استعطا
خبار طباخ اتمکجی واشجید ر
باجاجی کراعید ربربان صابجی ستوا
اغلاق قپامق اجمق فتح اولدی فراز جمق
طیرورة طیر اجمق قوش طایر دوش رؤیا
ارکورمسه دی تیب طول طله طلل جمعی
قزلیغه بکارت دی قز بکر دخی عذرا
کوزی سیجك اراحور کو کجاکوان احسندر
حسنا

حسنا کوزل عور تدر کوزی سیجکی حورا
جاحظ دوماج کوزلی اشدق بویك اغزلو
اشوه یوزی جرکیندر جرکین دیشید رشوها
راحه ال ایاسی هم کف ایه اکف جمعی
قول ساعد یدر ال یمنی صاغ صول یسری
اعسر صول ایله ایشلر صاغ قوللن ایسر در
قطعا کسك اولور ال قوللق اولور ال شلا
ابهام الو خنصر هم بنصر کجی برمقلر
دوردنجیسی سبابه اورتاده اولن وسطی
اوکت الیجی ولیبلن صاقنمق هر فقله
کن منتصحا واشتهر بالعفة والتقوی

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

اکرم اولن عند الله اولدر کما اولدر اتقی

قطعه

ربطه جار کوده یی بورون ازار
طون سراویل کوملك اولدی قمیص

ایج کیاسی شعار طاشی دثار
باشنك اورتوسیدر قناع خمار

اغوی دا صداع باش اغریسیدر / یورلك اغریسیدر زحیر زحار

بلده شهر کویه دی قریه قری / جمعی اودار جمعی دور دیار

نون بالق نونه در اکلنج چوره‌یه / قولنیله یکق اراسی عذار

مجمده بوزلق قراغو ضریب / بوز جمد توز عکوب نقع غبار

درب اولو قابو قابوسده سد / قابولو برده در سجاف ستار

طتلو در حلو حامض اکشیه دی / اکشیلکدر حموضه سوجی عقار

اطول اوزون رزق اوزونه طویل / قیصیه دی قصیر جمعی قصار

بای ویخسول در غنی فقیر / اولولر کیچلر کبار صغار

کیشینك عقلی بوجلیکه سبب / هیئة المرء للعقول مدار

فاعلاتن مفاعلن فعلاتن / طالب اول لطف حقه لیل نهار

قطعه

خریف کوزدر ربیع یازدر بولك اوتلمسی اکلاء

هار لخش قاون بطیخ قبق قرع خیار قثاء

وطب سود تولمی قربه صونك زقاق تولمجیدر

تولم زق سقا مشکدر وکا باغ باغلمق ایکاء

قره

قره قولق عناق الارض دلو سکسار اسد ارسلان — قوغدم

کدی حیطل (نیطل) قوغه ضا المقدر راد لا

یتاجق یردر مضجع مضاجع جمعیدر وشکلر

فرشدر یاننه یتمق ضجوع ضرب اوزره استلقا

کورش یریدر مصرع مصارع جمعی کورشجی

مصارع صرع اولور یکمك یکن کلمکلک استیلا

هونمق افتخار فخر اوزن کورمکدر اعجاب

اولولنمقدر استکبار بوجالنمکدر استعلا

ربابیدر اوکی قزلر اوکی قزدر ربیبه هم

ربیب اوغلی ادبلودر ادیب او تیمق استحیا

اوغل قاریسیدر کنه هم ارکورمش قوی کنه

اکنه پرده لر پرده کنان کزلنمك استخفا

بوجارك اشرف اسمی شرفدر بوکسکی برك

یوجه سامی سمی اداش حلیم یاوش صوش هیجا

سریره کزلو هم سر علندر کزلی و اجق

آچلمقدر شیوع آچمق اشاعه کرنلمک ای

بلی کوچکلکن اورتمه نوسنی آیدینی کزلنمز

جمال العلم لا استر آیاة الشمس لا تخفى

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

جهالت ظلمتی ایچره مصابیح علوم اضوا

قطعه

صوه اورج اوروج آچمق افطار ظاهر دراچیق آچمق اظهار

اسفار یوزک آچیق اولدیغیدر آغزمسی هم صباحک اسفار

متسلیجی بشیر تبشیر متسلیق سوینمک ابشار

وقف دخی حانیه سوجیدر حانه اوید رصاتیجی خمار

محصد اورقیجی حاصد محصد در اکزاکیجی اکار

طاپش باشنی یینی هوجی وامثی خز الدمق الدیجی ختار

قاصف کسیجی وکودلیجی عاصف قتی یل قسرغه اعصار

کنج بکر طوار قوجاسی فارض اورته عوان ارته ابکار

صنعه بویه صبغ اولور بویامق صباغ بویاجی و کیجی قصار

سلاخ

سلاخ یوزیجیدر اتث صاتیجی طام بورغز لیبجی جزار

تکری راغ ایدیجیدر اوددن والله مزحزح عن النار

مفعول مفاعلن فعولن

دایم حقه طوت یوزنکی یلوار

قطعه

مثنوی

یازاوی صیفنی قیش اوی مربع یایلق اولق علف اوتلاق قدی مرتع

مقضبه در بوبچه لوق قصقصه بوبچه بدلجی نانه در رهکب نعنع

سفسفنه لکلکدی عقعق لقلق قوزغن اله قرغه ابلق حاتم ابقع

ذیل ایتک جمعی ذیول جیب یقه جبه جوقه لبدجوقچه لبدیجه برقع

کونجوره لکی قرص قوسناجی یردن مغرب غروب طوغجی مشرق مطلع

اکویرا اعوج دیکی قویم طوغدر اوغری سارق لص الدیجی خادع اخدع

ارقه سی وکوکسی حقی احدب اقعس کوزی وقولاغی کجی اخفش اصمع

غنه ککز سسی بورنی مشغی مارن بورنی یوج افطس کسکی اشرم جدع

انله برمق اوجیدر جمعی انامل الکسد اطم هم اجدم اقلع

وبونه دیجید غنق جمعدر اغنق بوینی اوزن اعنق هم اتلع اسطع

القولاغز بلکی اذن یوله بولکن اتخذ العلم دلیله فتشرع

مستفعلن مستفعلن فاع   خلقك اعز ایدر اولن اعلم اورع

قطعه

تحلیه دربرمک حلیه بزاک لحیه صقال
نقره اکسه چوری اکسه وبانی اردی قذال
یوکه ریش یولمغه نتف زغب یوری تویکی
یوریدر فرخ سونمك فرح تاسه ملال
بیرتجی سبع سباع بیرتجلر مسبعه دی
بیرتجیلر بری قوردایله چقال ذئب شغال
ناقص اکسیک دی اکسکلکه نقصان قصور
زاید ارتوغ ارزق زادیارزق وزر وبال
دیشلر اضراس ضراس اغریسنه ضرس دیش دی
دیش اریدیسی خلاله آرالرینه خلال
عم عمه عموجه خاله وعمات خاله لر
خاله دیزه عموطالردر اعمام دایی خال
کیچیک حکمه بهق کوده لکه سی قوبا

عمرکی

عمرکی بوز چکدی بلک کلف شامه وخال
ناقه دیشی دوه در کنجی قلوص کوکرمشی
هایج مصعب فحل ایکلدی کوشتکه عقال
ابلدا قمار ابوك ایدی نخت اعلی
هاله دی طولانه بدریکی ایه هلال
سفره قونق یکی صفره خوان قاتق ادام
جینمدع مصنع یمدع اکل دیک قال المقال
عسجد الصرة اعطیتك ایاه فخذ
کیسه نك التونی ساکرانی ویر مشم آل

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات

دولتا ستر سیك اگر کسب ایده کور علم وکمال

قطعه

هطیه بنکدر بنکلر مطایا   منیه اولمیه اولملر منایا
ورم شیشمکلقوه چار بلغه دی   دلو رمد جون کند ودرکما غما
عطاس فواق اغسرق ابجمر قدر   دوار اولدی باش دونسی تسمه حمه

طوار قوصفید دکرش کلبه بو   معاد ربغ سق بغر سقلر اقها
تکدر بولنمق کدر بولنقلق   صفا طورلقدر سوزلمش مصفی
جکر فل جمعی فکوک سوزی نیش   رحی یادن اول ثنیه جمعی ثنایا
جواد ویرکلو کسنه هم اشکی اتدر   جنیبه یدک طای فلو طایلر افلا
مناول صو نجیدر المو تناول   عطایا درر دوزکولر و رمک ایتا
ذهاب کیتمک نهج منهج یول اذهاب   کیدرمک هلاک ایتمک اهلاک اردا
اهله یکی ایلر ایلر دراشهر   بدور طولی ایلر ای ایدینی قمرا
اونکری تک یوصه و بوجر کبد   هو الله وتر و عال و اعلی
فعولن فعولن فعولن فعولن   انوکعد اماته هم انکدر احیا

قطعه

عمل ایش کرش و ترش قش قسلر اتشیه یاش یکل
یتشه عمر امل و موبه دیجم عمل اشلمکی دوه در جمل
ابوجید برهمزدی ابودب کلب ایت جرو انکه
کدی هر حیه یلان سم اغو داغ در سم طاغ جبل
کو یچی وصقلیجی رقیب رقبه بوین دجی شاه قوین
کچی

لحی معز تکه تیس بغجه در قونک دیشیسی قوزی حمل
قوزی آت قدید یاش ات طری کموک عظم ایلک مخ
الکدی عروه ود و کمه زر دوکی عقده ششمکدر هم حل
باغ باغچه کرم حدیقه یاش اوزم عنب قورسی زبیب
شیره خانه معصرا اولور عصیر شیره خمر راح سوجی سرکه خل
یاش اوتدی بقل جرزها اوج تره بقل کرنب قنبیط
لهانه سر مسق هم صوغن بری توم فوم بریدر بصل
بورک اوتمق خفقاذ خدرا و یشقلفینه کوده نک
قولغه صفر لغیدر صمم هم اولک قولقلقدر شلل
رعش اولدی کوده ده دتره مک دبه للکدر اوره زمانه
کوتورملکدر زمن زمانی کوترم قولقدر اشل شل
کیاسی فواض بیاض ذراق قره در سواد یره لر قطع
دره لر اودیه شط قیی آره لر خلال آرادر خلل
کیاسنک مبذلر عیر رقعه در رعا الور رقیع
خلق اسکی هم سمل عتیق یکیدر جدید حسن کوزل

شوکر هر قدی یس یوللی بولدی اول شوکر دیلدی یس اولشدی اول

فمن اتقی هدی اهتدی ومن ابتغی فقد اتصل

متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن

قول لایق اول و لطوغری قول بله علمی اولقلم عمل

قطعه

اولو یای قاتخنجر سهم اوق سهام | جمعی قلج سیف حذیم حسام
اوتورمق جلوس هم اوتورمق قعود | طورمق هم طورمیلدر قیام
کوج ادیجی جابز حاز قوکشی جار | مرط جادر خیمه جادرلر خیام
ییلدره اعوام دی طرق یوللر ره | سمت مجه یول یل حول عام
یر یوجسی رابیه دیمه دوز | صفصف یر یوزی بسیط توز قتام
جلد دریدر جحفل جیشدر جری | آت دودغی جحفله اویت لجام
جبل ایب باغ عقد قاتر بغل یوک | حمل حزام قولک یولار خطام
قانج ایکی اورکجی اولن دوه | صوصیجی سانیه اورکج سنام
یوری طوغن زهدم آلدر اوکرنی | داجی زاغ قرغه کورجی حمام
عکرمه در دیشی کورجی هدیل | ارکگی نر واشمق یشمق لثام

تکریر

تکریمی بردر اوپومز دریدر | قلت الهی احد لا ینام
مفتعلن مفتعلن فاعلن | عالمه امری یورر انک مدام

قطعه

ام انا اب اتا اتالر دراباء | ابنه قز ابن اوغلان جمعی ابنا
نقل ارمق عی ارمق ارتق تطهیر | طورلقه دیری تصفیه داخی صفا
قاب قشر قشور قابلر قشر تقشیر | قاب صوینمه سلب اعرا صوینمه
نا قد سیجی صایجی عاد محصی | سیچماکه وصا غمدی نغذ احیا
اجی کرمت تیرب تبرباطورق | قوم رمل رمال قوملر بردر غبرا
میل دوه بیک ادم جمعد امیال فرسخ | اون ایکی بیک ادمبر اولدر برید
یوریمکه دی تمشیه ومشی ادم | خطوه خطوات جمعی یوریمک امشا
صو قابی سقایه وصواع شرب اجمله | سومرمکه دی حسو سومرمک احسا
لگعا خور اولن عورت اردر الکع | بیلتک اولن ارالتغ عورت لثغا
طوغرمز عقیم جمع اولمانی عنیتن | ارسلق رتق ارسلقی اولن رتقا
هبننه لرکی قلجیدر تکری | والله محیط بجمیع الاشیاء
مفعول مفاعیل مفاعیلن فاع | عالمله انوک قولیدر اولدر مولی

قطعه

یوجه رفیع مرتفع یوجه بور بلند راستم
آربنه در بورن اوجی هم قمعه دی شمیم شم

جبهه آلن آلن صاچ طره و ناصیه قفا
آلکسه جبین آلن یانی قولاق اذن صغر اصم

اوریکجی جان جانه دی روح کوکل فؤاد قلب
بوین عنق هامه باش طاغ باشی قله طاغ علم

چونکه کلیل هم کلیل یورغن اکلمک آلیل
صیر و علیل هم سقیم صیرولق علت سقم

نفطه قبرجق چبان دمل قوجه غده بز
کوده الالنی برص سلعه دی اوده ششن ورم

صرهو جیره دژ جریح یارلو یاره لر جروح
ریح یل رایحه قوقی قیح ایرکدی قانه دم

نوم اویقو اویوجی نایم جمعی نیام
کیجه بات قاره کو ظلمه جمعی ظلم

کنج قری شابه دریکت شاب صقللو ملتحی
کهل

کهل اوتوزدن کچن هرم قوجه و هم جمع هرم
مبرد اکه کسر قدوم دستره اره اوستوره

محلق بیلکو مسن بولومکه دی حلق طم
منزعه دراکن بری هم اکره اکنجلر

حرث اکنه دی دیمه یغمور دیمه دی جمعی دیم
یکرکی قامو اشلرک بلمکمز اوت اوت

خیر الامور کلها دریتنا نعم نعم

مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

صوچلو یمز بغشلیه ایلیه تکرم مکرم

قطعه

ضال ارغون ضالع دریتک دلامک بغا
انسانده دکی بلده مکه صوت اون جوق ندا

طیش بینکلده و قار اغرلق اولدی وقور
آغر اولندر حیی اودلو او تنمق حیا

غنی آزمق ازغون غوی طوغری سدید سوی

کوه‌لی قوی کوچه قوت دی جمعی قوی

حافی ایاغی یالن حفاة عراة جمعی

یالینلی عاری یالن یالك لهب اود لظی

ارذل قتی خور اولن اسفلدر الجا عرق

اشنی بوجارك سنی بوجه بوجالك سنا

مشمس اجوق کونه دکی مدجن بولتلو اولن

یغمورلی کوندر مطر قار ثلج یغمور حیا

اجلو بطان بطون قارنلر اجلر جیاع

عطشان صوسزدر عطاش جمعی قانقلق روا

ارسلان غضنفر کدی قط قطاط جمعدر

اتلو کلاب لحوم اتلر قانلر دما

طاغ قود طاغلر قرود اخشبا اولو طاغدر

هضبه بلك صوه در طاش طاغ جمعی صوی

طاغی مهر طایلر مهار یایی صیف یایلر صیوف

یای هوس یایلر قشی بایلر در اغنیا

دین بولینی اشته اوی خلقك اولولارینه

اطلب طریق الهدی واتبع کرام الوری

مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن

علم عمل اهلی اول دیلرسك عز وعلا

قطعه

یوزی آقدر ازهر ادم قره یاغز اغبر فم

شفه دودق الت دوداغی برق افلج اوستی اعلم

علم اوست دودق یریغی فلج الت دودق قدغیدر

اغز اکر لیکنه دی ضجم اغزی اکری اضجم

دودغی قصادر اجلع قلی بتمیندر اجرد

کوزی اغولیدر ازهد دلی سو بلمزدر ابکم

بورنی بوینك اوجی سوری اولن اخنس

قوقلامغه نشم هوقد ویره دی اخشم

عمش از کوررلك اعمش یاشی اقوب از کورندر

کوزی طاردر احوص ابرص الاتنلو بکلو اشیم

قتی کوسه در سناط هم کوسه کوسج انطدر

کسه کیش فضه کومش ذهب آلتون اقچه درهم

سخط

غضب قهمق برمن سقط نمط بول

وسط اورته برزخ اره یره قطعه پاره قسم

گله دی ضب ضبه دشیسی ضباب گلوکر

یلان ایم این تنین اولوسی الاجه ارقم

آلمه دن جنیه تبار طلاوز کمیجی ملاح

کمیلر مراکب فلك کمی مرکب دکز یم

علما بیلجیلر ادبا ادبلولردر

کبرا اولولر دی اولورق اجل اعظم

اوب عقللو الکرینی دخی بیلیلرن اوکرن

یدی اللبیب قبل و علومه تعلم

متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن

اسنك ایلك ایلد دایم سنکا القش ایدن عالم

قطعه

قطعه

دریدر اهاب ایجی ادمه طاشی بشره شواه دقی

باشك دریسیدر رهم اکلك دری کوده جرم جسم بدن

دریلر اهب قوید عجوز رخیص دراو جوز بها الوقتین

یمین صاغ آندیمین قسم یسار صول یول سبیل سنن

بو الو عشاش عشه یوه فضا اووه افضیه اووه لر

طوی اورلی قوغه لر بنا طل ایپ رشا و شطن

وطن طورق اولدی منجل اورق بعید ارق ابعد ابرغرق

اشد قیرق شدید دکی صلب قتی هاج بت طلیس و وتن

دبایه دی تل هوم دبه درکتب نقا یوقش عقبه

صد فطاع طاغ اتکی حضیض باشنه دی قنه جهمی قلن

جوالق جل جوال ایله جول فرس آت آشك حمار دوشك

فراش مهاد او یقو رقاد ازا او یقود رنعاس وسن

نشانلو طونه معلم علم نشان نقشه طراز مکیدکم

طومورجغه کم چیچك دی نور اکل عشبه بوداغه فنن

کیاسلر ثیاب مخیط دکلمشه دی کیاسیه ثوب

غسال اولدی یونیجی اوصغد فرك یوما عددی غسل كیره دركن
اولك كر سید رعا ضطاق كمر یا بی اسطوانه درك
طام اوستنه سطح كلكمك مظله دی كشكك قصر قدن
رضاعه سود امك سود امزی رضیع رضیعه دخی قز اولی
سود امزیجیه مرضعه دی هم امجكه تدی سوده لبن
نتاسین ریلسن قوه نو بلور دی دخی اجل دی ایا ولمك
فكیف تعیش مفتخرا وموتك قد بدا وعلن .

مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

صلاح بولسن فلاح بولسن عمل قلرسن كر عملدرسن

قطعه

طاغ جبل طود طاغ داغلمق اكتوا
داغلامق اولدی كی سمه اغلمق بكا
اولو هام عریق اصیل سول صاغ اولی
قدوه اولی كیشیه اویمق اقتدا
اكلمه تسفل سافل دی اجفه

بوحلمك

بوحلمك ارتقا وترقی هم اعتلا
ایرلمق انفصال كسلمكدر انقطاع
اولشمق اتصال بولشمقدر التقا
كاس قدح جق قاب انا طس طست لكن
دولدرمغه ودولمغه دی ملا امتلا
باش راس باشلره دی رؤس ایشلره شئون
متان اتی اولی مبدا باشلامق ابتدا
سوزی كفلدر اغزی وجه طوغری مستقیم
طوغریلق استقامت اكرلمك التوا
یاوش اوكز ذلول ذلیل خور ذله در
خورلق زلیل دایمق دایمق اتكا
قمر اومقمره در ایلو كیجه سرار
صوك كیجه سی ایوك اولكی صو كیدر برا
ایك كونك طوغلسی ایلد احلمسی
اولدی خسوف دامخ كسوف هم انجلا

تجمق تجن کله سکا حکم اصی ایلمز

لا ینفع الفرار اذا جاءك القضا

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

حق بوبرغنه کیم اوله اوراضی بوله رضا

قطعه

طلاق طحال جکر کبد اوده مراره جان

کوکل شغاف کوکل اوبیسی هم قراکوجان

ایر قاشی قربوس شکیم اوین کمیدر

لجم اوینلد ایرلر سروج دزکن عنان

شقوق یار قلر شق یارق اولدی عجف ارق

ارقلر عجف سیمزدر سمین جمعی سمان

رکب قاسقدر ارکاب قاسقلر عانه قلی

رعاف بورن قاینددر قلوغده هوسی قنان

غمص دیمی باش چاپغنه هم قوری چپاغره رمص

رمد کوز اغریسیدر اکلکه اتین اتان

صهیل

صهیل آت اونی شحیح فارلک خوار صغرک

نهیق اشك اونیدر عیر اشك دیشیسی اتان

جوجق حمیص قودق جحش حمر اشکلر اکاف

پلان پلاو بجدر اکاف افلر قربیلان

شعب بود قلره قوشلره طیر طاشلره دی

حجاره طوبرغه تربه توز توتندر عثان

سکاك صوقلر بولدر صراط سکه صوقاق

زقاق توملر شن اشکی قربه جمعی شنان

یورکلر افیده یورکلودر شجاع بطل

یورکسز هم عقلسزدر جبان هدان

بلیسی اولدوغی کوکلده اجوغ بللودرر

حصول معرفة القلب ظاهر وعیان

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

قوما لی علم کمال اهلی اولمواسته همان

قطعه

اجنبی یاد در یقینلر اقربا … ارلر عورتلر رجال هم نسا

زوج اش تزویج اشی انک ازدوج … بربره کلمک قوشمق امتزاج

خطبه دیلامک مخطوبه یاوق … تنه قاسقدر متانه در رفاوق

اصدقادر بسلر کبین مهر صدق … طوق بوینی بوغاغدر مقنع طوق

نمص مشط قل یولمق هم طارمق … طاریجی ماشطه در مشط طرق

سرمه کحل سرملکدر اکتحال … قاره کوز دعجا و کوکچکلک جمال

کوییکو کلنی عروسی زف زفاف … کلن ایتمک انسی ادشمک ایتلاف

دوکن اشیدر ولیمه مادبه … دوستلر قونقلمق ادر دبه

جمع اولورد یملک دیرلمک اجتماع … عورت ار بربره کلمک جماع

آدم اولن صو منی هم مشیج … مارشق اولن مشیج هم مریج

اوغلن اولن یره دی رحم رحم … رحم اسرکمک یقینلق هم رحم

حمل اولور یوک حامل حبلی کبه … والده دز انه والد در ببه

والداتا نالره دی امتخاض … اوغلن اوینامق بوری طلوق مخاض

قومقه دی وضع اخذ القوابه … قابله صو ایچجک قاب مشربه

لوخوصه قانی نفاس هم نفاس … لوخوصالردر طغورمق هم نفاس

ورکو

ورکو هنا یاش اوزمق تهنیه … یاسلو اجیغن کدرمک تعزیه

دلسز اخرس خرس لوضه ایچره اتی … ارتیاح اولدی سوینمک هم ابتاش

طوغنه قربان عقیقه در عقیق … بیلد طوغمش صاچی هم کورصو عقیق

مهد بشک باغردقا بید رقماط … صقلمق حفظ صقنمق احتیاط

دایه ظیر امزدمک ارضاع فصال … سوددن ایرلمقدر اولسمق وصال

سوردتن حاجی کچی اوغلن ولید … اکملاسی نیز زکی کودن بلید

قلّه در باشده دیه هم قلّه باش … دترمکلدر ارتعاد ارتعاش

باش کموکینه دی قحف جمجمه … اوستی هم قحف اولیکی جمجمه

شجه دریاش یاریغی جمی شجاج … لمه دیسلو رقولاغی کچسه ساج

جعد قورچی صاچ صرقوق سل اثیث … صیق اولندر تورلی طاعقدر شعیث

شایب اق صاچ قاره ساج فاحم فحیم … کومره دی سوددن ایرلمش فطیم

صچلو افرع صچسز اصلعدر صلع … ساچسز اولمق صاچجد و کلمک قرع

کلدر اقرع صاچی از اولن احص … بولمک حص ساچ از اولمق حصص

اجبه النلو النلدر جباه … یوزلر اوجه یوز یوزه اولمق وجاه

یوزده اقلق غرّه جعید زغرر … الدره الندره جوزی سرسر

سامعه وسمع اولور قولق صماخ ٭ قولغك باجاسی هم قولق صماخ
قولغی بویك اذانی آذن ٭ بورنی سومكلی بلكی بوكك ادن
اف قولق كیری و بكلیكی طرش ٭ كوز كچیكلیكی زبونلیغی خفش
سمع اشیدرلك اشیتمك درسماع ٭ دكلمكدر استماع استماع
دیر
قاشه حاجب حواجب قاشلره ٭ یاشلره اعمار ارأس باشلره
بلجه ایكی قاش اچوقلیغی حجاج ٭ قاش كموكیدر اجلمق انبلاج
ابلج اچوق قشلودر اقرن چاتق ٭ هم قرن قشلوك اولماسی چاتق
قاش اچوقلغی دخی بلده زجج ٭ انجلیكی قشلری یابجه ازج
كوزدر عین كوز سیكلیكی حور ٭ مقله كوزهم بری كور اولمق عور
كوز بو باكی ناظر باقمق نظره ٭ كورمك ابصار كوررلكدر بصر
كوز بری مقله و محجر هم حجاظ ٭ كوزیكیدر هدب كوز اوجی لحاظ
كوز قپاغی جفن دمع اولدی یاشی ٭ كوزی یرتله زاشتر احولدر شاشی
یاشلری كوزك دموع كوزلر عیون ٭ كوز قپقلریدر اجفان جفون
كوزك اغریسیدر رعا یر سبل ٭ برده سیدر صبر و لقلردر علل
انه دذ كور طوغن اكمه در ضریر ٭ كوزی كتمش هم اتی دوكمش ضریر
منخر

منخر من سن بورندر ایپ رسن ٭ كلكرندن سویلین كیشی اغن
بورنك كوكیدر عرنین مخاط ٭ سومكی سومكر مكره دیی امتخاط
قوقی دویمق شم قوقمق اشتمام ٭ قوقی الان یرده حنی بورن مشام
قوقلمقدر تشام هم شمام ٭ بورنك طولب طوتلماسی زكام
نخره بورن باجه سی شارب بیق ٭ دلیشی اوق اظلم الصد ردیشی صبق
ثغر اغز دشلردر اسنان دل لسان ٭ سوزده اچقلق فصاحت هم بیان
اغزك توكریكدر ریق رضاب ٭ ارتوغی سو واقن صولی لعاب
شدق اغز بوجاغی اغزیسی فلع ٭ طعمه دیدذوق یوتمق ابتلاع
بوغزه دیی حلق حلقوم نفس ٭ صولق انفاس جمعی هم جرعه نفس
بوینه دیی عنق مراد مراده ٭ بغلمق بغلنمق عقد انعقاد
منكب اومزدر عضد بازو بوكر ٭ خاصره وخصر جمصه بوشی بوكر
كلكل كلكال هم قص قصص ٭ كوكسه دیی هم كوكس باشی قصص
ایكی یغرن اره سی كاهل كتف ٭ یغرنه دیی بوزقی ادمدر قتف
كلركه غضروف غضروف جانحه ٭ ایا كونه دیی اك ابوق جارحه
قارنه دیی بطن ظهر ارقه ظهور ٭ ارقه لردر هم بوكرلر حضور

سرج کوپك آرقه هم ازرمطا   بلدر در صلب بو کلمه اغنا
جوف ایچ اجواف اچلر اجوف ایچی بو   تنره طرمقلر حذو وش هم جموش
جوز یاغی ترب ایچ یاغی شحم حنّا   ایچره اولنلر اسرمك انیسنا
غایط ادم ترسی بول اولدی سدك   تعره کوکس جو هوردر هم کدك
عورة سوأه در اودیری جهاز   دیشی فرج بوده کرتلو مال رکاز
اویلوغدی فخذ بالدر در وظیف   ساق کعب انجك طوبوق آری نظیف
اخمص ایقده چوقور ایق قدم   قوللق ایدن خادم جمعی خدم
قولدیق قن اقنه هو لکرم   قللره اشعار سواعد قوللره
اوفق دعوت یتیم اوکسز عجی   انه سز اوغل اوقینند دعی
ادعیا اوقینلر اوکز   توأم اخ ارقردش اخی اولدقی
اوکی انه رابه اوکی اته رات   اورمق ایتی سویلمك ضرب عتاب
اوغل قز اوغلی سبط نافله   اخوة امر قرداشلر اولشمق صله
حرفه صنعت اوکرنندر محترف   قازنجی مکتسب هم مقترف
ماهر حاذق در استاذ حرف   در او صنعتلر بوجا للکده ترف
خوش هو قیدر عطر عطار صاتجی   نابل اوق نیجی رامی اتجی

ساقن

ساقن علك مصطکی کوندرك لبان   بوره فلفل دی کشنج جلجلان
صانع صیاغ قویمجید ریوزك   خاتم عیّق التون سوار دربلزك
فص یوزك قاشیدر جمعی فصوص   اغرلر اوجاع اوغرلر لصوص
قین حداددر دمورجی تیز حکید   کومر فحم دموره دی حدید
مطرقه چاکچ علاه اورس کلبتان   قیسجا اولدی سوکی دموری سنان
سوکی رماح سوکیلدر رماح   صالح ایو کیشیدر ایلك صلاح
سیدا ولودر سیادت اولوق   طوزی طلوصو زلال میزاب اولوق
چفتجیدر فلاح زراع هم جریب   دونم ایرقدر قصب یاقن قریب
قمح هو بغدای مرجمك عدس   بقله هول باقلا جاودر علس
اون صاتن دقاق هم اوندر دقاق   جود قنه در کرده یفقادر رقاق
اتمك ایتمك خبز مخبز در فرون   محطب اودون یردر کلخانا اتون
دوه لر هونیلر اولدی ماشیه   اوغلی قزی جوق قزی هم ماشیه
یاکش اوته دی رعی چوبنلر رعا   ارکك اوغلق جدی جمعیدر جدا
دیشی هو ززی رخل عناق اوغلق برق   قوزیدر قوزی سورسیدر رمق
دری رایب سود یوغرت قیماغ یاغ   زبده وسمن عصاره در چناغ

یاغی النمش بو عزت اولدی مخیض | یاغ ایرمق مخض هم ایرن مخیض
اورته نارده پیشرلوردر کریض | یاغ جرمان اولن حلوا خبیص
قابه اق حلوا به ناطف جوزنیج | فوزلوبه بادملو بیده دی لوزینج
باغچه لر باغلر حدائق هم کروم | یایلی اوت نجم جمید ربخوم
لفت شلجم شلغم دبا قبق | سرمشق علیق یاربوزه در حبق
نرکسه عبهر دی ریحان فسکن | ورد کل جوجم فل کل شتوات دکن
فاکهه یمش یمشلردر ثمار | زردلو در مشمش رمان انار
شفتالو خوخ سفرجل ایوه لوز | بادم انجیر هو زرد تین جوز
روضه اوتلی صولی یر جمعی ریاض | ارزولردن نفسی کسمک ارتیاض
انهار ارمقلر اوجمقلر جنان | اولولر سادات کوکلر حسان
بولدی تحریرم بو سوزده انتها | حاجتم بودر که اول رب العلی
جملمزدن عفو تقصیرات ایده | بیرمزه روضات ایده جنات ایده
کر بو انشادلره ایچره بوله یاد | پس مفید المستفیدین اولاد
بیتی بشیوزدر اکر نقصان اوله | اهل اولنا کمال ایده بیرن بوله
سیزه مقصود ایسه تاریخی عیان | بودر ابجد حسابندن بیان

بکم

١٦٥

کیم الفدن یایه دک ارتر بر بر | یادن ارتر قافه دک اونر اونر
قافدن ارتر غینه دک یوز یوز حساب | چونکه روشندر طریق احتساب
پس بو مصراعک حسابنی قلک | بو اثر قوندیغی بیک اللی اوچ بلک
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات | حق اولی الحمد رسولنه صلات

خیر کیم یاد ایدوب قیله دعا
خیر حاجاتن روا قیله خدا

ابجد هوز حطی کلمن سعفص
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ٢٠ ٣٠ ٤٠ ٥٠ ٦٠ ٧٠ ٨٠ ٩٠
قرشت ثخذ ضظغ
٥٠٠ ٧٠٠ ٩٠٠
فتبارك الله احسن الخالقين
١٠٠ ٢٠٠ ٣٠٠ ٤٠٠ ٦٠٠ ٨٠٠ ١٠٠٠

٢٧ ربیع الاول

حساب تاریخ بادی مخلص

6043

BU YAZMA ESERİ İNCELEYENİN

Adı ve soyadı	Milliyeti	İşi ve adresi
Doç. Faruk Timurtaş	Türk (T.C.)	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk dili Doçenti.